BREVIARIUM SANCTAE LUGDUNENSIS ECCLESIAE, PRIMAE...

Digitized by Google

BIBLIOTECA VITT. EMANUELE
FONDO EBORENSE
42
1 H
33

Digitized by Google

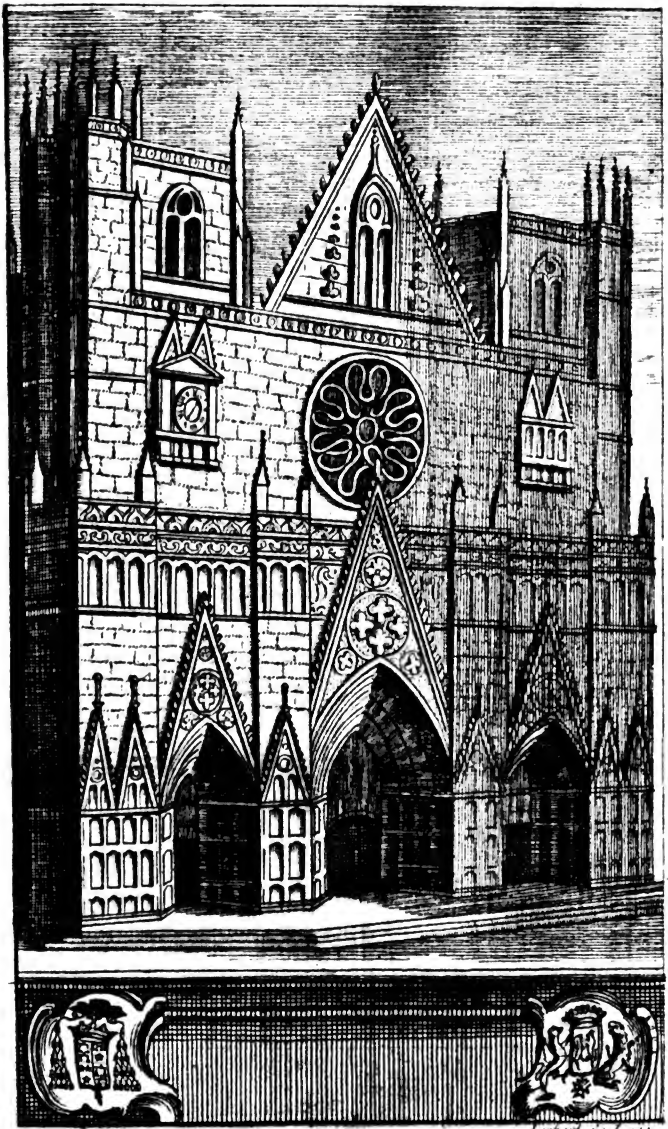
Digitized by Google

Digitized by Google

P. Fr. Lisini ad simpliciter usum M. O. 1843

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BREVIARIUM
SANCTÆ
LUGDUNENSIS
ECCLESIÆ,
PRIMÆ GALLIARUM SEDIS.

PARS HIEMALIS.

LUGDUNI,
Typis AMATI DE LA ROCHE,
Illuſtriſſimi ac Reverendiſſimi D. D. Archiepiſcopi
& Cleri Typographi.

M. DCC. LXXV.
CUM PRIVILEGIO REGIS.

Digitized by Google

ABSOLUTIONES
ET BENEDICTIONES,
Dicendæ in Officio Nocturno ante Lectiones,

DOMINICA,
Et in Officiis ix. Lectionum, quæ non ſunt de Sanctis.
IN I. NOCTURNO.
Et pro II. & V. Feria.
Abſolutio. 2. Mach. 1.

ADapériat Deus cor noſtrum in lege ſua, & in præceptis ſuis; & det nobis cor ómnibus, ut colámus eum. ℟. Amen.

Sic reſpondetur ad ſingulas Abſolutiones & Benedictiones.

Benedictiones.

1. Deus Dómini noſtri Jeſu Chriſti, Pater glóriæ, det nobis ſpíritum ſapiéntiæ. *Epheſ.* 1. ℟. Amen.
2. Fílius Dei det nobis ſenſum, ut cognoſcámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.*16.

IN II. NOCTURNO.
Et pro III. & VI. Feria.
Abſolutio. 3. Reg. 8.

DEus noſter inclínet corda noſtra ad ſe, ut cuſtodiámus mandáta ejus.

Benedictiones.

4. Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti benedícat nos in omni benedictióne ſpirituáli. *Epheſ.* 1.
5. Sciámus ſupereminentem ſciéntiæ caritátem Chriſti, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Epheſ.* 3.
6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis, & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.
Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

Benedictiones.

7. Detur nobis ſermo in apertióne oris noſtri cum fidúcia, notum fácere myſtérium Evangélii. *Epheſ.* 6.
8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Epheſ.* 4.
9. Deus ſpei répleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in ſpe & virtúte Spíritûs ſancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evang. cum Homilia, tunc nona Benedictio erit: Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si tria legantur Evangelia, ſeptima Benedictio erit: Detur nobis ſermo in apertióne oris noſtri cum fidúcia, notum fácere myſtérium Evangélii. *Epheſ.* 6.

8. Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.
9. Permaneámus in fide fundáti, & immóbiles à ſpe Evangélii. *Coloſſ.* 1.

Digitized by Google

Si nona Lectio ſit de Sancto, Benedictio erit : Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis ſuis admirábilis fíeri. 2. *Theſſ.* 1.

[*Quando D. Archiepiſcopus Lectionem lecturus eſt, poſtquã ipſe præmiſit ex more*, Jube, domne, benedícere. *dignior poſt ipſum dicit illi :* Ora pro nobis, Pater. *Ipſe autem Archiepiſcopus reſpondet :* Oro ut cáritas veſtra magis ac magis abundet in ſciéntia & in omni ſenſu. *Philip.* 1. *Chorus*, ℟. Amen.

Idem obſervatur, ubi unicus eſt Presbyter.]

FERIA IV. ET SABBATO.

Abſolutio. 1. Mach. 1.

DEus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

℟. Amen.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti det nobis Chriſtum habitáre per fidem in córdibus noſtris. *Epheſ.* 3.
2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei ; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Epheſ.* 4.
3. Deus ſpei répleat nos omni gáudio & pace in credendo ; ut abundémus in ſpe & virtúte Spíritûs ſancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio ſit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit : Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Eadem dicitur in omni Feria, quando pro iij. Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS SANCTORUM, *quæ ſunt ix. Lectionum.*

Abſol. & Bened. dicuntur in I. & III. Nocturno, ut ſuprà ; in II, autem, ut ſequitur.

Abſolutio. 3. Reg. 8.

DEus noſter inclínet corda noſtra ad ſe, ut cuſtodiámus mandáta ejus.

℟. Amen.

BENEDICTIONES.

4. Deus det nobis illuminátos óculos cordis, ut ſciámus quæ ſit ſpes vocatiónis ejus in Sanctis. *Epheſ.* 1.
5. Dignos nos fáciat in partem ſortis Sanctórum, qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum. *Coloſſ.* 1.
6. Aperiantur óculi noſtri, ut convertámur à ténebris ad lucem, & accipiámus ſortem inter Sanctos. *Act.* 26.

IN FESTIS SANCTORUM, quæ ſunt trium Lectionum tantùm.

Abſolutio ſecundùm Feriam ; Benedictiones verò, ut ſequitur.

1. Deus det nobis, &c.
2. Dignos nos fáciat, &c.
3. Aperiantur, &c. *ut ſuprà.*

Si pro tertia Lectione legendum ſit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit :

Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

PROPRIUM

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.
PARS HIEMALIS.

DOMINICA
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur ſecretò :

PAter noſter, qui es in cœlis ; ſancti ficétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat voluntas tua ſicut in cœlo & in terra : panem noſtrum quotidiánum da nobis hódie : & dimitte nobis débita noſtra, ſicut & nos dimíttimus debitóribus noſtris : & ne nos indúcas in tentatiónem ; ſed líbera nos à malo. Amen.

AVe, María, grátiâ plena ; Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus, & benedictus fructus ventris tui Jeſus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, & in hora mortis noſtræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem, creatórem cœli & terræ : Et in Jeſum Chriſtum Fílium ejus únicum, Dóminum noſtrum : qui conceptus eſt de Spíritu ſancto, natus ex María Vírgine : paſſus ſub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & ſepultus : deſcendit ad ínferos : tértiâ die reſurrexit à mórtuis : aſcendit ad cœlos, ſedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis : inde ventúrus eſt judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum ſanctum, ſanctam Eccléſiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remiſſiónem peccatórum, carnis reſurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deinde altâ voce dicitur :

DOmine, lábia mea apéries ; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Pſ.* 50.

℣. Deus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

Glória Patri, & Fílio, &

Spirítui ſancto : Sicut erat in princípio , & nunc , & ſemper , & in ſécula ſeculórum. Amen. Allelúia.

[*A Septuageſima ad Paſcha, loco* Allelúia, *dicitur :* Laus tibi , Dómine , Rex ætérnæ glóriæ.]

In Dominicis per Adventum , & à Natali Domini ad Præſentationem, niſi Septuageſima priùs evenerit , Invitatorium habetur in Proprio.

A Præſentatione verò ad Septuageſimam dicitur ſequens

Invit. Dóminum qui fecit nos , * Veníte , adorémus.

Pſalmus 94.

VEníte , exultémus Dómino , jubilémus Deo ſalutári noſtro : præoccupémus fáciem ejus in confeſſióne , & in pſalmis jubilémus ei.

Dóminum qui fecit nos , * Veníte , adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus , & rex magnus ſuper omnes deos : quóniam non repellet Dóminus plebem ſuam ; quia in manu ejus ſunt omnes fines terræ , & altitúdines móntium ipſe cónſpicit.

* Veníte , adorémus.

Quóniam ipsíus eſt mare , & ipſe fecit illud , & áridam fundavérunt manus ejus : veníte , adorémus , & procidámus ante Deum : plorémus coram Dómino qui fecit nos , quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter ; nos autem pópulus ejus , & oves páſcuæ ejus.

* Veníte , adorémus.

Hódie ſi vocem ejus audiéritis , nolíte obduráre corda veſtra , ſicut in exacerbatióne , ſecundùm diem tentatiónis in deſerto , ubi tentavérunt me patres veſtri , probavérunt & vidérunt ópera mea.

* Veníte , adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic , & dixi : Semper hi errant corde ; ipſi verò non cognovérunt vias meas : quibus jurávi in ira mea , ſi introíbunt in réquiem meam.

* Veníte , adorémus.

Glória Patri , & Fílio , & Spirítui ſancto : Sicut erat in princípio , & nunc , & ſemper , & in ſécula ſeculórum. Amen.

Repet. Dóminum qui fecit nos , * Veníte , adorémus.

A Præſentatione uſque ad Septuageſimam ,

Hymnus.

DIe diérum príncipe
Lux è tenébris éruta :
Chriſtus ſepulcri cárcere ,
Lux vera mundi pródiit.

Et mors , & horrendum chaos
Vocem jubentis áudiunt :
Nos ſurdióres , ô pudor !
Deo pigébit óbſequi ?

Umbris ſepulta dum ſtupet
Natúra , lucis fílii
Surgámus , & noctem piis
Exerceámus cánticis.

Digitized by Google

Legem, Prophétas, & ſacro
Pſalmos calentes lúmine,
Profána dum ſilent loca,
Divína templa pérſonent.
Cœleſtis hæc vincat tuba
Cordis ſopórem lánguidi,
Novíque mores éxprimant
Vitam reſurgentis novam.
Hoc conſequémur, te duce,
Fons caritátis, ô Deus,
Qui legis addis litteræ
Vitæ datórem Spíritum.
Sit laus Patri, laus Fílio;
Par ſit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes ſacris
Lucent & ardent ígnibus.
Amen.

Aliis Temporibus à ſupradicto Tempore, Hymnus habetur in Proprio, pro Officii varietate.

IN I. NOCTURNO.

Singulis Dominicis in Adventu ſuæ ſunt Antiphonæ propriæ.

Tempore Natalis Domini, id eſt, à Natali Domini ad Præſentationem ante Septuag. Ant. 1. *to.* a. Deus.

Poſt Præſent. uſque ad Quadrag. Ant. 3. a. Beátus vir.

*Aſteriſcus hic * notat mediationem & pauſam.*

Pſalmus 1.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non ſtetit, * & in cáthedra peſtiléntiæ non ſedit;

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum eſt ſecus decurſus aquárum, * quod fructum ſuum dabit in témpore ſuo.

Et fólium ejus non défluet; * & ómnia quæcumque fáciet, proſperabuntur.

Non ſic ímpii, non ſic; * ſed tanquam pulvis quem prójicit ventus á fácie terræ.

Ideò non reſurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio juſtórum;

Quóniam novit Dóminus viam juſtórum, * & iter impiórum períbit.

* Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui ſancto:

Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, * & in ſécula ſeculórum. Amen.

* *Hi verſus dicuntur in fine Pſalmorum, Diviſionum & Canticorum, niſi aliter notetur.*

Temp. Nat. Ant. Deus ex ſémine David, ſecundùm promiſſiónem eduxit Iſrael Salvatórem Jeſum. *Act.* 13.

Ant. 2. D. In útero habens.

Poſt Præſent. Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, ſed in lege Dómini meditábitur die ac nocte. *Pſ.* 1.

Ant. 4. f. Servíte Dómino.

Pſalmus 2.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti ſunt inánia?

Aſtitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, & adversùs Chriſtum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * & projiciámus à nobis jugum ipſórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos, * & Dóminus ſubſannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira ſua, * & in furóre ſuo conturbábit eos.

Ego autem conſtitútus ſum rex ab eo ſuper Sion montem ſanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póſtula à me; & dabo tibi gentes hereditátem tuam, * & poſſeſſiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tanquam vas fíguli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite diſciplínam, nequando iraſcátur Dóminus, * & pereátis de via juſta.

Cùm exárſerit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Temp. Nat. Ant. In útero habens de Spíritu ſancto, péperit María Fílium ſuum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 8. *G.* Ipſe.

Poſt Præſent. Ant. Servíte Dómino, & exultáte ei: apprehéndite diſciplínam. *Pſ.* 2.

Ant. 8. G. Dicunt.

Pſalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti ſunt qui tríbulant me? * multi inſurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * non eſt ſalus ipſi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, ſuſceptor meus es, * glória mea, & exaltans caput meũ.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * & exaudívit me de monte ſancto ſuo.

Ego dormívi, & ſoporátus ſum; * & exurrexi, quia Dóminus ſuſcépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me: * exurge, Dómine; ſalvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percuſſiſti omnes adverſantes mihi ſine cauſa, * dentes peccatórum contriviſti.

Dómini eſt ſalus; * & ſuper pópulum tuum benedíctio tua.

Temp. Nat. Ant. Ipſe eſt pax noſtra, ſolvens inimicítias in carne ſua, ut reconcíliet Deo. *Epheſ.* 2.

℣. In ſplendóribus Sanctórum, ℟. Ante lucíferum génui te. *Pſ.* 109.

Digitized by Google

Poſt Præſent. Ant. Dicunt ánimæ meæ : Non eſt ſalus ipſi in Deo ejus ; tu autem, Dómine, ſuſceptor meus es. *Pſ.* 3.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine ; ℟. Et cuſtodívi legem tuam. *Pſ.* 118.

Poſt Verſiculum cujúſlibet Nocturni dicitur ſecretò : Pater noſter. *Altâ voce :* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

Abſolutiones & Benedictiones habentur poſt Pſalterium.

Lectiones cum Reſponſoriis ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Temp. Nat. Ant. 7. d. Grátias Deo.

Poſt Præſent. Ant. 6. F. Díligam te.

Pſalmus 17.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea : * Dóminus firmamentum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * & ſperábo in eum.

Protector meus, & cornu ſalútis meæ, * & ſuſceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum ; * & ab inimícis meis ſalvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi ;

Et exaudívit de templo ſancto ſuo vocem meam ; * & clamor meus in conſpectu ejus introívit in aures ejus.

Commóta eſt & contrémuit terra : fundamenta móntium conturbáta ſunt, & commóta ſunt ; * quóniam irátus eſt eis.

Aſcendit fumus in ira ejus : & ignis à fácie ejus exarſit : * carbónes ſuccenſi ſunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & deſcendit : * & calígo ſub pédibus ejus.

Et aſcendit ſuper Chérubim, & volávit : * volávit ſuper pennas ventórum.

Et póſuit ténebras latíbulum ſuum : in circúitu ejus tabernáculum ejus ; * tenebróſa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conſpectu ejus nubes tranſiérunt : * grando & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíſſimus dedit vocem ſuam : * grando & carbónes ignis.

Et miſit ſagittas ſuas, & diſſipávit eos : * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes

Digitized by Google

aquárum, * & reveláta ſunt fundamenta orbis terrárum

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inſpiratióne ſpíritûs iræ tuæ.

Temp. Nat. Ant. Grátias Deo qui nos tránſtulit in regnum Fílii dilectiónis ſuæ, in quo habémus redemptiónem, remiſſiónem peccatórum. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. f. In ipſo.

Poſt Præſent. Ant. Díligam te, Dómine, fortitúdo mea: firmamentum meum, & refúgium meum. *Pſ.* 17.

Ant. 4. *D.* Ero immaculátus.

Diviſio Pſalmi 17.

MIſit de ſummo [Dóminus,] & accépit me, * & aſſumpſit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortiſſimis, & ab his qui odérunt me; * quóniam confortáti ſunt ſuper me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ; * & factus eſt Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem: * ſalvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecundùm juſtítiam meam, * & ſecundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi;

Quía cuſtodívi vias Dómini, * nec impiè geſſi à Deo meo;

Quóniam ómnia judícia ejus in conſpectu meo; * & juſtítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * & obſervábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecundùm juſtítiam meam, * & ſecundùm puritátem mánuum meárum in conſpectu oculórum ejus.

Cum ſancto ſanctus eris, * & cum viro innocente ínnocens eris:

Et cum electo electus eris, * & cum perverſo pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem ſalvum fácies, * & óculos ſuperbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * & in Deo meo tranſgrédiar murum.

Temp. Nat. Ant. In ipſo cóndita ſunt univerſa; & ipſe eſt ante omnes, & ómnia in ipſo conſtant. Complácuit per eum reconciliáre ómnia in ipſum. *Coloſſ.* 1.

Ant. 3. a. Sicut accepiſtis.

Poſt Præſent. Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, & obſervábo me ab iniquitáte mea. *Pſ.* 17.

Ant. 7. a. Déxtera tua.

Digitized by Google

Altera diviſio Pſalmi 17.

DEus meus, impollúta via ejus; elóquia Dómini igne examináta: * protector eſt ómnium ſperántium in ſe.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum noſtrum?

Deus qui præcinxit me virtúte, * & póſuit immaculátam viam meam.

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum, * & ſuper excelſa ſtátuens me.

Qui docet manus meas ad prælium: * & poſuiſti ut arcum æreum bráchia mea.

Et dediſti mihi protectiónem ſalútis tuæ; * & déxtera tua ſuſcépit me.

Et diſciplína tua correxit me in finem, * & diſciplína tua ipſa me docébit.

Dilataſti greſſus meos ſubtùs me, * & non ſunt infirmáta veſtígia mea.

Pérſequar inimícos meos, & comprehendam illos; * & non convertar, donec defíciant.

Confringam illos, nec póterunt ſtare: * cadent ſubtùs pedes meos.

Et præcinxiſti me virtúte ad bellum; * & ſupplantaſti inſurgentes in me ſubtùs me.

Et inimícos meos dediſti mihi dorſum, * & odientes me diſperdidiſti.

Clamavérunt, nec erat qui ſalvos fáceret: * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli: * conſtítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, ſervívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti ſunt mihi: * fílii aliéni inveteráti ſunt, & claudicavérunt à ſémitis ſuis.

Vivit Dóminus, & benedictus Deus meus; * & exaltétur Deus ſalútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, & ſubdis pópulos ſub me, * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab inſurgéntibus in me exaltábis me, * à viro iníquo erípies me.

Proptéreà confitébor tibi in natiónibus, Domine; * & nómini tuo pſalmum dicam.

Magníficans ſalútes regis ejus, * & fáciens miſericórdiam chriſto ſuo David, & ſémini ejus uſque in ſéculum.

Temp. Nat. Ant. Sicut accepiſtis Jeſum Chriſtum, in ipſo ambuláte; quia in ipſo inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloſſ.* 2.

℣. Unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ, ℟. Præ conſórtibus tuis. *Pſ.* 44.

Poſt Præſent. Ant. Déxtera tua ſuſcépit me, Dómine; & diſciplína tua ipſa me docébit. *Pſ.* 17.

℣. Legem tuam, Dómine, non ſum oblítus: ℟. Médiâ nocte ſurgébam ad confitendum tibi. *Pſ.* 118.

Pater noſter.

IN III NOCTURNO.

Temp. Nat. Ant. 6. F. Deus.

Poſt Præſent. Ant. 2. D. In Deo.

Pſalmus 27.

AD te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne síleas à me; * nequando táceas à me, & aſſimilábor deſcendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum ſanctum tuum.

Ne ſimul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitátem ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum próximo ſuo; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis ſecundùm ópera eórum, * & ſecundùm nequítiam adinventiónum ipſórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis: * redde retributiónem eórum ipſis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, & in ópera mánuum ejus; * déſtrues illos, & non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, & protector meus: * in ipſo ſperávit cor meum, & adjútus ſum.

Et reflóruit caro mea; * & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis ſuæ, * & protector ſalvatiónum Chriſti ſui eſt.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hereditáti tuæ; * & rege eos, & extolle illos uſque in æternum.

Temp. Nat. Ant. Deus Fílium ſuum miſit benedicentem vobis, ut convertat ſe unuſquiſque à nequítia ſua. *Act.* 3.

Ant. 5. a. Hic eſt lapis.

Poſt Præſent. Ant. In Deo ſperávit cor meum, & adjútus ſum; & ex voluntáte mea confitébor ei. *Pſ.* 27.

Ant. 1. D. Pſállite.

Pſalmus 29.

EXaltábo te, Dómine, quóniam ſuſcepiſti me, * nec delectaſti inimícos meos ſuper me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * & ſanaſti me.

Dómine, eduxiſti ab inferno ánimam meam: * ſalvaſti me à deſcendéntibus in lacum.

Digitized by Google

Pſállite Dómino, ſancti ejus, * & confitémini memóriæ ſanctitátis ejus;

Quóniam ira in indignatióne ejus, * & vita in voluntáte ejus.

Ad véſperum demorábitur fletus, * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præſtitiſti decóri meo virtútem.

Avertiſti fáciem tuam à me; * & factus ſum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo; * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in ſánguine meo, * dum deſcendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, & miſertus eſt meî: * Dóminus factus eſt adjútor meus.

Convertiſti planctum meũ in gáudium mihi: * conſcidiſti ſaccum meum, & circumdediſti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, & non compungar: * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Temp. Nat. Ant. Hic eſt lapis qui factus eſt in caput ánguli; & non eſt in álio áliquo ſalus. *Act.* 4.

Ant. 3. c. Vobis.

Poſt Præſent. Ant. Pſállite Dómino, ſancti ejus, & confitémini memóriæ ſanctitátis ejus. *Pſ.* 29.

Ant. 5. a. Veníte.

Pſalmus 65.

JUbiláte Deo, omnis terra; pſalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quàm terribília ſunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & pſallat tibi: * pſalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei: * terríbilis in conſíliis ſuper fílios hóminum.

Qui convertit mare in áridam; in flúmine pertranſíbunt pede: * ibi lætábimur in ipſo.

Qui dominátur in virtúte ſua in æternum; óculi ejus ſuper gentes reſpíciunt: * qui exáſperant, non exaltentur in ſemetipſis.

Benedícite, gentes, Deum noſtrum; * & audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui póſuit ánimam meam ad vitam, * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probaſti nos, Deus: * igne nos examinaſti, ſicut examinátur argentum.

Induxiſti nos in láqueum, poſuíſti tribulatiónes in dorſo noſtro: * impoſuiſti hó-

mines ſuper cápita noſtra.

Transívimus per ignem & aquam ; * & eduxíſti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocauſtis : * reddam tibi vota mea.

Quæ diſtinxérunt lábia mea , & locútum eſt os meum * in tribulatióne mea.

Holocauſta medulláta ófferam tibi cum incenſo aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte , audíte , & narrábo , omnes qui timétis Deum , * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipſum ore meo clamávi , * & exultávi ſub lingua mea.

Iniquitátem ſi aſpexi in corde meo , * non exáudiet Dóminus.

Proptéreà exaudívit Deus , * & attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus , * qui non amóvit oratiónẽ meam , & miſericórdiam ſuam à me.

Temp. Nat. Ant. Vobis honor credéntibus ; non credéntibus autem factus eſt lapis offenſiónis , & petra ſcándali. 1. *Petr.* 2.

℣. A Dómino factum eſt iſtud : ℟. Et eſt mirábile in óculis noſtris. *Pſ.* 117.

Poſt Præſent. Ant. Veníte , audíte , & narrábo quanta fecit ánimæ meæ. *Pſ.* 65.

℣. Deum exquisívi mánibus meis nocte , ℟. Et non ſum deceptus. *Pſ.* 76.

Pater noſter.

Poſt ultimum reſponſorium dicitur Te Deum , *ſi dicendum ſit.*

TE Deum laudámus , * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli ; * tibi cœli , & univerſæ poteſtátes ;

Tibi Chérubim & Séraphim * inceſſábili voce proclámant :

Sanctus ,
Sanctus ,
Sanctus ,
Dóminus * Deus sábaoth.

Pleni ſunt cœli & terra * majeſtátis glóriæ tuæ.

Te glorióſus * Apoſtolórum chorus ,

Te Prophetárum * laudábilis númerus ,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * ſancta confitétur Eccléſia ,

Patrem * immenſæ majeſtátis :

Venerandum tuum verum , * & únicum Fílium ,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ , * Chriſte :

Tu Patris * ſempiternus es Fílius.

Tu , ad liberandum ſuſceptúrus hóminem , * non horruiſti Vírginis úterum.

Digitized by Google

Tu, deviсto mortis acúleo, * aperuiſti credentibus regna cœlórum.

Tu ad déxteram Dei ſedes * in glória Patris.

Judex créderis * eſſe ventúrus.

Te ergo, quæſumus, fámulis tuis ſúbveni, * quos pretióſo ſánguine redemiſti.

Æterna fac * cum Sanctis tuis in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * & bénedic hereditáti tuæ.

Et rege eos, * & extolle illos uſque in æternum.

Per ſíngulos dies * benedícimus te;

Et laudámus nomen tuum in ſéculum, * & in ſéculum ſéculi.

Dignáre, Dñe, die iſto * ſine peccáto nos cuſtodíre.

Miſerére noſtrî, Dómine, * miſerére noſtrî.

Fiat miſericórdia tua, Dñe, ſuper nos, * quemádmodùm ſperávimus in te.

In te, Dómine, ſperávi; * non confundar in æternum.

Si non continuò ſequantur Laudes, hìc dicitur: Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus. *deinde Oratio propria, cum integra concluſione. Et tunc ante Laudes dicitur ſecretò,* Pater *&* Ave.

AD LAUDES.

DEus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69. Glória Patri, &c.

In Dominicis per Adventum, & à Natali Domini ad Præſent. (ante Septuageſimam) Antiphonæ, Capit. Hymn. &c. dicuntur ut in Proprio, pro diverſitate Temporis; quod etiam ſervatur ad alias Horas.

Poſt Præſent. verò, (ante Septuag.) proùt hìc habentur.

Ant. 8. *G.* Deus.

Pſalmus 62.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, quàm multiplíciter tibi caro mea * in terra deſerta, & ínvia, & inaquóſa.

Sic in ſancto appárui tibi: * ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior eſt miſericórdia tua ſuper vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî ſuper ſtratum meum, * in matutínis meditábor in te.

Quia fuiſti adjútor meus, * & in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæſit ánima mea poſt te; * me ſuſcépit déxtera tua.

Ipſi verò in vanum quæſiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ.

Tradentur in manus glá-dii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo; * quia obſtructum eſt os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo: ſitívit in te ánima mea.

Ant. 1. a. Exultent.

Pſalmus 69.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

Confundantur, & revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, & erubeſcant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur ſtatim erubeſcentes, * qui dicunt mihi: Euge, Euge.

Exultent & lætentur in te omnes qui quærunt te; * & dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego verò egénus & pauper ſum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus & liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris.

Ant. Exultent & lætentur in te, qui díligunt ſalutáre tuum, Dómine.

Ant. 5. C. Servíte Dómino.

Pſalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra: * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus: * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus, introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam ſuávis eſt Dóminus.

In æternum miſericórdia ejus, * & uſque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætítia: ſcitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus.

Ant. 4. E. Benedictus es.

Cant. trium pueror. Dan. 3.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino: * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, Dómino: * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, ſol & luna, Dómino: * benedícite, ſtellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino, * benedícite, omnes ſpíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æſtus, Dómino: * benedícite, frigus & æſtus, Dómino.

Digitized by Google

Benedícite, rores & pruína, Dómino: * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino: * benedícite, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ, Dómino: * benedícite, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum: * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino: * benedícite, univerſa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino: * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & ómnia quæ moventur in aquis, Dómino: * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béſtiæ & pécora, Dómino: * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Iſrael Dóminum: * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, ſacerdótes Dómini, Dómino: * benedícite, ſervi Dómini, Dño.

Benedícite, ſpíritus & ánimæ juſtórum, Dómino: * benedícite, ſancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Míſael, Dómino: * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Hic, loco Glória Patri. *dicitur:*

Benedicámus Patrem, & Fílium, cum ſancto Spíritu; * laudémus & ſuperexaltémus eum in ſécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli; * & laudábilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in ſécula.

Ant. Benedictus es, Dómine, in throno regni tui; & ſuperlaudábilis, & ſuperexaltátus in ſécula.

Ant. 7. *d.* Hymnus.

Pſalmus 148.

Laudáte Dóminum, de cœlis: * laudáte eum in excelſis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus: * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, ſol & luna: * laudáte eum, omnes ſtellæ & lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum: * & aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipſe dixit, & facta ſunt: * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Státuit ea in æternum, & in ſéculum ſéculi: * præceptum póſuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra: * dracónes, & omnes abyſſi;

Ignis, grando, nix, glácies, ſpíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, & omnes colles; * ligna fructífera, & omnes cedri;

Béſtiæ, & univerſa péco-ra: * ſerpentes, & vólucres pennátæ.

Reges terræ, & omnes pópuli; * príncipes, & omnes júdices terræ;

Júvenes & vírgines, ſenes cum junióribus, laudent nomen Dómini, * quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus.

Conféſſio ejus ſuper cœlum & terram; * & exaltávit cornu pópuli ſui.

Hymnus ómnibus ſanctis ejus, * fíliis Iſrael, pópulo appropinquanti ſibi.

Ant. Hymnus ómnibus ſanctis ejus, fíliis Iſrael, pópulo appropinquanti ſibi.

Capitulum. Deut. 6.

AUdi, Iſrael; Dóminus Deus noſter, Dóminus unus eſt: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua; & ex tota fortitúdine tua; eruntque verba hæc in corde tuo: & meditáberis in eis ſedens in domo tua; & ámbulans in itínere: dormiens atque conſurgens.

℟. Deo gratias. *Sic reſpondetur in fine omnium Capitulorum.*

Hymnus.

AD templa nos rursùs vocat
Surgentis auróræ nitor,
Novaſque pro læto monet
Referre grates múnere.

At victor auróram ſuo
Fulgóre Chriſtus óbruit:
Huic, magna cujus pars ſumus,
Juvat triumpho pláudere.

Quòd evolútus fáſciis
Repentè mundus éxtitit,
Puro renídens lúmine:
Virtútis hoc quantæ fuit!

Quòd tráditum neci Pater,
Ut fóntibus vitam daret,
Vitæ redónat Fílium:
Amóris hoc quanti fuit!

Æternus ut rerum Sator
Aſpexit orbem, prótinùs,
Colóre depictum ſuo,
Probávit excellens opus.

At lætiùs quantò óbtulit
Seſe Patri ſpectáculum,
Cœleſtis Agni cándido
Ablútus orbis ſánguine!

Cum luce nobis rédditur
Mundi renaſcentis decor,
Occulta per quem Núminis
Mens ſurgit ad magnália.

At ſplendor æterni Patris,
Lumenque Chriſtus córdium,
Deum dat in ſe, quantus eſt,
ub nube carnis cérnere.

Præſta, beáta Trínitas,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes.
Amen.

℣. Manè aſtábo tibi, Dómine, & videbo; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Pſ.* 5.

Antiphona, ut in Proprio.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

BEnedictus Dñus Deus Iſrael, * quia viſitávit, & fecit redemptiónem plebis ſuæ;

Digitized by Google

Et erexit cornu ſalútis nobis * in domo David púeri ſui.

Sicut locútus eſt per os ſanctórum, * qui à ſéculo ſunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis noſtris, * & de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam miſericórdiam cum pátribus noſtris,* & memorári teſtamenti ſui ſancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem noſtrum, * datúrum ſe nobis;

Ut ſine timóre, de manu inimicórum noſtrórum liberáti, * ſerviámus illi

In ſanctitáte & juſtítia coram ipſo, * ómnibus diébus noſtris.

Et tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus, * in remiſſiónem peccatórum eórum,

Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, * in quibus viſitávit nos Oriens ex alto;

Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent, * ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis.

Glória Patri.

Antiphona & Oratio, ut in Proprio; poſteà dicitur:

Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Benedicámus Dómino: ℟. Deo grátias.

Poſt quamlibet Horam, ſi aliud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen. *Deinde*, Pater noſter.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur ſúpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat,
Lux increáta, ſémitas.

Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens ináne cógitet:
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére ſénſuum.

Præſta diurnus ut tuæ
Subſérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet;
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 1. D. In toto corde.

Pſalmus 117.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Digitized by Google

Dicat nunc Iſrael quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor, * & ego deſpíciam inimícos meos.

Bonum eſt confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum eſt ſperáre in Dómino, * quàm ſperáre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Circumdedérunt me ſicut apes, & exarſérunt ſicut ignis in ſpinis; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Impulſus, everſus ſum ut cáderem; * & Dóminus ſuſcépit me.

Fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Vox exultatiónis & ſalútis * in tabernáculis juſtórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me: * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, ſed vivam, * & narrábo ópera Dómini.

Caſtígans caſtigávit me Dóminus, * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas juſtítiæ: * ingreſſus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini; * juſti intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificantes, * hic factus eſt in caput ánguli.

A Dómino factum eſt iſtud, * & eſt mirábile in óculis noſtris.

Hæc eſt dies quam fecit Dóminus: * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, ſalvum me fac; ô Dómine, bene proſperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illuxit nobis.

Conſtitúite diem ſolemnem in condenſis, * uſque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi: * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam

Digitized by Google

exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Pſalmus 118.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui ſcrutantur teſtimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandaſti * mandáta tua cuſtodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad cuſtodiendas juſtificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perſpéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod dídici judícia juſtítiæ tuæ.

Juſtificatiónes tuas cuſtódiam; * non me derelinquas uſquequáque.

In quo córrigit adoleſcéntior viam ſuam? * in cuſtodiendo ſermónes tuos.

In toto corde meo exquiſívi te: * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abſcondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me juſtificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via teſtimoniórum tuórum delectátus ſum, * ſicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * & conſiderábo vias tuas.

In juſtificatiónibus tuis meditábor: * non oblivíſcar ſermónes tuos.

Diviſio Pſalmi 118.

REtríbue ſervo tuo, vivífica me; * & cuſtódiam ſermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & conſiderábo mirabília de lege tua.

Incola ego ſum in terra; * non abſcondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea deſideráre juſtificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpaſti ſuperbos: * maledicti qui declinant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contemptum; * quia teſtimónia tua exquiſívi.

Etenim ſedérunt príncipes, & adversùm me loquebantur; * ſervus autem tuus exercebátur in juſtificatiónibus tuis.

Nam & teſtimónia tua meditátio mea eſt, * & conſílium meum juſtificatiónes tuæ.

Adhæſit pavimento ánima mea: * vivífica me ſecundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudiſti me: * doce me juſtificatiónes tuas.

Digitized by Google

Viam juſtificatiónum tuárum ínſtrue me ; * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me, * & de lege tua miſerére meî.

Viam veritátis elégi : * judícia tua non ſum oblítus.

Adhæſi testimóniis tuis, Dómine : * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilataſti cor meum.

Quando ſit officium de Dominica, niſi aliter notetur, dicitur Symbolum ſequens.

QUicumque vult ſalvus eſſe, * ante ómnia opus eſt ut téneat cathólicam fidem.

Quam niſi quiſque íntegram inviolatamque ſerváverit, * abſque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc eſt, * ut unum Deum in Trinitáte, & Trinitátem in Unitáte venerémûr ;

Neque confundentes perſónas, * neque ſubſtántiam ſeparantes.

Alia eſt enim perſóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritûs ſancti.

Sed Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti una eſt divínitas, * æquális glória, coæterna majeſtas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus ſanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus ſanctus.

Immenſus Pater, immenſus Fílius, * immenſus Spíritus ſanctus.

Æternus Pater, æternus Fílius, * æternus Spíritus ſanctus.

Et tamen non tres æterni, * ſed unus æternus.

Sicut non tres increáti, nec tres immenſi, * ſed unus increátus, & unus immenſus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus ſanctus ;

Et tamen non tres omnipotentes, * ſed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus ſanctus;

Et tamen non tres dii, * ſed unus eſt Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus ſanctus ;

Et tamen non tres dómini, * ſed unus eſt Dóminus.

Quia ſicut ſingillátim unamquamque perſónam, Deum ac Dóminum confitéri chriſtiánâ veritáte compéllimur; * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo eſt factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre ſolo eſt, *

non factus, nec creátus, ſed génitus.

Spíritus ſanctus à Patre & Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, ſed procédens.

Unus ergo Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus ſanctus, non tres Spíritus ſancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut poſtérius, nihil majus aut minus; * ſed totæ tres perſónæ coæternæ ſibi ſunt & coæquáles.

Ita ut per ómnia, ſicut jam ſuprà dictum eſt, * & Unitas in Trinitáte, & Trínitas in Unitáte veneranda ſit.

Qui vult ergo ſalvus eſſe, * ita de Trinitáte ſéntiat.

Sed neceſſárium eſt ad æternam ſalútem, * ut incarnatiónem quoque Dómini noſtri Jeſu Chriſti fidéliter credat.

Eſt ergo fides recta, ut credámus & confiteámur * quia Dóminus noſter Jeſus Chriſtus Dei Fílius, Deus & homo eſt.

Deus eſt ex ſubſtántia Patris ante ſécula génitus, * & homo eſt ex ſubſtántia matris in ſéculo natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli & humána carne ſubſiſtens.

Æquális Patri ſecundùm divinitátem, * minor Patre ſecundùm humanitátem.

Qui licèt Deus ſit & homo, * non duo tamen, ſed unus eſt Chriſtus.

Unus autem non converſióne divinitátis in carnem, * ſed aſſumptióne humanitátis in Deum.

Unus omnínò, non confuſióne ſubſtántiæ, * ſed unitáte perſónæ.

Nam ſicut ánima rationális & caro unus eſt homo; * ita Deus & homo unus eſt Chriſtus,

Qui paſſus eſt pro ſalúte noſtra, deſcendit ad ínferos, * tértiâ die reſurrexit à mórtuis;

Aſcendit ad cœlos, ſedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis, * inde ventúrus eſt judicáre vivos & mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines reſúrgere habent cum corpóribus ſuis, * & redditúri ſunt de factis propriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc eſt fides cathólica: * quam niſi quiſque fidéliter firmiterque credíderit, ſalvus eſſe non póterit.

Ant. In toto corde meo exquisívi te, Dómine: doce me juſtificatiónes tuas. *Pſ.* 118.

Capitulum. Epheſ. 5.

ERátis aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino: Ut fílii lucis am-

buláte; fructus enim lucis eſt in omni bonitáte, & juſtítiâ, & veritáte: probantes quid ſit beneplácitum Deo.

℞. *breve.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. ℣. Qui ſedes * ad déxteram Patris, [*Hic verſus quandoquè mutandus eſt, ut notatur in Proprio.*] * Miſerére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℞. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

℣. Dóminus vobiſcum, ℞. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre feciſti, tuâ nos hódie ſalva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum: ſed ſemper ad tuam juſtítiam faciendam noſtra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes & ópera. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. ℞. Amen.

℣. Dóminus vobiſcum, ℞. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino, ℞. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil reſpondetur; ſed ſtatim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini, ℞. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115.

SAncta María, & omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus ſuis pro nobis ad Deum: ut ſecundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. ℞. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℞. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℞. Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℞. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen.

℣. Réſpice in ſervos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dírige fílios eórum: ℞. Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos; & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus mánuum noſtrárum dírige. *Pſ.* 89.

Glória Patri.

Orémus.

DIrígere & ſanctificáre, régere & gubernáre

dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum: ut hìc, & in æternum, te auxiliante, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *ſolus vel ſola recitans*, Dómine.]

Bened. Det Dóminus leges ſuas in mentem noſtram, & in corde noſtro ſuperſcríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum ſit lectio Canonis, qui pro ſingulis diebus habetur ad calcem: in cujus ſine dicitur, Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

Poſt lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Submiſſiori voce dicit: Benedícite. *Lector verſus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram ſe. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Secretò, Et fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace.

Amen.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O ſancte donórum parens,
Tuas refúſus íntimis
Accénde flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.

Amen.

Ant. 6. *C.* Da mihi.

Ex Pſalmo 118.

Legem pone mihi, Dómine, viam juſtificatiónum tuárum; * & exquíram eam ſemper.

Da mihi intellectum, & ſcrutábor legem tuam; * & cuſtódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in ſémitam mandatórum tuórum, * quia ipſam vólui.

Inclína cor meum in teſtimónia tua, * & non in avarítiam.

Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue ſervo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meũ quod ſuſpicátus ſum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat ſuper me miſericórdia tua, Dómine, * ſalutáre tuum ſecundùm elóquium tuum.

Et reſpondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia ſperávi in ſermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis uſquequáque; * quia in judíciis tuis ſuperſperávi.

Et cuſtódiam legem tuam ſemper, * in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de teſtimóniis tuis in conſpectu regum, * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ dilexi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ dilexi, * & exercébar in juſtificatiónibus tuis.

Diviſio Pſalmi 118.

MEmor eſto verbi tui ſervo tuo, * in quo mihi ſpem dediſti.

Hæc me conſoláta eſt in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant uſquequáque; * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à ſéculo, Dómine; * & conſolátus ſum.

Deféctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * & cuſtodívi legem tuam.

Hæc facta eſt mihi, * quia juſtificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi, cuſtodíre legem tuam.

Deprecátus ſum fáciem tuam in toto corde meo: * miſerére meî ſecundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * & converti pedes meos in teſtimónia tua.

Parátus ſum, & non ſum turbátus, * ut cuſtódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi ſunt me; * & legem tuam non ſum oblítus.

Médiâ nocte ſurgébam ad confitendum tibi * ſuper judícia juſtificatiónis tuæ.

Párticeps ego ſum ómnium timéntium te, * & cuſtodiéntium mandáta tua.

Miſericórdiâ tuâ, Dómine, plena eſt terra: * juſtificatiónes tuas doce me.

Diviſio Pſalmi 118.

BOnitátem feciſti cum ſervo tuo, Dómine, * ſecundùm verbum tuum.

Bonitátem, & diſciplínam & ſciéntiam doce me; *

quia mandátis tuis crédidi.

Priuſquàm humiliárer, ego deliqui: * proptéreà elóquium tuum cuſtodívi.

Bonus es tu; * & in bonitáte tua doce me juſtificatiónes tuas.

Multiplicáta eſt ſuper me iníquitas ſuperbórum: * ego autem in toto corde meo ſcrutábor mandáta tua.

Coagulátum eſt ſicut lac cor eórum; * ego verò legem tuam meditátus ſum.

Bonum mihi quia humiliaſti me; * ut diſcam juſtificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * ſuper míllia auri & argenti.

Manus tuæ fecérunt me, & plaſmavérunt me: * da mihi intellectum, & diſcam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, & lætabuntur; * quia in verba tua ſuperſperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * & in veritáte tua humiliaſti me.

Fiat miſericórdia tua, ut conſolétur me, * ſecundùm elóquium tuum ſervo tuo.

Véniant mihi miſeratiónes tuæ, & vivam; * quia lex tua meditátio mea eſt.

Confundantur ſuperbi, quia injuſtè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * & qui novérunt teſtimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in juſtificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intellectum, & ſcrutábor legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Joan. 2.

In hoc ſcimus quóniam cognóvimus Deum, ſi mandáta ejus obſervémus; Qui dicit ſe noſſe eum, & mandáta ejus non cuſtódit, mendax eſt, & in hoc véritas non eſt: qui autem ſervat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfecta eſt.

℟. *br.* Inclína cor meum, Deus, * In teſtimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me, * In teſtimónia tua. Glória Patri. Inclína.

℣. Deduc me in sémitam mandatórum tuórum;

℟. Quia ipſam vólui. *Pſ.* 118.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

Nunc ſolis excelſum jubar
Toto coruſcat lúmine:
Tu, Chriſte, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.

Fac plena noſtris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac noſtra plenam cáritas
Creſcendo ſurgat ad diem.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,

Digitized by Google

Sancto ſimul cum Spíritu, Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. 2. D. Inclinávi.

Ex Pſalmo 118.

DEfécit in ſalutáre tuum ánima mea, * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicentes : Quando conſoláberis me?

Quia factus ſum ſicut uter in pruína; * juſtificatiónes tuas non ſum oblítus.

Quot ſunt dies ſervi tui? * quando fácies de perſequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; * ſed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua, véritas : * iníquè perſecúti ſunt me, ádjuva me.

Pauló minùs conſummavérunt me in terra : * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm miſericórdiam tuam vivífica me, * & cuſtódiam teſtimónia oris tui.

In æternum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlò.

In generatiónem & generatiónem véritas tua : * fundaſti terram, & pérmanet.

Ordinatióne tuâ perſevérat dies; * quóniam ómnia ſérviunt tibi.

Niſi quòd lex tua meditátio mea eſt, * tunc fortè periiſſem in humilitáte mea.

In æternum non obliviſcar juſtificatiónes tuas; * quia in ipſis vivificaſti me.

Tuus ſum ego, ſalvum me fac; * quóniam juſtificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me : * teſtimónia tua intellexi.

Omnis conſummatiónis vidi finem : * latum mandátum tuum nimis.

Diviſio Pſalmi 118.

QUómodò diléxi legem tuam, Dómine! * totâ die meditátio mea eſt.

Super inimícos meos prudentem me feciſti mandáto tuo; * quia in æternum mihi eſt.

Super omnes docentes me intellexi; * quia teſtimónia tua meditátio mea eſt.

Super ſenes intellexi; * quia mandáta tua quæſívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos, * ut cuſtódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi; * quia tu legem poſuiſti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * ſuper mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi: * proptéreà odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * & lumen ſémitis meis.

Jurávi & ſtátui * cuſtodíre judícia juſtítiæ tuæ.

Humiliátus ſum uſquequáque,

quáque, Dómine: * vivífica me ſecundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis ſemper, * & legem tuam non ſum oblítus.

Poſuérunt peccatóres láqueum mihi; * & de mandátis tuis non errávi.

Hereditáte acquisívi teſtimónia tua in æternum; * quia exultátio cordis mei ſunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas juſtificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Diviſio Pſalmi 118.

INíquos ódio hábui, * & legem tuam dilexi.

Adjútor & ſuſceptor meus es tu; * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Declináte à me, malígni, * & ſcrutábor mandáta Dei mei.

Súſcipe me ſecundùm elóquium tuum, & vivam; * & non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & ſalvus ero; * & meditábor in juſtificatiónibus tuis ſemper.

Spreviſti omnes diſcedentes à judíciis tuis; * quia injuſta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ; * ideò dilexi teſtimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas: * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & juſtítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súſcipe ſervum tuum in bonum: * non calumnientur me ſuperbi.

Oculi mei defecérunt in ſalutáre tuum, * & in elóquium juſtítiæ tuæ.

Fac cum ſervo tuo ſecundùm miſericórdiam tuam, * & juſtificatiónes tuas doce me.

Servus tuus ſum ego: * da mihi intellectum, ut ſciam teſtimónia tua.

Tempus faciendi, Dómine: * diſſipavérunt legem tuam.

Ideò dilexi mandáta tua * ſuper aurum & topázion.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Inclinávi cor meum ad faciendas juſtificatiónes tuas in æternum.

Capitulum. 1. Joan. 5.

HÆc eſt cáritas Dei; ut mandáta ejus cuſtodiámus: & mandáta ejus grávia non ſunt.

℟. *br.* Teſtimónia tua intellexi, Dómine: * Latum mandátum tuum nimis. Teſtimónia. ℣. Omnis conſummatiónis * vidi finem: * Latum. Glória Patri. Teſtimónia tua.

℣. Dilexi mandáta tua

ſuper aurum : ℟. Propté-rea ad ómnia mandáta tua dirigébar. *Pſ.* 118.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

PRono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies,
Sic vita ſuprémam cito
Feſtínat ad metam gradu.
O Chriſte, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.
Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 4. E. Omnia.

Ex Pſalmo 118.

MIrabília teſtimónia tua; * ídeò ſcrutáta eſt ea ánima mea.

Declarátio ſermónum tuórum illúminat, * & intellectum dat párvulis.

Os meum apérui, & attraxi ſpíritum; * quia mandáta tua deſiderábam.

Aſpice in me, & miſerére meî, * ſecundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Greſſus meos dírige ſecundùm elóquium tuum; * & non dominétur meî omnis injuſtítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut cuſtódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina ſuper ſervum tuum, * & doce me juſtificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non cuſtodiérunt legem tuam.

Juſtus es, Dómine, * & rectum judícium tuum.

Mandaſti juſtítiam teſtimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabéſcere me fecit zelus meus; * quia oblíti ſunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * & ſervus tuus dilexit illud.

Adoleſcéntulus ſum ego, & contemptus: * juſtificatiónes tuas non ſum oblítus.

Juſtítia tua, juſtítia in æternum; * & lex tua véritas.

Tribulátio & angúſtia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea eſt.

Æquitas teſtimónia tua in æternum: * intellectum da mihi, & vivam.

Diviſio Pſalmi 118.

CLamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * juſtificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, ſalvum me fac; * ut cuſtódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi; * quia in verba tua ſuperſperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo; * ut meditárer elóquia tua.

Digitized by Google

Vocem meam audi ſecundùm miſericórdiam tuam, Dómine; * & ſecundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt perſequentes me iniquitáti; * à lege autem tua longè facti ſunt.

Propè es tu, Dómine; * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de teſtimóniis tuis; * quia in æternum fundaſti ea.

Vide humilitátem meam, & éripe me; * quia legem tuam non ſum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus ſalus; * quia juſtificatiónes tuas non exquiſiérunt.

Miſericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * ſecundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui perſequuntur me, & tríbulant me: * à teſtimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, & tabeſcébam; * quia elóquia tua non cuſtodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua dilexi, Dómine: * in miſericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas: * in æternum ómnia judícia juſtítiæ tuæ.

Diviſio Pſalmi 118.

PRíncipes perſecúti ſunt me gratis; * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego ſuper elóquia tua, * ſicut qui invénit ſpólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus ſum: * legem autem tuam dilexi.

Sépties in die laudem dixi tibi * ſuper judícia juſtítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam; * & non eſt illis ſcándalum.

Expectábam ſalutáre tuum, Dómine; * & mandáta tua dilexi.

Cuſtodívit ánima mea teſtimónia tua, * & dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua & teſtimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conſpectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conſpectu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret poſtulátio mea in conſpectu tuo: * ſecundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me juſtificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua, æquitas.

Fiat manus tua ut ſalvet me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi ſalutáre tuum, Dómine; * & lex tua meditátio mea eſt.

Vivet ánima mea, & laudábit te; * & judícia tua adjuvábunt me.

Digitized by Google

Errávi ſicut ovis quæ périit: * quære ſervum tuum, quia mandáta tua non ſum oblítus.

Ant. Omnia mandáta tua æquitas: pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FInis præcepti eſt cáritas de corde puro; & conſciéntia bona: & fide non ficta.

℟. *br.* Omnes viæ meæ * In conſpectu tuo, Dómine. Omnes. ℣. Servávi mandáta tua * & teſtimónia tua, * In conſpectu tuo. Glória. Omnes.

℣. Cuſtodívit ánima mea teſtimónia tua, ℟. Et diléxit ea vehementer. *Pſ.* 118.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 7. c. Dixit Dóminus.

Pſalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis;

Donec ponam inimícos tuos, * ſcabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ ſuæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquaſſábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet: * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede à dextris meis.

Ant. 4. d. Fidélia.

Pſalmus 110.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in consílio juſtórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféſſio & magnificéntia opus ejus: * & juſtítia ejus manet in ſéculũ ſéculi.

Memóriam fecit mirabílium ſuórum miséricors & miſerátor Dóminus: * eſcam dedit timéntibus ſe.

Memor erit in ſéculum teſtamenti ſui: * virtútem óperum ſuórum annuntiábit pópulo ſuo;

Ut det illis hereditátem géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in ſéculum ſéculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem miſit pópulo ſuo : * mandávit in æternũ teſtamentum ſuum.

Sanctum & terríbile nomen ejus : * inítium ſapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in ſéculum ſéculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in ſéculum ſéculi.

Ant. 1. *f.* Qui timet Dóminum.

Pſalmus 111.

BEátus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit ſemen ejus : * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus ; * & juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi.

Exortum eſt in ténebris lumen rectis ; * miséricors, & miserátor, & juſtus.

Jucundus homo, qui miserétur & cómmodat, diſpónet ſermónes ſuos in judício ; * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit juſtus : * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus ſperáre in Dómino, confirmátum eſt cor ejus : * non commovébitur donec deſpíciat inimícos ſuos.

Diſperſit, dedit paupéribus : * juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi ; cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit & iraſcétur, déntibus ſuis fremet & tabeſcet : * deſidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus cupit nimis.

Ant. 7. c. Sit nomen.

Pſalmus 112.

LAudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

A ſolis ortu uſque ad occáſum, * laudábile nomen Dómini.

Excelſus ſuper omnes gentes Dóminus, * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cœlo & in terra ?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtércore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui ;

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Ant. Sit nomen Dómini benedictum in ſécula.

Ant. 1. *A.* Nos qui vívimus.

Pſalmus 113.

IN éxitu Iſrael de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro ;

Facta eſt Judæa ſanctificátio ejus, * Iſrael poteſtas ejus.

Mare vidit, & fugit: * Jordánis converſus eſt retrorsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles ſicut agni óvium.

Quid eſt tibi, mare, quòd fugiſti? * & tu, Jordánis, quia converſus es retrorsùm?

Montes, exultaſtis ſicut aríetes? * & colles, ſicut agni óvium?

A fácie Dómini mota eſt terra, * à fácie Dei Jacob,

Qui convertit petram in ſtagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * ſed nómini tuo da glóriam ſuper miſericórdia tua & veritáte tua;

Nèquando dicant gentes: * Ubi eſt Deus eórum?

Deus autem noſter in cœlo: * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquentur: * óculos habent, & non vidèbunt.

Aures habent, & non áudient: * nares habent, & non odorábunt.

Manus habent, & non palpábunt; pedes habent, & non ambulábunt: * non clamábunt in gútture ſuo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Iſrael ſperávit in Dómino: * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Domus Aáron ſperávit in Dómino: * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino: * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Dóminus memor fuit noſtrì, * & benedixit nobis.

Benedixit dómui Iſrael: * benedixit dómui Aáron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * puſillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus ſuper vos, * ſuper vos & ſuper fílios veſtros.

Benedicti vos à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino, * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui deſcendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. Epheſ. 1.

BEnedictus Deus, & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti: qui benedixit nos

in omni benedictióne ſpirituáli in cœléſtibus in Chriſto ; ſicut elégit nos in ipſo ante mundi conſtitutiónem : ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte.

Hymnus.

O Luce qui mortálibus
Lates inacceſsâ, Deus!
Præſente quo ſancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli:
Hîc, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine:
Æternus at noctem ſuo
Fulgóre depellet dies.
Hunc nempe nobis præparas,
Nobis reſervas hunc diem,
Quem vix adumbrat ſpléndida
Flammantis aſtri cláritas.
Moráris heu! nimis diu
Moráris, optátus dies:
Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.
His cùm ſolúta vínculis
Mens evolárit, ô Deus,
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non déſinet.
Ad omne nos apta bonum,
Fœcunda donis Trínitas:
Fac lucis uſúræ brevi
Æterna ſuccédat dies.
Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in ſéculum. *Pſ.* 43.

Antiph. ut in Proprio.

Canticum B. Mariæ Virginis. Luc 1.

MAgníficat * ánima mea Dóminum,

Et exultávit ſpíritus meus * in Deo ſalutári meo;

Quia reſpexit humilitátem ancillæ ſuæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens eſt; * & ſanctum nomen ejus.

Et miſericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio ſuo: * diſperſit ſuperbos mente cordis ſui.

Depóſuit potentes de ſede, * & exaltávit húmiles.

Eſurientes implévit bonis, * & dívites dimíſit inánes.

Suſcépit Iſrael púerum ſuum, * recordátus miſericórdiæ ſuæ,

Sicut locútus eſt ad patres noſtros, * Abraham, & ſémini ejus in ſécula.

Antiphona & Oratio, ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

COnverte nos, Deus ſalutáris noſter; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. S. G. Scuto.

Pſalmus 4.

CUm invocárem, exaudívit me Deus juſtitiæ

meæ : * in tribulatióne dilataſti mihi.

Miſerére meî, * & exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úſquequò gravi corde ? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium ?

Et ſcitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum ſuum : * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Iraſcímini, & nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus veſtris, in cubílibus veſtris compungímini.

Sacrificáte ſacrifícium juſtítiæ, & ſperáte in Dómino : * multi dicunt, Quis oſtendit nobis bona ?

Signátum eſt ſuper nos lumen vultûs tui, Dómine : * dediſti lætítiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & ólei ſui * multiplicáti ſunt.

In pace in idipſum dórmiam, * & requieſcam ;

Quóniam tu, Dómine, * ſinguláriter in ſpe conſtituiſti me.

Pſalmus 90.

QUi hábitat in adjutório Altíſſimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino : Suſceptor meus es tu, & refúgium meum : * Deus meus, ſperábo in eum ;

Quóniam ipſe liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áſpero.

Scápulis ſuis obumbrábit tibi, * & ſub pennis ejus ſperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus ; * non timébis à timóre nocturno.

A ſagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris, * ab incurſu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis ; * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis conſiderábis, * & retributiónem peccatórum vidébis;

Quóniam, Tu es, Dómine, ſpes mea, * Altíſſimum poſuiſti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum, * & flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo;

Quóniam Angelis ſuis mandávit de te, * ut cuſtódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áſpidem & baſilíſcum ambulábis, * & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me ſperávit, liberábo eum : * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * & ego exáudiam eum.

Digitized by Google

Cum ipſo ſum in tribulatióne, * erípiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * & oſtendam illi ſalutáre meum.

Pſalmus 133.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes ſervi Dómini.

Qui ſtatis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri;

In nóctibus extóllite manus veſtras in ſancta, * & benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Scuto circúmdabit te véritas ejus; non timébis à timóre nocturno. *Pſ.* 90.

Per Adventum, Hymnus.

IN noctis umbra déſides
Dum ſomnus artus óccupat,
Ad te, Deus, fidélibus
Mens éxcubat ſuſpíriis.

Deſideráte géntibus,
Verbum patris, mundi ſalus,
Audi preces geméntium,
Tandemque lapſos éxcita.

Adſis, Redemptor; & tuæ
Plebis relaxans crímina,
Adæ ſcelus quas cláuſerat,
Reclúde cœleſtes domos.

Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

A Vigilia Natalis Domini, ad Præſentationem ejuſdem excluſivè.

Hymnus.

MUndi ſalus qui náſceris,
Jeſu puer, nos réſpice:
Da móribus caſtis tuam
Referre nos infántiam.

Feſſos diurno dum levat
Labóre nocturnus ſopor,
Defende, paſtor, béſtiis
Tuas ab infeſtis oves.

O Virgo, quæ paris Deum
Foveſque lactentem ſinu,
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, gratiâ.

Qui natus es de Virgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

A craſtino Præſentationis Domini, ad Feriam IV. Cinerum excluſivè.

Hymnus.

GRates, peracto jam die,
Deus, tibi perſólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Proſtérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hoſtis vúlnera.

Infeſtus uſque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ ſub alárum tuos
Defende fílios, Pater.

O quando luceſcet tuus

Digitized by Google

Qui neſcit occáſum dies !
O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!
Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Filio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

In Officiis de Beata.

Hymnus.

VIrgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera, factus homo.
Hinc méritò dicent te ſécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Súſcipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honores:
Annue, ſollícitâ quam prece poſcit, opem.
Glória magna Patri; compar ſit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus. Amen.

Capitulum. 1. Theſſ. 5.

OMnes vos fílii lucis eſtis, & fílii diéi: Non ſumus noctis, neque tenebrárum; ígitur non dormiámus ſicut & céteri: ſed vigilémus, & ſóbrii ſimus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo ſpíritum meum. In manus. ℣. Redemiſti me, Dómine, * Deus veritátis. * Commendo. Glória Patri. In manus. *Pſ.* 30.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16.

In Adventu, Ant. 5. a. Salutáre.

Temp. Nat. Ant. 4. *D.* In judícium.

Poſt Præſent. Ant. 3. c. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis ſervum tuum, Dómine, * ſecundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * ſalutáre tuum,

Quod paraſti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſrael.

In Adventu, Ant. Salutáre tuum expectábo, Dómine. *Geneſ.* 49.

Temp. Nat. Ant. In judícium ego in hunc mundum veni; ut qui non vident vídeant, & qui vident cæci fiant. *Joan.* 9.

Poſt Præſent. Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera noſtra operátus es nobis. *Iſ.* 26.

℣. Dóminus vobiſcum,
℟. Et cum ſpíritu tuo.

Oremus.

DEus qui illúminas noctem, & lucem poſt ténebras facis: concéde nobis, ut hanc noctem ſine impedimento ſátanæ tranſeámus; atque matutínis horis ad Altáre tuum recurren-

Digitized by Google

tes : tibi Dómino Deo grátias & laudes referámus. Per Dóminum noſtrum.

℣. Dóminus vobiſcum.

℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, ſubmiſsâ voce dicitur : Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & cáritas Dei, & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13.

℟. Amen.

Poſteà dicitur una ex Antiphonis de B. Maria Virgine, ut habentur infrà ad calcem Pſalterii.

Poſt completum Officium dicitur ſecretò, Pater. Ave. Credo.

FERIA SECUNDA.
AD OFFICIUM NOCT.

Dómine, lábia. *ſuprà*, 1.

Invit. Veníte, exultémus Dómino, * Jubilémus Deo ſalutári noſtro.

Continuatur Pſ. 94. Præoccupémus. 2.

Hymnus.

DEi canámus glóriam,
Cœlum ſecundo qui die
Expandit, admirábile
Mortálibus ſpectáculum.

Poli ſtupémus álveo
Stagnáre pénſiles lacus :
Hinc imbre terras fértili
Cœleſtis irrórat Pater.

Quam præparas nobis, Deus,
Eſt hæc imágo grátiæ :
Hæc rore ſtillans úberi
Cordis penétrat íntima.

Hanc qui fidéli cómbibunt
Aquam ſalúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro reſultat ímpetu.

Beáta gens, quam pródigâ
Ditáre non ceſſas manu !
Amóris hæc memor tui,
Amóris & reddat vices.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

In Feriis & aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur pro unico Nocturno novem Pſalmi ad unamquamque Feriam poſiti, ſub una duntaxat Antiphona poſt ſingulos tres Pſalmos. In Feſtis verò novem Lectionum, poſt quemlibet Pſalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

Ant. 4. d. Omnia.

Pſalmus 103.

BEnedic, ánima mea, Dómino : * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confeſſiónem & decórem induiſti, * amictus lúmine ſicut veſtimento ;

Extendens cœlum ſicut pellem, * qui tegis aquis ſuperióra ejus ;

Qui ponis nubem aſcenſum tuum, * qui ámbulas ſuper pennas ventórum ;

Qui facis Angelos tuos ſpíritus, * & miniſtros tuos ignem urentem ;

Qui fundaſti terram ſuper ſtabilitátem ſuam : * non inclinábitur in ſéculum ſéculi.

Digitized by Google

Abyſſus, ſicut veſtimentum, amictus ejus: * ſuper montes ſtabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Aſcendunt montes, & deſcendunt campi, * in locum quem fundaſti eis.

Términum poſuíſti, quem non tranſgredientur; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béſtiæ agri: * expectábunt ónagri in ſiti ſua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de ſuperióribus ſuis: * de fructu óperum tuórum ſatiábitur terra.

Prodúcens fœnum jumentis, * & herbam ſervitúti hóminum.

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætíficet cor hóminis.

Ut exhílaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, * & cedri Líbani quas plantávit.

Illic páſſeres nidificábunt: * heródii domus dux eſt eórum.

Montes excelſi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * ſol cognóvit occáſum ſuum.

Poſuiſti ténebras, & facta eſt nox: * in ipſa pertransíbunt omnes béſtiæ ſilvæ;

Cátuli leónum rugientes, * ut rápiant, & quærant à Deo eſcam ſibi.

Ortus eſt ſol, & congregáti ſunt; * & in cubílibus ſuis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus ſuum, * & ad operatiónem ſuam uſque ad véſperum.

Diviſio Pſalmi 103.

QUàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! * ómnia in ſapiéntia feciſti: impléta eſt terra poſſeſſióne tuâ.

Hoc mare magnum, & ſpatióſum mánibus; * illîc reptília, quorum non eſt númerus, animália puſilla cum magnis.

Illîc naves pertransíbunt: * draco iſte quem formaſti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis eſcã in témpore.

Dante te illis, cólligent: * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur: * áuferes ſpíritum eórum, & defícient, & in púlverem ſuum revertentur.

Emittes ſpíritum tuum, & creabuntur; * & renovábis fáciem terræ.

Digitized by Google

Altera diviſio Pſalmi 103.

SIt glória Dómini in ſéculum : * lætábitur Dóminus in opéribus ſuis ;

Qui réſpicit terram, & facit eam trémere ; * qui tangit montes , & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea : * pſallam Deo meo , quámdiu ſum.

Jucundum ſit ei elóquium meum : * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra , & iníqui , ita ut non ſint : * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Omnia in ſapiéntia feciſti , Dómine : impléta eſt terra poſſeſſióne tuâ.

Ant. 7. *d.* Mementóte.

Pſalmus 104.

COnfitémini Dómino , & invocáte nomen ejus : * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei , & pſállite ei : * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine ſancto ejus : * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum , & confirmámini : * quærite fáciem ejus ſemper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit , * prodígia ejus , & judícia oris ejus ,

Semen Abraham ſervi ejus , * fílii Jacob electi ejus.

Ipſe Dóminus Deus noſter : * in univerſa terra judícia ejus.

Memor fuit in ſéculum teſtamenti ſui ; * verbi quod mandávit in mille generatiónes ;

Quod diſpóſuit ad Abraham , * & juramenti ſui ad Iſaac ;

Et ſtátuit illud Jacob in præceptum , * & Iſrael in teſtamentum æternum ,

Dicens : Tibi dabo terram Chánaan * funículum hereditátis veſtræ ;

Cùm eſſent número brevi , paucíſſimi , * & íncolæ ejus.

Et pertranſiérunt de gente in gentem , * & de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis , * & corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere chriſtos meos , * & in prophétis meis nolíte malignári.

Diviſio Pſalmi 104. Et.

VOcávit [Dóminus] famem ſuper terram , * & omne firmamentum panis contrívit.

Miſit ante eos virum : * in ſervum venúmdatus eſt Joſeph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus : * ferrum pertránſiit ánimam ejus.

Donec veníret verbum ejus , * elóquium Dómini inflammávit eum.

Miſit rex, & ſolvit eum ; * princeps populórum , & dimíſit eum.

Conſtítuit eum dóminum

domûs ſuæ, * & príncipem omnis poſſeſſiónis ſuæ;

Ut erudíret príncipes ejus ſicut ſemetipſum, * & ſenes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Iſrael in Ægyptum; * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum ſuum vehementer, * & firmávit eum ſuper inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * & dolum fácerent in ſervos ejus.

Altera diviſio Pſalmi 104.

Miſit [Dóminus] Móyſen ſervum ſuum, * Aáron quem elégit ipſum.

Póſuit in eis verba ſignórum ſuórum, * & prodigiórum in terra Cham.

Miſit ténebras, & obſcurávit; * & non exacerbávit ſermónes ſuos.

Convertit aquas eórum in ſánguinem, * & occídit piſces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipſórum.

Dixit; & venit cœnomyía, & cínifes * in ómnibus fínibus eórum.

Póſuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburentem in terra ipſórum.

Et percuſſit víneas eórum, & ficúlneas eórum; * & contrívit lignum fínium eórum.

Dixit; & venit locuſta & bruchus, * cujus non erat númerus,

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * & comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percuſſit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento & auro; & non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta eſt Ægyptus in profectióne eórum, * quia incúbuit timor eórum ſuper eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * & ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, & venit coturnix; * & pane cœli ſaturávit eos.

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ: * abiérunt in ſicco flúmina;

Quóniam memor fuit verbi ſancti ſui, * quod hábuit ad Abraham púerum ſuum.

Et eduxit pópulum ſuum in exultatióne, * & electos ſuos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium, * & labóres populórum poſſedérunt;

Ut cuſtódiant juſtificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Ant. Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, prodí-

Digitized by Google

gia ejus, & judícia oris ejus.

Ant. 1. *a.* Víſita nos.

Pſalmus 105.

CONfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini? * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui cuſtódiunt judícium, * & fáciunt juſtítiam in omni témpore.

Memento noſtri, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * víſita nos in ſalutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ, * ut laudéris cum hereditáte tua.

Diviſio Pſalmi 105.

PEccávimus cum pátribus noſtris: * injuſtè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres noſtri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis miſericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt aſcendentes in mare, * mare rubrum.

Et ſalvávit eos propter nomen ſuum, * ut notam fáceret poténtiam ſuam.

Et incrépuit mare rubrum, & exſiccátum eſt: * & deduxit eos in abyſſis, ſicut in deſerto.

Et ſalvávit eos de manu odiéntium, * & redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remanſit.

Et credidérunt verbis ejus, * & laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti ſunt óperum ejus, * & non ſuſtinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiſcéntiam in deſerto, * & tentavérunt Deum in inaquóſo.

Et dedit eis petitiónem ipſórum, * & miſit ſaturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móyſen in caſtris, * Aáron ſanctum Dómini.

Aperta eſt terra, & deglutívit Dathan, * & opéruit ſuper congregatiónem Abíron.

Et exarſit ignis in ſynagóga eórum, * flamma combuſſit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * & adoravérunt ſcúlptile;

Et mutavérunt glóriam ſuam * in ſimilitúdinem vítuli comedentis fœnum.

Oblíti ſunt Deum qui ſalvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut diſpérderet eos, ſi non Móyſes electus ejus ſtetiſſet in confractió-

Digitized by Google

ne, in conſpectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne diſpérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram deſiderábilem: * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis ſuis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum ſuam ſuper eos, * ut proſtérneret eos in deſerto;

Et ut dejíceret ſemen eórum in natiónibus, * & diſpérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti ſunt Beélphegor, * & comedérunt ſacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus ſuis, * & multiplicáta eſt in eis ruína.

Et ſtetit Phínees, & placávit; * & ceſsávit quaſsátio.

Et reputátum eſt ei in juſtítiam, * in generatiónem & generatiónem uſque in ſempiternum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * & vexátus eſt Móyſes propter eos,

Quia exacerbavérunt ſpíritum ejus. * Et diſtinxit in lábiis ſuis.

Altera diviſio Pſalmi 105.

NOn diſperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti ſunt inter gentes, * & didicérunt ópera eórum.

Et ſerviérunt ſculptílibus eórum; * & factum eſt illis in ſcándalum.

Et immolavérunt fílios ſuos * & fílias ſuas dæmóniis.

Et effudérunt ſánguinem innocentem, * ſánguinem filiórum ſuórum, & filiárum ſuárum, quas ſacrificavérunt ſculptílibus Chánaan.

Et infecta eſt terra in ſanguínibus, & contamináta eſt in opéribus eórum; * & fornicáti ſunt in adinventiónibus ſuis.

Et irátus eſt furóre Dóminus in pópulum ſuum, * & abominátus eſt hereditátem ſuam.

Et trádidit eos in manus géntium; * & domináti ſunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, * & humiliáti ſunt ſub mánibus eórum.

Sæpè liberávit eos: * ipſi autem exacerbavérunt eum in consílio ſuo, & humiliáti ſunt in iniquitátibus ſuis.

Et vidit cùm tribularentur, * & audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit teſtamenti ſui; * & pœnítuit eum ſecundùm multitúdinem miſericórdiæ ſuæ.

Et dedit eos in miſericórdias * in conſpectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine

Deus noſter, * & cóngrega nos de natiónibus;

Ut confiteámur nómini ſancto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael à ſéculo, & uſque in ſéculum; * & dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Víſita nos in ſalutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

℣. Expandit nubem in protectiónem eórum, ℟. Et ignem ut lucéret eis per noctem. *Pſ.* 104.

Pater noſter.

Abſolutio & Benedictiones, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectiones cum ℟℟℟. *habentur in Proprio de Tempore, & ſic in ſequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum *in Feriis.*

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 5. a. Bonum eſt.

Pſalmus 91.

Bonum eſt confitéri Dómino; * & psállere nómini tuo, Altíſſime;

Ad annuntiandum manè miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam per noctem,

In decachordo, pſaltério, * cum cántico in cíthara.

Quia delectaſti me, Dómine, in factúra tua, * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! * nimis profundæ factæ ſunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognoſcet, * & ſtultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres ſicut fœnum, & apparúerint omnes qui operantur iniquitátem, * ut intéreant in ſéculum ſéculi:

Tu autem Altíſſimus * in æternum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * & diſpergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur ſicut unicornis cornu meum, * & ſenectus mea in miſericórdia úberi.

Et deſpexit óculus meus inimícos meos, * & in inſurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Juſtus ut palma florébit: * ſicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in ſenecta úberi, * & bene patientes erunt;

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noſter, * & non eſt iníquitas in eo.

Ant. Bonum eſt psállere

nómini tuo, Altíſſime, ad annúntiandum manè miſericórdiam tuam.

Ant. 8. d. Bonus Dóminus.

Pſalmus 135.

CОnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui facit mirabília magna ſolus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui firmávit terram ſuper aquas, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Solem in poteſtátem diéi, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Lunam & ſtellas in poteſtátem noctis, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus: in æternum miſericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus.

Diviſio Pſalmi 135.

[COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;]

Qui percuſſit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui eduxit Iſrael de médio eórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

In manu potenti, & bráchio excelſo, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui divíſit mare rubrum in diviſiónes, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et eduxit Iſrael per médium ejus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et excuſſit Pharaónem & virtútem ejus in mari rubro, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum ſuum per deſertum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui percuſſit reges magnos, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et Og regem Baſan, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et dedit terram eórum hereditátem, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Hereditátem Iſrael ſervo ſuo, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Quia in humilitáte noſtra memor fuit noſtrî, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis noſtris, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui dat eſcam omni carni, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte noſtra memor fuit noſtrî, & redémit nos ab inimícis noſtris.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum ſequens.

Ant. 7. d. Quis símilis tuî.

Canticum Moyſi. Exod. 15.

Cantémus Dómino; glorióſè enim magnificátus eſt: * equum & aſcenſórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Iſte Deus meus, & glorificábo eum: * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quaſi vir pugnátor: * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis & exércitum ejus projécit in mare: * electi príncipes ejus ſubmerſi ſunt in mari rubro.

Abyſſi operuérunt eos: * deſcendérunt in profundum quaſi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta eſt in fortitúdine: * déxtera tua, Dómine, percuſſit inimícum.

Et in multitúdine glóriæ tuæ depoſuiſti adversários tuos: * miſiſti iram tuam quæ devorávit eos ſicut ſtípulam.

Et in ſpíritu furóris tui congregátæ ſunt aquæ: * ſtetit unda fluens, congregátæ ſunt abyſſi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérſequar, & comprehendam; * dívidam ſpólia, implébitur ánima mea:

Evaginábo gládium meũ; * interfíciet eos manus mea.

Flavit ſpíritus tuus, & opéruit eos mare: * ſubmerſi ſunt quaſi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis símilis tuî, magníficus in ſanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendiſti manum tuam, * & devorávit eos terra.

Dux fuiſti in miſericórdia tua pópulo quem redemiſti, * & portaſti eum in fortitúdine tua ad habitáculum ſanctum tuum.

Aſcendérunt pópuli, & iráti ſunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philiſthiim.

Tunc conturbáti ſunt príncipes Edom; robuſtos

Digitized by Google

Moab obtínuit tremor: * obriguérunt omnes habitatóres Chanaan.

Irruat ſuper eos formído & pavor: * in magnitúdine bráchii tui fiant immóbiles quaſi lapis;

Donec pertránſeat pópulus tuus, Dómine; * donec pertránſeat pópulus tuus iſte quem poſſediſti.

Introdúces eos, & plantábis in monte hereditátis tuæ, * firmíſſimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine,

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in æternum & ultrà.

Ingreſſus eſt enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare; * & reduxit ſuper eos Dóminus aquas maris.

Fílii autem Iſrael ambulavérunt per ſiccum * in médio ejus.

Ant. Quis ſímilis tuî, Dómine? magníficus in ſanctitáte, fáciens mirabília.

[*In Feſtis, loco ſuperioris Cantici, dicitur ſequens.*

Canticum. Eccli. 39.

COllaudáte cánticum, * & benedícite Dóminum in opéribus ſuis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * & confitémini illi in voce labiórum veſtrórum, & in cánticis labiórum, & cítharis;

Et ſic dicétis in confeſſióne: * Opera Dómini univerſa bona valde.

In verbo ejus ſtetit aqua ſicut congéries: * & in ſermóne oris illíus, ſicut exceptória aquárum;

Quóniam in præcepto ipſíus placor fit, * & non eſt minorátio in ſalúte ipsíus.

Opera omnis carnis coram illo, * & non eſt quidquam abſcónditum ab óculis ejus.

A ſéculo uſque in ſéculum réſpicit, * & nihil eſt mirábile in conſpectu ejus.]

Ant. 1. g. Laudáte Dóminum.

Pſalmus 134.

LAudáte nomen Dómini; * laudáte, ſervi, Dóminum;

Qui ſtatis in domo Dómini, * in átriis domûs dei noſtri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam ſuáve.

Quóniam Jacob elégit ſibi Dóminus, * Iſrael in poſſeſſiónem ſibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus eſt Dóminus, * & Deus noſter præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, * in cœlo, in terra, in mari, & in ómnibus abyſſis.

Edúcens nubes ab extré-

mo terræ, * fúlgura in plúviam fecit.

Qui prodúcit ventos de theſauris ſuis; * qui percuſſit primogénita Ægypti ab hómine uſque ad pecus.

Et miſit ſigna & prodígia in médio tuî, Ægypte, * in Pharaónem, & in omnes ſervos ejus.

Qui percuſſit gentes multas, * & occídit reges fortes;

Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Baſan, * & ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hereditátem, * hereditátem Iſrael pópulo ſuo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem & generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum ſuum, * & in ſervis ſuis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquentur: * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non áudient; * neque enim eſt ſpíritus in ore ipſórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Iſrael, benedícite Dómino: * Domus Aáron, benedícite Dómino:

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedíctus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúſalem.

Ant. Laudáte Dóminum, psállite nómini ejus; quóniam elégit Iſrael in poſſeſſiónem ſibi.

Capitulum. Prov. 8.

EGo diligentes me díligo; & qui manè vígilant ad me: invénient me.

Hymnus.

NIl láudibus noſtris eges,
Sed fílios amas, Pater;
Multáque cœleſtem prece
Vis provocári grátiam.

Tui profunda conſilî
Noctis canat ſiléntium:
Tuæ jubar cleméntiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens obſtupet, vox déficit:
Tacére ſed totis nequit
Amor medullis æſtuans.

Erumpat ergo: te memor
Clamet parentem, qui mala
Præſentis ævi mítigas,
Spondes futúri præmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma ſed tardat caro:
Quæ ducit ad te, da ſequi,
Dux ipſe Jeſu, ſémitam.
Amen.

℣. Repléti ſumus manè misericórdiâ tuâ, Dómine;
℟. Et exultávimus, & delectáti ſumus. *Pſ.* 89.

Ad Benedíctus. *Ant.* 6. F. Benedíctus Dóminus Deus Iſrael, quia viſitávit, & fe-

cit redemptiónem plebis ſuæ. *Luc.* 1.

Preces, quando dicuntur, & Suffragia, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti; & ſic in aliis Horis & Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis. *infrà poſt Completorium Sabbati; & ſic in aliis Feriis*,

Ant. 8. G. Quid eſt homo.

Pſalmus 8.

DOmine Dóminus noſter, * quam admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Quóniam eleváta eſt magnificéntia tua * ſuper cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfeciſti laudem propter inimícos tuos, * ut déſtruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & ſtellas, quæ tu fundaſti.

Quid eſt homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam viſitas eum?

Minuiſti eum pauló minùs ab Angelis: glóriâ & honóre coronaſti eum, * & conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubjeciſti ſub pédibus ejus, * oves & boves univerſas, inſuper & pécora campi;

Volucres cœli, * & piſces maris, qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Pſalmus 76.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Deum, & intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum; * & non ſum deceptus.

Rénuit conſolári ánima mea: * memor fui Dei, & delectátus ſum, & exercitátus ſum; & defécit ſpíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus ſum, & non ſum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * & annos æternos in mente hábui.

Et meditátus ſum nocte cum corde meo; * & exercitábar, & ſcopébam ſpíritum meum.

Numquid in æternum projíciet Deus? * aut non apponet ut complacítior ſit adhuc?

Aut in finem miſericórdiam ſuam abſcindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut obliviſcétur miſeréri Deus? * aut continébit in ira ſua miſericórdias ſuas?

Et dixi, Nunc cœpi. * Hæc mutátio dexteræ Excelſi.

Diviſio Pſalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in ſancto via tua :* quis Deus magnus ſicut Deus noſter ?

Tu es Deus qui facis mirabília : * notam feciſti in pópulis virtútem tuam :

Redemiſti in bráchio tuo pópulum tuum, * fílios Jacob, & Joſeph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, & timuérunt;* & turbátæ ſunt abyſſi.

Multitúdo ſónitus aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim ſagittæ tuæ tránſeunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruſcatiónes tuæ orbi terræ : * commóta eſt, & contrémuit terra.

In mari via tua, & ſémitæ tuæ in aquis multis; * & veſtígia tua non cognoſcentur.

Deduxiſti ſicut oves pópulum tuum * in manu Móyſi & Aáron.

Ant. Quid eſt homo, Dómine, quòd memor es ejus ? aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum ? *Pſ.* 8.

Capitulum, ℟. *breve*, & *Preces*, *quando dicuntur*, *habentur infrà poſt Completorium Sabbati*; & *ſic in aliis Feriis.*

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, O fons amóris. *infrà poſt Completorium Sabbati.*

Ant. 7. c. Tóllite hóſtias.

Pſalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus, in te confído, non erubeſcam;

Neque irrídeant me inimíci mei : * étenim univerſi qui ſúſtinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * ſupervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonſtra mihi, * & ſémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus ſalvátor meus, & te ſuſtínui totâ die.

Reminíſcere miſeratiónum tuárum, Dómine, * & miſericordiárum tuárum quæ à ſéculo ſunt.

Delicta juventútis meæ * & ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm miſericórdiam tuam memento meì tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus : * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Digitized by Google

Díriget manſuétos in judício : * docébit mites vias ſuas.

Univerſæ viæ Dómini, miſericórdia & véritas, * requiréntibus teſtamentum ejus & teſtimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo ; * multum eſt enim.

Diviſio Pſalmi 24.

QUis eſt homo qui timet Dóminum ? * legem ſtátuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & ſemen ejus hereditábit terram.

Firmamentum eſt Dóminus timéntibus eum ; * & teſtamentum ipsíus, ut manifeſtétur illis.

Oculi mei ſemper ad Dóminum ; * quóniam ipſe evellet de láqueo pedes meos.

Réſpice in me, & miſerére meî ; * quia únicus & pauper ſum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ ſunt : * de neceſſitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam & labórem meum, * & dimitte univerſa delicta mea.

Réſpice inimícos meos, quóniam multiplicáti ſunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Cuſtódi ánimam meam & érue me : * non erubeſcam, quóniam ſperávi in te.

Innocentes & recti adhæſérunt mihi, * quia ſuſtínui te.

Líbera, Deus, Iſrael, * ex ómnibus tribulatiónibus ſuis.

Pſalmus 95.

CAntáte Dómino, cánticum novum : * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus ; * annuntiáte de die in diem ſalutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis ; * terríbilis eſt ſuper omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia ; * Dóminus autem cœlos fecit.

Confeſſio & pulchritúdo in conſpectu ejus : * ſanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino glóriam & honórem : * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóſtias, & introíte in átria ejus ; * adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus univerſa terra ; * dícite in géntibus, Quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur :

Digitized by Google

bitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exultet terra, commoveátur mare & plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis ſunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna ſilvárum à fácie Dómini, quia venit ; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte ſua.

Ant. Tóllite hóſtias, & adoráte Dóminum : étenim correxit orbem terræ. *Pſ.* 95.

Capitulum. Epheſ. 5.

Estóte imitatóres Dei, ſicut fílii caríſſimi ; & ambuláte in dilectióne, ſicut & Chriſtus dilexit nos ; & trádidit ſemetipſum pro nobis oblatiónem & hóſtiam Deo in odórem ſuavitátis.

℞. *br.* Quid retríbuam Dómino * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi ? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dómino reddam * coram omni pópulo ejus, * Pro ómnibus. Glória Patri. Quid retríbuam ?

℣. Tibi, Dómine, ſacrificábo hóſtiam laudis, ℞. Et nomen Dómini invocábo. *Pſ.* 115.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

Pars Hiemalis.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Nunc ſolis. *infrà poſt Completorium Sabbati.*

Ant. 6. *F.* Elégit.

Pſalmus 46.

OMnes gentes, pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis ;

Quóniam Dóminus excelſus, terríbilis ; * Rex magnus ſuper omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes ſub pédibus noſtris.

Elégit nobis hereditátem ſuam, * ſpéciem Jacob quam dilexit.

Aſcendit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo noſtro, psállite : * psállite Regi noſtro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite ſapienter.

Regnábit Deus ſuper gentes : * Deus ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam.

Príncipes populórum congregáti ſunt cum Deo Abraham ; * quóniam dii fortes terræ vehementer eleváti ſunt.

Pſalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit ſibi déxtera ejus, * & bráchium ſanctum ejus.

Notum fecit Dóminus

Digitized by Google

ſalutáre ſuum: * in conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam.

Recordátus eſt misericórdiæ ſuæ, * & veritátis ſuæ dómui Iſrael.

Vidérunt omnes términi terræ * ſalutáre Dei noſtri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara, & voce pſalmi,

In tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ: * jubiláte in conſpectu regis Dómini.

Moveátur mare, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

Pſalmus 98.

DOminus regnávit, iraſcantur pópuli; * qui ſedet ſuper Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * & excelſus ſuper omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile & ſanctum eſt; * & honor regis judícium díligit.

Tu paraſti directiónes: * judícium & juſtítiam in Jacob tu feciſti.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum, & adoráte ſcabellum pedum ejus; * quóniam ſanctum eſt.

Móyſes & Aaron in ſacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipſe exaudiébat eos: * in columna nubis loquebátur ad eos.

Cuſtodiébant teſtimónia ejus, * & præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noſter, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuiſti eis, & ulciſcens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum, & adoráte in monte ſancto ejus; * quóniam ſanctus Dóminus Deus noſter.

Ant. Elégit nobis hereditátem ſuam quam dilexit Dóminus. *Pſ.* 46.

Capitulum. Rom. 8.

SPíritus teſtimónium reddit ſpíritui noſtro, quòd ſumus filii Dei: Si autem fílii, & herédes; herédes quidem Dei: coherédes autem Chriſti.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * Misericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus * fíliis hóminum. * Miſericórdiæ. Glória Patri. Confiteantur. *Pſ.* 106.

℣. Quómodò miſerétur pater filiórum, ℟. Miſer-

Digitized by Google

tus eſt Dóminus timéntibus ſe. *Pſ.* 102.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Prono. *infrà poſt Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. In voluntáte tua.

Pſalmus 52.

DIxit insípiens in corde ſuo: * Non eſt Deus.

Corrupti ſunt & abominábiles facti ſunt in iniquitátibus: * non eſt qui fáciat bonum.

Deus de cœlo proſpexit ſuper fílios hóminum, * ut vídeat ſi eſt intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt: * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Nonne ſcient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illîc trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus diſſipávit oſſa eórum qui homínibus placent: * confúſi ſunt, quóniam Deus ſprevit eos.

Quis dabit ex Sion ſalutáre Iſrael? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſrael.

Pſalmus 72.

QUàm bonus Iſrael Deus, * his qui recto ſunt corde!

Mei autem penè moti ſunt pedes, * penè effúſi ſunt greſſus mei;

Quia zelávi ſuper iníquos, * pacem peccatórum videns;

Quia non eſt reſpectus morti eórum, * & firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non ſunt, * & cum homínibus non flagellabuntur.

Ideò ténuit eos ſupérbia: * operti ſunt iniquitáte & impietáte ſuâ.

Pródiit quaſi ex ádipe iníquitas eórum: * tranſiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt & locúti ſunt nequítiam: * iniquitátem in excelſo locúti ſunt.

Poſuérunt in cœlum os ſuum, * & lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hîc; * & dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt: Quómodò ſcit Deus? * &, Si eſt ſciéntia in Excelſo?

Ecce ipſi peccatóres & abundantes in ſéculo; * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo ſine cauſa juſtificávi cor meum, * & lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellátus totâ

die, * & caſtigátio mea in matutínis.

Si dicébam, Narrábo ſic;* ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Exiſtimábam ut cognóſcerem hoc: * labor eſt ante me,

Donec intrem in ſanctuárium Dei, * & intélligam in noviſſimis eórum.

Verúmtamen propter dolos poſuiſti eis: * dejeciſti eos, dum allevarentur.

Quómodò facti ſunt in deſolatiónem? * ſúbitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem ſuam.

Velut ſómnium ſurgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipſórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum eſt cor meum, & renes mei commutáti ſunt; * & ego ad níhilum redactus ſum, & neſcívi.

Ut jumentum factus ſum apud te, * & ego ſemper tecum.

Diviſio Pſalmi 72.

TEnuiſti [Dómine] manum déxteram meam, & in voluntáte tua deduxiſti me, * & cum glória ſuſcepiſti me.

Quid enim mihi eſt in cœlo? * & à te quid vólui ſuper terram?

Defécit caro mea, & cor meum: * Deus cordis mei, & pars mea, Deus, in ætérnum.

Quia ecce qui elongant ſe à te, períbunt: * perdidiſti omnes qui fornicantur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum eſt, * pónere in Dómino Deo ſpem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion.

Ant. In voluntáte tua deduxiſti me, Dómine, & cum glória ſuſcepiſti me. *Pſ.* 72.

Capitulum. 2. Theſſ. 1.

DIgnétur vos vocatióne ſuâ Deus noſter; & ímpleat omnem voluntátem bonitátis, & opus fídei in virtúte: ut clarificétur nomen Dómini noſtri Jeſu Chriſti in vobis, & vos in illo.

℞. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me; * Quia. Glória Patri. Doce me. *Pſ.* 142.

℣. In Deo ſalutáre meum, & glória mea: ℞. Deus auxílii mei; & ſpes mea in Deo eſt. *Pſ.* 61.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Convértere.

Pſalmus 114.

DIlexi; * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ,

Quia inclinávit aurem ſuam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni; * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam; * miséricors Dóminus, & juſtus, & Deus noſter miſerétur.

Cuſtódiens párvulos Dóminus: * humiliátus ſum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapſu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, quia Dóminus benefécit tibi.

Ant. S. G. Levávi.

Pſalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui cuſtódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui cuſtódit Iſrael.

Dóminus cuſtódit te, Dóminus protéctio tua * ſuper manum déxteram tuam.

Per diem ſol non uret te; * neque luna per noctem.

Dóminus cuſtódit te ab omni malo: * cuſtódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus cuſtódiat intróitum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes: auxílium meum à Dómino.

Ant. 1. a. Adjutórium.

Pſalmus 123.

NIſi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Iſrael; * niſi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutiſſent nos.

Cùm iraſcerétur furor eórum in nos, * fórſitan aqua abſorbuiſſet nos.

Torrentem pertransívit ánima noſtra, * fórſitan pertranſiſſet ánima noſtra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima noſtra ſicut paſſer erepta eſt * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus eſt, * & nos liberáti ſumus.

Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Digitized by Google

Ant. Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 5. a. Magnificávit Dóminus.

Pſalmus 125.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti ſumus ſicut conſoláti.

Tunc replétum eſt gáudio os noſtrum, * & lingua noſtra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiſcum: * facti ſumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem noſtram, * ſicut torrens in auſtro.

Qui ſéminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes ſémina ſua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos ſuos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobiſcum: facti ſumus lætantes.

Ant. 6. F. Adhæreat.

Pſalmus 136.

SUper flúmina Babylónis, illìc ſédimus, * & flévimus, cùm recordarémur Sion.

In ſalícibus in médio ejus, * ſuſpéndimus órgana noſtra;

Quia illìc interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúſalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * ſi non memínero tuî;

Si non propoſúero Jerúſalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor eſto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúſalem;

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte * uſque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis míſera: * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuiſti nobis.

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea fáucibus meis, ſi non propoſúero Jerúſalem in princípio lætítiæ meæ.

Capitulum. 1. Petr. 1.

NUnc non videntes, créditis; credentes autem, exultábitis lætítiâ inenarrábili & glorificátâ: reportántes finem fídei veſtræ, ſalútem animárum.

Hymnus.

JActámur heu quot flúctibus!
Spes una de cœlis nitet:
Illuc & ora tóllimus,
Et míttimus ſuſpíria.

Tu vota præcurris, Pater,
Magnamque protendis manum:
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infírmitas.

Quæ ſæva nos premunt mala
Vinces, malis poténtior:
Te noſtra duræ séntiet
Mens ſervitútis víndicem.

Quin vile corpus, Fílii
Fulgóre donábis tui:
At illa venális patet
Multo labóre glória.

Felix labor quem récreas
Tam ſpléndidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget paciſci gáudium?

Sit laus Patri, laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, ſit tibi
Laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clamávi totâ die: ℟. Lætífica ánimam ſervi tui. *Pſ.* 85.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Magníficat ánima mea Dóminum, & exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo. *Luc.* 1.

Preces, ſi dicendæ ſint, & Suffragia, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos.
℣. Deus, in adjutórium.
Ant. 2. D. Juſtum.

Pſalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miſerére meî, Dómine, quóniam infirmus ſum: * ſana me, Dómine, quóniam conturbáta ſunt oſſa mea.

Et ánima mea turbáta eſt valdè: * ſed tu, Dómine, úſquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * ſalvum me fac propter miſericórdiam tuam;

Quóniam non eſt in morte qui memor ſit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per ſíngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis ſtratum meum rigábo.

Turbátus eſt à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Diſcédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam ſuſcépit.

Erubeſcant & conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur

Digitized by Google

& erubeſcant valdè velóciter.

Pſalmus 7.

DOmine Deus meus, in te ſperávi: * ſalvum me fac ex ómnibus perſequéntibus me, & líbera me;

Nequando rápiat ut leo ánimam meam, * dum non eſt qui rédimat, neque qui ſalvum fáciat.

Dómine Deus meus, ſi feci iſtud; * ſi eſt iníquitas in mánibus meis;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis:

Perſequátur inimícus ánimam meam, & comprehendat, & conculcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua, * & exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandaſti.

Et ſynagóga populórum circúmdabit te; * & propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos: * júdica me, Dómine, ſecundùm juſtítiam meam, & ſecundùm innocéntiam meam ſuper me.

Conſumétur nequítia peccatórum: * & díriges juſtum, ſcrutans corda & renes, Deus.

Juſtum adjutórium meum à Dómino, * qui ſalvos facit rectos corde.

Diviſio Pſalmi 7.

DEus judex juſtus, fortis & pátiens, * numquid iráſcitur per ſíngulos dies?

Niſi converſi fuéritis, gládium ſuum vibrábit: * arcum ſuum tetendit, & parávit illum;

Et in eo parávit vaſa mortis: * ſagittas ſuas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injuſtítiam: * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum; * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus; * & in vérticem ipsíus iníquitas ejus deſcendet.

Confitébor Dómino ſecundùm juſtítiam ejus, * & pſallam nómini Dómini altíſſimi.

Ant. Juſtum adjutórium meum à Dómino, qui ſalvos facit rectos corde. *Pſ.* 7.

Hymnus, Capitulum, ℟. *breve, Antiphona ad* Nunc dimittis. *& Preces, quando dicuntur, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.*

FERIA TERTIA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Pópulus Dómini, & oves manûs ejus, * Veníte, adorémus.

Pſalmus 94. Veníte. 2.

Digitized by Google

Hymnus.

JUbes : & , in præceps aquis
Repentè confluéntibus ,
Prodit ſub auras húmidis
Exúta velis Arida.

Hanc tu colendam qui tuis ,
Pater , dediſti fíliis ,
Quos orbis unus cóntinet ,
Fac una jungat cáritas.

Nunc exulámus ; ſed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos , qui pio
Amóre fratres víxerint.

At , qui malignis ártibus
Linguiſque lædunt próximum ,
A te repelles : hoc genus
Cœleſtis aula non capit.

En ipſa tellus ímprobos
Dudum labórans ſúſtinet ,
Ardetque non ſuæ jugo
Corruptiónis éximi.

Adoptiónem nos quoque
Efflagitámus íntegram ,
Cui nos ſacráto Spíritus
Prædeſtinávit pígnore.

Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo ,
Diffúſa per quem córdibus
Fraterna regnat cáritas.
Amen.

Ant. 7. *d.* Quis requieſcet.

Pſalmus 14.

DOmine , quis habitábit in tabernáculo tuo ? * aut quis requieſcet in monte ſancto tuo ?

Qui ingréditur ſine mácula , * & operátur juſtítiam ;

Qui lóquitur veritátem in corde ſuo ; * qui non egit dolum in lingua ſua ;

Nec fecit próximo ſuo malum , * & oppróbrium non accépit adversùs próximos ſuos.

Ad níhilum deductus eſt in conſpectu ejus malignus ; * timentes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo ſuo , & non décipit ; * qui pecúniam ſuam non dedit ad uſúram , & múnera ſuper innocentem non accépit.

Qui facit hæc , * non movébitur in æternum.

Pſalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei , * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum , * & nox nocti índicat ſciéntiam.

Nunt ſunt loquélæ , neque ſermónes , * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum , & in fines orbis terræ verba eórum : * in ſole póſuit tabernáculum ſuum.

Et ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo , * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A ſummo cœlo egréſſio ejus , & occurſus ejus uſque ad ſummum ejus : * nec

Digitized by Google

eſt qui ſe abſcondat à calóre ejus.

Diviſio Pſalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas : * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda : * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in ſéculum ſéculi : * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetipſa.

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum, * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea : * in cuſtodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit ? * ab occultis meis munda me, & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si meî non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, & emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * & meditátio cordis mei in conſpectu tuo ſemper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Ant. Quis requieſcet in monte ſancto tuo, Dómine ? qui operátur juſtítiam, nec fecit próximo ſuo malum. *Pſ.* 14.

Ant. 5. a. Non proponébam.

Pſalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & juſtítiam tuam fílio regis ;

Judicáre pópulum tuum in juſtítia, * & páuperes tuos in judício.

Suſcípiant montes pacem pópulo, * & colles juſtítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum ſole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Deſcendet ſicut plúvia in vellus, * & ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram.

Oriétur in diébus ejus juſtítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari uſque ad mare, * & à flúmine uſque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Diviſio Pſalmi 71.

REges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent : * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes ſérvient ei ;

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi ; *

Digitized by Google

& ánimas páuperum ſalvas fáciet.

Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipſo ſemper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in ſummis móntium, ſuperextollétur ſuper Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte ſicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in ſécula: * ante ſolem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael, * qui facit mirabília ſolus.

Et benedictum nomen majeſtátis ejus in æternum; * & replébitur majeſtáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Pſalmus 100.

MIſericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Pſallam, & intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injuſtam: * facientes prævaricatiónes odívi.

Non adhæſit mihi cor pravum: * declinantem à me malignum non cognoſcébam.

Detrahentem ſecrétò próximo ſuo, * hunc perſequébar.

Superbo óculo, & inſatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut ſédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi miniſtrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit ſupérbiam: * qui lóquitur iníqua, non direxit in conſpectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut diſpérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injuſtam: detrahentem ſecrétò próximo ſuo, hunc perſequébar. *Pſ.* 100.

Ant. 6. F. Adjúvit.

Pſalmus 106.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicant qui redempti ſunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci;

Et de regiónibus congregávit eos, * à ſolis ortu & occáſu, ab aquilóne & mari.

Digitized by Google

Erravérunt in ſolitúdine, in inaquóſo:* viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Eſurientes, & ſitientes;* ánima eórum in ipſis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum erípuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia ſatiávit ánimam inánem, * & ánimam eſurientem ſatiávit bonis.

Sedentes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíſſimi irritavérunt.

Et humiliátum eſt in labóribus cor eórum: * infirmáti ſunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris & umbra mortis, * & víncula eórum diſrúpit.

Diviſio Pſalmi 106.

CONfiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia contrívit portas æreas, * & vectes férreos confrégit.

Suſcépit eos de via iniquitátis eórum; * propter injuſtítias enim ſuas humiliáti ſunt.

Omnem eſcam abomináta eſt ánima eórum; * & appropinquavérunt uſque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Miſit verbum ſuum, & ſanávit eos; * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et ſacríficent ſacrifícium laudis, * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui deſcendunt mare in návibus, * facientes operatiónem in aquis multis;

Ipſi vidérunt ópera Dómini, * & mirabília ejus in profundo.

Dixit, & ſtetit ſpíritus procellæ, * & exaltáti ſunt fluctus ejus.

Aſcendunt uſque ad cœlos, & deſcendunt uſque ad abyſſos: * ánima eórum in malis tabeſcébat.

Turbáti ſunt, & moti ſunt ſicut ébrius; * & omnis ſapiéntia eórum devoráta eſt.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum eduxit eos.

Et ſtátuit procellam ejus in auram, * & ſiluérunt fluctus ejus.

Et lætáti ſunt quia ſiluérunt: * & deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Altera diviſio Pſalmi 106.

CONfiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exaltent eum in eccléſia plebis, * & in cáthedra ſeniórum laudent eum.

Póſuit flúmina in deſertum, * & éxitus aquárum in ſitim:

Terram fructíferam in ſalſúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Póſuit deſertum in ſtagna aquárum, * & terram ſine aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illîc eſurientes; * & conſtituérunt civitátem habitatiónis;

Et ſeminavérunt agros, & plantavérunt víneas, * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, & multiplicáti ſunt nimis; * & jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti ſunt, * & vexáti ſunt à tribulatióne malórum, & dolóre.

Effúſa eſt contémptio ſuper príncipes; * & erráre fecit eos in ínvio, & non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia, * & póſuit ſicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabuntur; * & omnis iníquitas oppilábit os ſuum.

Quis ſápiens, & cuſtódiet hæc? * & intélliget miſericórdias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópia: vidébunt recti, & lætabuntur.

℣. Exortum eſt in ténebris lumen rectis: ℟. Miſéricors, & miſerátor, & juſtus. *Pſ.* 111.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 4. *D.* Qui non accépit.

Pſalmus 23.

DOmini eſt terra, & plenitúdo ejus: * orbis terrárum, & univerſi qui hábitant in eo;

Quia ipſe ſuper mária fundávit eum, * & ſuper flúmina præparávit eum.

Quis aſcendet in montem Dómini? * aut quis ſtabit in loco ſancto ejus?

Innocens mánibus, & mundo corde; * qui non accépit in vano ánimam ſuam, nec jurávit in dolo próximo ſuo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & miſericórdiam à Deo ſalutári ſuo.

Hæc eſt generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, prínci-

Digitized by Google

pes, veſtras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, veſtras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipſe eſt Rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam ſuam, nec jurávit in dolo próximo ſuo, hic accípiet benedictiónem à Dómino.

Ant. 5. a. Audiam.

Pſalmus 84.

BEnedixiſti, Dómine, terram tuam, * avertiſti captivitátem Jacob.

Remiſiſti iniquitátem plebis tuæ, * operuiſti ómnia peccáta eórum.

Mitigaſti omnem iram tuam; * avertiſti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus ſalutáris noſter, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum iraſcéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu converſus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Oſtende nobis, Dómine, miſericórdiam tuam; * & ſalutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem ſuam.

Et ſuper ſanctos ſuos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum ſalutáre ipſíus, * ut inhábitet glória in terra noſtra.

Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: * juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

Véritas de terra orta eſt, * & juſtítia de cœlo proſpexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * & terra noſtra dabit fructum ſuum.

Juſtítia ante eum ambulábit, * & ponet in via greſſus ſuos.

Ant. Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem ſuam, & ſuper ſanctos ſuos.

Ant. 3. à. Qui dilígitis.

Pſalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínſulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus: * juſtítia & judícium corréctio ſedis ejus.

Ignis ante ipſum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commóta eſt terra.

Montes ſicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fá-

Digitized by Google

cie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant ſculptília , * & qui gloriantur in ſimulácris ſuis.

Adoráte eum , * omnes Angeli ejus.

Audívit , & lætáta eſt Sion : * & exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua , Dómine ;

Quóniam tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram : * nimis exaltátus es ſuper omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum , odíte malum : * cuſtódit Dóminus ánimas ſanctórum ſuórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta eſt juſto , * & rectis corde lætítia.

Lætámini , juſti , in Dómino , * & confitémini memóriæ ſanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum , odíte malum : cuſtódit Dóminus ánimas ſanctórum ſuórum.

Ant. 7. *d.* Vivens.

In Feriis , Canticum Ezechiæ. Iſ. 38.

EGo dixi : In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi : * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi : Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium : * non aſpíciam hóminem ultrà , & habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta eſt , & convolúta eſt à me, * quaſi tabernáculum paſtórum.

Præcíſa eſt velut à texente vita mea ; dum adhuc ordírer , ſuccídit me : * de mane uſque ad véſperam fínies me.

Sperábam uſque ad mane; quaſi leo ſic contrívit ómnia oſſa mea : * de mane uſque ad véſperam fínies me.

Sicut pullus hirúndinis ſic clamábo ; * meditábor ut columba.

Attenuáti ſunt óculi mei, ſuſpicientes in excelſum : * Dómine , vim pátior , reſponde pro me.

Quid dicam, aut quid reſpondébit mihi , * cùm ipſe fécerit ?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine , ſi ſic vívitur, & in tálibus vita ſpíritûs mei; * corrípies me , & vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríſſima : * tu autem eruiſti ánimam meam , ut non períret.

Projeciſti poſt tergum tuum * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi , neque mors laudábit te : * non expectábunt, qui deſcendunt in lacum , veritátem tuam.

Vivens , vivens ipſe confitébitur tibi , ſicut & ego

hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, ſalvum me fac; * & pſalmos noſtros cantábimus cunctis diébus vitæ noſtræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipſe confitébitur tibi, Dómine: pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

[*In Feſtis, Canticum.* Eccli. 36.

MIſerére noſtri, Deus ómnium, & réſpice nos, * & oſtende nobis lucem miſeratiónum tuárum.

Et immitte timórem tuum ſuper gentes quæ non exquiſiérunt te; * ut cognoſcant quia non eſt Deus, niſi tu, & enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam ſuper gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conſpectu eórum ſanctificátus es in nobis, * ſic in conſpectu noſtro magnificáberis in eis;

Ut cognoſcant te, * ſicut & nos cognóvimus quóniam non eſt Deus præter te, Dómine.

Innova ſigna, & immúta mirabília: * gloríſica manum & bráchium dextrum.

Excita furórem, & effunde iram: * tolle adverſárium, & afflíge inimícum.

Feſtína tempus, & memento finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui ſalvátur; * & qui péſſimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non eſt álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob; * ut cognoſcant quia non eſt Deus, niſi tu, & enarrent magnália tua.

Et hereditábis eos, * ſicut ab inítio.

Miſerére plebi tuæ ſuper quam invocátum eſt nomen tuum, * & Iſrael quem coæquaſti primogénito tuo.

Miſerére civitáti ſanctificatiónis tuæ Jerúſalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * & glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. *D.* Laudáte.

Pſalmus 150.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in ſono tubæ: * laudáte eum in pſaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis beneſonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatió-

Digitized by Google

nis : * omnis ſpíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in ſanctis ejus : laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Capitulum. 1. Joan. 2.

MAndátum novum ſcribo vobis, quod verum eſt & in Chriſto, & in vobis ; quia ténebræ tranſiérunt, & verum lumen jam lucet : Qui dicit ſe in luce eſſe, & fratrem ſuum odit, in ténebris eſt uſque adhuc ; Qui díligit fratrem ſuum, in lúmine manet : & ſcándalum in eo non eſt.

Hymnus.

TE príncipem ſummo, Deus,
Jubes amóre díligi :
Tibi ſecundum prótinus
Jubes amári próximum.

Amóre fundátam tuo
Communiónem réſpice,
Quâ corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens ſumus.

Illam fides & véritas
Amábili ſtipant choro :
Oblíquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.

Tu, pacis auctor, mútuos
Aſtringe nexus : da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis :
Da condolére flétibus.

Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Qui moris uníus ſacrâ
Nos pacis in domo locat.
Amen.

℣. Deus in médio civitátis ſuæ ; non commovébitur : ℟. Adjuvábit eam manè dilúculo. *Pſ.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Erexit Dóminus cornu ſalútis nobis in domo David púeri ſui, ſicut locútus eſt per os ſanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Cùm mihi.

Pſalmus 34.

JUdica, Dómine, nocentes me : * expugna impugnantes me.

Apprehende arma & ſcutum, * & exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, & conclúde adversùs eos qui perſequuntur me ; * dic ánimæ meæ : Salus tua ego ſum.

Confundantur & revereantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, * & confundantur cogitantes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * & ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ & lúbricum, * & ángelus Dómini pérſequens eos ;

Quóniam gratìs abſcondérunt mihi intéritum láquei ſui ; * ſupervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat ; & cáptio quam abſcondit, apprehendat

eum ; * & in láqueum cadat in ipſum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * & delectábitur ſuper ſalutári ſuo.

Omnia oſſa mea dicent : * Dómine, quis ſímilis tibi ?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum & páuperem à diripiéntibus eum.

Diviſio Pſalmi 34.

SUrgentes teſtes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * ſterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi moleſti eſſent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * & orátio mea in ſinu meo convertétur.

Quaſi próximum, & quaſi fratrem noſtrum, ſic complacébam : * quaſi lugens & contriſtátus, ſic humiliábar.

Et adversùm me lætáti ſunt, & convenérunt : * congregáta ſunt ſuper me flagella, & ignorávi.

Diſſipáti ſunt, nec compuncti ; tentavérunt me, ſubſannavérunt me ſubſannatióne ; * frenduérunt ſuper me déntibus ſuis.

Dómine, quando reſpícies ; * reſtítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in eccléſia magna : * in pópulo gravi laudábo te.

Non ſupergáudeant mihi qui adverſantur mihi iníquè, * qui odérunt me gratìs, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur ; * & in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt ſuper me os ſuum ; * dixérunt : Euge, euge, vidérunt óculi noſtri.

Vidiſti, Dómine, ne ſíleas : * Dómine, ne diſcédas à me.

Altera diviſio Pſalmi 34.

EXurge, & intende judício meo, * Deus meus & Dóminus meus, in cauſam meam.

Júdica me ſecundùm juſtítiam tuam, Dómine Deus meus ; * & non ſupergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus ſuis : Euge, euge, ánimæ noſtræ ; * nec dicant : Devorávimus eum.

Erubeſcant & revereantur ſimul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confuſióne & reveréntiâ, * qui magna loquuntur ſuper me.

Exultent & lætentur qui volunt juſtítiam meam ; * & dicant ſemper : Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem ſervi ejus.

Et lingua mea meditábi-

Digitized by Google

tur juſtítiam tuam, * totâ die laudem tuam.

Ant. Cùm mihi moleſti eſſent, quaſi próximum & quaſi fratrem noſtrum, ſic complacébam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Cum ímpiis non ſedébo.

Pſalmus 25.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingreſſus ſum; * & in Dómino ſperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me: * ure renes meos & cor meum;

Quóniam miſericórdia tua ante óculos meos eſt; * & complácui in veritáte tua.

Non ſedi cum concílio vanitátis; * & cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium; * & cum ímpiis non ſedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis, * & enarrem univerſa mirabília tua.

Dómine, dilexi decórem domûs tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus, ánimam meam; * & cum viris sánguinum vitam meam,

In quorum mánibus iniquitátes ſunt: * déxtera eórum repléta eſt munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingreſſus ſum: * rédime me, & miſerére meî.

Pes meus ſtetit in directo: * in ecclésiis benedícam te, Dómine.

Pſalmus 49.

DEus deórum Dóminus locútus eſt; * & vocávit terram à ſolis ortu uſque ad occáſum.

Ex Sion * ſpécies decóris ejus.

Deus manifeſtè véniet; * Deus noſter, & non ſilébit.

Ignis in conſpectu ejus exardeſcet, * & in circúitu ejus tempeſtas válida.

Advocábit cœlum deſurſùm, & terram, * diſcérnere pópulum ſuum.

Congregáte illi ſanctos ejus, * qui órdinant teſtamentum ejus ſuper ſacrifícia.

Et annuntiábunt cœli juſtítiam ejus, * quóniam Deus judex eſt.

Audi, pópulus meus, & loquar; Iſrael, & teſtificábor tibi: * Deus Deus tuus ego ſum.

Non in ſacrifíciis tuis árguam te: * holocauſta autem tua in conſpectu meo ſunt ſemper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ ſunt omnes feræ ſilvárum, * jumenta in móntibus & boves.

Digitized by Google

Cognóvi ómnia volatília cœli; * & pulcritúdo agri mecum eſt.

Si eſuríero, non dicam tibi; * meus eſt enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut ſánguinem hircórum potábo?

Immola Deo ſacrifícium laudis, * & redde Altíſſimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis: * éruam te, & honorificábis me.

Diviſio Pſalmi 49.

PEccatóri autem dixit Deus: * Quare tu enarras juſtítias meas, & aſsúmis teſtamentum meum per os tuum?

Tu veró odiſti diſciplínam, * & projeciſti ſermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, curré-bas cum eo, * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris, & adversùs filium matris tuæ ponébas ſcándalum: * hæc feciſti, & tácui.

Exiſtimaſti iníquè, quòd ero tuî ſímilis: * árguam te, & ſtátuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviſcímini Deum; * nequando rápiat, & non ſit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me; * & illic iter quo oſtendam illi ſalutáre Dei.

Ant. Cum ímpiis non ſedébo: inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Pſ.* 25.

Capitulum. Eccli. 35.

SAcrifícium ſalutáre eſt atténdere mandátis; & diſcédere ab omni iniquitáte: & propitiatiónem litáre ſacrifícii ſuper injuſtítias; & deprecátio pro peccátis: recédere ab injuſtítia.

℟. *br.* Quis aſcendet in montem Dómini, * Stabit in loco ſancto ejus? Quis aſcendet. ℣. Innocens mánibus * & mundo corde *. Stabit in loco ſancto ejus. Glória Patri. Quis aſcendet. *Pſ.* 23.

℣. Congregáte Dómino ſanctos ejus, ℟. Qui órdinant teſtamentum ejus ſuper ſacrifícia. *Pſ.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. c. Juſtus.

Pſalmus 36.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris facientes iniquitátem;

Quóniam tanquam fœnum velóciter areſcent, * & quemadmodùm ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem; * & inhábita

terram, & paſcéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, & ſpera in eo; * & ipſe fáciet.

Et edúcet quaſi lumen juſtítiam tuam, & judícium tuum tanquam merídiem: * ſúbditus eſto Dómino, & ora eum.

Noli æmulári in eo qui proſperátur in via ſua, * in hómine faciente injuſtítias.

Déſine ab ira, & derelinque furórem: * noli æmulári, ut malignéris;

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur: * ſuſtinentes autem Dóminum, ipſi hereditábunt terram.

Et adhuc puſillùm, & non erit peccátor; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Manſuéti autem hereditábunt terram, * & delectabuntur in multitúdine pacis.

Obſervábit peccátor juſtum, * & ſtridébit ſuper eum déntibus ſuis.

Dóminus autem irridébit eum; * quóniam próſpicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres: * intendérunt arcum ſuum,

Ut dejíciant páuperem & ínopem; * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipſórum, * & arcus eórum confringátur.

Mélius eſt módicum juſto, * ſuper divítias peccatórum multas;

Quoniam bráchia peccatórum conterentur: * confirmat autem juſtos Dóminus.

Diviſio Pſalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum; * & heréditas eórum in æternum erit.

Non confundentur in témpore malo, & in diébus famis ſaturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint & exaltáti, * deficientes, quemádmodùm fumus, defícient.

Mutuábitur peccátor, & non ſolvet: * juſtus autem miſerétur, & tríbuet.

Quia benedicentes ei hereditábunt terram; * maledicentes autem ei diſperíbunt.

Apud Dóminum greſſus hóminis dirigentur, * & viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus ſuppónit manum ſuam.

Júnior fui, étenim ſénui; * & non vidi juſtum derelictum, nec ſemen ejus quærens panem.

Totâ die miſerétur, &

Digitized by Google

cómmodat; * & ſemen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, & fac bonum, * & inhábita in ſéculum ſéculi.

Quia Dóminus amat judícium, & non derelinquet ſanctos ſuos: * in æternum conſervabuntur.

Injuſti punientur, * & ſemen impiórum períbit.

Juſti autem hereditábunt terram, * & inhabitábunt in ſéculum ſéculi ſuper eam.

Altera diviſio Pſalmi 36.

OS juſti meditábitur ſapiéntiam, * & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus, * & non ſupplantabuntur greſſus ejus.

Consíderat peccátor juſtum, * & quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus, * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, & cuſtódi viam ejus; & exaltábit te, ut hereditáte cápias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium ſuperexaltátum, * & elevátum ſicut cedros Líbani.

Et transívi, & ecce non erat: * & quæsívi eum, & non eſt inventus locus ejus.

Cuſtódi innocéntiam, & vide æquitátem; * quóniam ſunt relíquiæ hómini pacífico.

Injuſti autem diſperíbunt ſimul: * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem juſtórum à Dómino; * protector eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos; * & éruet eos à peccatóribus, & ſalvábit eos, quia ſperavérunt in eo.

Ant. Juſtus totâ die miſerétur, & cómmodat; & ſemen illíus in benedictióne erit.

Capitulum. 1. Joan. 3.

QUi habúerit ſubſtántiam hujus mundi, & víderit fratrem ſuum neceſſitátem habére, & cláuſerit víſcera ſua ab eo; quómodò cáritas Dei manet in eo? Filíoli mei; non diligámus verbo, neque linguâ: ſed ópere & veritáte.

℟. *br.* Jucundus homo * Qui miſerétur, & cómmodat. Jucundus. ℣. In æternum * non commovébitur, * Qui miſerétur. Glória Patri. Jucundus.

℣. Diſperſit, dedit paupéribus: ℟. Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. b. Pro eo.

Pſalmus 108.

DEus, laudem meam ne tacúeris; * quia os peccatóris, & os dolóſi ſuper me apertum eſt.

Digitized by Google

Locúti ſunt adversùm me linguâ dólosâ, & ſermónibus ódii circumdedérunt me, * & expugnavérunt me gratìs.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; * ego autem orábam.

Et poſuérunt adversùm me mala pro bonis, * & ódium pro dilectióne mea.

Diviſio Pſalmi 108.

CONſtítue [Dómine] ſuper eum peccatórem; * & diábolus ſtet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat condemnátus; * & orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * & epiſcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani, * & uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur fílii ejus, & mendícent, * & ejiciantur de habitatiónibus ſuis.

Scrutétur fœnerátor omnem ſubſtántiam ejus; * & dirípiant aliéni labóres ejus.

Non ſit illi adjútor, * nec ſit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum: * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conſpectu Dómini; * & peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum ſemper; * & diſpéreat de terra memória eórum;

Pro eo quòd non eſt recordátus fácere miſericórdiam, * & perſecútus eſt hóminem ínopem & mendícum, & compunctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem, & véniet ei; * & nóluit benedictiónem, & elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem ſicut veſtimentum; * & intrávit ſicut aqua in interióra ejus, & ſicut óleum in óſſibus ejus.

Fiat ei ſicut veſtimentum quo operítur, * & ſicut zona quâ ſemper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum, * & qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum, * quia ſuávis eſt miſericórdia tua.

Altera diviſio Pſalmi 108.

LIbera me, quia egénus & pauper ego ſum, * & cor meum conturbátum eſt intra me.

Sicut umbra, cùm declínat, ablátus ſum; * & excuſſus ſum ſicut locuſtæ.

Génua mea infirmáta ſunt à jejúnio, * & caro mea immutáta eſt propter óleum.

Et ego factus ſum oppróbrium illis: * vidérunt

Digitized by Google

me, & movérunt cápita ſua.

Adjuva me, Dómine Deus meus: * ſalvum me fac ſecundùm miſericórdiam tuam.

Et ſciant quia manus tua hæc: * & tu, Dómine, feciſti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces: * qui inſurgunt in me, confundantur; ſervus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre; * & operiantur ſicut diplóide confuſióne ſuâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum;

Quia áſtitit à dextris páuperis, * ut ſalvam fáceret à perſequéntibus ánimam meam.

Ant. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; ego autem orábam.

Capitulum. Rom. 12.

NOlíte eſſe prudentes apud voſmetipſos; nulli malum pro malo reddentes: providentes bona non tantùm coram Deo; ſed étiam coram ómnibus homínibus: ſi fíeri poteſt, quod ex vobis eſt, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℟. *br.* Poſuérunt adversùm me * Mala pro bonis. Poſuérunt. ℣. Et ódium * pro dilectióne mea, * Mala pro bonis. Glória. Poſuérunt. *Pſ.* 108.

℣. Si réddidi retribuéntibus mihi mala, ℟. Décidam meritò ab inimícis meis inánis. *Pſ.* 7.

AD VESPERAS.

Ant. 3. b. Multùm íncola fuit.

Pſalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolóſa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolóſam?

Sagittæ potentis acútæ, * cũ carbónibus deſolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus eſt! habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine; cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

Pſalmus 121.

LÆtátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes noſtri * in átriis tuis, Jeruſalem.

Jerúſalem

Digitized by Google

Jerúſalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipſum.

Illuc enim aſcendérunt tribus, tribus Dómini; * teſtimónium Iſrael, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illîc ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem, * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei noſtri, * quæſívi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos & próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúſalem.

Ant. 4. d. Quàm bonum.

Pſalmus 132.

ECce quàm bonum, & quàm jucundum, * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentum in cápite, * quod deſcendit in barbam, barbam Aaron;

Quod deſcendit in oram veſtimenti ejus: * ſicut ros Hermon, qui deſcendit in montem Sion;

Quóniam illîc mandávit Dóminus benedictiónem, * & vitam uſque in ſéculum.

Ant. Quàm bonum, & quàm jucundum, habitáre fratres in unum!

Ant. 8. G. In miſericórdia.

Pſalmus 140.

DOmine, clamávi ad te, exaudi me: * intende voci meæ, cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo: * elevátio mánuum meárum, ſacrifícium veſpertínum.

Pone, Dómine, cuſtódiam ori meo, * & óſtium circumſtántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excuſandas excuſatiónes in peccátis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem; * & non communicábo cum electis eórum.

Corrípiet me juſtus in miſericórdia, & increpábit me: * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum;

Quóniam adhuc & orátio mea * in beneplácitis eórum.

Abſorpti ſunt juncti petræ júdices eórum: * áudient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut craſſitúdo terræ erupta eſt ſuper terram, * diſſipáta ſunt oſſa noſtra ſecùs infernum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei: * in te ſperávi, non áuferas ánimam meam.

Cuſtódi me à láqueo quem

ſtatuérunt mihi, * & à ſcándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * ſinguláriter ſum ego, donec tránſeam.

Ant. In miſericórdia juſtus increpábit me; óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. *F.* Me expectant juſti.

Pſalmus 141.

VOce meâ ad Dóminum clamávi : * voce meâ ad Dóminum deprecátus ſum.

Effundo in conſpectu ejus oratiónem meam, * & tribulatiónem meam ante ipſum pronúntio,

In deficiendo ex me ſpíritum meum; & * tu cognoviſti ſémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abſcondérunt láqueum mihi.

Conſiderábam ad déxteram, & vidébam; * & non erat qui cognóſceret me.

Périit fuga à me, * & non eſt qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine : * dixi, Tu es ſpes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam, * quia humiliátus ſum nimis.

Líbera me à perſequéntibus me, * quia confortáti ſunt ſuper me.

Educ de cuſtódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo : * me expectant juſti, donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant juſti, donec retríbuas mihi, Dómine.

Capitulum. 1. Cor. 12.

SI quid pátitur unum membrum, compatiuntur ómnia membra; ſive gloriátur unum membrum, congaudent ómnia membra : vos autem eſtis corpus Chriſti, & membra de membro.

Hymnus.

O Quàm juvat fratres, Deus,
Unum quibus Chriſtus caput
Vitále robur ſúfficit,
Uno movéri ſpíritu!

Quàm dulce laudes dícere
Unâ tibi cunctos domo,
Precumque ceu factâ manu,
Inferre vim gratam tibi!

Hanc quiſque díligat domum;
Hanc pace concors récreet :
Væ dira qui ſpargit malus
Diſſenſiónum ſémina.

Sed damna cedunt in lucrum
Te, Chriſte, diligéntibus :
Augent corónas prælia;
Proſuntque, dum nocent, mali.

Vox blanda ſævit tríſtiùs,
Dum pectus incautum ſubit,
Lapſúque cæco dúlcibus
Laudum venénis ínficit.

Præſta, beáta Trínitas,
Ut caritáte mútuâ

Proſímus alter álteri,
Regnémus & polo ſimul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea : ℟. Audiant manſuéti, & lætentur. *Pſ.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Reſpexit Deus humilitátem ancillæ ſuæ : ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. ç. Tu remiſiſti.

Pſalmus 12.

USquequò, Dómine, oblivíſceris me in finem? * úſquequò avertis fáciem tuam à me?

Quándiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Uſquequò exaltábitur inimícus meus ſuper me? * réſpice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; * nequando dicat inimícus meus : Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt ſi motus fúero : * ego autem in miſericórdia tua ſperávi.

Exultábit cor meum in ſalutári tuo : * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, & pſallam nómini Dómini altíſſimi.

Pſalmus 31.

BEáti quorum remiſſæ ſunt iniquitátes, * & quorum tecta ſunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec eſt in ſpíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt oſſa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta eſt ſuper me manus tua : * converſus ſum in ærumna mea, dum confígitur ſpina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * & injuſtítiam meam non abſcondi.

Dixi : Confitébor adverſùm me injuſtítiam meam Dómino; * & tu remiſiſti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis ſanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me : * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, & ínſtruam te in via hac quâ gradiéris : * firmábo ſuper te óculos meos.

Nolíte fíeri ſicut equus & mulus, * quibus non eſt intellectus.

In camo & fræno maxillas eórum conſtringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris; * ſperantem autem in

Digitized by Google

Dómino miſericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte, juſti; * & gloriámini, omnes recti corde.

Pſalmus 78.

DEus, venérunt gentes in hereditátem tuam: polluérunt templum ſanctum tuum: * poſuérunt Jerúſalem in pomórum cuſtódiam.

Poſuérunt morticína ſervórum tuórum eſcas volatílibus cœli, * carnes ſanctórum tuórum béſtiis terræ.

Effudérunt ſánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúſalem; * & non erat qui ſepelíret.

Facti ſumus oppróbrium vicínis noſtris; * ſubſannátio & illúſio his qui in circúitu noſtro ſunt.

Uſquequò, Dómine, iraſcéris in finem? * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt;

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus deſolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum noſtrárum antiquárum: * citò antícipent nos miſericórdiæ tuæ, quia páuperes facti ſumus nimis.

Adjuva nos, Deus ſalutáris noſter; * & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos:

Et propítius eſto peccátis noſtris * propter nomen tuum;

Ne fortè dicant in géntibus: * Ubi eſt Deus eórum?

Et innoteſcat in natiónibus coram óculis noſtris * último ſánguinis ſervórum tuórum, qui effúſus eſt.

Intróeat in conſpectu tuo * gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem bráchii tui, * póſſide fílios mortificatórum;

Et redde vicínis noſtris ſéptuplum in ſinu eórum impropérium ipſórum, * quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páſcuæ tuæ, * confitébimur tibi in ſéculum.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remiſiſti impietátem peccáti mei: pro hac orábit ad te omnis ſanctus. *Pſ.* 31.

FERIA QUARTA.

Ad Officium Noct.

Invit. Non repellet Dóminus plebem ſuam: * Veníte, adorémus.

Pſalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

MIrámur, ô Deus, tuæ
Recens opus poténtiæ,
Quæ ſcripta ſcintillántibus
Refulget aſtrórum globis.
Ut ſol diéi, cándida,

Sic luna nocti præſidet :
Exércitu totum novo
Diſcríminant ſtellæ polum.
At ipſe , cœlórum decus,
Sol novit occáſus ſuos :
Sunt certa lunæ témpora ,
Statíque lapſus ſíderum.
Jugi rotáta túrbine
Furantur & reddunt diem :
Tu ſemper idem , néſcius
Mortálium ſpem fállere.
Turbáta quid mens flúctuet ?
Curâ paternâ nos regis :
Æterna ſi cordi ſalus ,
Æterna nos ſalus manet.
Supréma laus & glória
Uni ſit & trino Deo ,
Suo repóni qui jubet
Curas & angóres ſinu.
Amen.

Ant. 3. *à.* Sperent in te.

Pſalmus 9.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo :* narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor & exultábo in te : * pſallam nómini tuo , Altíſſime.

In convertendo inimícum meum retrorsùm , * infirmabuntur , & períbunt à fácie tua.

Quóniam feciſti judícium meum & cauſam meam : * ſediſti ſuper thronum , qui júdicas juſtítiam.

Increpaſti gentes , & périit ímpius : * nomen eórum deleſti in æternum , & in ſéculum ſéculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem , * & civitátes eórum deſtruxiſti.

Périit memória eórum cum ſónitu ; * & Dóminus in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum ſuum : * & ipſe judicábit orbem terræ in æquitáte , judicábit pópulos in juſtítia.

Et factus eſt Dóminus refúgium páuperi : * adjútor in opportunitátibus , in tribulatióne.

Et ſperent in te , qui novérunt nomen tuum ; * quóniam non dereliquiſti quærentes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion : * annuntiáte inter gentes ſtúdia ejus ;

Quóniam requírens sánguinem , eórum recordátus eſt : * non eſt oblítus clamórem páuperum.

Diviſio Pſalmi 9.

MIſerére meì , Dómine : * vide humilitátem meam de inimícis meis,

Qui exaltas me de portis mortis ; * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in ſalutári tuo : * infixæ ſunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo iſto quem abſcondérunt , * comprehenſus eſt pes eórum.

Cognoſcétur Dóminus judícia fáciens ; * in opéribus mánuum ſuárum comprehenſus eſt peccátor.

Convertantur peccatóres

in infernum, * omnes gentes quæ obliviſcuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exurge, Dómine; non confortétur homo: * judicentur gentes in conſpectu tuo.

Conſtítue, Dómine, legiſlatórem ſuper eos; * ut ſciant gentes quóniam hómines ſunt.

Altera diviſio Pſalmi 9.

UT quid, Dómine, receſſiſti longè? * déſpicis in opportunitátibus, in tribulatióne?

Dum ſuperbit ímpius, incénditur pauper: * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in deſidériis ánimæ ſuæ, * & iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor: * ſecundùm multitúdinem iræ ſuæ non quæret.

Non eſt Deus in conſpectu ejus: * inquinátæ ſunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus: * ómnium inimicórum ſuórum dominábitur.

Dixit enim in corde ſuo: * Non movébor à generatióne in generatiónem ſine malo.

Cujus maledictióne os plenum eſt, & amaritúdine, & dolo: * ſub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem reſpíciunt: * inſidiátur in abſcóndito quaſi leo in ſpelunca ſua.

Inſidiátur ut rápiat páuperem; * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo ſuo humiliábit eum: * inclinábit ſe, & cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde ſuo: Oblítus eſt Deus; * avertit fáciem ſuam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus; exaltétur manus tua: * ne obliviſcáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde ſuo: Non requíret.

Vides quóniam tu labórem & dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus eſt pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & maligni: * quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in æternum, & in ſéculum ſéculi: * períbitis, gentes, de terra illíus.

Deſidérium páuperum

Digitized by Google

exaudívit Dóminus : * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua ;

Judicáre pupillo & húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre ſe homo ſuper terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum ; quóniam non dereliquiſti quærentes te, Dómine.

Ant. S. G. Fílii.

Pſalmus 77.

ATténdite, pópule meus, legem meam : * inclináte aurem veſtram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum : * loquar propoſitiónes ab inítio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea, * & patres noſtri narravérunt nobis.

Non ſunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et ſuſcitávit teſtimónium in Jacob, * & legem póſuit in Iſrael.

Quanta mandávit pátribus noſtris, nota fácere ea fíliis ſuis, * ut cognoſcat generátio áltera :

Fílii qui naſcentur, & exurgent, * & narrábunt fíliis ſuis ;

Ut ponant in Deo ſpem ſuam, & non obliviſcantur óperum Dei, * & mandáta ejus exquírant ;

Ne fiant ſicut patres eórum, * generátio prava & exáſperans,

Generátio quæ non diréxit cor ſuum, * & non eſt créditus cum Deo ſpíritus ejus.

Diviſio Pſalmi 77.

FIlii Ephrem intendentes & mittentes arcum, * converſi ſunt in die belli.

Non cuſtodiérunt teſtamentum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti ſunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ oſtendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, & perduxit eos, * & ſtátuit aquas quaſi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * & totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * & adaquávit eos velut in abyſſo multâ.

Et eduxit aquam de petra, * & deduxit tanquam flúmina aquas.

Et appoſuérunt adhuc peccáre ei : * in iram excitavérunt Excelſum in inaquóſo.

Et tentavérunt Deum in córdibus ſuis, * ut péterent eſcas animábus ſuis.

Et malè locúti ſunt de Deo : * dixérunt, Numquid póterit Deus paráre menſam in deſerto ?

Quóniam percuſſit petram, & fluxérunt aquæ, * & torrentes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut paráre menſam pópulo ſuo?

Ideò audívit Dóminus, & diſtulit: * & ignis accenſus eſt in Jacob, & ira aſcendit in Iſrael;

Quia non credidérunt in Deo, * nec ſperavérunt in ſalutári ejus.

Et mandávit núbibus déſuper, * & jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * & panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária miſit eis in abundántia.

Altera diviſio Pſalmi 77.

TRánſtulit [Dóminus] Auſtrum de cœlo; * & induxit in virtúte ſua Africum.

Et pluit ſuper eos ſicut púlverem carnes, * & ſicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio caſtrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, & ſaturáti ſunt nimis; & deſidérium eórum áttulit eis: * non ſunt fraudáti à deſidério ſuo.

Adhuc eſcæ eórum erant in ore ipſórum, * & ira Dei aſcendit ſuper eos.

Et occídit pingues eórum, * & electos Iſrael impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum feſtinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum; * & revertebantur, & dilúculò veniébant ad eum.

Et rememoráti ſunt quia Deus adjútor eſt eórum, * & Deus excelſus redemptor eórum eſt.

Et dilexérunt eum in ore ſuo, * & linguâ ſuâ mentíti ſunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti ſunt in teſtamento ejus.

Ipſe autem eſt miſéricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non diſperdet eos.

Ant. Fílii qui naſcentur, narrábunt fíliis ſuis, ut ponant in Deo ſpem ſuam.

Ant. 7. *d.* Abſtulit.

Ex Pſalmo 77. Et.

ABundávit [Dóminus] ut avérteret iram ſuam, * & non accendit omnem iram ſuam.

Et recordátus eſt quia caro ſunt, * ſpíritus vadens, & non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deſerto? * in iram concitavérunt eum in inaquóſo?

Et converſi ſunt, & ten-

tavérunt Deum; * & Sanctum Iſrael exacerbavérunt.

Non ſunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulantis:

Sicut póſuit in Ægypto ſigna ſua, * & prodígia ſua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * & imbres eórum, ne bíberent.

Miſit in eos cœnomyíam, & comédit eos; * & ranam, & diſpérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locuſtæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * & poſſeſſiónem eórum igni.

Miſit in eos iram indignatiónis ſuæ; * indignatiónem, & iram, & tribulatiónem, immiſſiónes per ángelos malos.

Viam fecit ſémitæ iræ ſuæ: non pepercit à morte animábus eórum, * & jumenta eórum in morte conclúſit.

Et percuſſit omne primogénitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Diviſio Pſalmi 77. Et.

ABſtulit [Dóminus] ſicut oves pópulum ſuum, * & perduxit eos tanquam gregem in deſerto.

Et deduxit eos in ſpe, & non timuérunt; * & inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem ſanctificatiónis ſuæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes; * & ſorte divíſit eis terram in funículo diſtributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Iſrael.

Et tentavérunt, & exacerbavérunt Deum excelſum; * & teſtimónia ejus non cuſtodiérunt.

Et avertérunt ſe, & non ſervavérunt pactum: * quemádmodùm patres eórum, converſi ſunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus ſuis, * & in ſculptílibus ſuis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, & ſprevit; * & ad níhilum redégit valdè Iſrael.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum ſuum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * & pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúſit in gládio pópulum ſuum, * & hereditátem ſuam ſprevit.

Digitized by Google

Júvenes eórum comédit ignis, * & vírgines eórum non ſunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * & víduæ eórum non plorabantur.

Altera diviſio Pſalmi 77. Et.

EXcitátus eſt tanquam dórmiens Dóminus, * tanquam potens crapulátus à vino.

Et percuſſit inimícos ſuos in poſterióra: * oppróbrium ſempiternum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joſeph, * & tribum Ephraïm non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem dilexit.

Et ædificávit ſicut unicórnium ſanctifícium ſuum * in terra quam fundávit in ſécula.

Et elégit David ſervum ſuum, * & ſúſtulit eum de grégibus óvium.

De poſt fœtantes accépit eum, * páſcere Jacob ſervum ſuum, & Iſrael hereditátem ſuam.

Et pavit eos in innocéntia cordis ſui, * & in intelléctibus mánuum ſuárum deduxit eos.

Ant. Abſtulit Dóminus ſicut oves pópulum ſuum, & deduxit eos in ſpe.

℣. Ecce non dormitábit, neque dórmiet, ℟. Qui cuſtódit Iſrael. *Pſ.* 120.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Omnes.

Pſalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine: * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocem meam.

Manè aſtábo tibi & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injuſti ante óculos tuos.

Odiſti omnes qui operantur iniquitátem: * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum ſánguinum & dolóſum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine miſericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum ſanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in juſtítia tua: * propter inimícos meos dírige in conſpectu tuo viam meam;

Quóniam non eſt in ore eórum véritas: * cor eórum vanum eſt.

Sepulcrum patens eſt guttur eórum, linguis ſuis dolósè agébant; * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatióni-

Digitized by Google

bus ſuis : ſecundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos ; * quóniam irritavérunt te , Dómine.

Et lætentur omnes qui ſperant in te : * in æternum exultábunt , & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum ; * quóniam tu benedíces juſto.

Dómine , ut ſcuto bonæ voluntátis tuæ * coronaſti nos.

Ant. Omnes qui ſperant in te , Dómine , in æternum exultábunt , & habitábis in eis.

Ant. 5. C. In tégmine.

Pſalmus 35.

DIxit injuſtus ut delinquat in ſemetipſo : * non eſt timor Dei ante óculos ejus ;

Quóniam dolóſè egit in conſpectu ejus , * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas & dolus : * nóluit intellígere , ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus eſt in cubíli ſuo : áſtitit omni viæ non bonæ ; * malítiam autem non odívit.

Dómine , in cœlo miſericórdia tua , * & véritas tua uſque ad nubes.

Juſtítia tua ſicut montes Dei : * judícia tua abyſſus multa.

Hómines & jumenta ſalvábis , Dómine ; * quemádmodùm multiplicaſti miſericórdiam tuam , Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum ſperábunt.

Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ ; * & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te eſt fons vitæ , * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende miſericórdiam tuam ſciéntibus te , * & juſtítiam tuam his qui recto ſunt corde.

Non véniat mihi pes ſuperbiæ , * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operantur iniquitátem : * expulſi ſunt , nec potuérunt ſtare.

Ant. In tégmine alárum tuárum ſperábunt, Dómine; & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. a. Exaudi nos.

Pſalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion ; * & tibi reddétur votum in Jerúſalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt ſuper nos ; * & impietátibus noſtris tu propitiáberis.

Beátus quem elegiſti , & aſſumpſiſti : * inhabitábit in átriis tuis.

Digitized by Google

Replébimur in bonis domûs tuæ : * ſanctum eſt templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus ſalutáris noſter, * ſpes ómnium fínium terræ, & in mari longè ;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ : * qui conturbas profundum maris, ſonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos à ſignis tuis : * éxitus matutíni & véſpere delectábis.

Viſitaſti terram, & inebriaſti eam : * multiplicaſti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum eſt aquis : * paraſti cibum illórum, quóniam ita eſt præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus : * in ſtillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pingueſcent ſpecióſa deſerti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti ſunt aríetes óvium, & valles abundábunt fru-mento : * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus ſalutáris noſter, ſpes ómnium fínium terræ.

Ant. 1, a. Ecce.

In Feriis, Canticum. Iſ. 12.

CONfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi : * converſus eſt furor tuus, & conſolátus es me.

Ecce Deus ſalvátor meus : * fiduciáliter agam, & non timébo.

Quia fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fontibus Salvatóris ; * & dicétis in die illa : Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus : * mementóte quóniam excelſum eſt nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magníficè fecit : * annuntiáte hoc in univerſa terra.

Exulta & lauda, habitátio Sion ; * quia magnus in médio tuî Sanctus Iſrael.

Ant. Ecce Deus ſalvátor meus : fiduciáliter agam, & non timébo.

[*In Feſtis, Canticum.* Tob. 13.

MAgnus es, Dómine, in æternum, * & in ómnia ſécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas, & ſalvas : dedúcis ad ínferos, & redúcis ; * & non eſt qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, fílii Iſrael, * & in conſpectu géntium laudáte eum ;

Quóniam ídeò diſperſit vos inter gentes quæ ignó-

rant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus,

Et faciátis ſcire eos * quia non eſt álius Deus omnípotens præter eum.

Ipſe caſtigávit nos propter iniquitátes noſtras; * & ipſe ſalvábit nos propter miſericórdiam ſuam.

Aſpícite ergo quæ fecit nobiſcum, & cum timóre & tremóre confitémini illi;* Regemque ſeculórum exaltáte in opéribus veſtris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi;* quóniam oſtendit majeſtátem ſuam in gentem peccatrícem.

Convertímini ítaque, peccatóres, & fácite juſtítiam coram Deo, * credentes quòd fáciat vobiſcum miſericórdiam ſuam.

Ego autem, & ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: * ágite dies lætítiæ, & confitémini illi.]

Ant. 6. *C.* Beneplácitum eſt.

Pſalmus 146.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus eſt pſalmus: * Deo noſtro ſit jucunda decoráque laudátio.

Ædíficans Jerúſalem Dóminus: * diſperſiónes Iſraélis congregábit.

Qui ſanat contrítos corde, * & álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitúdinem ſtellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noſter, & magna virtus ejus; * & ſapiéntiæ ejus non eſt númerus.

Suſcípiens manſuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres uſque ad terram.

Præcínite Dómino in confeſſióne: * psállite Deo noſtro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum,* & herbam ſervitúti hóminum.

Qui dat jumentis eſcam ipſórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum eſt Dómino ſuper timentes eum, * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum eſt Dómino ſuper timentes eum, & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus.

Capitulum. Iſ. 26.

IN ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te: nomen tuum & memoriále tuum in deſidério ánimæ; Anima mea deſiderávit te in nocte: ſed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Digitized by Google

Hymnus.

PRomittis, & ſervas datã
Immóbilis fidem, Deus:
Hanc manè primo ſédulâ
Repóſcimus fidem prece.

Promittit atque décipit
Incertus & fallax homo;
Sic quaſſa, ſi incumbas ſuper,
Arundo transfíget manum.

Beátus ergo, qui tuo
Se totus abdit in ſinu:
Hâc arce tutum túrbinis
Vis nulla de ſtatu quatit.

Ne cor vacillet, óbligas
Temet ſacramento, Deus:
Spes nixa tanto pígnore,
Æterna jam prenſat bona.

Jam mente præſúmens polum,
Secúra ſublími throno
Aſſiſtit, & cœléſtium
Prælíbat undas flúminum.

Fons ô perennis grátiæ,
Colenda ſemper Trínitas,
Te ſpem ſalútis únicam
Da mente totâ quærere.
Amen.

℣. Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam;

℟. Quia in te ſperávi. *Pſ.* 142.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Jurávit Dóminus datúrum ſe nobis, ut ſine timóre de manu inimicórum noſtrórum liberáti, ſerviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Ego.

Pſalmus 30.

IN te, Dómine, ſperávi, non confundar in ætérnum: * in juſtítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam: * accélera ut éruas me.

Eſto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut ſalvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea & refúgium meum es tu: * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abſcondérunt mihi; * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo ſpíritum meum: * redemiſti me, Dómine Deus veritátis.

Odiſti obſervantes vanitátes ſupervácuè: * ego autem in Dómino ſperávi.

Exultábo, & lætábor in miſericórdia tua; * quóniam reſpexiſti humilitátem meam, ſalvaſti de neceſſitátibus ánimam meam.

Nec concluſiſti me in mánibus inimíci: * ſtatuiſti in loco ſpatióſo pedes meos.

Diviſio Pſalmi 30.

MIſerére meî, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus eſt in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta eſt in paupertáte virtus mea, * & oſſa mea conturbáta ſunt.

Super omnes inimícos meos factus ſum oppróbrium, & vicínis meis valde; * & timor notis meis.

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus ſum tanquam mórtuus à corde: * factus ſum tanquam vas pérditum;

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu: * in eo dum convenírent ſimul adversùm me, accípere ánimam meam conſiliáti ſunt.

Ego autem in te ſperávi, Dómine; * dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis ſortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * & à perſequéntibus me.

Illuſtra fáciem tuam ſuper ſervum tuum: * ſalvum me fac in miſericórdia tua.

Dómine, non confundar, quóniam invocávi te: * erubeſcant ímpii, & deducantur in infernum.

Muta fiant lábia dolóſa, * quæ loquuntur adversùs juſtum iniquitátem, in ſupérbia, & in abuſióne.

Altera diviſio Pſalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine,* quam abſcondiſti timéntibus te!

Perfeciſti eis qui ſperant in te, * in conſpectu filiórum hóminum.

Abſcondes eos in abſcóndito faciéi tuæ * à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * à contradictióne linguarum.

Benedictus Dóminus, * quóniam mirificávit miſericórdiam ſuam mihi in civitáte muníta.

Ego autem dixi in exceſſu mentis meæ: * Projectus ſum à fácie oculórum tuórũ.

Ideò exaudiſti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes ſancti ejus; quóniam veritátem requíret Dóminus, * & retríbuet abundanter faciéntibus ſupérbiam.

Viríliter ágite, & confortétur cor veſtrum, * omnes qui ſperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino ſperávi: exultábo, & lætábor in miſericórdia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Spera in Deo.

Pſalmus 41.

QUemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi eſt Deus tuus?

Hæc recordátus ſum, & effúdi in me ánimam meam, * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, uſque ad domum Dei,

In voce exultatiónis & confeſſiónis, * ſonus epulantis.

Quare triſtis es, ánima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Diviſio Pſalmi 41.

AD meipſum ánima mea conturbáta eſt: * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyſſus abyſſum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelſa tua, & fluctus tui, * ſuper me tranſiérunt.

In die mandávit Dóminus miſericórdiam ſuam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Suſceptor meus es.

Quare oblítus es meî, & quare contriſtátus incédo, * dum afflígit me inimícus?

Dum confringuntur oſſa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dum dicunt mihi per ſíngulos dies: * Ubi eſt Deus tuus?

Quare triſtis es, ánima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Pſalmus 42.

JUdica me, Deus, & diſcerne cauſam meam de gente non ſancta: * ab hómine iníquo & dolóſo érue me,

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repuliſti? & quare triſtis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emitte lucem tuam & veritátem tuam: * ipſa me deduxérunt, & adduxérunt in montem ſanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: * quare triſtis es, ánima mea? & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ant. Spera in Deo, ánima mea: ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Capitulum. Rom. 15.

QUæcumque ſcripta ſunt, ad noſtram doctrínam ſcripta ſunt; ut

Digitized by Google

per patiéntiam & conſolatiónem Scripturárum: ſpem habeámus.

℟. *br.* Memor eſto verbi tui, Dómine, * In quo mihi ſpem dediſti. Memor eſto. ℣. Hæc me conſoláta eſt, * quia elóquium tuum vivificávit me, * In quo. Glória. Memor.

℣. Reſpondébo exprobrántibus mihi verbum; ℟. Quia ſperávi in ſermónibus tuis. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Qui ſperat in Dómino.

Pſalmus 20.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex, * & ſuper ſalutáre tuum exultábit veheménter.

Deſidérium cordis ejus tribuiſti ei, * & voluntáte labiórum ejus non fraudaſti eum;

Quóniam præveniſti eum in benedictiónibus dulcédinis, * poſuiſti in cápite ejus corónam de lápide pretióſo.

Vitam pétiit à te; * & tribuiſti ei longitúdinem diérum in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Magna eſt glória ejus in ſalútari tuo: * glóriam & magnum decórem impónes ſuper eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in ſéculum ſéculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex ſperat in Dómino; * & in miſericórdia Altíſſimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui: * Dóminus in ira ſua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * & ſemen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt ſtabilíre.

Quóniam pones eos dorſum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus & pſallémus virtútes tuas.

Pſalmus 102.

BEnedic, ánima mea, Dómino; * & ómnia quæ intra me ſunt, nómini ſancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino; * & noli oblviſci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui ſanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in miſericórdia & miſeratiónibus.

Qui replet in bonis deſidérium tuum: * renová-

Digitized by Google

bitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens miſericórdias Dóminus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias ſuas Móyſi, * fíliis Iſrael voluntátes ſuas.

Diviſio Pſalmi 102.

MIſerátor & miſéricors Dóminus: * longánimis, & multùm miſéricors.

Non in perpétuum iraſcétur, * neque in æternum comminábitur.

Non ſecundùm peccáta noſtra fecit nobis, * neque ſecundùm iniquitátes noſtras retríbuit nobis;

Quóniam ſecundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit miſericórdiam ſuam ſuper timentes ſe.

Quantùm diſtat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes noſtras.

Quómodò miſerétur pater filiórum, * miſertus eſt Dóminus timéntibus ſe;

Quóniam ipſe cognóvit figmentum noſtrum: * recordátus eſt quóniam pulvis ſumus.

Homo, ſicut fœnum dies ejus: * tanquam flos agri ſic efflorébit;

Quóniam ſpíritus pertransíbit in illo, & non ſubſiſtet, * & non cognoſcet ámpliùs locum ſuum.

Miſericórdia autem Dómini ab æterno, * & uſque in æternum ſuper timentes eum.

Et juſtítia illíus in fílios filiórum, * his qui ſervant teſtamentum ejus,

Et mémores ſunt mandatórum ipsíus, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit ſedem ſuam; * & regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem ſermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus; * miniſtri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Qui ſperat in Dómino, in miſericórdia Altíſſimi non commovébitur. *Pſ.* 20.

Capitulum 1. Joan. 3.

NUnc fílii Dei ſumus; & nondum appáruit quid érimus: Scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti eſt: Et omnis qui habet hanc ſpem in eo; ſanctíficat ſe: ſicut & ille ſanctus eſt.

℟. *br.* Beátus vir, * Cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus. Beátus vir. ℣. Et non

reſpexit in vanitátes * & inſánias falſas: * Cujus eſt. Glória Patri. Beátus vir. *Pſ.* 39.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli: ℟. Effúndite coram illo corda veſtra. *Pſ.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. d. Factus eſt.

Pſalmus 81.

DEus ſtetit in ſynagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.

Uſquequò judicátis iniquitátem, * & fácies peccatórum ſúmitis?

Judicáte egéno & pupillo: * húmilem & páuperem juſtificáte.

Erípite páuperem, * & egénum de manu peccatóris liberáte.

Neſciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii eſtis, * & filii Excelſi omnes.

Vos autem ſicut hómines moriémini, * & ſicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hereditábis in ómnibus géntibus.

Pſalmus 93.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem ſuperbis.

Uſquequò peccatóres, Dómine, * úſquequò peccatóres gloriabuntur?

Effabuntur & loquentur iniquitátem? * loquentur omnes qui operantur injuſtítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hereditátem tuam vexavérunt.

Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupillos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, inſipientes in pópulo; * & ſtulti, aliquando ſápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non conſíderat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem ſciéntiam?

Dóminus ſcit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ ſunt.

Diviſio Pſalmi 93.

BEátus homo, quem tu erudíeris, Dómine, * & de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem ſuam, * & hereditátem ſuam non derelinquet;

Quoaduſque juſtítia convertátur in judícium, * & qui juxta illam omnes qui recto ſunt corde.

Digitized by Google

Quis conſurget mihi adversùs malignantes? * aut quis ſtabit mecum adversùs operántes iniquitátem?

Niſi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitaſſet in inferno ánima mea.

Si dicébam: Motus eſt pes meus; * miſericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * conſolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi ſedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam juſti, * & sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus eſt mihi Dóminus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium ſpei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipſórum; & in malítia eórum diſperdet eos: * diſperdet illos Dóminus Deus noſter.

Ant. Factus eſt mihi Dóminus in refúgium, & Deus meus in adjutórium ſpei meæ. *Pſ.* 93.

Capitulum. Hebr. 10.

NOlíte amíttere confidéntiam veſtram, quæ magnam habet remunerationem; patiéntia enim vobis neceſſária eſt: ut voluntátem Dei facientes, reportétis promiſſiónem.

℟. *br.* Bonum eſt confídere in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Bonum eſt. ℣. Bonum eſt * ſperáre in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Glória Patri. Bonum eſt. *Pſ.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum eſt, ℟. Pónere in Dómino Deo ſpem meam. *Pſ.* 72.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi noſtri.

Pſalmus. 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, ſicut óculi ſervórum * in mánibus dominórum ſuórum:

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ ſuæ; * ita óculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum, donec miſereátur noſtrî.

Miſerére noſtrî, Dómine, miſerére noſtrî; * quia multum repléti ſumus deſpectióne;

Quia multùm repléta eſt ánima noſtra: * oppróbrium abundántibus, & deſpéctio ſuperbis.

Ant. Oculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum, donec miſereátur noſtrî.

Ant. 5. a. Qui confídunt in Dómino.

Pſalmus 124.

QUi confídunt in Dómino, ſicut mons Sion: *

Digitized by Google

non commovébitur in ætern͞u,qui hábitat in Jerúſalem.

Montes in circúitu ejus, & Dóminus in circúitu pópuli ſui, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum ſuper ſortem juſtórum; * ut non extendant juſti ad iniquitátem manus ſuas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem :* pax ſuper Iſrael.

Ant. Qui confídunt in Dómino, ſicut mons Sion: non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúſalem.

Ant. 8. c. Beátus vir.

Pſalmus 126.

NIſi Dóminus ædificáverit domum,* in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Niſi Dóminus cuſtodíerit civitátem, * fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem súrgere: * súrgite, poſtquam ſedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis ſuis ſomnum.

Ecce heréditas Dómini, filii: * merces, fructus ventris.

Sicut ſagittæ in manu potentis, * ita filii excuſsórum.

Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum ex ipſis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis ſuis in porta.

Ant. Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum: non confundetur, cùm loquétur inimícis ſuis.

Ant. 1. a. Suſtínuit.

Pſalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dómine; * Dómine, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt, * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem * ſperet Iſrael in Dómino;

Quia apud Dóminum miſericórdia,* & copióſa apud eum redémptio.

Et ipſe rédimet Iſrael * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: ſperávit ánima mea in Dómino.

Ant. 4. a. Speret.

Pſalmus 130.

DOmine, non eſt exaltátum cor meum, *

neque eláti ſunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus ſuper me.

Si non humíliter ſentiébam, * ſed exaltávi ánimam meam;

Sicut ablactátus eſt ſuper matre ſua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Iſrael in Dómino, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Speret Iſrael in Dómino.

Capitulum. Rom. 15.

DEus ſpei répleat vos omni gáudio & pace in credendo; ut abundétis in ſpe: & virtúte Spíritûs ſancti.

Hymnus.

HOrres ſuperbos, nec tuam
Das álteri laudem, Deus:
Humána nil iſthinc ſibi
Decerpat arrogántia.

Ingráta quippe mens tuæ
Fluenta ſiſtit grátiæ;
Triſtíque marceſcit ſtatim,
Ceu gramen exuſtum ſiti.

Ut ſervus in manus heri
Intenta figit lúmina;
Sic ora ſacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

Deſiderátam ſi dare
Opem moráris; ſpes tamen,
Tenácis inſtar áncoræ,
Immóta fundat péctora.

Sit ſumma Patri glória:
Sit ſumma Nato, qui dedit
Nobis futúræ Spíritum
Hereditátis óbſidem.
Amen.

℣. A cuſtódia matutína uſque ad noctem. ℟. Speret Iſrael in Dómino. *Pſ.* 129.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Miſericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Conſerva me.

Pſalmus 10.

IN Dómino confído; * quómodò dícitis ánimæ meæ: Tránſmigra in montem ſicut paſſer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt ſagittas ſuas in pháretra, * ut ſagittent in obſcúro rectos corde.

Quóniam quæ perfeciſti, deſtruxérunt; * juſtus autem quid fecit?

Dóminus in templo ſancto ſuo: * Dóminus in cœlo ſedes ejus.

Oculi ejus in páuperem reſpíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat juſtum & ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam ſuam.

Pluet ſuper peccatóres láqueos: * ignis, & ſulphur, & ſpíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam juſtus Dóminus, & juſtítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Digitized by Google

Pſalmus 13.

DIxit insípiens in corde ſuo : * Non eſt Deus.

Corrupti ſunt, & abominábiles facti ſunt in ſtúdiis ſuis : * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Dóminus de cœlo proſpexit ſuper filios hóminum, * ut vídeat ſi eſt intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt : * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Sepulcrum patens eſt guttur eórum ; linguis ſuis dolósè agébant : * venénum áſpidum ſub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne & amaritúdine plenum eſt : * velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt : * non eſt timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoſcent omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ſicut eſcam panis ?

Dóminum non invocavérunt : illìc trepidavérunt timóre, ubi non erat timor ; * quóniam Dóminus in generatióne juſta eſt.

Consílium ínopis confudiſtis ; * quóniam Dóminus ſpes ejus eſt.

Qui dabit ex Sion ſalutáre Iſrael ? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſrael.

Pſalmus 15.

COnſerva me, Dñe ; quóniam ſperávi in te.

Dixi Dómino : Deus meus es tu, * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui ſunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ ſunt infirmitátes eórum : * póſteà acceleraverunt.

Non congregábo conventícula eórum de ſanguínibus ; * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ & cálicis mei : * tu es qui reſtítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim heréditas mea præclára eſt mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum : * inſuper & uſque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conſpectu meo ſemper ; * quóniam à dextris eſt mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum eſt cor meum, & exultávit lingua mea : * ínſuper & caro mea requieſcet in ſpe ;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno, * nec dabis Sanctum

tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecíſti vias vitæ; adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua uſque in finem.

Ant. Conſerva me, Dómine; quóniam ſperávi in te. *Pſ.* 15.

FERIA QUINTA.
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Hódie ſi vocem Dómini audiéritis, * Nolíte obduráre corda veſtra.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Iſdem creáti flúctibus
Piſces natant, volant aves:
Utrumque mortáli genus
Parátur eſca córpori.

Menti ſed æternæ cibus
Debétur alter: hæc Dei
Sermóne vivit: hanc fovet
Cœleſtis & nutrit fides.

Quæsíta Chriſti ſánguine
Manávit in terras fides,
Et impiárum péctora
Victrix ſubégit géntium.

Fax illa puris córdibus
Monſtráre cœlos éfficax,
Æterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.

Sancti leónum, per fidem
Mulsêre rugítus: truces
Fregêre regnantûm minas;
Risêre ſtridentes rogos.

Hâc luce ſignátum, Deus,
Calcáre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. 3. b. Rectum eſt verbum Dómini.

Pſalmus 19.

Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de ſancto, * & de Sion tueátur te.

Memor ſit omnis ſacrifícii tui; * & holocauſtum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi ſecundùm cor tuum, * & omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in ſalutári tuo, * & in nómine Dei noſtri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam ſalvum fecit Dóminus Chriſtum ſuum.

Exáudiet illum de cœlo ſancto ſuo: * in potentátibus ſalus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei noſtri invocábimus.

Ipſi obligáti ſunt, & cecidérunt: * nos autem ſurréximus, & erecti ſumus.

Dómine, ſalvum fac Regem; * & exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

Pſalmus 32.

Exultáte, juſti, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini

Confitémini Dómino in cíthara : * in pſaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * benè psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum eſt verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit miſericórdiam & judícium : * miſericórdiâ Dómini plena eſt terra.

Verbo Dómini cœli firmáti ſunt ; * & ſpíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans ſicut in utre aquas maris, * ponens in theſauris abyſſos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem ;

Quóniam ipſe dixit, & facta ſunt : * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Dóminus díſſipat consília géntium : * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in æternum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónem.

Diviſio Pſalmi 32.

BEáta gens, cujus eſt Dóminus Deus ejus : * pópulus quem elégit in hereditátem ſibi.

De cœlo reſpexit Dóminus : * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo ſuo * reſpexit ſuper omnes qui hábitant terram.

Qui finxit ſingillátim corda eórum : * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non ſalvátur rex per multam virtútem ; * & gigas non ſalvábitur in multitúdine virtútis ſuæ.

Fallax equus ad ſalútem : * in abundántia autem virtútis ſuæ non ſalvábitur.

Ecce óculi Dómini ſuper metuentes eum, * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus ;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima noſtra ſúſtinet Dóminum ; * quóniam adjútor & protector noſter eſt.

Quia in eo lætábitur cor noſtrum, * & in nómine ſancto ejus ſperávimus.

Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, * quemádmodùm ſperávimus in te.

Ant. Rectum eſt verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide. *Pſ.* 32.

Ant. 4. A. Dóminus.

Pſalmus 67.

EXurgat Deus, & diſſipentur inimíci ejus ; * & fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant : * ſicut fluit cera à fácie ignis, ſic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et juſti epulentur, &

exultent in conſpectu Dei, * & delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, pſalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui aſcendit ſuper occáſum.

Dóminus nomen illi: * exultáte in conſpectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus, * patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco ſancto ſuo: * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * ſimíliter eos qui exáſperant, qui hábitant in ſepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conſpectu pópuli tui, * cùm pertransíres in deſerto,

Terra mota eſt: * étenim cœli diſtillavérunt à fácie Dei Sínai, à fácie Dei Iſrael.

Plúviam voluntáriam ſegregábis, Deus, hereditáti tuæ: * & infirmáta eſt, tu verò perfeciſti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * paraſti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Diviſio Pſalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti, dilecti; * & ſpeciéi domûs divídere ſpólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ columbæ deargentátæ; * & poſterióra dorſi ejus in pallóre auri.

Dum diſcernit cœleſtis reges ſuper eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis: * mons coagulátus, mons pinguis.

Ut quid ſuſpicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum eſt Deo habitáre in eo; étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina, in ſancto.

Aſcendiſti in altum, cepiſti captivitátem: * accepiſti dona in homínibus.

Etenim non credentes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotídie: * próſperum iter fáciet nobis Deus ſalutárium noſtrórum.

Deus noſter, Deus ſalvos faciendi; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum ſuórum, * vérticem capilli perambulántium in delictis ſuis.

Dixit Dóminus: Ex Baſan convertam, * convertam in profundum maris;

Ut intingátur pes tuus in ſánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipſo.

Vidérunt ingreſſus tuos, Deus, * ingreſſus Dei mei, Regis mei qui eſt in ſancto.

Prævenérunt príncipes

Digitized by Google

conjunĉti pſalléntibus, * in médio juvenculárum tympaniſtriárum.

Altera diviſio Pſalmi 67.

IN eccléſiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Iſrael.

Ibi Bénjamin adoleſcéntulus * in mentis exceſſu.

Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúſalem * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti ſunt argento.

Díſſipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex Ægypto; Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo: * pſállite Dómino.

Pſállite Deo qui aſcendit ſuper cœlum cœli * ad orientem.

Ecce dabit voci ſuæ vocẽ virtútis: * date glóriã Deo.

Super Iſrael magnificéntia ejus, * & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in ſanĉtis ſuis; Deus Iſrael ipſe dabit virtútem & fortitúdinẽ plebi ſuæ: * benedíĉtus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus: Deus Iſrael ipſe dabit fortitúdinem plebi ſuæ.

Ant. 8. G. Dómine.

Pſalmus 88.

MIſericórdias Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixiſti: In ætérnum miſericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis.

Diſpóſui teſtamentum eleĉtis meis; * jurávi David ſervo meo:

Uſque in æternum præparábo ſemen tuum; * & ædificábo in generatiónem & generatiónem ſedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in eccléſia ſanĉtórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio ſanĉtórum; * magnus & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris poteſtáti maris; * motum autem flúĉtuum ejus tu mítigas.

Tu humiliaſti ſicut vulnerátum, ſuperbum: * in bráchio virtútis tuæ diſperſiſti inimícos tuos.

Tui ſunt cœli, & tua eſt

terra : * orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundaſti ;

Aquilónem & mare tu creaſti ; * Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum poténtia : * firmétur manus tua, & exaltétur déxtera tua.

Juſtítia & judícium præparátio ſedis tuæ ; * misericórdia & véritas præcédent fáciem tuam.

Diviſio Pſalmi 88.

BEátus pópulus qui ſcit jubilatiónem : * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt,

Et in nómine tuo exultábunt totâ die, * & in juſtítia tua exaltabuntur ;

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu noſtrum.

Quia Dómini eſt aſſúmptio noſtra, * & Sancti Iſrael regis noſtri.

Tunc locútus es in viſióne ſanctis tuis, & dixiſti : * Póſui adjutórium in potente, & exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David ſervum meum : * óleo ſancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * & bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * & fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipſíus inimícos ejus, * & odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea & miſericórdia mea cum ipſo ; * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipſe invocábit me : Pater meus es tu, * Deus meus, & ſuſceptor ſalútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelſum præ régibus terræ.

In æternum ſervábo illi miſericórdiam meam, * & teſtamentum meum fidéle ipſi ;

Et ponam in ſéculum ſéculi ſemen ejus, * & thronum ejus ſicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam, * & in judíciis meis non ambuláverint ;

Si juſtítias meas profanáverint, * & mandáta mea non cuſtodíerint,

Viſitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum.

Miſericórdiam autem meã non diſpergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea.

Neque profanábo teſtamentum meum ; * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Altera diviſio Pſalmi 88.

SEmel jurávi in ſancto meo, * ſi David méntiar:

Semen ejus in æternum manébit; * & thronus ejus ſicut ſol in conſpectu meo,

Et ſicut luna perfecta in æternum, * & teſtis in cœlo fidélis.

Tu verò repuliſti & deſpexiſti, * diſtuliſti Chriſtum tuum.

Evertiſti teſtamentum ſervi tui: * profanaſti in terra ſanctuárium ejus.

Deſtruxiſti omnes ſepes ejus: * poſuiſti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes tranſeuntes viam: * factus eſt oppróbrium vicínis ſuis.

Exaltaſti déxteram depriméntium eum: * lætificaſti omnes inimícos ejus.

Avertiſti adjutórium gládii ejus, * & non es auxiliátus ei in bello.

Deſtruxiſti eum ab emundatióne; * & ſedem ejus in terram colliſiſti.

Minoraſti dies témporis ejus: * perfudiſti eum confuſióne.

Uſquequò, Dómine, avertis in finem? * exardeſcet ſicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea ſubſtántia: * numquid enim vanè conſtituiſti omnes fílios hóminum?

Quis eſt homo qui vivet, & non vidébit mortem? * éruet ánimam ſuam de manu ínferi?

Ubi ſunt miſericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * ſicut juraſti David in veritáte tua?

Memor eſto, Dómine, oppróbrii ſervórum tuórum, * quod contínui in ſinu meo, multárum géntium;

Quòd exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quòd exprobravérunt commutatiónem Chriſti tui.

Benedictus Dóminus in æternum: * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, & in nómine tuo exultábunt totâ die, & in juſtítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obſcurabuntur à te, Dómine; ℟. Et nox ſicut dies illuminábitur. *Pſ.* 138.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 4. f. Audi.

Pſalmus 80.

EXultáte Deo adjutóri noſtro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite pſalmum, & date tympanum, * pſaltérium jucundum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tubâ, * in inſigni die ſolemnitátis veſtræ;

Quia præceptum in Iſrael eſt, * & judícium Deo Jacob.

Teſtimónium in Joſeph

póſuit illud, cùm exíret de terra Ægypti: * linguam quam non nóverat, audívit.

Divertit ab onéribus dorſum ejus: * manus ejus in cóphino ſerviérunt.

In tribulatióne invocaſti me, & liberávi te: * exaudívi te in abſcóndito tempeſtátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, & conteſtábor te: * Iſrael, ſi audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim ſum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti: * diláta os tuum, & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam; * & Iſrael non intendit mihi.

Et dimíſi eos ſecundùm deſidéria cordis eórum: * ibunt in adinventiónibus ſuis.

Si pópulus meus audiſſet me; * Iſrael ſi in viis meis ambulaſſet,

Pro níhilo fórſitan inimícos eórum humiliaſſem, * & ſuper tribulantes eos miſiſſem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti ſunt ei; * & erit tempus eórum in ſécula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti; * & de petra, melle ſaturávit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, & conteſtábor te: ego ſum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. *g.* Parátum.

Pſalmus 107.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum: * cantábo & pſallam in glória mea.

Exurge, glória mea; exurge, pſaltérium & cíthara: * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & pſallam tibi in natiónibus;

Quia magna eſt ſuper cœlos miſericórdia tua, * & uſque ad nubes véritas tua.

Exaltáre ſuper cœlos, Deus; * & ſuper omnem terram glória tua;

Ut liberentur dilecti tui: * ſalvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Ant. Parátum cor meum, Deus; exurgam dilúculo: confitébor tibi, Dómine.

Ant. 6. F. Dómine.

Diviſio Pſalmi 107.

DEus locútus eſt in ſancto ſuo: * exultábo, & dívidam Síchimam, & convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus eſt Gálaad, & meus eſt Manaſſes; * & Ephraim ſuſcéptio cápitis mei.

Juda rex meus: * Moab lebes ſpei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum: * mihi alienígenæ amíci facti ſunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis

dedúcet me uſque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repuliſti nos? * & non exíbis, Deus, in virtútibus noſtris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana ſalus hóminis.

In Deo faciémus virtútem: * & ipſe ad níhilum dedúcet inimícos noſtros.

Ant. Dómine, vana ſalus hóminis: in Deo faciémus virtútem.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis, Canticum Annæ. 1. Reg. 2.

EXultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum eſt cornu meum in Deo meo.

Dilatátum eſt os meum ſuper inimícos meos; * quia lætáta ſum in ſalutári tuo.

Non eſt ſanctus, ut eſt Dóminus; neque enim eſt álius extra te: * & non eſt fortis ſicut Deus noſter.

Nolíte multiplicáre loqui ſublímia, gloriantes: * recédant vétera de ore veſtro;

Quia Deus ſcientiárum Dóminus eſt, * & ipſi præparantur cogitatiónes.

Arcus fórtium ſuperátus eſt; * & infirmi accincti ſunt róbore.

Repléti priùs pro pánibus ſe locavérunt; * & faméli ci ſaturáti ſunt,

Donec ſtérilis péperit plúrimos; * & quæ multos habébat fílios, infirmáta eſt.

Dóminus mortíficat, & vivíficat: * dedúcit ad ínferos, & redúcit.

Dóminus páuperem facit, & ditat: * humíliat, & ſúblevat.

Súſcitat de púlvere egénum, * & de ſtércore élevat páuperem;

Ut ſédeat cum princípibus, * & ſólium glóriæ téneat.

Dómini enim ſunt cárdines terræ, * & póſuit ſuper eos orbem.

Pedes ſanctórum ſuórum ſervábit, & ímpii in ténebris conticeſcent; * quia non in fortitúdine ſua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adverſárii ejus; * & ſuper ipſos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, & dabit impérium Regi ſuo, * & ſublimábit cornu Chriſti ſui.

Ant. Deus ſcientiárum Dóminus eſt, & ipſi præparantur cogitatiónes.

[*In Feſtis, Canticum.* 1. Paral. 29.

BEnedictus es, Dómine, Deus Iſrael patris noſtri, * ab æterno in ætérnum.

Tua eſt, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória, atque victória; * & tibi laus.

Digitized by Google

Cunƈta enim quæ in cœlo ſunt & in terra, * tua ſunt.

Tuum, Dómine, regnum; * & tu es ſuper omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, & tua eſt glória: * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus & poténtia: * in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noſter, confitémur tibi, * & laudámus nomen tuum ínclytum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dóminus.

Pſalmus 147.

LAuda, Jerúſalem, Dóminum: * Lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui póſuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti ſátiat te;

Qui emittit elóquium ſuum terræ, * velóciter currit ſermo ejus;

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cínerem ſpargit.

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Emittet verbum ſuum, & liquefáciet ea: * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſrael.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum ſuum Jacob, & judícia ſua Iſrael: non fecit táliter omni natióni.

Capitulum. 1. Petr. 2.

VOs genus eleƈtum, regále ſacerdótium, gens ſanƈta, pópulus acquiſitiónis: ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen ſuum.

Hymnus.

DIgnas, quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis tenébras lúmine,
Salútis & monſtras viam?

Tu, quam jubes, donas fidem;
Hæc cúltui præeſt tuo;
Hæc mentis erróres fugat;
Hæc corda ſurſum dírigit.

Te deſtitúta ſpíritu
Nil pompa ſacrórum juvat:
Secréta puri blándiùs
Tibi litábunt péƈtoris.

Vox inde cordi cónſona
Veƈtígal exolvet ſuum,
Et ad ſalútem líbero
Prométur ore véritas.

O, qui ſuperbos réſpuis,
Et símplices amas, Deus,
Ut creſcat in nobis fides,
Cordis tumórem comprime.

Sit ſumma Patri glória:
Sit ſumma Nato, qui fidem
Cruóre fundávit ſuo:

Digitized by Google

Par ſit tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. Declarátio ſermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Pſ.* 118.

Ad Benedictus: *Ant.* 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis, ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. *d.* Illúminet.

Pſalmus 66.

DEus miſereátur noſtri, & benedícat nobis: * illúminet vultum ſuũ ſuper nos, & miſereátur noſtri;

Ut cognoſcámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus ſalutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, * confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur & exúltent gentes; quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum ſuum.

Benedícat nos, Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Pſalmus 89.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priuſquàm montes fíerent, aut formarétur terra & orbis, * à ſéculo & uſque in ſéculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * & dixiſti: Convertímini, fílii hóminũ.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies heſterna quæ prætériit, & cuſtódia in nocte.

Quæ pro níhilo habentur, * eórum anni erunt.

Manè ſicut herba tránſeat, manè flóreat & tránſeat: * véſperè décidat, indúret & areſcat;

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti ſumus.

Poſuiſti iniquitátes noſtras in conſpectu tuo, * ſéculum noſtrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies noſtri defecérunt, & in ira tua defécimus: * anni noſtri ſicut aránea meditabuntur.

Dies annórum noſtrórum in ipſis ſeptuaginta anni: * ſi autem in potentátibus, octoginta anni;

Et ampliùs eórum * labor & dolor.

Quóniam ſupervénit manſuetúdo, * & corripiémur.

Diviſio Pſalmi 89.

QUis novit poteſtátem iræ tuæ, * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam ſic notam fac, * & erudítos corde in ſapiéntia.

Convértere, Dómine, úſquequò? * & deprecábi-

lis eſto ſuper ſervos tuos.

Repléti ſumus manè miſericórdiâ tuâ ; * & exultávimus, & delectáti ſumus ómnibus diébus noſtris.

Lætáti ſumus pro diébus quibus nos humiliaſti, * annis quibus vídimus mala.

Réſpice in ſervos tuos, & in ópera tua ; * & dírige fílios eórum.

Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos : & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos ; * & opus mánuum noſtrárum dírige.

Ant. Illúminet Dóminus vultum ſuum ſuper nos ; ut cognoſcámus in terra viam tuam, Dómine. *Pſ.* 66.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Credo.

Pſalmus 26.

DOminus illuminátio mea, & ſalus mea ; * quem timébo ?

Dóminus protector vitæ meæ ; * à quo trepidábo ?

Dum apprópiant ſuper me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipſi infirmáti ſunt & cecidérunt.

Si conſiſtant adversùm me caſtra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego ſperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ ;

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & víſitem templum ejus.

Quóniam abſcondit me in tabernáculo ſuo : * in die malórum protexit me in abſcóndito tabernáculi ſui.

In petra exaltávit me : * & nunc exaltávit caput meum ſuper inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóſtiam vociferatiónis : * cantábo, & pſalmum dicam Dómino.

Diviſio Pſalmi 26.

EXaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te : * miſerére meî, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisívit te fácies mea : * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me : * ne declínes in ira à ſervo tuo.

Adjútor meus eſto, ne derelinquas me, * neque deſpícias me, Deus ſalutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem aſſumpſit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua ; * & dírige me in ſémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me ; *

Digitized by Google

quóniam inſurrexérunt in me teſtes iníqui, & mentíta eſt iníquitas ſibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * & confortétur cor tuum, & ſúſtine Dóminum.

Pſalmus 83.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupiſcit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim paſſer invénit ſibi domum, * & turtur nidum ſibi, ubi ponat pullos ſuos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus & Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in ſécula ſeculórũ laudábunt te.

Beâtus vir cujus eſt auxílium abs te: * aſcenſiónes in corde ſuo diſpóſuit, in valle lacrymárum, in loco quem póſuit.

Etenim benedictiónem dabit legiſlátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noſter, áſpice, Deus, * & réſpice in fáciem Chriſti tui;

Quia mélior eſt dies una in átriis tuis * ſuper míllia.

Elégi abjectus eſſe in domo Dei mei, * magìs quàm habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia miſericórdiam & veritátem díligit Deus: * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútũ, beátus homo qui ſperat in te.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Pſ.* 26.

Capitulum. Hebr. 11.

EST fides ſperandárum ſubſtántia rerum: argumentum non apparéntium.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abſcondiſti timéntibus te! Quàm magna. ℣. Perfeciſti eis * qui ſperant in te, * Quam abſcondiſti. Glória Patri. Quàm magna. *Pſ.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; ℟. Sed non ut lex tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 8. *G.* Veníte, fílii.

Pſalmus. 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páſcuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me ſuper ſémitas

juſtítiæ, * propter nomen ſuum.

Nam & ſi ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua & báculus tuus, * ipſa me conſoláta ſunt.

Paráſti in conſpectu meo menſam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguaſti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus eſt!

Et miſericórdia tua ſubſequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Pſalmus 33.

BEnedícam Dóminum in omni témpore: * ſemper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant manſuéti, & læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum; * & exaltémus nomen ejus in idipſum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me; * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illumináminì; * & fácies veſtræ non confundentur.

Iſte pauper clamávit; & Dóminus exaudívit eum, * & de ómnibus tribulatiónibus ejus ſalvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum; * & erípiet eos.

Guſtáte, & vidéte quóniam ſuávis eſt Dóminus: * beátus vir qui ſperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes ſancti ejus; * quóniam non eſt inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & eſuriérunt; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Diviſio Pſalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis eſt homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo; * & lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, & fac bonum: * inquíre pacem, & perſéquere eam.

Oculi Dómini ſuper juſtos, * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini ſuper facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt juſti, & Dóminus exaudívit eos; * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta eſt Dóminus iis qui tribuláto ſunt corde, * & húmiles ſpíritu ſalvábit.

Multæ tribulatiónes juſtórum; * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Cuſtódit Dóminus ómnia oſſa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péſſima,* & qui odérunt juſtum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas ſervórum ſuórum ; * & non delinquent omnes qui ſperant in eo.

Ant. Veníte, fílii, audíte me : timórem Dómini docébo vos. *Pſ.* 33.

Capitulum. Jac. 2.

SIcut corpus ſine ſpíritu mórtuum eſt : ita & fides ſine opéribus mórtua eſt.

℟. *br.* Greſſus meos dírige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Greſſus. ℣. Ut cuſtódiam * mandáta tua, * Secundùm elóquium tuum. Glória Patri. Greſſus meos.

℣. Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam doce me ; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Teſtimónia.

Pſalmus 79.

QUi regis Iſrael, intende ; * qui dedúcis velut ovem Joſeph.

Qui ſedes ſuper Chérubim, * manifeſtáre coram Ephraïm, Bénjamin, & Manaſſe.

Excita poténtiam tuam ; * & veni, ut ſalvos fácias nos.

Deus, converte nos, & oſtende fáciem tuam ; * & ſalvi érimus.

Dómine Deus virtútum,* quouſque iraſcéris ſuper oratiónem ſervi tui ?

Cibábis nos pane lacrymárum, * & potum dabis nobis in lácrymis in menſúra ?

Poſuiſti nos in contradictiónem vicínis noſtris ; * & inimíci noſtri ſubſannavérunt nos.

Deus virtútum, convertе nos, & oſtende fáciem tuam ; * & ſalvi érimus.

Diviſio Pſalmi 79.

[DOmine] víneam de Ægypto tranſtuliſti : * ejeciſti gentes, & plantaſti eam.

Dux itíneris fuiſti in conſpectu ejus : * plantaſti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * & arbuſta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites ſuos uſque ad mare, * & uſque ad flumen propágines ejus.

Ut quid deſtruxiſti macériam ejus ; * & vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam ?

Exterminávit eam aper de ſilva, * & ſinguláris ferus depaſtus eſt eam.

Deus virtútum, convértere : * réſpice de cœlo, & vide, & víſita víneam iſtam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * &

Digitized by Google

ſuper fílium hóminis quem confirmaſti tibi.

Incenſa igni, & ſuffoſſa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua ſuper virum déxteræ tuæ, * & ſuper fílium hóminis quem confirmaſti tibi.

Et non diſcédimus à te: * vivificábis nos, & nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos, & oſtende fáciem tuam; * & ſalvi érimus.

Pſalmus 92.

DOminus regnávit decórem indútus eſt: * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcinxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc: * à ſéculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina, fluctus ſuos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis: * domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Teſtimónia tua, Dómine, credibília facta ſunt nimis. *Pſ.* 92.

Capitulum. Rom. 4.

CRedenti in eum qui juſtíficat ímpium; reputátur fides ejus ad juſtítiam: ſecundùm propóſitum grátiæ Dei.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt * laudem ejus, * Et credidérunt. Glória Patri. Salvávit. *Pſ.* 105.

℣. In conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam: ℟. Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ. *Pſ.* 97.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Crédidi.

Pſalmus 115.

CRédidi, propter quod locútus ſum; * ego autem humiliátus ſum nimis.

Ego dixi in exceſſu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem ſalutáris accípiam, * & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretióſa in conſpectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego ſervus tuus: * ego ſervus tuus, & fílius ancillæ tuæ.

Dirupiſti víncula mea: * tibi ſacrificábo hóſtiam laudis, & nomen Dómini invocábo.

Digitized by Google

Vota mea Dómino reddam in conſpectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúſalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus ſum; ego autem humiliátus ſum nimis.

Ant. 1. g. Confitébor.

Pſalmus 137.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audiſti verba oris mei.

In conſpectu Angelórum pſallam tibi: * adorábo ad templum ſanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo ſuper miſericórdia tua & veritáte tua; * quoniam magnificaſti ſuper omne, nomen ſanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna eſt glória Dómini;

Quóniam excelſus Dóminus, & humília réſpicit, * & alta à longè cognoſcit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * & ſuper iram inimicórum meórum extendiſti manum tuam, & ſalvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me; * Dómine, miſericórdia tua in ſéculum: ópera mánuum tuárum ne deſpícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, ſuper miſericórdia tua & veritáte tua.

Ant. 7. d. Generátio.

Pſalmus 144.

EXaltábo te, Deus meus rex; * & benedícam nómini tuo in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Per ſíngulos dies benedícam tibi; * & laudábo nomen tuum in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * & magnitúdinis ejus non eſt finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua, * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ ſanctitátis tuæ loquentur, * & mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ ſuavitátis tuæ eructábunt, * & juſtítiâ tuâ exultábunt.

Ant. Generátio & generátio laudábit ópera tua, & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Ant. 4. *D.* Fidélis.

Diviſio Pſalmi 144.

MIſerátor & miſéricors Dóminus; * pátiens, & multùm miſéricors.

Suávis Dóminus univer-

ſis, * & miſeratiónes ejus ſuper ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * & ſancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquentur:

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuã, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium ſeculórum; * & dominátio tua in omni generatióne & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis ſuis, * & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elíſos.

Oculi ómnium in te ſperant, Dómine; * & tu das eſcam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis ſuis, & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Ant. 8. c. Propè eſt Dñus.

Altera diviſio Pſalmi 144.

JUſtus Dóminus in ómnibus viis ſuis, * & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Propè eſt Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium ſe fáciet, & deprecatiónem eórum exáudiet, * & ſalvos fáciet eos.

Cuſtódit Dóminus omnes diligentes ſe, * & omnes peccatóres diſperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * & benedícat omnis caro nómini ſancto ejus in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Ant. Propè eſt Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Capitulum. Rom. 10.

COrde créditur ad juſtítiam, ore autem confeſſio fit ad ſalútem; dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur; Non enim eſt diſtínctio Judæi & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui invocant illum.

Hymnus.

O Fortis, ô clemens Deus,
Salútis auctor, tu fidem
Noſtris potenter ínſere,
Germen ſalútis, córdibus.

Hinc omne robur dúcimus:
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta ſcuto, flámmea
Retundet hoſtis ſpícula.

Hinc fúndimus preces tibi
Sacri ſub umbra nóminis,
Quo nítitur ſpes ómnium
Uno ſalútis pígnore.

Placátus illo nómine,

Digitized by Google

Labántibus feres opem ;
Dabiſque, ſanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

Sit laus Patri, laus Fílio :
Par ſit tibi laus, Spíritus,
Infúſa per quem córdibus
Relúcet imis véritas.
Amen.

℣. Os meum annuntiábit juſtítiam tuam, ℟. Totâ die ſalutáre tuum. *Pſ.* 70.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Potens eſt Dóminus, & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac, Dómine.

Pſalmus 11.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit ſanctus ; * quóniam diminútæ ſunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti ſunt unuſquiſque ad próximum ſuũ : * lábia dolóſa, in corde & corde locúti ſunt.

Diſperdat Dóminus univerſa lábia dolóſa, * & linguam magníloquam ;

Qui dixérunt : Linguam noſtram magnificábimus, lábia noſtra à nobis ſunt : * quis noſter Dóminus eſt ?

Propter miſériam ínopum, & gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in ſalutári : * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia caſta : * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum ſéptulum.

Tu, Dómine, ſervábis nos, * & cuſtódies nos à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant : * ſecundùm altitúdinem tuam multiplicaſti fílios hóminum.

Pſalmus 38.

DIxi : Cuſtódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Póſui ori meo cuſtódiam, * cùm conſíſteret peccátor adversùm me.

Obmútui, & humiliátus ſum, & sílui à bonis ; * & dolor meus renovátus eſt.

Concáluit cor meum intra me, & in meditatióne mea exardeſcet ignis : * locútus ſum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, & númerum diérum meórum, quis eſt ; * ut ſciam quid deſit mihi.

Ecce menſurábiles poſuiſti dies meos : * & ſubſtántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen univerſa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertranſit homo ; * ſed & fruſtrà conturbátur.

Theſaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ eſt expectátio mea ? nonne Dóminus ? * & ſubſtántia mea apud te eſt.

Diviſio Pſalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium inſipienti dediſti me.

Obmútui, & non apérui os meum ; * quóniam tu feciſti.

Amove à me plagas tuas : * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuiſti hóminem , & tabéſcere feciſti ſicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego ſum apud te, & peregrínus, * ſicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priuſquam ábeam , * & ámpliùs non ero.

Ant. Salvum me fac, Dómine , quóniam diminútæ ſunt veritátes à fíliis hóminum. *Pſ.* 11.

FERIA SEXTA
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Veníte, adorémus, & procidámus ante Deum : * Plorémus coram Dómino qui fecit nos.

Pſ. 94. Veníte 2.

Hymnus.

JAm sánctius moves opus,
Tecum , Deus , delíberans :
Mundo recenti príncipem ;
Tibíque præcónem paras.

Homo creátur : hunc ſacro
Cœleſtis oris hálitu
Succendis , & vivam tuî
Spiráre das imáginem.

Ergo per omnes æquoris,
Tellúris omnes & ſinus
Regnábit : at memor ſuî
Deo minórem ſe gerat.

Heu , cæca cordis právitas !
Jugum rebellis éxcutit ;
Deo ſuperbus nec timet
Æquáre pulvis vérticem.

Hinc quanta lúctuum cohors
Incumbit orbi pérdito !
O Chriſte , ni feras opem ,
Spes tota ſontes déſerat.

Qui nos creávit , laus Patri ;
Qui nos redémit , Fílio ;
Cujus movémur hálitu ,
Par ſit tibi laus , Spíritus.
Amen.

Ant. 7. b. Contriſtátus ſum.

Pſalmus 51.

QUid gloriáris in malítia , * qui potens es in iniquitáte ?

Totâ die injuſtítiam cogitávit lingua tua : * ſicut novácula acúta feciſti dolum.

Dilexiſti malítiam ſuper benignitátem , * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.

Dilexiſti ómnia verba præcipitatiónis , * lingua dolóſa.

Proptéreà Deus déſtruet te in finem : * evellet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt juſti, & timébunt, & ſuper eum ridébunt; * & dicent : Ecce homo qui non póſuit Deum adjutórem ſuum;

Sed ſperávit in multitúdine divitiárum ſuárum, * & præváluit in vanitáte ſua.

Ego autem ſicut olíva fructífera in domo Dei : * ſperávi in miſericórdia Dei in æternũ, & in ſéculum ſéculi.

Confitébor tibi in ſéculum, quia feciſti; * & expectábo nomen tuum, quóniam bonum eſt in conſpectu ſanctórum tuórum.

Pſalmus 54.

EXaudi, Deus, oratiónẽ meam, & ne deſpéxeris deprecatiónem meam : * intende mihi, & exaudi me.

Contriſtátus ſum in exercitatióne mea, * & conturbátus ſum à voce inimíci, & à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * & in ira moleſti erant mihi.

Cor meum conturbátum eſt in me, * & formído mortis cécidit ſuper me.

Timor & tremor venérunt ſuper me, * & contexérunt me ténebræ.

Et dixi : Quis dabit mihi pennas ſicut columbæ ? * & volábo, & requieſcam.

Ecce elongávi fúgiens, * & manſi in ſolitúdine.

Expectábam eum qui ſalvum me fecit à puſillanimitáte ſpíritûs, * & tempeſtáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam ſuper muros ejus iníquitas; * & labor in médio ejus, & injuſtítia.

Et non defécit de platéis ejus * uſúra & dolus.

Quóniam ſi inimícus meus maledixiſſet mihi, * ſuſtinuiſſem útique;

Et ſi is qui óderat me, ſuper me magna locútus fuiſſet, * abſcondiſſem me fórſitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus & notus meus,

Qui ſimul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum conſenſu.

Véniat mors ſuper illos, * & deſcendant in infernum viventes;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * & Dóminus ſalvábit me.

Diviſio Pſalmi 54.

VEſperè, & manè, & merídiè narrábo & an-

nuntiábo ; * & exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi ; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, & humiliábit illos, * qui eſt ante ſécula.

Non enim eſt illis commutátio, & non timuérunt Deum : * extendit manum ſuam in retribuendo.

Contaminavérunt teſtamentum ejus, diviſi ſunt ab ira vultûs ejus ; * & appropinquávit cor illíus.

Mollíti ſunt ſermónes ejus ſuper óleum ; * & ipſi ſunt jácula.

Jacta ſuper Dóminum curam tuam ; & ipſe te enútriet : * non dabit in æternum fluctuatiónem juſto.

Tu veró, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum & dolóſi non dimidiábunt dies ſuos ;* ego autem ſperábo in te, Dómine.

Ant. Contriſtátus ſum in exercitatióne mea, & conturbátus ſum ; quóniam declinavérunt in me iniquitátes. *Pſ.* 54.

Ant. 2. D. Ab inſurgéntibus in me.

Pſalmus 58.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus ; * & ab inſurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * & de viris sánguinum ſalva me ;

Quia ecce cepérunt ánimam meam : * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine ; * ſine iniquitáte cucurri ; & direxi.

Exurge in occurſum meū, & vide ; * & tu, Dómine Deus virtútum, Deus Iſraël,

Inténde ad viſitandas omnes gentes : * non miſereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad véſperam ; * & famem patientur ut canes, & circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore ſuo, & gládius in lábiis eórum ; * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam, quia Deus ſuſceptor meus es : * Deus meus, miſericórdia ejus prævéniet me.

Diviſio Pſalmi 58.

DEus oſtendet mihi ſuper inimícos meos : * ne occídas eos, nequando obliviſcantur pópuli mei.

Diſperge illos in virtúte tua, * & depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, ſermónem labiórum ipſó-

Digitized by Google

rum ; * & comprehendantur in ſupérbia ſua.

Et de execratióne & mendácio annuntiabuntur in conſummatióne ; * in ira conſummatiónis , & non erunt.

Et ſcient quia Deus dominábitur Jacob , * & fínium terræ.

Convertentur ad véſperam ; * & famem patientur ut canes , & circuíbunt civitátem.

Ipſi diſpergentur ad manducandum ; * ſi verò non fúerint ſaturáti , & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam ,* & exultábo manè miſericórdiam tuam ;

Quia factus es ſuſceptor meus & refúgium meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjutor meus , tibi pſallam , quia Deus ſuſceptor meus es : * Deus meus , miſericórdia mea.

Pſalmus 60.

EXaudi , Deus , deprecatiónem meam ; * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi , dum anxiarétur cor meum : * in petra exaltaſti me.

Deduxiſti me , quia factus es ſpes mea , * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in ſécula : * prótegar in velamento alárum tuárum ;

Quóniam tu, Deus meus, exaudiſti oratiónem meã , * dediſti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies ſuper dies regis adjícies , * annos ejus uſque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in æternum in conſpectu Dei : * miſericórdiam & veritátem ejus quis requíret ?

Sic pſalmum dicam nómini tuo in ſéculum ſéculi , * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Ab inſurgéntibus in me líbera me , Dómine ; quia irruérunt in me fortes. *Pſ.* 58.

Ant. 4. a. In conſpectu.

Pſalmus 68.

SAlvum me fac , Deus , * quóniã intravérũt aquæ uſque ad ánimam meam.

Infixus ſum in limo profundi,* & non eſt ſubſtántia.

Veni in altitúdinem maris , * & tempeſtas demerſit me.

Laborávi clamans , raucæ factæ ſunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei , dum ſpero in Deum meum.

Multiplicáti ſunt ſuper capillos cápitis mei , * qui odérunt me gratis.

Confortáti ſunt qui perſecúti ſunt me inimíci mei injuſtè ; * quæ non rápui , tunc exolvébam.

Deus , tu ſcis inſipiéntiam meam ; * & delicta

mea à te non ſunt abſcóndita.

Non erubeſcant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur ſuper me, * qui quærunt te, Deus Iſrael.

Quóniam propter te ſuſtínui oppróbrium, * opéruit confúſio fáciem meam.

Extráneus factus ſum frátribus meis, * & peregrínus fíliis matris meæ;

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt ſuper me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam; * & factum eſt in oppróbrium mihi.

Et póſui veſtimentum meũ cilícium; * & factus ſum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui ſedébant in porta; * & in me pſallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meã ad te, Dómine: * tempus benepláciti, Deus.

In multitúdine miſericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte ſalútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar; * líbera me ab iis qui odérunt me, & de profundis aquárum.

Non me demergat tempeſtas aquæ, neque abſórbeat me profundum, * neque úrgeat ſuper me púteus os ſuum.

Diviſio Pſalmi 68.

EXaudi me, Dómine, quóniam benigna eſt miſericórdia tua: * ſecundùm multitúdinẽ miſeratiónum tuárum réſpice in me.

Et ne avertas fáciem tuã à púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, & líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu ſcis impropérium meũ, & confuſiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conſpectu tuo ſunt omnes qui tríbulant me: * impropériũ expectávit cor meum, & miſériam.

Et ſuſtínui qui ſimul contriſtarétur, & non fuit; * & qui conſolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in eſcam meã fel; * & in ſiti mea potavérunt me acéto.

Fiat menſa eórum coram ipſis in láqueum, * & in retributiónes, & in ſcándalum.

Obſcurentur óculi eórum, ne vídeant; * & dorſum eórum ſemper incurva.

Effunde ſuper eos iram tuam; * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deſerta; * & in tabernáculis eórum non ſit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percuſſiſti, perſecúti ſunt; * &

Digitized by Google

ſuper dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem ſuper iniquitátem eórum ; * & non intrent in juſtítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium, * & cum juſtis non ſcribantur.

Altera diviſio Pſalmi 68.

EGo ſum pauper & dolens : * ſalus tua, Deus, ſuſcépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo ſuper vítulum novellum, * córnua producentem & úngulas.

Vídeant páuperes, & lætentur : * quærite Deum, & vivet ánima veſtra ;

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * & vinctos ſuos non deſpexit.

Laudent illum cœli & terra, * mare, & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus ſalvam fáciet Sion, * & ædificabuntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hereditáte acquírent eam.

Et ſemen ſervórum ejus poſſidébit eam ; * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. In conſpectu tuo ſunt omnes qui tríbulant me : impropérium expectávit cor meum, & miſériam.

℣. Die ac nocte graváta eſt ſuper me manus tua :
℟. Converſus ſum in ærumna mea, dum configitur ſpina. *Pſ.* 31.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Auribus.

Pſalmus 53.

DEus, in nómine tuo ſalvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meã : * áuribus pércipe verba oris mei ;

Quóniam aliéni inſurrexérunt adversùm me, & fortes quæſiérunt ánimã meã, * & non propoſuérunt Deum ante conſpectum ſuum.

Ecce enim Deus ádjuvat me ; * & Dóminus ſuſceptor eſt ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis ; * & in veritáte tua diſperde illos.

Voluntáriè ſacrificábo tibi ; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum eſt.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuiſti me ; * & ſuper inimícos meos deſpexit óculus meus.

Ant. Auribus pércipe, Dómine, verba oris mei ; quóniam alieni inſurrexérunt adversùm me.

Ant. 7. c. Deus meus.

Pſalmus 70.

IN te, Dómine, ſperávi, non confundar in æter-

num : * in juſtítia tua líbera me , & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam , * & ſalva me.

Eſto mihi in Deum protectórem , & in locum munítum , * ut ſalvum me fácias ;

Quóniam firmamentum meum * & refúgium meum es tu.

Deus meus , éripe me de manu peccatóris , * & de manu contra legem agentis , & iníqui ;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine : * Dómine , ſpes mea à juventúte mea.

In te confirmátus ſum ex útero : de ventre matris meæ tu es protector meus ; * in te cantátio mea ſemper.

Tanquam prodígium factus ſum multis , * & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude , ut cantem glóriam tuam , * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore ſenectútis : * cùm defécerit virtus mea , ne derelinquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi ; * & qui cuſtodiébant ánimam meam , conſílium fecérunt in unũ,

Dicentes : Deus derelíquit eum ; perſequímini , & comprehéndite eum , * quia non eſt qui erípiat.

Deus , ne elongéris à me : * Deus meus , in auxílium meum réſpice.

Confundantur & defíciant detrahentes ánimæ meæ : * operiantur confuſióne & pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem ſemper ſperábo , * & adjíciam ſuper omnem laudem tuam.

Ant. Deus meus , éripe me de manu peccatóris ; quóniam tu es patiéntia mea.

Ant. 3. *à.* Lingua mea.

Diviſio Pſalmi 70.

OS meum annuntiábit juſtítiam tuam , * totâ die ſalutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram , introíbo in poténtias Dómini : * Dómine , memorábor juſtítiæ tuæ ſolíus.

Deus , docuiſti me à juventúte mea : * & uſque nunc pronuntiábo mirabília tua ,

Et uſque in ſenectam & ſénium : * Deus , ne derelinquas me ;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra eſt ;

Poténtiam tuam & juſtítiam tuam , Deus , uſque in altíſſima quæ feciſti magnália : * Deus , quis ſímilis tibi ?

Quantas oſtendiſti mihi tribulatiónes multas , & malas ! * & converſus , vivificaſti me , & de abyſſis terræ íterùm reduxiſti me.

Multiplicaſti

Multiplicaſti magnificéntiam tuam; * & converſus, conſolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vaſis pſalmi veritátem tuam, Deus: * pſallam tibi in cíthara, Sanctus Iſrael.

Exultábunt lábia mea, cùm cantávero tibi, * & ánima mea, quam redemiſti.

Sed & lingua mea totâ die meditábitur juſtítiam tuam, * cùm confúſi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Lingua mea totâ die meditábitur juſtítiam tuam, cùm confúſi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. 8. G. Cùm irátus fúeris.

In Feriis, Canticum Habacuc.
Cap. 3.

DOmine, audívi auditiónem tuam, * & tímui.

Dómine, opus tuum: * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, miſericórdiæ recordáberis.

Deus ab Auſtro véniet, * & Sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * & laudis ejus plena eſt terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus: * ibi abſcóndita eſt fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors; * & egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, & menſus eſt terram: * aſpexit, & diſſolvit gentes; & contríti ſunt montes ſéculi.

Incurváti ſunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui aſcendes ſuper equos tuos, * & quadrígæ tuæ ſalvátio;

Súſcitans ſuſcitábis arcum tuum: * juramenta tríbubus quæ locútus es.

Flúvios ſcindes terræ: vidérunt te, & doluérunt montes; * gurges aquárum tránſiit.

Dedit abyſſus vocem ſuam: * altitúdo manus ſuas levávit.

Sol & luna ſtetérunt in habitáculo ſuo: * in luce ſagittárum tuárũ ibunt, in ſplendóre fulgurantis haſtæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram; * & in furóre obſtupefácies gentes.

Egreſſus es in ſalútem pópuli tui, * in ſalútem cum Chriſto tuo.

Percuſſiſti caput de domo ímpii; * denudaſti fundamentum ejus uſque ad collum.

Digitized by Google

Maledixiſti ſceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad diſpergendum me.

Exultátio eórum, * ſicut ejus qui devorat páuperem in abſcóndito.

Viam feciſti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus eſt venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óſſibus meis, * & ſubter me ſcáteat;

Ut requieſcam in die tribulatiónis, * ut aſcendam ad pópulum accinctum noſtrũ.

Ficus enim non florébit; * & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ; * & arva non áfferent cibum.

Abſcindétur de ovíli pecus; * & non erit armentum in præſépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jeſu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea; * & ponet pedes meos quaſi cervórum.

Et ſuper excelſa mea dedúcet me victor * in pſalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, miſericórdiæ recordáberis.

[*In Feſtis, Canticum.*
Iſaïæ 26.

URbs fortitúdinis noſtræ Sion: * Salvátor ponétur in ea murus & antemuréle.

Aperíte portas, * & ingrediátur gens juſta, cuſtódiens veritátem.

Vetus error ábiit: ſervábis pacem; * pacem, quia in te ſperávimus.

Speraſtis in Dómino in ſéculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelſo, * civitátem ſublímem humiliábit.

Humiliábit eam uſque ad terram: * détrahet eam uſque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, greſſus egenórum.

Sémita juſti recta eſt: * rectus callis juſti ad ambulandum.

Et in ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te: * nomen tuum, & memoriále tuum in deſidério ánimæ.

Anima mea deſiderávit te in nocte; * ſed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * juſtítiam diſcent habitatóres orbis.

Miſereámur ímpio, & non diſcet juſtítiam: * in terra ſanctórum iníqua geſſit, & non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua; * & non vídeant: Vídeant, & confundan-

tur zelantes pópuli ; * & ignis hoſtes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis ; * ómnia enim ópera noſtra operatus es nobis.]

Ant. 4. *D.* Laudábo.

Pſalmus. 145.

LAuda, ánima mea, Dóminum : * laudábo Dóminum in vita mea ; pſallam Deo meo quándiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus ; * in fíliis hóminum, in quibus non eſt ſalus.

Exíbit ſpíritus ejus, & revertétur in terram ſuã : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, ſpes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis ſunt.

Qui cuſtódit veritátem in ſéculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat eſcam eſuriéntibus.

Dóminus ſolvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elíſos : * Dóminus díligit juſtos.

Dóminus cuſtódit ádvenas : pupillum & víduam ſuſcípiet ; * & vias peccatórum diſperdet.

Regnábit Dóminus in ſécula : * Deus tuus, Sion, in generatiónem & generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

Capitulum. Iſ. 33.

DOmine, miſerére noſtrî, te enim expectávimus ; eſto bráchium noſtrum in mane : & ſalus noſtra in témpore tribulatiónis.

Hymnus.

ULtrícibus nos úndique
Dum ſáucias telis, Deus,
Quis ferre, te præter, queat
Mœréntibus ſolátium ?
Mundus faceſſat : nil opis
Favóre præſtat fútili ;
Fallácibus quin áſperat
Alitque fomentis malum.
Flagella nos terrent tua ;
Non illa ſpem demunt tamen :
Quæ ferre nos jubes, Pater,
Fiunt medéla vúlnerum.
At ímpetus libídinum
Ferocientes cómprime :
Hæc vera nos vexant mala,
Sanáre quæ ſolus potes.
Quid ergo ceſſas ? ingruunt
Intùs foríſque prælia :
Hoſti-ne præda mens erit
Chriſti redempta ſánguine ?
Audis precantes ; ánxiæ
Spes blanda jam menti redit :
O Chriſte, tetros mors tua
Mortis pavóres díſcutit.
Sit Trinitáti glória,
Quæ ſic flagellis quos amat
Exercet, ut cleméntiæ
Rursùm recordétur ſuæ.
Amen.

℣. Exultábo manè miſericórdiam tuam ; ℟. Quia factus es ſuſceptor meus in die tribulatiónis. *Pſ.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri viſitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Exurge.

Pſalmus 43.

DEus, áuribus noſtris audívimus, patres noſtri annuntiavérunt nobis opus * quod operátus es in diébus eórum, & in diébus antíquis.

Manus tua gentes diſpérdidit, & plantaſti eos : * afflixiſti pópulos, & expuliſti eos.

Nec enim in gládio ſuo poſſedérunt terram, * & bráchium eórum non ſalvávit eos ;

Sed déxtera tua, & bráchium tuum, & illuminátio vultûs tui, * quóniam complacuiſti in eis.

Tu es ipſe rex meus, & Deus meus, * qui mandas ſalútes Jacob.

In te inimícos noſtros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo ſpernémus inſurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo ſperábo, * & gládius meus non ſalvábit me.

Salvaſti enim nos de affligéntibus nos, * & odientes nos confudiſti.

Diviſio Pſalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die, * & in nómine tuo confitébimur in ſéculum.

Nunc autem repuliſti, & confudiſti nos ; * & non egrediéris, Deus, in virtútibus noſtris.

Avertiſti nos retrorsùm poſt inimícos noſtros ; * & qui odérunt nos, diripiébant ſibi.

Dediſti nos tanquam oves eſcárum, * & in géntibus diſperſiſti nos.

Vendidiſti pópulum tuum ſine prétio, * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Poſuiſti nos oppróbrium vicínis noſtris, * ſubſannatiónem & deríſum his qui ſunt in circúitu noſtro.

Poſuiſti nos in ſimilitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me eſt ; * & confúſio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrantis & obloquentis, * à fácie inimíci & perſequentis.

Hæc ómnia venérunt ſuper nos ; nec oblíti ſumus te, * & iníquè non égimus in teſtamento tuo.

Et non receſſit retrò cor noſtrum, * & declinaſti ſémitas noſtras à via tua ;

Digitized by Google

Quóniam humiliaſti nos in loco afflictiónis, * & coopéruit nos umbra mortis.

Altera diviſio Pſalmi 43.

SI oblíti ſumus nomen Dei noſtri, * & ſi expándimus manus noſtras ad deum aliénum,

Nonne Deus requíret iſta? * ipſe enim novit abſcóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æſtimáti ſumus ſicut oves occiſiónis.

Exurge, quare obdormis, Dómine? * exurge, & ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis? * oblivíſceris inópiæ noſtræ & tribulatiónis noſtræ?

Quóniam humiliáta eſt in púlvere ánima noſtra, * conglutinátus eſt in terra venter noſter.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge, quare obdormis, Dómine? exurge, & ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Circumdedérunt.

Pſalmus 39.

EXpectans expectávi Dóminum, * & intendit mihi.

Et exaudívit preces meas, * & eduxit me de lacu miſériæ, & de luto fæcis.

Et ſtátuit ſuper petram pedes meos, * & direxit greſſus meos.

Et immíſit in os meum cánticum novum, * carmen Deo noſtro.

Vidébunt multi, & timébunt; * & ſperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus, * & non reſpexit in vanitátes & inſánias falſas.

Multa feciſti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * & cogitatiónibus tuis non eſt qui ſímilis ſit tibi.

Annuntiávi & locútus ſum: * multiplicáti ſunt ſuper númerum.

Sacrifícium & oblatiónem noluiſti; * aures autem perfeciſti mihi.

Holocauſtum & pro peccáto non poſtulaſti: * tunc dixi, Ecce vénio.

In cápite libri ſcriptum eſt de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Diviſio Pſalmi 39.

ANnuntiávi juſtítiam tuã in eccléſia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu ſciſti.

Juſtítiam tuam non abſcondi in corde meo: * veritátem tuam & ſalutáre tuum dixi.

Non abſcondi miſericórdiam tuam & veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miſeratiónes tuas à me: * miſericórdia tua & véritas tua ſemper ſuſcepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non eſt númerus; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ ſunt ſuper capillos cápitis mei; * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dómine, ad adjuvandum me réſpice.

Confundantur & revereantur ſimul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, & revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confeſtim confuſiónem ſuam, * qui dicunt mihi: Euge, euge,

Exultent & lætentur ſuper te omnes quærentes te; * & dicant ſemper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego autem mendícus ſum & pauper: * Dóminus ſollícitus eſt meî.

Adjútor meus, & protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Pſalmus 57.

SI verè útique juſtítiam loquímini; * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini; * in terra injuſtítias manus veſtræ concinnant.

Alienáti ſunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti ſunt falſa.

Furor illis ſecundùm ſimilitúdinem ſerpentis: * ſicut áſpidis ſurdæ, & obturantis aures ſuas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * & venéfici incantantis ſapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipſórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decurrens: * intendit arcum ſuum, donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur: * ſupercécidit ignis, & non vidérunt ſolem.

Priuſquàm intellígerent ſpinæ veſtræ rhamnum; * ſicut viventes, ſic in ira abſorbet eos.

Lætábitur juſtus, cùm víderit vindictam: * manus ſuas lavábit in ſánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique eſt fructus juſto, * útique eſt Deus júdicans eos in terra.

Ant. Circumdedérunt me mala, quorum non eſt númerus: compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Pſ.* 39.

Capitulum. 2. Cor. 1.

SUpra modum graváti ſumus ſupra virtútem; ita

ut tædéret nos étiam vívere; Sed ipſi in nobiſmetipſis reſponſum mortis habúimus, ut non ſimus fidentes in nobis : ſed in Deo qui ſúſcitat mórtuos; qui de tantis perículis nos erípuit, & éruit : in quem ſperámus quóniam & adhuc erípiet.

℟. *br.* Multiplicáti ſunt, * Qui odérunt me gratis. Multiplicáti ſunt. ℣. Confortáti ſunt * qui perſecúti ſunt me injuſtè, * Qui odérunt me gratis. Glória Patri. Multiplicáti ſunt. *Pſ.* 68.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me : ℟. Ad defenſiónem meam cónſpice. *Pſ.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Potum meum.

Pſalmus 101.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt ſicut fumus dies mei, * & oſſa mea ſicut crémium aruérunt.

Percuſſus ſum ut fœnum, & áruit cor meum; * quia oblítus ſum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæſit os meum carni meæ.

Símilis factus ſum pellicáno ſolitúdinis : * factus ſum ſicut nycticorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus ſum ſicut paſſer ſolitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miſcébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ; * quia élevans alliſiſti me.

Dies mei ſicut umbra declinavérunt; * & ego ſicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Diviſio Pſalmi 101.

TU exurgens miſeréberis Sion, * quia tempus miſerendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt ſervis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miſerebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * & vidébitur in glória ſua.

Reſpexit in oratiónem humílium, * & non ſprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne álterâ : * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum ;

Quia proſpexit de excelſo ſancto ſuo : * Dóminus de cœlo in terram aſpexit ;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum ;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúſalem,

In conveniendo pópulos in unum, & reges, * ut sérviant Dómino.

Reſpondit ei in via virtútis ſuæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera diviſio Pſalmi 101.

INítio tu, Dómine, terram fundaſti : * & ópera mánuum tuárum ſunt cœli.

Ipſi peribunt ; * tu autem pérmanes.

Et omnes ſicut veſtimentum veteraſcent ; * & ſicut opertórium mutábis eos, & mutabuntur.

Tu autem idem ipſe es, * & anni tui non defícient.

Fílii ſervórum tuórum habitábunt ; * & ſemen eórum in ſéculum dirigétur.

Ant. Potum meum cum fletu miſcébam, à fácie iræ & indignatiónis tuæ, Dómine.

Capitulum. Hebr. 12.

VObis, tanquam fíliis, lóquitur [Deus] dicens ; Fili mi, noli neglígere diſciplínam Dómini, neque fatigéris dum ab eo argúeris : Quem enim díligit Dóminus, caſtígat ; flagellat autem omnem fílium quem récipit : In diſciplína perſeveráte.

℟. *br.* Ego, Dómine, * In flagella parátus ſum. Ego. ℣. Et dolor meus, * in conſpectu meo ſemper : * In flagella. Glória Patri. Ego, Dómine.

℣. Dómine, ante te omne deſidérium meum ; ℟. Et gémitus meus à te non eſt abſcónditus. *Pſ.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. *F.* Deus meus.

Pſalmus 21.

DEus, Deus meus, réſpice in me : quare me dereliquiſti ? * longè à ſalúte meâ verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies ; * & nocte, & non ad inſipiéntiam mihi.

Tu autem in ſancto hábitas, * laus Iſrael.

In te ſperavérunt patres noſtri : * ſperavérunt, & liberaſti eos.

Ad te clamavérunt, & ſalvi facti ſunt : * in te ſperavérunt, & non ſunt confúſi.

Digitized by Google

Ego autem ſum vermis, & non homo; * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes videntes me, deriſérunt me: * locúti ſunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * ſalvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxiſti me de ventre, * ſpes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus ſum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Diviſio Pſalmi 21.

[DEus meus] ne diſcéſſeris à me, * quóniam tribulátio próxima eſt, quóniam non eſt qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obſedérunt me.

Aperuérunt ſuper me os ſuum, * ſicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúſus ſum, * & diſperſa ſunt ómnia oſſa mea.

Factum eſt cor meum tanquam cera liqueſcens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam teſta virtus mea, & lingua mea adhæſit faucibus meis; * & in púlverem mortis deduxiſti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi; * concílium malignántium obſédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos: * dinumeravérunt ómnia oſſa mea.

Ipſi verò conſideravérunt & inſpexérunt me: * diviſérunt ſibi veſtimenta mea, & ſuper veſtem meā miſérunt ſortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: * ad defenſiónem meam cónſpice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio eccléſiæ laudábo te.

Altera diviſio Pſalmi 21.

QUi timétis Dóminum, laudáte eum: * univerſum ſemen Jacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne ſemen Iſrael; * quóniam non ſprevit neque deſpexit deprecatiónem páuperis.

Nec avertit fáciem ſuam à me; * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in eccléſia magna: * vota mea reddam in conſpectu timéntium eum.

Edent páuperes, & ſaturabuntur; & laudábunt Dóminum qui requírunt

Digitized by Google

eum : * vivent corda eórum in ſéculum ſéculi.

Reminiſcentur & convertentur ad Dóminum * univerſi fines terræ.

Et adorábunt in conſpectu ejus * universæ famíliæ géntium ;

Quóniam Dómini eſt regnum , * & ipſe dominábitur géntium.

Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ : * in conſpectu ejus cadent omnes qui deſcendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet ; * & ſemen meum ſérviet ipſi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra ; * & annuntiábunt cœli juſtítiam ejus pópulo qui naſcétur , quem fecit Dóminus.

Ant. Deus meus , quare me dereliquiſti ? longè à ſalúte meâ verba delictórum meórum.

Capitulum. Thren. 5.

QUare in perpétuum oblivifcéris noſtrî ? derelinques nos in longitúdine diérum ? Converte nos , Dómine , ad te , & convertémur ; Innova dies noſtros , ſicut à princípio : ſed projíciens repuliſti nos , irátus es contra nos vehementer.

℟. *br.* Uſquequò , Dómine , * Oblivifcéris me in finem ? Uſquequò. ℣. Uſquequò exaltábitur * inimícus meus ſuper me ? * Oblivifcéris. Glória Patri. Uſquequò. *Pſ.* 12.

℣. Exurge , Dómine Deus , exaltétur manus tua : ℟. Ne oblivifcáris páuperum. *Pſ.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorſum meum.

Pſalmus 128.

SÆpè expugnavérunt me à juventúte mea ,* dicat nunc Iſrael.

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea ; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorſum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátẽ ſuam.

Dóminus juſtus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur & convertantur retrorsùm * omnes qui odérunt Sion.

Fiant ſicut fœnum tectórum , * quod , priuſquàm evellátur , exáruit :

De quo non implévit manum ſuam , qui metit ; * & ſinum ſuum , qui maníipulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteríbant : Benedíctio Dómini ſuper vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorſum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátẽ ſuam.

Ant. 2. D. Poſuiſti.

Pſalmus 138.

DOmine, probaſti me, & cognoviſti me: * tu cognoviſti ſeſſiónem meam, & reſurrectiónem meam.

Intellexiſti cogitatiónes meas de longè: * ſémitam meam & funículum meum inveſtigaſti.

Et omnes vias meas prævidiſti, * quia non eſt ſermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognoviſti ómnia, noviſſima & antíqua: * tu formaſti me, & poſuiſti ſuper me manum tuam.

Mirábilis facta eſt ſciéntia tua ex me: * confortáta eſt, & non pótero ad eam.

Quò ibo à ſpíritu tuo? * & quò à fácie tua fúgiam?

Si aſcéndero in cœlum, tu illìc es: * ſi deſcéndero in infernum, ades:

Si ſúmpſero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórſitan ténebræ conculcábunt me; * & nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obſcurabuntur à te; & nox ſicut dies illuminábitur: * ſicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu poſſediſti renes meos: * ſuſcepiſti me de útero matris meæ.

Ant. Poſuiſti ſuper me manum tuam, Dómine: quò à fácie tua fúgiam?

Ant. 6. F. Confitébor tibi.

Diviſio Pſalmi 138.

COnfitébor tibi, [Dómine,] quia terribíliter magnificátus es; * mirabília ópera tua, & ánima mea cognoſcit nimis.

Non eſt occultátum os meum à te, quod feciſti in occulto; * & ſubſtántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui; & in libro tuo omnes ſcribentur: * dies formabuntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti ſunt amíci tui, Deus: * nimis confortátus eſt principátus eórum.

Dinumerábo eos, & ſuper arénam multiplicabuntur: * exurrexi, & adhuc ſum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres: * viri ſánguinum, declináte à me;

Quia dícitis in cogitatióne: * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam? * & ſuper inimícos tuos tabeſcébam?

Perfecto ódio óderam illos; * & inimíci facti ſunt mihi.

Proba me, Deus, & ſcito

cor meum: * intérroga me, & cognoſce ſémitas meas;

Et vide ſi via iniquitátis in me eſt, * & deduc me in via æterna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es; ánima mea cognoſcit nimis.

Ant. 3. b. Cuſtódi me, Dómine.

Pſalmus 139.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo: * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: * totâ die conſtituébant prælia.

Acuérunt linguas ſuas ſicut ſerpentis: * venénum áſpidum ſub lábiis eórum.

Cuſtódi me, Dómine, de manu peccatóris; * & ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt ſupplantáre greſſus meos: * abſcondérunt ſuperbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum: * juxta iter ſcándalum poſuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Cuſtódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. c. Dómine, Dómine.

Diviſio Pſalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus ſalútis meæ, * obumbraſti ſuper caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à deſidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum; * labor labiórum ipſórũ opériet eos.

Cadent ſuper eos carbónes: in ignem dijícies eos; * in miſériis non ſubſiſtent.

Vir linguóſus non dirigétur in terra: * virum injuſtum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * & vindíctam páuperum.

Verúmtamen juſti confitebuntur nómini tuo; * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus ſalútis meæ, ne derelinquas me.

Capitulum. Hebr. 12.

DEponentes omne pondus, & circumſtans nos peccátum; per patiéntiam currámus ad propóſitum nobis certámen: aſpicientes in auctórem fídei & conſummatórem Jeſum; qui, propóſito ſibi gáudio, ſuſtínuit crucem: confuſióne contemptâ.

Hymnus.

LUgéte, pacis Angeli:
Mortális en ultrò Deus,
Culpæ gerens imáginem,
Pœnam nocentûm ſúſtinet.

Digitized by Google

Amóris ô miráculum !
O cordis humáni ſtupor !
Inſons Deus neci datur ;
Pigébit & ſontes pati !
Nos ſempiternis crux tua,
O Chriſte, flammis éruit :
Hîc ure vindex, hîc ſeca,
Parcas in æternum modò.
Caro reclámat ; ſed Patris
Urget voluntas : nos tuâ
Virtúte da fortes ſequi,
Jeſu, quod exemplo doces.
Livóre ſanátos tuo,
Tuóque lotos ſánguine,
Peccando ne novam ſinas
Paráre nos tibi crucem.
Qui Fílium tradit, Patri,
Natóque ſit laus víctimæ :
Par ſit tibi laus, qui ſacram
Succendis aram, Spíritus.
Amen.

℣. Clamávi ad te, Dómine, totâ die : ℟. Expandi ad te manus meas. *Pſ.* 87.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Fecit Dóminus poténtiam in bráchio ſuo : diſperſit ſuperbos mente cordis ſui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Dómine.

Pſalmus 37.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me ;

Quóniam ſagittæ tuæ infixæ ſunt mihi, * & confirmaſti ſuper me manum tuam.

Non eſt ſánitas in carne mea à fácie iræ tuæ : * non eſt pax óſſibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ ſupergreſſæ ſunt caput meũ: * & ſicut onus grave gravátæ ſunt ſuper me.

Putruérunt & corruptæ ſunt cicatríces meæ, * à fácie inſipiéntiæ meæ.

Miſer factus ſum & curvátus ſum uſque in finem : * totâ die contriſtátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti ſunt illuſiónibus ; * & non eſt ſánitas in carne mea.

Afflictus ſum & humiliátus ſum nimis : * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne deſidérium meum ; * & gémitus meus à te non eſt abſcónditus.

Cor meum conturbátum eſt, derelíquit me virtus mea ; * & lumen oculórum meórum, & ipſum non eſt mecum.

Diviſio Pſalmi 37.

AMíci mei, & próximi mei * adversùm me appropinquavérunt & ſtetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè ſtetérunt ; * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti ſunt vanitátes, * & dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam ſurdus non audiébam, * & ſi-

Digitized by Google

cut mutus non apériens os ſuum.

Et factus ſum ſicut homo non áudiens, * & non habens in ore ſuo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, ſperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequando ſupergáudeant mihi inimíci mei; * &, dum commoventur pedes mei, ſuper me magna locúti ſunt.

Quóniam ego in flagella parátus ſum; * & dolor meus in conſpectu meo ſemper.

Quóniã iniquitátem meã annuntiábo; * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti ſunt ſuper me; * & multiplicáti ſunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam ſequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus: * ne diſcéſſeris à me.

Intende in adjutórium meum, * Dómine Deus ſalútis meæ.

Pſalmus 55.

MIſerére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo; * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die, * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo; * ego verò in te ſperábo.

In Deo laudábo ſermónes meos, in Deo ſperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur: * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, & abſcondent: * ipſi calcáneum meum obſervábunt.

Sicut ſuſtinuérunt ánimam meam, pro níhilo ſalvos fácies illos: * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * poſuiſti lácrymas meas in conſpectu tuo, ſicut & in promiſſióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsùm * in quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum: * in Dómino laudábo ſermónem.

In Deo ſperávi: * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me ſunt, Deus, vota tua; * quæ reddam laudatiónes tibi;

Quóniam eripuiſti ánimam meam de morte, &

Digitized by Google

pedes meos de lapſu, * ut pláceam coram Deo in lúmine viventium.

Ant. Dómine Deus meus, ne diſcéſſeris à me. *Pſ.* 37.

SABBATO
AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus ipſe eſt Deus noſter: * Veníte, adorémus.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Tandem peractis, ô Deus,
Sexto diérum límite,
Ponis modum labóribus,
Orbíque plaudis cóndito.

At dum perenni séptimam
Lucem quiéti cónſecras,
En te repoſcit dénuò
Alter creatórem labor.

Te cuncta nempè prædicant;
Te terra, pontus, ſídera
Cantu celébrant æmulo;
Peccátor unus diſſonat.

Tu pectus aufer ſáxeum;
Tu cárneum pectus crea:
Et caritátis úberes
Fructus canent hymnũ tibi.

Hæc te juvant præcónia,
Si facta voci cónſonent:
Sic efficáci fléctitur
Divína majeſtas prece.

Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Qui cuncta nutu cóndidit,
Nutúque ſervat cóndita.
Amen.

Ant. 3. a. Propter innocéntiam.

Pſalmus 40.

BEátus qui intélligit ſuper egénum & páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra, * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolóris ejus: * univerſum ſtratum ejus verſaſti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miſerére meî; * ſana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et ſi ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem ſibi.

Egrediebátur foràs, * & loquebátur in idipſum.

Adversùm me ſuſurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum conſtituérunt adversùm me: * numquid qui dormit, non adjíciet ut reſurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit ſuper me ſupplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miſerére meî; * & reſúſcita me, & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluiſti me, * quóniam non

Digitized by Google

gaudébit inimícus meus ſuper me.

Me autem propter innocéntiam ſuſcepiſti, * & confirmaſti me in conſpectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael à ſéculo, & uſque in ſéculum: * fiat, fiat.

Pſalmus 48.

AUdíte hæc, omnes gentes: * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem,

Quique terrígenæ, & fílii hóminum, * ſimul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur ſapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam; * apériam in pſaltério propoſitiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte ſua, * & in multitúdine divitiárum ſuárum gloriantur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem ſuam,

Et prétium redemptiónis ánimæ ſuæ: * & laborábit in æternum, & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, * cùm víderit ſapientes morientes.

Simul inſípiens & ſtultus períbunt, * & relinquent aliénis divítias ſuas.

Et ſepulcra eórum domus illórum in æternum; tabernácula eórum in progénie & progénie: * vocavérunt nómina ſua in terris ſuis.

Et homo, cùm in honóre eſſet, non intellexit: * comparátus eſt jumentis inſipiéntibus, & ſímilis factus eſt illis.

Hæc via illórum ſcándalum ipſis; * & póſteà in ore ſuo complacébunt.

Sicut oves in inferno póſiti ſunt: * mors depaſcet eos.

Et dominabuntur eórum juſti in matutíno; * & auxílium eórum veteraſcet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Diviſio Pſalmi 48.

NE timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam cùm interíerit, non ſumet ómnia; * neque deſcendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipſíus benedicétur: * confitébitur tibi, cùm beneféceris ei.

Introíbit uſque in progénies patrum ſuórum; * & uſque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre eſſet, non intellexit: *

comparátus eſt jumentis inſipiéntibus, & ſímilis factus eſt illis.

Ant. Propter innocéntiam ſuſcepiſti me, Deus; & confirmaſti me in conſpectu tuo in æternum. *Pſ.* 40.

Ant. 5. F. Tibi, Deus.

Pſalmus 61.

NOnne Deo ſubjecta erit ánima mea? * ab ipſo enim ſalutáre meum.

Nam & ipſe Deus meus, & ſalutáris meus: * ſuſceptor meus, non movébor ámpliùs.

Quouſque irrúitis in hóminem? * interfícitis univerſi vos tanquam paríeti inclináto, & macériæ depulſæ?

Verúmtamen prétium meũ cogitavérunt repéllere; cucurri in ſiti: * ore ſuo benedicébant, & corde ſuo maledicébant.

Verúmtamen Deo ſubjecta eſto, ánima mea; * quóniam ab ipſo patiéntia mea.

Quia ipſe Deus meus, & Salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo ſalutáre meum, & glória mea: * Deus auxílii mei; & ſpes mea in Deo eſt.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; effúndite coram illo corda veſtra: * Deus adjútor noſter in æternum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in ſtatéris, * ut decípiant ipſi de vanitáte in idipſum.

Nolíte ſperáre in iniquitáte, & rapínas nolíte concupíſcere: * divítiæ ſi áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus eſt Deus, duo hæc audívi; quia, Poteſtas Dei eſt, & tibi, Dómine, miſericórdia; * quia, Tu reddes unicuíque juxta ópera ſua.

Pſalmus 63.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor: * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexiſti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem;

Quia exacuérunt ut gládium linguas ſuas: * intendérunt arcum, rem amáram, ut ſagittent in occultis immaculátum.

Súbitò ſagittábunt eum, & non timébunt: * firmavérunt ſibi ſermónem nequam.

Narravérunt ut abſcónderent láqueos: * dixérunt, Quis vidébit eos?

Scrutáti ſunt iniquitátes: * defecérunt ſcrutantes ſcrutínio.

Accédet homo ad cor altum; * & exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ ſunt plagæ eórum; *

Digitized by Google

& infirmátæ ſunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti ſunt omnes qui vidébant eos ; * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei ; & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur juſtus in Dómino, & ſperábit in eo ; * & laudabuntur omnes recti corde.

Pſalmus 74.

COnfitébimur tibi, Deus, * confitébimur, & invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego juſtítias judicábo.

Liquefacta eſt terra, & omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte iníquè ágere ; * & delinquéntibus : Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu veſtrum : * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem ;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à deſertis móntibus.

Quóniam Deus judex eſt : * hunc humíliat, & hunc exaltat.

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto ; * & inclinávit ex hoc in hoc.

Verúmtamen fæx ejus non eſt exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in ſeculum : * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam ; * & exaltabuntur córnua juſti.

Ant. Tibi, Deus, confitébimur, & invocábimus nomen tuum : narrábimus mirabília tua. *Pſ.* 74.

Ant. 6. F. Cogitátio hóminis.

Pſalmus 75.

NOtus in Judæa Deus : * in Iſrael magnum nomen ejus.

Et factus eſt in pace locus ejus, * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * ſcutum, gládium, & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus ætérnis : * turbáti ſunt omnes inſipientes corde.

Dormiérunt ſomnum ſuũ ; * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus ſuis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui aſcendérunt equos.

Tu terríbilis es, & quis reſiſtet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum feciſti judícium : * terra trémuit, & quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut ſalvos fáce-

Digitized by Google

ret omnes manſuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi ; * & relíquiæ cogitatiónis diem feſtum agent tibi.

Vovéte, & réddite Dómino Deo veſtro, * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera,

Terríbili, & ei qui aufert ſpíritum príncipum ; * terríbili apud reges terræ.

Pſalmus 82.

DEus, quis ſímilis erit tibi ? * ne táceas, neque compeſcáris, Deus ;

Quóniam ecce inimíci tui ſonuérunt : * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * & cogitavérunt adversùs ſanctos tuos.

Dixérunt : Veníte, & diſperdámus eos de gente ; * & non memorétur nomen Iſrael ultrà.

Quóniã cogitavérunt unanímiter : * ſimul adversùm te teſtamentum diſpoſuérunt tabernácula Idumæórum & Iſmahelítæ,

Moab, & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec ; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim aſſur venit cum illis ; * facti ſunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis ſicut Mádian, & Síſaræ, * ſicut Jabin in torrente Ciſſon.

Diſperiérunt in Endor ; * facti ſunt ut ſtercus terræ.

Pone príncipes eórum ſicut Oreb, & Zeb, * & Zébee, & Sálmana ;

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt : Hereditáte poſſideámus ſanctuárium Dei.

Diviſio Pſalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * & ſicut ſtípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit ſylvam, * & ſicut flamma combúrens montes ;

Ita perſequéris illos in tempeſtáte tua, * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ ; * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubeſcant & conturbentur in ſéculum ſéculi, * & confundantur : & péreant :

Et cognoſcant quia nomen tibi, Dóminus, * tu ſolus Altíſſimus in omni terra.

Ant. Cogitátio hóminis confitébitur tibi ; & relíquiæ cogitatiónis diem feſtum agent tibi. *Pſ.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua ;

℟. Et ſancti tui benedícant tibi. *Pſ.* 144.

Pater noſter.

AD LAUDES.

Ant. 4. d. Pérfice.

Pſalmus. 16.

EXaudi, Dómine, juſtítiam meam : * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolóſis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probaſti cor meum, & viſitaſti nocte: * igne me examinaſti; & non eſt inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego cuſtodívi vias duras.

Pérfice greſſus meos in ſémitis tuis, * ut non moveantur veſtígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudiſti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, & exaudi verba mea.

Miríſica miſericórdias tuas, * qui ſalvos facis ſperantes in te.

A reſiſténtibus déxteræ tuæ cuſtódi me * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me affixérunt.

Ant. Pérfice greſſus meos in ſémitis tuis, Dómine, ut non moveantur veſtígia mea.

Ant. 7. b. In juſtítia.

Diviſio Pſalmi 16.

INimíci mei ánimam meã circumdedérunt; ádipem ſuum concluſérunt: * os eórum locútum eſt ſupérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me; * óculos ſuos ſtatuérunt declináre in terram.

Suſcepérunt me ſicut leo parátus ad prædam, * & ſicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævéni eum, & ſupplanta eum: * éripe ánimam meã ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abſcónditis tuis adimplétus eſt venter eórum.

Saturáti ſunt fíliis; * & dimiſérunt relíquias ſuas párvulis ſuis.

Ego autem in juſtítia apparébo conſpéctui tuo: * ſatiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. In juſtítia apparébo conſpéctui tuo: ſatiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. 1. *f.* Parátum.

Pſalmus 56.

MIſerére meî, Deus, miſerére meî; * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum ſperábo,* donec tránſeat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíſſimum,* Deum qui benefécit mihi.

Miſit de cœlo, & liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcantes me.

Miſit Deus miſericórdiam

ſuam & veritátem ſuam ; * & éripuit ánimam meam de médio catulórum leónum dormívi conturbátus.

Fílii hóminum , dentes eórum arma & ſagittæ ; * & lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre ſuper cœlos , Deus ; * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis ; * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam ; * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum , Deus , parátum cor meum ; * cantábo & pſalmum dicã.

Exurge , glória mea ; exurge , pſaltérium & cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis , Dómine : * & pſalmum dicam tibi in géntibus ;

Quóniam magnificáta eſt uſque ad cœlos miſericórdia tua , * & uſque ad nubes véritas tua.

Exaltáre ſuper cœlos , Deus ; * & ſuper omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum , Deus , parátum cor meum : cantábo, & pſalmum dicam.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In Feriis , Canticum Moyſi.
Deut. 32.

AUdíte , cœli , quæ loquor : * áudiat terra verba oris mei.

Concreſcat ut plúvia doctrína mea : * fluat ut ros elóquium meum.

Quaſi imber ſuper herbam , * & quaſi ſtillæ ſuper grámina.

Quia nomen Dómini invocábo : * date magnificéntiam Deo noſtro.

Dei perfecta ſunt ópera , & omnes viæ ejus judícia : * Deus fidélis , & abſque ulla iniquitáte , juſtus & rectus.

Peccavérunt ei , & non fílii ejus in fórdibus : * generátio prava atque perverſa.

Hæccine reddis Dómino , * pópule ſtulte & inſípiens ?

Numquid non ipſe eſt pater tuus , * qui poſſédit te , & fecit , & creávit te ?

Memento diérum antiquórum : * cógita generatiónes ſíngulas.

Intérroga patrem tuum , & annuntiábit tibi : * majóres tuos , & dicent tibi :

Quando dividébat Altíſſimus gentes , * quando ſeparábat fílios Adam ,

Conſtítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Iſrael.

Pars autem Dómini pópulus ejus : * Jacob funículus hereditátis ejus.

Invénit eum in terra deſerta , * in loco horróris , & vaſtæ ſolitúdinis.

Circumduxit eum , & dó-

cuit, * & cuſtodívit quaſi pupillam óculi ſui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos ſuos, * & ſuper eos vólitans,

Expandit alas ſuas, & aſſumpſit eum, * atque portávit in húmeris ſuis.

Dóminus ſolus dux ejus fuit; * & non erat cum eo Deus aliénus.

Conſtítuit eum ſuper excelſam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut fúgeret mel de petra, * oleumque de ſaxo duríſſimo;

Butyrum de armento, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Baſan,

Et hircos cum medulla trítici; * & ſánguinem uvæ bíberet meracíſſimum.

Incraſſátus, eſt diléctus, & recalcitrávit; * incraſſátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem ſuum, * & receſſit à Deo ſalutári ſuo.

Provocavérunt eum in diis aliénis; * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, & non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recenteſque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquiſti; * & oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus eſt; * quia provocavérunt eum filii ſui, & fíliæ.

Et ait: Abſcondam fáciem meam ab eis, * & conſiderábo noviſſima eórum;

Generátio enim perverſa eſt, * & infidéles filii.

Ipſi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * & irritavérunt in vanitátibus ſuis.

Et ego provocábo eos in eo qui non eſt pópulus, * & in gente ſtulta irritábo illos.

Ignis ſuccenſus eſt in furóre meo, * & ardébit uſque ad inferni novíſſima;

Devorabitque terram cum gérmine ſuo, * & móntium fundamenta combúret.

Congregábo ſuper eos mala; * & ſagittas meas complébo in eis.

Conſumentur fame, * & devorábunt eos aves morſu amaríſſimo.

Dentes beſtiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium ſuper terram, atque ſerpéntium.

Foris vaſtábit eos gládius, & intùs pavor, * júvenem ſimul ac vírginem, lactentē cum hómine ſene.

Dixi: Ubinam ſunt? * ceſſáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum díſtuli, * ne fortè

ſuperbírent hoſtes eórum,

Et dícerent: Manus noſtra excelſa, & non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens abſque consílio eſt, & ſine prudéntia: * útinam ſáperent, & intellígerent, ac novíſſima providérent!

Quómodò perſequátur unus mille, * & duo fugent decem míllia?

Nonne ídeò quia Deus ſuus véndidit eos, * & Dóminus conclúſit illos?

Non enim eſt Deus noſter ut dii eórum; * & inimíci noſtri ſunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * & de ſuburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis, * & botri amaríſſimi.

Fel dracónum vinum eórum, * & venénum áſpidum inſanábile.

Nonne hæc cóndita ſunt apud me, * & ſignáta in theſauris meis?

Mea eſt últio, & ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà eſt dies perditiónis, * & adeſſe feſtínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum ſuum, * & in ſervis ſuis miſerébitur.

Vidébit quòd infirmáta ſit manus, * & clauſi quoque defecérunt, reſiduíque conſumpti ſunt.

Et dicet: Ubi ſunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?

De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibébant vinum libáminum?

Surgant, & opitulentur vobis, * & in neceſſitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego ſim ſolus, * & non ſit álius Deus præter me.

Ego occídam, & ego vívere fáciam; percútiam, & ego ſanábo: * & non eſt qui de manu mea poſſit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, & dicam: * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóſtibus meis, * & his qui odérunt me, retríbuam:

Inebriábo ſagittas meas ſánguine, * & gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occiſórum, * & de captivitáte nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus, * quia ſánguinem ſervórum ſuórum ulciſcétur.

Et vindíctam retríbuet in hoſtes eórum, * & propítius erit terræ pópuli ſui.

Ant. Date magnificéntiam Deo noſtro: Dei perfecta ſunt ópera.

Digitized by Google

[*In Feſtis, Cant.* Judith 16.

INcípite Dómino in tympanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi pſalmum novum : * exaltáte, & invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dñus nomen eſt illi.

Qui póſuit caſtra ſua in médio pópuli ſui, * ut eríperes nos de manu ómnium inimicórum noſtrórum.

Venit Aſſur ex móntibus ab Aquilóne, * in multitúdine fortitúdinis ſuæ.

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * & equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit ſe incenſúrum fines meos, * & júvenes meos occiſúrum gládio;

Infantes meos dare in prædam, * & vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum; & trádidit eum in manus féminæ, * & confódit eum.]

Ant. 2. D. Laudáte Dóminum.

Pſalmus 116.

LAudáte Dóminum, omnes gentes : * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus, * & véritas Dómini manet in æternum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli; quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus.

Capitulum. Coloſſ. 1.

NOn ceſſámus pro vobis orantes; & poſtulantes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni ſapiéntia & intellectu ſpiritáli : ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes; in omni ópere bono fructificantes, & creſcentes in ſciéntia Dei : in omni virtúte confortáti ſecundùm poténtiam claritátis ejus.

Hymnus.

RErum Creátor ómnium,
Noſtros labóres ádjuva,
Ut caſta Chriſti nómine
Nos vita dignos árguat.

Tu nempe ſanctus & potens,
Placére das ſolus tibi :
Tu legis auctor das ſequi
Quod lege præmonſtras iter.

Cingunt iter perícula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubi
Et vera nos manet quies;
Ubi voluptátis ſacro
Torrente potábis tuos!

Te mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te ſitit :
Tuâ redemptis grátiâ
Æterna redde præmia.
Amen.

℣. Deduc me, Dómine, & ingrédiar in veritáte tua : ℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Pſ.* 85.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Dírige pedes noſtros in viâ pacis, Deus Iſrael. *Luc.* 1.

AD

AD PRIMAM.

Ant. 7. *d.* Notam.

Pſalmus 87.

DOmine Deus ſalútis meæ, * in die clamávi & nocte coram te.

Intret in conſpectu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam;

Quia repléta eſt malis ánima mea, * & vita mea inferno appropinquávit.

Æſtimátus ſum cum deſcendéntibus in lacum: * factus ſum ſicut homo ſine adjutório, inter mórtuos liber:

Sicut vulneráti dormientes in ſepulcris, quorum non es memor ámpliùs; * & ipſi de manu tua repulſi ſunt.

Poſuérunt me in lacu inferióri, * in tenebróſis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus eſt furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxiſti ſuper me.

Longè feciſti notos meos à me: * poſuérunt me abominatiónem ſibi.

Tráditus ſum, & non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici ſuſcitábunt, & confitebuntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in ſepulcro miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoſcentur in ténebris mirabília tua, * & juſtítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi; * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam? * avertis fáciem tuam à me?

Pauper ſum ego, & in labóribus à juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus ſum & conturbátus.

In me tranſiérunt iræ tuæ, * & terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me ſicut aqua totâ die; * circumdedérunt me ſimul.

Elongaſti à me amícum & próximum, * & notos meos à miſéria.

Pſalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe obſecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua juſtítia.

Et non intres in judícium cum ſervo tuo, * quia non juſtificábitur in conſpectu tuo omnis vivens.

Quia perſecútus eſt inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obſcú-

ris ſicut mórtuos ſéculi ; * & anxiátus eſt ſuper me ſpíritus meus : in me turbátum eſt cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus ſum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine, * defécit ſpíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me ; * & ſímilis ero deſcendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam, * quia in te ſperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem, * quia ad te levávi ánimam meam.

Diviſio Pſalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Dómine ; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectā : * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam ; * & in miſericórdia tua diſperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego ſervus tuus ſum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Pſ.* 142.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. Afferte Dómino.

Pſalmus 28.

AFferte Dómino, fílii Dei ; * afferte Dómino fílios aríetum.

Afferte Dómino glóriam & honórem ; afferte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dñum in átrio ſancto ejus.

Vox Dómini ſuper aquas ; Deus majeſtátis intónuit : * Dóminus ſuper aquas multas.

Vox Dómini in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros ; * & confringet Dóminus cedros Líbani :

Et commínuet eas tanquam vítulum Líbani, * & dilectus quemádmodum fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis ; vox Dómini concutientis deſertum : * & commovébit Dóminus deſertum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, & revelábit condenſa ; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * & ſedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pó-

Digitized by Google

pulo ſuo dabit : * Dóminus benedícet pópulo ſuo in pace.

Pſalmus 44.

ERuctávit cor meũ verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus ſcribæ velóciter ſcribentis.

Specióſus formâ præ fíliis hóminum , diffúſa eſt grátia in lábiis tuis ; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo ſuper femur tuum , * Potentíſſime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ intende , * próſperè procéde ,

Et regna propter veritátem , & manſuetúdinem , & juſtítiam ; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli ſub te cadent , * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus , in ſéculum ſéculi : * virga directiónis , virga regni tui.

Dilexiſti juſtítiam , & odiſti iniquitátem ; * proptéreà unxit te , Deus , Deus tuus , óleo lætítiæ præ conſórtibus tuis.

Myrrha , & gutta , & cáſia à veſtimentis tuis , à dómibus ebúrneis ; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Aſtitit regína à dextris tuis in veſtítu deauráto , * circúmdata varietáte.

Audi , fília , & vide , & inclína aurem tuam ; * & oblivíſcere pópulum tuum , & domum patris tui.

Et concupiſcet rex decórem tuum ; * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus , & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs , * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines poſt eam : * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne ; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii : * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum , * & in ſéculum ſéculi.

Pſalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum : * laus ejus in eccléſia ſanctórum.

Lætétur Iſrael in eo qui fecit eum ; * & fílii Sion exultent in rege ſuo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano & pſaltério pſallant ei ;

Quia beneplácitum eſt

Dómino in pópulo ſuo, * & exaltábit manſuétos in ſalútem.

Exultábunt ſancti in glória: * lætabuntur in cubílibus ſuis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * & gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciendam vindictam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis;

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórum in mánicis férreis;

Ut fáciant in eis judícium conſcriptum: * glória hæc eſt ómnibus ſanctis ejus.

Ant. Afferte Dómino glóriam & honórem. *Pſ.* 28.

Capitulum. Coloſſ. 3.

OMne quodcumque fácitis, in verbo aut in ópere; ómnia in nómine Dómini Jeſu Chriſti: grátias agentes Deo & Patri per ipſum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus * in ore meo, * In omni témpore. Glória Patri. Benedícam. *Pſ.* 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea: ℟. Pſallam Deo meo, quámdiù fúero. *Pſ.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *g.* Adjútor.

Pſalmus 45.

DEus noſter refúgium & virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus, dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ ſunt aquæ eórum: * conturbáti ſunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * ſanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ ſunt gentes, & inclináta ſunt regna: * dedit vocem ſuam, mota eſt terra.

Dóminus virtútum nobiſcum; * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ póſuit prodígia ſuper terram, * áuferens bella uſque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & ſcuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego ſum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiſcum; * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Pſalmus 47.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis, * in

Digitized by Google

civitáte Dei noſtri, in monte ſancto ejus.

Fundatur exultatióne univerſæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoſcétur, * cùm ſuſcípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti ſunt; * convenérunt in unum.

Ipſi videntes ſic admiráti ſunt, * conturbáti ſunt, commóti ſunt.

Tremor apprehendit eos: * ibi dolóres ut parturientis.

In ſpíritu vehementi * cónteres naves Tharſis.

Sicut audívimus, ſic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei noſtri: * Deus fundávit eam in æternum.

Suſcépimus, Deus, miſericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, ſic & laus tua in fines terræ: * juſtítiâ plena eſt déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exultent fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda veſtra in virtúte ejus, & diſtribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera;

Quóniam hic eſt Deus, Deus noſter in æternum, & in ſéculum ſéculi: * ipſe reget nos in ſécula.

Pſalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus ſanctis: * díligit Dóminus portas Sion ſuper ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta ſunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * ſciéntium me.

Ecce alienígenæ & Tyrus, & pópulus Æthíopum; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus eſt in ea? * & ipſe fundávit eam Altíſſimus.

Dóminus narrábit in ſcriptúris populórum & príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómniũ * habitátio eſt in te.

Ant. Adjútor noſter Deus; proptéreà non timébimus. *Pſ.* 45.

Capitulum. 2. Petr. 1.

SAtágite ut per bona ópera certam veſtram vocatiónem & electiónem faciátis: hæc enim facientes, non peccábitis aliquando.

℟. *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus ſemper, * Et confirmámini. Glória Patri. Quærite Dóminum. *Pſ.* 104.

Digitized by Google

℣. Accédite ad eum, & illuminámini; ℟. Et fácies veſtræ non confundentur. *Pſ.* 33.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Pauper.

Pſalmus 59.

DEus, repuliſti nos, & deſtruxiſti nos: * irátus es, & miſertus es nobis.

Commoviſti terram, & conturbaſti eam: * ſana contritiónes ejus, quia commóta eſt.

Oſtendiſti pópulo tuo dura: * potaſti nos vino compunctiónis.

Dediſti metuéntibus te ſignificatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs;

Ut liberentur dilecti tui: * ſalvum fac dézterâ tuâ, & exaudi me.

Deus locútus eſt in ſancto ſuo: * Lætábor, & partíbor Síchimam, & convallem tabernaculórum metíbor.

Meus eſt Gálaad, & meus eſt Manaſſes; * & Ephraim fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus; * Moab olla ſpei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meũ: * mihi alienígenæ ſúbditi ſunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me uſque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repuliſti nos? * & non egrediéris, Deus, in virtútibus noſtris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana ſalus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * & ipſe ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

Pſalmus 73.

UT quid, Deus, repuliſti in finem? * irátus eſt furor tuus ſuper oves páſcuæ tuæ?

Memor eſto congregatiónis tuæ, * quam poſſediſti ab inítio.

Redemiſti virgam hereditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitaſti in eo.

Leva manus tuas in ſupérbias eórum in finem: * quanta malignátus eſt inimícus in ſancto!

Et gloriáti ſunt qui odérunt te, * in médio ſolemnitátis tuæ.

Poſuérunt ſigna ſua, ſigna; * & non cognovérunt, ſicut in éxitu ſuper ſummum.

Quaſi in ſilva lignórum ſecúribus excidérunt jánuas ejus in idipſum: * in ſecúri & áſcia dejecérunt eam.

Incendérunt igni ſanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde ſuo cognátio eórum ſimul: * Quiéſcere faciámus omnes dies feſtos Dei à terra.

Signa noſtra non vídi-

mus : jam non eſt prophéta ; * & nos non cognoſcet ámpliùs.

Diviſio Pſalmi 73.

USquequò, Deus, improperábit inimícus ? * irrítat adverſárius nomen tuum in finem ?

Ut quid avertis manum tuam & déxteram tuam * de médio ſinu tuo in finem ?

Deus autem rex noſter ante ſécula : * operátus eſt ſalútem in médio terræ.

Tu confirmaſti in virtúte tua mare ; * contribulaſti cápita dracónum in aquis :

Tu confregiſti cápita dracónis ; * dediſti eum eſcam pópulis Æthíopum :

Tu dirupiſti fontes & torrentes : * tu ſiccaſti flúvios Ethan.

Tuus eſt dies, & tua eſt nox : * tu fabricátus es auróram & ſolem.

Tu feciſti omnes términos terræ : * æſtátem & ver tu plaſmaſti ea.

Memor eſto hujus : Inimícus improperávit Dómino, * & pópulus inſípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béſtiis ánimas confiténtes tibi ; * & ánimas páuperum tuórum ne oblivíſcáris in finem.

Réſpice in teſtamentum tuum ; * quia repléti ſunt, qui obſcuráti ſunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúſus : * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica cauſam tuam : * memor eſto improperiórum tuórum, eórum quæ ab inſipiente ſunt totâ die.

Ne oblivíſcáris voces inimicórum tuórum : * ſupérbia eórum qui te odérunt, aſcendit ſemper.

Ant. Pauper & inops laudábunt nomen tuum, Dómine. *Pſ.* 73.

Capitulum. Philipp. 4.

QUæcumque ſunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque juſta, quæcumque ſancta, quæcumque amabília, quæcúque bonæ famæ ; ſi qua virtus, ſi qua laus diſciplínæ : hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandaſti juſtítiam * Teſtimónia tua. Mandaſti.
℣. Et veritátem tuam * nimis. * Teſtimónia tua. Glória Patri. Mandaſti.

℣. Feci judícium & juſtítiam : ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Pſ.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *D.* Beáti omnes.

Pſalmus 127.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis : * beátus es, & bene tibi erit.

Uxor tua ſicut vitis abun-

Digitized by Google

dans * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui ſicut novellæ olivárum * in circúitu menſæ tuæ.

Ecce ſic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúſalem ómnibus diébus vitæ tuæ;

Et vídeas fílios filiórũ tuórum, * pacem ſuper Iſrael.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómine.

Pſalmus 131.

MEmento, Dómine, David, * & omnis manſuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * ſi aſcéndero in lectum ſtrati mei:

Si dédero ſomnum óculis meis, * & pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis, donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis ſilvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco ubi ſtetérũt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu & arca ſanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur juſtítiam, * & ſancti tui exultent.

Propter David ſervum tuum, * non avertas fáciem Chriſti tui.

Ant. Surge, Dómine, in réquiem tuam; & ſancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

Diviſio Pſalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam.

Si cuſtodíerint fílii tui teſtamentum meum, * & teſtimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et fílii eórum uſque in ſéculum * ſedébunt ſuper ſedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem ſibi.

Hæc réquies mea in ſéculum ſéculi: * hic habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus ſaturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam ſalutári; * & ſancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David: * parávi lucernam Chriſto meo.

Inimícos ejus índuam confuſióne; * ſuper ipſum autem efflorébit ſanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in

ſéculum ſéculi : ſancti ejus exultatióne exultábunt.

Ant. 2. D. Deus meus.

Pſalmus 143.

BEnedictus Dñus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Miſericórdia mea, & refúgium meum; * ſuſceptor meus, & liberátor meus.

Protector meus, & in ipſo ſperávi : * qui ſubdit pópulum meum ſub me.

Dómine, quid eſt homo, quia innotuiſti ei ? * aut fílius hóminis, quia réputas eum ?

Homo vanitáti ſímilis factus eſt : * dies ejus ſicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, & deſcende : * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruſcatiónem, & diſſipábis eos : * emitte ſagittas tuas, & conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto : éripe me, & líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum eſt vanitátem ; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus miſericórdia mea, & ſuſceptor meus.

Ant. 6. F. Beátus.

Diviſio Pſalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi : * in pſaltério decachordo pſallam tibi.

Qui das ſalútem régibus; * qui redemiſti David ſervum tuum de gládio maligno, éripe me,

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum eſt vanitátem ;* & déxtera eórum, déxtera iniquitátis :

Quorum fílii ſicut novellæ plantatiónes * in juventúte ſua.

Fíliæ eórum compóſitæ, * circumornátæ ut ſimilitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtóſæ, abundántes in egréſſibus ſuis; * boves eórũ craſſæ.

Non eſt ruína macériæ, neque tránſitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc ſunt : * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Capitulum. Tit. 2.

SAlvátor noſter Jeſus Chriſtus dedit ſemetipſum pro nobis ; ut nos redímeret ab omni iniquitáte, & mundáret ſibi pópulum acceptábilem : ſectatórem bonórum óperum.

Hymnus.

SUpréme motor córdium,
Tu ſanctitátis frúgibus

Juſtos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.
Hìc ſpes, fides & cáritas
Dulci cohærent vínculo:
Præſentis ævi poſt diem,
Manébit una cáritas.
O cáritas! ô véritas!
O lux perennis! en erit,
Poſt tot labóres, ut tuo
Tandem fruámur Sábbato.
Hìc mille per diſcrímina
Semen gementes ſpárgimus:
Illìc ovante ſpléndidam
Geſtábimus meſſem manu.
Tu trine, tu, potens Deus,
Fructus adauge quos petis:
Mox dona, juſtus árbiter,
Cœlo coronábis tua.
Amen.

℣. Beneplácitum eſt Dómino in pópulo ſuo; ℟. Et exaltábit manſuétos in ſalútem. *Pſ.* 149.

Ad Magníficat. *Antiph. & Oratio, ut in Proprio.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miſerére.

Pſalmus 50.

Miſerére meî, Deus, * ſecundũ magnam miſericórdiam tuam.

Et ſecundùm multitúdinem miſeratiónum tuárum* dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meã ego cognoſco, * & peccátum meum contra me eſt ſemper.

Tibi ſoli peccávi, & malum coram te feci; * ut juſtificéris in ſermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus ſum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexiſti: * incerta & occulta ſapiéntiæ tuæ manifeſtaſti mihi.

Aſperges me hyſſópo, & mundábor: * lavábis me, & ſuper nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium & lætítiam; * & exultábunt oſſa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * & ſpíritum rectum ínnova in viſcéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua, * & Spíritum ſanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam ſalutáris tui, * & ſpíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & ímpii ad te convertentur.

Líbera me de ſanguínibus, Deus, Deus ſalútis meæ; * & exultábit lingua mea juſtítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam ſi voluiſſes ſacrifícium, dediſſem úti-

Digitized by Google

que; * holocauſtis non delectáberis.

Sacrifícium Deo ſpíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátũ, Deus, non deſpícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúſalem.

Tunc acceptábis ſacrifícium juſtítiæ, oblatiónes & holocauſta; * tunc impónent ſuper altáre tuum vítulos.

Pſalmus 85.

INclína, Dómine, aurem tuam, & exaudi me; * quóniam inops & pauper ſum ego.

Cuſtódi ánimam meam, quóniam ſanctus ſum: * ſalvum fac ſervum tuum, Deus meus, ſperantem in te.

Miſerére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die: * lætífica ánimam ſervi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, ſuávis & mitis; * & multæ miſericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam; * & intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudiſti me.

Non eſt ſímilis tuî in diis, Dómine; * & non eſt ſecundùm ópera tua.

Omnes gentes, quaſcumque feciſti, vénient & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília: * tu es Deus ſolus.

Diviſio Pſalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in æternum;

Quia miſericórdia tua magna eſt ſuper me, * & eruiſti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui inſurrexérunt ſuper me, & ſynagóga poténtium quæſiérunt ánimam meã, * & non propoſuérunt te in conſpectu ſuo.

Et tu, Dómine, Deus miſerátor & miséricors, * pátiens, & multæ miſericórdiæ, & verax.

Réſpice in me, & miſerére meî: * da impérium tuum púero tuo, & ſalvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum ſignum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundantur; * quóniam tu, Dómine, adjuviſti me, & conſolátus es me.

Ant. Miſerére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die. *Pſ.* 85.

Hymnus, Capit. &c. habentur infrà poſt Suffrag. ad Veſp.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Feriis Adventûs, dicuntur flexis genibus PRECES *ſequentes.*

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miſerére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Pſ.* 40.

℣. Convértere, Dómine: úſquequò? ℟. Et deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos. *Pſ.* 89.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dñe, ſuper nos; ℟. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Sacerdôtes tui induantur juſtítiam; ℟. Et ſancti tui exultent. *Pſ.* 131.

℣. Orémus pro Paſtóre noſtro *N.* ℟. Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum. *Pſ.* 40.

℣. Memor eſto congregatiónis tuæ, ℟. Quam poſſediſti ab inítio. *Pſ.* 73.

℣. Dómine, ſalvum fac Regem noſtrum *N.* ℟. Et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Pſ.* 19.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hereditáti tuæ: ℟. Et rege eos, & extolle illos uſque in æternum. *Pſ.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem: ℟. Fiat pax in virtúte tua, & abundántia in túrribus tuis. *Pſ.* 121.

℣. Orémus pro frátribus noſtris abſéntibus. ℣. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Pſ.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis, & captívis. ℟. Líbera, Deus, Iſrael ex ómnibus tribulatiónibus ſuis. *Pſ.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dñus in lucem, & vídeant juſtítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos: ℟. Et oſtende fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79.

℣. Exurge, Dñe, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Et dicitur Oratio conveniens, Quando propria non aſ-

Digitized by Google

ſignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

Dicto Benedicámus. *ſi facienda ſit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.*

[*Commemoratio, quæ hîc fit à die ij. Januarii ad Præſentationem Domini, de B. M. Virgine Deipara, habetur proprio loco.*]

A die Præſentationis Domini uſque ad Feriam IV. Cinerum excluſivè, in Simplicibus & Feriis, extra Octavas, hîc fit Suffragium ſeu Commemoratio de omnibus Sanctis, ut ſequitur:

Ant. Hi ſunt ante thronum Dei, & ſérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui ſedet in throno, habitábit ſuper illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultábunt, & habitábis in eis; ℟. Et gloriabuntur in te, Dómine. *Pſ.* 5.

Orémus.

[*Quandò dicitur Officium parvum B. M. vel quandò fit de ea in Sabbato, omittuntur verba quæ parentheſi includuntur.*]

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut (ſancta Dei génitrix María,) ſancti tui Apóſtoli, Mártyres, Pontífices, Vírgines, atque omnes ſancti, quorum memóriam celebrámus, nos ubíque ádjuvent: quátenus illórum ſuffrágio tranquillâ pace in tua laude lætémur. Per (eúmdem) Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiſcum. *vel* Dómine, exaudi. ℣. Benedicámus Dómino.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm lucis orto ſídere,
Deum precémur ſúpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat,
Lux increáta, ſémitas.

Nil lingua, nil peccet manus,
Nil mens ináne cógitet:
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére ſénſuum.

Præſta diurnus ut tuæ
Subſérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

[*In Feriali Officio Pſalmi & Antiph. dicuntur ſecundùm Feriam, ut ſingulis diebus aſſignantur.*

In Feſtis verò, Antiph.

Digitized by Google

ſemper ſumitur de Proprio, vel de Communi, & Pſalmi tantùm dicuntur de Feria, niſi aliter notetur.]

Capitulum. Epheſ. 5.

VIdéte, fratres, quómodò cautè ambulétis; non quaſi inſipientes, ſed ut ſapientes: redimentes tempus, quóniam dies mali ſunt.

℟. *br.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. ℣. Qui ſedes * ad déxteram Patris, [*Hic verſus quandoquè mutandus eſt, ut notatur in Proprio.*] * Miſerére nobis. Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui ſancto. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Mat.* 16. *Tob.* 8. *Heb.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

PRECES.

In Simplicibus & Feriis hæ Preces dicuntur, (& flexis genibus quandò dictæ ſunt ad Laudes;) *ſed*

In Semiduplicibus minoribus & ſuprà, & intra Octavas omittuntur uſque ad Orationem Dómine Deus. *excluſivè.*

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum. ℣. Carnis reſurrectiónem, ℟. Vitam æternam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Pſ.* 87.

℣. Repleátur os meum laude, ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Pſ.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis, ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Pſ.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus, ℟. Et ſpíritum rectum ínnova in viſcéribus meis. *Pſ.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua, ℟. Et Spíritum ſanctum tuum ne áuferas à me. *Pſ.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam ſalutáris tui, ℟. Et ſpíritu principáli confirma me. *Pſ.* 50.

[*Quando Preces dicuntur flexis genibus, adduntur ſequentes* ℣℣. *ante* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Pſ.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab inſurgéntibus in me líbera me. *Pſ.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et

Digitized by Google

de viris ſánguinum ſalva me. *Pſ.* 58.

℣. Sic pſalmum dicam nómini tuo in ſéculum ſéculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Pſ.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus ſalvátor meus. *Pſ.* 24.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Reminíſcere miſeratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et miſericordiárum tuárum quæ à ſéculo ſunt. *Pſ.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia quæ intra me ſunt, nómini ſancto ejus. *Pſ.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivíſci omnes retributiónes ejus. *Pſ.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; ℟. Qui ſanat omnes infirmitátes tuas. *Pſ.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam; ℟. Qui corónat te in miſericórdia & miſeratiónibus. *Pſ.* 102.

℣. Qui replet in bonis deſidérium tuum: ℟. Renovábitur ut aquilæ juventus tua. *Pſ.* 102.]

℣. Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Hebdomadarius facit Confeſſionem, mediocri voce dicens:

Confíteor Deo omnipotenti, beátæ Maríæ ſemper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptiſtæ, ſanctis Apóſtolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, [& vobis, fratres,] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam ſemper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptiſtam, ſanctos Apóſtolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum noſtrum.

Chorus dicit:

Miſereátur tuî omnípotens Deus; &, dimiſſis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius reſpondet*, Amen.

Deinde Chorus facit Confeſſionem; & ubi dictum eſt vobis, fratres, *&* vos, fratres, *dicit*, tibi, pater, *&* te, pater.

[*Mulieres in ſuis Conventibus, loco* fratres, *&* pater, *dicunt*, ſoróres, *&* mater.]

Factâ Confeſſione à Choro, Hebdomadarius dicit:

Miſereátur veſtrî omnípotens Deus; &, dimiſſis peccátis veſtris,

perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

[*Qui ſolus recitat, ſemel dicit*, Confíteor. *omiſſis vocibus quæ clauduntur parentheſi, & additâ particulâ* &, *ante voces* ómnibus & omnes. *Deinde*, Miſereátur. *ſemel, ad quod dicit*, noſtrî, noſtris, nos.]

INdulgéntiam, abſolutiónem, & remiſſiónem peccatórum noſtrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus.

℟. Amen.

Elevans vocem, dicit:

℣. Exaudi nos, Deus, ſalutáris noſter, ℟. Spes ómnium fíniũ terræ. *Pſ.* 64.

℣. Miſerére noſtrî, Dómine, ℟. Miſerére noſtrî. *Pſ.* 122.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Dómine, exaudi, &c.

℣. Dñus vobiſcum, &c.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre feciſti, tuâ nos hódie ſalva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum: ſed ſemper ad tuam juſtítiam faciendam noſtra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes & ópera. Per Dñum.

℣. Dóminus vobiſcum.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda ſit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil reſpondetur; ſed ſtatim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115.

SAncta María, & omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus ſuis pro nobis ad Deum: ut ſecundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1. ℟. Amen.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen.

℣. Réſpice in ſervos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dírige fílios eórum: ℟. Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos; & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus

Digitized by Google

mánuum noſtrárum dírige. *Pſ.* 89.

Glória Patri. & Sicut erat.

Orémus.

DIrígere & ſanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum: ut hîc, & in æternum, te auxiliante, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Lector; Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *ſolus vel ſola recitans*, Dómine.] *Bened.* Det Dóminus leges ſuas in mentem noſtram, & in corde noſtro ſuperſcríbat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tum ſit lectio Canonis, qui pro ſingulis diebus habetur ad calcem; in cujus ſine dicitur: Tu autem, Dómine, miſerére noſtrî. ℟. Deo grátias.

Poſt lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Submiſſiori voce dicit: Benedícite. *Lector verſus ad eum,* Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram ſe. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Poſt quamlibet Horam, ſi aliud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen. *Deinde*, Pater noſter.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O ſancte donórum parens,
Tuas refúſus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

[*In Feriali Officio Pſalmi & Antiphonæ dicuntur ſecundùm Feriam, ut ſingulis diebus aſſignantur.*

In Feſtis verò, Ant. ſemper ſumitur de Proprio, vel de Communi, & Pſalmi tantùm dicuntur de Feria, niſi aliter notetur.]

Capit. & ℟. breve ſumuntur ubi ſumitur Antiph. ſuper Pſalmos; & ſic ad alias Horas.

P R E C E S.

Quando ad Laudes dictæ ſunt Preces, tunc ad Tertiam,

Digitized by Google

Sextam, & Nonam, hæ dicuntur flexis genibus.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et oſtende fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

℣. Dómine, exaudi, &c.

℣. Dñus vobiſcum, &c.

Oratio conveniens.

℣. Dñus vobiſcum, &c.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

NUnc ſolis excélſum jubar
Toto corúſcat lúmine:
Tu, Chriſte, tu mundum novâ
Sol verus accéndis face.
Fac plena noſtris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac noſtra plenam cáritas
Creſcendo ſurgat ad diem.
Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. Pſalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, ſi dicendæ ſint, dicuntur, ut ſuprà dictum eſt ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

PRono volútus ímpetu
Inclínat in noctem dies;
Sic vita ſuprémam cito
Feſtínat ad metam gradu.
O Chriſte, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.
Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

Ant. Pſalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, ſi dicendæ ſint, dicuntur, ut ſuprà dictum eſt ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur ſuprà ad Laudes, 156.

[*Commemoratio, quæ hîc fit à die ij. Januarii ad Præſentationem Domini, de B. M. Virgine Deipara, habetur proprio loco.*]

A die Præſentationis Domini uſque ad Feriam IV. Cinerum excluſivè, in Simplicibus & Feriis, extra Octavas, hîc fit Suffragium ſeu Commemoratio communis de omnibus Sanctis, ut ſequitur:

Digitized by Google

Ant. Fulgébunt juſti ſicut ſol in regno Patris eórum. *Mat.* 13.

℣. Juſti confitebuntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Pſ.* 139.

Orémus.

[*Quandò dicitur Officium parvum B. M. vel quandò fit de ea in Sabbato, omittuntur verba quæ parentheſi includuntur.*]

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut (ſancta Dei génitrix María,) ſancti tui Apóſtoli, Mártyres, Pontífices, Vírgines, atque omnes Sancti, quorum memóriam celebrámus, nos ubíque ádjuvent: quátenus illórum ſuffrágio tranquillâ pace in tua laude lætémur. Per (eúmdem) Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus: per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dñus vobiſcum, &c.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD COMPLETORIUM.

COnverte nos, Deus ſalutáris noſter; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Antiphona & Pſalmi convenientes.

In Adventu, Hymnus.

IN noctis umbra déſides
Dum ſomnus artus óccupat,
Ad te, Deus, fidélibus
Mens éxcubat ſuſpíriis.

Deſideráte géntibus,
Verbum Patris, mundi ſalus,
Audi preces geméntium,
Tandemque lapſos éxcita.

Adſis, Redemptor; & tuæ
Plebis relaxans crímina,
Adæ ſcelus quas cláuſerat,
Reclúde cœleſtes domos.

Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

A Vigilia Natalis Domini, ad Præſentationem ejuſdem excluſivè.

Hymnus.

MUndi ſalus qui náſceris,
Jeſu puer, nos réſpice:
Da móribus caſtis tuam
Referre nos infántiam.

Feſſos diurno dum levat
Labóre nocturnus ſopor,
Defende, Paſtor, béſtiis
Tuas ab infeſtis oves.

O Virgo, quæ paris Deum
Foveſque lactentem ſinu,
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, grátiâ.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu tibi ſit glória

Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

A craſtino Præſentationis Domini, ad Feriam IV.ᵃ Cinerum excluſivè.

Hymnus.

GRates, peracto jam die,
Deus, tibi perſólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Proſtérnimus vultu preces.
Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hoſtis vúlnera.
Infeſtus uſque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ ſub alárum tuos
Defende fílios, Pater.
O quando luceſcet tuus
Qui neſcit occáſum dies!
O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!
Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

In omni Officio de beata, loco præcedentis Hymni, dicitur

Hymnus.

VIrgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera, factus homo.
Hinc méritò dicent te ſécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominámque colunt.
Súſcipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:
Annue, ſollícitâ quam prece poſcit, opem.
Glória magna Patri; compar ſit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.
Amen.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SObrii eſtóte, & vigiláte; quia adverſárius veſter diábolus, tanquam leo rúgiens, círcuit quærens quem dévoret: cui reſíſtite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo ſpíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemiſti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Pſ.* 30.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16.

In Adventu, Ant. 5. a. Salutáre tuum.

Temp. Nat. Ant. 4. *D.* In judícium.

Poſt Præſent. Ant. 3. c. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis ſervum tuum, Dómine, * ſecundùm verbum tuum, in pace;
Quia vidérunt óculi mei * ſalutáre tuum,

Quod paraſti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium,* & glóriam plebis tuæ Iſrael.

In Adventu, Ant. Salutáre tuum expectábo, Dómine. *Gen.* 49.

Temp. Nat. Ant. In judícium ego in hunc mundum veni; ut qui non vident vídeant, & qui vident cæci fiant. *Joan.* 9.

Poſt Præſent. Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera noſtra operátus es nobis. *Iſ.* 26.

P R E C E S.

In Simplicibus & Feriis hæ preces dicuntur, (& flexis genibus, quandò dictæ ſunt in Veſperis;) ſed

In Semiduplicibus-minoribus & ſuprà, & intra Octavas, omittuntur uſque ad Orationem Deus, qui illúminas. *excluſivè.*

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. ℣. Et ne nos.

Credo in Deum. ℣. Carnis.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum noſtrórum; ℟. Et laudábilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in ſécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ ſanctum; ℟. Et laudábile, & ſuperexaltátum in ómnibus ſéculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, & glorióſus in ſécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noſter: ℟. Benedícat nos Deus. *Pſ.* 66.

Deinde fit Confeſſio, ut ſuprà ad Primam, 159.

℣. Exaudi nos, Deus ſalutáris noſter, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Pſ.* 64.

℣. Miſerére noſtrì, Dñe; ℟. Miſerére noſtrì. *Pſ.* 122.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Dómine, exaudi.

℣. Dóminus vobiſcum.

Orémus.

DEus, qui illúminas noctem, & lucem poſt ténebras facis: concéde nobis, ut hanc noctem ſine impedimento Sátanæ tranſeámus; atque matutínis horis ad altáre tuum recurrentes: tibi Dómino Deo grátias & laudes referámus. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobiſcum,

℣. Benedicámus.

Finito Completorio, ſubmiſſâ voce dicitur: Grátia Dñi noſtri Jeſu Chriſti, & cáritas Dei, & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13.

℟. Amen.

Poſteà dicitur Antiphona de B. Maria, ut ſequitur.

Poſt completum Officium, dicitur ſecretò, Pater. Ave. Credo.

Digitized by Google

PROPRIUM
DE TEMPORE.
PARS HIEMALIS.

SABBATO
Ante Dominicam primam Adventûs.

AD VESPERAS.

Ant. & Pſal. Beáti omnes. *cum ceteris de Pſalterio*, 151.

Capitulum. Jerem. 23.

Ecce dies véniunt, dicit Dóminus : & ſuſcitábo David germen juſtum ; & regnábit rex, & ſápiens erit : & fáciet judícium & juſtítiam in terra.

℟. Deo grátias.

Hymnus, Statúta decréto Dei. *ut infrà*, 180.

℣. Oriétur in diébus ejus juſtítia & abundántia pacis : ℟. Et dominábitur uſque ad términos orbis terrárum. *Pſ.* 71.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Sicut terra profert germen ſuum, & ſicut hortus ſemen ſuum gérminat ; ſic Dóminus Deus germinábit juſtítiam & laudem coram univerſis géntibus. *Iſ.* 61.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium, *ut in Pſalterio ; ſervatis quæ propria ſunt Tempori Adventûs.*

Pars Hiemalis.

DOMINICA PRIMA Adventus.

Ad Officium Noct.

Invit. Dóminum Deum qui ventúrus eſt, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymn. Inſtantis. *infrà*, 178.

Pſalmi de Dominica, ut in Pſalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ecce Dóminus audítum fecit in extrémis terræ : dícite fíliæ Sion, Ecce Salvátor tuus venit. *Iſ.* 62.

Ant. 1. a. Rex tuus véniet tibi juſtus, & ſalvátor ; & loquétur pacem géntibus. *Zach.* 9.

Ant. 7. d. Congregábit Iſrael, & cuſtódiet eum ſicut paſtor gregem ſuum ; redémit enim Dñus Jacob, & liberávit eum. *Jerem.* 31.

℣. Salvos nos fac, Dómine Deus noſter, & cóngrega nos de natiónibus ; ℟. Ut confiteámur nómini ſancto tuo. *Pſ.* 105.

Pater noſter. *Abſolut. & Bened. ut ſuprà poſt Pſalterium.*

Lectio j.

Incipit liber Iſaíæ Prophetæ. *Cap.* 1.

VIſio Iſaíæ, filii Amos, quam vidit ſuper Judam & Jerúſalem: in diébus Ozíæ, Jóathan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda. Audíte, cœli, & áuribus pércipe, terra: quóniam Dóminus locútus eſt. Fílios enutrívi, & exaltávi: ipſi autem ſprevérunt me. Cognóvit bos poſſeſſórem ſuũ, & áſinus præſépe dómini ſui; Iſrael autem me non cognóvit: & pópulus meus non intellexit. Væ genti peccatríci, pópulo gravi iniquitáte; ſémini nequam, fíliis ſcelerátis: dereliquérunt Dóminum; blaſphemavérunt Sanctum Iſrael: abalienáti ſunt retrorsùm. Super quo percútiam vos ultrà, áddentes prævaricatiónem? Omne caput lánguidum, & omne cor mœrens. A planta pedis uſque ad vérticem non eſt in eo ſánitas: vulnus, & livor, & plaga tumens; non eſt circumligáta, nec curáta medicámine: neque fota óleo. Terra veſtra deſerta: civitátes veſtræ ſuccenſæ igni; regiónem veſtram coram vobis aliéni dévorant: & deſolábitur ſicut in vaſtitáte hoſtíli. Et derelinquétur fília Sion, ut umbráculum in vínea; & ſicut tugúrium in cucumerário: & ſicut cívitas quæ vaſtátur. ¶ Hæc dicit Dóminus Deus; Convertímini ad me: & ſalvi éritis.

¶ *Sic terminantur omnes Lectiones ex Iſaia per Adventum, nihil reſpondendo.*]

℟. Attende, Dómine, de cœlo, & vide de habitáculo ſancto tuo: Tu, Dómine, redemptor noſter, à ſéculo nomen tuũ: * Utinam dirúmperes cœlos, & deſcénderes! ℣. Nos credídimus & cognóvimus quia tu es Fílius Dei; * Utinam dirúmperes cœlos, & deſcénderes! *Iſ.* 63. & 64. *Act.* 4.

Lectio ij.

NIſi Dñus exercítuum reliquiſſet nobis ſemen; quaſi Sódoma fuiſſémus: & quaſi Gomorrha ſímiles eſſémus. Audíte verbum Dómini: príncipes Sodomórum; percípite áuribus legem Dei noſtri: pópulus Gomorrhæ. Quò mihi multitúdinem victimárum veſtrárum, dicit Dóminus? plenus ſum; holocauſta aríetum, & ádipem pínguium: & ſánguinem vitulórum, & agnórum, & hircórum nólui. Cùm venirétis ante conſpectum meum; quis quæſívit hæc de mánibus veſtris, ut ambularétis in átriis meis? Ne offerátis ultrà ſacrifícium fruſtrà: inſenſum abominátio eſt

mihi. Neoméniam, & ſábbatum, & feſtivitátes álias non feram ⁝ iníqui ſunt cœtus veſtri. Calendas veſtras, & ſolemnitátes veſtras odívit ánima mea; facta ſunt mihi moleſta ⁝ laborávi ſúſtinens. Et cùm extendéritis manus veſtras ⁝ avertam óculos meos à vobis; & cùm multiplicavéritis oratiónem, non exáudiam ⁝ manus enim veſtræ ſánguine plenæ ſunt. Lavámini, mundi eſtóte; auferte malum cogitatiónum veſtrárum ab óculis meis ⁝ quiéſcite ágere perversè, díſcite benefácere; quærite judícium, ſubveníte oppreſſo ⁝ judicáte pupillo, defféndite víduam. Et veníte, & argúite me, dicit Dóminus ⁝ ſi fúerint peccáta veſtra ut cóccinum, quaſi nix dealbabuntur; & ſi fúerint rubra quaſi vermículus ⁝ velut lana alba erunt. Si voluéritis, & audiéritis me ⁝ bona terræ comedétis. Quòd ſi noluéritis, & me ad iracúndiam provocavéritis; gládius devorábit vos ⁝ quia os Dñi locútum eſt. Hæc dicit.

℟. Statim véniet ad templum ſuum Dominátor : * Ipſe quaſi ignis conflans purgábit fílios Levi; & erunt offerentes ſacrifícia in juſtítia : & placébit Dómino ſacrifícium. ℣. Lex conſtítuit ſacerdótes infirmitátem habentes; ſermo autem, qui poſt legem eſt, Fílium in æternum perfectum : * Ipſe. *Malach.* 3. *Hebr.* 7.

Lectio iij.

QUómodò facta eſt meretrix cívitas fidélis, plena judícii ? juſtítia habitávit in ea, nunc autem homicídæ. Argentum tuum verſum eſt in ſcóriam ⁝ vinum tuum mixtum eſt aquâ. Príncipes tui infidéles, ſócii furum; omnes díligunt múnera ⁝ ſequuntur retributiónes. Pupillo non júdicant ⁝ & cauſa víduæ non ingréditur ad illos. Propter hoc ait Dñus Deus exercítuum, Fortis Iſrael ⁝ Heu, conſolábor ſuper hóſtibus meis, & vindicábor de inimícis meis. Et convertam manum meam ad te; & éxcoquam ad purum ſcóriam tuam ⁝ & áuferam omne ſtannum tuum. Et reſtítuam júdices tuos ut fuérunt priùs; & conſiliários tuos ſicut antíquitùs ⁝ poſt hæc vocáberis Cívitas juſti, Urbs fidélis. Sion in judício redimétur ⁝ & redúcent eam in juſtítia. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre contráheris, fília Sion ? numquid rex non eſt tibi, aut conſiliárius tuus périit ? * Liberáberis : † Rédimet te Dóminus de manu inimicórum tuórum. ℣. Venit Fílius hóminis quærere &

Digitized by Google

ſalvum fácere quod períerat : * Liberáberis. Glória Patri. † Rédimet. *Mich.* 4. *Luc.* 19.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Cùm vénerit Sion Redemptor, hoc fœdus meum cum eis, dicit Dóminus : Spíritus meus qui eſt in te, non recédet. *Iſ.* 59.

Ant. 4. E. In miſericórdia ſempiterna miſertus ſum tuî, Sion; & fœdus pacis meæ non movébitur, dixit miſerátor tuus Dóminus. *Iſ.* 54.

Ant. 6. F. Conſolábor vos, & conſolabímini : vidébitis, & gaudébit cor veſtrum ; & cognoſcétur manus Dómini ſervis ejus. *Iſ.* 66.

℣. Propè eſt Dñus ómnibus invocántibus eum : ℟. Omnibus invocántibus eum in veritáte. *Pſ.* 144.

Lectio iv.

Sermo S. Bernardi Abbátis.

Serm. 4. *n.* 1, 4 & 5, *de Adv. Domini.*

DIgnum eſt, fratres, ut totâ cum devotióne Dómini celebrétis Adventum ⁝ delectáti tantâ conſolatióne; ſtupefacti tantâ dignatióne ⁝ inflammáti tantâ dilectióne. Nec verò ſolùm cogitétis adventum quo venit quærere & ſalvum fácere quod períerat ⁝ ſed & illum nihilóminus, quò véniet & aſſúmet nos ad ſeipſum. Utinam circa hos duos advéntus jugi meditatióne verſémini ⁝ ruminantes in córdibus veſtris ; quantùm in prióre præſtíterit ⁝ quantùm promíſerit in ſecundo. Advéniens enim Salvátor reformábit corpus humilitátis noſtræ ⁝ configurátum córpori claritátis ſuæ ; ſi tamen priùs fúerit cor reformátum ⁝ & configurátum humilitáti cordis ipſíus. Propter quod & dicébat ⁝ Díſcite à me quia mitis ſum & húmilis corde. Ergo illam virtútum formam teneámus, quam verbo & exemplo commendávit Chriſtus præſens in carne; ſíquidem omnis virtus noſtra tam longè eſt à vera virtúte ⁝ quàm longè eſt ab ea forma. ¶ Tu autem, Dómine, miſerére noſtri. ℟. Deo grátias.

¶ *Sic terminantur Lectiones per annum, niſi aliter notetur.*]

℟. Ecce ſervus meus, dicit Dóminus : non contendet, neque clamábit, nec audiétur vox ejus foris, * Donec ponat in terra judícium : & legem ejus ínſulæ expectábunt. ℣. Nunc annúntiat homínibus ut omnes ubíque pœniténtiam agant, * Donec. *Iſ.* 42. *Matth.* 12. *Act.* 17.

Lectio v. Sermo 5. *n.* 1.

TErtius quidam adventus eſt médius inter illos ⁝ in quo delectabíliter

Digitized by Google

dórmiunt qui eum norunt. Illi enim duo manifeſti ſunt : ſed non iſte. In prióri quidem ; In terris viſus, & cum homínibus converſátus eſt : quando, ſicut ipſe teſtátur ; & vidérunt eum : & odérunt. In poſterióre verò ; Vidébit omnis caro ſalutáre Dei noſtri : &, Vidébunt in quem tranſfixérunt. Médius occultus eſt, in quo ſoli eum in ſeipſis vident elećti : & ſalvæ fiunt ánimæ eórum. In primo ergo venit in carne & infirmitáte ; in hoc médio, in Spíritu & virtúte : in último, in glória & majeſtáte. Per virtútem enim pervenítur ad glóriam ; quia Dóminus virtútum ipſe eſt rex glóriæ : & adventus iſte médius via quædam eſt per quam à primo venítur ad últimum. In primo Chriſtus fuit redémptio noſtra ; in último apparébit vita noſtra : in iſto réquies eſt & conſolátio noſtra.

℟. Confortáre, omnis pópulus terræ ; * Quóniam ego vobiſcum ſum, dicit Dóminus exercítuum : & Spíritus meus erit in médio veſtrûm. ℣. Non dicent, Ecce hîc ; aut, Ecce illîc : ecce enim regnum Dei intra vos eſt ; * Quóniam. *Agg.* 2. *Luc.* 17.

Lećtio vj. n. 2. *&* 3.

DE hoc adventu médio ipſum audíte : Si quis díligit me, inquit, ſermónes meos ſervábit ; & Pater meus díliget eum : & ad eum veniémus. Legi álibi : Qui timet Deum, fáciet bona ; ſed plus áliquid dićtum séntio de diligente : quia ſermónes Dei ſervábit. Ubi ergo ſervandi ſunt ? Haud dúbium quin in corde, ſicut ait Prophéta ; In corde meo abſcondi elóquia tua : ut non peccem tibi. Sic ſerva ſermónem Dei : quómodò méliùs ſerváre potes cibum córporis tui. Nam & ille panis vivus eſt : & cibus mentis. Ergo trajiciátur in víſcera quædam ánimæ tuæ : tránſeat in affećtiónes tuas & in mores tuos. Si ſic verbum Dei ſerváveris : haud dúbium quin ab eo ſervéris. Véniet enim Fílius ad te cum Patre ; véniet Prophéta magnus, qui renovábit Jerúſalem : & ille nova fáciet ómnia. Hoc enim fáciet hic adventus ; ut ſicut portávimus imáginem terréni : ſic portémus & imáginem cœleſtis. Sicut fuit vetus Adam effúſus per totum hóminem : & totum occupávit ; ita modò totum obtíneat Chriſtus : qui totum creávit ; totum redémit : totum & glorificábit.

℟. Expećtat Dóminus ut miſereátur veſtrî ; & ídeò exaltábitur parcens

Digitized by Google

vobis : * Deus judícii Dóminus ; † Beáti omnes qui expectant eum. ℣. Apparébit expectántibus ſe in ſalútem. * Deus. Glória Patri. † Beáti. *Iſ.* 30. *Hebr.* 9.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Egrediétur ſicut in die certáminis, & véniet Dñus Deus meus, omneſque ſancti cum eo. *Zach.* 14.

Ant. 3. *à.* Ecce venit in ſanctis míllibus ſuis, fácere judícium, & argúere omnes ímpios. *Ep. Jud.*

Ant. 1. *D.* Judicábit judícium plebis ſuæ, & oblectábit juſtos misericórdiâ ſuâ. *Eccli.* 35.

℣. Cùm exárſerit in brevi ira ejus, ℟. Beáti omnes qui confídunt in eo. *Pſ.* 2.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Lucam.

Cap. 21.

IN illo témpore : Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Erunt ſigna in ſole, & luna, & ſtellis : & in terris preſſúra géntium. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilia 1. *in Evang.*

DOminus ac redemptor noſter, fratres caríſſimi, parátos nos inveníre deſíderans ; ſeneſcentem mundum quæ mala ſequantur denúntiat : ut nos ab ejus amóre compeſcat. Appropinquantem ejus términum quantæ percuſſiónes prævéniant, innoteſcit ; ut ſi Deum metúere in tranquillitáte nólumus : viciſſnum ejus judícium, vel percuſſiónibus attríti timeámus. Hæc nos, fratres caríſſimi, idcircò dícimus, ut ad cautélæ ſtúdium veſtræ mentes evígilent ; ne ſecuritáte tórpeant, ne ignorántiâ langueſcant : ſed ſemper eas & timor ſollícitet ; & in bono ópere ſollicitúdo confirmet : penſantes hoc quod Redemptóris noſtri voce ſubjúngitur ; Areſcéntibus homínibus præ timóre & expectatióne : quæ ſupervénient univerſo orbi.

℟. Erunt ſigna in ſole, & luna, & ſtellis ; & in terris preſſúra géntium : * Tunc vidébunt Fílium hóminis venientem in nube cum poteſtáte magna & majeſtáte. ℣. Sol convertétur in ténebras, & luna in ſánguinem, ántequàm véniat dies Dómini magnus & horríbilis : * Tunc. *Luc.* 21. *Joel.* 2.

Lectio viij.

VIrtútes cœlórum movebuntur. Quid étenim Dóminus Virtútes cœlórum ; niſi Angelos, Archángelos, Thronos, Dominatiónes, Principátus & Poteſtátes appellat ? quæ in adventu diſtricti Júdicis noſtris tunc óculis viſibíliter

apparébunt; ut diſtrictè tunc à nobis éxigant hoc: quòd nos modò inviſíbilis Cónditor æquanímiter portat. Ubi & ſúbditur; Et tunc vidébunt Fílium hóminis venientem in núbibus: cum poteſtáte magna & majeſtáte. Ac ſi apertè dicerétur; In poteſtáte & majeſtáte viſúri ſunt: quem in humilitáte póſitum audíre noluérunt; ut virtútem ejus tantò tunc diſtríctiùs ſéntiant: quantò nunc cervícem cordis ad ejus patiéntiam non inclínant. Sed quia hæc contra réprobos dicta ſunt: mox ad electórum conſolatiónem verba vertuntur. Nam & ſúbditur; His autem fíeri incipiéntibus, reſpícite, & leváte cápita veſtra: quóniam appropinquat redémptio veſtra.

℟. Deus manifeſtè véniet, Deus noſter & non ſilébit. Ignis in conſpectu ejus exardeſcet: advocábit cœlum & terram diſcérnere pópulum ſuum. * Congregáte illi ſanctos ejus. ℣. Timére Dóminum, & date illi honórem; * quia venit hora judícii ejus: * Congregáte. *Pſ.* 49. *Apoc.* 14.

Lectio ix.

LEváre cápita, eſt mentes noſtras ad gáudia pátriæ cœleſtis erígere. Qui ergo Deum díligunt, ex mundi fine gaudére atque hilaréſcere jubentur; quia vidélicet eum quem amant, mox invéniunt: dum tranſit is quem non amavérunt. Abſit enim ut fidélis quiſque qui Deum vidére deſíderat; de mundi percuſſiónibus lúgeat: quem finíri eiſdem ſuis percuſſiónibus non ignórat. Scriptum namque eſt; Quicumque volúerit amícus eſſe ſéculi hujus: inimícus Dei conſtitúitur. Qui ergo appropinquante mundi fine non gaudet; amícum ſe illíus eſſe teſtátur: atque per hoc inimícus Dei eſſe convíncitur. Sed abſit hoc à fidélium córdibus; abſit ab his qui & eſſe áliam vitam per fidem credunt: & eam per operatiónem díligunt. Ex mundi enim deſtructióne lugére eórum eſt, qui radíces cordis in ejus amóre plantavérunt; qui ſequentem vitam non quærunt: qui illam neque eſſe ſuſpicantur. Nos autem qui cœleſtis pátriæ gáudia ætérna cognóvimus: feſtináre ad ea quantóciùs debémus.

℟. Læténtur cœli, & exultet terra, & dicant in natiónibus: Dóminus regnávit. * Tunc laudábunt ligna ſaltûs coram Dómino; quia venit judicáre terram. ℣. Expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expectat; quia & ipſa creatúra liberábitur à ſer-

Digitized by Google

vitúte corruptiónis.* Tunc laudábunt. Glória. ¶ *Repetitur* ℟. Lætentur. *uſque ad* ℣. Expectátio. 1. *Par.* 16. *Rom.* 8.

¶ *Is ritus obſervatur in omni Officio ix. Lect. in quo non dicitur* Te Deum.]

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. D. ECce cum núbibus cœli quaſi Fílius hóminis veniébat; & Antíquus diérum dedit ei poteſtátem, & honórem, & regnum. *Dan.* 7.

Ant. 3. a. Omnes pópuli, Tribus, & linguæ ipſi ſérvient. *Dan.* 7.

Ant. 7. d. Poteſtas ejus, poteſtas æterna quæ non auferétur, & regnum ejus quod non corrumpétur. *Dan.* 7.

Ant. 5. C. Fluent ad eum pópuli, & judicábit inter pópulos multos, & corrípiet gentes fortes uſque in longinquum. *Mich.* 4.

Ant. 4. f. Ambulábimus in nómine Dñi Dei noſtri; & regnábit Dñus in monte Sion, ex hoc nunc & uſque in æternum. *Mich.* 4.

Capitulum. 1. Tim. 6.

ADventum Dómini noſtri Jeſu Chriſti ſuis tempóribus oſtendet beátus & ſolus potens, Rex regum, & Dóminus dominántium: qui ſolus habet immortalitátem, & lucem inhábitat inacceſſíbilem; quem nullus hóminum vidit, ſed nec vidére poteſt: cui honor, & impérium ſempiternum.

Hymn. Jordánis. *infrà*, 178.

℣. Intende, próſperè procéde, ℟. Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. *Pſ.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Scitóte quóniam propè eſt regnum Dei: amen dico vobis, quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia fiant. *Luc.* 21.

Oratio.

EXcita, quæſumus, Dómine, poténtiam tuã, & veni; ut ab imminéntibus peccatórum noſtrórum perículis, te mereámur protegente éripi: te liberante ſalvári. Qui vivis.

Oratio cujuſlibet Dominicæ Adventûs dicitur ad Horas per Hebdomad. niſi aliter notetur.

AD HORAS, Antiph. ſumuntur ex Laudibus, quartâ prætermiſſâ; quod ſemper obſervatur, niſi aliter notetur.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Ecce cum núbibus cœli.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum, * Miſerére nobis. *Joan.* 6.

Cetera ut in Pſalterio.

Canones habentur ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Omnes pópuli.

Capitulum. Zach. 14.

ERit Dóminus rex ſuper omnem terram; in die

illa erit Dóminus unus : & erit nomen ejus unum.

℟. *br.* Timébunt gentes * Nomen tuum, Dómine. Timébunt. ℣. Et omnes reges terræ * glóriam tuam, * Nomen. Glória Patri. Timébunt.

℣. Dóminus vidébitur in glória ſua : ℟. Et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum. *Pſ.* 101.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Poteſtas ejus.

Capitulum. Dan. 7.

JUdícium ſedébit ut auferátur poténtia, & conterátur, & diſpéreat uſque in finem; regnum autem, & poteſtas, & magnitúdo regni quæ eſt ſubter omne cœlum, detur pópulo ſanctórum Altíſſimi : cujus regnum, regnum ſempiternum eſt.

℟. *br.* Regnum tuum, Dñe, * Regnum ómnium ſeculórum. Regnum tuum. ℣. Et dominátio tua * in omni generatióne & generatiónem, * Regnum ómnium ſeculórum. Glória. Regnum tuum. *Pſ.* 144.

℣. Tua eſt, Dómine, poténtia & glória : ℟. Tu es ſuper omnes príncipes. 1. *Paral.* 29.

AD NONAM.

Ant. 4. f. Ambulábimus.

Capitulum. Ezech. 39.

POnam glóriam meam in géntibus ; & vidébunt omnes gentes judícium meum quod fécerim, & manum meam quam poſuérim ſuper eos : & ſcient domus Iſrael quia ego Dóminus Deus eórum à die illa, & deinceps.

℟. *br.* Lætentur & exultent gentes ; * Quóniam júdicas pópulos in æquitáte. Lætentur. ℣. Et gentes * in terra dírigis ; * Quóniam. Glória Patri. Lætentur. *Pſ.* 66.

℣. Jubiláte in conſpectu regis Dómini : ℟. Quóniam venit judicáre terram. *Pſ.* 97.

AD VESPERAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. f. ECce Dóminus Deus in fortitúdine véniet, & bráchium ejus dominábitur. Allelúia. *Iſ.* 40.

Ant. 5. C. Ecce merces Dñi cum eo, & opus illíus coram illo. Allelúia. *Iſ.* 40.

Ant. 7. a. De Jerúſalem dabit vocem ſuam Dñus, ſpes pópuli ſui, & fortitúdo filiórum Iſrael. Allelúia. *Joel.* 3.

Ant. 3. a. Replébitur terra, ut cognoſcant glóriam Dómini. Allelúia. *Habac.* 2.

Ant. 4. *D.* Omnis qui invocáverit nomen Dñi, ſalvus erit ; quia in monte Sion erit ſalvátio. Allelúia. *Joel.* 2.

Capitulum. Apocal. 22.

QUi juſtus eſt juſtificétur adhuc : & ſanctus ſanctificétur adhuc ; Ec-

Digitized by Google

ce vénio citò & merces mea mecum eſt : réddere unicuíque ſecundùm ópera ſua.

Hymn. Statúta. *infrà*, 180.

℣. Excita poténtiam tuã, & veni, ℟. Ut ſalvos fácias nos. *Pſ.* 79.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Vigiláte, omni témpore orantes; ut digni habeámini ſtare ante Fílium hóminis. Allelúia. *Luc.* 21.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

IN FERIIS ADVÉNTUS.

AD OFFICIUM NOCT.

Ante diem 18. *Decembris.*

Invit. Dóminum Deum qui ventúrus eſt, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Die 18. *Decembris*, & *deinceps, dicitur ſequens*

Invit. Dñus propè eſt : * Veníte, adorémus. *Philip.* 4. *Pſ.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

INſtantis adventum Dei
Poſcámus ardenti prece;
Feſtiſque munus ínclytum
Præoccupémus cánticis.

Æterna Proles féminæ
Non horret inclúdi ſinu;
Fit ipſe ſervus, ut jugo
Nos ſervitútis éximat.

Manſuétus & clemens venit;
Occurre, feſtína, Sion:
Ultrò tibi quam pórrigit,
Ne dura pacem réſpuas.

Mox nube clarâ fúlgurans
Mundi redíbit árbiter,
Suique membra córporis
Cœlo triumphátor vehet.

Fœtus tenebrárum, die
Cedant propinquo crímina:
Adam reformétur vetus,
Imágo ſuccédat novi.

Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Antiphonæ & Pſalmi de Pſalterio, ſecundùm Feriam.

℣. Anima mea deſiderávit te in nocte : ℟. Sed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te. *Cantic. Iſ.* 26.

Tria ℟℟℟. *ſumuntur è Dominica præcedenti, ex I. & II. Nocturno alternatim, ut notatur in qualibet Feria.*

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi & Antiph. de Pſalterio, ſecundùm Feriam.

Capitulum. Zach. 6.

HÆc ait Dóminus exercítuum, dicens : Ecce vir, Oriens nomen ejus; & ſubter eum oriétur : & ædificábit templum Dño.

Hymnus.

JOrdánis oras prævia
Vox ecce Baptiſtæ quatit:
Præcónis ad grandes ſonos
Ignávus abſcédat ſopor.

Auctóris adventum ſui
Tellus, & æther, & mare
Prægeſtiente ſéntiunt,
Et jam ſalútant gáudio.

Mundémus & nos péctora:
Deo propinquanti viam

Sternámus; & dignam domum
Tanto parémus hóſpiti.
Tu noſtra: tu, Jeſu, ſalus;
Tu robur & ſolátium:
Arens ut herba, te ſine
Mortále tabeſcit genus.
Ægris ſalutárem manum
Extende: proſtrátos leva:
Oſtende vultum, jam ſuus
Mundo refloreſcet decor.
Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Tu exurgens, Dómine, miſeréberis Sion; ℟. Quia venit tempus miſerendi ejus. *Pſ.* 101.

Ad Benedíctus. *Antiph. propria, ut infrà in qualibet Feria.*

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 156.

Oratio Dominicæ præcedentis, niſi propria aſſignetur.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Conſurge, conſurge, indúere fortitúdinem, bráchium Dómini: conſurge ſicut in diébus antíquis. *Iſ.* 51.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum,* Miſerére nobis. *Joan.* 6.

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 158.

AD TERTIAM.

Ant. 1. g. Obſecro, Dómine, mitte quem miſſúrus es. *Exod.* 4.

Capitulum. Iſaïæ. 62.

PRopter Sion non tacébo, & propter Jerúſalem non quieſcam; donec egrediátur ut ſplendor Juſtus ejus: & Salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. *br.* Memento noſtrî, Dómine,* In beneplácito pópuli tui. Memento. ℣. Víſita nos * in ſalutári tuo, * In. Glória. Memento. *Pſ.* 105.

℣. Quis dabit ex Sion ſalutáre Iſrael? ℟. Cùm convérterit Deus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſrael. *Pſ.* 52.

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 161.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Oſtende, Dómine, fáciem tuam: placáre, Dómine; ne moréris. *Dan.* 9.

Capitulum. Iſaïæ. 46.

AUdíte me, duro corde, qui longè eſtis à juſtítia; propè feci juſtítiam meam, non elongábitur: & ſalus mea non morábitur.

℟. *br.* Oſtende nobis, Dómine,* Miſericórdiam tuam. Oſtende. ℣. Et ſalutáre tuum * da nobis: * Miſericórdiam. Glória Patri. Oſtende. *Pſ.* 84.

℣. Mirífica miſericórdias tuas, ℟. Qui ſalvos facis ſperantes in te. *Pſ.* 16.

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 162.

Digitized by Google

AD NONAM.

Ant. 1. f. Expectátio Iſrael, Salvátor ejus in témpore tribulatiónis, ne derelinquas nos. *Jerem.* 14.

Capitulum. Jerem. 50.

IN témpore illo, ait Dóminus : Quærétur iníquitas Iſrael, & non erit; & peccátum Juda, & non inveniétur : quóniam propítius ero eis quos relíquero.

℟. *br.* Propè timentes Dóminum * Salutáre ipſíus. Propè. ℣. Ut inhábitet glória * in terra noſtra, * Salutáre ipſíus. Glória Patri. Propè.

℣. Juſtítia ante eum ambulábit : ℟. Et ponet in via greſſus ſuos. *Pſ.* 84.

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 162.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Antiph. de Pſalterio, ſecundùm Feriam.

Capitulum. Habac. 2.

APparébit in finem, & non mentiétur : ſi moram fécerit, expecta illum; quia véniens véniet : & non tardábit.

Hymnus.

STatúta decréto Dei
Tandem propinquant témpora :
Emptus tot annórum morâ
Affulget è cœlo dies.

Patris nefando crímine
Proles jacébat ſáucia :
In mortis umbra cónditum
Sedébat humánum genus.

Morti ſecundæ débitos
Et ſempiternis ígnibus,
Horrenda juſti Júdicis
Manébat expectátio.

Heu ! quis ruínæ tam gravis
Sarcíre damna; quæ manus
Afferre tam grandi queat
Parem medélam vúlneri ?

Tu, Chriſte, tu ſolus tuo
Delapſus è throno Deus,
Imágini potes tuæ
Formam decuſque réddere.

Roráte, cœli, déſuper;
Juſtumque fœcundo ſinu
Complexa tellus, pérdito
Orbi ſalútem gérminet.

Sit ſempiterna laus tibi,
Verbum Patris, factum caro,
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum. Amen.

℣. Adjútor meus & protector meus tu es : ℟. Deus meus, ne tardáveris. *Pſ.* 39.

Ad Magníficat. *Antiph. propria, ut infrà in qualibet Feria.*

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 162.

COMPLETORIUM, *ut in Pſalterio, ſervatis quæ Tempori Adventûs ſunt propria.*

Preces, quando dicuntur, ut ſuprà, 165.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 2.

ERit in novíſſimis diébus præparátus mons

domûs Dómini in vértice móntium ; & elevábitur ſuper colles ⁝ & fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt pópuli multi, & dicent ⁝ Veníte, & aſcendámus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob ; & docébit nos vias ſuas ⁝ & ambulábimus in ſémitis ejus ; quia de Sion exíbit lex ⁝ & verbum Dómini de Jerúſalem. Et judicábit gentes, & árguet pópulos multos ; & conflábunt gládios ſuos in vómeres ⁝ & lánceas ſuas in falces ; non levábit gens contra gentem gládium ⁝ nec exercebuntur ultrà ad prælium. Domus Jacob, veníte, & ambulémus in lúmine Dómini. Projeciſti enim pópulum tuum, domum Jacob ; quia repléti ſunt ut olim, & áugures habuérunt ut Philíſthiim ⁝ & púeris aliénis adhæſérunt. Hæc dicit.

℟. Atténde, Dómine, de cœlo. 170.

Lectio ij. Cap. 3.

ECce enim dominátor Dóminus exercítuum áuferet à Jerúſalem & à Juda válidum & fortem ⁝ omne robur panis, & omne robur aquæ ; fortem, & virum bellatórem, júdicem & prophétam, & aríolum, & ſenem ⁝ príncipem ſuper quinquaginta, & honorábilem vultu ; & conſiliárium, & ſapientem de architectis ⁝ & prudentem elóquii myſtici. Et dabo púeros príncipes eórum ⁝ & effemináti dominabuntur eis. Hæc dicit.

℟. Statim véniet ad templum ſuum. 171.

Lectio iij. Cap. 4.

IN die illa erit germen Dómini in magnificéntia & glória ; & fructus terræ ſublímis ⁝ & exultátio his qui ſalváti fúerint de Iſrael. Et erit ; Omnis qui relictus fúerit in Sion, & reſíduus in Jerúſalem, ſanctus vocábitur ⁝ omnis qui ſcriptus eſt in vita in Jerúſalem ; ſi ablúerit Dóminus ſordes filiárum Sion ⁝ & ſánguinem Jerúſalem láverit de médio ejus in ſpíritu judícii, & ſpíritu ardóris. Et creábit Dóminus ſuper omnem locum montis Sion ⁝ & ubi invocátus eſt, nubem per diem ; & fumum & ſplendórem ignis flammantis in nocte ⁝ ſuper omnem enim glóriam protéctio. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre contráheris. 171.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Non tardat Dóminus promiſſiónem ſuam : advéniet dies Dómini. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Ecce prædixi vobis ómnia : cùm vidéritis hæc fíeri, ſcitóte quòd in próximo ſit in óſtiis. *Marc.* 13.

Digitized by Google

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 5.

CAntábo dilecto meo cánticum patruélis mei víneæ ſuæ. Vínea facta eſt dilecto meo in cornu fílio ólei. Et ſepívit eam, & lápides elégit ex illa; & plantávit eam electam, & ædificávit turrim in médio ejus: & tórcular extruxit in ea; & expectávit ut fáceret uvas: & fecit labruſcas. Nunc ergo, habitatóres Jerúſalem, & viri Juda: judicáte inter me & víneam meam. Quid eſt quod débui ultrà fácere víneæ meæ, & non feci ei? An quòd expectávi ut fáceret uvas; & fecit labruſcas? Hæc dicit.

℟. Ecce ſervus. 172.

Lectio ij.

ET nunc oſtendam vobis quid ego fáciam víneæ meæ; Auferam ſepem ejus, & erit in direptiónem: díruam macériam ejus, & erit in conculcatiónem. Et ponam eam deſertam: non putábitur, & non fodiétur; & aſcendent vepres, & ſpinæ: & núbibus mandábo ne pluant ſuper eam imbrem. Vínea enim Dómini exercítuum domus Iſrael eſt, & vir Juda germen ejus delectábile; & expectávi ut fáceret judícium, & ecce iníquitas: & juſtítiam, & ecce clamor. Væ qui conjúngitis domum ad domum, & agrum agro copulátis uſque ad términum loci; numquid habitábitis vos ſoli in médio terræ? in áuribus meis ſunt hæc, dicit Dóminus exercítuum. Hæc dicit.

℟. Confortáre. 173.

Lectio iij.

VÆ qui conſúrgitis manè ad ebrietátem ſectandam, & potandum uſque ad véſperam: ut vino æſtuétis. Cíthara, & lyra, & tympanum, & tíbia, & vinum in convíviis veſtris; & opus Dómini non reſpícitis: nec ópera mánuum ejus conſiderátis. Proptéreà captívus ductus eſt pópulus meus, quia non hábuit ſciéntiam; & nóbiles ejus interiérunt fame: & multitúdo ejus ſiti exáruit. Proptéreà dilatávit inférnus ánimam ſuam; & apéruit os ſuum abſque ullo término: & deſcendent fortes ejus, & pópulus ejus, & ſublímes, glorioſíque ejus ad eum. Et incurvábitur homo; & humiliábitur vir: & óculi ſublímium deprimentur. Et exaltábitur Dóminus exercítuum in judício: & Deus ſanctus ſanctificábitur in juſtítia. Hæc dicit.

℟. Expectat. 173.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *a.* Quales oportet vos eſſe in ſanctis converſatiónibus,

expectantes & properantes in adventum diéi Dómini? 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Atténdite ne graventur corda veſtra in crápula, & ebrietáte, & curis hujus vitæ. *Luc.* 21.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 5.

VÆ qui tráhitis iniquitátem in funículis vanitátis: & quaſi vínculum plauſtri peccátum. Qui dícitis; Feſtínet, & citò véniat opus ejus, ut videámus: & appópiet, & véniat conſílium Sancti Iſrael, & ſciémus illud. Væ qui dícitis malum bonum, & bonum malum; ponentes ténebras lucem, & lucem ténebras: ponentes amárum in dulce, & dulce in amárum. Væ qui ſapientes eſtis in óculis veſtris: & coram vobiſmetipſis prudentes. Væ qui potentes eſtis ad bibendum vinum, & viri fortes ad miſcendam ebrietátem; qui juſtificátis ímpium pro munéribus: & juſtítiam juſti aufertis ab eo. Hæc dicit.

℟. Atténde, Dñe. 170.

Lectio ij.

PRopter hoc, ſicut dévorat ſtípulam lingua ignis, & calor flammæ exúrit; ſic radix eórum quaſi favilla erit: & germen eórum ut pulvis aſcendet. Abjecérunt enim legem Dómini exercítuum: & elóquium Sancti Iſrael blaſphemavérunt. Ideò irátus eſt furor Dómini in pópulum ſuum; & extendit manum ſuam ſuper eum, & percuſſit eum, & conturbáti ſunt montes: & facta ſunt morticína eórum quaſi ſtercus in médio plateárum. In his ómnibus non eſt averſus furor ejus: ſed adhuc manus ejus extenta. Et elevábit ſignum in natiónibus procul; & ſibilábit ad eum de fínibus terræ: & ecce feſtínus velóciter véniet. Hæc dicit.

℟. Statim véniet. 171.

Lectio iij. Cap. 8.

DOminum exercítuum ipſum ſanctificáte: ipſe pavor veſter, & ipſe terror veſter. Et erit vobis in ſanctificatiónem; in lápidem autem offenſiónis & in petram ſcándali duábus dómibus Iſrael: in láqueum & in ruínam habitántibus Jerúſalem. Et offendent ex eis plúrimi & cadent; & conterentur, & irretientur: & capientur. Liga teſtimónium, ſigna legem in diſcípulis meis. Et expectábo Dóminum qui abſcondit fáciem ſuam à domo Jacob: & præſtolábor eum. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre. 171.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *g.* Satágite immaculáti & in-

Digitized by Google

violáti ei inveníri in pace. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. c. Vos ſímiles homínibus expectántibus dñum ſuum; ut, cùm vénerit, confeſtim apériant ei. *Luc.* 12.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 10.

ET erit in die illa; non adjíciet reſíduum Iſrael, & hi qui fúgerint de domo Jacob, inníti ſuper eo qui pércutit eos ⁝ ſed innitétur ſuper Dóminum Sanctum Iſrael in veritáte. Relíquiæ convertentur, relíquiæ, inquam, Jacob ad Deum fortem. Si enim fúerit pópulus tuus Iſrael quaſi aréna maris; relíquiæ convertentur ex eo ⁝ conſummátio abbreviáta inundábit juſtítiam. Conſummatiónem enim & abbreviatiónem Dóminus Deus exercítuum fáciet in médio omnis terræ. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus exercítuum ⁝ Noli timére, pópulus meus habitátor Sion, ab Aſſur; in virga percútiet te ⁝ & báculum ſuum levábit ſuper te in via Ægypti. Adhuc enim páululum modicumque ⁝ & conſummábitur indignátio & furor meus ſuper ſcelus eórum. Hæc dicit.

℟. Ecce ſervus meus, dicit Dóminus. 172.

Lectio ij. Cap. 11.

IN die illa radix Jeſſe, qui ſtat in ſignum populórum; ipſum gentes deprecabuntur ⁝ & erit ſepulcrum ejus glorióſum. Et erit in die illa; Adjíciet Dóminus ſecundò manum ſuam ad poſſidendum reſíduum pópuli ſui ⁝ quod relinquétur ab Aſſyriis, & ab Ægypto, & à Phetros, & ab Æthiópia, & ab Ælam, & à Sénnaar, & ab Emath, & ab ínſulis maris. Et levábit ſignum in natiónes; & congregábit prófugos Iſrael ⁝ & diſperſos Juda cólliget à quatuor plagis terræ. Hæc dicit.

℟. Confortáre. 173.

Lectio iij. Cap. 14.

PRopè eſt ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabuntur. Miſerébitur enim Dóminus Jacob; & éliget adhuc de Iſrael ⁝ & requiéſcere eos fáciet ſuper humum ſuam; adjungétur ádvena ad eos ⁝ & adhærébit dómui Jacob. Et tenébunt eos pópuli; & addúcent eos in locum ſuum ⁝ & poſſidébit eos domus Iſrael ſuper terram Dómini in ſervos & ancillas; & erunt capientes eos qui ſe céperant ⁝ & ſubjícient exactóres ſuos. Et erit in die illa ⁝ cùm réquiem déderit tibi Deus à labóre tuo, & à concuſſióne tua, & à ſervitúte

Digitized by Google

dura quâ antè ſerviſti; ſumes parábolam iſtam contra regem Babylónis, & dices: Quómodò ceſſávit exactor; quiévit tribútum? Contrívit Dóminus báculum impiórum; virgam dominántium; cædentem pópulos in indignatióne, plagâ inſanábili; ſubjicientem in furóre gentes: perſequentem crudéliter. Conquiévit & ſíluit omnis terra: gavíſa eſt & exultávit. Hæc dicit.

℟. Expectat. 173.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. A. Grátia vobis & pax à Deo, ut nihil deſit in ulla grátia expectántibus revelatióně Dómini. 1. *Cor.* 1.

Ad Magníficat. *Ant* 5. F. Ecce vénio: beátus qui vígilat, & cuſtódit veſtimenta ſua, ne nudus ámbulet. *Apoc.* 16.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 16.

EMitte Agnum, Dómine, dominatórem terræ: de petra deſerti ad montem fíliæ Sion. Et erit; Sicut avis fúgiens, & pulli de nido avolántes: ſic erunt fíliæ Moab in tranſcenſu Arnon. Ini consílium; coge concílium: pone quaſi noctem umbram tuam in merídie; abſconde fugientes: & vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei: Moab, eſto latíbulum eórum à fácie vaſtatóris; finítus eſt enim pulvis, conſummátus eſt miſer: defécit qui conculcábat terram. Et præparábitur in miſericórdia ſólium: & ſedébit ſuper illud in veritáte in tabernáculo David; júdicans & quærens judícium: & velóciter reddens quod juſtum eſt. Hæc dicit.

℟. Attende, Dñe. 170.

Lectio ij. Cap. 17.

ET erit in die illa; Attenuábitur glória Jacob: & pinguédo carnis ejus marceſcet. Et erit ſicut cóngregans in meſſe quod reſtíterit; & bráchium ejus ſpicas leget: & erit ſicut quærens ſpicas in valle Ráphaim. Et relinquétur in eo ſicut racémus: & ſicut excúſſio óleæ duárum vel trium olivárum in ſummitáte rami; ſive quátuor aut quinque in cacumínibus ejus fructus ejus: dicit Dóminus Deus Iſrael. In die illa inclinábitur homo ad factórem ſuum: & óculi ejus ad Sanctum Iſrael reſpícient; & non inclinábitur ad altária quæ fecérunt manus ejus: & quæ operáti ſunt dígiti ejus, non reſpíciet, lucos & delúbra. Hæc dicit.

℟. Statim véniet. 171.

Lectio iij. Cap. 19.

IN die illa erit altáre Dómini in médio terræ

Ægypti ⁝ & títulus Dómini juxta términum ejus erit in ſignum & in teſtimónium Dómino exercítuum in terra Ægypti. Clamábunt enim ad Dóminum à fácie tribulantis ; & mittet eis ſalvatórem & propugnatórem ⁝ qui líberet eos. Et cognoſcétur Dóminus ab Ægypto ⁝ & cognoſcent Ægyptii Dóminum in die illa ; & colent eum in hóſtiis & in munéribus ⁝ & vota vovébunt Dómino , & ſolvent. Et percútiet Dóminus Ægyptum plagâ , & ſanábit eam ; & revertentur ad Dóminum , & placábitur eis ⁝ & ſanábit eos. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre 171.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. D. Integer ſpíritus veſter , & ánima , & corpus ſine queréla in adventu Dómini noſtri Jeſu Chriſti ſervétur. 1. *Theſſ.* 5.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Sicut fulgur coruſcans de ſub cœlo in ea quæ ſub cœlo ſunt, fulget ; ita erit Fílius hóminis in die ſua. *Luc.* 17.

SABBATO.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 28.

IN die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ ⁝ & fertum exultatiónis reſíduo pópuli ſui ; & ſpíritus judícii ſedenti ſuper judícium ⁝ & fortitúdo revertentibus de bello ad portam. Verum hi quoque præ vino neſciérunt ; & præ ebrietáte , erravérunt ⁝ ſacerdos & prophéta neſciérunt præ ebrietáte ; abſorpti ſunt à vino , erravérunt in ebrietáte ⁝ neſciérunt videntem , ignoravérunt judícium. Omnes enim menſæ replétæ ſunt vómitu , ſordiumque ⁝ ita ut non eſſet ultrà locus. Quem docébit ſciéntiam ? & quem intellígere fáciet audítum ? ablactátos à lacte , avulſos ab ubéribus. Hæc dicit.

℟. Ecce ſervus. 172.

Lectio ij.

PRopter hoc audíte verbum Dómini , viri illuſóres , qui dominámini ſuper pópulum meum qui eſt in Jerúſalem. Dixiſtis enim ; Percúſſimus fœdus cum morte ⁝ & cum inferno fécimus pactum. Flagellum inundans cùm tranſierit , non véniet ſuper nos ; quia poſúimus mendácium ſpem noſtram ⁝ & mendácio protecti ſumus. Idcircò hæc dicit Dóminus Deus ; Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem , lápidem probátum , angulárem , pretióſum , in fundamento fundátum ⁝ qui credíderit , non feſtínet. Et ponam in póndere judícium , & juſtítiam in menſúra ; & ſubvertet grando ſpem mendácii ⁝ & prote-

ctiónem aquæ inundábunt. Et delébitur fœdus veſtrum cum morte : & pactum veſtrum cum inferno non ſtabit ; flagellum inundans cùm tranſíerit : éritis ei in conculcatiónem. Hæc dicit.

℟. Confortáre. 173.

Lectio iij. Cap. 29.

VÆ qui profundi eſtis corde, ut à Dño abſcondátis consílium : quorũ ſunt in ténebris ópera, & dicunt ; Quis videt nos, & quis novit nos ? Perverſa eſt hæc veſtra cogitátio ; quaſi ſi lutum contra fígulum cógitet, & dicat opus factóri ſuo : Non feciſti me ; & figmentum dicat fictóri ſuo : Non intélligis. Nonne adhuc in módico & in brevi convertétur Líbanus in Charmel, & Charmel in ſaltum reputábitur ? Et áudient in die illa ſurdi verba libri : & de ténebris & calígine óculi cæcórum vidébunt. Et addent mites in Dómino lætítiam, & páuperes hómines in Sancto Iſrael exultábunt ; quóniam defécit qui prævalébat, conſummátus eſt illúſor : & ſuccíſi ſunt omnes qui vigilábant ſuper iniquitátem. Hæc dicit.

℟. Expectat. 173.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Exaltábitur Dóminus exercítuum in judício, & Deus ſanctus ſanctificábitur in juſtítia. *Iſ.* 5.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

Capitulum. Deut. 18.

PRophétam de gente tua, & de frátribus tuis ſicut me ; ſuſcitábit tibi Dóminus Deus tuus : ipſum áudies.

Hymnus, Statúta. 180.

℣. Accédite ad eum, & illumináemini ; ℟. Et fácies veſtræ non confundentur. *Pſ.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Míſerans miſerébitur tuî Dóminus, & non fáciet avoláre à te ultrà doctórem tuum ; & erunt óculi tui videntes præceptórem tuum. *Iſ.* 30.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA II. ADVENTUS.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum Deum qui ventúrus eſt, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Inſtantis. *ut ſuprà*, 178.

Pſalmi, ut in Pſalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Scriptum eſt in Prophétis : Erunt omnes docíbiles Dei. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Non caligábunt óculi vidéntium, & aures audiéntium diligenter auſcultábunt. *Iſ.* 32.

Ant. 3. à. Cor ſtultórum intélliget ſciéntiam, & lingua balbórum velóciter loquétur, & planè. *Iſ.* 32.

Digitized by Google

℣. Déxteram tuam ſic notam fac, Dómine, ℟. Et erudítos corde in ſapiéntia. *Pſ.* 89.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 32.

Lectio j.

ECce in juſtítia regnábit rex : & príncipes in judício præerunt. Et erit vir ſicut qui abſcónditur à vento, & celat ſe à tempeſtáte; ſicut rivi aquárum in ſiti : & umbra petræ prominentis in terra deſerta. Non caligábunt óculi vidéntium : & aures audiéntium diligenter auſcultábunt. Et cor ſtultórum intélliget ſciéntiam : & lingua balbórum velóciter loquétur, & planè. Non vocábitur ultrà is qui inſípiens eſt, Princeps : neque fraudulentus appellábitur Major. Hæc dicit.

℟. Vos teſtes mei, dicit Dóminus, & ſervus meus quem elégi; * Ut ſciátis & credátis mihi, & intelligátis quia ego ipſe ſum. ℣. Qui de cœlo venit, ſuper omnes eſt : & quod vidit, & audívit, hoc teſtátur; * Ut ſciátis & credátis. *Iſ.* 43. *Joan.* 3.

Lectio ij. Cap. 33.

AUdíte, qui longè eſtis, quæ fécerim : & cognóſcite, vicíni, fortitúdinem meam. Contérriti ſunt in Sion peccatóres : poſſédit tremor hypócritas. Quis póterit habitáre de vobis cum igne devorante? Quis habitábit ex vobis cum ardóribus ſempiternis? Qui ámbulat in juſtítiis, & lóquitur veritátem; qui prójicit avarítiam ex calúmnia, & éxcutit manus ſuas ab omni múnere; qui obtúrat aures ſuas ne áudiat ſánguinem : & claudit óculos ſuos ne vídeat malum. Iſte in excelſis habitábit, munimenta ſaxórum ſublímitas ejus : panis ei datus eſt, aquæ ejus fidéles ſunt. Regem in decóre ſuo vidébunt óculi ejus : cernent terrã de longè. Hæc dicit.

℟. Pópulus durâ cervíce convertétur; & ſcient quia ego ſum Dóminus Deus eorum : & * Dabo eis cor, & intélligent; aures, & áudient : & laudábunt me. ℣. Scriptum eſt : Dedit illis Deus óculos ut non víideant, & aures ut non áudiant, uſque in hodiernum diem. * Dabo eis. *Baruch.* 2. *Rom.* 11.

Lectio iij. Cap. 35.

LÆtábitur deſerta & ínvia; & exultábit ſolitúdo : & florébit quaſi lílium. Gérminans germinábit : & exultábit lætabunda & laudans; glória Líbani data eſt ei : decor Carméli, & Saron. Ipſi vidébunt glóriam Dómini : & decórem Dei noſtri. Confortáte manus diſſolútas : & génua debília roboráte. Dícite pu-

ſillánimis ; Confortámini ⁝ & nolíte timére. Ecce Deus veſter ultiónem addúcet retributiónis ; Deus ipſe véniet ⁝ & ſalvábit vos. Tunc aperientur óculi cæcórum ⁝ & aures ſurdórum patébunt. Tunc ſáliet ſicut cervus, claudus ⁝ & aperta erit lingua mutórum ; quia ſciſſæ ſunt in deſerto aquæ ⁝ & torrentes in ſolitúdine. Et quæ erat árida, erit in ſtagnum ⁝ & ſítiens, in fontes aquárum. Hæc dicit.

℟. Properábunt gentes multæ, & dicent : Veníte, aſcendámus ad montem Dómini, & * Docébit nos de viis ſuis, & † Ibimus in ſémitis ejus. ℣. Meſſías venit, qui dícitur Chriſtus : cùm vénerit ille, nobis annuntiábit ómnia : * Docébit. Glória Patri. † Ibimus. *Mich.* 4. *Joan.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Magnificátus eſt Dóminus : implévit Sion judício & juſtítiâ ; & erit fides in tempóribus tuis. *Iſ.* 33.

Ant. 4. f. Divítiæ ſalútis ſapiéntia & ſciéntia : timor Dómini ipſe eſt theſaurus ejus. *Iſ.* 33.

Ant. 5. a. Tempus requirendi Dóminum, cùm vénerit qui docébit vos juſtítiam. *Oſee.* 10.

℣. Propè es tu, Dómine ; ℟. Et omnes viæ tuæ véritas. *Pſ.* 118.

Lectio iv.

Sermo S. Leónis Papæ.

Serm. II. de Jejunio decimi menſis, & Collectis. 1.

SI fidéliter, dilectíſſimi, atque ſapienter creatiónis noſtræ intelligámus exórdium ; inveniémus hóminem ídeò ad imáginem Dei cónditum, ut imitátor ſui eſſet auctóris ⁝ & hanc eſſe natúralem noſtri géneris dignitátem ; ſi in nobis quaſi in quodam ſpéculo ⁝ divínæ benignitátis forma reſpléndeat. Ad quam quotídie nos útique réparat grátia Salvatóris ; dum quod cécidit in Adam primo ⁝ erígitur in ſecundo. Cauſa autem reparatiónis noſtræ non eſt niſi miſericórdia Dei ; quem non diligerémus, niſi nos prior ipſe dilígeret ⁝ & ténebras ignorántiæ noſtræ, ſuæ veritátis luce diſcúteret. Tu autem.

℟. Sapiéntia ſúſcipit inquirentes ſe, & præíbit in via juſtítiæ : * Qui ſérviunt ei, obſequentes erunt Sancto ; & eos qui díligunt illam, díligit Deus. ℣. Nos Spíritu ex fide, ſpem juſtítiæ expectámus in Chriſto Jeſu : * Qui. *Eccli.* 4. *Galat.* 5.

Lectio v.

QUod quómodò implétum ſit ⁝ Joannes Apóſtolus commémorat, dicens. Scimus quóniam Fi-

lius Dei venit ; & dedit nobis ſenſum, ut cognoſcámus verum Deum : & ſimus in vero Fílio ejus. Et íterùm ; Nos ergo diligámus Deum : quóniã ipſe prior dilexit nos. Diligendo ítaque nos Deus, ad imáginem ſuam nos réparat : & ut in nobis formam ſuæ bonitátis invéniat ; dat unde ipſi quoque quod operátur, operémur : accendens ſcílicet méntium noſtrárum lucernas, & igne nos ſuæ caritátis inflammans ; ut non ſolùm ipſum, ſed étiam quidquid díligit : diligámus. Nam ſi inter hómines ea demùm firma amicítia eſt, quam morum ſimilitúdo ſociárit ; cùm tamen parílitas voluntátum ſæpè in réprobos tendat affectus : quantùm nobis optandum atque nitendum eſt ; ut in nullo ab iis quæ Deo ſunt plácita, diſcrepémus ? De quo dicit Prophéta ; Quóniam ira in indignatióne ejus : & vita in voluntáte ejus ; quia non áliter in nobis erit dígnitas divínæ majeſtátis : niſi imitátio fúerit voluntátis.

℟. Senſum tuum, Dómine, quis ſciet, * Niſi tu ſapiéntiam míſeris de altíſſimis ; & ſic correctæ ſint ſémitæ eórum qui ſunt in terris, & quæ tibi placent didícerint hómines ? ℣. Ego carnális ſum, venúmdatus ſub peccáto ; quod enim óperor, non intélligo, * Niſi. *Sap.* 9. *Rom.* 7.

Lectio vj. Cap. 2.

Dicente ítaque Dómino ; Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota mente tua : &, Díliges próximum tuum ſicut teipſum ; ſuſcípiat fidélis ánima auctóris ſui atque rectóris immarceſſíbilem caritátem : totamque ſe étiam ejus ſubjíciat voluntáti ; in cujus opéribus atque judíciis nihil vacat à veritáte juſtítiæ : nihil à miſeratióne cleméntiæ. Quóniam etſi magnis quis labóribus & multis fatigétur incómmodis : bona eſt illi cauſa tolerandi ; qui ſe adverſis vel córrigi intélligit : vel probári. Caritátis verò iſtíus píetas perfecta eſſe non póterit : niſi diligátur & próximus. Quo nómine non ii tantùm intelligendi ſunt qui nobis amicítiâ aut propinquitáte junguntur ; ſed omnes prorſus hómines, cum quibus nobis natúra commúnis eſt : ſive illi hoſtes ſint, ſive ſócii, ſive líberi, ſive ſervi. Unus enim nos Cónditor finxit : unus nos Creátor animávit. Dedit autem nobis majóres diligendi próximi cauſas chriſtiánæ grátiæ latitúdo.

℟. Quis ſuſcitávit ab

oriente Juſtum? Vidérunt extréma terræ, appropinquavérunt & acceſſérunt: * Unuſquiſque próximo ſuo auxiliábitur, & fratri ſuo dicet: Confortáre. ℣. Ut unánimes honorificétis Patrem Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ſuſcípite ínvicem, ſicut & Chriſtus ſuſcépit vos in honórem Dei: * Unuſquiſque próximo. Glória Patri. * Unuſquiſque próximo. *Iſ.* 41. *Rom.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Flos de radíce Jeſſe aſcendet; & requieſcet ſuper eum Spíritus ſapiéntiæ & intellectûs. *Iſ.* 11.

Ant. 6. F. In ſciéntia ſua juſtificábit ipſe multos, & iniquitátes eórum ipſe portábit. *Iſ.* 53.

Ant. 7. *d.* Scient errantes ſpíritu intellectum; & muſſitatóres diſcent legem. *Iſ.* 29.

℣. Deus, cognoſcámus in terra viam tuam: ℟. In ómnibus géntibus ſalutáre tuum. *Pſ.* 66.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 11.

IN illo témpore: Joannes cùm audiſſet in vínculis ópera Chriſti; mittens duos de diſcípulis ſuis: ait illi. Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbyteri.

In Matth. Lib. 2. *C.* 11.

JOannes non quaſi ignórans intérrogat, * ipſe enim céteris ignorántibus demonſtráverat, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi; & Patris vocem audíerat intonantis: Hic eſt Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. Sed quómodò Salvátor intérrogat ubi ſit póſitus Lázarus; ut qui locum ſepulcri indicábant: ſaltèm ſic pararentur ad fidem & vidérent mórtuum reſurgentem; ſic & Joannes interficiendus ab Heróde: diſcípulos ſuos mittit ad Chriſtum; ut per hanc occaſiónem videntes ſigna atque virtútes, créderent in eum: & magiſtro interrogante ſibi díſcerent.

℟. Deus ipſe véniet, & ſalvábit vos: tunc aperientur óculi cæcórum, & aures ſurdórum patébunt: tunc * Sáliet ſicut cervus, claudus; & aperta erit lingua mutórum. ℣. Cæci vident, claudi ámbulant, lepróſi mundantur, ſurdi áudiunt: * Sáliet ſicut cervus. *Iſ.* 35. *Matth.* 11.

Lectio viij.

JOannes interrogáverat per diſcípulos; Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Chriſtus ſigna demonſtrat; non ad ea

reſpondens quæ interrogátus fúerat : ſed ad ſcándalum nuntiórum. Ite, inquit, & dícite Joanni ſigna quæ cérnitis : cæcos videntes; & claudos ambulantes : & réliqua. Et, quod his non minus eſt : Páuperes evangelizantur. Vel páuperes ſpíritu, vel certè ópibus páuperes; ut nulla inter nóbiles & ignóbiles, inter divites & egénos : in prædicatióne diſtántia ſit. Hæc magiſtri rigórem, hæc præceptóris cómprobant veritátem; quando omnis apud eum qui ſalvári poteſt : æqualis eſt. Quòd autem ait : Et beátus qui non fúerit ſcandalizátus in me; internúntios pércutit : ſicut in conſequéntibus demonſtrábitur.

℟. Audient in die illa ſurdi verba libri, & * De ténebris & calígine óculi cæcórum vidébunt; & páuperes hómines in Sancto Iſrael exultábunt. ℣. Mórtui reſurgunt, páuperes evangelizantur: * De ténebris. *Iſ.* 29. *Matth.* 11.

Lectio ix.

SI ſupérior ſenténtia contra Joannem proláta fúerat in eo quod ait : Beátus eſt qui non fúerit ſcandalizátus in me; quómodò nunc Joannes tantis láudibus prædicátur? Sed quia turba circumſtans interrogatiónis myſtérium neſciébat : & putábat Joannem dubitáre de Chriſto, quem ipſe monſtráverat dígito; ut intellígerent Joannem non ſibi interrogaſſe : ſed diſcípulis ſuis; Quid, inquit, exiſtis in deſertum? Numquid ob hoc, ut hóminem viderétis cálamo ſímilem; qui omni vento circumfertur : & levitáte mentis de eo ambígeret; quem ántea prædicárat? An fórſitan ſtímulis contra me invídiæ cógitur : & prædicátio ejus vanam ſectátur glóriam; ut ex ea quærat lucra? Cur divítias cúpiat? ut áffluat dápibus? locuſtis véſcitur, & melle ſylveſtri. An ut móllibus veſtiátur? pili camelórum tegmen ejus ſunt. Iſtiúſmodi cibus & veſtis, cárceris hoſpítio recipiuntur : & prædicátio veritátis tale habet habitáculum. Qui autem adulatóres ſunt, & ſectantur lucra, & quærunt divítias, & delíciis áffluunt; & móllibus veſtiuntur : iſti in dómibus regum ſunt. Ex quo oſténditur; rígidam vitam & auſtéram prædicatióne vitáre debére aulas regum : & móllium hóminum palátia declináre. Sed quid exiſtis vidére? Prophétam? Etiam dico vobis, & pluſquam Prophétam. In eo Joannes Prophétis céteris major,

majór eſt; quòd quem illi prædicavérunt eſſe ventúrum : hic veniſſe dígito demonſtrávit.

℟. Beátus homo qui audit me: qui me invénerit, invéniet vitam, & háuriet ſalútem à Dómino; * Qui autem in me peccáverit, lædet ánimam ſuam. ℣. Beátus qui non fúerit ſcandalizátus in me; * Qui autem. Glória. *Repet.* ℟. Beátus homo. *uſque ad* ℣. Beátus. *Prov.* 8. *Matth.* 11.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. DOminus formans me ex útero ſervum ſibi, ut redúcam Jacob ad eum, dixit: Ecce dedi te in lucem géntium. *Iſ.* 49.

Ant. 8. c. Evangelizáre paupéribus miſit me, prædicáre captívis remiſſiónẽ, & cæcis viſum. *Luc.* 4.

Ant. 3. c. Miſit me ut prædicárem annum placábilem Dómino, ut conſolárer omnes lugentes. *Iſ.* 61.

Ant. 4. D. Ducam cæcos in viam quam néſciunt; & in ſémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam. *Iſ.* 42.

Ant. 5. a. Ponam ténebras coram eis in lucem, & prava in recta. *Iſ.* 42.

Capitulum. Iſaíæ. 50.

QUis ex vobis timens Dóminum, áudiens vocem ſervi ſui? Qui ambulávit in ténebris, & non eſt lumen ei; ſperet in nómine Dómini : & innitátur ſuper Deum ſuum.

Hymnus. Jordánis oras prævia. 178.

℣. Emitte lucem tuam, Deus, ℟. Et veritátem tuam. *Pſ.* 42.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Multos curávit Jeſus à languóribus, & plagis, & ſpirítibus malis; & cæcis multis donávit viſum, & dixit: Euntes renuntiáte Joanni quæ audiſtis & vidiſtis. Allelúia. *Luc.* 7.

Oratio.

EXcita, Dómine, corda noſtra ad præparandas Unigéniti tui vias; ut per ejus âdventum : purificátis tibi méntibus ſervíre mereámur. Qui tecum vivit.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Evangelizáre.

Capitulum. Iſ. 48.

HÆc dicit Dóminus redemptor tuus Sanctus Iſrael; Ego Dóminus Deus tuus docens te utília : gubernans te in via quâ ámbulas.

℟. *br.* Audiam quid loquátur * Dóminus Deus. Audiam. ℣. Quóniam loquétur pacem * in plebem ſuam * Dóminus Deus. Glória. Audiam. *Pſ.* 84.

℣. Díriget manſuétos in judício; ℟. Docébit mites vias ſuas. *Pſ.* 24.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Miſit me.

Capitulum. Iſ. 54.

POnam univerſos fílios tuos doctos à Dómino; & multitúdinem pacis fíliis tuis: & in juſtítia fundáberis.

℟. *br.* Diſciplína tua, Dómine, * Correxit me in finem. Diſciplína tua. ℣. Et diſciplína tua * ipſa me docébit: * Correxit. Glória Patri. Diſciplína. *Pſ.* 17.

℣. Miſericórdiâ tuâ, Dómine, plena eſt terra: ℟. Juſtificatiónes tuas doce me. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Ponam.

Capitulum. Iſ. 60.

ERit tibi Dóminus in lucem ſempiternam, & complebuntur dies luctûs tui; Pópulus autem tuus omnes juſti, in perpétuum hereditábunt terram, germen plantatiónis meæ: opus manûs meæ ad glorificandum.

℟. *br.* Tu es * Lucerna mea, Dómine. Tu es. ℣. Et tu illuminábis * ténebras meas; * Lucerna mea, Dómine. Glória Patri. Tu es. 2. *Reg.* 22.

℣. Dóminus illuminátio mea, & ſalus mea; ℟. Quem timébo? *Pſ.* 26.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. ECce ego mitto Angelum meum, & præparábit viam ante fáciem meam: & ſtatim véniet Dominátor. Allelúia. *Malach.* 3.

Ant. 5. C. Quàm pulchri ſuper montes pedes annuntiantis bonum, prædicantis ſalútem, dicentis Sion: Regnábit Deus tuus! Allelúia. *Iſ.* 52.

Ant. 2. D. Præparábitur in miſericórdia ſólium, & ſedébit ſuper illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans & velóciter reddens quod juſtum eſt. Allelúia. *Iſ.* 16.

Ant. 4. E. Dóminus diléxit eum, fáciet voluntátem ſuam. Ego, ego adduxi eum, & directa eſt via ejus. Allelúia. *Iſ.* 48.

Ant. 7. a. Veníte in conſpectu ejus: commoveátur à fácie ejus omnis terra, quia venit. Allelúia. 1. *Paralip.* 16.

Capitulum. Iſaíæ 40.

SUper montem excelſum aſcende, tu qui evangelízas Sion; exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúſalem: exalta, noli timére; Dic civitátibus Juda: Ecce Deus veſter.

Hymnus, Statúta. 180.

℣. Juſtítia & judícium præparátio ſedis tuæ, Dómine: ℟. Miſericórdia &

Digitized by Google

véritas præcédent fáciem tuam. *Pſ.* 88.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dixit Jeſus ad turbas de Joanne : Hic eſt de quo ſcriptum eſt : Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. Allelúia. *Matth.* 11.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 41.

TAceant ad me ínſulæ, & gentes mutent fortitúdinem; accédant, & tunc loquantur ⁝ ſimul ad judícium propinquémus. Quis ſuſcitávit ab oriente Juſtum; vocávit eum ut ſequerétur ſe? Dabit in conſpectu ejus gentes, & reges obtinébit; dabit quaſi púlverem gládio ejus ⁝ ſicut ſtípulam vento raptam árcui ejus. Perſequétur eos; tranſíbit in pace ⁝ sémita in pédibus ejus non apparébit. Quis hæc operátus eſt & fecit; vocans generatiónes ab exórdio? Ego Dóminus, primus & noviſſimus ego ſum. Hæc dicit.

℟. Vos teſtes. 188.

Lectio ij.

ET tu, Iſrael, ſerve meus, Jacob quem elégi; ſemen Abraham amíci mei, in quo apprehendi te ab extrémis terræ ⁝ & à longinquis ejus vocávi te, & dixi tibi; Servus meus es tu ⁝ elégi te, & non abjéci te. Ne tímeas, quia ego tecum ſum ⁝ ne declínes, quia ego Deus tuus; confortávi te, & auxiliátus ſum tibi ⁝ & ſuſcépit te déxtera juſti mei. Ecce confundentur & erubeſcent omnes qui pugnant adverſùm te; erunt quaſi non ſint ⁝ & períbunt viri qui contradícunt tibi. Quæres eos, & non invénies, viros rebelles tuos; erunt quaſi non ſint ⁝ & véluti conſúmptio, hómines bellantes adverſùm te. Hæc dicit.

℟. Pópulus. 188.

Lectio iij.

EGo Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicenſque tibi ⁝ Ne tímeas, ego adjúvi te. Noli timére, vermis Jacob, qui mórtui eſtis ex Iſrael; ego auxiliátus ſum tibi ⁝ dicit Dóminus, & redemptor tuus Sanctus Iſrael. Ego póſui te quaſi plauſtrum tritúrans novum, habens roſtra ſerrántia; triturábis montes, & comminues ⁝ & colles quaſi púlverem pones. Ventilábis eos, & ventus tollet, & turbo diſperget eos; & tu exultábis in Dómino ⁝ in ſancto Iſrael lætáberis. Hæc dicit.

℟. Properábunt. 189.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. In die ſalútis auxiliátus ſum tuî; & dedi te in fœdus

pópuli, ut díceres his qui in ténebris: Reveláminì. *Iſ.* 49.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Dedi te in lucem géntium, ut edúceres de domo cárceris ſedentes in ténebris. *Iſ.* 42.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 42.

Ecce ſervus meus, ſuſcípiam eum: electus meus, complácuit ſibi in illo ánima mea; dedi Spíritum meum ſuper eum: judícium géntibus próferet. Non clamábit; neque accípiet perſónam: nec audiétur vox ejus foris. Cálamum quaſſátum non cónteret; & linum fúmigans non extinguet: in veritáte edúcet judícium. Non erit triſtis, neque turbulentus; donec ponat in terra judícium: & legem ejus ínſulæ expectábunt. Hæc dicit Dóminus Deus, creans cœlos, & extendens eos; firmans terram, & quæ gérminant ex ea: dans flatum pópulo qui eſt ſuper eam, & ſpíritum calcántibus eam. Hæc dicit.

℟. Sapiéntia. 189.

Lectio ij.

Ego Dóminus vocávi te in juſtítia; & apprehendi manum tuam: & ſervávi te. Et dedi te in fœdus pópuli, in lucem géntium; ut aperíres óculos cæcórum, & edúceres de concluſióne vinctum: de domo cárceris ſedentes in ténebris. Ego Dóminus, hoc eſt nomen meum: glóriam meam álteri non dabo, & laudem meam ſculptílibus. Quæ prima fuérunt, ecce venérunt; nova quoque ego annúntio: ántequam oriantur, audíta vobis fáciam. Cantáte Dómino cánticum novum, laus ejus ab extrémis terræ; qui deſcénditis in mare, & plenitúdo ejus: ínſulæ, & habitatóres eárum. Hæc dicit.

℟. Senſum tuum. 190.

Lectio iij.

Et ducam cæcos in viam quam néſciunt; & in ſémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam: ponam ténebras coram eis in lucem; & prava in recta: hæc verba feci eis, & non dereliqui eos. Converſi ſunt retrorsùm; confundantur confuſióne qui confídunt in ſcúlptili, qui dicunt conflátili: Vos dii noſtri. Surdi, audíte, & cæci, intuémini ad videndum. Quis cæcus, niſi ſervus meus? & ſurdus, niſi ad quem núntios meos miſi? Quis cæcus, niſi qui venúndatus eſt? & quis cæcus, niſi ſervus Dómini? Hæc dicit.

℟. Quis ſuſcitávit. 190.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a.

Congregábo eos ab extrémis terræ, inter quos erunt cæcus & claudus; quia factus ſum Iſraéli pater. *Jerem.* 31.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Salvábo claudicantem; & dabo vos in laudem, cùm convértero captivitátem veſtram, dicit Dóminus. *Sophon.* 3.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 43.

ET nunc hæc dicit Dóminus creans te, Jacob, & formans te, Iſrael. Noli timére; quia redémi te, & vocávi te nómine tuo: meus es tu. Cùm tranſíeris per aquas, tecum ero, & flúmina non opérient te: cùm ambuláveris in igne, non comburéris, & flamma non ardébit in te. Quia ego Dóminus Deus tuus Sanctus Iſrael, Salvátor tuus: dedi propitiatiónem tuam Ægyptum, Æthiópiam, & Saba pro te. Ex quo honorábilis factus es in óculis meis, & glorióſus, ego dilexi te: & dabo hómines pro te, & pópulos pro ánima tua. Hæc dicit.

℟. Vos teſtes mei. 188.

Lectio ij.

NOli timére; quia ego tecum ſum: ab oriente addúcam ſemen tuum: & ab occidente congregábo te. Dicam aquilóni; Da, & auſtro: Noli prohibére; affer fílios meos de longinquo: & fílias meas ab extrémis terræ. Et omnem qui invocat nomen meum, in glóriam meam creávi eum; formávi eum: & feci eum. Educ foràs pópulum cæcum, & óculos habentem: ſurdum, & aures ei ſunt. Hæc dicit.

℟. Pópulus. 188.

Lectio iij.

EGo ſum, ego ſum Dóminus: & non eſt abſque me Salvátor. Ego annuntiávi & ſalvávi: audítum feci, & non fuit in vobis aliénus. Vos teſtes mei, dicit Dóminus, & ego Deus. Et ab inítio ego ipſe, & non eſt qui de manu mea éruat; operábor, & quis avertet illud? Hæc dicit Dóminus redemptor veſter, Sanctus Iſrael: Propter vos miſi in Babylónem; & detraxi vectes univerſos: & Chaldæos in návibus ſuis gloriantes. Ego Dóminus Sanctus veſter, creans Iſrael Rex veſter. Hæc dicit.

℟. Properábunt. 189.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. c. Derelinquam in médio tuî pópulum páuperem, & egénum; & ſpérabunt in nómine Dómini. *Sophon.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. A. Ego Dóminus exáudiam páuperes: Deus Iſrael, non derelinquam eos. *Iſ.* 41.

Digitized by Google

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 44.

ET nunc audi, Jacob ſerve meus ⁝ & Iſrael quem elégi. Hæc dicit Dóminus fáciens & formans te, ab útero auxiliátor tuus. Noli timére ⁝ ſerve meus Jacob, & rectíſſime quem elégi. Effundam enim aquas ſuper ſitientem, & fluenta ſuper áridam; effundam Spíritum meum ſuper ſemen tuum ⁝ & benedictiónem meam ſuper ſtirpem tuam. Et germinábunt inter herbas, quaſi sálices juxta præterfluentes aquas. Iſte dicet; Dómini ego ſum ⁝ & ille vocábit in nómine Jacob; & hic ſcribet manu ſuâ, Dómino ⁝ & in nómine Iſrael aſſimilábitur. Hæc dicit.

℞. Sapiéntia. 189.

Lectio ij.

HÆc dicit Dóminus, redemptor tuus, & formátor tuus ex útero; Ego ſum Dóminus, faciens omnia ⁝ extendens cœlos ſolus, ſtabiliens terram, & nullus mecum. Irrita fáciens ſigna divinórum ⁝ & aríolos in furórem vertens. Convertens ſapientes retrorsùm ⁝ & ſciéntiam eórum ſtultam fáciens. Súſcitans verbum ſervi ſui ⁝ & conſílium nuntiórum ſuórum complens. Qui dico Jerúſalem; Habitáberis ⁝ & civitátibus Juda; Ædificabímini ⁝ & deſerta ejus ſuſcitábo. Qui dico profundo; Deſoláre ⁝ & flúmina tua arefáciam. Qui dico Cyro; Paſtor meus es ⁝ & omnem voluntátem meam complébis. Qui dico Jerúſalem; Ædificáberis ⁝ & templo, Fundáberis. Hæc dicit.

℞. Senſum tuum. 190.

Lectio iij. Cap. 45.

EGo ſuſcitávi eum ad juſtítiam; & omnes vias ejus dírigam ⁝ ipſe ædificábit civitátem meam; & captivitátem meam dimittet, non in prétio neque in munéribus ⁝ dicit Dóminus Deus exercítuum. Hæc dicit Dóminus; Labor Ægypti, & negotiátio Æthiópiæ, & Sábaim viri ſublímes ad te tranſíbunt, & tui erunt ⁝ poſt te ambulábunt, vincti mánicis pergent; & te adorábunt, teque deprecabuntur ⁝ Tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus. Verè tu es Deus abſcónditus, Deus Iſrael Salvátor. Confúſi ſunt, & erubuérunt omnes ⁝ ſimul abiérunt in confuſiónem fabricatóres errórum. Iſrael ſalvátus eſt in Dómino ſalúte æternâ; non confundémini ⁝ & non erubeſcétis uſque in ſéculum ſéculi. Hæc dicit.

℞. Quis ſuſcitávit. 190.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F.

Digitized by Google

Domus Jacob, veníte, & ambulémus in lúmine Dómini. *Iſ.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. ç. De Sion egrediétur lex, & verbum Dómini de Jerúſalem. *Mich.* 4.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 49.

AUdíte, ínſulæ, & atténdite, pópuli de longè; Dóminus ab útero vocávit me ⁝ de ventre matris meæ recordátus eſt nóminis mei. Et póſuit os meum quaſi gládium acútum ⁝ in umbra manûs ſuæ protexit me; & póſuit me ſicut ſagittam electam ⁝ in pháretra ſua abſcondit me. Et dixit mihi; Servus meus es tu, Iſrael ⁝ quia in te gloriábor. Hæc dicit.

℟. Vos teſtes mei. 188.

Lectio ij.

ET nunc dicit Dóminus, formans me ex útero ſervum ſibi, ut redúcam Jacob ad eum ⁝ & Iſrael non congregábitur; & glorificátus ſum in óculis Dómini ⁝ & Deus meus factus eſt fortitúdo mea. Et dixit; Parùm eſt ut ſis mihi ſervus ad ſuſcitandas tribus Jacob ⁝ & fæces Iſrael convertendas. Ecce dedi te in lucem géntium ⁝ ut ſis ſalus mea uſque ad extrémum terræ. Hæc dicit Dóminus redemptor Iſrael, Sanctus ejus, ad contemptíbilem ánimam, ad abominátam gentem, ad ſervum dominórum ⁝ Reges vidébunt, & conſurgent príncipes; & adorábunt propter Dóminum, quia fidélis eſt ⁝ & Sanctum Iſrael qui elégit te. Hæc dicit.

℟. Pópulus. 188.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus. In témpore plácito exaudívi te, & in die ſalútis auxiliátus ſum tuî ⁝ & ſervávi te, & dedi te in fœdus pópuli, ut ſuſcitáres terram, & poſſidéres hereditátes diſſipátas; ut díceres his qui vincti ſunt ⁝ Exíte; & his qui in ténebris ⁝ Reveláminí. Super vias paſcentur ⁝ & in ómnibus planis páſcua eórum. Non eſúrient, neque ſítient ⁝ & non percútiet eos æſtus & ſol; quia miſerátor eórum reget eos ⁝ & ad fontes aquárum potábit eos. Et ponam omnes montes meos in viam ⁝ & ſémitæ meæ exaltabuntur. Hæc dicit.

℟. Properábunt gentes multæ. 189.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Fílii Sion, exultáte & lætámini in Dómino Deo veſtro; quia dedit vobis doctórem juſtítiæ. *Joel.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Ecce teſtem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem géntibus. *Iſ.* 55.

Digitized by Google

SABBATO.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 49.

HÆc dicit Dñus Deus. Ecce levábo ad gentes manum meam ⁝ & ad pópulos exaltábo ſignum meum. Et áfferent fílios tuos in ulnis ⁝ & fílias tuas ſuper húmeros portábunt. Et erunt reges nutrítii tui, & regínæ nutríces tuæ; vultu in terram demiſſo adorábunt te ⁝ & púlverem pedum tuórum lingent. Et ſcies quia ego Dóminus ⁝ ſuper quo non confundentur qui expectant eum. Numquid tollétur à forti præda? aut quod captum fúerit à robuſto, ſalvum eſſe póterit? Quia hæc dicit Dóminus; Equidem, & captívitas à forti tollétur ⁝ & quod ablátum fúerit à robuſto, ſalvábitur. Eos verò qui judicavérunt te, ego judicábo ⁝ & fílios tuos ego ſalvábo. Hæc dicit.

℟. Sapiéntia. 189.

Lectio ij. Cap. 50.

HÆc dicit Dñus. Quis eſt hic liber repúdii matris veſtræ, quo dimíſi eam? aut quis eſt créditor meus, cui véndidi vos? Ecce in iniquitátibus veſtris vénditi eſtis ⁝ & in ſceléribus veſtris dimíſi matrem veſtram. Quia veni, & non erat vir ⁝ vocávi, & non erat qui audíret. Numquid abbreviáta & párvula facta eſt manus mea, ut non poſſim redímere? aut non eſt in me virtus ad liberandum? Ecce in increpatióne mea deſertum fáciam mare; ponam flúmina in ſiccum ⁝ computreſcent piſces ſine aqua, & morientur in ſiti. Hæc dicit.

℟. Senſum tuum. 190.

Lectio iij.

JUxtà eſt qui juſtíficat me; quis contradícet mihi? Stemus ſimul; quis eſt adverſárius meus? Accédat ad me. Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus; quis eſt qui condemnet me? Ecce omnes quaſi veſtimentum conterentur ⁝ tínea cómedet eos. Quis ex vobis timens Dóminum, áudiens vocem ſervi ſui? Qui ambulávit in ténebris, & non eſt lumen ei; ſperet in nómine Dómini ⁝ & innitátur ſuper Deum ſuum. Hæc dicit.

℟. Quis ſuſcitávit. 190.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. ç. Ponam verba mea in ore ejus; loqueturque ad eos ómnia quæ præcépero illi. *Deut.* 18.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

Capitulum. Iſaíæ 59.

TImébunt qui ab occidente, nomen Dómini ⁝ & qui ab ortu ſolis, glóriam ejus; cùm venerit quaſi flúvius violentus quem Spíritus Dómini co-

git ⁝ & vénerit Sion Redemptor.

Hymnus, Statúta. 180.

℣. Viſitaſti terram, Dómine, ℟. Et inebriaſti eam. *Pſ.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; & dicétis in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus. *Iſ.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA III. ADVENTUS.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum Deum qui ventúrus eſt,* Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Inſtantis. 178.

Pſalmi ut in Pſalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Dicit Dóminus: Reverſus ſum ad Sion, & habitábo in médio Jerúſalem; & vocábitur cívitas veritátis. *Zach.* 8.

Ant. 5. a. In diébus illis, ait Dóminus, vénient fílii Iſrael, & fílii Juda ſimul, & Dóminum Deum ſuum quærent. *Jerem.* 50.

Ant. 3. c. Hereditábunt terram electi mei qui requiſiérunt me; & vos qui dereliquiſtis Dñum, omnes corruétis. *Iſ.* 65.

℣. Pópulum húmilem ſalvum fácies, Dómine; ℟. Et óculos ſuperbórum humiliábis. *Pſ.* 17.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 51.

AUdíte me, qui ſequímini quod juſtum eſt, & quæritis Dóminum; atténdite ad petram unde excíſi eſtis ⁝ & ad cavernam laci de qua præcíſi eſtis. Atténdite ad Abraham patrem veſtrum, & ad Saram quæ péperit vos ⁝ quia unum vocávi eum, & benedixi ei, & multiplicávi eum. Conſolábitur ergo Dóminus Sion, & conſolábitur omnes ruínas ejus; & ponet déſertum ejus quaſi delícias ⁝ & ſolitúdinem ejus quaſi hortum Dómini. Gáudium, & lætítia inveniétur in ea ⁝ gratiárum áctio, & vox laudis. Atténdite ad me, pópule meus; & tribus mea, me audíte ⁝ quia lex à me éxiet, & judícium meum in lucem populórum requieſcet. Propè eſt Juſtus meus, egreſſus eſt Salvátor meus; & bráchia mea pópulos judicábunt ⁝ me ínſulæ expectábunt, & bráchium meum ſuſtinébunt. Leváte in cœlum óculos veſtros, & vidéte ſub terra deorſum; quia cœli ſicut fumus liqueſcent, & terra ſicut veſtimentum aterétur ⁝ & habitatóres ejus ſicut hæc interíbunt; Salus autem mea in ſempiternum erit ⁝ & juſtítia mea non defíciet. Hæc dicit.

℟. Ego quaſi nutrítius Ephraim, portábam eos in bráchiis meis; & neſciérunt quòd curárem eos: * In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis. ℣. Nemo poteſt veníre ad me, niſi Pater qui miſit me, tráxerit eum: omnis qui audívit à Patre, & dídicit, venit ad me: * In funículis. *Oſ.* 11. *Joan.* 6.

Lectio ij.

AUdíte me, qui ſcitis juſtum; pópulus meus, lex mea in corde eórum: nolíte timére oppróbrium hóminum, & blaſphémias eórum ne metuátis. Sicut enim veſtimentum, ſic cómedet eos vermis: & ſicut lanam, ſic devorábit eos tínea. Salus autem mea in ſempiternum erit: & juſtítia mea in generatiónes generatiónum. Conſurge, conſurge, indúere fortitúdinem, bráchium Dómini: conſurge ſicut in diébus antíquis, in generatiónibus ſeculórum. Numquid non tu percuſſiſti ſuperbum, vulneraſti dracónem? Numquid non tu ſiccaſti mare, aquam abyſſi vehementis; qui poſuiſti profundum maris viam, ut tranſírent liberáti? Hæc dicit.

℟. Dicit Dóminus ad Jerúſalem: Tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus, * Verè tu es Deus abſcónditus, Deus Iſrael Salvátor. ℣. Dómine, quid factum eſt, quia manifeſtatúrus es nobis teipſum, & non mundo? * Verè. *Iſ.* 45. *Joan.* 14.

Lectio iij.

EGo autem ſum Dóminus Deus tuus, qui conturbo mare, & intumeſcunt fluctus ejus: Dóminus exercítuum nomen meum. Póſui verba mea in ore tuo, & in umbra manûs meæ protexi te; ut plantes cœlos, & fundes terram, & dicas ad Sion: Pópulus meus es tu. Eleváre, eleváre; conſurge, Jerúſalem, quæ bibiſti de manu Dómini cálicem iræ ejus: uſque ad fundum cálicis ſopóris bibiſti, & potaſti uſque ad fæces. Non eſt qui ſuſtentet eam ex ómnibus fíliis quos génuit: & non eſt qui apprehendat manum ejus ex ómnibus fíliis quos enutrívit. Duo ſunt quæ occurrérunt tibi; quis contriſtábitur ſuper te? Váſtitas, & contrítio, & fames, & gládius; quis conſolábitur te? Hæc dicit.

℟. Expectátio Iſrael, Salvátor ejus, Dómine, * Quare futúrus es in terra velut vir vagus? † Dómine, nomen tuum invocátum eſt ſuper nos, ne derelinquas nos. ℣. Tu es Fílius Dei, tu es Rex Iſrael: * Quare. Glória. † Dñe. *Jerem.* 14. *Joan.* 1.

Digitized by Google

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Mundámini : præcédet vos Dóminus, & congregábit vos Deus Iſrael. *Iſ.* 52.

Ant. 1. a. Iſte aſperget gentes multas : ſuper ipſum continébunt reges os ſuum. *Iſ.* 52.

Ant. 7. *d.* Ego ſuſcitávi eum ad juſtítiam, & omnes vias ejus dírigam, dicit Dóminus Deus exercítuum. *Iſ.* 45.

℣. Deus meus, impollúta via ejus : ℟. Protector eſt ómnium ſperántium in ſe. *Pſ.* 17.

Lectio iv.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

Serm. 16. *de Jejunio decimi menſis, & de Eleemoſynis* 6.

EVangélicis ſanctiónibus, dilectíſſimi, multùm auctoritátis præbet doctrína legális : cùm quædam de mandáto véteri ad novam obſervántiam transferuntur ; & ex ipſa eccleſiáſtica devotióne demonſtrátur, quòd Dóminus Jeſus Chriſtus non venit legem sólvere : ſed adimpléré. Ceſſántibus enim ſignificatiónibus quibus Salvatóris noſtri nuntiabátur adventus, & peractis figúris quas ábſtulit ipſa præséntia veritátis : ea quæ vel ad régulas morum, vel ad símplicem Dei cultum rátio pietátis inſtítuit ; in eádem apud nos forma, in qua ſunt cóndita, perſevérant : & quæ utríque teſtamento erant cóngrua nulla ſunt commutatióne variáta. Ex iis autem eſt étiam décimi menſis ſolemne jejúnium, quod à nobis nunc ánnuâ eſt conſuetúdine celebrandum ; quia plenum jùſtítiæ eſt atque pietátis grátias divínæ ágere largitáti : pro frúctibus quos in uſus hóminum ſecundùm ſummæ providéntiæ temperamentum terra produxit. Quod ut prompto ánimo nos fácere monſtrémus : non ſolùm continéntiam jejúnii, ſed étiam eleemoſynárum curam oportet aſſúmi ; ut de terra quoque cordis noſtri germen juſtítiæ & fructus caritátis oriátur : & miſericórdiam Dei, páuperum ipſíus miſerendo, mereámur.

℟. Jejúnium décimi erit dómui Juda in gáudium, & in ſolemnitátes præcláras : * Veritátem & pacem dilígite. ℣. In Spíritu ſancto orantes, voſmetipſos in dilectióne Dei ſerváte, expectantes miſericórdiam Dómini noſtri Jeſu Chriſti : * Veritátem. *Zach.* 8. *Ep. Jud.*

Lectio v.

EFficacíſſima enim eſt ad exorandum Deum poſtulátio, cui pietátis ópera ſuffragantur : quóniam qui ſuum ab ínope non avertit

ánimum, citò ad ſe Dómini convertit audítum, dicente Dómino; Eſtóte miſericordes, ſicut & Pater veſter miſéricors eſt : Dimíttite, & dimittétur vobis. Quid hâc juſtítiâ benígnius? Quid hâc retributióne cleméntius, ubi ſenténtia judicatúri in poteſtáte pónitur judicandi? Date, inquit, & dábitur vobis. Quàm citò diſidéntiæ ſollicitúdo, & avarítiæ eſt amputáta cunctátio; ut quod redditúram ſe promittit véritas : ſecúra expendat humánitas. Conſtans eſto, chriſtiáne largítor : da quod accípias, ſere quod metas, ſparge quod cólligas. Noli metúere diſpéndium : noli de dúbio ſuſpiráre proventu. Subſtántia tua, cùm bene erogátur, augétur; & concupíſcere juſtum miſericórdiæ lucrum : æterni quæſtûs eſt ſectári commércium.

℞. Hoc eſt jejúnium quod elégi, dicit Dóminus : Frange eſurienti panem tuum, & egénos vagoſque índuc in domum tuam; * Tunc invocábis, & Dóminus exáudiet; clamábis, & dicet : Ecce adſum. ℣. Cùm vénerit Fílius hóminis, dicet his qui à dextris ejus erunt : Venite; eſurivi enim, & dediſtis mihi manducáre; * Tunc. *Iſ.* 58. *Matth.* 25.

Lectio vj.

Qui ergo pecúnias amat, & multiplicáre opes ſuas immódicis optat augmentis : hoc pótiùs ſanctum fœnus exérceat; & hâc uſurárum arte diteſcat : ut non hóminum laborántium captet neceſſitátes. Sacratíſſimus prophéta David cùm díceret; Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo, aut quis requieſcet in monte ſancto tuo? reſponſo divínæ vocis inſtrúitur, & eum ad ætérnam réquiem pertinére cognoſcit; qui, inter álias piæ converſatiónis régulas, pecúniam ſuam non dedit ad uſúram : & à tabernáculo Dei oſténditur aliénus; & à ſancto monte ejus extráneus : qui dolóſum quæſtum de pecúniæ ſuæ captat uſúris; & dum per aliéna cupit damna ditári : æternâ dignus eſt egeſtáte puníri. Vos ítaque, dilectíſſimi, qui ex toto corde promiſſiónibus Dómini crediſtis : fugientes avarítiæ lepram immundíſſimam, donis Dei piè & ſapienter utímini. Et quóniam de ipſíus largitáte gaudétis : date óperam ut poſſítis gaudiórum veſtrórum habére conſortes. Multis enim, quæ vobis ſúppetunt, deſunt : & in quorumdam indigéntia, matéria vobis data eſt divínæ

bonitátis imitandæ ; ut per vos étiam in álios benefícia divína tranſírent , & benè diſpenſantes temporália : acquirerétis æterna.

℟. Qui prójicit avarítiam , & éxcutit manus ſuas ab omni múnere : qui obtúrat aures ſuas , ne áudiat ſánguinem , & claudit óculos ſuos ne vídeat malum , * Regem in decóre ſuo vidébunt óculi ejus. ℣. Uniuſcujuſque opus dies Dómini declarábit ; ſi cujus opus mánſerit , mercédem accípiet : * Regem. Glória. * Regem. *Iſ.* 33. 1. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Vox clamantis in deſerto : Paráte viam Dómini. *Iſ.* 40.

Ant. 8. G. Pœniténtiam ágite ; appropinquávit enim regnum cœlórum. *Matth.* 3.

Ant. 4. d. Confortámini , & nolíte timére : Ecce Deus veſter. *Iſ.* 35.

℣. Quæ eſt expectátio mea ? nonne Dóminus ? ℟. Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me. *Pſ.* 38.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Joannem. *Cap.* 1.

IN illo témpore : Miſérunt Judæi ab Jeroſólymis Sacerdótes & Levítas ad Joannem , ut interrogárent eum ; Tu quis es ? Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 7. *in Evang.*

EX hujus nobis lectiónis verbis , fratres caríſſimi , Joannis humílitas commendátur ; qui cùm tantæ virtútis eſſet , ut Chriſtus credi potuiſſet , elégit ſólidè ſubſíſtere in ſe : ne humánâ opinióne raperétur inániter ſuper ſe. Nam confeſſus eſt , & non negávit ; & confeſſus eſt : quia non ſum ego Chriſtus. Sed quia dixit, Non ſum ; negávit planè quod non erat : ſed non negávit quod erat ; ut veritátem loquens , ejus membrum fíeret : cujus ſibi nomen falláciter non uſurpáret. Cùm ergo non vult appétere nomen Chriſti , factus eſt membrum Chriſti ; quia , dum infirmitátem ſuã ſtúduit humíliter agnóſcere : illíus celſitúdinem méruit veráciter obtinére.

℟. Hoc eſt teſtimónium Joannis , quando miſérunt Judæi ad eum : * Non ſum ego Chriſtus, non ſum Elías, non ſum Prophéta. ℣. Dñe , non eſt exaltátum cor meũ , neque eláti ſunt óculi mei : * Non. *Joan.* 1. *Pſ.* 130.

Lectio viij.

INquiſítus à diſcípulis Dóminus de Elíæ adventu , reſpondit ; Elías jam venit , & non cognovérunt eum : ſed fecérunt in eum quæcumque voluérunt. Et ,

ſi vultis ſcire : Joannes ipſe eſt Elías. Requiſítus autem Joannes, dicit : Non ſum Elías. Quid eſt hoc, fratres caríſſimi; quia quod Véritas affirmat, hoc Prophéta Veritátis negat? Sed ſi ſubtíliter Véritas ipſa requirátur, hoc quod inter ſe contrárium ſónuit : quómodò contrárium non ſit, invenítur. Ad Zacharíam namque de Joanne Angelus dicit : Ipſe præcédet ante illum in ſpíritu & virtúte Elíæ. Quid idcircò ventúrus in ſpíritu & virtúte Elíæ dícitur; quia ſicut Elías ſecundùm Dómini adventum prævéniet : ita Joannes prævénit primum. Sicut ille præcurſor ventúrus eſt Júdicis : ita iſte præcurſor eſt factus Redemptóris. Joannes ígitur in ſpíritu Elías erat : in perſóna Elías non erat. Quod ergo Dóminus fatétur de ſpíritu : hoc Joannes dénegat de perſóna.

℟. Confeſſus eſt Joannes, & non negávit; & confeſſus eſt : Quia non ſum ego Chriſtus. * Ipſe eſt qui poſt me ventúrus eſt, qui ante me factus eſt. ℣. Ante Dóminum qui elégit me, vílior fiam pluſquam factus ſum : * Ipſe eſt. *Joan.* 1. 2. *Reg.* 6.

Lectio ix.

JOannes Vocem ſe eſſe áſſerit : quia Verbum præcédit. Adventum ítaque Domínicum præcurrens, Vox dícitur : quia per ejus miniſtérium Patris Verbum ab homínibus audítur. Qui étiam in deſerto clamat : quia derelictæ deſtitutæque Judææ ſolátium Redemptóris annúntiat. Quid autem clamet : inſínuat cùm ſubjungit; Dirígite viam Dómini : ſicut dixit Iſaías prophéta. Via Dómini ad cor dirígitur : cùm veritátis ſermo humíliter audítur. Via Dómini ad cor dirígitur : cùm ad præceptum illíus vita præparátur. Unde ſcriptum eſt; Si quis díligit me, ſermónem meum ſervábit : & Pater meus díliget eum; & ad eum veniémus : & manſiónem apud eum faciémus.

℟. Vos mihi teſtimónium perhibétis quòd díxerim : Non ſum ego Chriſtus; ſed * Quia miſſus ſum ante illum. Qui accépit ejus teſtimónium, ſignávit quia Deus verax eſt. ℣. Præparáte viam, planum fácite iter : ecce Salvátor venit : * Quia. Glória. *Repet.* ℟. Vos. *uſque ad* ℣. *Joan.* 3. *Iſ.* 62.

AD LAUDES.

Ant. 1. D. VEniet ex Sion qui erípiat, & avertat impietátem à Jacob : & hoc illis à me teſtamentum, cùm abſtúlero peccáta eórum. *Rom.* 11.

Ant. 2. D. Dabo eis cor unum & viam unam, ut tímeant me univerſis diébus, & benè ſit eis. *Jerem.* 32.

Ant. 3. à. Fériam eis pactum ſempiternum, & non déſinam eis benefácere : & timórem meum dabo in corde eórum, ut non recédant à me. *Jerem.* 32.

Ant. 4. *D.* Salvos eos fáciam, & emundábo eos; & erunt mihi pópulus, & ego ero eis Deus. *Ezech.* 37.

Ant. 5. a. Paſtor unus erit ómnium eórum : in judíciis meis ambulábunt, & mandáta mea cuſtódient, & fácient ea. *Ezech.* 37.

Capitulum. Jerem. 38.

REvertétur Jacob, & quieſcet; & cunctis áffluet bonis, & non erit quem formídet; quóniam tecum ego ſum, ait Dóminus, ut ſalvem te.

Hymnus, Jordánis. 178.

℣. Deus in dómibus Sion cognoſcétur, ℟. Cùm ſuſcípiet eam. *Pſ.* 47.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Ego baptízo in aqua; médius autem veſtrûm ſtetit, quem vos neſcítis : ipſe eſt qui poſt me ventúrus eſt. *Joan.* 1.

Oratio.

AUrem tuam, quæſumus, Dómine, précibus noſtris accómmoda : & mentis noſtræ ténebras grátiâ tuæ viſitatiónis illuſtra. Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Véniet ex Sion.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es * in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Dabo eis.

Capitulum. Jerem. 33.

ERit mihi in nomen, & in gáudium, & in laudem, & in exultatiónem cunctis géntibus terræ, quæ audíerint ómnia bona quæ ego factúrus ſum eis; & pavébunt, & turbabuntur in univerſis bonis : & in omni pace quam ego fáciam eis.

℟. *br.* Víſita nos, Dómine, * In ſalutári tuo. Víſita nos. ℣. Ad videndum in bonitáte * electórum tuórum, * In ſalutári tuo. Glória. Víſita. *Pſ.* 105.

℣. Bénefac, Dómine, bonis, ℟. Et rectis corde. *Pſ.* 124.

AD SEXTAM.

Ant. 3. à. Fériam eis.

Capitulum. Hebr. 8.

HOc eſt teſtamentum quod diſpónam dómui Iſrael poſt dies illos, dicit Dóminus; Dabo leges meas in mentem eórum, & in corde eórum ſuperſcríbam eas : & ero eis in Deum, & ipſi erunt mihi in pópulum.

℟. *br.* Exurge, Dómine Deus, * In præcepto quod mandaſti. Exurge. ℣. Et ſynagóga populórum * cir-

cúmdabit te, * In. Glória. Exurge. *Pſ.* 7.

℣. Non diſcédimus à te, vivificábis nos : ℟. Et nomen tuum invocábimus. *Pſ.* 79.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Paſtor unus.

Capitulum. Mich. 2.

CONgregatióne congregábo, Jacob, totum te : in unum condúcam relíquias Iſrael ; páriter ponam illum quaſi gregem in ovíli, quaſi pecus in médio caulárum : tumultuabuntur à multitúdine hóminum.

℟. *br.* Qui regis Iſrael, intende : * Qui dedúcis velut ovem Joſeph. Qui regis. ℣. Qui ſedes ſuper Chérubim, * manifeſtáre ; * Qui dedúcis. Glória. Qui regis. *Pſ.* 79.

℣. Nos pópulus tuus, & oves páſcuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in ſéculum. *Pſ.* 78.

AD VESPERAS.

Ant. 3. a. DIcit Dóminus redemptor tuus, Iſrael : Ego ſum Dóminus, ſúſcitans verbum ſervi ſui, & conſílium nuntiórum ſuórum complens. Allelúia. *Iſ.* 44.

Ant. 1. D. Locútus ſum ſuper Prophétas, & ego viſiónem multiplicávi, & in manu Prophetárum aſſimilátus ſum. Allelúia. *Oſee* 12.

Ant. 5. C. Propter hoc ſciet pópulus meus nomen meum in die illa ; quia ego ipſe qui loquébar, ecce adſum. Allelúia. *Iſ.* 52.

Ant. 4. A. Bonas fácite vias veſtras, & ſtúdia veſtra ; & habitábo vobiſcum, Allelúia. *Jerem.* 7.

Ant. 6. F. Scient omnes gentes quia eſt qui rédimat, & líberet Iſrael. Allelúia. 1. *Mach.* 4.

Capitulum. 1. Mach. 4.

NUnc clamémus in cœlum ; & miſerébitur noſtrî Dóminus : & memor erit teſtamenti patrum noſtrórum.

Hymnus, Statúta. 180.

℣. Miſericórdia Dómini ab æterno & uſque in æternum, ℟. His qui ſervant teſtamentum ejus. *Pſ.* 102.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. à. Qui poſt me ventúrus eſt, ante me factus eſt ; cujus ego non ſum dignus ut ſolvam ejus corrígiam calceamenti. Allelúia. *Joan.* 1.

[*Niſi dicatur Ant.* O Sapiéntia.]

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 51.

AUdi hoc, paupércula, & ébria non à vino. Hæc dicit dominátor tuus Dóminus, & Deus tuus, qui pugnávit pro pópulo ſuo ; Ecce tuli de manu tua cálicem ſopóris, fundum cálicis indignatiónis

Digitized by Google

meæ : non adjícies ut bibas illum ultrà. Et ponam illum in manu eórum qui te humiliavérunt, & dixérunt ánimæ tuæ : Incurváre, ut tranſeámus ; & poſuiſti ut terram corpus tuum : & quaſi viam tranſeúntibus. Hæc dicit.

℞. Ego quaſi. 202.

Lectio ij. Cap. 52.

QUàm pulchri ſuper montes pedes annuntiantis & prædicantis pacem ; annuntiantis bonum, prædicantis ſalútem : dicentis Sion ; Regnábit Deus tuus ! Vox ſpeculatórum tuórum : levavérunt vocem, ſimul laudábunt ; quia óculo ad óculum vidébunt : cùm convérterit Dóminus Sion. Gaudéte, & laudáte ſimul, deſerta Jerúſalem ; quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum : redémit Jerúſalem. Parávit Dóminus bráchium ſanctũ ſuum in óculis ómnium géntium : & vidébunt omnes fines terræ Salutáre Dei noſtri. Hæc dicit.

℞. Dicit Dóminus. 202.

Lectio iij.

REcédite, recédite, exíte inde, pollútum nolíte tángere ; exíte de médio ejus : mundámini, qui fertis vaſa Dómini. Quóniam non in tumultu exíbitis, nec in fuga properábitis ; præcédet enim vos Dóminus : & congregábit vos Deus Iſrael. Ecce intélliget ſervus meus ; exaltábitur, & elevábitur : & ſublímis erit valde. Sicut obſtupuérunt ſuper te multi ; ſic inglórius erit inter viros aſpectus ejus : & forma ejus inter fílios hóminum. Iſte aſperget gentes multas, ſuper ipſum continébunt reges os ſuum ; quia quibus non eſt narrátum de eo, vidérunt : & qui non audiérunt, contempláti ſunt. Hæc dicit.

℞. Expectátio. 202.

Si incœptæ fuerint Antiph. majores O. tunc ad Laudes & per Horas dicuntur Antiphonæ propriæ, ut ordinantur infrà, ante Officium Vigiliæ Nativitatis Domini.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. A. Expectábo Dóminum, qui abſcondit fáciem ſuam à domo Jacob ; & præſtolábor eum. *Iſ.* 8.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. c. Super Dómino non confundentur qui expectant eum. *Iſ.* 49.

[*Niſi dicatur Ant.* O.]

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 54.

LAuda, ſtérilis, quæ non paris ; decanta laudem, & hinni, quæ non pariébas : quóniam multi fílii deſertæ magìs quàm ejus quæ habet virum, dicit Dóminus. Diláta locum tentórii tui, & pelles tabernaculó-

rum tuórum extende, ne parcas ⁝ longos fac funículos tuos, & clavos tuos conſólida. Ad déxteram enim & ad lævam penetrábis; & ſemen tuum gentes hereditábit ⁝ & civitátes deſertas inhabitábit. Hæc dicit.

℟. Jejúnium. 203.

Lectio ij.

NOli timére, quia non confundéris, neque erubeſces; non enim te pudébit, quia confuſiónis adoleſcéntiæ tuæ oblivíſcéris ⁝ & oppróbrii viduitátis tuæ non recordáberis ámpliùs. Quia dominábitur tuî qui fecit te ⁝ Dóminus exercítuum, nomen ejus; & redemptor tuus, Sanctus Iſrael ⁝ Deus omnis terræ vocábitur. Quia ut mulíerem derelictam & mœrentem ſpíritu vocávit te Dóminus; & uxórem ab adoleſcéntia abjectam ⁝ dixit Deus tuus. Ad punctum in módico derelíqui te ⁝ & in miſeratiónibus magnis congregábo te. In momento indignatiónis abſcondi fáciem meam parumper à te; & in miſericórdia ſempiterna miſertus ſum tuî ⁝ dixit redemptor tuus Dóminus. Hæc dicit.

℟. Hoc eſt jejúnium. 204.

Lectio iij.

SIcut in diébus Noë iſtud mihi eſt, cui jurávi ne indúcerem aquas Noë ultrà ſupra terram ⁝ ſic jurávi ut non iraſcar tibi, & non íncrepem te. Montes enim commovebuntur, & colles contremiſcent ⁝ miſericórdia autem mea non recédet à te; & fœdus pacis meæ non movébitur ⁝ dixit miſerátor tuus Dñus. Paupércula, tempeſtáte convulſa, abſque ulla conſolatióne. Ecce ego ſternam per órdinem lápides tuos, & fundábo te in ſapphíris; & ponam jáſpidem propugnácula tua ⁝ & portas tuas in lápides ſculptos; & omnes términos tuos in lápides deſiderábiles ⁝ univerſos fílios tuos doctos à Dómino; & multitúdinem pacis fíliis tuis ⁝ & in juſtítia fundáberis. Hæc dicit.

℟. Qui prójicit. 205.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Ego, ego ipſe conſolábor vos: Dóminus exercítuum nomen meum. *Iſ.* 51.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *a.* Clama ad me, & exáudiam te: & ſuſcitábo verbum bonum quod locútus ſum ad domum Iſrael. *Jerem.* 33.

[*Niſi dicatur Ant.* O.]

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 55.

QUærite Dñum, dum inveníri poteſt ⁝ invocáte eum, dum propè eſt. Derelinquat ímpius viam ſuam, & vir iníquus

cogitatiónes ſuas ⁝ & revertátur ad Dóminum, & miſerébitur ejus; & ad Deum noſtrum ⁝ quóniam multus eſt ad ignoſcendum. Non enim cogitatiónes meæ, cogitatiónes veſtræ ⁝ neque viæ veſtræ, viæ meæ, dicit Dóminus. Quia ſicut exaltantur cœli à terra; ſic exaltátæ ſunt viæ meæ à viis veſtris ⁝ & cogitatiónes meæ à cogitatiónibus veſtris. Hæc dicit.

℟. Súſcita, Dñe, prædicatiónes quas locúti ſunt in nómine tuo Prophétæ prióres: * Da mercédem ſuſtinéntibus te, ut Prophétæ tui fidéles inveniantur; & exaudi oratiónes ſervórum tuórum. ℣. Dómine Deus omnípotens, qui es, & qui eras, & qui ventúrus es, advénit tempus réddere mercédem ſervis tuis: * Da mercédem. *Eccli.* 36. *Apoc.* 11.

Lectio ij.

ET quómodò deſcendit imber & nix de cœlo, & illuc ultrà non revértitur; ſed inébriat terram, & infundit eam, & germináre eam facit ⁝ & dat ſemen ſerenti, & panem comedenti; ſic erit verbum meum quod egrediétur de ore meo ⁝ non revertétur ad me vácuum; ſed fáciet quæcumque vólui ⁝ & proſperábitur in iis ad quæ miſi illud. Quia in lætítia egrediémini, & in pace deducémini; montes & colles cantábunt coram vobis laudem ⁝ & ómnia ligna regiónis plaudent manu. Pro ſaliunca aſcendet ábies ⁝ & pro urtíca creſcet myrtus; & erit Dóminus nominátus in ſignum ætérnum ⁝ quod non auferétur. Hæc dicit.

℟. Conſolámini, conſolámini, pópule meus, dicit Deus veſter; quóniam * Compléta eſt malítia Jerúſalem, dimiſſa eſt iníquitas illíus. ℣. Vobis remíſſio peccatórum annuntiátur, & ab ómnibus quibus non potuiſtis in lege Moyſi juſtificári: * Compléta eſt. *Iſ.* 40. *Act.* 13.

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii ⁝ ſecundúm Lucam. *Cap.* 1.

IN illo témpore ⁝ Miſſus eſt Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem deſponſátam viro; cui nomen erat Joſeph, de domo David ⁝ & nomen vírginis, María. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Cap. 1. Luc. in Feſto Annuntiat. tom. 7.

EXórdium noſtræ redemptiónis, fratres caríſſimi ⁝ hodierna nobis ſancti Evangélii léctio com-

mendat ; quæ Angelum à Deo de cœlis miſſum narrat ad Vírginem : ut novam in carne nativitátem Fílii Dei prædicáret ; per quam nos, abjectâ vetuſtáte nóxiâ : renovári atque inter fílios Dei computári poſſímus. Aptum profectò humánæ reſtauratiónis princípium fuit : ut Angelus à Deo mitterétur ad Vírginem partu conſecrandam divíno ; quia prima perditiónis humánæ fuit cauſa : cùm ſerpens à diábolo mittebátur ad mulíerem ſpíritu ſupérbiæ decipiendam. Imò ipſe in ſerpente diábolus veniébat : qui genus humánum, deceptis paréntibus primis, immortalitátis glóriâ nudáret.

℟. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum : * Spíritus ſanctus ſupervéniet in te, & virtus Altíſſimi obumbrábit tibi. Ideóque & † Quod naſcétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Creávit Dóminus novum ſuper terram : Fémina circúmdabit virum. * Spíritus ſanctus. Glória. † Quod. *Luc.* 1. *Jerem.* 31.

Ad. Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Ne tímeas, María ; concípies in útero, & páries Fílium : hic erit magnus, & Fílius Altíſſimi vocábitur. *Luc.* 1.

Preces, ut in Pſalterio, 156.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus ; ut redemptiónis noſtræ ventúra ſolémnitas, & præſentis nobis vitæ ſubſídia cónferat : & ætérnæ beatitúdinis præmia largiátur. Per Dnum.

Et dicitur ad Laudes & ad Horas tantùm.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Dabit illi Dóminus Deus ſedem David patris ejus : & regnábit in domo Jacob in æternum ; & regni ejus non erit finis. *Luc.* 1.

[*Niſi dicatur Ant.* O.]

Oratio Dominicæ præcedentis.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 56.

HÆc dicit Dóminus, Cuſtodíte judícium, & fácite juſtítiam ; quia juxtà eſt ſalus mea ut véniat : & juſtítia mea ut reveletur. Beátus vir qui facit hoc & fílius hóminis qui apprehendet iſtud ; cuſtódiens ſábbatum, ne pólluat illud : cuſtódiens manus ſuas, ne fáciat omne malum. Hæc dicit.

℟. Ego quaſi. 202.

Lectio ij.

ET non dicat fílius ádvenæ qui adhæret Dómino, dicens : Separatióne dívidet me Dóminus à pópulo ſuo. Et non dicat eunúchus : Ecce ego lignum áridum. Quia hæc dicit Dóminus eunúchis ; Qui cuſtodíe-

rint ſábbata mea, & elégerint quæ ego vólui, & tenúerint fœdus meum: dabo eis in domo mea & in muris meis locum; & nomen mélius à fíliis & filiábus: nomen ſempitérnum dabo eis, quod non períbit. Et fílios ádvenæ qui adhærent Dómino, ut colant eum, & díligant nomen ejus, ut ſint ei in ſervos: omnem cuſtodientem ſábbatum ne pólluat illud, & tenentem fœdus meum; addúcam eos in montem ſanctum meum: & lætificábo eos in domo oratiónis meæ. Holocauſta eórum, & víctimæ eórum placébunt mihi ſuper altári meo: quia domus mea domus oratiónis vocábitur cunctis pópulis. Hæc dicit.

℟. Dicit Dóminus. 202.

Lectio iij.

Ait Dóminus Deus qui cóngregat diſperſos Iſrael: Adhuc congregábo ad eum congregátos ejus. Omnes béſtiæ agri, veníte ad devorandum: univerſæ béſtiæ ſaltûs. Speculatóres ejus cæci omnes, neſciérunt univerſi: canes muti non valentes latráre, videntes vana, dormientes, & amantes ſómnia. Et canes impudentíſſimi neſciérunt ſaturitátem: ipſi paſtóres ignoravérunt intelligéntiam; omnes in viam ſuam declinavérunt: unuſquiſque ad avarítiam ſuam à ſummo uſque ad noviſſimum. Hæc dicit.

℟. Expectátio. 202.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. *G.* Ecce ego vénio, ait Dóminus: & applicabuntur gentes multæ ad Dóminum, & erunt mihi in pópulum. *Zach.* 2.

Ad Magníficat *Ant.* 4. *A.* Erit Dóminus Rex ſuper omnem terram: in die illa erit Dóminus unus, & erit nomen ejus unum. *Zach.* 14.

[*Niſi dicatur Ant.* O.]

FERIA SEXTA QUATUOR TEMPORUM.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 58.

Clama, ne ceſſes: quaſi tuba exalta vocem tuam; & annúntia pópulo meo ſcélera eórum: & dómui Jacob peccáta eórum. Me étenim de die in diem quærunt; & ſcire vias meas volunt, quaſi gens quæ juſtítiam fécerit: & judícium Dei ſui non derelíquerit. Rogant me judícia juſtítiæ: appropinquáre Deo volunt. Quare jejunávimus, & non aſpexiſti; humiliávimus ánimas noſtras, & neſciſti? Ecce in die jejúnii veſtri invenítur volunτas veſtra: & omnes debitóres veſtros repétitis. Ecce ad lites & contentiónes jejunátis: & percútitis pugno impiè. Hæc dicit.

℟. Jejúnium. 203.

Digitized by Google

*Si hâc die occurrat Feſtum ſancti Thomæ, ſequens Lectio dividitur in duas, diviſione factâ ad * Aſteriſcum.*

Lectio ij.

NOlíte jejunáre ſicut uſque ad hanc diem : ut audiátur in excelſo clamor veſter. Numquid tale eſt jejúnium quod elégi ; per diem afflígere hóminem ánimam ſuam ? Numquid contorquére quaſi círculum caput ſuum ; & ſaccum & cínerem ſtérnere ? Numquid iſtud vocávi jejúnium, & diem acceptábilem Dómino ? Nonne hoc eſt magis jejúnium quod elégi ? Diſſolve colligatiónes impietátis : ſolve faſcículos deprimentes ; dimitte eos qui confracti ſunt, líberos : & omne onus dirumpe. [*] Frange eſurienti panem tuum, & egénos vagoſque induc in domum tuam ; cùm víderis nudum, óperi eum : & carnem tuam ne deſpéxeris. Tunc erumpet quaſi manè lumen tuum : & ſánitas tua cítiùs oriétur ; & anteíbit fáciem tuam juſtítia tua : & glória Dómini cólliget te. Tunc invocábis, & Dóminus exáudiet ; clamábis, & dicet : Ecce adſum. Si abſtúleris de médio tuî caténam : & deſíeris exténdere dígitum, & loqui quod non prodeſt. Cùm effúderis eſurienti ánimam tuam, & ánimam afflictam repléveris ; oriétur in ténebris lux tua : & ténebræ tuæ erunt ſicut merídies. Hæc dicit.

℞. Hoc eſt jejúnium. 204.

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Lucam. *Cap.* 1.

EXurgens María in diébus illis, ábiit in montána cum feſtinatióne in civitátem Juda ; & intrávit in domum Zacharíæ : & ſalutávit Elíſabeth. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. lib. 2.

COntuendum eſt quia ſupérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur ; María ad Elíſabeth : Chriſtus ad Joannem. Dénique étiam póſteà, ut ſanctificáret baptiſmum Joannis : Dóminus venit ad baptiſmum. Citò quoque adventûs Maríæ & præſéntiæ Domínicæ benefícia declarantur. Simul enim ut audívit ſalutatiónem Maríæ Elíſabeth ; exultávit infans in útero ejus : & repléta eſt Spíritu ſancto. Vide diſtinctiónem, ſingulorumque verbórum proprietátes. Vocem prior Elíſabeth audívit : ſed Joannes prior grátiam ſenſit. Illa natúræ órdine audívit ; iſte exultávit ratióne myſtérii : illa Maríæ, iſte Dómini ſenſit adventum. Iſtæ grá-

Digitized by Google

tiam loquuntur, illi intùs operantur; pietatiſque myſtérium maternis adoriuntur proféctibus : duplicique miráculo prophétant matres ſpíritu parvulórum. Exultávit infans : repléta eſt mater. Non priùs mater repléta quàm fílius; ſed cùm fílius eſſet replétus Spíritu ſancto : replévit & matrem.

℟. Unde hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me? * Et beáta quæ credidiſti, quóniam † Perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. ℣. Benedictus Dóminus, qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum; * Et beáta. Glória Patri. † Perficientur. *Luc.* 1. *Judith* 13.

AD LAUDES & per Horas, Antiphonæ propriæ, ut infrà ante Officium Vigiliæ Natalis Domini; & ſic in ſequentibus Feriis.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc* 1.

Oratio.

EXcita, quæſumus, Dómine, poténtiam tuã, & veni; ut hi qui in tua pietáte confídunt : ab omni cítiùs adverſitáte liberentur. Qui vivis & regnas.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Beátam me dicent omnes generatiónes : quia fecit mihi Dóminus magna qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

[*Niſi dicatur Ant.* O.]

SABBATO
QUATUOR TEMPORUM.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 61.

SPíritus Dómini ſuper me, eò quòd únxerit Dóminus me : ad annuntiandum manſuétis miſit me, ut medérer contrítis corde, & prædicárem captívis indulgéntiam, & clauſis apertiónem; ut prædicárem annum placábilem Dómino, & diem ultiónis Deo noſtro : ut conſolárer omnes lugentes; ut pónerem lugéntibus Sion, & darem eis corónam pro cínere : óleum gáudii pro luctu; pállium laudis pro ſpíritu mœróris : & vocabuntur in ea fortes juſtítiæ, plantátio Dñi ad glorificandum. Et ædificábunt deſerta à ſéculo, & ruínas antíquas érigent : & inſtaurábunt civitátes deſertas, diſſipátas in generatiónem & generatiónem. Hæc dicit.

℟. Sion non diſſolvantur manus tuæ : Dóminus Deus tuus in médio tuî, fortis; ipſe ſalvábit : * Gaudébit ſuper te in lætítia, ſilébit in dilectióne ſua, exultábit ſuper te in laude. ℣. Fecit Dóminus redemptiónem plebis ſuæ :

Digitized by Google

* Gaudébit. *Soph.* 3. *Luc.* 1.

*Si hâc die occurrat Feſtum ſancti Thomæ, ſequens Lectio dividitur in duas, diviſione factâ ad * Aſteriſcum.*

Lectio ij.

ET ſtabunt aliéni, & paſcent pécora veſtra: & fílii peregrinórum agrícolæ & vinitóres veſtri erunt. Vos autem Sacerdótes Dómini vocabímini: Miniſtri Dei noſtri, dicétur vobis. Fortitúdinem géntium comedétis: & in glória eárum ſuperbiétis. Pro confuſióne veſtra dúplici, & rubóre, laudábunt partem ſuam; propter hoc in terra ſua duplícia poſſidébunt: lætítia ſempiterna erit eis. Quia ego Dóminus díligens judícium, & ódio habens rapínam in holocauſto; & dabo opus eórum in veritáte: & fœdus perpétuum fériam eis. [*] Et ſcient in Géntibus ſemen eórum, & germen eórum in médio populórum; omnes qui víderint eos, cognoſcent illos: quia iſti ſunt ſemen, cui benedixit Dóminus. Gaudens gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo meo: quia índuit me veſtimentis ſalútis; & indumento juſtítiæ circúmdedit me, quaſi ſponſum decorátum coróna: & quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis. Sicut enim terra profert germen ſuum, ſicut hortus ſemen ſuum gérminat: ſic Dóminus Deus germinábit juſtítiam, & laudem coram univerſis géntibus. Hæc dicit.

℟. Sion, non vocáberis ultrà Derelicta; & terra tua non vocábitur ámpliùs Deſoláta: habitábunt in te fílii tui. * Totâ die & totâ nocte in perpétuum non tacébunt, donec ſtabíliat laudem in terra Dóminus. ℣. Vénient ab Oriente, & Occidente, & Aquilóne, & Auſtro: * Totâ die. *Iſ.* 62. *Luc.* 13.

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Marcum. *Cap.* 1.

INítium Evangélii Jeſu Chriſti Fílii Dei; ſicut ſcriptum eſt in Iſaía prophéta: Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuã, qui præparábit viam tuam ante te. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 6 *in Evang.*

QUod græcè Angelus, hoc latínè Núntius dícitur. Rectè ergo qui nuntiáre ſupernum Júdicem míttitur; Angelus vocátur: ut dignitátem ſervet in nómine quam explet in operatióne. Altum quidem nomen eſt: ſed vita nómine inférior non eſt. Utinam, fratres caríſſimi, non ad judícium noſtrum dicámus; quia omnes qui ſacerdótii nómine

nómine cenſentur, Angeli vocantur, Prophétâ atteſtante, qui ait : Lábia sacerdótis cuſtódiunt ſciéntiam; & legem requírunt ex ore ejus : quia Angelus Dñi exercítuum eſt. Sed hujus altitúdinem nóminis étiam vos, ſi vultis, poteſtis meréri. Nam unuſquiſque veſtrûm in quantum ſúfficit; in quantum grátiam ſupernæ aſpiratiónis accépit : ſi à pravitáte próximum révocat; ſi exhortári ad benè operandum curat : ſi æternum regnum vel ſupplícium erranti denúntiat; cùm ſanctæ annuntiatiónis verba impendit : profectò Angelus exiſtit.

℟. Fuit Joannes in deſerto baptízans, & prædicans baptiſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum : * Et egrediebátur ad eum omnis Judææ régio, & Jeroſolymítæ univerſi. ℣. Ipſe eſt directus divínitùs in pœniténtiam gentis : * Et. Glória. * Et. *Marc.* 1. *Eccli.* 49.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. c. Prædicábat Joannes, dicens : Venit fórtior me poſt me, cujus non ſum dignus procumbens ſólvere corrígiam calceamentórum ejus. *Marc.* 1.

Oratio.

DEus, qui cónſpicis quia ex noſtra pravitáte afflígimur; concéde propítius : ut ex tua viſitatióne conſolémur. Qui vivis & regnas.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

Capitulum. Geneſ. 49.

NOn auferétur ſceptrum de Juda, & dux de fémore ejus; donec véniat qui mittendus eſt : & ipſe erit expectátio géntium.

Hymnus, Statúta. 180.

℣. Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion : ℟. Domináre in médio inimicórum tuórum. *Pſ.* 109.

Ad Magníf. *Ant.* O. *Oratio*, Excita. *infrà ad Laudes.*

DOMINICA IV. ADVENTUS.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus propè eſt : * Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Inſtantis. *ut ſuprà*, 178. *Pſalmi ut in Pſalterio.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Juda, te laudábunt fratres tui : manus tua in cervícibus inimicórum tuórum; adorábunt te fílii patris tui. *Geneſ.* 49.

Ant. 8. G. Dómine, intróduc Judam ad pópulum ſuum : manus ejus pugnábunt pro eo, & adjútor illíus contra adversários ejus erit. *Deut.* 33.

Ant. 2. D. Cœtus ejus

Digitized by Google

permanébit, & erit dux ejus ex eo; & princeps de médio ejus producétur. *Jerem.* 30.

℣. Deus locútus eſt in ſancto ſuo: ℟. Juda rex meus. *Pſ.* 59.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 63.

QUis eſt iſte qui venit de Edom, tinctis véſtibus de Boſra? Iſte formóſus in ſtola ſua, grádiens in multitúdine fortitúdinis ſuæ. Ego qui loquor juſtítiam, & propugnátor ſum ad ſalvandum. Quare ergo rubrum eſt indumentum tuum; & veſtiménta tua ſicut calcántium in torculári? Tórcular calcávi ſolus, & de géntibus non eſt vir mecum: calcávi eos in furóre meo, & conculcávi eos in ira mea; & aſperſus eſt ſanguis eórum ſuper veſtimenta mea: & ómnia indumenta mea inquinávi. Dies enim ultiónis in corde meo: annus redemptiónis meæ venit. Circumſpexi, & non erat auxiliátor: quæsívi, & non fuit qui adjuváret; & ſalvávi mihi bráchium meum: & indignátio mea ipſa auxiliáta eſt mihi. Et conculcávi pópulos in furóre meo; & inebriávi eos in indignatióne mea: & detraxi in terram virtútem eórum. Hæc dicit.

℟. Cátulus leónis Juda: * Ad prædam, fili mi, aſcendiſti: requieſcens accubuiſti ut leo, & quaſi leæna; quis ſuſcitábit eum? ℣. Vicit leo de tribu Juda, radix David: * Ad prædam. *Geneſ.* 49. *Apoc.* 5.

Lectio ij.

MIſeratiónum Dómini recordábor; laudem Dómini ſuper ómnibus quæ réddidit nobis Dóminus: & ſuper multitúdinem bonórum dómui Iſrael, quæ largítus eſt eis ſecundùm indulgéntiam ſuam, & ſecundùm multitúdinem miſericordiárum ſuárum. Et dixit; Verúmtamen pópulus meus eſt, fílii non negantes: & factus eſt eis Salvátor. In omni tribulatióne eórum non eſt tribulátus; & Angelus faciéi ejus ſalvávit eos: in dilectióne ſua, & in indulgéntia ſua ipſe redémit eos, & portávit eos, & elevávit eos cunctis diébus ſéculi. Ipſi autem ad iracúndiam provocavérunt: & afflixérunt ſpíritum Sancti ejus; & converſus eſt eis in inimícum: & ipſe debellávit eos. Hæc dicit.

℟. Convertam converſiónem Juda, ait Dóminus; & erit in die illa: * Sérvient Dómino Deo ſuo, & David regi ſuo quem ſuſcitábo eis, & egrediétur de eis laus. ℣. Salus ex Judæis eſt; ſed venit

Digitized by Google

hora, & nunc eſt, quando veri adoratóres adorábunt Patrem: * Sérvient. *Jerem.* 30. *Joan.* 4.

Lectio iij.

ET recordátus eſt diérum séculi Móyſi, & pópuli ſui. Ubi eſt qui eduxit eos de mari cum paſtóribus gregis ſui? Ubi eſt qui póſuit in médio ejus ſpíritum Sancti ſui? Qui eduxit ad déxteram Móyſen bráchio majeſtátis ſuæ; qui ſcidit aquas ante eos, ut fáceret ſibi nomen ſempiternum? Qui eduxit eos per abyſſos, quaſi equum in deſerto non impingentem? Quaſi ánimal in campo deſcendens, Spíritus Dñi ductor ejus fuit: ſic adduxiſti pópulum tuum, ut fáceres tibi nomen glóriæ. Hæc dicit.

℞. In diébus illis, apprehendent hómines ex ómnibus linguis géntium fímbriam viri Judæi, dicentes: * Ibimus vobiſcum; † Audívimus enim quóniam Deus vobiſcum eſt. ℣. Manifeſtum eſt quòd ex Juda ortus ſit Dóminus noſter: * Ibimus. Glória. † Audívimus. *Zach.* 8. *Hebr.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. *d.* Radix Jeſſe qui ſtat in ſignum populórum, ipſum Gentes deprecabuntur. *Iſ.* 11.

Ant. 5. a. Erit in petram ſcándali duábus dómibus Iſrael; & offendent ex eis plúrimi, & cadent. *Iſ.* 8.

Ant. 8. c. Cæcitas ex parte cóntigit in Iſrael, donec plenitúdo Géntium intráret, & ſic omnis Iſrael ſalvus fíeret. *Rom.* 11.

℣. Copióſa apud Dóminum redémptio; ℞. Et ipſe rédimet Iſrael. *Pſ.* 129.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Cypriáni Epíſcopi & Mártyris de idolórum vanitáte.

QUòd Chriſtus ſit, & quómodò per ipſum nobis ſalus vénerit: ſic eſt ordo, ſic rátio. Judæis primùm erat apud Deum grátia; ſic olim juſti erant: ſic majóres eórum religiónibus obediébant. Inde illis & regni ſublímitas flóruit: & géneris magnitúdo provénit. Sed illi negligentes, & indiſciplináti & ſuperbi póſtmodùm facti, & fidúciâ patrum infláti; dum divína præcepta contemnunt: datam ſibi grátiam perdidérunt. Quam verò fúerit illis profána vita, quæ contracta ſit violátæ religiónis offenſa; ipſi quoque teſtantur, qui etſi voce tacent: éxitu confitentur. Diſperſi & palabundi vagantur; ſoli & cœli ſui prófugi: per hoſpítia aliéna jactantur. Necnon Deus antè prædíxerat fore ut, vergente

Digitized by Google

ſéculo, & mundi fine jam próximo : ex omni gente & pópulo & loco cultóres ſibi allégeret Deus multò fideliores ; & melióris obſéquii, qui indulgéntiam de divínis munéribus haurírent, quam acceptam Judæi, contemptis religiónibus : perdidiſſent. Hujus ígitur grátiæ diſciplinæque árbiter & magiſter ; Sermo & Fílius Dei míttitur : qui per Prophétas omnes retrò illuminátor & doctor humáni géneris prædicabátur.

℞. Ecce óculi Dómini Dei ſuper regnum peccans, & cónteram illud à fácie terræ : * Verúmtamen cónterens non cónteram domum Jacob. ℣. Dico vobis ; auferétur à vobis regnum Dei, & dábitur genti faciénti fructus ejus : * Verúmtamen. *Amos* 9. *Matth.* 21.

Lectio v.

HIc eſt virtus Dei, hic rátio, hic ſapiéntia ejus & glória. Hic in Vírginem illábitur : carnem, Spíritu ſancto cooperante, indúitur. Deus cum hómine miſcétur. Hic Deus noſter, hic Chriſtus eſt, qui mediátor duórum, hóminem índuit : quem perdúcat ad Patrem. Quod homo eſt, eſſe Chriſtus vóluit : ut & homo poſſit eſſe quod Chriſtus eſt. Sciébant & Judæi Chriſtum eſſe ventúrum ; nam hic illis ſemper, Prophétis admonéntibus, annuntiabátur : ſed ſignificáto dúplici ejus adventu ; uno qui exercítio & exemplo hóminis fungerétur : áltero qui Deum faterétur ; non intelligendo primum adventum qui in paſſióne præceſſit occultus : unum tantùm credunt qui erit in poteſtáte manifeſtus. Quòd autem hoc Judæórum pópulus intellígere non pótuit : delictórum méritum fuit. Sic erant ſapiéntiæ & intelligéntiæ cæcitáte multáti, ut qui vitâ indigni eſſent : habérent vitam ante óculos, nec vidérent.

℞. Dies multos ſedébunt fílii Iſrael ſine rege, & ſine príncipe, & ſine ſacrifício : & * Poſt hæc reverténtur, & quærent Dóminum Deum ſuum ; & David regem ſuum ; & pavébunt ad Dóminum, & ad bonum ejus. ℣. Numquid ſic offendérunt ut cáderent ? Abſit ; ſed illórum delicto, ſalus eſt géntibus, ut illos æmuléntur : * Poſt hæc. *Oſ.* 3. *Rom.* 11.

Lectio vj.

ITaque cùm Chriſtus Jeſus, ſecundùm à Prophétis antè prædicta, verbo & vocis império dæmónia de homínibus excúteret ; paralyticos reſtríngeret ; lepróſos purgáret ;

illumináret cæcos ; claudis greſſum daret ; mórtuos rurſus animáret : cógeret ſibi elementa famulári , ſervíre ventos , mária obedíre , ínferos cédere ; Judæi qui illum credíderant hóminem tantùm de humilitáte carnis & córporis : exiſtimábant magum de licéntia poteſtátis. Hoc eos factúros & ipſe prædíxerat ; & Prophetárum ómnium teſtimónium ſic antè præcéſſerat , oportére illum pati : non ut ſentíret tantùm mortem , ſed ut vínceret ; & cùm paſſus eſſet , ad ſúperos dénuò régredi : ut vim divínæ majeſtátis oſténderet. Fidem ítaque rerum curſus implévit. Hunc comitámur ; hunc ſéquimur ; hunc habémus itíneris ducem ; lucis príncipem ; ſalútis auctórem : cœlum páriter & Patrem quæréntibus , & credéntibus pollicentem. Quod eſt Chriſtus, érimus Chriſtiáni : ſi Chriſtum fuérimus imitáti.

℟. In die illa , dicit Dóminus , * Suſcitábo tabernáculum David , quod cécidit : & † Reædificábo illud ſicut in diébus antíquis, ut poſſídeant omnes natiónes. ℣. Deus viſitávit ſúmere ex géntibus pópulum nómini ſuo ; & huic concordant verba Prophetárum : * Suſcitábo. Glória. † Reædificábo. *Amos* 9. *Act.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Tempus tribulatiónis eſt Jacob , & ex ipſo ſalvábitur ; & non dominabuntur ei ámpliùs aliéni. *Jerem.* 30.

Ant. 6. F. Congregabuntur fílii Juda , & fílii Iſrael páriter ; & ponent ſíbimet caput unum , & aſcendent de terra. *Oſee.* 1.

Ant. 4. f. Fáciam eos in gentem unam in terra , in móntibus Iſrael , & rex unus erit ómnibus ímperans , nec dividentur ámpliùs. *Ezech.* 37.

℣. Annúntient nomen Dómini , & laudem ejus in Jerúſalem , ℟. In conveniendo pópulos in unum. *Pſ.* 101.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Lucam. *Cap.* 3.

ANno quinto - décimo impérii Tibérii Cæſaris , procurante Póntio Piláto Judæam. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 20. *in Evang.*

REdemptóris noſtri Præcurſor quo témpore prædicatiónis verbum accéperit : memoráto Románæ Reipúblicæ príncipe , & Judææ régibus , deſignátur. Quia enim illum præ-

dicáre veniébat, qui & ex Judæa quoſdam, & multos ex Géntibus redemptúrus erat: per regem Géntium & príncipes Judæórum prædicatiónis ejus témpora deſignantur. Quia autem gentílitas colligenda erat & Judæa pro culpa perfídiæ diſpergenda: ipſa quoque deſcríptio terréni principátûs oſtendit; quóniam & in Románа Repúblicа unus præfuiſſe deſcríbitur: & in Judææ regno per quartam partem plúrimi principabantur. Voce étenim Redemptóris noſtri dícitur: Omne regnum in ſeipſum divíſum deſolábitur. Liquet ergo quòd ad finem regni Judæa pervénerat: quæ tot régibus divíſa ſubjacébat. Aptè quoque non ſolùm quibus régibus; ſed étiam quibus ſacerdótibus actum ſit, demonſtrátur: quia illum Joannes Baptiſta prædicáret, qui ſimul rex & ſacerdos exíſteret; Lucas Evangeliſta prædicatiónis ejus témpora: per regnum & ſacerdótium deſignávit.

℟. Suſcitábit Deus cœli regnum, quod in ætérnum non diſſipábitur: * Comminuet autem & conſúmet univerſa regna. ℣. Factum eſt regnum hujus mundi, Dómini noſtri & Chriſti ejus; & regnábit in ſécula ſeculórũ: * Comminuet. *Dan.* 2. *Apoc.* 11.

Lectio viij.

ET venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptiſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórũ. Cunctis legéntibus liquet, quia Joannes non ſolùm baptiſmum pœniténtiæ prædicávit; verùm étiam quibuſdam dedit: ſed tamen baptiſmum ſuum in remiſſiónem peccatórũ dare non pótuit. Remíſſio étenim peccatórum in ſolo nobis baptiſmo Chriſti tribúitur. Notandum ítaque quod dícitur; Prædicans baptiſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum: quóniam baptiſmum quod peccáta ſólveret; quia dare non póterat, prædicábat: ut ſicut incarnátum Verbum Patris præcurrébat verbo prædicatiónis; ita baptiſmum pœniténtiæ quo peccáta ſolvuntur: præcúrreret ſuo baptíſmate quo peccáta ſolvi non poſſunt.

℟. Conſurge, conſurge, indúere fortitúdine tuâ, Sion: * Indúere veſtimentis glóriæ tuæ, Jerúſalem cívitas Sancti; quia non adjíciet ultrà ut pertránſeat per te immundus. ℣. Deus ſecundùm promiſſiónem eduxit Iſrael Salvatórem Jeſum, prædicante Joanne ante fáciem

Digitized by Google

adventûs ejus baptiſmum pœniténtiæ : * Indúere. *Iſ.* 52. *Act.* 13.

Lectio ix.

SIcut ſcriptum eſt in libro ſermónum Iſaíæ prophétæ. Vox clamantis in deſerto ; Paráte viam Dómini : rectas fácite ſémitas ejus. Omnis qui fidem rectam & bona ópera prædicat ; quid áliud quàm venienti Dómino ad corda audiéntium viam parat ? ut hæc vis grátiæ pénetret, ut lumen veritátis illuſtret. Omnis vallis implébitur : & omnis mons & collis humiliábitur. Quid hoc loco vállium nómine, niſi húmiles ? quid móntium & cóllium, niſi ſuperbi hómines deſignantur ? In adventu ergo Redemptóris valles implétæ ; montes verò & colles humiliáti ſunt : quia nimírum in fide Mediatóris Dei & hóminum hóminis Chriſti Jeſu ; & Gentílitas plenitúdinem grátiæ accépit : & Judæa per errórem perfídiæ hoc unde tumébat, pérdidit. Et erunt prava in directa : & áſpera in vias planas. Prava directa ſunt, cùm malórum corda per injuſtítiam detorta, ad juſtítiæ régulam diriguntur ; & áſpera in vias planas immutantur : cùm immítes atque iracundæ mentes, per infuſiónem ſupernæ grátiæ, ad lenitátem manſuetúdinis rédeunt.

℟. Conſtítuit Deus humiliáre omnem montem excelſum, & convalles replére in æqualitátem terræ ; * Ut ámbulet Iſrael diligenter in honórem Dei. ℣. Scriptum eſt in libro ſermónum Iſaíæ prophétæ : Erunt prava in directa, & áſpera in vias planas ; * Ut ámbulet. Glória. *Repet.* ℟. Conſtítuit. *uſque ad* ℣. Scriptum eſt. *Baruch.* 5. *Luc.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. LAudáte, cœli : jubiláte, extréma terræ : reſonáte, montes, laudatiónem ; quóniam redémit Dóminus Jacob, & Iſrael gloriábitur. Allelúia. *Iſ.* 44.

Ant. 1. D. Ego levávi manum meam, ut ramos germinétis, & fructum afferátis pópulo meo ; própè enim eſt ut véniat, quia ecce ego ad vos. Allelúia. *Ezech.* 36.

Ant. 5. a. Erit ibi ſémita & via, & via ſancta vocábitur : non tranſíbit per eam pollútus ; & ambulábunt qui liberáti fúerint. Allelúia. *Iſ.* 35.

Ant. 2. D. Omnia ligna regiónis plaudent manu ; & erit Dóminus nominátus in ſignum ætérnum, quod non auferétur. Allelúia. *Iſ.* 55.

Digitized by Google

Ant. 3. a. Revelábitur glória Dómini; & vidébit omnis caro páriter quòd os Dómini locútum eſt. Allelúia. *Iſ.* 4.

Capitulum. Iſaíæ 62.

VIdébunt gentes Juſtum tuum; & cuncti reges Inclytum tuum: & vocábitur tibi nomen novum quod os Dñi nominábit.

Hymnus, Jordánis. 178.

℣. Ibunt de virtúte in virtútem: ℟. Vidébitur Deus deórum in Sion. *Pſ.* 83.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. d. Vidébit omnis caro Salutáre Dei. Allelúia. *Luc.* 3.

Oratio.

EXcita, quæſumus, Dómine, poténtiam tuã, & veni: & magnâ nobis virtúte ſuccurre; ut per auxílium grátiæ tuæ, quod noſtra peccáta præpédiunt: indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret. Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Laudáte, cœli.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es * in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. 1. D. Ego.

Capitulum. Iſaíæ 35.

SOlitúdo gérminans germinábit, & exultábit lætabunda & laudans; glória Libani data eſt ei: decor Carméli & Saron; ipſi vidébunt glóriam Dómini: & decórem Dei noſtri.

℟. *br.* Gaudébunt campi: * Exultábunt ligna ſylvárum. Gaudébunt. ℣. A fácie Dómini, * quia venit, * Exultábunt. Glória Patri. Gaudébunt campi. *Pſ.* 95.

℣. Exultatióne colles accingentur, & valles: ℟. Clamábunt, étenim hymnum dicent. *Pſ.* 64.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Erit ibi.

Capitulum. Jerem. 4.

SI revertéris, Iſrael, ait Dóminus, ad me convértere; Si abſtúleris offendícula tua à fácie mea, non commovéberis: & jurábis; Vivit Dóminus, in veritáte, & in judício, & in juſtítia: & benedícent eum gentes, ipſumque laudábunt.

℟. *br.* Apud Dóminum * Greſſus hóminis dirigentur. Apud. ℣. Et viam ejus * volet. * Greſſus. Glória. Apud. *Pſ.* 36.

℣. In ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te: ℟. Nomen tuum, & memoriále tuum in deſidério ánimæ. *Cant.* *Iſ.* 26.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Revelábitur.

Capitulum. Philip. 4.

GAudéte in Dómino ſemper: iterùm dico, Gaudéte; modéſtia veſtra nota ſit ómnibus homínibus: Dóminus propè eſt.

Digitized by Google

℟. *br.* Oculi noſtri * Ad Dóminum Deum noſtrum. Oculi noſtri. ℣. Donec * misereátur noſtrî. * Ad Dóminum. Glória Patri. Oculi. *Pſ.* 122.

℣. Juxtà eſt Dóminus iis qui tribuláto ſunt corde: ℟. Et húmiles ſpíritu ſalvábit. *Pſ.* 33.

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. AUdite me, domus Jacob, qui portámini à meo útero: ego feci, & ego feram: ego portábo, & ſalvábo. Allelúia. *Iſ.* 46.

Ant. 3. a. Ego ſcio cogitatiónes quas ego cógito ſuper vos, cogitatiónes pacis, & non afflictiónis. Allelúia. *Jerem.* 29.

Ant. 7. a. Cùm quæſiéritis me in toto corde veſtro, invéniar à vobis; & redúcam captivitátem veſtram. Allelúia. *Jerem.* 29.

Ant. 4. A. Congregábo vos de univerſis géntibus & de cunctis locis, & reverti vos fáciam. Allelúia. *Jerem.* 29.

Ant. 5. C. Vobiſcum ſum ego, ut ſalvos vos fáciam: & dabo vobis miſericórdias, & miſerébor veſtrî. Allelúia. *Jerem.* 42.

Capitulum. Ezech. 20.

IN odórem ſuavitátis ſuſcípiam vos; cùm edúxero vos de pópulis, & congregávero vos de terris in quas diſperſi eſtis: & ſanctificábor in vobis, in óculis natiónum.

Hymnus, Statúta 180.

℣. Converte, Dómine, captivitátem noſtram, ℟. Sicut torrens in auſtro. *Pſ.* 125.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà*, 230.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 63.

ATtende de cœlo, & vide de habitáculo ſancto tuo, & glóriæ tuæ; ubi eſt zelus tuus, & fortitúdo tua, multitúdo víſcerum tuórum & miſeratiónum tuárum? Super me continuérunt ſe. Tu enim pater noſter; & Abraham neſcívit nos: & Iſrael ignorávit nos; tu, Dómine, pater noſter, redemptor noſter: à ſéculo nomen tuum. Quare erráre nos feciſti, Dómine, de viis tuis; induraſti cor noſtrum, ne timerémus te? Convértere propter ſervos tuos tribus hereditátis tuæ. Quaſi níhilum poſſéderunt pópulum ſanctum tuum hoſtes noſtri: conculcavérunt ſanctificatiónem tuam. Facti ſumus quaſi in princípio, cùm non dominaréris noſtrî: neque invocarétur nomen tuum ſuper nos. Hæc dicit.

℟. Cátulus leónis Juda, 218.

Lectio ij. Cap. 64.

UTinam dirúmperes cœlos, & deſcénderes! à fácie tua montes deflúerent; ſicut exúſtio ignis tabéſcerent: aquæ ardérent igni; ut notum fíeret nomen tuum inimícis tuis: à fácie tua gentes turbarentur. Cùm féceris mirabília, non ſuſtinébimus; deſcendiſti: & à fácie tua montes defluxérunt. A ſéculo non audiérunt; neque áuribus percepérunt: óculus non vidit, Deus, abſque te, quæ præparaſti expectántibus te. Occurriſti lætanti, & facienti juſtítiam: in viis tuis recordabuntur tuî; ecce tu irátus es, & peccávimus: in ipſis fúimus ſemper, & ſalvábimur. Hæc dicit.

℟. Convertam. 218.

Lectio iij.

ET nunc, Dómine, pater noſter es tu, nos verò lutum: & fictor noſter tu, & ópera mánuum tuárum omnes nos. Ne iraſcáris, Dñe, ſatis, & ne ultrà memíneris iniquitátis noſtræ: ecce, réſpice, pópulus tuus omnes nos. Cívitas Sancti tui facta eſt deſerta; Sion deſerta facta eſt: Jerúſalem deſoláta eſt. Domus ſanctificatiónis noſtræ & glóriæ noſtræ, ubi laudavérunt te patres noſtri, facta eſt in exuſtiónem ignis: & ómnia deſiderabília noſtra verſa ſunt in ruínas. Numquid ſuper his continébis te, Dómine; tacébis & afflíges nos vehementer? Hæc dicit. ℟. In diébus. 219.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Próteget Dñus Jerúſalem, prótegens & líberans, tránſiens & ſalvans. *Iſ.* 31.

Ad Magníficat *Ant.* 2. D. O. *ut infrà*, 230.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 65.

QUæſiérunt me qui antè non interrogábant: invenérunt qui non quæſiérunt me. Dixi; Ecce ego: ecce ego ad gentem quæ non invocábat nomen meum. Expandi manus meas tota die ad pópulum incrédulum: qui gráditur in via non bona poſt cogitatiónes ſuas. Pópulus qui ad iracúndiam próvocat me, ante fáciem meam ſemper; qui ímmolant in hortis, & ſacríficant ſuper láteres: qui hábitant in ſepulcris, & in delúbris idolórum dórmiunt; qui cómedunt carnem ſuillam: & jus profánum in vaſis eórum. Qui dicunt; Recéde à me, non appropinques mihi, quia immundus es: iſti fumus erunt in furóre meo, ignis ardens totâ die. Hæc dicit.

℟. Ecce óculi. 220.

Digitized by Google

Lectio ij.

ECce ſcriptum eſt coram me : non tacébo ; ſed reddam & retríbuam in ſinum eórum iniquitátes veſtras, & iniquitátes patrum veſtrórum ſimul, dicit Dóminus, qui ſacrificavérunt ſuper montes, & ſuper colles exprobravérunt mihi : & remétiar opus eórum primum in ſinu eórum. Hæc dicit Dóminus ; Quómodò ſi inveniátur granum in botro, & dicátur : Ne diſſipes illud ; quóniam benedíctio eſt : ſic fáciam propter ſervos meos, ut non diſperdam totum. Et edúcam de Jacob ſemen, & de Juda poſſidentem montes meos ; & hereditábunt eam electi mei : & ſervi mei habitábunt ibi. Hæc dicit.

℟. Dies multos. 220.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus Deus ; Ecce ſervi mei comedent, & vos eſuriétis : ecce ſervi mei bibent, & vos ſitiétis ; ecce ſervi mei lætabuntur, & vos confundémini : ecce ſervi mei laudábunt præ exultatióne cordis, & vos clamābitis præ dolóre cordis, & præ contritióne ſpiritûs ululábitis. Et dimittétis nomen veſtrum in juramentum electis meis ; & interfíciet te Dóminus Deus : & ſervos ſuos vocábit nómine álio. In quo qui benedictus eſt ſuper terram, benedicétur in Deo, amen : & qui jurat in terra, jurábit in Deo, amen ; quia oblivióni tráditæ ſunt anguſtiæ prióres : & quia abſcónditæ ſunt ab óculis meis. Hæc dicit.

℟. In die illa. 221.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. *a.* Dabo vos in nomen & in laudem ómnibus pópulis terræ, cùm convértero captivitátem veſtram. *Sophon.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà.* 230.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 65.

ECce enim ego creo cœlos novos, & terram novam : & non erunt in memória prióra, & non aſcendent ſuper cor. Sed gaudébitis & exultábitis uſque in ſempiternum in his quæ ego creo : quia ecce ego creo Jerúſalem exultatiónem, & pópulum ejus gáudium. Et exultábo in Jerúſalem, & gaudébo in pópulo meo : & non audiétur in eo ultrà vox fletûs & vox clamóris. Hæc dicit.

℟. Cátulus leónis. 218.

Lectio ij.

NOn erit ibi ámpliùs infans diérum, & ſenex qui non ímpleat dies ſuos ; quóniam puer centum an-

nórum moriétur : & peccátor centum annórum maledictus erit. Et ædificábunt domos, & habitábunt : & plantábunt víneas, & cómedent fructus eárum. Non ædificábunt, & álius habitábit : non plantábunt, & álius cómedet; ſecundùm enim dies ligni, erunt dies pópuli mei : & ópera mánuum eórum inveterábunt. Hæc dicit.

℟. Convertam. 218.

Lectio iij.

ELecti mei non laborábunt fruſtrà, neque generábunt in conturbatióne; quia ſemen benedictórum Dómini eſt : & nepótes eórum cum eis. Eritque ántequàm clament, ego exáudiam : adhuc illis loquéntibus, ego áudiam. Lupus & agnus paſcentur ſimul : leo & bos cómedent páleas; & ſerpenti pulvis, panis ejus : non nocébunt, neque occídent in omni monte ſancto meo, dicit Dóminus. Hæc dicit.

℟. In diébus illis. 219.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. *D.* Captívitas à forti tollétur; & quod ablátum fúerit à robuſto, ſalvábitur. *Iſ.* 49.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà.* 230.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 66.

HÆc dicit Dóminus : Cœlum ſedes mea, terra autem ſcabellum pedum meórum; quæ eſt iſta domus quam ædificábitis mihi? & quis eſt iſte locus quiétis meæ? Omnia hæc manus mea fecit : & facta ſunt univerſa iſta, dicit Dóminus. Ad quem autem reſpíciam; niſi ad paupérculum, & contrítum ſpíritu, & trementem ſermónes meos? Hæc dicit.

℟. Ecce óculi. 220.

Lectio ij.

QUi ímmolat bovem, quaſi qui interfíciat virum : qui mactat pecus, quaſi qui excérebret canem; qui offert oblatiónem, quaſi qui ſánguinem ſuillum ófferat : qui recordátur thuris, quaſi qui benedícat idólo. Hæc ómnia elegérunt in viis ſuis : & in abominatiónibus ſuis ánima eórum delectáta eſt. Unde & ego éligam illuſiónes eórum : & quæ timébant, addúcam eis; quia vocávi, & non erat qui reſpondéret : locútus ſum, & non audiérunt; fecerúntque malum in óculis meis : & quæ nólui, elegérunt. Hæc dicit.

℟. Dies multos. 220.

Lectio iij.

AUdíte verbum Dómini, qui trémitis ad verbum ejus. Dixérunt fratres veſtri odientes vos, & abjicientes propter nomen meum; Glorificétur

Dóminus, & vidébimus in lætítia veſtra: ipſi autem confundentur. Vox pópuli de civitáte, vox de templo: vox Dómini reddentis retributiónem inimícis ſuis. Hæc dicit.

℟. In die illa. 221.

Ad Benedíctus. *Ant.* 4. E. Pópulus Dei, citò vidébis perditiónem inimíci tui. *Baruch.* 4.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà*, 230.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *C.* 66.

ANtequàm parturíret, péperit: ántequàm veníret partus ejus, péperit máſculum. Quis audívit unquam tale? & quis vidit huic ſímile? Numquid partúriet terra in die una? aut pariétur gens ſimul, quia parturívit, & péperit Sion fílios ſuos? Numquid ego qui álios párere fácio; ipſe non páriam, dicit Dóminus? ſi ego qui generatiónem céteris tríbuo; ſtérilis ero, ait Dóminus Deus tuus? Hæc dicit.

℟. Cátulus leónis. 218.

Lectio ij.

LÆtámini cum Jerúſalem, & exultáte in ea, omnes qui dilígitis eam: gaudéte cum ea gáudio, univerſi qui lugétis ſuper eam; ut ſugátis, & repleámini ab úbere conſolatiónis ejus: ut mulgeátis, & delíciis affluátis ab omnímoda glória ejus. Quia hæc dicit Dóminus; Ecce ego declinábo ſuper eam quaſi flúvium pacis: & quaſi torrentem inundantem glóriam géntium quam ſugétis; ad úbera portabímini: & ſuper génua blandientur vobis. Hæc dicit.

℟. Convertam. 218.

Lectio iij.

QUómodò ſi cui mater blandiátur, ita ego conſolábor vos: & in Jerúſalem conſolabímini. Vidébitis, & gaudébit cor veſtrum, & oſſa veſtra quaſi herba germinábunt; & cognoſcétur manus Dómini ſervis ejus: & indignábitur inimícis ſuis. Quia ecce Dóminus in igne véniet: & quaſi turbo quadrígæ ejus, réddere in indignatióne furórem ſuum, & increpatiónem ſuam in flamma ignis; quia in igne Dñus dijudicábit, & in gládio ſuo ad omnem carnem: & multiplicabuntur interfecti à Dómino. Qui ſanctificabantur, & mundos ſe putábant in hortis poſt jánuam intrínſecùs; qui comedébant carnem ſuillam, & abominatiónem, & murem: ſimul conſumentur, dicit Dóminus. Hæc dicit.

℟. In diébus illis. 219.

Ad Benedíctus. *Ant.* 4. f. Dominábitur tuî, qui fecit te: & redemptor tuus San-

Digitized by Google

ctus Iſrael, Deus omnis terræ vocábitur. *Iſ.* 54.

ANTIPH. MAJORES

Inchoantur die 17 *Decembris veſperè; & unaquæque dicitur bis, nempè, ſemel ante* Magníficat, *& ſemel poſt* Sicut erat.

Si Veſperæ fiant de Feſto, tunc pro commemoratione Adventûs, dicitur: Ant. O. *occurrens, hoc modo: Ant. integrè dicitur ab una parte chori; tum repetitur ab altera parte: ac deinde dicitur* ℣. Adjutor. *Si ſit Feria, vel cum* ℣. *proprio ſi ſit Sabbatum aut Dominica, & Oratione conveniente.*

DIE XVII. DECEMBRIS.

Antiph. 2. D.

O Sapiéntia, quæ ex ore Altíſſimi prodiiſti, attingens à fine uſque ad finem fórtiter, ſuaviterque diſpónens ómnia; veni ad docendum nos viam prudéntiæ. *Eccli.* 24. *Sap.* 8. *Iſ.* 40.

DIE XVIII. 2. D.

O Adónaï, & dux domûs Iſrael, qui Móyſi in igne flammæ rubi apparuiſti, & ei in Sina legem dediſti; veni ad rediméndum nos in bráchio extento. *Judith*, 16. 1. *Paral.* 17. *Act.* 7. *Exod.* 6. 4. *Reg.* 17.

DIE XIX. 2. D.

O Radix Jeſſe, qui ſtas in ſignum populórum, ſuper quem continebunt reges os ſuum; quem gentes deprecabuntur; veni ad redimendum nos, jam noli tardáre. *Iſ.* 11. & 52. *Pſ.* 25. & 39.

DIE XX. 2. D.

O Clavis David, & ſceptrum domûs Iſrael: qui áperis, & nemo claudit: claudis, & nemo áperit; veni, & educ vinctum de domo cárceris, ſedentem in ténebris & umbra mortis. *Iſ.* 22. *Jerem.* 51. & 52. *Pſ.* 106.

DIE XXI. 2. D.

O Oriens, ſplendor lucis æternæ, & ſol juſtítiæ; veni, & illúmina ſedentes in ténebris & umbra mortis. *Zach.* 3. *Sap.* 7. *Malach.* 4. *Pſ.* 12. & 106.

DIE XXII. 2. D.

O Rex Géntium, Deus Iſrael, & Salvátor, lapiſque anguláris, qui facis útraque unum; veni, & ſalva hóminem quem de limo formaſti. *Jerem.* 10. *Iſ.* 45. & 28. *Epheſ.* 2. *Iſ.* 35. *Gen.* 2.

DIE XXIII. 2. D.

O Emmánuel, Rex & légifer noſter, expectátio géntium, & deſiderátus eárum; veni ad ſalvandum nos, Dómine Deus noſter. *Iſ.* 8. & 33. *Geneſ.* 49. *Agg.* 2. *Zach.* 9.

Ex quo harum Antiph. ſolemnitas inchoata eſt, ſcilicet die 18. *Decembris, dicitur Invitatorium,* Dóminus

propè eſt, * Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

Eâdem die decimâ octavâ Decembris, manè inchoantur Antiphonæ Laudum ferialium propriæ (quæ etiam dicuntur ad Horas, quartâ prætermiſſâ) inchoando ab his Antiphonis quæ aſſignantur Feriæ, poſt diem 17 occurrentem, ſive fuerit Feria tertia, aut alia, ſive Sabbatum. Si verò fuerit Dominica, inchoantur poſtridie. Quæ autem occurrunt die quâ fit Officium de ſancto Thoma, dicuntur in prævigilia Natalis Domini, ſcilicet xxiij. *die Decemb. Quòd ſi hâc die occurrerit Dominica IV. omittuntur eo anno.*

Ad Veſperas autem, in his Feriis, dicuntur Antiphonæ de Pſalterio; ſed non dicuntur Preces.

FERIA SECUNDA
Poſt 17. Decembris.

AD LAUDES.

Ant. 3. c. RESpice, Dómine, de domo ſancta tua in nos, & inclína aurem tuam, & exaudi nos. *Baruch.* 2.

Ant. 8. c. Dómine, pater noſter es tu: ecce, réſpice, pópulus tuus omnes nos. *Iſ.* 64.

Ant. 2. D. Miſerére Iſrael, quem coæquaſti primogénito tuo: reple glóriâ tuâ pópulum tuum. *Eccli.* 36.

Ant. 7. d. Deus cœlórum, exaudi: memento, Dómine, teſtamenti tui, ut omnes gentes agnoſcant quia tu es Deus. *Judith*, 9.

Ant. 4. a. Salva, Dómine, pópulum tuum, relíquias Iſrael. *Jerem.* 31.

FERIA TERTIA
Poſt 17. Decembris.

AD LAUDES.

Ant. 3. a. REcordáre, Dómine, oppróbrium noſtrum; ſervi domináti ſunt noſtrî: non fuit qui redímeret de manu eórum. *Thren.* 5.

Ant. 4. E. Tu, Dómine, pater noſter, redemptor noſter: convértere propter ſervos tuos. *Iſ.* 63.

Ant. 7. ç. Quare in perpétuum oblivíſcéris noſtrî? derelinques nos in longitúdine diérum? *Thren.* 5.

Ant. 1. *g.* Ne tradas nos in perpétuum, & ne díſſipes teſtamentum tuum, neque áuferas miſericórdiam tuam à nobis. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Dabis, Deus, veritátem Jacob, miſericórdiam Abraham, quæ juraſti pátribus noſtris à diébus antíquis. *Mich.* 7.

FERIA QUARTA
Poſt 17. Decembris.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. REcordáre, Dómine, ne írritum fácias fœdus tuum nobiſcum: nonne tu es Deus noſter quem expectávimus? *Jerem.* 14.

Digitized by Google

Ant. 8. G. Vetus error ábiit: ſervábis pacem, Dómine; pacem, quia in te ſperávimus. *Iſ.* 26.

Ant. 7. *d.* Cùm féceris judícia tua in terra, juſtítiam diſcent habitatóres orbis: Dómine exaltétur manus tua. *Iſ.* 26.

Ant. 1. f. Dómine, Deus noſter, poſſedérunt nos dómini abſque te: tantùm in te recordémur nóminis tui. *Iſ.* 26.

Ant. 6. F. Inclína, Dómine, aurem tuam, & audi: áperi, Dómine, óculos tuos, & vide: Deus noſter, ſalva nos. *Iſ.* 37.

FERIA QUINTA
Poſt 17. Decembris.
AD LAUDES.

Ant. 1. *a.* MItte, Dómine, ſapiéntiam de cœlis ſanctis tuis, & à ſede magnitúdinis tuæ. *Sap.* 9.

Ant. 6. F. Nunc ſéquimur te, Dómine, in toto corde, & timémus te, & quærimus fáciem tuam, ne confundas nos. *Dan.* 3.

Ant. 7. c. Dómine, rex omnípotens, non eſt qui poſſit tuæ reſíſtere voluntáti, ſi decréveris ſalváre Iſrael. *Eſther*, 13.

Ant. 3. c. Erue nos in mirabílibus tuis, & da glóriam nómini tuo; & confundantur qui oſtendunt ſervis tuis mala. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Cóngrega omnes Tribus Jacob; ut cognoſcant quia non eſt Deus niſi tu, & enarrent magnália tua. *Ec.* 36.

FERIA SEXTA
Poſt 17. Decembris.
AD LAUDES.

Ant. 4. A. EMitte Agnũ, Dómine, dominatórem terræ, de petra deſerti ad montem fíliæ Sion. *Iſ.* 16.

Ant. 8. c. Non eſt in témpore hoc ſacrifícium coram te, ut poſsímus invenîre miſericórdiam tuam; ſed in ánimo contríto, & ſpíritu humilitátis ſuſcipiámur. *Dan.* 3.

Ant. 5. a. Si iniquitátes noſtræ reſpónderint nobis, Dómine; fac propter nomen, tuum, quóniam tibi peccávimus. *Jerem.* 14.

Ant. 3. c. Dómine, opus tuum, in médio annórum vivífica illud. *Habac.* 3.

Ant. 1. *d.* Cùm irátus fúeris, miſericórdiæ recordáberis: Deus ab auſtro véniet, & Sanctus de monte Pharan. *Habac.* 3.

SABBATO
Poſt 17. Decembris.
AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* ELeváre, eleváre, Jerúſalem, quæ bibiſti de manu Dómini cálicem iræ ejus. *Iſ.* 51.

Ant. 5. a. Ecce tuli de manu tua cálicem ſopóris, fundum cálicis indignatiónis meæ: non adjícies ut bibas illum ultrà. *Iſ.* 51.

Digitized by Google

Ant. 2. D. Noli timére, quia non confundéris; quia dominábitur tuî, qui fecit te. *Iſ.* 54.

Ant. 7. b. Ad punctum in módico derelíqui te, & in miſeratiónibus magnis congregábo te. *Iſ.* 54.

Ant. 4. A. Miſericórdia mea non recédet à te, & fœdus pacis meæ non movébitur. *Iſ.* 54.

DIE XXIV. DECEMBRIS.

IN VIGILIA NATALIS DOMINI.

¶ *Si venerit in Dominica, Officium fit hoc modo:*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. de Vigilia, ut infrà. Hymnus, Inſtantis adventum. *ut ſuprà,* 178.

Antiph. Pſalmi & ℣℣℣. *de Dominica IV. Adventûs, ut ſuprà,* 217.

In I. & II. Noct. Lectiones & ℟℟℟. *de Dominica IV. Adventûs.*

In III. Nocturno, ℣. Anima noſtra. *ut infrà. Lectiones de Homilia Vigiliæ, diviſionibus factis ad* * * *Aſteriſcos; & nihil legitur de Homilia Dominicæ.*

℟. *vij.* Quòd in María. *ſine* Glória Patri. ℟. *viij.* Hâc ipsâ horâ. ℟. *ix.* Sanctífica. *cum* Glória Patri. *infrà, ut in Vigilia. Et repetitur* * Sanctificámini *uſque ad* ℣. *excluſivè.*

Dicitur Te Deum.

Reliqua de Vigilia, ſine commemoratione Dominicæ.

AD LAUDES & HORAS.

Pſalmi de Dominica, omiſſo tamen ad Prim. Symbolo Quicumque. *Antiph. Capit. &* ℟℟℟. *brev. cum Verſic. ut infrà.*]

¶ *Si autem Vigilia iſta venerit in Feriis, Officium fit ut ſequitur.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Cras erit vobis ſalus: * Veníte, & adoráte Dñum. 1. *Reg.* 11. 1. *Paral.* 16.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Inſtantis. 178.

Antiph. & Pſalmi de Feria.

℣. Anima noſtra ſúſtinet Dóminum; ℟. Quóniam adjútor & protector noſter eſt. *Pſ.* 32.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 66.

VEnio ut cóngregem cum ómnibus géntibus & linguis: & vénient, & vidébunt glóriam meam. Et ponam in eis ſignum; & mittam ex eis qui ſalváti fúerint, ad gentes in mare, in Africam & Lydiam, tendentes ſagittam: in Itáliam & Græciam, ad ínſulas longè; ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam: & annuntiábunt glóriam meam Géntibus. Et addúcent omnes fratres veſtros de cunctis géntibus donum Dómino in equis, & in

quadrígis, & in lectícis, & in mulis & in carrúcis, ad montem ſanctum meum Jerúſalem, dicit Dóminus: quómodò ſi ínferant filii Iſrael munus in vaſe mundo in domum Dómini. Hæc dicit.

℞. Hâc ipsâ horâ quæ nunc eſt, * Cras mittam ducem ſuper pópulum meum, & ſalvábit pópulum meum; venit enim clamor eórum ad me. ℣. Dedit Deus palàm fácere ſervis ſuis quæ oportet fíeri citò: * Cras. 1. *Reg.* 9. *Apoc.* 1.

Lectio ij.

ET aſſúmam ex eis in Sacerdótes & Levítas, dicit Dóminus. Quia ſicut cœli novi & terra nova, quæ ego fácio ſtare coram me, dicit Dóminus: ſic ſtabit ſemen veſtrum & nomen veſtrum. Et erit menſis ex menſe, & ſábbatum ex ſábbato: véniet omnis caro, ut adóret coram fácie mea, dicit Dóminus. Et egredientur, & vidébunt cadávera virórum qui prævaricáti ſunt in me: vermis eórum non moriétur; & ignis eórum non extinguétur: & erunt uſque ad ſatietátem viſiónis omni carni. Hæc dicit.

℞. Sanctífica pópulum, & dic eis: * Sanctificámini in cráſtinum. ℣. Ecce nunc tempus acceptábile: ecce nunc dies ſalútis; * Sanctificámini. *Joſue* 7. 2. *Cor.* 6.

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii secundùm Matthæum.

Cap. 1.

CUm eſſet deſponſáta mater Jeſu María Joſeph: ántequàm convenírent, inventa eſt in útero habens de Spíritu ſancto. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *Comm. in C.* 1. *Matth.*

QUærat díligens lector, & dicat: Cùm Joſeph non ſit pater Dómini ſalvatóris; quid pértinet ad Dóminum generatiónis ordo deductus uſque ad Joſeph? Cui reſpondébimus primùm; non eſſe conſuetúdinis Scripturárum, ut mulíerum in generatiónibus ordo texátur: deindè ex una tribu fuiſſe Joſeph & Maríam; unde ex lege eam accípere cogebátur, ut propinquam: & quòd ſimul cenſentur in Béthleem, ut de una vidélicet ſtirpe generáti. [*] Quod autem dícitur, Antequàm convenírent; non ſéquitur ut poſteà convénerint: ſed Scriptúra quod factum non ſit, oſtendit. Joſeph autem vir ejus, cùm eſſet juſtus, & nollet eam tradúcere: vóluit occultè dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur: unum corpus

efficitur. Et in lege præceptum eſt, non ſolùm reos, ſed & cónſcios críminum obnóxios eſſe peccáti; quómodò Joſeph, cùm crimen celet uxóris, juſtus ſcríbitur? Sed hoc teſtimónium Maríæ eſt, quòd Joſeph ſciens illíus caſtitátem, & admírans quod evénerat: celat ſiléntio cujus myſtérium neſciébat. [**] Joſeph, fili David: noli timére accípere Maríam cónjugem tuam. Jam & ſuprà díximus ſponſas Uxóres appellári, quod pléniùs liber adversùs Helvídium docet; & blandientis affectu, ei per fómnium Angelus lóquitur: ut juſtítiam ſiléntii comprobáret. Simulque notandum quòd Joſeph fílius eſſe dicátur David: ut María quoque de ſtirpe David monſtrarétur. Et vocábis nomen ejus Jeſum. Jeſus hebráico ſermóne Salvátor dícitur. Etymológiam ergo nóminis ejus Evangeliſta ſignávit, dicens; Vocábis nomen ejus Jeſum: quia ipſe ſalvum fáciet pópulum ſuum.

℟. Quòd in María natum eſt de Spíritu ſancto eſt: páriet autem Fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum; * Ipſe enim † Salvum fáciet pópulum ſuum à peccátis eórum. ℣. Partúriens páriet, & relíquiæ fratrum ejus convertentur; * Ipſe enim. (Glória Patri. † Salvum.) *Matth.* 1. *Mich.* 5.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria, & ſic ad alias Horas.

Ant. 1. g. CONfidenter ſtate, & vidébitis auxílium Dómini ſuper vos, ô Juda & Jerúſalem. 2. *Paral.* 20.

Ant. 8. c. Véſpere ſciétis quòd Dóminus edúxerit vos; & manè vidébitis glóriam Dómini. *Exod.* 16.

Ant. 6. F. Nolíte timére, nec paveátis; cras egrediémini, & Dóminus erit vobiſcum. 2. *Paral.* 20.

Canticum de Feſtis.

Ant. 7. c. Cánticum erit vobis ſicut nox ſanctificátæ ſolemnitátis, & lætítia cordis. *Iſ.* 30.

Ant. 5. a. Sanctificámini; cras enim fáciet Dóminus inter vos mirabília. In hoc ſciétis quòd Dóminus Deus vivens in médio veſtrì eſt. *Joſ.* 3.

Capitulum. Oſ. 6.

SCiémus, ſequemurque ut cognoſcámus Dóminum; quaſi dilúculum præparátus eſt egreſſus ejus: & véniet quaſi imber nobis temporáneus & ſerótinus terræ.

Hymnus, Jordánis. ℣. Tu exurgens. 178. *& ſeq.*

Ad. Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Chriſti generátio ſic erat:

Cùm eſſet deſponſáta mater Jeſu María Joſeph, ántequàm convenírent, inventa eſt in útero habens de Spíritu ſancto. *Matth.* 1.

Oratio.

DEus, qui nos redemptiónis noſtræ ánnuâ expectatióne lætíficas; præſta, ut Unigénitum tuum, quem redemptórẽ læti ſuſcípimus: venientem quoque júdicem ſecúri videámus, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; Qui tecum vivit.

AD HORAS.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Confidenter.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es * in mundum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Véſpere.

Capitulum. Amos. 4.

PRæparáre in occurſum Dei tui, Iſrael; quia ecce formans montes, & creans ventum: & annúntians hómini elóquium ſuũ.

℟. *br.* Veni, Dómine, * Ut ſalvos fácias nos. Veni. ℣. Oſtende * fáciem tuam, * Ut ſalvos. Glória Patri. Veni.

℣. Qui regis Iſrael, intende: ℟. Qui ſedes ſuper Chérubim, manifeſtáre. *Pſ.* 79.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Nolíte timére.

Capitulum. 2. Cor. 6.

DIcit Deus; Quóniam inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos: & ero illórum Deus, & ipſi erunt mihi pópulus.

℟. *br.* Exurge, Dómine, Deus, * Exaltétur manus tua. Exurge. ℣. Ne oblivíſcáris * páuperum: * Exaltétur. Glória Patri. Exurge. *Pſ.* 9.

℣. Citò antícipent nos miſericórdiæ tuæ; ℟. Quia páuperes facti ſumus nimis. *Pſ.* 78.

AD NONAM.

Ant. 5. a Sanctificámini.

Capitulum. Mich. 5.

STabit, & paſcet in fortitúdine Dómini, in ſublimitáte nóminis Dómini Dei ſui; & convertentur, quia nunc magnificábitur uſque ad términos terræ: & erit iſte pax.

℟. *br.* Exultent, & læntentur * Qui quærunt te, Dómine. Exultent. ℣. Et dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, * qui díligunt ſalutáre tuum; * Qui quærunt. Glória. Exultent. *Pſ.* 69.

℣. Dóminus virtútem pópulo ſuo dabit: ℟. Dóminus benedícet pópulo ſuo in pace. *Pſ.* 28.

Oratio, Deus, qui nos, *ut ſuprà.*

Digitized by Google

DIE XXV. DECEMBRIS.

IN NATALI DOMINI.

SOLEMNE-MAXIMUM.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. D. LEváte cápita veſtra; quóniam appropinquat redémptio veſtra. *Luc.* 21.

Ant. 8. G. Antíqua ne intueámini; ecce ego fácio nova, & nunc oriéntur. *Iſ.* 43.

Ant. 6. C. Nolíte timére: ſtate & vidéte magnália Dómini, quæ factúrus eſt hódiè. *Exod.* 14.

Ant. 5. C. Póſuit David púero ſuo excitáre regem ex ipſo fortíſſimum, & in throno honóris ſedentem in ſempiternum. *Eccli.* 24.

Ant. 7. a. Erípiet vos de manu inimícorum: redúcet autem vos cum gáudio & jucunditáte in ſempiternum. *Baruch.* 4.

Capitulum. Hebr. 10.

ADhuc módicum aliquántulum; qui ventúrus eſt, véniet: & non tardábit.

Hymnus.

MIſſum Redemptórem polo,
Novumque totus, quâ patet,
Adóret orbis Príncipem
Natum Maríâ vírgine.

Rerum Creátor ómnium
Servíle corpus índuit;
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Quod ante mundi témpora
Verbum Patris prodit ſinu,
Obnóxius nunc témpori
Mortális infans náſcitur.

Fœno cubáre ſúſtinet,
Præſépe non horret Deus,
Et índiget lactis cibo
Cibus perennis Cœlitûm.

Quæ cárdines mundi rotant,
Manus ligantur fáſciis:
Imbellis & plorans jacet,
Ut nos jacentes érigat.

Judex futúrus ſéculi,
Nunc blandus ad cunas vocat;
Amóre tanto, mútui
Amóris expoſcit vices.

¶ Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

¶ *Sic terminantur omnes Hymni ejuſdem metri uſque ad Epiphaniam, niſi propriam habeant Doxologiam.*

℣. Expectans expectávi Dóminum, ℟. Et intendit mihi. *Pſ.* 39.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Béthleem Ephrata, párvulus es in míllibus Juda: ex te mihi egrediétur qui ſit dominátor in Iſrael, & egreſſus ejus ab ínitio, à diébus æternitátis. *Mich.* 5.

Oratio.

Concéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet: quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet. Per eumdem Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. *f.* Conſurge, fília Sion; lauda in nocte, in princípio vigiliárum. Allelúia. *Thren.* 2.

Hymnus, Mundi ſalus. 163.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. a. Egrediátur ut ſplendor Juſtus Sion, & Salvátor ejus ut lampas accendátur. Allelúia. *Iſ.* 62.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtus natus eſt nobis, * Veníte, adorémus. *Luc.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Jam déſinant ſuſpíria;
Audívit ex alto Deus:
Cœli pateſcunt; en adeſt
Promiſſa pax mortálibus.

Profunda noctis ótia
Cœleſtis abrumpit chorus;
Natumque feſto cármine
Annúntiat terris Deum.

Specum ſacrátam pérvigil
Dum turba paſtórum ſubit,
Eámus, & caſtis pia
Cunis ferámus óſcula.

At quale nobis pánditur
Intrántibus ſpectáculum!
Præſépe, fœnum, fáſciæ;
Parens inops, infans puer.

Tu-*ne* ille, Chriſte, Fílius
Et ſplendor æterni Patris?
Illum-ne cerno qui levi
Orbem pugillo ſúſtinet?

Sic eſt, verenda queîs lates,
Fides penétrat núbila:
Agnoſco quem proni vident,
Tremunt, adórant Angeli.

Agis magiſtrum vel tacens;
Ex hac cáthedra nos doces
Vitáre quod carni placet,
Caro quòd horret pérpeti.

Caſtos amóres nútriens,
Sanans tumentes ſpíritus,
Divíne, noſtris, ô Puer,
Præcórdiis innáſcere.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Dóminus.

In Pſalm. Quare fremuérunt. 3. *Ant.* Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Ant. 8. G. Tanquam.

In Pſ. Cœli enarrant. *cum ſua diviſione*, 57. *Ant.* Tanquam ſponſus Dñus procédens de thálamo ſuo.

Ant. 1. D. Speciósus.

In Pſ. Eructávit, 147.

Ant. Speciósus formâ præ fíliis hóminum: diffúſa eſt grátia in lábiis tuis.

℣. Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Pater noſter, &c.

Abſolutiones & Benedictiones, ut ſuprà poſt Pſalterium.

Tres Lectiones ſequentes leguntur ſine titulo.

Lectio j. Iſaíæ 9.

PRimo témpore alleviáta eſt terra Zabúlon, & terra Néphthali: & noviſſimo aggraváta eſt via maris trans Jordánem Galilææ géntium. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam; habitántibus in regióne umbræ mortis: lux orta eſt eis. Multiplicaſti gentem: non magnificaſti lætítiam. Lætabuntur coram te, ſicut qui lætantur in meſſe; ſicut exultant victóres captâ prædâ: quando dívidunt ſpólia. Jugum enim óneris ejus, & virgam húmeri ejus; & ſceptrum exactóris ejus ſuperaſti: ſicut in die Mádian. Quia omnis violenta prædátio cum tumultu; & veſtimentum miſtum ſánguine erit in combuſtiónem: & cibus ignis. Párvulus enim natus eſt nobis: & Fílius datus eſt nobis; & factus eſt principátus ſuper húmerum ejus: & vocábitur nomen ejus, Admirábilis; Conſiliárius: Deus; Fortis; Pater futúri ſéculi: Princeps pacis. Multiplicábitur ejus impérium; & pacis non erit finis: ſuper ſólium David, & ſuper regnum ejus ſedébit; ut confirmet illud, & corróboret in judício & juſtítia: ámodò & uſque in ſempiternum. Tu autem.

℟. Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, viſitávit nos Oriens ex alto; * Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis: * Illumináre. Glória. * Illumináre. *Luc.* 1. *Iſ.* 9.

Lectio ij. Cap. 40.

COnſolámini; conſolámini, pópule meus: dicit Deus veſter. Loquímini ad cor Jerúſalem, & advocáte eam; quóniam compléta eſt malítia ejus, dimiſſa eſt iníquitas illíus: ſuſcépit de manu Dómini duplícia pro ómnibus peccátis ſuis. Vox clamantis in deſerto; Paráte viam Dómini: rectas fácite in ſolitúdine ſémitas Dei noſtri. Omnis vallis exaltábitur: & omnis mons & collis humiliábitur; & erunt

Digitized by Google

prava in directa: & áſpera in vias planas. Et revelábitur glória Dómini: & vidébit omnis caro páriter quòd os Dómini locútum eſt. Vox dicentis: Clama. Et dixi; Quid clamábo? Omnis caro fœnum: & omnis glória ejus quaſi flos agri. Exſiccátum eſt fœnum, & cécidit flos: quia Spíritus Dómini ſufflávit in eo. Verè fœnum eſt pópulus; exſiccátum eſt fœnum & cécidit flos: verbum autem Dómini noſtri manet in æternum.

℟. Gaudéte, & laudáte ſimul, quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum: * Parávit bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. ℣. Miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut ſalvétur mundus per ipſum: Parávit. Glória. * Parávit. *Iſ.* 52. *Joan.* 3.

Lectio iij. Cap. 52.

Conſurge, conſurge; indúere fortitúdine tuâ, Sion: indúere veſtimentis glóriæ tuæ, Jerúſalem, cívitas Sancti; quia non adjíciet ultrà ut pertránſeat per te: incircumcíſus & immundus. Excútere de púlvere, conſurge; ſede, Jerúſalem: ſolve víncula colli tui, captíva fília Sion. Quia hæc dicit Dóminus; Gratìs venúndati eſtis: & ſine argento rediméminì. Quia hæc dicit Dóminus Deus; In Ægyptum deſcendit pópulus meus in princípio, ut colónus eſſet ibi: & Aſſur abſque ulla cauſa calumniátus eſt eum. Et numquid mihi eſt hìc, dicit Dóminus; quóniam ablátus eſt pópulus meus gratìs? Dominatóres ejus iníquè agunt, dicit Dóminus: & júgiter totâ die nomen meum blaſphemátur. Propter hoc ſciet pópulus meus nomen meum in die illa: quia ego ipſe qui loquébar, ecce adſum.

℟. Prophetiſſa péperit fílium; & dixit Dóminus: * Voca nomen ejus, Accélera ſpólia detráhere, feſtína prædári. ℣. Univerſa arma fortis armáti áuferet & ſpólia ejus diſtríbuet: * Voca. Glória. * Voca. *Repetitur* ℟. Prophetiſſa, *uſque ad* ℣. Univerſa. *Iſ.* 52. *Luc.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. C. Suſcépimus.

In Pſ. Magnus Dóminus, 148. *Antiph.* Suſcépimus, Deus, miſericórdiam tuam in médio templi tui.

Ant. 3. a. Oriétur.

In Pſ. Deus, judícium *cum ſua diviſione*, 58. *Ant.* Oriétur in diébus Dómini abundántia pacis, & dominábitur.

Ant. 8. c. Véritas.

In Pſalmo, Benedixiſti, Dómine. 62.

Ant.

Ant. Véritas de terra orta eſt, & juſtítia de cœlo proſpexit.

℣. Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: ℟. Juſtítia & pax oſculátæ ſunt. *Pſ.* 84.

Lectio iv.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

Serm. 1. *de Nat. Domini.*

SAlvátor noſter, dilectíſſimi, hódie natus eſt: gaudeámus. Neque enim locum fas eſt ibi eſſe triſtítiæ, ubi natális eſt vitæ; quæ, conſumpto mortalitátis timóre: íngerit nobis de promiſſa æternitáte lætítiam. Nemo ab hujus alacritátis participatióne ſecérnitur. Una cunctis lætítiæ commúnis eſt rátio; quia Dóminus noſter, peccáti mortiſque deſtructor, ſicut nullum à reátu líberum réperit: ita pro liberandis ómnibus venit. Exultet ſanctus: quia propinquat ad palmam; gáudeat peccátor: quia invitátur ad véniam; animétur Gentílis: quia vocátur ad vitam. Dei namque Fílius ſecundũ plenitúdinem témporis, quàm divíni conſílii inſcrutábilis altitúdo diſpóſuit; reconciliandam Auctóri ſuo natúram géneris aſſumpſit humáni: ut inventor mortis diábolus, per ipſam quam víceret, vincerétur.

℟. Sic Deus dilexit mundum, ut Fílium ſuum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, ſed hábeat vitam æternam. ℣. Egreſſus es in ſalútem pópuli tui, Dómine, in ſalútem cum Chriſto tuo; * Ut. Glória. * Ut. *Joan.* 3. *Habac.* 3.

Lectio v.

IN quo conflictu pro nobis ínito, magno & mirábili æquitátis jure certátum eſt: dum omnípotens Dóminus cum ſæviſſimo hoſte, non in ſua majeſtáte, ſed in noſtra congréditur humilitáte; objíciens ei eamdem formam, eamdemque natúram, mortalitátis quidem noſtræ partícipem: ſed peccáti totíus expertem. Aliénum quippe ab hac nativitáte, eſt, quod de ómnibus légitur: Nemo mundus à ſorde, nec infans cujus eſt uníus diéi vita ſuper terram. Nihil ergo in iſtam ſingulárem nativitátem de carnis concupiſcéntia transívit: nihil de peccáti lege manávit. Virgo régia Davídicæ ſtirpis elígitur; quæ ſacro gravidanda fœtu, divínam humanamque prolem priùs concíperet mente: quàm córpore. Et ne ſuperni ignára consílii ad inuſitátos pavéret effectus; quod in ea operandum erat à Spíritu ſancto, collóquio diſcit angélico: nec damnum

Digitized by Google

credit pudóris, Dei génitrix mox futúra.

℟. Qui ſanctíficat, & qui ſanctificantur, ex uno omnes: * Unde † Débuit per ómnia frátribus ſimilári, ut miſéricors fíeret, ut repropitiáret delicta pópuli. ℣. Deus in terris viſus eſt, & cum homínibus converſátus eſt: * Unde. Glória Patri. † Débuit. *Hebr.* 2. *Baruch.* 3.

Lectio vj.

AGámus ergo, dilectíſſimi, grátias Deo Patri, per Fílium ejus in Spíritu ſancto: qui propter multam miſericórdiam ſuã, quâ dilexit nos, miſertus eſt noſtri; & cùm eſſémus mórtui peccátis, convivificávit nos Chriſto: ut eſſémus in ipſo nova creatúra novumque figmentum. Deponámus ergo véterem hóminem cum áctibus ſuis; & adepti participatiónem generatiónis Chriſti: carnis renuntiémus opéribus. Agnoſce, ô Chriſtiáne, dignitátem tuam; & divínæ conſors factus natúræ: noli in véterem vilitátem degéneri converſatióne redíre. Memento, cujus cápitis & cujus córporis ſis membrum. Reminíſcere; quia erútus de poteſtáte tenebrárum: tranſlátus es in Dei lumen & regnum.

℟. Deus ipſe prior diléxit nos, & miſit Fílium ſuum propitiatiónem pro peccátis noſtris: * Et nos cognóvimus, & credídimus caritáti quam habet Deus in nobis. ℣. Dixit Dóminus: Pópulus meus eſt, & factus eſt eis ſalvátor; in dilectióne ſua ipſe redémit eos: * Et. Glória. Et. *Repetitur* ℟. Deus ipſe. *uſque ad* ℣. Dixit. 1. *Joan.* 4. *Iſ.* 63.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. Lætentur.

In Pſ. Cantáte.... omnis terra, 48. *Ant.* Lætentur cœli, & exultet terra à fácie Dñi, quóniam venit.

Ant. 2. D. Lux orta.

In Pſ. Dóminus regnávit.... lætentur, 62. *Ant.* Lux orta eſt juſto, & rectis corde lætítia. Allelúia.

Ant. 6. F. Notum.

In Pſ. Cantáte Dño.... quia, 49. *Ant.* Notum fecit Dóminus ſalutáre ſuum. Allelúia.

℣. Deus rex noſter ante ſécula, ℟. Operátus eſt ſalútẽ in médio terræ. *Pſ.* 73.

Pater noſter, &c.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus meminerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

℟. Amen.

Bened. Detur tibi ſermo in apertióne oris tui, cum fidúcia notum fácere my-

ſtériũ Evangélii. ℟. Amen. *Epheſ.* 6.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Lucam.

Cap. 2.

IN diébus illis ; Exiit edictum à Cæſare Auguſtó : ut deſcriberétur univerſus orbis. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 8. *in Evang.*

QUia, largiente Dómino, Miſſárum ſolémnia ter hódie celebratúri ſumus : loqui diu de evangélica lectióne non póſſumus. Sed nos áliquid vel bréviter dícere Redemptóris noſtri Natívitas ipſa compellit. Quid eſt quòd naſcitúro Dómino mundus deſcríbitur, niſi hoc quod apertè monſtrátur ; quia ille veniébat in carne, qui electos ſuos aſcríberet in æternitáte ? Quò contrà de réprobis per Prophétam dícitur ; Deleantur de libro vivéntium : & cum juſtis non ſcribantur. Qui bene étiam in Béthleem náſcitur : Béthleem quippe Domus panis interpretátur. Ipſe namque eſt qui ait ; Ego ſum panis vivus : qui de cœlo deſcendi. Locus ergo in quo Dóminus náſcitur ; Domus panis ánteà vocátus eſt : quia futúrum profectò erat ; ut ille ibi per matériam carnis apparéret : qui electórum mentes internâ ſatietáte reficeret. Qui non in parentum domo, ſed in via náſcitur ; ut profectò oſténderet quia per humanitátem ſuã quam aſſúmpſerat : quaſi in alieno naſcebátur.

℟. Impléti ſunt dies Maríæ ut páreret ; * Et péperit fílium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. ℣. Audíte, domus David : Ecce virgo páriet fílium. * Et péperit. Glória Patri. * Et péperit. *Luc.* 2. *Iſ.* 7.

Bened. Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. ℟. Amen. 2. *Cor.* 4.

Lectio viij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Lucam.

Cap. 2.

IN illo témpore : Paſtóres loquebantur ad ínvicem. Tranſeámus uſque Béthleem ; & videámus hoc verbum quod factum eſt : quod Dñus oſtendit nobis. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. lib. 2. *n.* 53.

VIdes feſtináre paſtóres : nemo enim cum deſídia Chriſtum requírit. Vides paſtóres Angelo crediſſe : & tu Patri, Fílio,

Digitized by Google

Spirítui ſancto, Angelis, Prophétis, & Apóſtolis crede. Vide quàm ſignátè Scriptúra ſingulórum libret momenta verbórum: Feſtínant, inquit, Verbum vidére. Etenim cùm caro Dómini vidétur, Verbum vidétur: quod eſt Fílius. Non medíocre fídei tibi hoc videátur exemplum: non vilis perſóna paſtórum. Certè quò vílior ad prudéntiam: eò pretióſior ad fidem. Non gymnáſia choris referta ſapientûm; ſed plebem Dóminus ſímplicem requiſívit: quæ phaleráre audíta & fucáre neſcíret. Simplícitas enim quæritur: non ambítio deſiderátur. Nec contemnenda putes quaſi vília verba paſtórum; à paſtóribus étiam María fidem cólligit: à paſtóribus pópulus ad Dei reveréntiam congregátur.

℟. Natus eſt vobis hódie Salvátor, qui eſt Chriſtus Dóminus, in civitáte David; & hoc vobis ſignum: * Inveniétis infantem pannis involútum, & póſitum in præſépio. ℣. Nolíte metúere, quia Dóminus Deus veſter in médio veſtrì eſt, ut éruat vos: * Inveniétis. Glória.* Inveniétis. *Luc.* 2. *Deut.* 20.

Bened. Permaneámus in fide fundáti, & immóbiles à ſpe Evangélii. ℟. Amen. *Coloſſ.* 1.

Lectio ix.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Joannem.

Cap. 1.

In princípio erat Verbum; & Verbum erat apud Deum: & Deus erat Verbum. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Epiſt. ad Honor. 140. *aliàs* 120. *Cap.* 3. & 4.

Quem Fílium Deus míſerit, fieríque ex mulíere volúerit: quantus ille Deus ſit, qui hanc humilitátem pro ſalúte fidélium ſuſcípere dignátus fúerit, ut agnoſcas, nunc attende Evangélium. In princípio erat Verbum; & Verbum erat apud Deum: & Deus erat Verbum. Hic ergo Deus Verbum Dei, per quod facta ſunt ómnia: Fílius Dei eſt. Cùm eſſet Fílius Dei, venit ut fíeret fílius hóminis: donaretque nobis qui erámus fílii hóminum, fílios Dei fíeri. Deſcendit ergo ille, ut nos aſcenderémus; ut, participátâ natúrâ filiórum hóminum: ad participandam étiam ſuam natúram adoptáret fílios hóminum. Quapropter cùm dixiſſet: Dedit eis poteſtátem fílios Dei fíeri, modumque adjunxiſſet, ne carnális intelligerétur natívitas; quòd ſcílicet eis id præſtíterit, qui credunt in nómine ejus,

Digitized by Google

& per grátiam renaſcuntur ſpiritálem : mox commendávit quaſi hujus viciſſitúdinis ſacramentum. Tanquam enim miráti tantum bonum non auderémus optáre, ſtatim ſubjunxit; Et Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis : tanquam díceret; O hómines, nolíte deſperáre vos fíeri poſſe fílios Dei : quia & ipſe Fílius Dei, hoc eſt, Verbum Dei, caro factum eſt, & habitávit in nobis. Réddite vicem; efficímini ſpíritus : & habitáte in illo, qui caro factus eſt, & habitávit in nobis. Neque enim jam deſperandum eſt participatióne Verbi fíeri poſſe hómines fílios Dei : quando Fílius Dei participatióne carnis factus eſt fílius hóminis.

℟. Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis : * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quaſi Unigéniti à Patre, plenum grátiæ & veritátis. ℣. Cùm nox in ſuo curſu médium iter habéret, omnípotens Sermo tuus, Dómine, de cœlo à regálibus ſédibus proſilívit : Et vídimus. Glória Patri. * Et. *Repetit.* ℟. Verbum. *uſque ad* ℣. Cùm nox. *Joan.* 1. *Sap.* 18.

Poſteà dicitur Te Deum. *quo finito, celebratur Miſſa in galli cantu : & dicto,* Ite, Miſſa eſt, *inchoantur Laudes à Celebrante per* ℣. Deus in adjutórium, *&c.*

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 4. E. PAſtóres erant vigilantes, & cuſtodientes vigílias noctis ſuper gregem ſuum; & ecce Angelus Dómini ſtetit juxta illos. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Cláritas Dei circumfulſit illos, & timuérunt timóre magno, & dixit illis Angelus : Nolíte timére. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 5. a. Ecce evangelízo vobis gáudium magnũ, quod erit omni pópulo; quia natus eſt vobis hódie Salvátor. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 7. *d.* Facta.

Loco Cantici Benedícite. *dicitur ſequens*

Canticum. Iſaíæ 25.

DOmine, Deus meus es tu, * exaltábo te, & confitébor nómini tuo;

Quóniam feciſti mirabília, * cogitatiónes antíquas, fidéles : amen.

Quia poſuiſti civitátem in túmulum, * urbem fortem in ruínam,

Domum alienórum, ut non ſit cívitas, * & in ſempiternum non ædificétur.

Super hoc laudábit te pópulus fortis, * cívitas géntium robuſtárum timébit te;

Quia factus es fortitúdo páuperi, fortitúdo egéno in tribulatióne ſua : * ſpes

à túrbine, umbráculum ab æſtu.

Spíritus enim robuſtórum, * quaſi turbo impellens paríetem.

Sicut æſtus in ſiti, tumultum alienórum humiliábis : * & quaſi calóre ſub nube torrente propáginem fórtium marcéſcere fácies.

Et fáciet Dóminus exercítuum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pínguium, convívium vindémiæ ; * pínguium medullatórum, vindémiæ defecátæ.

Et præcipitábit in monte iſto fáciem vínculi colligáti ſuper omnes pópulos, * & telam quam órditus eſt ſuper omnes natiónes.

Præcipitábit mortem in ſempiternum : * & áuferet Dóminus Deus lácrymam ab omni fácie,

Et oppróbrium pópuli ſui áuferet de univerſa terra ; * quia Dóminus locútus eſt.

Et dicet in die illa : Ecce Deus noſter iſte, * expectávimus eum, & ſalvábit nos :

Iſte Dóminus, ſuſtinúimus eum ; * exultábimus, & lætábimur in ſalutári ejus.

Ant. Facta eſt cum Angelo multitúdo milítiæ cœleſtis laudántium Deum, & dicéntium : Glória in altíſſimis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 8. G. Paſtóres loquebantur ad ínvicem : Tranſeámus uſque Béthleem, & videámus hoc verbum quod factum eſt, quod Dóminus oſtendit nobis. Allelúia. *Luc.* 2.

Capitulum, Hymnus & ℣. non dicuntur.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Venérunt paſtóres feſtinantes ; & invenérunt Maríã, & Joſeph, & Infantem póſitum in præſépio. Videntes autem cognovérunt de verbo quod dictum erat illis de Púero. Allelúia. *Luc.* 2.

Oratio.

DEus, qui panem Angelórum in præſépi Eccléſiæ cibum feciſti fidélium ; da nobis, quæſumus, in præſenti ſéculo deguſtáre cœléſtium dulcédinem gaudiórum : ut in futúro perdúcas nos ad ſatietátem æternórum præmiórum. Per eumdem Dóminum.

Sic hodie dicuntur Laudes, etiam extra Chorum.

AD HORAS, Pſal. de Dominica, cum Ant. de Laudibus. Doxol. Qui natus es.

Ad TERTIAM, SEXTAM *&* NONAM, *Oratio,* Concéde. *ut infrà ad II. Veſperas.*

AD PRIMAM.

Ant. 4. E. Paſtóres.

Non dicitur Symbol. Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Cláritas.

Capitulum. Hebr. 1.

CUm íterùm introdúcit Deus Primogénitum in orbem terræ, dicit : Et adórent eum omnes Angeli Dei.

℟. *br.* Adoráte eum, * omnes Angeli ejus. * Allelúia, allelúia. Adoráte. ℣. Audívit, * & lætáta eſt Sion. * Allelúia. Glória Patri. Adoráte. *Pſ.* 96.

℣. Jubiláte Deo, omnis terra : ℟. Cantáte, & exultáte, & pſállite. *Pſ.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ecce.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FIdélis ſermo, & omni acceptióne dignus : quòd Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * miſericórdiæ ejus. * Allelúia, allelúia. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus * fíliis hóminum. * Allelúia. Glória. Confiteantur. *Pſ.* 106.

℣. In humilitáte noſtra memor fuit noſtrì ; ℟. Et redémit nos ab inimícis noſtris. *Pſ.* 135.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Paſtóres.

Capitulum. Galat. 4.

CUm eſſémus párvuli, ſub elementis mundi erámus ſervientes : at ubi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum factum ex mulíere, factum ſub lege ; ut eos qui ſub lege erant, redímeret : ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Dóminus virtútum * nobiſcum. * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Suſceptor noſter * Deus Jacob : * Allelúia. Glória. Dóminus. *Pſ.* 45.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus : ℟. Terra dedit fructum ſuum. *Pſ.* 66.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. TEcum princípium. *In Pſ.* Dixit Dóminus. 28. *Ant.* Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus Sanctórum : ex útero ante lucíferum génui te.

Ant. 7. c. Redemptiónem.

In Pſ. Confitébor.... in conſílio. 28. *Ant.* Redemptiónem miſit Dóminus pópulo ſuo, mandávit in æternum teſtamentum ſuũ.

Ant. 5. C. Exortum eſt.

In Pſ. Beátus vir. 29. *Ant.* Exortum eſt in ténebris lumen rectis corde ; miſéricors, & miſerátor, & juſtus Dóminus.

Ant. 4. A. Apud Dñum.

In Pſ. De profundis. 93. *Ant.* Apud Dóminum miſe-

ricórdia; & copióſa apud eum redémptio.

Ant. 8. G. De fructu.

In Pſ. Memento, *cum ſua diviſione*, 152. *Ant.* De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam.

Capitulum. 1. Joan. 4.

IN hoc appáruit cáritas Dei in nobis; quóniam Fílium ſuum unigénitum miſit Deus in mundum: ut vivámus per eum.

Hymnus.

JEſu, Redemptor ómnium,
Summi Parentis únice,
Cui ſolus ante ſécula
Patri Deo par náſceris.

Tu noſtra pax & glória,
Spes una tu mortálium,
Intende quas tibi preces
De cordis ara fúndimus.

Qui córporis noſtri volens
Naſcendo formam ſúſcipis,
Divinitátis nos ſimul
Das eſſe conſortes tuæ.

Ad illud evectos decus
Tuére fratres; dégener
Ne vita fontes príſtinam
In vilitátem déprimat.

Hoc ſancta te poſcit dies,
Ortûs dies tui memor,
Quâ lúcido ſurgens thoro
Sol verus orbem víſitas.

Nunc ergo terra, nunc polus,
Vaſtíque tractus æquoris,
Qui te dedit, feſtis Patrem
Laudáre certant cánticis.

Et nos, perennis ô quibus
Salútis auctor náſceris,
Fauſtum triumpháli juvat
Ornáre concentu diem.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Hic eſt Deus, Deus noſter in æternum: ℟. Ipſe reget nos in ſécula. *Pſ.* 47.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Fílius Dei venit, & dedit nobis ſenſum, ut cognoſcámus verum Deum, & ſimus in vero Fílio ejus: hic eſt verus Deus, & vita æterna. Allelúia. 1. *Joan.* 5.

Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet: quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet. Per eumdem Dóminum.

Pro Commemoratione ſancti Stephani, *Ant.* Mitto ad vos prophétas, & ſapientes: & ex illis occidétis & flagellábitis in ſynagógis veſtris, & perſequémini; ut véniat ſuper vos omnis ſanguis juſtus qui effúſus eſt ſuper terram. *Matth.* 23.

℣. Miſit Deus ante eos virum: ℟. Elóquium Dómini inflammávit eum. *Pſ.* 104.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dñe, imitári quod

cólimus ! ut diſcámus & inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus ! qui novit etiam pro perſecutóribus exoráre Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; Qui tecum vivit, &c.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitulum de Dominica.

Ant. 2. D. Ego lux in mundum veni; ut omnis qui credit in me, in ténebris non máneat. Allelúia. *Joan.* 12.

Hymnus, Mundi ſalus. 33.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. g. Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum; & lux in ténebris lucet. Allelúia. *Joan.* 1.

DIE XXVI. DECEMBRIS.
IN FESTO
SANCTI STEPHANI
PROTO-MARTYRIS.
SOLEMNE-MINUS.

[*In Primatiali cum Octava.*]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum quem vidit Stéphanus ſtantem à dextris Dei, * Veníte, adorémus. *Act.* 7.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Qui tuo, dux Mártyrum,
Præfers corónam nómine,
Non de cadúcis flóribus
Tibi corónam néctimus.
Tuo cruenta ſánguine
Quàm ſaxa fulgent púlchriùs!
Aptáta ſacro vértici
Non ſic micárent ſídera.
Quot facta fronti vúlnera,
Tot tela lucis émicant;
Et Angelo monſtrat parem,
Quod prodit è vultu, jubar.
Tu prima Chriſto víctimæ
Vitam rependis víctima,
Primuſque teſtis æmulo
Deum fatéris fúnere.
Tu primus oſtenſam tibi
Maris rubri ſulcas viam;
Quot te ſequentur Mártyrum,
Quibus præis, exércitus!
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Convocantes duódecim multitúdinẽ diſcipulórum, dixérunt: Non eſt æquum nos derelínquere verbum Dei, & miniſtráre menſis. *Act.* 6.

Ant. 2. D. Conſideráte viros ex vobis boni teſtimónii ſeptem, plenos Spíritu ſancto & ſapiéntiâ, quos conſtituámus ſuper hoc opus. *Act.* 6.

Ant. 3. a. Plácuit ſermo coram omni multitúdine, & elegérunt Stéphanum. *Act.* 6.

℣. Beátus quem elegiſti & aſſumpſiſti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64.

Lectio j.

De Actibus Apoſtolórum. *Cap.* 6.

IN diébus illis: creſcente número diſcipulórum; factum eſt murmur Græcórum adversùs Hebræos: eò quòd deſpicerentur in miniſtério quotidiáno víduæ eórum. Convocantes autem duódecim multitúdinem diſcipulórum: dixérunt. Non eſt æquum nos derelínquere verbum Dei: & miniſtráre menſis. Conſideráte ergo, fratres, viros ex vobis boni teſtimónii ſeptem; plenos Spíritu ſancto & ſapiéntiâ: quos conſtituámus ſuper hoc opus. Nos verò oratióni & miniſtério verbi inſtantes érimus, Et plácuit ſermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum virum plenum fide & Spíritu ſancto; & Philippum, & Próchorum, & Nicanórem, & Timónem, & Pármenam: & Nicoláum ádvenam Antiochénum. Hos ſtatuérunt ante conſpectum Apoſtolórum: & orantes, impoſuérunt eis manus. Tu autem.

℟. Stéphanum virum plenum fide & Spíritu ſancto * Statuérunt ante conſpectum Apoſtolórũ; & orantes, impoſuérunt ei manus. ℣. Locútus eſt Dñus ad Móyſen, dicens: Státues Levítas in conſpectu Aaron & filiórum ejus, & conſecrábis oblátos Dño. * Statuérunt. *Act.* 6. *Num.* 8.

Lectio ij.

STéphanus autem plenus grátiâ & fortitúdine: faciébat prodígia & ſigna magna in pópulo. Surrexérunt autem quidam de ſynagóga, quæ appellátur Libertinórum, & Cyrenénſium, & Alexandrinórum; & eórum qui erant à Cilícia & Aſia, diſputantes cum Stéphano: & non póterant reſiſtere ſapiéntiæ & Spirítui qui loquebátur. Tunc ſummiſérunt viros, qui dícerent ſe audiviſſe eum dicentem verba blaſphémiæ: in Móyſen & in Deum. Commovérunt ítaque plebem, &

Digitized by Google

ſeniores, & ſcribas : & concurrentes rapuérunt eum; & adduxérunt in concílium : & ſtatuérunt falſos teſtes, qui dícerent. Homo iſte non ceſſat loqui verba adversùs locum ſanctum & legem : audívimus enim eum dicentem; Quóniam Jeſus Nazarénus hic déſtruet locum iſtum : & mutábit traditiónes quas trádidit nobis Móyſes. Et intuentes eum omnes qui ſedébant in concílio : vidérunt fáciem ejus tanquam fáciem Angeli.

℟. Levítes præpóſitus erat iis quæ ſponte offerebantur Dómino; * Univerſæque multitúdini fidéliter cibi præbebantur. ℣. Quotquot poſſeſſóres agrórum erant, vendentes afferébant prétia : dividebátur autem ſíngulis prout cuíque opus erat; * Univerſæque. 2. *Paral.* 31. *Act.* 4.

Lectio iij. Cap. 7.

CUm autem eſſet plenus Spíritu ſancto, intendens in cœlum, vidit glóriam Dei, & Jeſum ſtantem à dextris Dei : & ait; Ecce vídeo cœlos apertos : & Fílium hóminis ſtantem à dextris Dei. Exclamantes autem voce magnâ, continuérunt aures ſuas : & ímpetum fecérunt unanímiter in eum. Et ejicientes eum extra civitátem, lapidábant : & teſtes depoſuérunt veſtimenta ſua ſecùs pedes adoleſcentis qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocantem, & dicentem : Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritum meum. Póſitis autem génibus, clamávit voce magnâ, dicens : Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixiſſet : obdormívit in Dómino.

℟. Qui ſéminat in benedictiónibus, de benedictiónibus & metet, ſicut ſcriptum eſt : * Diſperſit, dedit paupéribus; † Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi. ℣. Eleemóſynas illíus enarrábit omnis eccléſia ſanctórum. * Diſperſit. Glória. † Juſtítia. 2. *Cor.* 9. *Eccli.* 31.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Stéphanus plenus grátiâ & fortitúdine, faciébat prodígia & ſigna magna in pópulo. *Act.* 6.

Ant. 5. a. Erat potens in verbis & in opéribus ſuis. *Act.* 7.

Ant. 6. F. Sapiéntia firmábitur in illo, & non flectétur; & continébit illum, & exaltábit illum apud próximos ſuos. *Eccli.* 15.

℣. Confirmátum eſt cor ejus : ℟. Non commovébitur, donec deſpíciat inimícos ſuos. *Pſ.* 111.

Benedictiones de Sanctis.

Digitized by Google

Lectio iv.

Sermo ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Serm. 3. de S. Stephano.

HErì celebrávimus temporálem ſempiterni Regis noſtri natálem : hódie celebrámus triumphálem mílitis paſſiónem. Herì Rex noſter trábeâ carnis indútus, de aula úteri virginális egrédiens, viſitáre dignátus eſt mundum; hódie miles de tabernáculo córporis éxiens : triumphátor migrávit ad cœlum. Glória in excelſis Deo herì ſancti Angeli exultantes cantavérunt : hódie Stéphanum lætantes in ſuum conſórtium ſuſcepérunt. Herì Chriſtus pro nobis pannis eſt involútus : hódie Stéphanus ſtolâ eſt ab eo immortalitátis indútus. Herì præſépis angúſtia Chriſtum portávit infantem : hódie imménſitas cœli ſuſcépit Stéphanum triumphantem.

℟. Potens in Scriptúris erat edoctus viam Dómini; & * Fervens ſpíritu loquebátur, & docébat diligenter ea quæ ſunt Jeſu. ℣. Sápiens tanquam imbres mittet elóquia ſapiéntiæ ſuæ : * Fervens. *Act.* 18. *Eccli.* 39.

Lectio v.

NEceſſárium nobis eſt, fratres caríſſimi, agnóſcere quibus armis præcinctus Stéphanus ſævítiam Judæórum pótuit ſuperáre : ut ita meruiſſet felíciter triumpháre. Invictæ in eo enítuit inſigne virtútis, quæ nec freméntium ſævítiam formidávit : nec lapidántium íctibus devicta ſuccúbuit. Uſque ádeò enim inter frementes permanſit intérritus; & inter lápidum fuit cruciamenta ſecúrus, ut incredulitátem Judæórum fidenter argúeret : & benignus pro lapidántibus exoráret. Quod eſt ergo tam magnum atque inſuperábile genus armórum? Procul dúbio, munímine régio ſeptus, nullátenus eſt ab adverſáriis ſuperátus; quóniam Rex noſter, cùm ſit Altíſſimus, pro nobis húmilis venit : ſed inánis veníre non pótuit. Magnum quippe donatívum ſuis milítibus áttulit; quo eos non ſolùm copióſè ditávit : ſed étiam ad certandum invictíſſimè confortávit. Attulit namque donum caritátis : quo perdúceret hómines ad conſórtium deitátis.

℟. Cœpit fiduciáliter ágere in ſynagóga; * Vehementer enim Judæos revincébat públicè, oſtendens per Scriptúras eſſe Chriſtum Jeſum. ℣. Surrexit quaſi ignis, & verbum ipſíus quaſi fácula ar-

Digitized by Google

débat; * Vehementer enim. *Act.* 18. *Eccli.* 48.

Lectio vj.

CAritas ergo quæ de cœlo ad terras depóſuit Chriſtum : ipſa Stéphanum de terra elevávit ad cœlum. Cáritas quæ præceſſit in Rege : ipſa ſubſequenter refulſit in mílite. Stéphanus ergo, ut nóminis ſui corónam meruiſſet accípere, caritátem pro armis habébat : & per ipſam ubíque vincébat. Per caritátem Dei, ſæviéntibus Judæis non ceſſit : per caritátem próximi, pro lapidántibus interceſſit. Per caritátem arguébat errantes, ut corrigerentur : per caritátem pro lapidántibus orábat, ne punirentur. Caritátis virtúte ſubnixus vicit Saulum crudéliter ſævientem; & quem hábuit in terra perſecutórem : in cœlo méruit habére conſortem.

℞. Surrexérunt quidam de ſynagóga diſputantes cum Stéphano; * Et non póterant reſíſtere ſapiéntiæ & Spirítui † Qui loquebátur. ℣. Obſtructum eſt os loquéntium iníqua, * Et non. Glória Patri. † Qui. *Act.* 6. *Pſ.* 62.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. *D.* Judæi repléti ſunt zelo, & contradicébant his quæ dicebantur, blaſphemantes. *Act.* 13.

Ant. 8. G. Summiſérunt viros qui dícerent ſe audiviſſe Stéphanum dicentem verba blaſphémiæ in Móyſen & in Deum. *Act.* 6.

Ant. 7. c. Commovérunt plebem, & ſenióres, & ſcribas; & concurrentes rapuérunt Stéphanum. *Act.* 6.

℣. Lábia dolóſa loquuntur adversùs juſtum iniquitátem, ℞. In ſupérbia & in abuſióne. *Pſ.* 30.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Matthæum.

Cap. 23.

IN illo témpore : Dicébat Jeſus Scribis & Phariſæis. Ecce ego mitto ad vos prophétas, & ſapiéntes, & ſcribas : & ex illis occidétis. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4. *Comment. in Matth.*

HOc quod ánteà dixerámus : Impléte menſúram patrum veſtrórum; ad perſónam Dómini pertinére, eò quòd occidendus eſſet ab eis : poteſt & ad diſcípulos ejus referri, de quibus nunc dicit; Ecce ego mitto ad vos prophétas, & ſapiéntes, & ſcribas : & ex illis occidétis, & crucifigétis, & flagellábitis in ſynagógis veſtris; & perſequémini de civitáte in civitátem : ut impleátis

Digitized by Google

menſúram patrum veſtrórum. Simulque obſerva, juxta Apóſtolum ſcribentem ad Corínthios : vária eſſe dona diſcipulórũ Chriſti; álios prophétas, qui ventúra prædicant : álios ſapientes, qui nóverint quando débeant proferre ſermónem; álios ſcribas in lege doctíſſimos, ex quibus lapidátus eſt Stéphanus : Paulus occíſus; crucifixus Petrus : flagelláti in Actibus Apoſtolórum diſcípuli.

℟. Adduxérunt Stéphanum in concílium, & ſtatuérunt falſos teſtes qui dícerent : * Homo iſte non ceſſat loqui verba adversùs locum ſanctum & legem. ℣. Adductis viris fíliis diáboli, fecérunt eos ſedére contra eum. At illi dixérunt contra eum teſtimónium coram multitúdine : * Homo iſte. *Act.* 6. 3. *Reg.* 21.

Lectio viij.

JErúſalem, Jerúſalem, quæ occídis prophétas : & lápidas eos qui ad te miſſi ſunt. Jerúſalem, non ſaxa & ædifícia civitátis, ſed habitatóres vocat, quam plangit patris affectu; ſicut & in álio loco légimus : quòd videns eam fléverit. In eo autem quod dicit; Quóties vólui congregáre fílios tuos : omnes retrò prophétas à ſe miſſos eſſe teſtátur. Ecce relinquétur vobis domus veſtra deſerta. Hoc ipſum ex perſóna Jeremíæ jam antè díxerat; Relíqui domum meam, dimíſi hereditátem meam : facta eſt mihi heréditas mea quaſi ſpelunca hyænæ. Deſertam Judæórum domum, id eſt, Templum illud quod fulgébat augúſtius, óculis comprobámus; quia habitatórem Chriſtum pérdidit : & hereditátem prærípere géſtiens, occídit herédem.

℟. Intuentes Stéphanum omnes qui ſedébant in concílio, * Vidérunt fáciem ejus tanquam fáciem Angeli. ℣. Símilem illum fecit Deus in glória Sanctórum, & magnificávit eum in timóre inimícorum. * Vidérunt. *Act.* 6. *Eccli.* 45.

Lectio ix.

DIco enim vobis; Non me vidébitis ámodò, donec dicátis : Benedictus qui venit in nómine Dómini. Ad Jerúſalem lóquitur, & ad pópulum Judæórum. Verſículum autem iſtum, quo & párvuli atque lactentes in ingreſſu Jerúſalem Dómini ſalvatóris uſi ſunt; quando dixérunt : Benedictus qui venit in nómine Dñi, hoſanna in excelſis; ſumpſit de centéſimo décimo ſéptimo Pſalmo : qui manifeſtè de adventu Dómini ſcriptus eſt. Et quod dicit, hoc vult intélligi; Niſi pœniténtiam

egéritis, & confeſſi fuéritis ipſum me eſſe de quo Prophétæ cecinérunt, Filium omnipotentis Patris: meam fáciem non vidébibitis. Habent Judæi datum ſibi tempus pœniténtiæ; confiteantur benedictum qui venit in nómine Dómini: & Chriſti ora conſpícient.

℟. Cùm eſſet Stéphanus plenus Spíritu ſancto, intendens in cœlum, vidit glóriam Dei, & ait: * Ecce vídeo cœlos apertos, & Fílium hóminis ſtantem à dextris Dei. ℣. Ecce in cœlo teſtis meus, & cónſcius meus in excelſis. * Ecce. Glória. * Ecce. *Act.* 7. *Job.* 16.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria, cum Cantico de Nativitate; & ſic biduo ſequenti.

Ant. 8. *G.* EGo replétus ſum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício & virtúte; ut annúntiem Iſrael peccátum ſuum. *Mich.* 3.

Ant. 3. à. Suſcitátur falſilóquus advèrsùs fáciem meam, contradícens mihi: collégit furórem ſuum in me. *Job.* 16.

Ant. 7. ç. Cómminans mihi, infrémuit contra me déntibus ſuis: terribílibus óculis me intúitus eſt. *Job.* 16.

Ant. 1. a. Aperti ſunt cœli, & vidi viſiónes Dei; & ecce ignis & ſplendor in circúitu ejus. *Ezech.* 1.

Ant. 2. D. Dicunt: Lapidétur, & aſpíciat óculus noſter; ipſi autem non cognovérunt cogitatiónes Dómini. *Mich.* 4.

Capitulum. Jerem. 26.

DOminus miſit me, ut prophetárem ad domum iſtam & ad civitátem hanc ómnia verba quæ audiſtis; Nunc ergo bonas fácite vias veſtras & ſtúdia veſtra: & audíte vocem Dómini Dei veſtri.

Hymnus.

QUid, obſtináta pécto-
ra,
Verbo Dei reſíſtitis?*
Qui vos Deo plenus docet:
Hunc deſtinátis fúneri!

Omnes in unum ſæviunt,
Saxis gravant truces manus:
Hunc párticeps Saulus necis
Per ómnium dextras petit.

Quid hoc? repentè pánditur
Stelláta cœli régia:
Ad déxteram Patris videt
Sublímè ſtantem Fílium.

Non déſeris, dux, mílitem
Quem, Chriſte, ſpectans róboras?
Stas árbiter certáminis,
Futúrus ipſe præmium.

Deo mori ſub júdice
Pugnantis eſt victória:

Dum grando ſaxórum pluit,
Nil ſentit affixus polo.

Mens nempe largo vívidæ
Torrente lucis ébria,
Nil córporis memor ſui,
Jam ſe beátis ínſerit.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. In die malórum protexit me Dóminus: ℟. In petra exaltávit me. *Pſ.* 26.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Exclamantes voce magnâ, continuérunt aures ſuas, & ímpetum fecérunt unanímiter in Stéphanum; & ejicientes eum extra civitátem, lapidábant invocantem & dicentem: Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritum meum. *Act.* 7.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, imitári quod cólimus: ut diſcámus inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus: qui novit étiam pro perſecutóribus exoráre Dñum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; Qui.

Deinde fit Commemoratio de Natali Domini, ut ſequitur.

Ant. Egreſſus eſt Salvátor meus; & nunc qui redempti ſunt à Dño, revertentur, & vénient in Sion laudantes. Allelúia. *Iſ.* 51.

℣. Ipſe tanquam ſponſus ℟. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet: quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet. Per eumdem Dóminum.

AD HORAS.

Pſalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Ego.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 3. à. Suſcitátur.

Capitulum. Ezech. 3.

DIxit ad me Dóminus: Domus Iſrael nolunt audíre te, quia nolunt audíre me; omnis quippe domus Iſrael attrítâ fronte eſt, & duro corde: Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum.

℟. *br.* Príncipes * perſecúti ſunt me gratìs. * Allelúia, allelúia. Príncipes. ℣. Et à verbis tuis * formidávit cor meum. * Allelúia. Glória. Príncipes.

℣. Sedérunt príncipes, & adverſùm me loquebantur; ℟. Servus autem tuus exercebátur in juſtificatiónibus tuis. *Pſ.* 118.

Digitized by Google

AD SEXTAM.

Ant. 7. c. Cómminans mihi.

Capitulum. Ezech. 3.

FIlli hóminis, ut adamantem, & ut ſílicem dedi fáciem tuam : ne tímeas eos, neque métuas à fácie eórum.

℟. *br.* Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo. * Allelúia, allelúia. Dñus. ℣. Dóminus mihi adjútor, * & ego deſpíciam inimícos meos. * Allelúia. Glória Patri. Dóminus. *Pſ.* 117.

℣. Dóminus à dextris eſt mihi, ne commóvear; ℟. Propter hoc lætátum eſt cor meum. *Pſ.* 15.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Dicunt.

Capitulum. Iſaíæ. 50.

JUxtà eſt qui juſtíficat me; quis contradícet mihi? Stemus ſimul; quis eſt adverſárius meus? accédat ad me : Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus; quis eſt qui condemnet me?

℟. *br.* Ecce * Deus ádjuvat me. * Allelúia, allelúia. Ecce. ℣. Et Dóminus * ſuſceptor eſt ánimæ meæ. * Allelúia. Glória. Ecce. *Pſ.* 53.

℣. Dóminus illuminátio mea & ſalus mea; ℟. Quem timébo? *Pſ.* 26.

AD II. VESPERAS.

Antiph. & Pſal. ut ad II. Veſperas de Natali Domini, ſuprà, 247.

Capitulum. Job 16.

PAſſus ſum abſque iniquitáte manûs meæ : cùm habérem mundas ad Deum preces.

Hymnus.

MIris probat ſeſe modis
Suos in hoſtes cáritas?
Et blándiens & íncrepans,
Amíca ſemper cáritas.

Qui ſtans perorábat ſibi,
Cadens & expírans humi,
Linguâ diſerti ſánguinis,
Suis perórat hóſtibus.

Audívit è cœlo Deus
Supréma verba Mártyris;
Dux Saulus, & teſtis necis,
Necis fit ipſe præmium.

Fractis jacens cervícibus,
Et ſic períre lætior :
O Chriſte, dixit, ſúſcipe
Quem pono pro te, ſpíritum.

Tum blanda mors amábili
Sopóre clauſit lúmina;
Ad lucis ætérnæ jubar,
Exútus artus, évolat.

Servíre menſis páuperum
Id múneris quondam tui;
Convíva nunc dignus Deo,
Menſis ſupernis áſſides.

Tu nuptiáli ſpléndidus
Tui cruóris púrpurâ,
Ad immoláti tránſvolas
Admiſſus Agni núptias.

Quid non, Deus, ſi réſpicis,
Humána poſſunt péctora?

Cujus triumphum pángimus,
Fac nos & exemplum ſequi.
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Poſuérunt adversùm me mala pro bonis, ℟. Et ódium pro dilectióne mea. *Pſ.* 108.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Póſitis génibus, clamávit voce magnâ: Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixiſſet, obdormívit in Dómino. *Act.* 7.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Deinde fit Commemoratio de ſancto Joanne, Ant. Honorábilis factus es in óculis meis, & glorióſus: ego diléxi te, noli timére. *Iſ.* 43.

℣. Ecce tu, Dómine, veritátem dilexiſti: ℟. Incerta & occulta ſapiéntiæ tuæ manifeſtaſti mihi. *Pſ.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

De Natali Domini, Ant. Fílius Dei venit, & dedit nobis ſenſum, ut cognoſcámus verum Deum, & ſimus in vero Fílio ejus: hic eſt verus Deus, & vita æterna. Allelúia. 1. *Joan.* 5.

℣. Hic eſt Deus, Deus noſter in æternum: ℟. Ipſe reget nos in ſécula. *Pſ.* 47.

Oratio.

Concéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet: quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet. Per eumdem Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitul. de Feria. Cetera, ut heri, 249. & ſic uſque ad Circumciſionem.

DIE XXVII. DECEMBRIS.

IN FESTO

SANCTI JOANNIS,

APOSTOLI ET EVANGELISTÆ.

SOLEMNE-MINUS.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum in cujus ſinu recúbuit Joannes, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

TU, quem præ réliquis
Chriſtus amáverat,
O dulces hóminis delíciæ Dei,
Curárum ſócius, fúneris & comes,
Et teſtis quoque glóriæ!
Fortunáte nimis, cui lícitum fuit
Attrectáre manu Verbum hóminem Deum,
Hunc audíre, óculis cérnere, mútuo
Quin & collóquio frui!
Hæc dos quanta fuit, cùm tibi crédidit
Senſus Chriſtus amans péctoris íntimos,
Quando monte ſuper totus homo Deus
Seſe númine véſtiit?
Jeſu tu plácido dum récubas ſinu,
Potas plena Deo vívida flúmina;
Illapſu tácito ſe própiùs tuis
Numen ſénſibus ínſerit.
Ex hoc fonte Deum pléniùs háuſeras;
Corpus deſtítuit mens velut ébria:
Dic, cùm blanda quies lúmina cláuſerit,
Quæ cœléſtia víderis.
O ſacros áditus! ô bene mútui
Hac ignóta tenus gáudia péctoris!
Quæ non tela jacit divus amor ſacris
His fornácibus íncubans!
Hinc tu ſemper amans, ſemper amábilis:
Hinc & frontis honos, virgíneus pudor;
Hinc cœleſte jubar, quod ſúperos decet,
Toto vértice fúnditur.
Hinc creber répetis, creber idem ſonas;
Quidquid faris, amor, ſic amor ímperat:
Vix ſeſe cápiens æſtuat, & ſuis
Pectus rúmpitur ígnibus.

Sit laus ſumma Patri, ſummáque Fílio;
Sit par, ſancte, tibi glória, Spíritus:
Hæc eſt certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitùs háuſimus. Amen.

Pſalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Vidit Jeſus duos fratres, Jacóbum Zebedæi, & Joannem fratrem ejus in navi, cum Zebedæo patre eórum. *Matth.* 4.

Ant. 2. D. Vidit ipſos componentes rétia in navi: & vocávit illos. *Marc.* 1.

Ant. 8. c. Illi, ſtatim relictis rétibus & patre, ſecúti ſunt eum. *Matth.* 4.

℣. Dóminus pars hereditátis meæ: ℟. Herédítas mea præclára eſt mihi. *Pſ.* 15.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 1.

PAulus ſervus Jeſu Chriſti, vocátus Apóſtolus, ſegregátus in Evangélium Dei, quod ante promíſerat per Prophétas ſuos in Scriptúris ſanctis, de Fílio ſuo qui factus eſt ei ex ſémine David ſecundùm carnem: qui prædeſtinátus eſt Fílius Dei in virtúte ſecundùm ſpíritum ſanctificatiónis ex reſurrectióne mortuórum Jeſu Chriſti Dómini noſtri; per quem accépimus grátiam & apoſtolátum ad obediendum fídei in ómnibus géntibus pro nómine ejus: in quibus eſtis & vos vocáti, Jeſu Chriſti; ómnibus qui ſunt Romæ, dilectis Dei, vocátis ſanctis: grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro & Dómino Jeſu Chriſto. Primùm quidem grátias ago Deo meo per Jeſum Chriſtum pro ómnibus vobis: quia fides veſtra annuntiátur in univerſo mundo. Teſtis enim mihi eſt Deus, cui ſérvio in ſpíritu meo, in Evangélio Fílii ejus, quòd ſine intermiſſióne memóriam veſtrì fácio ſemper in oratiónibus meis: óbſecrans, ſi quómodò tandem aliquando próſperum iter hábeam in voluntáte Dei veniendi ad vos.

℟. Stupor circumdéderat Petrum in captúra píſcium, ſimíliter Jacóbum & Joannem; * Et relictis ómnibus, ſecúti ſunt Jeſum. ℣. Ipſi vidérunt ópera Dómini, & mirabília ejus in profundo; * Et. *Luc.* 5. *Pſ.* 106.

Lectio ij.

DEſídero enim vidére vos, ut áliquid impértiar vobis grátiæ ſpirituális ad confirmandos vos: id eſt, ſimul conſolári in vobis per eam quæ ínvicem eſt, fidem veſtram atque meam. Nolo autem vos

ignoráre, fratres, quia ſæpè propóſui veníre ad vos, (& prohíbitus ſum uſque adhuc) ut áliquem fructum hábeam & in vobis: ſicut & in céteris géntibus. Græcis ac Bárbaris, ſapiéntibus & inſipiéntibus débitor ſum: ita (quod in me) promptum eſt & vobis, qui Romæ eſtis, evangelizáre. Non enim erubeſco Evangélium: virtus enim Dei eſt in ſalútem omni credenti; Judæo primùm: & Græco. Juſtítia enim Dei in eo revelátur ex fide in fidem; ſicut ſcriptum eſt: Juſtus autem ex fide vivit. Revelátur enim ira Dei de cœlo ſuper omnem impietátem, & injuſtítiam hóminum eórum qui veritátem Dei in injuſtítia détinent; quia quod notum eſt Dei, manifeſtum eſt in illis: Deus enim illis manifeſtávit.

℟. Vocávit Jeſus ad ſe quos vóluit ipſe; & fecit ut eſſent duódecim cum illo: & * Impóſuit Jacóbo & Joanni nómina Boanerges, quod eſt, Fílii tonítrui. ℣. Dóminus Deus ſervos ſuos vocábit nómine álio: * Impóſuit. *Marc.* 3. *Iſ.* 65.

Lectio iij.

INviſibília enim ipſíus, à creatúra mundi, per ea quæ facta ſunt, intellecta conſpiciuntur; ſempiterna quoque ejus virtus & divínitas: ita ut ſint inexcuſábiles. Quia cùm cognoviſſent Deum, non ſicut Deum glorificavérunt, aut grátias egérunt; ſed evanuérunt in cogitatiónibus ſuis: & obſcurátum eſt inſípiens cor eórum. Dicentes enim ſe eſſe ſapientes: ſtulti facti ſunt. Et mutavérunt glóriam incorruptíbilis Dei in ſimilitúdinem imáginis corruptíbilis hóminis, & vólucrum, & quadrúpedum, & ſerpéntium. Propter quod trádidit illos Deus in deſidéria cordis eórum, in immundítiam: ut contuméliis affíciant córpora ſua in ſemetipſis; qui commutavérunt veritátem Dei in mendácium: & coluérunt, & ſerviérunt creatúræ pótiùs quàm Creatóri; qui eſt benedictus in ſécula: Amen. Tu autem.

℟. Aſſumpſit Jeſus Petrum, & Jacóbum, & Joannem, & aſcendit in montem ut oráret: & * Facta eſt, dum oráret, ſpécies vultûs ejus áltera; & † Vidérunt majeſtátem ejus. ℣. Póſuit óculum ſuum ſuper corda illórum, oſténdere illis magnália. * Facta eſt. Glória. † Vidérunt. *Luc.* 9. *Eccli.* 17.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Accédunt ad

Jeſum Jacóbus & Joannes: dicentes: Da nobis ut unus ad déxteram tuam, & álius ad ſiniſtram tuam ſedeámus in glória tua. *Marc.* 10.

Ant. 4. *D.* Reſpondens Jeſus, dixit: Poteſtis bíbere cálicem quem ego bibitúrus ſum? Dicunt ei: Póſſumus. *Matth.* 20.

Ant. 5. a. Ait illis: Cálicem quidem meum bibétis: ſedére autem ad déxteram meam vel ſiniſtram, non eſt meum dare vobis, ſed quibus parátum eſt. *Matth.* 20.

℣. Cálicem ſalutáris accípiam, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Pſ.* 115.

Benedictiones de Sanctis.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Eccleſiáſticis. *Cap.* 9.

JOannes Apóſtolus, quem Jeſus amávit plúrimùm; fílius Zebedæi, frater Jacóbi Apóſtoli, quem Heródes poſt paſſiónem Dñi decolláverat: noviſſimus ómnium ſcripſit Evangélium; rogátus ab Aſiæ Epíſcopis, adversùs Cerinthum alioſque hæréticos: & máximè tunc Ebionitárum dogma conſurgens, qui áſſerunt Chriſtum ante Maríam non fuiſſe. Unde & compulſus eſt divínam ejus nativitátem edícere.

℟. Amantíſſimus Dómini habitábit confidenter in eo: * Quaſi in thálamo totâ die morábitur, & inter húmeros illíus requieſcet. ℣. Erat recumbens unus ex diſcípulis Jeſu in ſinu ejus, quem diligébat Jeſus: * Quaſi. *Deut.* 33. *Joan.* 13.

Lectio v.

QUarto-décimo ígitur anno, ſecundam poſt Nerónem perſecutióne movente Domitiáno; in Patmos ínſulam relegátus, ſcripſit Apocalypſim: quam interpretátur Juſtínus martyr, & Irenæus. Interfecto autem Domitiáno, & actis ejus ob nímiam crudelitátem à Senátu reſciſſis; ſub Nerva príncipe rédiit Epheſum: ibíque uſque ad Trajánum príncipem perſevérans, totas Aſiæ fundávit rexitque Eccléſias; & confectus ſénio, ſexagéſimo-octávo poſt paſſiónem Dómini anno mórtuus: juxta eamdem urbem ſepultus eſt.

℟. Dixit Jeſus: Unus ex vobis tradet me. Unus ex diſcípulis, quem diligébat Jeſus, * Dicit ei: Dómine, quis eſt? Reſpondit Jeſus: Ille eſt cui ego intinctum panem porréxero. ℣. Sapiéntia denudábit abſconſa ſua illi qui illam díligit. * Dicit ei: Dómine, quis eſt? Reſpondit. *Joan.* 13. *Eccli.* 4.

Digitized by Google

Lectio vj.

Ex Commentáriis ejuſdem in Epíſtolam ad Gálatas.

Lib. 3. Cap. 6.

BEátus Joannes Evangeliſta, cùm Epheſi moraréture uſque ad últimam ſenectútem, & vix inter diſcipulórum manus ad Eccléſiam deferrétur, nec poſſet in plura verba vocem contéxere; nihil áliud per ſíngulas ſolébat proferre collectas, niſi hoc: Filíoli, dilígite alterútrum. Tandem diſcípuli & fratres qui áderant, tædio affecti, quòd éadem ſemper audírent: dixérunt; Magiſter, quare ſemper hoc lóqueris? Qui reſpondit dignam Joanne ſenténtiam; Quia præceptum Dómini eſt: &, ſi ſolum fiat, ſúfficit.

℟. Stabat juxta crucem Jeſu mater ejus. * Cùm vidiſſet ergo Jeſus matrem, & diſcípulum ſtantē, quem diligébat, dicit matri ſuæ: Múlier, ecce fílius tuus; deinde † Dicit diſcípulo: Ecce mater tua. ℣. Omni témpore díligit qui amícus eſt, & frater in angúſtiis comprobátur. * Cùm vidiſſet. Glória Patri. † Dicit diſcípulo: Ecce mater tua. *Joan.* 19. *Prov.* 17.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Stetit Jeſus in líttore; non tamen cognovérunt diſcípuli quia Jeſus eſt. Dixit diſcípulus ille quem diligébat Jeſus, Dóminus eſt. *Joan.* 21.

Ant. 6. F. Exiit ſermo inter fratres, quia diſcípulus ille non móritur. *Joan.* 21.

Ant. 8. G. Non dixit Petro, Jeſus, Non móritur; ſed, Sic eum volo manére donec véniam, quid ad te? *Joan.* 21.

℣. Tribuiſti ei, Dómine, longitúdinem diérum in ſéculum: ℟. Magna eſt glória ejus in ſalutári tuo. *Pſ.* 20.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Cap. 21.

IN illo témpore: Dixit Jeſus Petro, Séquere me. Converſus Petrus, vidit illum diſcípulum quem diligébat Jeſus, ſequentem. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 124. in Joan. n. 5.

DUas vitas ſibi divínitùs prædicátas & commendátas novit Eccléſia: quarum eſt una in fide, áltera in ſpécie; una in témpore peregrinatiónis: áltera in æternitáte manſiónis. Una in labóre, áltera in réquie; una in via, áltera in pátria: una in ópere actiónis, áltera in mercéde contemplatiónis. Una declínat à malo, & facit bonum; áltera nullum habet à quo declínet malum: & magnum habet quo

fruátur bonum. Una cum hoſte pugnat : áltera ſine hoſte regnat. Una fortis eſt in adverſis : áltera nihil ſentit adverſi. Una carnáles libídines frænat : áltera ſpiritálibus delectatiónibus vacat.

℟. Loquéntibus Petro & Joanne ad pópulum, ſupervenérunt ſacerdótes & magiſtrátus templi, dolentes quòd annuntiárent in Jeſu reſurrectiónem, ; & * Poſuérunt eos in cuſtódiam. ℣. Inclúſos cuſtodiébant, per quos incipiébat incorruptum legis lumen ſéculo dari. * Poſuérunt. *Act.* 4. *Sap.* 18.

Lectio viij.

ERgo una bona eſt, ſed adhuc míſera : áltera mélior, & beáta. Iſta ſignificáta eſt per Apóſtolum Petrum : illa per Joannem. Tota hîc ágitur iſta uſque in hujus ſéculi finem, & illîc ínvenit finem; differtur illa complenda poſt hujus ſéculi finem : ſed in futúro ſéculo non habet finem. Ideò dícitur huic, *Séquere me*; de illo autem : Sic eum volo manére donec véniam. Quid enim eſt hoc, niſi, Tu me ſéquere per imitatiónem perferendi temporália mala; ille máneat donec ſempiterna vénio redditúrus bona? Quod apértiùs ita dici poteſt; Perfecta me ſequátur áctio : informáta meæ paſſiónis exemplo; inchoáta verò contemplátio máneat donec vénio : perficienda cùm vénero.

℟. Videntes Petri conſtántiam & Joannis comperto quòd hómines eſſent ſine lítteris & idiótæ, * Admirabantur, & nihil póterant contradícere. ℣. Dixit Dóminus : Ecce ego addam ut admiratiónem fáciam pópulo huic miráculo grandi; períbit enim ſapiéntia à ſapiéntibus ejus. * Admirabantur, & nihil póterant contradícere. *Act.* 4. *Iſ.* 29.

Lectio ix. n. 7.

NEmo tamen iſtos inſignes Apóſtolos ſéparet. Et in eo quod ſignificábat Petrus, ambo erant : & in eo quod ſignificábat Joannes, ambo futúri erant. Omnibus Sanctis, propter hujus vitæ procelloſíſſimæ gubernáculũ, claves regni cœlórum Petrus accépit; eiſdemque, propter vitæ illíus ſecretíſſimæ quietíſſimum ſinum : ſuper pectus Chriſti Joannes Evangeliſta diſcúbuit. Nec ille de Chriſti divinitáte ſublímia, qui in illo regno fácie ad fáciem contemplanda; nunc autem in ſpéculo atque in ænígmate contuenda ſunt, de fonte Domínici péctoris ſolus bibit : ſed Dóminus Evangélium ómnibus bibendum

bendum toto orbe diffúdit. Sunt qui ſénſerint à Chriſto Joannem plus amátum : quòd ab ineunte pueritia caſtiſſimus víxerit. Id quoque multùm ádjuvat congruéntiam hujuſce ſenténtiæ ; quòd illa vita per eum ſignificáta eſt : ubi non erunt núptiæ.

℟. Denuntiavérunt ne omníno docérent in nómine Jeſu ; Petrus verò & Joannes dixérunt ad eos : * Non póſſumus quæ vídimus & audívimus non loqui. ℣. Sacramentum regis abſcóndere bonum eſt ; ópera autem Dei reveláre & confitéri honoríficū eſt : * Non póſſumus. Glória Patri. * Non póſſumus quæ vídimus. *Act.* 4. *Tob.* 12.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria.

Ant. 2. D. EGo Joannes párticeps in tribulatióne, & regno, & patiéntia in Chriſto Jeſu, fui in ínſula Patmos propter verbum Dei & teſtimónium Jeſu. *Apoc.* 1.

Ant. 5. a. Audívi vocem magnam, tanquam tubæ, dicentis : Quod vides, ſcribe in libro ; & mitte ſeptem Eccléſiis. *Apoc.* 1.

Ant. 7. a. Dixit mihi Angelus : Oportet te íterùm prophetáre géntibus, & pópulis, & linguis, & régibus multis. *Apoc.* 10.

Ant. 1. a. Deus ſpiríituum Prophetárum miſit Angelum ſuum, oſténdere ſervis ſuis quæ oportet fíeri citò. *Apoc.* 22.

Ant. 6. F. Beátus qui cuſtódit verba prophetíæ libri hujus ; & ego Joannes audívi & vidi. *Apoc.* 22.

Capitulum. Apoc. 14.

VIdi álterum Angelum volantem per médium cœli, habentem Evangélium æternum ; ut Evangelizáret ſedéntibus ſuper terram, & ſuper omnem gentem, & tribum, & linguam, & pópulum, dicens voce magnâ : Timéte Dóminum, & date illi honórem.

Hymnus.

QUem nox, quem ténebræ, denſaque núbila
Circumfúſa tegunt lúmine ſpléndidum,
Imbelles óculos terríficis Deus,
Ne fulgóribus óbruat.
O dilecte Deo, quàm tibi cláriùs,
Dum tu vivis adhuc, ſe dedit áſpici !
Tu ſecréta Dei, mentis & íntimæ
Rimáris penetrália.
Ceu pennis áquilæ, raptus in æthera
Cœlum mente petis, ſídera tránſvolas ;
Nil obſtant rútili fúlgura lúminis,
Nudo Númine páſceris.

Æterno génitum de Patre Fílium,
Demptâ nube, vides, èque Deo Deum
Deſcendiſſe ſacros de pátrio ſinu
Caſtæ Vírginis in ſinus.
In nos hoc pótuit tantus amor Dei!
Terris ipſe ſui núminis ímmemor
Nobis factus homo, ſe facit éxulem,
Ut cœlo trahat éxules.
Per te ſacra patent ábdita vátibus:
Quæ lux in ténebris fúlgeat, índicas:
A quo vita fluit, princípium petis,
Et primórdia lúminis.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque ſacro máxima Flámini:
Hæc eſt certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitus háuſimus. Amen.

℣. Introíbo in poténtias Dómini, ℟. Uſque in altíſſima quæ feciſti magnália. *Pſ.* 70.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Quod audívimus, quod vídimus, quod manus noſtræ contrectavérunt de verbo vitæ, annuntiámus vobis, ut & vos ſocietátem habeátis nobiſcum. 1. *Joan.* 1.

Oratio.

Eccléſiam tuam, Dómine, benignus illuſtra; ut beáti Joannis Apóſtoli tui & Evangeliſtæ illumináta doctrínis: ad dona pervéniat ſempiterna. Per Dóminum.

Commemoratio de Natali Domini, Egreſſus eſt, &c. *ſuprà*, 256.

[*Deinde in Primatiali, Commemoratio S. Stephani*, *Ant.* Exclamántes. *Orat.* Da nobis. *ſuprà*, 256.]

AD HORAS.

Pſalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Ego Joannes.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Audívi.

Capitulum. Apocal. 1.

Poſuit déxteram ſuam ſuper me, dicens; Noli timére: ego ſum primus & noviſſimus, & vivus, & fui mórtuus; & ecce ſum vivens in ſécula ſeculórum: & hábeo claves mortis & inferni; Scribe ergo quæ vidiſti, & quæ ſunt: & quæ oportet fíeri poſt hæc.

℟. *br.* Lingua mea * cálamus ſcribæ. * Allelúia, allelúia. Lingua. ℣. Velóciter * ſcribentis. * Allelúia. Glória Patri. Lingua. *Pſ.* 44.

℣. In generatiónem & generatiónem, ℟. Annuntiábo veritátem tuã. *Pſ.* 88.

AD SEXTAM.

Ant. 7. a. Dixit mihi Angelus.

Capitulum. Apocal. 19.

CEcidi ante pedes Angeli, ut adorárem eum; Et dicit mihi: Vide ne féceris; conſervus tuus ſum, & fratrum tuórum habéntium teſtimónium Jeſu: Deum adóra.

℞. *br.* In conſpectu Angelórum * adorábo. * Allelúia, allelúia. In conſpectu. ℣. Et confitébor nómini tuo * ſuper miſericórdia tua.* Allelúia. Glória Patri. In conſpectu. *Pſ.* 137.

℣. Non accédet ad te malum; ℞. Quóniam Angelis ſuis Deus mandávit de te. *Pſ.* 90.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Beátus.

Capitulum. Apoc. 1.

BEátus qui legit & audit verba prophétiæ hujus; & ſervat ea quæ in ea ſcripta ſunt: tempus enim propè eſt.

℞. *br.* Mirabília * teſtimónia tua.* Allelúia, allelúia. Mirabília. ℣. Ideò ſcrutáta eſt ea * ánima mea. * Allelúia. Glória. Mirabília. *Pſ.* 118.

℣. Servus tuus cuſtódit ea, ℞. In cuſtodiendis illis retribútio multa. *Pſ.* 18.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ & Pſalmi, ut ad II. Veſperas de Natali Domini, 247.

Capitulum. Apoc. 1.

DEdit Jeſu Chriſto Deus palàm fácere ſervis ſuis quæ oportet fíeri citò: & ſignificávit mittens per Angelum ſuum ſervo ſuo Joanni; qui teſtimónium perhíbuit verbo Dei: & teſtimónium Jeſu Chriſti, quæcumque vidit.

Hymnus.

SIt qui ritè canat te modò vírginem,
Te ſcriptis célebrem dicat Apóſtolum,
Jungat verídicis te quoque Vátibus,
Chriſti te cano Mártyrem.

Diri teſtis eras fúneris, & comes,
Votis cum Dómino fixus eras cruci;
Hoc tantùm lícuit tunc tibi, mútuis
Reſpondére dolóribus.

Pendens funéreâ Chriſtus ab árbore,
Te matri míſeræ jam ſine fílio,
Natum ſubſtítuit. Crédere Vírginem
Quàm par eſt tibi vírgini!

Tali depóſito quid pretióſius?
Mater vera Dei jam tua dicitur,
Natus jure pari dícere; mórtui
Jactúram réparas Dei.

Chriſtus vocis egens, te morientibus,

Quâ fas eſt, óculis diſcípulum docet ?
Ex illa cáthedra quàm cruor ímbuit,
Terris prædicat ómnibus.
Chriſti fide comes, páſſibus æmulis,
Quò te duxit amor, te líceat ſequi;
Ingens ille mihi ſit favor, & pati
Cum Chriſto, ſimul & mori.
Sit laus ſumma Patri, ſummaque Fílio;
Sit par ſancte, tibi glória, Spíritus:
Hæc eſt certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitus háuſimus. Amen.

℣. Teſtimónia tua, Dómine, ℟. Credibília facta ſunt nimis. *Pſ.* 92.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Quem diligébat Jeſus, qui & recúbuit in cœna ſuper pectus ejus; hic eſt diſcípulus ille qui teſtimónium pérhibet de his, & ſcripſit hæc: & ſcimus quia verum eſt teſtimónium ejus. *Joan.* 21.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. de SS. Innocentibus, Ant. 3. a. Contemplámini, & vocáte lamentatríces: aſſúmant ſuper nos lamentum; quia mors ingreſſa eſt domos noſtras, diſpérdere párvulos déforis. *Jerem.* 9.

℣. Captábunt in ánimam Juſti; ℟. Et ſánguinem innocentem condemnábunt. *Pſ.* 93.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Poſteà de Natali Domini, Fílius, &c. *ut ſuprà*, 258.

[*Deinde in Primatiali, de S. Stephano, Ant.* Poſitis, 258, *Orat.* Da nobis, 256.]

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Feria. Reliqua ut ſuprà, 249.

DIE XXVIII. DECEMBR.
In Feſto SS. INNOCENTIUM.

Duplex-majus.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum complexantem & benedicentem párvulos, * Veníte, adorémus. *Marc.* 10.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SAlvéte, flores Mártyrum,
In lucis ipſo límine
Quos ſævus enſis méſſuit,
Ceu turbo naſcentes roſas.
Vos prima Chriſti víctima,
Grex immolatórum tener,
Aram ſub ipſam ſímplices
Palmâ & corónis lúditis.
Quid próficit tantum nefas ?
Quid crimen Heródem juvat ?
Unus tot inter fúnera
Impúnè Chriſtus tóllitur.
Inter coævi ſánguinis
Fluenta ſolus íntеger

Ferrum quod orbábat nurus,
Partus feſellit Vírginis.
Sic dira regis ímpii
Edicta quondam fúgerat,
Chriſti figúram præferens,
Moſes receptor cívium.
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Conſurget rex ímpudens fácie, & interfíciet pópulum Sanctórum. *Dan.* 8.

Ant. 2. D. Dirigétur doſus in manu ejus, occídet plúrimos, & contra príncipem príncipum conſurget. *Dan.* 8.

Ant. 3. b. Non roborábitur homo ex impietáte; & radix juſtórum non commovébitur. *Prov.* 12.

℣. Peccátor ſtridébit ſuper juſtum déntibus ſuis, ℟. Dóminus autem irridébit eum. *Pſ.* 36.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 2.

PRopter quod inexcuſábilis es: ô homo omnis qui júdicas. In quo enim júdicas álterum, teipſum condemnas: éadem enim agis quæ júdicas. Scimus enim quóniam judícium Dei eſt ſecundùm veritátem in eos qui tália agunt. Exíſtimas autem hoc: ô homo, qui júdicas eos qui tália agunt, & facis ea; quia tu effúgies judícium Dei? An divítias bonitátis ejus, & patiéntiæ, & longanimitátis contemnis? Ignóras quóniam benígnitas Dei ad pœniténtiam te addúcit? Secundùm autem durítiam tuam & impœnitens cor, theſaurízas tibi iram in die iræ & revelatiónis juſti judícii Dei; qui reddet unicuíque ſecundùm ópera ejus: iis quidem qui ſecundùm patiéntiam boni óperis, glóriam & honórem, & incorruptiónem quærunt, vitam æternam; iis autem qui ſunt ex contentióne, & qui non acquieſcunt veritáti, credunt autem iniquitáti: ira & indignátio.

℟. Heródes, clàm vocátis Magis, * Diligenter dídicit ab eis tempus ſtellæ quæ appáruit eis. ℣. Multæ ſunt inſídiæ dolóſi; bona enim in mala convertens inſidiátur: * Diligenter. *Matth.* 2. *Eccli.* 11.

Lectio ij.

TRibulátio & angúſtia in omnem ánimam hóminis operantis malum, Judæi primùm, & Græci; glória autem & honor, & pax omni operanti bonum, Judæo primùm, & Græco:

Digitized by Google

non enim eſt accéptio perſonárum apud Deum. Quicumque enim ſine lege peccavérunt ⁝ ſine lege períbunt; & quicumque in lege peccavérunt ⁝ per legem judicabuntur. (Non enim auditóres legis juſti ſunt apud Deum ⁝ ſed factóres legis juſtificabuntur. Cùm enim gentes quæ legem non habent, naturáliter ea quæ legis ſunt, fáciunt; ejúſmodi legem non habentes, ipſi ſibi ſunt lex ⁝ qui oſtendunt opus legis ſcriptum in córdibus ſuis; teſtimónium reddente illis conſciéntiâ ipſórum ⁝ & inter ſe ínvicem cogitatiónibus accuſántibus; aut étiam defendéntibus,) in die, cùm judicábit Deus occulta hóminum ⁝ ſecundùm Evangélium meum per Jeſum Chriſtum.

℞. In lábiis ſuis indulcat inimícus, & * In corde ſuo inſidiátur; & ſi invénerit tempus, non ſatiábitur ſánguine. ℣. Dixit Heródes Magis : Ite & interrogáte diligenter de púero, & renuntiáte mihi; ut & ego véniens, adórem eum. * In corde. *Eccli.* 12. *Matth.* 2.

Lectio iij.

SI autem tu Judæus cognomináris, & requieſcis in lege, & gloriáris in Deo, & noſti voluntátem ejus, & probas utilióra, inſtructus per legem; confídis teipſum eſſe ducem cæcórum, lumen eórum qui in ténebris ſunt ⁝ eruditórem inſipiéntium, magiſtrum infántium, habentem formam ſciéntiæ & veritátis in lege. Qui ergo álium doces, teipſum non doces ⁝ qui prædicas non furandum, furáris; qui dicis non mœchandum, mœcháris ⁝ qui abomináris idóla, ſacrilégium facis; qui in lege gloriáris ⁝ per prævaricatiónem legis Deum inhonóras. Nomen enim Dei per vos blaſphemátur inter gentes ⁝ ſicut ſcriptum eſt.

℞. Reges terræ & * Príncipes convenérunt adversùs Dóminum, & adversùs Chriſtum ejus. † Qui hábitat in cœlis, irridébit eos. ℣. Cùm receſſiſſent Magi, Angelus Dómini appáruit Joſeph, dicens : Futúrum eſt ut Heródes quærat púerum ad perdendum eum : * Príncipes convenérunt. Glória Patri. † Qui hábitat. *Pſ.* 2. *Matth.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. d. Heródes videns quóniam illúſus eſſet à Magis, irátus eſt valde. *Matth.* 2.

Ant. 5. a. Sónitus terróris ſemper in áuribus ímpii; & cùm pax ſit, inſídias ſuſpicátur. *Job.* 15.

Ant. 7. d. Tetendit adversùs Deum manum ſuã,

Digitized by Google

& contra Omnipotentem roborátus eſt. *Job* 15.

℣. Ecce partúriit injuſtítiam; ℟. Concépit dolórem, & péperit iniquitátem. *Pſ.* 7.

Lectio iv.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

In Epiph. 1.

HEródes áudiens Judæórum Príncipem natum, ſucceſſórem ſuſpicátus, expávit; & molítus necem ſalútis Auctóri: falſum ſpondet obſéquium. Quàm felix foret, ſi Magórum imitarétur fidem: & convérteret ad religiónem quod diſponébat ad fraudem. Reverſis Magis in regiónem ſuam; tranſlatóque Jeſu in Ægyptum ex admonitióne divína: exardeſcit fruſtráta in meditatiónibus ſuis Heródis inſánia. Necári omnes Béthleem párvulos jubet; & quóniam quem métuat, neſcit infantem: generálem ſævítiam in ſuſpectam ſibi tendit ætátem. Sed quos rex ímpius éximit mundo: Chriſtus ínſerit cœlo.

℟. Rex, efferátis ánimis, juſſit milítibus interfícere, nec párcere.* Fiébant ergo natórum extermínia & parvulórum neces. ℣. Heródes occídit omnes púeros qui erant in Béthleem & in fínibus ejus, à bimátu & infrà, ſecundùm tempus quod exquiſíerat à Magis. * Fiébant ergo. 2. *Mach.* 5. *Matth.* 2.

Lectio v. In Epiph. 2.

QUæ iſta, Judæi, tam imperíta in vobis ſciéntia eſt? Interrogáti ubi Chriſtus naſcerétur, verácìter dícitis quod legiſtis; in Béthleem Judæ locum nativitátis de Scripturárum teſtimónio demonſtrátis: præſéntiam témporis de cœli & terræ atteſtatióne cognoſcitis; & tamen ubi ad perſequendum ánimus Heródis exarſit: ibi ad non credendum veſter ſenſus obdúruit. Felícior ergo ignorántia infántium quos perſecútor occídit: quàm veſtra ſciéntia quam in ſua perturbatióne conſúluit. Vos noluiſtis regnum ejus recípere: cujus óppidum potuiſtis oſténdere. Illi potuérunt pro eo morí: quem nondum póterant confitéri. Itaque Chriſtus, ne ullum ei tempus eſſet abſque miráculo; ante uſũ linguæ poteſtátem Verbi tácitus exercébat: & quaſi jam díceret; Sínite párvulos veníre ad me, tálium eſt enim regnum cœlórum: novâ glóriâ coronábat infantes, & de inítiis ſuis parvulórum primórdia conſecrábat; ut diſcerétur néminem hóminum divíni incapácem eſſe ſacramenti: quando étiam illa ætas glóriæ eſſet apta martyrii.

Digitized by Google

℟. Adimplétum eſt quod dictum eſt per Jeremíam prophétam, dicentem: * Vox in Rama audíta eſt; plorátus & ululátus multus: Rachel plorans fílios ſuos, & nóluit conſolári, quia non ſunt. ℣. Invocábant Dñum, ut vocem ſánguinis ad ſe clamantis audíret, memorarétur quoque iniquíſſimas mortes parvulórum innocentûm: * Vox. *Matth.* 2. 2. *Mach.* 8.

Lectio vj. In Epiph. 7.

AMat Chriſtus infántiã: quàm primùm & ánimo ſuſcépit, & córpore. Amat Chriſtus infántiam: humilitátis magiſtram, innocéntiæ régulam, manſuetúdinis formam. Amat Chriſtus infántiã: ad quam majórum dírigit mores; ad quam ſenum redúcit ætátes: & eos ad ſuum inclínat exemplum, quos ad regnum ſublímat æternum. Ad hanc vos, dilectíſſimi, ſimilitúdinem parvulórum myſtérium hodiernæ feſtivitátis invítat: & hanc vobis humilitátis formam adorátus à Magis puer Salvátor inſínuat; qui, ut imitatóribus ſuis quid glóriæ paráret, oſténderet, ortûs ſui témpore éditos martyrio conſecrávit: ut in Béthleem, ubi Chriſtus natus eſt, géniti, per communiónem ætátis conſortes fíerent paſſiónis.

℟. Hæc dicit Dóminus: Quieſcat vox tua à plorátu, & óculi tui à lácrymis: * Revertentur fílii ad términos ſuos. ℣. Agnus reget eos, & abſterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: * Revertentur. Glória Patri. * Revertentur. *Jerem.* 31. *Apoc.* 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Sínite párvulos veníre ad me; tálium eſt enim regnum cœlórum. *Matth.* 19.

Ant. 1. *g.* Hi empti ſunt ex homínibus, primítiæ Deo & Agno; ſine mácula ſunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Ant. 8. *G.* Non inquinavérunt veſtimenta ſua: ambulábunt mecum in albis, quia digni ſunt. *Apoc.* 3.

℣. Novit Dóminus dies immaculatórum; ℟. Et heréditas eórum in æternum erit. *Pſ.* 36.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Matthæum.

Cap. 2.

IN illo témpore: Heródes videns quóniam illúſus eſſet à Magis, irátus eſt valde; & mittens, occídit omnes púeros qui erant in Béthleem, & in ómnibus fínibus ejus: à bimátu, & infrà, ſecundùm tempus quod exquiſíerat à Magis. Et réliqua.

Digitized by Google

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Homil. 9. in Matth.

HEródem certè non oportúerat iraſci; ſed cómprimi pótiùs ac timére: atque intellígere quòd rem ſtultam conarétur. Sed coercéri nequit ánimus pravâ ſemel voluntáte vitiátus; jamque immedicabíliter ægrótans: neque cedit, magnis quámlibet à Deo remédiis indultis. Conſídera ígitur iſtum prióribus malis áddere poſterióra certantem; & homicídia homicídiis jungentem: perque ómnia furibundum in præcipítia labentem; quaſi enim ab áliquo dæmonum, irâ, iracúndiâ, invidiâque vexátus: nullâ prorſus ratióne frænátur; ſed contra ipſam furit natúram & iram quâ adversùs Magórum illuſiónem fremébat: in párvulos innocentes vertit; tale quidam in Palæſtína fácere aggreſſus: quale Phárao in Ægypto perpetrárat.

℟. Jerúſalem, lætáberis in fíliis tuis, quóniam * Omnes benedicentur, & congregabuntur ad Dóminum. ℣. Oves meæ non períbunt in æternum, & non rápiet eas quiſquam de manu mea: * Omnes. *Tob.* 13. *Joan.* 10.

Lectio viij.

QUo, Heródes ſæviſſime, colóre ratiónis irátus es, cùm te à Magis illúſum vidéres? Non cognóveras ortum illum eſſe divínum? Non tu príncipes convocáveras Sacerdótum? Non ipſe congregáveras Scribas? Non étiam illi qui à te fúerant convocáti, Prophétam ſecum in judícium illíus conſílii protulerunt, qui olim iſta prædíxerat? Non intellexiſti nova vetéribus conſonáre? Non audiſti quóniam Magos ſtella dedúxerit? Cur non erubuiſti tam laudábile ſtúdium barbarórum? Cur non es revéritus veritátem? Cur non ex præcedéntibus étiam extréma penſitaſti? Cur non ex his ómnibus collegiſti nequáquam Magórum illuſióni deputandum eſſe quod factum eſt; ſed divínæ virtúti ómnia próvidè & utíliter ordinanti? Quòd ſi eſſes étiam Magórum fraude deceptus; quid hoc præjudicáret Innocéntibus?

℟. Gaudébo in pópulo meo; & * Non audiétur in eo ultrà vox fletûs, & vox clamóris. ℣. Mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor: * Non audiétur. *Iſ.* 65. *Apoc.* 21.

Lectio ix.

TUnc adimplétum eſt quod dictum eſt per Jeremíam prophétam, dicentem; Vox in Rama au-

Digitized by Google

díta eſt ⁝ plorátus & ululátus multus ; Rachel plorans fílios ſuos ⁝ & nóluit conſolári , quia non ſunt. Admirábilis conſequéntia ⁝ quia enim auditórem magnitúdine horróris implé-verat Evangeliſta , crudélem illam mactatiónem deſcríbens , rurſus eum conſolátur ; & dicit quòd non idcirco illa facta ſint ⁝ quia ea Deus prohibére nequíverit , aut futúra non víderit ; ſed quæ certè & præſcíerit ⁝ & per Prophétam longè ante prædíxerit. Ne ígitur turbéris & cóncidas ; ad ineffábilem providéntiam ejus proſpíciens ⁝ quam , & per illa quæ operátur ipſe ; & per iſta quæ ab áliis fíeri ſinit ⁝ perſpícuè póſſumus intuéri.

℟. Convertam luctum eórum in gáudium : * Et † Conſolábor eos , & lætificábo à dolóre ſuo. ℣. Ego dabo de fonte aquæ vitæ gratis : * Et conſolábor. Glória Patri. † Conſolábor. *Jerem.* 31. *Apoc.* 21.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. f. CONſurge, Sion , effunde ſicut aquam cor tuum ante conſpectum Dómini : leva ad eum manus tuas pro ánima parvulórum tuórum. *Thren.* 2.

Ant. 2. D. Cùm cogitárent juſtórum occídere infantes , uno liberáto , ſuſcepta eſt à pópulo ſánitas. *Sap.* 18.

Ant. 3. a. Púeri tui tanquam agni exultavérunt , magnificantes te , Dómine , qui liberaſti illos. *Sap.* 19.

Ant. 4. f. Victrícem manum tuam laudavérunt páriter , quóniam Sapiéntia apéruit os mutórum , & linguas infántium fecit diſertas. *Sap.* 10.

Ant. 5. a. Lætítia ſempiterna ſuper caput eórum : gáudium & lætítiam obtinébunt ; & fúgiet dolor & gémitus. *Iſ.* 35.

Capitulum. Sap. 4.

GRátia Dei & miſericórdia eſt in Sanctos ejus , & reſpectus in electos illíus ; condemnat autem juſtus mórtuus vivos ímpios ⁝ & juventus celériùs conſummáta longam vitam injuſti.

Hymnus.

MOlles in agnos ceu lupus
Amens tyrannus írruit ,
Et déſtinat promíſcuâ
In ſtrage Chriſtum pérdere.

Cunæ redundant ſánguine ,
Sed in Deum fruſtrà furit :
Unum petit tot mórtibus ,
Mortes tot unus éffugit.

Matres , querélis párcite ;
Quid rapta fletis pígnora ?
Agnum ſalútis óbſidem
Denſo ſequuntur ágmine.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Ex ore infántium & lacténtium, Deus, perfeciſti laudem, ℟. Propter inimícos tuos. *Pſ.* 8.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Serviunt Deo die ac nocte in templo ejus: non eſúrient, neque ſítient ámpliùs. Agnus qui in médio throni eſt, dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum. *Apoc.* 7.

Oratio.

DEus, cujus hodiernâ die præcónium innocentes Mártyres, non loquendo, ſed moriendo confeſſi ſunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam quam lingua noſtra lóquitur: étiam móribus vita fateátur. Per Dóminum.

Fit Commemoratio de Nativitate Domini, Ant. Egreſſus eſt, &c. *ſuprà*, 256.

[*Deinde in Primatiali, de S. Stephano, Ant.* Exclamantes. *Orat.* Da nobis. 256.]

AD HORAS.

Pſalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Conſurge, Sion.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Cùm cogitárent.

Capitulum. Dan. 3.

SIcut in holocauſto aríetum & taurórum; & ſicut in míllibus agnórum pínguium: ſic fiat ſacrifícium noſtrum in conſpectu tuo, Dómine.

℟. *br.* Propter te, Dómine, * mortificámur totâ die. * Allelúia, allelúia. Propter te. ℣. Æſtimáti ſumus * ſicut oves occiſiónis. * Allelúia. Glória Patri. Propter te.

℣. Salvaſti nos, Dómine, de affligéntibus nos: ℟. Et odientes nos confudiſti. *Pſ.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Púeri tui.

Capitulum. 2. Timoth. 1.

DEus nos liberávit, & vocávit vocatióne ſuâ ſanctâ; non ſecundùm ópera noſtra: ſed ſecundùm propóſitum ſuum & grátiam.

℟. *br.* Anima noſtra ſicut paſſer erepta eſt * de láqueo venántium. * Allelúia, allelúia. Anima noſtra ſicut paſſer. ℣. Láqueus contrítus eſt, & nos liberáti ſumus. * Allelúia. Glória Patri. Anima noſtra.

℣. Benedictus Dóminus, ℟. Qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum. *Pſ.* 23.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Lætítia.

Digitized by Google

Capitulum. Sap. 5.

IN perpétuum vivent; & apud Dóminum eſt merces eórum: & cogitátio illórum apud Altíſſimum; ídeò accípient regnum decóris: & diadéma ſpeciéi de manu Dómini.

℟. *br.* Eduxit pópulum ſuum * in exultatióne. * Allelúia, allelúia. Eduxit. ℣. Et electos ſuos * in lætítia. * Allelúia. Glória Patri. Eduxit. *Pſ.* 104.

℣. Exultent & lætentur ſuper te, ℟. Omnes quærentes te, Dómine. *Pſ.* 39.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ & Pſalmi ut ad II. Veſperas diei Natalis Domini, 247.

Capitulum. Apoc. 14.

HI ſunt qui cum muliéribus non ſunt coinquináti; vírgines enim ſunt: Hi ſequuntur Agnum quocumque íerit.

Hymnus, Salvéte, 268.

℣. Deus noſter miſerétur, ℟. Cuſtódiens párvulos Dóminus. *Pſ.* 114.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Sérvient Deo & Agno, & vidébunt fáciem ejus: & nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.

Oratio, Deus, cujus hodiernâ. *ut ſuprà ad Laudes.*

Deinde fit Commemoratio de Nativ. Domini, Ant. Fílius Dei venit. ℣. Hic eſt Deus. *Oratio*, Concéde, quæſumus. 248.

[*Poſteà, in Primatiali de S. Stephano, Ant.* Póſitis. 258. *Oratio*, Da nobis. 256.]

Ultimò, de S. Trophimo Epiſcopo, Ant. Elegit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Da, quæſumus. *infrà ad Laudes*, 286.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitulum de Feria. Reliqua ut ſuprà in Natali Domini, 249.

DOMINICA
Intra Octavam
NATIVITATIS DOMINI.

[*Si nulla ſit Dominica intra Octavam Nativitatis Domini, omittitur hoc Officium.*]

Si inciderit in Feſtum S. Stephani, vel S. Joannis, vel SS. Innocentium, de ea fiet tantùm Commemoratio; & nona Lectio erit de ejuſdem Homilia, cum ℟. Erat pater, 281.

Si inciderit in diem 29. *Decembris, de ea fiet Commem. ad II. Veſperas SS. Innocentium, per Ant.* Ecce nos. ℣. Tu, Dómine, & *Orationem*, Omnípotens. *ut infrà.*

Si quocumque alio die occurrat, fiet Officium, ut ſequitur.

Pridiè, AD VESPERAS, Antiphonæ & Pſalmi erunt de Nativitate Domini, ut ſuprà, 247.

Capitulum. Epheſ. 1.

PRopóſuit Deus in diſpenſatióne plenitúdinis

témporum ; inſtauráre ómnia in Chriſto quæ in cœlis : & quæ in terra ſunt in ipſo.

Hymnus, Jeſu, Redemptor. 248.

℣. Tu, Dómine, redemptor noſter : ℟. A ſéculo nomen tuum. *Cantic. Iſ.* 63.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Ecce nos venímus ad te, tu enim es Dóminus Deus noſter : verè in Dño Deo noſtro ſalus Iſrael. *Jerem.* 3.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, dírige actus noſtros in beneplácito tuo ; ut in nómine dilecti Fílii tui : mereámur bonis opéribus abundáre. Per eumdem Dóminum.

Fit Commemoratio de Nativitate Domini, Ant. Fílius Dei. ℣. Hic eſt Deus. *Orat.* Concéde, quæſumus. 248.

[*Deinde, in Primatiali de S. Stephano, Ant.* Póſitis. ℣. Poſuérunt. 258. *Orat.* Da nobis. 256.]

Poſteà de S. Trophimo Epiſcopo, vel de S. Sylveſtro Papa, ſi occurrat. Ant. & ℣. in Communi ; Orat. infrà.

AD COMPLETORIUM.

Ut in die Nat. 249.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtus natus eſt nobis : * Veníte, adorémus. *Luc.* 2.

Pſ. 94. Veníte, 2.

Hymnus.

JAm déſinant ſuſpíria ;
Audívit ex alto Deus :
Cœli pateſcunt ; en adeſt
Promiſſa pax mortálibus.

Profunda noctis ótia
Cœleſtis abrumpit chorus ;
Natumque feſto cármine
Annúntiat terris Deum.

Specum ſacrátam pérvigil
Dum turba paſtórum ſubit ;
Eámus, & caſtis pia
Cunis ferámus óſcula.

At quale nobis pánditur
Intrántibus ſpectáculum !
Præſépe, fœnum, fáſciæ,
Parens inops infans puer.

Tu-ne ille, Chriſte, Fílius
Et ſplendor æterni Patris ?
Illum-ne cerno qui levi
Orbem pugillo ſúſtinet ?

Sic eſt : verenda queîs lates,
Fides pénetrat núbila :
Agnoſco quem proni vident,
Tremunt, adórant Angeli.

Agis magiſtrum vel tacens :
Ex hac cáthedra nos doces
Vitáre quod carni placet,
Caro quod horret pérpeti.

Caſtos amóres nútriens,
Sanans tumentes ſpíritus,
Divíne, noſtris, ô Puer,
Præcórdiis innáſcere.

Amen.

Ant. Pſ. & ℣℣℣. ut in Pſalterio, pro tempore Nat. Domini.

IN I. NOCTURNO.

*Tres Lectiones ſumuntur de Epiſtola beati Pauli Apoſtoli ad Romanos, juxta diem Menſis, ut infrà, factis diviſionibus ad Aſteriſcos **.*

Poſt j. Lect. ℟. Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, viſitávit nos Oriens ex alto; * Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis: * Illumináre. *Luc.* 1. *Iſ.* 9.

Poſt ij. Lect. ℟. Gaudéte, & laudáte ſimul, quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum: * Parávit bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. ℣. Miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut ſalvétur mundus per ipſum: * Parávit. *Iſ.* 52. *Joan.* 3.

Poſt iij. Lect. ℟. Prophetiſſa péperit fílium; & dixit Dóminus: * Voca nomen ejus, Accélera ſpólia detráhere, feſtína prædári. ℣. Univerſa arma fortis armáti áuferet, & ſpólia ejus diſtríbuet: * Voca nomen. Glória Patri. * Voca nomen. *Iſ.* 8. *Luc.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Leónis Papæ. *In Natali Domini.* 9.

EXcédit quidem, dilectíſſimi, multùmque ſuperéminet humáni elóquii facultátem divíni óperis magnitúdo; & inde óritur difficultas fandi, unde adeſt rátio non tacendi: quia in Chriſto Jeſu Fílio Dei non ſolùm ad divínam eſſéntiam; ſed étiam ad humánam ſpectat natúram: quod dictum eſt per Prophétam; Generatiónē ejus quis enarrábit? Utramque enim ſubſtántiam in unam conveniſſe perſónam, niſi fides credat, ſermo non explicat; & ídeò nunquam matéria déficit laudis: quia nunquam ſúfficit cópia laudatóris. Gaudeámus ígitur quòd ad eloquendum tantæ miſericórdiæ ſacramentum ímpares ſumus; & cùm ſalútis noſtræ altitúdinem prómere non valeámus: ſentiámus nobis bonum eſſe quòd víncimur. Nemo enim ad cognitiónem veritátis magìs propinquat, quàm qui intélligit in rebus divínis, étiam multùm profíciat: ſemper ſibi ſupereſſe quod quærat. Nam qui ſe ad id in quod tendit, perveniſſe præſúmit; non quæſíta réperit: ſed in inquiſitióne defécit.

Tu autem.

℟. Sic Deus dilexit mundum, ut Fílium ſuum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, ſed hábeat vitam ætérnam. ℣. Egreſſus eſ

in ſalútem pópuli tui, Dómine, in ſalútem cum Chriſto tuo; * Ut omnis. *Joan.* 3. *Habac.* 3.

Lectio v.

NE autem infirmitátis noſtræ perturbémur angúſtiis, evangélicæ nos & prophéticæ ádjuvant voces, quibus ita accéndimur & docémur; ut nobis Nativitátem Dómini, quâ Verbum caro factum eſt, non tam prætéritam recólere: quàm præſentem videámur inſpícere. Quod enim paſtóribus, pro gregum ſuórum cuſtódia vigilántibus, nuntiávit Angelus, étiam noſtrum implévit audítum; & ídeò Domínicis óvibus præſúmus, quia verba divínitùs édita cordis aure ſervámus, tanquam & in hodierna feſtivitáte dicátur: Evangelízo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo; quia natus eſt vobis hódie Salvátor: qui eſt Chriſtus Dóminus, in civitáte David. Cujus prædicatiónis ſummitáti exultátio innumerabílium júngitur Angelórum; ut excelléntius fíeret teſtimónium: cui milítiæ cœleſtis multitúdo concíneret in honórem Dei, unâ benedictióne dicéntium; Glória in excelſis Deo: & in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Dei ergo glória eſt ex matre Vírgine Chriſti naſcentis infántia; in terra autem illa pax concéditur: quæ hómines éfficit bonæ voluntátis. Quo enim ſpíritu de intemerátæ matris viſcéribus náſcitur Chriſtus; hoc de ſanctæ Eccleſiæ útero renáſcitur Chriſtiánus: cui vera pax eſt, à Dei voluntáte non dívidi; & in his ſolis quæ Deus díligit: delectári.

℞. Qui ſanctíficat, & qui ſanctificantur, ex uno omnes: * Unde débuit per ómnia frátribus ſimilári, ut miſéricors fíeret, ut repropitiáret delicta pópuli. ℣. Deus in terris viſus eſt, & cum homínibus converſátus eſt: * Unde débuit. *Hebr.* 2. *Baruch.* 3.

Lectio vj.

NAtálem ígitur, dilectíſſimi, diem Dómini celebrantes; qui ex ómnibus præteritórum témporum diébus electus eſt: licet, diſpenſátio actiónum corporálium, ſicut æterno conſílio fúerat præordináta, tranſíerit; totaque Redemptóris humílitas in glóriam paternæ majeſtátis evecta ſit: ut in nómine Jeſu omne genu flectátur cœléſtium, terréſtrium, & infernórum; & omnis lingua confiteátur quia Dóminus Jeſus in glória eſt Dei Patris: indeſinenter ta-

men ipſum partum ſalutíferæ Vírginis adorámus; & illam Verbi & carnis indiſſolúbilem cópulam non minùs ſuſcípimus in præſépe jacentem: quàm in throno paternæ altitúdinis conſidentem. Dignum eſt enim atque convéniens, ut dicente Apóſtolo: Si compátimur, & conglorificábimur; ſint humilitátis Chriſti compartícipes: qui ſunt futúræ glóriæ coherédes. Honorétur in infántia ſua Dóminus; nec ad deitátis referantur injúriam exórdia & incrementa corpórea: quóniam natúræ incommutábili nec áddidit áliquid noſtra natúra, nec mínuit; ſed qui in ſimilitúdinem carnis peccáti dignátus eſt homínibus eſſe conformis: in unitáte deitátis Patri pérmanet æquális; cum quo & Spíritu ſancto vivit & regnat in ſécula ſeculórum: Amen. Tu autem.

℟. Deus ipſe prior diléxit nos, & miſit Fílium ſuum propitiatiónem pro peccátis noſtris: * Et nos cognóvimus, & credídimus caritáti quam habet Deus in nobis. ℣. Dixit Dóminus: Pópulus meus eſt, & factus eſt eis ſalvátor; in dilectióne ſua ipſe redémit eos: * Et nos. Glória Patri. * Et nos. 1. *Joan.* 4. *Iſ.* 63.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam.

Cap. 2.

IN illo témpore: Erat pater Jeſu & mater mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo. Et benedixit illis Símeon; & dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce póſitus eſt hic in ruínam & in reſurrectiónem multórum in Iſrael. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Luc. Cap. 2. *L.* 1.

PAtrem Salvatóris appellat Joſeph; non quòd verè juxta Photiniános pater fúerit ejus: ſed quòd ad famam Maríæ conſervandam pater ſit ab ómnibus æſtimátus. Neque enim oblítus Evangeliſta, quòd eam de Spíritu ſancto concepiſſe & vírginem pepeiſſe narrárit; ſed opiniónem vulgi éxprimens, quæ vera hiſtóriæ lex eſt: patrem Joſeph núncupat Chriſti. Quamvis & eo modo pater illíus váleat dici; quo & vir Maríæ rectè intellígitur ſine commixtióne carnis: ipsâ copulatióne conjúgii, multò vídelicet conjúnctiùs, quàm ſi eſſet aliunde adoptátus. Neque enim proptéreà non erat appellandus Joſeph pater Chriſti; quia eum non

genúerat : quandóquidem rectè pater eſſet étiam ejus, quem non ex ſua cónjuge procreátum alícubi adoptaſſet.

℟. Erat pater Jeſu & mater mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo. * Et benedixit illis Símeon. ℣. Miráti ſunt in illo, & honoravérunt Deum. * Et. *Luc.* 2. *Eccli.* 11.

Lectio viij.

ECce póſitus eſt hic in ruínam & in reſurrectiónem multórum in Iſrael : & in ſignum cui contradicétur. Bene in reſurrectiónem, quia lumen eſt, quia glória plebis Iſrael, quia dicit : Ego ſum reſurréctio & vita. Quómodò autem in ruínam; niſi quia & lapis offenſiónis eſt, & petra ſcándali : id eſt, ruínæ, his qui offendunt Verbum, nec credunt. De quibus ipſe dicit; Si non veniſſem & locútus eis fuiſſem : peccátum non habérent. Nunc autem excuſatiónem non habent de peccáto ſuo. Qui non in ſeipſo tantùm: ſed in ſuis quoque prædicántibus in ruínam póſitus eſt reſurrectionemque multórum : teſtante Apóſtolo, qui ait; Chriſti bonus odor ſumus Deo in his qui ſalvi fiunt : & in his qui péreunt. Qui enim verbum quod audit amando ſéquitur : bono odóre reſurgit, & ſalvátur. Qui odiendo inſéquitur : eódem ipſo bono odóre córruit, & móritur. Signum autem cui contradicétur : fidem Domínicæ crucis áccipe; de qua Apóſtolo Paulo dicunt Judæi : Nam de ſecta hac notum eſt nobis quòd ubíque ei contradícitur.

℟. Ecce póſitus eſt hic in ruínam, & in reſurrectiónem multórum in Iſrael, & in ſignum cui contradicétur; * Ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. ℣. Dóminum ſanctificáte : & erit vobis in ſanctificatiónem; in lápidem autem offenſiónis, in láqueum & in ruínam habitántibus Jerúſalem; * Ut revelentur. *Luc.* 2. *Iſ.* 8.

Si ſit dies 29. *Decembris, Lectio nona erit de S. Trophimo Epiſcopo, infrà die* 29. *Si autem ſit dies* 31. *Lectio nona erit de S. Sylveſtro, infrà die* 31.

Si neutra fuerit,

Lectio ix.

UT revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. Incertum erat quondam, qui Judæórum grátiam Chriſti, quam ventúram útique nóverant recípere : qui autem reſpúere mallent. At ejus nativitáte audítâ, revelátis mox córdium cogitatiónibus : Heródes rex turbátus eſt, & omnis Jeroſólyma cum illo.

Paſtóres cum timóre & gáudio Deo laudem réſonant : homínibus pacis núntium pandunt. Ejus doctrínâ & virtúte diffamátâ ; álii ad eum quaſi magiſtrum veritátis cónfluunt : álii ab eo quaſi seductóre refúgiunt. Ejus ſigno crucis erecto, hi quaſi juſtè morti dari blaſphemantes irrídent : illi quaſi vitæ auctórem mori ácriter dolent. Sed & uſque hódie, & uſque ad conſummatiónem ſéculi ; præſentis Eccléſiæ ánimam gládius duríſſimæ tribulatiónis pertranſíre non ceſſat : cùm ſigno fídei ab ímprobis contradíci ; cùm audíto Dei verbo multos cum Chriſto reſúrgere : ſed plures à credulitáte rúere gemebunda pertractat ; cùm revelátis multórum córdium cogitatiónibus : ubi óptimum Evangélii ſevit ſemen ; ibi zizánia vitiórum vel plùs juſtò prævalére, vel étiam, quod dictu grave eſt : ſola germináre ac regnáre cónſpicit.

℟. Iſrael in legem juſtítiæ non pervénit ; offendérunt enim in lápidem offenſiónis, ſicut ſcriptum eſt : Ecce pono in Sion lápidem offenſiónis : * Et † Omnis qui credit in eum, non confundétur. ℣. Hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem probátum, angulárem, pretióſum, in fundamento fundátum : * Et omnis. Glória Patri. † Omnis. *Rom.* 9. *Iſ.* 28.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi, cum Cantico & Ant. ut in die Natalis Domini. 245.

Capitulum. 2. Cor. 8.

SCitis grátiam Dómini noſtri Jeſu Chriſti ; quóniam propter vos egénus factus eſt, cùm eſſet dives : ut illíus inópiâ vos dívites eſſétis.

Hymnus, Miſſum. 237.

℣. Dómine, quid eſt homo, quia innotuiſti ei ? ℟. Aut fílius hóminis, quia réputas eum ? *Pſ.* 143.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Ecce póſitus eſt hic in ruínam & in reſurrectiónem multórum in Iſrael, & in ſignum cui contradicétur. *Luc.* 2.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, dírige actus noſtros in beneplácito tuo ; ut in nómine dilecti Fílii tui : mereámur bonis opéribus abundáre. Per eumdem.

Fit Commem. de Nativ. Domini, Ant. Egreſſus eſt, *&c. ſuprà*, 256.

[*Deinde, in Primatiali de S. Stephano, Ant.* Exclamantes. ℣. In die. *Orat.* Da nobis. 256.]

Poſteà de S. Trophimo Epiſc. vel de S. Sylveſtro

Digitized by Google

Papa, ſi occurrat. Ant. & ℣. *in Communi; Orat. infrà.*

AD HORAS, omnia ut in die Natalis Domini, excepto Canone ad Primam, qui dicitur juxta diem Menſis, ad calcem.

AD II. VESPERAS.

Ut in die Natalis Domini, 247. *exceptis quæ ſequuntur.*

℣. Benedixiſti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertiſti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Anna vídua confitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Iſrael. *Luc.* 2.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. de Nativ. Domini, Ant. Fílius Dei. ℣. Hic eſt Deus. *Orat.* Concede, quæſumus. 248.

[*Deinde, in Primatiali de S. Stephano, Ant.* Poſitis. ℣. Poſuérunt. 258. *Orat.* Da nobis. 256.]

Poſteà, de S. Trophimo Epiſc. vel de S. Sylveſtro Papa, ſi occurrat. Ant. & ℣. *in Communi; Orat. infrà.*

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 2. D. Ego lux in mundum veni; ut omnis qui credit in me, in ténebris non máneat. Allelúia. *Joan.* 12.

Hymnus, Mundi ſalus. *ut in Pſalterio,* 33.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. g. Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum; & lux in ténebris lucet. Allelúia. *Joan.* 1.

DIEBUS INTRA OCTAVAM NATIVITATIS DOMINI.

Semiduplex-majus.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſal. de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiphonæ, ℣. *Lectiones &* ℟℟℟. *habentur infrà in qualibet die. Non dicitur* Te Deum.

AD LAUDES.

Quinque Antiph. & Canticum ut in die Natalis Domini, 245. *Capitul.* Scitis. 282. *Hymn.* Miſſum. 237.

℣. Ipſe tanquam ſponſus ℟. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Egreſſus eſt Salvátor meus; & nunc qui redempti ſunt à Dómino, revertentur, & vénient in Sion laudantes. Allelúia. *Iſ.* 51.

Oratio.

Concéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet: quos ſub peccáti jugo ve-

Digitized by Google

tuſta ſérvitus tenet. Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, ut in die, excepto Canone ad Primam, qui dicitur ſecundùm diem Menſis.

AD VESPERAS.

Ut in die Natalis Domini, ſuprà. 247.

AD COMPLETORIUM.

Ut ſuprà.

¶ *Si Dominica inciderit in diem ſequentem, ex Lectione prima de Epiſtola ad Romanos fient tres Lectiones, diviſionibus factis ad Aſteriſcos **; & ſic diebus XXX & XXXI Decemb.*]

DIE XXIX. DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 1. a. Deus ex fémine David, ſecundùm promiſſiónem eduxit Iſrael ſalvatórem Jeſum. *Act.* 13.

Ant. 2. D. In útero habens de Spíritu ſancto, péperit María Fílium ſuum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 8. G. Ipſe eſt pax noſtra, ſolvens inimicítias in carne ſua, ut reconcíliet Deo. *Epheſ.* 2.

℣. In ſplendóribus ſanctórum, ℟. Ante lucíferum génui te. *Pſ.* 109.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 3.

Scimus autem, quóniam quæcumque lex lóquitur, iis qui in lege ſunt, lóquitur; ut omne os obſtruátur, & ſúbditus fiat omnis mundus Deo: quia ex opéribus legis non juſtificábitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognítio peccáti. Nunc autem ſine lege juſtítia Dei manifeſtáta eſt: teſtificáta à lege & Prophétis. Juſtítia autem Dei per fidem Jeſu Chriſti in omnes & ſuper omnes qui credunt in eum: non enim eſt diſtínctio. [*] Omnes enim peccavérunt: & egent glóriâ Dei. Juſtificáti gratis per grátiam ipſíus, per redemptiónem quæ eſt in Chriſto Jeſu; quem propóſuit Deus propitiatiónem per fidem in ſánguine ipſíus, ad oſtenſiónem juſtítiæ ſuæ: propter remiſſiónem præcedéntium delictórum; in ſuſtentatióne Dei, ad oſtenſiónem juſtítiæ ejus in hoc témpore: ut ſit ipſe juſtus, & juſtíficans eum qui eſt ex fide Jeſu Chriſti. Ubi eſt ergo gloriátio tua? Exclúſa eſt. Per quam legem? Factórum? Non, ſed per legem fídei. Arbitrámur enim juſtificári hóminem per fidem ſine opéribus legis. [**] An Judæórum Deus tantùm? Nonne & Géntium? Imò & Géntium. Quóniam quidem unus eſt Deus, qui juſtíficat circumciſiónem ex fi-

de: & præpútium per fidem. Legem ergo deſtrúimus per fidem? Abſit, ſed legem ſtatúimus.

℟. Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, viſitávit nos Oriens ex alto, * Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis: * Illumináre. *Luc.* 1. *Iſ.* 9.

Lectio ij.

Sermo S. Baſílii Epíſcopi.

De humana Chriſti gener. in die Nat. Chriſti.

DEus in terra eſt, Deus inter hómines verſátur; non per ignem, tubam & montem fumantem, vel per túrbinem, & nubem, & poteſtátem ánimas auditórum legem ferendo perterrens: ſed próprio córpore, cum homínibus cognátis piè converſans ac díſſerens; Deus, inquam, in carne, non ex intervallo agens, ſicut in Prophétis: ſed conjunctam ſibi humanitátem rétinens, per carnem ſuam noſtræ cognátam ad ſe traxit humanitátem. Sed quonā modo per unum, inquis, ad omnes ſplendor? Quómodò in carne divínitas? Quemádmodùm ignis in ferro, non ex progreſſu, ſed ex participatióne. Non enim in ferrum ignis currit aut accédit; verùm in loco rémanens, ſuárum párticeps vírium ferrum reddit: cùmque ſe totum illi commúnicet, nihil proptéreà de ſua natúra, nihil de ſuis amittit víribus. Sic & Deus verbum nihil ex ſeipſo motus eſt; cùm noſtram accépit humanitátem: neque item converſiónem commutationemque áliquam ſuſtínuit. Et verbum caro factum eſt. Nec proptéreà cœlum ab eo qui ſe continébat, eſt deſertum: & terra nihilóminus ſinu ſuo cœleſtem recépit.

℟. Gaudéte, & laudáte ſimul, quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum: * Parávit bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. ℣. Miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut ſalvétur mundus per ipſum: * Parávit. *Iſ.* 52. *Joan.* 3.

Lectio iij.

DIſce ítaque myſtérium; ob hoc Deus in carnem venit: ut íſitam carni mortem interfíceret. Nam, ſicut in venénis quidquid eſt nóxium ac lethále, ſúperat antídotum córpori permiſtum, atque perfúſum; item ut in domo, à qua ténebræ lúminis adventu diffúgiunt, ac péreunt: ſic mors in natúra dóminans humána, divinitátis præſéntiâ diſpáruit. O

altitúdinem benignitátis humanitatiſque Dei ! & bonitátis quâdam ſuperabundántiâ à ſervitúte vindicámur. Sed cur Deus homo factus eſt, ratiónem exquírunt hómines ; cùm magis ejus bonitátem admirári déceat : quàm divinitátem curióſiùs indagáre. Quidnam tecum agendum, homo ? In ſublími Deum agentem mínimè quærébas : ad te verò per carnem deſcendentem ; & tecum per carnem converſantem non récipis ? [Hac die beátum Tróphimum à Románo Pontífice, ſéculo tértio ordinátum Epíſcopum : inter primos ſuárum Eccléſiárum Apóſtolos Gallia venerátur. Hic Arelátem véniens, primus eam Eccléſiam fundávit ; & in ſumma ſanctitáte vivens : poſt acquiſítos Chriſto multos pópulos felíci confeſſióne migrávit ad Dóminum.]

℞. Propheti ſſa péperit fílium ; & dixit Dóminus : * Voca nomen ejus, Accélera ſpólia detráhere, feſtína prædári. ℣. Univerſa arma fortis armáti áuferet, & ſpólia ejus diſtríbuet : * Voca. Glória Patri. * Voca. *Iſ.* 8. *Luc.* 11.

[*In Primatiali fit Commem. de S. Stephano, Ant.* Exclamantes ℣. In die. *Orat.* Da nobis 256.]

Deinde, de S. Trophimo Epiſc. Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. xxv.

Oratio.

DA, quæſumus, omnípotens Deus ; ut beáti Trophimi Pontíficis veneranda ſolémnitas : & devotiónem nobis áugeat, & ſalútem. Per Dóminum.

DIE XXX. DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 7. d. Grátias Deo, qui nos tránſtulit in regnum Fílii dilectiónis ſuæ, in quo habémus redemptiónem, remiſſiónem peccatórum. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. f. In ipſo cóndita ſunt univerſa ; & ipſe eſt ante omnes, & ómnia in ipſo conſtant. Complácuit per eum reconciliáre ómnia in ipſum. *Coloſſ.* 1.

Ant. 3. a. Sicut accepiſtis Jeſum Chriſtum, in ipſo ambuláte, quia in ipſo inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloſſ.* 2.

℣. Unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℟. Præ conſórtibus tuis. *Pſ.* 44.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 4.

QUid enim dicit Scriptúra ? Crédidit Abraham Deo : & reputátum eſt

illi ad juſtítiam. Ei autem qui operátur, merces non imputátur ſecundùm grátiam : ſed ſecundùm débitum. Ei verò qui non operátur; credenti autem in eum qui juſtíficat ímpium : reputátur fides ejus ad juſtitiam ſecundùm propóſitum grátiæ Dei. Sicut & David dicit beatitúdinem hóminis, cui Deus accepto fert juſtítiam ſine opéribus; Beáti quorum remiſſæ ſunt iniquitátes, & quorum tecta ſunt peccáta : Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum. [*] Beatitúdo ergo hæc in circumciſióne tantùm manet; an étiam in præpútio? Dícimus enim quia reputáta eſt Abrahæ fides ad juſtítiam. Quómodò ergo reputáta eſt? In circumciſióne, an in præpútio? Non in circumciſióne, ſed in præpútio. Et ſignum accépit circumciſiónis, ſignáculum juſtítiæ fídei quæ eſt in præputio : ut ſit pater ómnium credéntium per præpútium, ut reputétur & illis ad juſtítiam; & ſit pater circumciſiónis, non iis tantùm qui ſunt ex circumciſióne : ſed & iis qui ſectantur veſtígia fídei quæ eſt in præpútio patris noſtri Abrahæ. [**] Non enim per legem promíſſio Abrahæ, aut sémini ejus, ut heres eſſet mundi : ſed per juſtítiam fídei. Si enim qui ex lege, herédes ſunt : exinaníta eſt fides, abólita eſt promíſſio. Lex enim iram operátur. Ubi enim non eſt lex, nec prævaricátio. Ideò ex fide, ut ſecundùm grátiam firma ſit promíſſio omni ſémini, non ei qui ex lege eſt ſolùm : ſed & ei qui ex fide eſt Abrahæ qui pater eſt ómnium noſtrùm.

℟. Sic Deus dilexit mundum, ut Fílium ſuum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, ſed hábeat vitam ætérnam. ℣. Egreſſus es in ſalútem pópuli tui, Dómine, in ſalútem cum Chriſto tuo; * Ut *Joan.* 3. *Habac.* 3.

Lectio ij.

Sermo ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Serm. 2. *de dupl. Nat. Chriſti.*

Dilectíſſimi fratres, atténdite magnitúdinem grátiæ : & agnóſcite quid Deus hómini dignátus eſt prærogáre. Chriſtus enim Dei Fílius, de vero Deo Deus verus : & unus cum Patre naturáliter Deus; ſemper ex ſeipſo ſanctos Angelos paſcit : ſed tamen angélicam natúram Dei Fílius non accépit. Ut autem ſuam caritátem Deus commendáret in nobis : Fílius ejus natúram noſtram ſuſcépit ex nobis; & Deus uni-

génitus, qui panis eſt Angelórum, ut étiam hóminum ſeipſum fáceret panem: ſimul hóminis & ánimam ſuſcépit & carnem. Accépit utramque veram; utramque ſanctam: utramque mundam. Accépit ánimam noſtram ſine iniquitáte. Accépit carnem noſtram cum mortalitáte. Accépit ánimam juſtam, per quam noſtris animábus juſtítiam rédderet: carnem verò proptéreà dignátus eſt habére mortálem, ut ſecundùm ipſam móriens, mortem vínceret; ſecundùm ipſam étiam reſúrgeret: per quam noſtra quoque córpora ſuſcitáret.

℟. Qui ſanctíficat, & qui ſanctificantur, ex uno omnes: * Unde débuit per ómnia frátribus ſimilári, ut miſéricors fíeret, ut repropitiáret delícta pópuli. ℣. Deus in terris viſus eſt, & cum homínibus converſátus eſt: * Unde. *Hebr.* 2. *Baruch.* 3.

Lectio iij.

MAgnum myſtérium, dilectíſſimi fratres, magnum divínæ dilectiónis indícium. Homo Deum contemnens, à Deo diſceſſit: Deus hóminem díligens, ad hóminem venit. Dilexit ímpium, ut fáceret juſtum: dilexit infirmum, ut fáceret ſanum; dilexit perverſum, ut fáceret rectum: dilexit mórtuum, ut fáceret vivum. Et quid ámplius dicam? Quandóquidem Deus unigénitus humánam natúram tantùm dilexit, ut eam non ſolùm à poteſtáte mali ángeli liberáret: verùm étiam in ſeipſo ſuper omnes bonos Angelos in Patris déxtera collocáret. Natúra enim quæ in primo hómine à malo ángelo captiváta fúerat: ipſa nunc in ſecundo ſuper omnes bonos Angelos regnat. Primus homo de terra terrénus: ſecundus homo de cœlo cœleſtis. Primum hóminem múlier, corruptâ mente, decépit: ſecundùm hóminem virgo, incorruptâ virginitáte, concépit. In primi hóminis cónjuge nequítia diáboli ſeductam depravávit mentem: in ſecundi autem hóminis matre grátia Dei & mentem íntegram ſervávit & carnem. Menti cóntulit firmíſſimam fidem: carni ábſtulit omníno libídinem. Quóniam ígitur miſerabíliter pro peccáto damnátus eſt homo: ídeò ſine peccáto mirabíliter natus eſt Deus homo.

℟. Deus ipſe prior dilexit nos, & miſit Fílium ſuum propitiatiónem pro peccátis noſtris: * Et nos cognóvimus, & credídimus caritáti quam habet Deus

in

in nobis. ℣. Dixit Dóminus : Pópulus meus eſt, & factus eſt eis ſalvátor ; in dilectióne ſua ipſe redémit eos : * Et. Glória. * Et nos. 1. *Joan.* 4. *Iſ.* 63.

[*In Primatiali fit Commemoratio ad Laudes de S. Stephano. Ant.* Exclamantes. ℣. In die. *Orat.* Da nobis. 256.]

AD VESPERAS.

[*In Primatiali, Commem. de S. Stephano, Ant.* Póſitis. ℣. Poſuérunt. 258. *Orat.* Da nobis. 256.]

Deinde fit commem. de S. Sylveſtro, Papa, Ant. Elégit. ℣. Beátus. *in Communi Pontificum.*, xxj. *Oratio*, Deus, qui ſacrum. *infrà*, 291.

DIE XXXI. DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 6. F. Deus Fílium ſuum miſit benedicentem vobis, ut convertat ſe unuſquiſque à nequítia ſua. *Act.* 3.

Ant. 5. a. Hic eſt lapis qui factus eſt in caput ánguli ; & non eſt in álio áliquo ſalus. *Act.* 4.

Ant. 3. c. Vobis honor credéntibus ; non credéntibus autem factus eſt lapis offenſiónis, & petra ſcándali. 1. *Petr.* 2.

℣. A Dómino factum eſt iſtud : ℟. Et eſt mirábile in óculis noſtris. *Pſ.* 117.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 5.

JUſtificáti ergo ex fide, pacē habeámus ad Deum per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum ; per quem & habémus acceſſum per fidem in grátiam iſtam in qua ſtamus : & gloriámur in ſpe glóriæ filiórum Dei. Non ſolùm autem : ſed & gloriámur in tribulatiónibus ; ſcientes quòd tribulátio patiéntiam operátur : patiéntia autem probatiónem ; probátio verò ſpem : ſpes autem non confundit ; quia cáritas Dei diffúſa eſt in córdibus noſtris : per Spíritum ſanctum qui datus eſt nobis. [*] Ut quid enim Chriſtus, cùm adhuc infirmi eſſémus, ſecundùm tempus pro ímpiis mórtuus eſt ? Vix enim pro juſto quis móritur : nam pro bono fórſitan quis áudeat mori. Commendat autem caritátem ſuam Deus in nobis ; quóniam, cùm adhuc peccatóres eſſémus, ſecundùm tempus Chriſtus pro nobis mórtuus eſt : multò ígitur magis nunc juſtificáti in ſánguine ipſíus, ſalvi érimus ab ira per ipſum. [**] Si enim cùm inimíci eſſémus, reconciliáti ſumus Deo per mortem Fílii ejus : multò magìs reconciliáti, ſalvi

Digitized by Google

érimus in vita ipſíus. Non ſolùm autem; ſed & gloriámur in Deo per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum: per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Proptéreà ſicut per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit; & per peccátum mors: & ita in omnes hómines mors pertranſívit, in quo omnes peccavérunt.

℟. Impléti ſunt dies Maríæ ut páreret; * Et péperit fílium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. ℣. Audíte, domus David: Ecce virgo páriet fílium. * Et péperit. *Luc.* 2. *Iſ.* 7.

Lectio ij.

Sermo S. Hilárii Epíſcopi.

L. 2. *de Trin. n.* 24. & 25.

DEi imágo inviſíbilis pudórē humáni exórdii non recuſávit: & per conceptiónem, partum, vagítum, cunas, omnes natúræ noſtræ contumélias tranſcucurrit. Quid tandem dignum à nobis tantæ dignatiónis affécṫui rependétur? Inenarrábilis à Deo oríginis unus unigénitus Deus: in corpúſculi humáni formam ſanctæ Vírginis útero inſertus accreſcit. Qui ómnia cóntinet, & intra quem & per quem cuncta ſunt; humáni partûs lege profertur: & ad cujus vocem Archángeli atque Angeli tremunt; cœlum & terra & ómnia mundi hujus reſolvuntur eleménta: vagítu infántiæ audítur. Qui inviſíbilis & incomprehenſíbilis eſt: non viſu, ſenſu, tactúque moderandus, cunis eſt obvolútus. Hæc ſi quis indigna Deo récolet; tantò ſe majóris benefícii obnóxium confitébitur: quantò minùs hæc Dei convénerint majeſtáti. Non ille éguit homo éffici, per quem homo factus eſt: ſed nos egúimus, ut Deus caro fíeret, & habitáret in nobis. Humílitas ejus noſtra nobílitas eſt, contumélia ejus honor noſter eſt: quod ille Deus in carne conſiſtens, hoc nos viciſſim in Deum ex carne renováti.

℟. Natus eſt vobis hódie ſalvátor, qui eſt Chriſtus Dóminus, in civitáte David; & hoc vobis ſignum: * Inveniétis infantem pannis involútum, & póſitum in præſépio. ℣. Nolíte metúere, quia Dóminus Deus veſter in médio veſtrî eſt, ut éruat vos: * Inveniétis. *Luc.* 2. *Deut.* 20.

De ſancto Sylveſtro.

Lectio iij.

SYlveſter, Eccléſiæ Románæ Présbyter, tanta cum laude in eo múnere ſe geſſit: ut poſt Melchíadem Póntifex fúerit electus.

Digitized by Google

Hujus tempóribus Concílium Areláte coactum eſt è diverſis Gálliæ, Itáliæ, Africæ, Hiſpániæ, Britanniæque Provínciis; in quo inter ália ſtatútum eſt : ut uno eodemque die Paſcha per orbem univerſum peragerétur. De non repetendo hæreticórum baptíſmate lex quoque ſancíta eſt contra Donatiſtas : cui Concílio cùm Sylveſter adeſſe non potuiſſet, ad eum hiſce verbis Patres ſcripſérunt. Utinam, frater dilectíſſime, intereſſe tanti feciſſes ! te páriter nobiſcum judicante, cœtus noſter majóre lætítiâ exultaſſet. Rogábant ínſuper, ut quæ in Concílio geſta eſſent; necnon éditi cánones, per eum qui majóres Diœcéſes tenébat : ómnibus inſinuarentur. Ipſo étiam Pontífice, datâ orbi per Conſtantínum pace; cùm in Chriſti divinitátem Arii impíetas erupiſſet : Concílium œcuménicum apud Nicæam Bithyniæ coactum eſt; cui ſynodo Sylveſter intereſſe non pótuit : ſed qui ab eo miſſi ſunt, ejus vice præſuérunt. Sylveſter deinde per plures adhuc annos offício perfunctus : óbiit circa annum Dómini trecentéſimum trigéſimum-quintum.

℟. Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis : * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quaſi Unigéniti à Patre, plenum grátiæ & veritátis. ℣. Cùm nox in ſuo curſu médium iter habéret, omnípotens Sermo tuus, Dómine, de cœlo à regálibus ſédibus proſilívit : * Et vídimus. Glória. * Et vídimus. *Joan.* 1. *Sap.* 18.

AD LAUDES.

[*In Primatiali, Commem. de S. Stephano, Ant.* Exclamantes. ℣. In die. *Orat.* Da nobis, 256.]

Deinde, de S. Sylveſtro.

Ant. Ego ſum óſtium : per me ſi quis introíerit, ſalvábitur; & ingrediétur, & egrediétur, & páſcua invéniet. *Joan.* 10.

℣. Elégit Dóminus ſervum ſuum, ℟. Páſcere hereditátem ſuam. *Pſ.* 77.

Oratio.

DEus, qui ſacrum miniſtérium fidéliter exequentes : in gáudium Dómini ſui tríbuis benignus intráre; da nobis, interceſſióne beáti Sylveſtri Pontíficis tui : ut in módico fidéles, mercédem magnam, quæ ipſe es, cónſequi mereámur. Per Dóminum noſtrum.

℟. Amen.

VESPERÆ de Feſto ſeq.

DIE I. JANUARII.

IN FESTO

CIRCUMCISIONIS DOMINI, ET OCTAVA NATALIS EJUS.

SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 6. F. PArvulus natus eſt nobis, & Fílius datus eſt nobis: & factus eſt principátus ſuper húmerum ejus. *Iſ.* 9.

Ant. 5. C. Vocábitur nomen ejus, Admirábilis, Conſiliárius, Deus, Fortis, Pater futúri ſéculi, Princeps pacis. *Iſ.* 9.

Ant. 1. g. Super ſólium David, & ſuper regnum ejus ſedébit; ut confirmet illud, & corróboret in juſtítia uſque in ſempitérnum. *Iſ.* 9.

Ant. 3. a. Iſrael ſalvátus eſt in Dómino ſalúte ætérnâ: non confundémini uſque in ſéculum ſéculi. *Iſ.* 45.

Ant. 4. E. Dóminus judex noſter, Dóminus légifer noſter: ipſe ſalvábit nos. *Iſ.* 33.

Capitulum. Rom. 8.

QUod impoſſíbile erat legi, in quo infirmabátur per carnem; Deus Fílium ſuum mittens in ſimilitúdinem carnis peccáti: & de peccáto damnávit peccátum in carne; ut juſtificátio legis implerétur in nobis, qui non ſecundùm carnem ambulámus: ſed ſecundùm ſpíritum.

Hymnus.

DEbilis ceſſent elementa legis:
Sat diu mentes timor occupávit;
Fœdus æterni ſtabilíre Jeſus
Cœpit amóris.
Sole de vero rádius, paterni
Lúminis purus ſine nube ſplendor,
Probra peccáti puer ecce tinctus
Sánguine præfert.

Stillat excíſos púeri per
artus
Efficax noxas abolére
ſanguis :
Obligat morti pretióſa
totum
Stilla cruórem.
Hæc dies nomen tibi com-
parávit ,
O puer , pronus quod
adóret orbis ;
Et ſimul dici , ſimul ipſe
Jeſus
Incipis eſſe.
Summa laus Patri ; ſimul
æqua Nato ,
Qui ſuo mundum rédi-
mit cruóre :
Par ſit ambórum tibi laus
per omne ,
Spíritus , ævum.
Amen.

℣. Exaltábitur Deus fortis ſalútis meæ : ℟. Proptéreà nómini tuo cantábo. 2. *Reg.* 22.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Propter nímiam caritátem ſuam , quâ dilexit nos Deus, convivificávit nos in Chriſto , cujus grátiâ eſtis ſalváti : non ex opéribus , ut ne quis gloriétur. *Epheſ.* 2.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

Nulla ſit Commemoratio.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Feria.

Ant. 2. D. Ego lux in mundũ veni ; ut omnis qui credit in me , in ténebris non máneat. Allelúia. *Joan.* 12.

Hymnus , Mundi ſalus. 33.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. g. Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum ; & lux in ténebris lucet. Allelúia. *Joan.* 1.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Fílium Dei factum ex mulíere, factum ſub lege , * Veníte , adorémus. *Gal.* 4.

Pſ. 94. Veníte , exultémus Dómino. 2.

Hymnus.

FElix dies, quam próprio
Jeſus cruóre cónſecrat!
Felix dies quâ géſtiit
Opus ſalútis ággredi !
Vix natus , ecce lácteum
Profundit Infans ſángui-
nem ;
Libámen eſt hoc fúneris ,
Amóris hoc prælúdium.
Intrans in orbem , jam
Patris
Mandáta promptus éxe-
qui ,
Statum præóccupat diem ,
Et quâ poteſt ſit víctima.
Amóre ſe facit reum ,
Pœnaſque ſolvit ínnocens ;
Sub lege factus légifer ,
A lege nos ut éximat.
Quo Chriſtus ictu lædi-
tur ,
Lex abrogáta cóncidit ;
Et íncipit lex ſánctior ,
Manſúra ſemper cáritas.
Tu , Chriſte , quod non
eſt tuum
Noſtro recíde péctore :
Inſcríbe nomen , íntimis
Inſcríbe legem córdibus.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. *C.* Quid eſt homo.

In Pſ. Dómine Dóminus noſter. 46. *Ant.* Quid eſt homo, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum? Minuiſti eum paulò minùs ab Angelis.

Ant. 4. D. Propter.

In Pſ. Salvũ me fac. 117. *Ant.* Propter gémitum páuperum nunc exurgam, dicit Dñus: ponam in ſalutári.

Ant. 2. D. Holocauſtum.

In Pſ. Expectans. *cum ſua diviſione.* 125. *Ant.* Holocauſtum & pro peccáto non poſtulaſti; tunc dixi: Ecce vénio.

℣. Protector noſter áſpice, Deus; ℟. Et réſpice in fáciem Chriſti tui. *Pſ.* 83.

Lectio j.

De libro Geneſis. *Cap.* 17.

DIxit Deus ad Abraham. Et tu ergo cuſtódies pactum meum: & ſemen tuum poſt te in generatiónibus ſuis. Hoc eſt pactum meum quod obſervábitis inter me & vos: & ſemen tuum poſt te. Circumcidétur ex vobis omne maſculínum; & circumcidétis carnem præpútii veſtri: ut ſit in ſignum fœderis inter me & vos. Infans octo diérum circumcidétur in vobis; omne maſculínum in generatiónibus veſtris: tam vernáculus, quàm emptítius circumcidétur; & quicumque non fúerit de ſtirpe veſtra: eritque pactum meum in carne veſtra in fœdus æternum. Máſculus cujus præpútii caro circumciſa non fúerit; delébitur ánima illa de pópulo ſuo: quia pactum meum írritum fecit. Tu autem.

℟. Semen Abraham ſervi Dómini, fílii Jacob electi ejus: ipſe Dñus Deus noſter. * Memor fuit verbi quod diſpóſuit ad Abraham, & ſtátuit illud Jacob in præceptum, & in teſtamentum æternum. ℣. Dico Chriſtum Jeſum miniſtrum fuiſſe circumciſiónis propter veritátem Dei, ad confirmandas promiſſiónes patrum: * Memor. *Pſ.* 104. *Rom.* 15.

Lectio ij.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 2.

CIrcumcíſio quidem prodeſt, ſi legem obſerves; ſi autem prævaricátor legis ſis: circumcíſio tua præpútium facta eſt. Si ígitur præpútium juſtítias legis cuſtódiat; nonne præpútium illíus in circumciſiónem reputábitur? & ju-

dicábit id quod ex natúra eſt præpútium, legem conſummans, te qui per litteram & circumciſiónem prævaricátor legis es? Non enim qui in manifeſto, Judæus eſt; neque quæ in manifeſto, in carne, & circumcíſio: ſed qui in abſcóndito, Judæus eſt; & circumcíſio cordis in ſpíritu, non líttera: cujus laus non ex homínibus, ſed ex Deo eſt.

℟. Novus homo renovátur in agnitiónem ſecundùm imáginem ejus qui creávit illum, * Ubi non eſt Gentílis & Judæus, circumcíſio & præpútium; ſed ómnia & in ómnibus Chriſtus. ℣. Dicit Dóminus Deus: Quæ prima fuérunt, ecce venérunt; nova quoque ego annúntio, * Ubi. *Coloſſ.* 3. *Iſ.* 42.

Lectio iij.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Gálatas.

Cap. 3.

SI data eſſet lex quæ poſſet vivificáre: verè ex lege eſſet juſtítia. Sed conclúſit Scriptúra ómnia ſub peccáto: ut promíſſio ex fide Jeſu Chriſti darétur credéntibus. Priùs autem quàm veníret fides: ſub lege cuſtodiebámur conclúſi in eam fidem quæ revelanda erat. Itaque lex pædagógus noſter fuit in Chriſto: ut ex fide juſtificémur. At ubi venit fides; jam non ſumus ſub pædagógo: omnes enim Fílii Dei eſtis per fidem quæ eſt in Chriſto Jeſu. Quicumque enim in Chriſto baptizáti eſtis: Chriſtum induiſtis. Non eſt Judæus, neque Græcus; non eſt ſervus, neque liber; non eſt máſculus, neque fémina: omnes enim vos unum éſtis in Chriſto Jeſu. Si autem vos Chriſti; ergo ſemen Abrahæ eſtis: ſecundùm promiſſiónem herédes.

℟. Ille eſt caput omnis principátûs & poteſtátis, * In quo & circumcíſi eſtis circumciſióne non manu factâ, in expoliatióne córporis carnis, ſed † In circumciſióne Chriſti. ℣. Non adjíciet ultrà, Sion, ut pertránſeat per te incircumcíſus; redimémini, dicit Dóminus, * In quo. Glória Patri. † In circumciſióne. *Coloſſ.* 2. *Iſ.* 52.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Dóminus.

In Pſ. Deus noſter refúgium. 148. *Ant.* Dóminus virtútum nobiſcum, ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Ant. 3. c. Deus.

In Pſ. Deus miſereátur noſtri. 105. *Ant.* Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: terra dedit fructum ſuum.

Ant. 1. g. Deus rex noſter.

In Pſ. Ut quid Deus. *cum*

ſua diviſione, 150. *Ant.* Deus rex noſter operátus eſt ſalútem in médio terræ.

℣. Ipſe rédimet Iſrael ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Pſ.* 129.

Lectio iv.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

Serm. 1. *in Circumciſ. n.* 2.

MAgnum & mirábile ſacramentum! Circumcíditur Puer, & vocátur Jeſus. Quid ſibi vult iſta connéxio? Circumcíſio nempe ſalvandi pótiùs quàm Salvatóris eſſe vidétur: & Salvatórem circumcídere decet, quàm circumcídi. Sed agnoſce Mediatórem Dei & hóminum: qui ab ipſo nativitátis ſuæ exórdio, divínis humána ſóciat, ima ſummis. Náſcitur ex muliere; ſed cui fœcunditátis fructus ſic accédat: ut non décidat flos virginitátis; pannis invólvitur: ſed panni ipſi angélicis láudibus honorantur; abſcónditur in præſépio: ſed próditur radiante ſtellâ de cœlo. Sic & circumcíſio veritátem ſuſceptæ probat humanitátis: & nomen quod eſt ſuper omne nomen, glóriam índicat majeſtátis.

℟. Deus novíſſimè diébus iſtis locútus eſt nobis in Fílio; * Qui cùm ſit ſplendor glóriæ Patris, portanſque ómnia verbo virtútis ſuæ, tantò mélior, Angelis eſt effectus, quantò differéntiùs præ illis nomen hereditávit. ℣. Qui ambulávit in ténebris, & non eſt lumen ei, ſperet in nómine Dómini; * Qui cùm ſit. *Hebr.* 1. *Iſ.* 50.

Lectio v.

CIrcumcíditur, tanquam verus Abrahæ fílius: Jeſus vocátur, tanquam verus Fílius Dei. Neque enim ad inſtar priórum meus iſte Jeſus nomen vácuum aut ináne portat. Non eſt in eo magni nóminis umbra: ſed véritas. Cœlitus ſíquidem índitum nomen Evangeliſta teſtátur: Quod vocátum eſt ab Angelo, priuſquàm in útero conciperétur. Et attende verbi profunditátem. Poſtquam natus eſt Jeſus; Jeſus vocátur ab homínibus: quo nómine vocátus eſt ab Angelo, priuſquàm in útero conciperétur. Idem quippe & Angeli ſalvátor & hóminis: ſed hóminis ab incarnatióne, Angeli ab inítio creatúræ.

℟. Chriſtus Jeſus ſemetipſum exinanívit, formam ſervi accípiens; * Propter quod & Deus exaltávit illum, & donávit illi nomen quod eſt ſuper omne nomen; ut in nómine Jeſu omne genu flectátur. ℣. Dedit ſe ut liberáret pópulum ſuum, & acquíreret ſibi nomen æternũ; * Propter. *Philipp.* 2. 1. *Mach.* 6.

Lectio vj.

ET nos, fratres, circumcídi neceſſe eſt, & ſic nomen ſalútis accípere : circumcídi ſanè, non litterâ, ſed ſpíritu & veritáte; circumcídi, non uno membro, ſed toto córpore ſimul : à planta enim pedis uſque ad vérticem non eſt in nobis ſánitas. Propter-reà, ſicut párvulus adhuc in fide & dilectióne pópulus, cóngruum ſibi mandátum exíguæ circumciſiónis accépit; ſic, ubi crevit in virum perfectiórem, toto jubétur córpore baptizári : quæ totíus eſt hóminis íntegra circumcíſio. Hinc eſt quod Salvátor noſter & circumcídi octávo die : & poſt annum tricéſimum dignátus eſt crucifígi; cujus ſimilitúdini mortis complantámur & nos, ut ſcribit Apóſtolus : nimírum quod noviſſimè tráditum eſt, obſervantes. Quæ eſt ergo morális circumcíſio noſtra; niſi quam commendat idem Apóſtolus ? Victum, ínquiens, & veſtítum habentes : his contenti ſimus. Optimè prorſus circumcídit nos, & ſupérflua réſecat univerſa : hæc paupertas, pœniténtiæ labor, obſervátio diſciplínæ.

℟. Nos ſumus circumcíſio, qui ſpíritu ſervímus Deo, & gloriámur in Chriſto Jeſu, * Non in carne fidúciam habentes. ℣. Salvos nos fac, Dómine Deus noſter, ut confiteámur nómini ſancto tuo, & gloriémur in laude tua, * Non. Glória Patri. * Non. *Philipp.* 3. *Pſ.* 105.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Non diſcédimus.

In Pſ. Qui regis. *cum ſua diviſione*, 109. *Ant.* Non diſcédimus à te : vivificábis nos, Dómine, & nomen tuum invocábimus.

Ant. 5. C. Numquid Sion.

In Pſ. Fundamenta. 149. *Ant.* Numquid Sion dicet : Homo natus eſt in ea; & ipſe fundávit eam Altíſſimus ?

Ant. 3. a. Exaltáte.

In Pſ. Dóminus regnávit, iraſcantur pópuli. 50. *Ant.* Exaltáte Dñum Deum noſtrum, & adoráte ſcabellum pedum ejus : quóniam ſanctum eſt.

℣. Lætábimur in ſalutári tuo : ℟. Et in nómine Dei noſtri magnificábimur. *Pſ.* 19.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Cap. 2.

IN illo témpore : Poſtquàm conſummáti ſunt dies octo ut circumciderétur Puer : vocátum eſt nomen ejus, Jeſus. Et réliqua.

Homília ſancti Cyrilli Alexandríni Epíſcopi.

Homil. in Occ. Domini, inter diverſas.

VIdimus nuper infántulum in præſépi jacentem Emmánuel, & humáno more fáſciis involútum; ſed à ſancto Angelórum exércitu divínis láudibus celebrátum: ii namque paſtóribus ortum ejus annuntiârunt. Deus enim & Pater exímium hunc véluti honórem cœlítibus tríbuit: ut primi Chriſtum prædicárent. Háctenus autem per ea quæ modò lecta ſunt: videámus Moſáicis cedentem légibus; quin pótiùs eum qui divínâ legem majeſtáte ſanxit: ſuis ipſum légibus ſubjectum. Quam ob cauſam doctúrus eſt ſapientíſſimus Paulus, dicens. Cùm eſſémus párvuli, ſub elementis mundi erámus; at ubi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum factum ex mulíere, factum ſub lege: ut eos qui ſub lege erant redímeret. Itaque redémit Chriſtus de maledicto legis eos qui ſub lege erant: non tamen eos qui legem ſerváverant.

℟. Ecce vénio, Deus: in cápite libri ſcriptum eſt de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei. ℣. Deſcendi de cœlo, non ut fáciam voluntátem meam, ſed voluntátem ejus qui miſit me: * Deus meus. *Pſ.* 39. *Joan.* 6.

Lectio viij.

REdémit autem; quonam modo? Illam adimplens. Item álio modo; ſe Deo & Patri in ómnibus pro nobis obedientem éxhibens: quo noſtræ ex Adam prævaricatiónis crimen dilúeret. Scriptum eſt enim; Sicut per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres conſtitúti ſunt multi: ita & per uníus obediéntiã juſti conſtituentur multi. Subjécit ítaque nobiſcum legi cervícem; atque id, prudenti conſílio benignâque accommodatióne: decébat enim eum implére omnem juſtítiam. Nam & cùm ſervi formam aſſumpſiſſet: eam ob cauſam velut in ſervórum númerum aſcriptus ratióne humanitátis; tributórum exactóribus unà cum áliis didrachma ſolvit: quamvis natúrâ liber eſſet, ac nulli vectigális ut fílius.

℟. Per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres conſtitúti ſunt multi, & per uníus obeditiónem juſti conſtituentur multi; * Ut ſicut regnávit peccátum in mortem, ita & grátia regnet per juſtítiam in vitam ætcrnam. ℣. Benedictió-

Digitized by Google

nem dabit Legiſlátor : ibunt de virtúte in virtútẽ ; * Ut. *Rom.* 5. *Pſ.* 83.

Lectio ix.

CUm ergo illum víderis ſerváre legem, cave offendáris ; nec inter ſervos líberum cólloca : ſed divíni conſílii altitúdinem pótiùs mente réputa. Igitur cùm octáva dies advenìſſet, quâ die carnis circumcíſio ex legis præſcripto fíeri ſolébat ; nomen áccipit, nimírum Jeſus : quod expónitur, Salus pópuli. Sic enim Deus & Pater nominári Fílium ſuùm vóluit : ex mulíere ſecundùm carnem génitum. Tunc enim certè factus eſt ſalus pópuli ; nec unìus tantùm, ſed multórum : quin & ómnium géntium, ac univerſæ terræ. Eódem ígitur témpore, circumcíſus eſt : & nomen accépit.

℟. Non eſt in álio áliquo ſalus ; * Nec enim áliud nomen eſt ſub cœlo datum homínibus, in quo opórteat nos ſalvos fíeri. ℣. Omnis qui invocáverit nomen Dómini, ſalvus erit ; * Nec enim. Glória Patri. * Nec enim. *Act.* 4. *Joel.* 2.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica, Canticum de Nat. Domini, 245.

Ant. 8. G. ANgelus Dñi appáruit Joſeph, dicens : Páriet María Fílium ; & vocábis nomen ejus, Jeſum. *Matth.* 1.

Ant. 4. E. Non cognoſcébat eam, donec péperit Fílium ſuum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 1. f. Conſummáti ſunt dies octo ut circumciderétur Puer. *Luc.* 2.

Ant. 7. a. Vocátum eſt nomen ejus Jeſus, quod vocátum eſt ab Angelo, priuſquàm in útero conciperétur. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Omnes Prophétæ teſtimónium pérhibent, remiſſiónem peccatórum accípere per nomen ejus omnes qui credunt in eum. *Act.* 10.

Capitulum. Tit. 2.

SAlvátor noſter Jeſus Chriſtus dedit ſemetipſum pro nobis ; ut nos redímeret ab omni iniquitáte : & mundáret ſibi pópulum acceptábilem, ſectatórem bonórum óperum.

Hymnus.

NOxium Chriſtus ſimul introívit
Innocens orbem : Pater, inquit, adſum ;
Víndices poſcat (vénio parátus)
Ultio pœnas.
Non placet fuſus cruor hoſtiárum :
Quod mihi aptaſti, Pater, ecce corpus ;
Agnus implébo móriens figúras
Verus inánes.

Digitized by Google

Dixit ; & Patris venerátus
iram ,
Súſtinet vulnus ſilicis
cruentæ :
Et jugum legis ſubit ipſe
ſervis
Ut juga demat.
Jam nihil carnem ſpoliáre
prodeſt ;
Sed malas cordis reſecáre
fibras ,
Hoc opus : tali nova ſan-
ciuntur
Fœdera lege.
Summa laus Patri , ſimul
æqua Nato ,
Qui ſuo mundum rédimit
cruóre :
Par ſit ambórum tibi laus
per omne ,
Spíritus , ævum.
Amen.

℣. Apud Dóminum mi-ſericórdia , ℟. Et copióſa apud eum redémptio. *Pſ.* 129.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Cùm mórtui eſſétis in delictis , & præpútio carnis veſtræ , convivificávit vos cum Chriſto , donans vobis ómnia delicta. Allelúia. *Coloſſ.* 2.

Oratio.

DEus , qui pro nobis homo factus , hodiernâ die circumcídi , & Salvatóris nomen accípere voluiſti : concéde propítius ; ut carnis renuntiantes opéribus : ſalútis ætérnæ præmium per invocatiónem ſancti tui nóminis conſequámur. Qui vivis & regnas.

AD HORAS , Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Angelus.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

CANON , ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Non cognoſcébat.

Capitulum. Iſaíæ 62.

DIcit fíliæ Sion : Ecce Salvátor tuus venit ; ecce merces ejus cum eo , & opus ejus coram illo : Et vocábunt eos , Pópulus ſanctus , redempti à Dómino.

℟. *br.* Miſit verbum ſuũ , * & ſanávit eos. * Allelúia , allelúia. Miſit. ℣. Et erípuit eos * de interitiónibus eórum. * Allelúia. Glória. Miſit. *Pſ.* 106.

℣. Ipſe eſt Deus miſéricors ; ℟. Et propítius fiet peccátis eórum. *Pſ.* 77.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Conſummáti ſunt.

Capitulum. Epheſ. 1.

GRatificávit nos Deus in dilecto Fílio ſuo ; in quo habémus redemptiónem per ſánguinem ejus : remiſſiónem peccatórũ ſecundùm divítias grátiæ ejus , quæ ſuperabundávit in nobis.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus * de manu odiéntium. * Allelúia , allelúia.

Digitized by Google

Salvávit. ℣. Et redémit eos * de manu inimíci. * Allelúia. Glória. Salvávit. *Pſ.* 105.

℣. Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus : ℟. Mementóte quóniam excelſum eſt nomen ejus. *Cant. Iſ.* 12.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Omnes prophétæ.

Capitulum. Rom. 10.

OMnis qui credit in illum, non confundétur; Non enim eſt diſtínctio Judæi, & Græci : nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum; Omnis enim quicumque invocáverit nomen Dómini : ſalvus erit.

℟. *br.* Sperent in te * qui novérunt nomen tuum. * Allelúia, allelúia. Sperent. ℣. Quóniam non dereliquiſti * quærentes te, Dómine. * Allelúia. Glória Patri. Sperent. *Pſ.* 9.

℣. Propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos, ℟. Et propítius eſto peccátis noſtris, propter nomen tuum. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Dominica : loco ultimi, dicitur Pſ. Confitébor... quóniam. 111.

Ant. 1. D. CHriſtum Jeſū propóſuit Deus propitiatiónem per fidem in ſánguine ipſíus. *Rom.* 3.

Ant. 2. D. Redémit nos de maledícto legis, ut in géntibus benedíctio Abrahæ fíeret in Chriſto Jeſu. *Galat.* 3.

Ant. 3. a. Ipſe eſt pax noſtra, legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in ſemetipſo in unum novum hóminem. *Epheſ.* 2.

Ant. 4. *D.* Cognóvit Dóminus qui ſunt ejus; & diſcédat ab iniquitáte, omnis qui nóminat nomen Dómini. 2. *Tim.* 2.

Ant. 5. C. Nemo poteſt dícere, Dñus Jeſus, niſi in Spíritu ſancto. 1. *Cor.* 12.

Capitulum. Coloſſ. 3.

OMne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere; ómnia in nómine Dómini Jeſu Chriſti : grátias agentes Deo & Patri per ipſum.

Hymnus.

VIctis ſibi cognómina
Sumant tyranni géntibus :
Tu, Chriſte, quantò dígnius
Ab his capis quos líberas ?
Non álterum mortálibus
Ægris quod ínvocent datum,
Reſúrgent quo mórtui,
Perennè per quod víverent.
Tanti quod illi cónſtitit,
Toto quod emptum ſánguine,
Noſtro-ne rurſum crímine
Inſána gens delébimus ?

Sacro pati pro nómine,
Summi ſit inſtar múneris:
Amára non mors ámpliùs,
Fit mors per hoc amábilis.

Tu qui vocári ſúſtines,
Jeſu, ſalus mortálium,
Audi vocantes nos, tuo
Qui gloriámur nómine.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Salvávit eos propter nomen ſuum; ℟. Ut notam fáceret poténtiam ſuã. *Pſ.* 105.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Vitam æternam dedit nobis Deus: & hæc vita in Fílio ejus eſt; ut ſciátis quóniam vitam habétis æternam, qui créditis in nómine Fílii Dei. 1. *Joan.* 5.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

[*Si ſit Sabbatum, ſit Commemoratio de Dominica inter Circumciſionem & Epiphaniam, Ant.* Aſcendet. ℣. Vidérunt. *infrà*, 310. *Oratio*, Deus, qui in Unigénito. 313.]

Commemoratio S. Fulgentii Epiſcopi & Eccleſiæ Doctoris, Ant. Beátus qui excógitat. ℣. Beátus homo. *ut in Communi Doctorum*, xxviij. *Orat.* Omnípotens, xxxij.

Commemoratio de S. Claro Abbate, Ant. Egrédere. ℣. Potens. xxxv. *Orat.* Deus, cujus múnere. xxxviij.

[*Deinde, in Primatiali de S. Stephano, Ant.* Póſitis. ℣. Poſuérunt. 258. *Orat.* Da nobis. 256.]

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Dominica. Reliqua ut ſuprà, 249.

SABBATIS ANTE DOMINICAS A CIRCUMCISIONE ad Præſentationem Domini.

(*Niſi priùs occurrat Septuag.*)

IN I. VESPERIS.

Antiph. & Pſ. de Pſalterio, niſi aliter notetur.

Capitulum. Iſaíæ. 48.

IN voce exultatiónis annuntiáte; audítum fácite hoc, & efferte illud uſque ad extréma terræ: Dícite, Redémit Dóminus ſervum ſuum Jacob.

Hymnus.

VErbum, quod ante ſécula
Sinu paterno náſceris,
Recens homo ſub témpore
E Vírginis prodis ſinu.

Fatále rumpis vínculum,
Quo nos Adamus néxuit:
Reddes quod ille pérdidit:
Spes illa tecum náſcitur.

Jam dura diſcis pérpeti
Quæ ferre par ſontes fuit:
Orbis ſalúti, flétibus
Prælúdis in cunis puer.

Fis pauper, indigéntiâ
Et nos tuâ ditéſcimus:

Luges, tuis & lácrymis
Totum lavas mundi ſcelus.
Pannis opertus vílibus
Lates, recumbens in ſpecu:
Homo, ſuperbis; & Deum
Panni, ſpecus non dédecent!
À Patre miſſus, pérditi
Qui factus es mundi ſalus,
Ieſu, períre non ſinas
Tot quos emis labóribus.
Qui natus es de Vírgine,
Ieſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Vidérunt omnes términi terræ ℟. Salutáre Dei noſtri. *Pſ.* 97.

Ad Magníficat. *Antiph. & Oratio, ut infrà in quolibet Sabbato.*

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

DOMINICIS A CIRCUMCISIONE ad Præſentationem Domini.

(*Niſi priùs occurrat Septuag.*)

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FAc, Chriſte, noſtri grátiâ
Defuncte tot labóribus,
Ut mente gratâ, ſic piis
Hos prædicári cántibus.
Caſtæ parentis in ſinu
Inclúſus ardébas pati:
Æternus ut diſcas mori,
Mortále corpus índuis.
Vix natus, imbellis puer,
Acúta ſentis frígora,
En vile pro molli thoro
Fœnum tibi ſuppónitur.
Amóre te facis reum:
Fers ſponte pœnas ínnocens;
Nec éximis te légibus,
Suprémus ipſe légifer.
Qui primus excísâ cruor
E parte ſtillat córporis;
Membris micans ex ómnibus,
Torrentis inſtar próruet.
Qui mucro lactentes necat,
Idem tuum pectus fodit;
Et quo cadébant párvuli,
Hoc tu cadébas vúlnere.
Exul Deus promptâ fugâ
Tuæ ſalúti cónſulis;
Intrans Pharon verax Deus,
Miſtus diis mendácibus.
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Ant. Pſalmi & ℣℣℣. *ut in Pſalterio.*

Lect. & ℟℟℟. *ut infrà, in qualibet Dominica.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſálmi de Dominica.

Ant. 5. C. VEnit Fílius hóminis quærere & ſal-

vum fácere quod períerat. *Luc.* 19.

Ant. 2. D. In própria venit, & ſui eum non recepérunt. *Joan.* 1.

Ant. 1. a. Quotquot recepérunt eum, dedit eis poteſtátem fílios Dei fíeri, his qui credunt in nómine ejus. *Joan.* 1.

Ant. 7. d. Non confúnditur fratres eos vocáre, dicens: Nuntiábo nomen tuũ frátribus meis. *Hebr.* 2.

Ant. 8. c. Partícipes Chriſti effecti ſumus; ſi tamen inítium ſubſtántiæ ejus uſque ad finem firmum retineámus. *Hebr.* 3.

Capitulum. Epheſ. 4.

OCcurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei, in virum perfectum, in menſúram ætátis plenitúdinis Chriſti; ut jam non ſimus párvuli fluctuantes: & circumferámur omni vento doctrínæ.

Hymnus.

DIvíne, creſcébas, Puer;
Creſcendo diſcébas mori:
Hæc deſtináta tunc erant
Mortis tuæ prælúdia.

Satus Deo, volens tegi,
Elégit obſcúrum patrem:
Qui fecit æternas domos,
Domo latet ſub páupere.

Cœlum manus quæ ſúſtinent,
Fabríle contrectant opus;
Suprémus aſtrórum Parens
Fit ipſe vilis ártifex.

Tremenda cujus præpetes
Mandáta portant Spíritus,
Cui pronus orbis ſúbditur,
Se ſponte fabro ſubjícit.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Intende, próſperè procéde; ℟. Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. *Pſ.* 44.

Ad Benedictus. *Ant. & Oratio, infrà in qualibet Dominica.*

Deinde, à die ij. Januarii uſque ad Præſentationem Domini, ſingulis diebus, etiam Dominicis & Duplicibus-majoribus, in Officio tàm de Tempore quàm de Sanctis, etiamſi Septuageſima intervenerit, (exceptis Feſtis Solemnibus, Diebus intra Octavas, & Sabbatis quibus fit Officium de Beata,) fit Commemoratio de Virgine Deipara per Ant. & Orat. ut ſequitur:

Ant. Péperit María Fílium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. *Luc.* 2.

℣. Homo natus eſt in ea; ℟. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. *Pſ.* 86.

Oratio.

BEáta témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis conſecraſti: quæſumus, Dómine; ut ejuſdem Dei Genitrícis interceſſióne, & in illo renaſci: & tanti myſtérii fructum júgiter in nobis conſerváre mereámur. Per eumdem Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 5. C. Venit.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

CANON, *ad calcem.*

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. In própria venit.

Capitulum. Jerem. 14.

EXpectátio Iſrael, Salvátor ejus in témpore tribulatiónis; quare quaſi colónus futúrus es in terra, & quaſi viátor declínans ad manendum? Quare futúrus es velut vir vagus; ut fortis qui non poteſt ſalváre?

Ante Epiphaniam, ſequens ℟. *cantatur cum duplici* Allelúia. *in fine; & ſic ad Sextam & Nonam.*

℟. *br.* Salvábis me, Dómine, * A contradictiónibus pópuli mei. Salvábis. ℣. Cuſtódies me * in caput géntium. * A contradictiónibus. Glória Patri. Salvábis. 2. *Reg.* 22.

℣. Tu, Dómine, ſuſceptor meus es: ℟. Glória mea, & exaltans caput meum. *Pſ.* 3.

Oratio, ut infrà, in qualibet Dominica, niſi aliter notetur.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Quotquot.

Capitulum. Epheſ. 1.

PRædeſtinávit nos Deus in adoptiónem filiórum per Jeſum Chriſtum in ipſum: ſecundùm propóſitum voluntátis ſuæ in laudem glóriæ grátiæ ſuæ.

℟. *br.* Ipſe invocábit me: * Pater meus es tu. Ipſe invocábit. ℣. Deus meus * & ſuſceptor ſalútis meæ. * Pater. Glória Patri. Ipſe.

℣. Ego primogénitum ponam illum. ℟. Excelſum præ régibus terræ. *Pſ.* 88.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Partícipes.

Capitulum. 1. Cor. 15.

PRimus homo de terra, terrénus: ſecundus homo de cœlo, cœleſtis; qualis terrénus, tales & terréni: & qualis cœleſtis, tales & cœleſtes; Igitur ſicut portávimus imáginem terréni: portémus & imáginem cœleſtis.

℟. *br.* Exultávit ut gigas * Ad currendam viam. Exultávit. ℣. A ſummo cœlo * egréſſio ejus. Ad. Glória Patri. Exultávit.

Digitized by Google

℣. Occurſus ejus uſque ad ſummum ejus ; ℟. Nec eſt qui ſe abſcondat à calóre ejus. *Pſ.* 18.

AD VESPERAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. *8.G.* NOn miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut júdicet mundum, ſed ut ſalvétur mundus per ipſum. *Joan.* 3.

Ant. 5. C. Quem miſit Deus, verba Dei lóquitur ; non enim ad mensúram dat Deus Spíritum. *Joan.* 3.

Ant. 4. E. Pater díligit Fílium, & ómnia dedit in manu ejus. *Joan.* 3.

Ant. 7. d. Quæcumque Pater fécerit, hæc & Fílius ſimíliter facit ; Pater enim ómnia demonſtrat ei quæ ipſe facit. *Joan.* 5.

Ant. 2. D. Qui verbum meum audit, & credit ei qui miſit me, habet vitam æternam. *Joan.* 5.

Capitulum. Act. 10.

VErbum miſit Deus fíliis Iſrael ; annúntians pacem per Jeſum Chriſtum : hic eſt ómnium Dóminus.

Hymnus.

CHriſtus tenébris óbſitam
Luſtrando Judæam docet :
Gens obſtináto péctore
Chriſtum docentem réſpuit.

Seſe Deum ſignis probat :
Surgunt ſepulcris córpora ;
Erepta muto vox redit,
Claudo gradus, cæco dies.

Gens dura, flecti néſcia,
Aures ſacris ſermónibus
Obtúrat ; & ſolem fugit,
Amóre noctis pérdita.

Nos lumen ambímus, Patris
In quo refulget cláritas :
Ne méntibus ſubrépere
Tetram ſinas calíginem.

Nunquam recédas à piis,
Lux ſempiterna, córdibus ;
Te veritáte fúlgeant,
Te caritáte férveant.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Tu es ipſe rex meus, & Deus meus, ℟. Qui mandas ſalútes Jacob. *Pſ.* 43.

Ad Magnificat *Ant. & Orat. infrà, in qualibet Dominica.*

Deinde fit Commem. de Virgine Deipara, ut dictum eſt in Laudibus, per Ant. ℣. *& Orat. ſequentes.*

Ant. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. Quinímò, beáti qui áudiunt verbum Dei, & cuſtódiunt illud. *Luc.* 11.

℣. Benedixiſti, Dómine, terram tuam : ℟. Avertiſti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Oratio.

BEáta témpora celebrantes, quæ per tempo-

rálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis conſecraſti: quæſumus, Dómine; ut ejuſdem Dei Genitrícis interceſſióne, & in illo renaſci: & tanti myſtérii fructum júgiter in nobis conſerváre mereámur. Per eumdem Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

IN FERIIS A CIRCUMCISIONE ad Præſentationem Domini.

(*Niſi priùs occurrat Septuag.*)

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FAc, Chriſte, noſtrî grátiâ
Defunĉte tot labóribus,
Ut mente grátâ, ſic piis
Hos prædicári cántibus.

Caſtæ parentis in ſinu
Inclúſus ardébas pati:
Æternus ut diſcas mori,
Mortále corpus índuis.

Vix natus, imbellis puer,
Acúta ſentis frígora;
En vile pro molli thoro
Fœnum tibi ſuppónitur.

Amóre te facis reum:
Fers ſponte pœnas innocens;
Nec éximis te légibus,
Suprémus ipſe légifer.

Qui primus exciſâ cruor
E parte ſtillat córporis,
Membris micans ex ómnibus,
Torrentis inſtar próruet.

Qui mucro laĉtentes necat,
Idem tuum peĉtus fodit;
Et quo cadébant párvuli,
Hoc tu cadébas vúlnere.

Exul Deus promptâ fugâ
Tuæ ſalúti cónſulis;
Intras Pharon verax Deus,
Miſtus diis mendácibus.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſalmi, Antiph. & ℣. de Pſalterio.

Leĉtiones de Scriptura occurrente. ℟℟. *ſumuntur alternatim de I. & II. Nocturnio Dominicæ occurrentis.*

AD LAUDES.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

Capitulum. Epheſ. 4.

OCcurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei, in virum perfeĉtum, in menſúram ætátis plenitúdinis Chriſti; ut jam non ſimus párvuli fluĉtuantes: & circumferámur omni vento doĉtrínæ.

Hymnus.

DIvíne, creſcébas, Puer;
Creſcendo diſcébas mori:

Hæc deſtináta tunc erant
Mortis tuæ prælúdia.

Satus Deo ; volens tegi,
Elégit obſcúrum patrem :
Qui fecit æternas domos
Domo latet ſub páupere.

Cœlum manus quæ ſúſtinent,
Fabríle contrectant opus ;
Suprémus aſtrórum Parens
Fit ipſe vilis ártifex.

Tremenda cujus præpetes
Mandáta portant Spíritus,
Cui pronus orbis ſúbditur,
Se ſponte fabro ſúbjicit.

Qui natus eſt de Virgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Intende, próſperè procéde ; ℟. Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. *Pſ.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Mediátor Dei & hóminum homo Chriſtus Jeſus, dedit redemptiónem ſemetipſum pro ómnibus. 1. *Tim.* 2.

Oratio Dominicæ præcedentis.

Comm. de Virgine Deipara.

Ant. Péperit María Fílium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. *Luc.* 2.

℣. Homo natus eſt in ea ; ℟. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. *Pſ.* 86.

Oratio.

Beáta témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis conſecraſti : quæſumus, Dómine ; ut ejuſdem Dei Genitrícis interceſſióne, & in illo renaſci : & tanti myſtérii fructum júgiter in nobis conſerváre mereámur. Per eumdem Dóminum noſtrum.

AD HORAS, Pſalmi & Antiph. de Pſalterio. Capitula & ℟℟℟. ut ſequitur. Orat. Dominicæ præcedentis.

AD PRIMAM.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es.

Canon, ad calcem.

AD TERTIAM.

Capitulum. Jerem. 14.

Expectátio Iſrael, Salvátor ejus in témpore tribulátionis ; quare quaſi colónus futúrus es in terra, & quaſi viátor declínans ad manendum ? Quare futúrus es velut vir vagus ; ut fortis qui non poteſt ſalváre ?

Ante Epiph. additur Allelúia *duplex ; & ſic ad Sextam & Nonam.*

℟. *br.* Salvábis me, Dómine, * A contradictiónibus pópuli mei. Salvábis. ℣. Cuſtódies me * in caput géntium, * A contradictiónibus. Glória Patri. Salvábis. 2. *Reg.* 22.

℣. Tu, Dómine, ſuſceptor meus es ; ℟. Gló-

ria mea, & exaltans caput meum. *Pſ.* 3.

AD SEXTAM.

Capitulum. Epheſ. 1.

PRædeſtinávit nos Deus in adoptionem filiórum per Jeſum Chriſtum in ipſum: ſecundùm propóſitum voluntátis ſuæ in laudem glóriæ grátiæ ſuæ.

℟. *br.* Ipſe invocábit me: * Pater meus es tu. Ipſe invocábit. ℣. Deus meus * & ſuſceptor ſalútis meæ: * Pater. Glória. Ipſe invocábit.

℣. Ego primogénitum ponam illum ℟. Excelſum præ régibus terræ. *Pſ.* 88.

AD NONAM

Capitulum. 1. Cor. 15.

PRimus homo de terra, terrénus: ſecundus homo de cœlo, cœleſtis; qualis terrénus, tales & terréni: & qualis cœleſtis, tales & cœleſtes; Igitur ſicut portávimus imáginem terréni: portémus & imáginem cœleſtis.

℟. *br.* Exultávit ut gigas * Ad curréndam viam. Exultávit. ℣. A ſummo cœlo * egréſſio ejus. * Ad. Glória Patri. Exultávit.

℣. Occurſus ejus uſque ad ſummum ejus; ℟. Nec eſt qui ſe abſcondat à calóre ejus. *Pſ.* 18.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Antiph. de Pſaltério.

Capitulum. Act. 10.

VErbum miſit Deus fíliis Iſrael; annúntians pacem per Jeſum Chriſtū: hic eſt ómnium Dóminus.

Hymnus.

CHriſtus tenébris óbſitam
Luſtrando Judæam docet:
Gens obſtináto péctore
Chriſtum docentem réſpuit.

Seſe Deum ſignis probat;
Surgunt Sepulcris córpora;
Erepta muto vox redit,
Claudo gradus, cæco dies.

Gens dura, flecti néſcia,
Aures ſacris ſermónibus
Obtúrat; & ſolem fugit,
Amóre noctis pérdita.

Nos lumen ambímus, Patris
In quo refulget cláritas:
Ne méntibus ſubrépere
Tetram ſinas calíginem.

Nunquam recédas à piis,
Lux ſempiterna, córdibus;
Te veritáte fúlgeant,
Te caritáte férveant.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Tu es ipſe rex meus, & Deus meus, ℟. Qui mandas ſalútes Jacob. *Pſ.* 43.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Omnis qui credit quóniam Jeſus eſt Chriſtus, ex Deo natus eſt. 1. *Joan.* 5.

Orat. Dominicæ præcedentis.

Digitized by Google

Tum de Virgine Deipara, *Ant.* Beátus venter. ℣. Benedixiſti. *Orat.* Beáta. 306.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

DOMINICA
Inter
CIRCUMCISIONEM
& Epiphaniam.

[*Si hæc Dominica die ſecundâ aut quartâ Januarii evenerit, fiet Officium Dominicæ cum Commemoratione Sanctorum occurrentium.*

Quòd ſi evenerit die iij. fiet Officium de S. Joſeph cum commemoratione Dominicæ in utriſque Veſperis & Laudibus; & pro nona Lectione legetur Homilia ejuſdem Dominicæ.

Si verò venerit die v. in Vigilia Epiphaniæ, Officium fiet, ut eo die notatur infrà.

Si nulla occurrat Dominica inter Circumciſionem & Epiphaniam, Officium hujus Dominicæ omninò prætermittitur.]

Pridie ad Veſperas, Ant. & Pſalmi ſumuntur de Pſalterio. Capitulum & Hymnus Verbum. *ut ſuprà* 302.

℣. Vidérunt omnes términi terræ, ℟. Salutáre Dei noſtri. *Pſ.* 97.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Aſcendet Dóminus ſuper nubem levem, & ingrediétur Ægyptum, & commovebuntur ſimulácra Ægypti à fácie ejus. *Iſ.* 19.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM,

Ut in Pſalterio.

TOTUM OFFICIUM, ut ſuprà in Dominicis à Circumciſione ad Præſentationem, 303. *exceptis quæ ſequuntur.*

AD OFFICIUM NOCT.

IN I. NOCTURNO.

*Lectiones de Scriptura occurrente, ſecundùm diem Menſis, diviſionibus factis ad ** Aſteriſcos.*

Poſt. j. Lect. ℟. Ego conſtitútus ſum à Deo ſuper Sion montem ſanctum ejus, prædicans præceptum ejus. Dóminus dixit ad me: * Fílius meus eſt tu; ego hódie génui te. ℣. Cui Deus dixit aliquando Angelórum: Ego ero illi in Patrem, & ipſe erit mihi in Fílium? * Fílius. *Pſ.* 2. *Hebr.* 1.

Poſt. ij. Lect. ℟. Dómine, quid eſt homo quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum? * Minuiſti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronaſti eum, & conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum. ℣. Eum qui módicò quàm Angeli minorátus eſt, vidémus Jeſum: * Minuiſti. *Pſ.* 8. *Hebr.* 2.

Poſt. iij. Lect. ℟. Tu es, Dómine, qui extraxiſti me de ventre; * Spes mea ab ubéribus matris meæ: † Narrábo nomen tuum frá-

Digitized by Google

tribus meis. ℣. Non confúnditur, dicens: Ego ero fidens in eum. Et íterùm: Ecce ego, & púeri mei, quos dedit mihi Deus; * Spes. Glória Patri. † Narrábo. *Pſ.* 21. *Hebr.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. L. 2. *n.* 40.

BRéviter ſanctus Lucas, & quo modo, & quo témpore, & quo loco, ſecundùm carnem Chriſtus natus ſit: explicávit. At verò de cœleſti generatióne ſi quæris: lege Evangélium ſancti Joannis, qui à cœleſtibus exorſus, ad terréna deſcendit. In princípio, inquit, erat Verbum: habes quando erat. Et Verbum erat apud Deum: habes quómodò erat. Habes étiam quid erat: Et Deus, inquit, erat Verbum. Quid égerat? Omnia per ipſum facta ſunt. Quid agébat? Erat lux vera quæ illúminat omnem venientem in hunc mundum. Et ubi erat? In hoc mundo erat. Quò vénerit? In ſua própria venit. Quómodò vénerit? Verbum caro factum eſt. Quâ causâ vénerit; Joannes ipſe teſtátur: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi.

℟. Sit nomen Dómini benedictum in ſécula: * Ante ſolem pérmanet nomen ejus; & benedicentur in ipſo omnes tribus terræ. ℣. Ipſe eſt imágo Dei inviſíbilis, primogénitus omnis creatúræ: * Ante ſolem. *Pſ.* 71. *Coloſſ.* 1.

Lectio v. n. 41.

ILle párvulus, ille infántulus fuit: ut tu vir poſſis eſſe perfectus. Ille involútus in pannis: ut tu mortis láqueis ſis abſolútus. Ille in præſépibus: ut tu in altáribus. Ille in terris: ut tu in cœlis. Ille álium locum in eo diverſório non habébat: ut tu plures habéres in cœléſtibus ſédibus manſiónes. Qui cùm dives, inquit, eſſet; propter vos pauper factus eſt: ut illíus inópiâ vos ditaréminì.

℟. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine, & omnes reges terræ glóriam tuam; * Quia Dóminus reſpexit in oratiónem humílium, & non ſprevit precem eórum. ℣. Scitis grátiam Dómini noſtri Jeſu Chriſti, quóniam propter vos egénus factus eſt, cùm eſſet dives; * Quia. *Pſ.* 101. 2. *Cor.* 8.

Lectio vj. n. 41. & 42.

MEum ergo paupertas illa patrimónium eſt: & infírmitas Dómini mea eſt virtus. Máluit ſibi egé-

Digitized by Google

re : ut ómnibus abundárem. Me illíus infántiæ vagientis ábluunt fletus : mea lácrymæ illæ delicta lavérunt. Plus ígitur, Dómine Jeſu, injúriis tuis débeo quòd redemptus ſum : quàm opéribus quod creátus ſum. Non prodeſſet naſci : niſi rédimi profuiſſet. Sed nemo intra uſum córporis formam omnem divinitátis inclúdat. Alia natúra carnis eſt : ália divinitátis glória. Propter te infírmitas, in ſe poténtia : propter te inópia, in ſe opuléntia. Noli hoc æſtimáre quod cernis : ſed quòd redímeris agnoſce.

℟. Oculi mei, Dómine, languérunt; clamávi ad te totâ die : * Pauper ſum ego, & in labóribus à juventúte mea. ℣. Vulpes fóveas habent, & vólucres cœli nidos : Fílius autem hóminis non habet ubi caput reclínet. * Pauper. Glória. * Pauper. *Pſ.* 87. *Matth.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Matthæum.

Cap. 2.

IN illo témpore : Angelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph, dicens; Surge, & áccipe Púerum, & matrem ejus : & fuge in Ægyptum. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Hom. 8. *in cap.* 2. *Matth.*

NOs ſcrutári dignum eſt cur non & Magi præſentes ſalventur, & puer; ſed illi quidem in Pérſidem revertantur : hic autem cum matre in Ægyptum transfúgiat; cùm multò pótius fuiſſe videátur in manus eum Heródis incídere, nec tamen, cùm incidiſſet, intérfici : ſed claro prorſus divinitátis auxílio vindicári. Verùm hoc modo rebus implétis, creditum non fuiſſet verè illum ſuſcepiſſe carnem : tantíque hódie myſtérii ſacramenta nutárent.

℟. Angelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph, dicens: Surge, & áccipe Púerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum, & * Eſto ibi uſque dum dicam tibi. ℣. Deſcende in Ægyptum : ego deſcendam tecum illuc, & inde addúcam te revertentem. * Eſto. *Matth.* 2. *Gen.* 46.

Lectio viij.

MAgos verò celériter emittit; ſimul & Perſárum regióni mittens magiſtros, & ineffícácem reddens furórem tyranni : ut diſcat ſe impoſſibília molíri; & conceptam extínguat iram : ſeque ab ſtúdio vani labóris abdúcat. Eſt autem divinitátis virtúte dignum, non

non modò apertè contérere inimícos: verùm étiam cum omni illos facilitáte decípere.

℞. Confíderat peccátor juſtum, & quærit mortificáre eum; * Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus. ℣. Futúrum eſt ut Heródes quærat púerum ad perdendum eum: * Dóminus. *Pſ.* 36. *Matth.* 2.

Lectio ix.

ET cujus tandem, ínquies, rei grátiâ in Ægyptum párvulus míttitur? Prima quidem illa cauſa eſt, quam Evangeliſta ſignávit; ut implerétur, inquit, quod ſcriptum eſt: Ex Ægypto vocávi Fílium meum. Simul étiam toti orbi denuntiantur óptimæ ſpei inpóſterùm procemia. Quia enim Bábylon atque Ægyptus præ ómnibus terris flammâ impietátis ardébant: & ab ipſis ſtatim princípiis oſtendit quòd utramque emendatúrus eſſet; & igne pótiùs fídei ſuccenſúrus: ex his útique perſuádens étiam de áliis mundi pártibus ſperanda eſſe melióra. Nam Pérſidi quidem Magos remíttit: ipſe verò cum matre in Ægyptum deſcendit.

℞. Conſurgens nocte * Joſeph accépit Púerum, & matrem ejus, & † Seceſſit in Ægyptum. ℣. Pertranſiérunt ad pópulum álterum: non relíquit Deus hóminem nocére eis. * Joſeph. Glória. † Seceſſit. *Matth.* 2. *Pſ.* 104.

Te Deum.

AD LAUDES.

Antiph. Capitulum & Hymnus, Divíne. *ut ſuprà*, 304.

℣. Intende, próſperè procéde; ℞. Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. *Pſ.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Erat Joſeph in Ægypto uſque ad óbitum Heródis. *Matth.* 2.

Oratio.

DEus, qui Unigénito tuo novam creatúram nos tibi eſſe feciſti: cuſtódi ópera miſericórdiæ tuæ; & ab ómnibus nos máculis vetuſtátis emunda: ut per auxílium grátiæ tuæ, in illíus inveniámur forma, in quo tecum eſt noſtra ſubſtántia. Qui tecum.

Poſt Commem. occurrentes, fit Comm. de Virgine Deipara, ut ſuprà, 304.

AD HORAS, omnia dicuntur ut in Dominicis à Circumciſione, ſuprà, 305.

CANON ad calcem, ſecundùm diem Menſis.

AD VESPERAS.

Ant. Capitulum & Hymnus, Chriſtus. *ut ſuprà*, 306.

℣. Tu es ipſe rex meus, & Deus meus, ℞. Qui

Digitized by Google

mandas ſalútes Jacob. *Pſ.* 43.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Dictum eſt à Dño per Prophétam: Ex Ægypto vocávi Fílium meum. *Matth.* 2.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Poſt. Commem. cccurrentes, fit Comm. de Virgine Deipara, ut ſuprà, 306.

AD COMPLETORIUM.

ut in Pſalterio.

DIE II. JANUARII.

In Feſto

SANCTI FULGENTII,

Epiſcopi & Eccleſiæ Doctoris.

[*Niſi ſit Dominica.*]

Semiduplex minus.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ ſequuntur.

AD NOCTURNUM.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 5.

USque ad legem enim peccátum erat in mundo : peccátum autem non imputabátur, cùm lex non eſſet. Sed regnávit mors ab Adam uſque ad Móyſen, étiam in eos qui non peccavérunt in ſimilitúdinem prævaricatiónis Adæ : qui eſt forma futúri. Sed non ſicut delictum, ita & donum. Si enim uníus delicto multi mórtui ſunt : multò magìs grátia Dei, & donum in grátia uníus hóminis Jeſu Chriſti in plures abundávit. [*] Et non ſicut per unum, peccátum, ita & donum; nam judícium quidem ex uno in condemnatiónem : grátia autem ex multis delictis in juſtificatiónem. Si enim uníus delicto mors regnávit per unum : multò magìs abundántiam grátiæ, & donatiónis, & juſtítiæ accipientes, in vita regnábunt per unum Jeſum Chriſtum. Igitur ſicut per uníus delictum in omnes hómines in condemnatiónem : ſic & per uníus juſtítiam in omnes hómines in juſtificatiónem vitæ. [**] Sicut enim per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres conſtitúti ſunt multi : ita & per uníus obeditiónem juſti conſtituentur multi. Lex autem ſubintrávit, ut abundáret delictum. Ubi autem abundávit delictum, ſuperabundávit grátia; ut ſicut regnávit peccátum in mortem : ita & grátia regnet per juſtítiam in vitam æternam, per Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum. Tu autem.

[*Hæc Lectio Scripturæ occurrentis, ſi ſit Dominica, dividitur in tres, ſecundùm Aſteriſcos* * *.]

Lectio ij.

FUlgéntius in Africa Senatórii órdinis paréntibus natus; latínis græciſque

Lítteris à puerítia plúrimùm imbútus: Procuratóris Provínciæ múneri ob probitátis & prudéntiæ famam fuit præfectus. Sed in colligendis vectigálibus cum vim & pœnas adhibére vir mittíſſimus averſarétur; dimiſsâ dignitáte, monáſticam vitam in cœnóbio quod Fauſtus Epíſcopus ob fidem éxulans in vicínia condíderat: ſtatim amplexus eſt. Advolanti paulò poſt matri, lácrymis, clamóribus, querelíſque Fílium repetenti: Fulgéntius licèt commótus viríliter óbſtitit. Inde tamen perfectióris vitæ ſtúdio in Ægyptum ſecédere méditans; cùm Syracúſas jam pervénerat: eum à ſuſcepto consílio detérruit Eulálius urbis Epíſcopus, graſſantis in Ægypto hæréſeos perículum objíciens. Quo audíto, Fulgéntius in Africam reverſus: multorumque monachórum, in célebri monaſtério quod exſtrúxerat, pater effectus; poſtquàm frátribus omni virtútum génere præluxiſſet: ſolitáriæ magìs adhuc vitæ cúpidus, in ábditum monaſtérium clam ſe recépit. Ibi ignótus, ut frátrum mínimus aliquándiù vixit: donec à Fauſto revocátus in prióri cœnóbio Présbyter ordinátus eſt. Mox virum tálibus ornátum méritis cùm multæ pro Epíſcopo ambírent Eccléſiæ: onus ipſe reformídans látuit quándiù vácuam ſedem áliquam reſcívit. Sed Ruſpenſe óppidum dum adhuc Paſtóre orbátum erat: ad illíus regímen invítus tandem aſſúmitur.

Lectio iij.

SUſceptâ ígitur Epiſcopáli dignitáte, nihil mutans in cibo, vigíliis & veſte: príſtinæ profeſſiónis integritátem retínuit. Dum autem Paſtorále munus ferventi exéquitur ánimo; recrudeſcente ſúbitò Traſamundi Vandalórum regis in cathólicos perſecutióne: in Sardíniam cum ſexaginta Epíſcopis exul pro fide míttitur. Exíſtimans deindè Traſamundus céteros fácilè vincendos, ſi Fulgéntium ad ſe allíceret: eum poſt áliquot annos ab exílio révocat. Sed moliéntibus Ariánis, ne ſermónibus ſcriptíſque ipſórum partes peſſundáret Fulgéntius: rursùs in exílium miſſus eſt. Extincto demùm Traſamundo, Hildérici juſſu cum céteris Epíſcopis in Africam redux: plaudéntibus ubíque pópulis, quaſi fídei vindex accérrimus recípitur. Deindè labóribus corporiſque maceratióne confectus: júgiter orans & páuperum memor calendis Januárii anno ſalutis quingentéſimo tricéſimo-tértio obdormívit

in Dómino. Contra Ariános & Pelagiános multa ſcripſit ópera : in quibus Auguſtíni diſcípulum ac defenſórē ſe profitétur. [Hac die ſanctum Clarum Abbátem colit Eccléſia Lugdunenſis ; qui prope Viennam natus, curâ piæ matris miríficè excultus : póſteà in Monaſtério ſancti Ferréoli multùm profécit. A ſancto Cadeoldo Epíſcopo Viennenſi Præfectus Cœnóbiis ſancti Marcelli triginta Monachórū ; deindè ſanctæ Blandínæ in quo viginti quinque víduæ piis exercítiis vacábant : ea ſanctíſſimè rexit annis círciter viginti. Miráculis & Prophétiæ dono fuit conſpícuus. Obiit circa médium ſéptimi ſéculi.]

AD LAUDES.

Orat. Omnípotens. xxxij.

Pro Comm. S. Clari Abbatis. Ant. Ecce ego. ℣. Veníte. *Orat.* Deus, cujus múnere. xxxviij.

Ultimò, de Virgine Deipara, 304.

VESPERÆ de Feſto S. Joſeph.

EODEM DIE

II. JANUARII.

[*Niſi ſit Dominica.*]

In Primatiali ſit Octava S. Stephani ſub ritu ſemiduplici-majore, ut ſequitur.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Ant. & ℣. *ex tertio Noct. Feſti. Lectio j. de Script. occurrente, ſuprà*, 314. ℟. Adduxérunt. 254.

Lectio ij.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

314. *Novæ Edit.*

Ecce, inquit, vídeo cœlos apértos. Beátus homo : cui cœli patébant. Sed quis cœlum apéruit ? Ille de quo in Apocalypſi dícitur ; Qui áperit, & nemo claudit : claudit, & nemo áperit. Quando Adam de paradíſo ejéctus eſt, poſt illud primum nefandumque peccátum, contra genus humánum clauſum eſt cœlum ; poſt paſſiónem Chriſti, latro primus intrávit : póſteà Stéphanus apertum vidit. Quid mirámur ? Quod fidéliter vidit ; fidéliter indicávit : & violenter inváſit. Eia, fratres, ſequámur eum ; ſi enim ſéquimur Stéphanum : coronábimur.

℟. Intuentes Stéphanum. 254.

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Matthæum.

Cap. 5.

In illo témpore : Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Dilígite inimícos veſtros ; benefácite his qui odérunt vos : & oráte pro perſe-

quéntibus, & calumniántibus vos. Et réliqua.

Homília ſancti Máximi Epíſcopi.

In Natali S. Stephani.

POſitis autem génibus, clamávit, dicens: Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum. Vidéte, dilectíſſimi fratres, affectum beáti viri: vidéte magnam & admirábilem caritátem. In perſecutióne póſitus erat, & pro perſecutóribus ſupplicábat; atque in illa lápidum ruína, quando álius oblivíſci póterat étiam caríſſimos ſuos: ille Dómino commendábat inimícos. Imitémur ergo in áliquo, dilectíſſimi fratres, tanti magiſtri fidem: tàm præclári mártyris caritátem. Diligámus nos hoc ánimo in Eccléſia fratres noſtros: quo ille tunc dilexit inimícos ſuos.

℞. Cùm eſſet Stéphanus. 255.

Omittuntur Lectiones de S. Fulgentio & de S Claro.

AD LAUDES.

Canticum de Feſtis, ut in Pſalterio.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui primítias Mártyrum in beáti levítæ Stéphani ſánguine dedicaſti: tríbue, quæſumus; ut pro nobis interceſſor exiſtat: qui pro ſuis étiam perſecutóribus exorávit Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuũ; Qui tecum vivit.

Fit Commem. ſancti Fulgentii, Ant. Sapiéntia. ℣. Annuntiávi. *Orat.* Omnípotens. xxxij.

Poſteà de S. Claro Abb. Ant. Ecce ego. ℣. Veníte. *Orat.* Deus, cujus múnere. xxxviij.

Ultimò, de Virgine Deipara, 304.

VESPERÆ de Feſto ſequenti.

DIE III. JANUARII.

In Feſto

SANCTI JOSEPH,

Sponſi B. Mariæ Virginis.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 1. f. JAcob génuit Joſeph virum Maríæ, de qua natus eſt Jeſus qui vocátur Chriſtus. *Matth.* 1.

Ant. 4. E. Erat Virgo deſponſáta viro cui nomen erat Joſeph, de domo David; & ingreſſus Angelus ad eam, dixit: Ecce concípies in útero, & páries Fílium. *Luc.* 1.

Ant. 8. G. Chriſti generátio ſic erat; Cùm eſſet deſponſáta mater Jeſu María Joſeph, ántequàm conveníreut; inventa eſt in útero habens de Spíritu ſancto. *Matth.* 1.

Digitized by Google

Ant. 2. D. Joſeph autem vir ejus; cùm eſſet juſtus, & nollet eam tradúcere, vóluit occultè dimíttere eam. *Matth.* 1.

Ant. 3. a. Hæc eo cogitante, ecce Angelus Dómini appáruit ei in ſomnis. *Matth.* 1.

Capitulum. Prov. 2.

Cuſtódiet Dóminus rectórum ſalútem; & próteget gradientes ſimplíciter, ſervans ſémitas juſtítiæ: & vias ſanctórum cuſtódiens.

Hymnus.

Regum progénies, Iſácidum decus,
Feſto te célebrent cármine cónjuges,
Certatímque ferant cándida vírgines
Sponſo lília vírgini.
Tu, Joſéphe, novi lux nova fœderis,
Tu cuſtos ſóciæ Vírginis íntegér,
Tu ſanctæ thálamo cónjugis ábſtinens,
Tu Chriſti tamen es pater.
Alto progéniem quàm bene créditam
Servas conſílio, depóſitum Dei!
Tecum pervígiles Cœlítuum Pater
Curas júraque dívidit.
Artus inválidum tu Púerum foves,
Infantíque Deo pábula ſúfficis;
Et formáta Dei te ſine de tuis
Creſcunt membra labóribus.
Sint qui mille tubis úndique pérſonent
Adventaſſe Deum qui pópulos regat:
Tu commiſſa tibi non violábili
Velas ſacra ſiléntio.
Sit laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio:
Sit par, alme, tibi glória, Spíritus,
Qui fœcunda facis víſcera Vírginis,
Illábens útero Deus.
Amen.

℣. Jacta ſuper Dóminum curam tuam: ℟. Non dabit in ætérnum fluctuatiónem juſto. *Pſ.* 54.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Páriet María fílium; & vocábis nomen ejus, Jeſum: ipſe enim ſalvum fáciet pópulum ſuum à peccátis eórum. *Matth.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Comment. S. Fulgéntii, Ant. Qui docti. ℣. Beátus vir. xxxiij. *Orat.* Omnípotens. xxxij.

Poſteà, fit Commem. ſanctæ Genovefæ, Ant. Complácuit. xlix. ℣. Audi, fília. xlviij. *Orat.* Effunde. *infrà ad Laudes.*

Ultimo, de Virgine Deipara, 306.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

Digitized by Google

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Púerum Jeſum, Maríæ & Joſeph ſúbditum, * Veníte, adorémus. *Luc.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Regum progénies. *ut ſuprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Deus reſpexit illum in bono, & erexit eum ab humilitáte ipſíus, & exaltávit caput ejus. *Eccl.* 11.

Ant. 2. D. Sapiéntia honeſtávit illum in labóribus, & complévit labóres illíus. *Sap.* 10.

Ant. 3. c. Probatiónem indúcet ſuper illum Sapiéntia, donec tentet eum, & credat ánimæ illíus; & denudábit abſconſa ſua illi. *Eccli.* 4.

℣. Deus meus, in te confído, non erubeſcam; ℟. Etenim univerſi qui ſúſtinent te, non confundentur. *Pſ.* 24.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 6.

EXhibéte vos Deo tanquam ex mórtuis viventes: & membra veſtra arma juſtítiæ Deo. Peccátum enim vobis non dominábitur; non enim ſub lege eſtis: ſed ſub grátia. Quid ergo? peccábimus, quóniam non ſumus ſub lege, ſed ſub grátia? Abſit. Neſcítis quóniam cui exhibétis vos ſervos ad obediendum, ſervi eſtis ejus cui obedítis; ſive peccáti ad mortem, ſive obeditiónis ad juſtítiam? Grátias autem Deo, quòd fuiſtis ſervi peccáti: obediſtis autem ex corde in eam formam doctrínæ in quam tráditi eſtis. Liberáti autem à peccáto: ſervi facti eſtis juſtítiæ.

℟℟℟. *hujus Noct. ſumuntur è I. Noct. Communis Juſtorum*, xliij.

Lectio ij.

HUmánum dico propter infirmitátem carnis veſtræ; ſicut enim exhibuiſtis membra veſtra ſervíre immundítiæ, & iniquitáti ad iniquitátem: ita nunc exhibéte membra veſtra ſervíre juſtítiæ in ſanctificatiónem. Cùm enim ſervi eſſétis peccáti: líberi fuiſtis juſtítiæ. Quem ergo fructum habuiſtis tunc in illis, in quibus nunc erubéſcitis? Nam finis illórum mors eſt. Nunc verò liberáti à peccáto, ſervi autem facti Deo; habétis fructum veſtrum in ſanctificatiónem: finem verò vitam æternam. Stipéndia enim peccáti, mors. Grátia autem Dei, vita æterna: in Chriſto Jeſu Dómino noſtro. Tu autem.

Lectio iij. Cap. 7.

QUid ergo dicémus? Lex peccátum eſt? Abſit. Sed peccátum non cognóvi, niſi per legem;

Digitized by Google

nam concupiſcéntiam neſciebam, niſi lex díceret: Non concupiſces. Occaſióne autem acceptâ, peccátum per mandátum operátum eſt in me omnem concupiſcéntiam. Sine lege enim peccátum mórtuum erat. Ego autem vivébam ſine lege aliquandò: ſed cùm veniſſet mandátum, peccátum revixit. Ego autem mórtuus ſum; & inventum eſt mihi mandátum quod erat ad vitam: hoc eſſe ad mortem. Nam peccátum, occaſióne acceptâ per mandátum, ſeduxit me: & per illud occídit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Fuit Dóminus cum eo, habitavitque in domo Dñi ſui. *Geneſ.* 39.

Ant. 5. a. Invénit grátiam coram Dómino ſuo, & miniſtrábat ei. *Geneſ.* 39.

Ant. 6. F. In omni ópere dedit confeſſiónem Sancto, & Excelſo in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

℣. Prævenisti eum, Dómine, ℟. In benedictiónibus dulcédinis. *Pſ.* 20.

Lectio iv.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

Hom. 2. *ſuper* Miſſus eſt. *n.* 16.

Conjice ex appellatióne quâ, licèt diſpenſatóriâ, méruit honorári à Deo; ut pater Dei & dictus & créditus ſit: cónjice & ex próprio vocábulo; quod augmentum non dúbitas interpretári: quis & qualis homo fúerit iſte Joſeph. Simul & meménto magni illíus quondam Patriarchæ vénditi in Ægypto; & ſcito ipſíus iſtum non ſolùm vocábulum fuiſſe ſortítum, ſed & caſtimóniam adeptum: innocéntiam aſſecútum & grátiam.

℟. Joſeph fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam; * Quod enim in ea natum eſt, de Spíritu ſancto eſt. ℣. Audíte, domus David: Ecce virgo páriet fílium; & vocábitur nomen ejus, Emmánuel: * Quod enim. Glória. * Quod enim. *Matth.* 1. *Iſ.* 7.

Lectio v.

Siquidem ille Joſeph, fraterna ex invídia vénditus & ductus in Ægyptum, Chriſti venditiónem præfigurávit; iſte Joſeph Herodiánam invídiam fúgiens: Chriſtum in Ægyptum portávit. Ille dómino ſuo fidem ſervans, dóminæ nóluit commiſcéri; iſte dóminam ſuam, dómini ſui matrem, vírginem agnoſcens: & ipſe cóntinens, fidéliter cuſtodívit. Illi data eſt intelligéntia in myſtériis ſomniórum: iſti datum eſt cónſcium fíeri atque partícipem cœléſtium ſacramentórum.

Digitized by Google

℟. Exurgens Joſeph à ſomno, * Fecit ſicut præcépit ei Angelus Dómini, & accépit cónjugem ſuam. ℣. Mens juſti meditátur obediéntiam.* Fecit. *Matth.* 1. *Prov.* 15.

Lectio vj.

ILle frumenta ſervávit non ſibi, ſed omni pópulo: iſte panem vivum è cœlo ſervandum accépit tàm ſibi quàm toti mundo. Non eſt dúbium, quin bonus & fidélis homo fúerit iſte Joſeph: cui mater deſponſáta eſt Salvatóris. Fidélis, inquam, ſervus & prudens: quem conſtítuit Dóminus ſuæ matris ſolátium; ſuæ carnis nutrítium: ſolum déniquè in terris magni conſílii coadjutórem ſibi fideliſſimum.

℟. Non cognoſcébat eam Joſeph, donec péperit fílium ſuum primogénitum; * Et vocávit nomen ejus, Jeſum. ℣. Concépit & péperit fílium; & dixit Dóminus, voca nomen ejus. * Et vocávit. Glória. * Et vocávit. *Matth.* 1. *Iſ.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Quis eſt fidélis ſervus & prudens, quem conſtítuit Dñus ſuus ſuper famíliam ſuam? *Matth.* 24.

Ant. 8. c. Amen dico vobis, quóniam ſuper ómnia bona ſua conſtítuet eum. *Ibid.*

Ant. 4. A. Conſtítuit eum dóminum domûs ſuæ, & príncipem omnis poſſeſſiónis ſuæ. *Pſ.* 104.

℣. Non eſt exaltátum cor meum: ℟. Neque eláti ſunt óculi mei. *Pſ.* 130.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Matthæum.

Cap. 1.

CUm eſſet deſponſáta Mater Jeſu María Joſeph; ántequàm conveníreut: inventa eſt in útero habens de Spíritu ſancto. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. 1. *de Nupt. & Concup.* *Cap.* 11.

NOn falláciter ab Angelo dictum eſt ad Joſeph: Noli timére accípere Maríam cónjugem tuam. Conjux vocátur ex prima fide deſponſatiónis: propter quod fidéle conjúgium, parentes Chriſti ambo vocári meruérunt; & non ſolùm illa, mater: verùm étiam ille, pater; ſicut conjux matris ejus: utrumque mente, non carne. Sive tamen ille, pater ſolâ mente: ſive illa, mater & carne; parentes tamen ambo humilitátis ejus, non ſublimitátis: infirmitátis, non divinitátis. Neque enim mentítur Evangélium ubi légitur: Et erant pater ejus & mater mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo.

Digitized by Google

℟. Angelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph, dicens: Surge, & áccipe Púerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum, & * Eſto ibi uſque dum dicam tibi. ℣. Deſcende in Ægyptum: ego deſcendam tecum illuc, & inde addúcam te revertentem. * Eſto. *Matth.* 2. *Gen.* 46.

Lectio viij.

AT ille, ut oſténderet habére ſe præter illos patrem, qui eum génuit præter matrem: reſpondit eis. Quid eſt quòd me quærebátis? neſciebátis quia in his quæ Patris mei ſunt oportet me eſſe? Et rurſùm, ne hoc dicto parentes illos negaſſe putarétur; Evangeliſta ſecútus adjunxit: Et ipſi non intellexérunt verbum quod locútus eſt ad illos; & deſcendit cum eis, & venit Názareth: & erat ſúbditus illis. Quibus ſúbditus niſi paréntibus? Quis autem ſúbditus, niſi Jeſus Chriſtus; qui cum in forma Dei eſſet, non rapínam arbitrátus eſt eſſe æquális Deo? Cur ergo illis ſúbditus, qui longè infra formam Dei erant; niſi quia ſemetipſum exinanívit, formam ſervi accípiens, cujus formæ parentes erant?

℟. Conſurgens Joſeph * Accépit Púerum, & matrem ejus nocte, & ſeceſſit in Ægyptum. ℣. Qui cuſtos eſt Dómini ſui glorificábitur. * Accépit. *Matth.* 2. *Prov.* 27.

Lectio ix.

De ſancta Genovefa Virgine.

GEnovéfa in agro Pariſienſi nata, magno virtútis ſplendóre à téneris annis cláruit. Germánus Autiſſiodorenſis iter fáciens in Británniam; ut Pelagiánæ hæréſeos relíquias profligáret: Genovéfam vidit, & Deo caram, ac vitæ ſanctitáte illuſtrem fore præſéntiens; Eccléſiam frequenti pópulo ingreſſus, puellæ manus impóſuit: & inter crebros Pſalmórum concentus vírginem Deo conſecrávit. Plúrima prophético ſpíritu prædixit: atque imprímis, Attilâ Hunnórum rege Gállias invadente, cives Pariſienſes adhortáta eſt; ne relictis ſédibus fortúnas ſuas áliò transferrent: affirmans urbem vanâ trepidatióne cóncuti. Rei veritátem probávit eventus: idque Genovéfæ patrocínio datum. Graſſante deindè fame, & in máxima annónæ caritáte: urbem magnâ frumenti cópiâ, & páuperes innúmeros, erogátis pánibus, ſuſtentávit. Neque tamen tot éditis miráculis, effúgere pótuit quin malevolórum ódio & contuméliis premerétur. Germánus ite-

rúm in Británniam profectúrus, eam ádiit: & váriis impetítam calúmniis divíno elóquio conſolátus eſt. Abſtinéntiæ & jejúniis vacábat impénſiùs. Miraculórum dono & multitúdine excélluit: quorum audítâ famâ, Símeon Stylites ejus ſe précibus vóluit commendátum. Ad annos octoginta in Chriſti ſervitúte conſénuit. Lutétiæ ſepulta eſt in baſílica ſanctórum Apoſtolórum Petri & Pauli: quæ ſubindè ipſíus Genovéfæ nomen accépit.

℟. Deſcendit Jeſus cum eis, & venit Názareth, & * Erat ſúbditus illis. ℣. Subjecti ígitur eſtóte omni humánæ creatúræ propter Deum. * Erat. Glória. * Erat. *Luc.* 2. 1. *Petr.* 2.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. Aſcendit Joſeph à Galilæa in Béthleem, eò quòd eſſet de domo & família David, ut profiterétur cum María. *Luc.* 2.

Ant. 3. à. Venérunt paſtóres, & invenérunt Maríam & Joſeph, & Infantem póſitum in præſépio. *Luc.* 2.

Ant. 2. D. Tulérunt Jéſum in Jerúſalem parentes ejus, ut ſiſterent eum Dómino; & erant mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo: & benedixit illis Símeon. *Luc.* 2.

Ant. 1. D. Angelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph, dicens: Surge & áccipe Púerum & matrem ejus, & fuge in Ægyptum. *Matth.* 2.

Ant. 6. F. Conſurgens Joſeph accépit Púerum & matrem ejus nocte, & ſeceſſit in Ægyptum; & erat ibi uſque ad óbitum Heródis. *Matth.* 2.

Capitulum. Sap. 6.

Quid eſt ſapiéntia, & quemádmodùm facta ſit, réferam; & non abſcondam à vobis ſacramenta Dei: ſed ab inítio nativitátis inveſtigábo; & ponam in lucem ſciéntiam illíus: & non præteríbo veritátem.

Hymnus.

Matris intactæ veneránde conjux,
Teſtis & cuſtos nívei pudóris,
Quid Deo plenam meditáris anceps
Línquere ſponſam?
Anxium cœlo tibi miſſus Ales
Firmat: hinc Virgo tibi viſa major;
Mente ſedátâ, modò naſcitúrum
Numen adóras.
Vix Puer natus; redit ecce præpes
Núntius patri: Fuge, dixit; Infans

Quæritur : matrem Puerumque tutas
Transfer in oras.
Tu nihil contrà ; per opáca noctis
Prótinùs matrem Puerumque transfers :
Dírigit greſſus, aperitque calles,
Dum ſilet Infans.
Ora mox ſolvet ; Sólymas per urbes
Quem dolens quæres comitante matre,
Hunc ſenes inter, Púerum ſtupébis
Mira loquentem.
Anxias mentes, tenebriſque merſas
Chriſtus illuſtret, Patris ipſe ſplendor :
Nos inoffenſo pede ducat aſtris,
Sémita factus.
Noſtra te ſummum célebrent Parentem
Ora, te ſummo Génitum Parente :
Par ſit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Lex Dei ejus in corde ipſíus ; ℟. Et non ſupplantabuntur greſſus ejus. *Pſ.* 36.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Angelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph in Ægypto, dicens : Surge, & áccipe Púerum & matrem ejus, & vade in terram Iſrael. *Matth.* 2.

Oratio.

CUſtódi nos, Dómine, protectióne perpétuâ ; qui beátum Joſeph Unigénito tuo nutrítium : & Vírgini matri cuſtódem providiſti. Per eumdem Dñum.

Pro Commem. ſanctæ Genovefæ Virginis, Ant. Exultábit. ℣. Sitívit. liij.

Oratio.

EFfunde ſuper nos, Dómine, Spíritum agnitiónis & dilectiónis tuæ, quo ancillam tuam Genovéfam impleviſti ; ut ſédula ejus imitatióne tibi ſincérè obſequentes : fide tibi & ópere placeámus. Per Dóminum.

Deinde, Commem. de Virgine Deipara, 304.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Aſcendit Joſeph.

AD TERTIAM.

Ant. 3. à. Venérunt.

Capitulum. 1. Joan. 4.

NOs vídimus ; & teſtificámur : quóniam Pater miſit Fílium ſuum Salvatórem mundi.

℟. *br.* Adimplébis me * lætítiâ. * Allelúia, allelúia. Adimplébis me. ℣. Cum vultu tuo, * Dómine. * Allelúia. Glória. Adimplébis me.

℣. Providébam Dñum in conſpectu meo ſemper ; ℟. Quóniam à dextris eſt mihi, ne commóvear. *Pſ.* 15.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Tulérunt.

Capitulum. Eccli. 35.

OBlátio juſti impínguat altáre ⁝ & odor ſuavitátis eſt in conſpectu Altíſſimi ; Sacrifícium juſti acceptum eſt ⁝ & memóriam ejus non oblíviſcétur Dóminus.

℟. *br.* Introíbo in domum tuam * in holocauſtis. * Allelúia, allelúia. Introíbo. ℣. Reddam tibi * vota mea. * Allelúia. Glória Patri. Introíbo. *Pſ.* 65.

℣. Te decet hymnus, Deus, in Sion ; ℟. Et tibi reddétur votum in Jerúſalem. *Pſ.* 64.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Conſurgens Joſeph.

Capitulum. Sap. 10.

PRófugum juſtum ſapiéntia deduxit per vias rectas ; & oſtendit illi regnum Dei ⁝ & dedit illi ſciéntiam Sanctórum ; honeſtávit illum in labóribus ⁝ & complévit labóres illíus.

℟. *br.* Conſumétur * nequítia peccatórum. * Allelúia, allelúia. Conſumétur. ℣. Et díriges juſtum, * Dómine. * Allelúia. Glória Patri. Conſumétur. *Pſ.* 7.

℣. Super ſalutáre tuum ℟. Exultábit vehementer. *Pſ.* 20.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. *f.* IBant parentes Jeſu per omnes annos in Jerúſalem, in die ſolemni Paſchæ. *Luc.* 2.

Ant. 7. *d.* Aſcendéntibus illis, remanſit puer Jeſus in Jerúſalem ; & non cognovérunt parentes ejus. *Luc.* 2.

Ant. 2. D. Exiſtimantes illum eſſe in comitátu, venérunt iter diéi ; & requirébant eum inter cognátos & notos. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Non invenientes, regreſſi ſunt in Jerúſalem ; & invenérunt illum in templo, ſedentem in médio doctórum. *Luc.* 2.

Ant. 8. G. Dixit mater Jeſu ad eum : Fili, quid feciſti nobis ſic ? Ecce pater tuus & ego dolentes, quærebámus te. *Luc.* 2.

Capitulum. Sap. 1.

IN ſimplicitáte cordis quærite Dóminum ; quóniam invenítur ab his qui non tentant illum ⁝ appáret autem eis qui fidem habent in illum.

Hymnus.

QUos pompa ſecli, quos opes
Fulgóre perſtringunt ſuo,
Adeſte : mundi próſpera,
Auctóre magno, ſpérnite.

Joſéphus en Chriſti pater,
Davídis auguſtum genus,
Vili tabernâ cónditus,
Labóre victum quæritat.

Digitized by Google

Quin ipſe, quin homo Deus,
Par Natus æterno Patri,
Amat, fabrílis ártifex,
Audíre fabri fílius.
Adæ nocentis ínnocens
Ultrò gravem pœnam ſubit,
Docetque ſontes víndicem
Placáre quâ poſſint Deum.
Tu rector & cuſtos domûs,
Joſéphe, egénus ómnium,
Adeſſe nobis ómnia,
Si Chriſtus adſit, áddoces.
Sit ſumma Patri glória,
Natóque, pro nobis egens
Qui factus eſt de dívite:
Par ſit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Exquiſívit te fácies mea, Dómine: ℟. Fáciem tuam, Dómine, requíram. *Pſ.* 26.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Deſcendit cum eis Jeſus, & venit Názareth; & erat ſúbditus illis. *Luc.* 2.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Titi apud Gentes Apoſt. Ant. Prædicábant. ℣. Dóminus dabit. ij. *Oratio.* Omnípotens. *infrà ad Laudes.*

Deinde S. Odilonis Abbatis, Ant. Egredere. ℣. Potens. xxxv. *Orat.* Deus, cujus múnere. xxxviij.

Ultimò, de Virgine Deipara, 306.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

DIE IV. JANUARII.

In Feſto

SANCTI TITI,

Apud Gentes Apoſtoli.

[*Niſi ſit Dominica.*]

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi Apoſtolorum, additis quæ ſequuntur.

AD NOCTURNUM.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 7.

ITaque lex quidem ſancta, & mandátum ſanctum, & juſtum, & bonum. Quod ergo bonum eſt, mihi factum eſt mors? Abſit. Sed peccátum, ut appáreat peccátum, per bonum operátum eſt mihi mortem: ut fiat ſupra modum peccans peccátum per mandátum. [*] Scimus enim quia lex ſpirituális eſt: ego autem carnális ſum, venúndatus ſub peccáto. Quod enim óperor, non intélligo; non enim quod volo bonum, hoc ago: ſed quod odi malum, illud fácio. Si autem quod nolo, illud fácio: conſéntio legi, quóniam bona eſt. Nunc autem jam non ego óperor illud: ſed quod hábitat in me peccátum. Scio enim quia non hábitat in me, hoc eſt, in carne mea, bonum. Nam velle ádjacet

mihi : perfícere autem bonum, non invénio. Non enim quod volo bonum, hoc fácio : ſed quod nolo malum, hoc ago. Si autem quod nolo, illud fácio; jam non ego óperor illud : ſed quod hábitat in me peccátum. [*] Invénio ígitur legem volenti mihi fácere bonum; quóniam mihi malum ádjacet : condelector enim legi Dei ſecundùm interiórem hóminem; vídeo autem áliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ : & captivantem me in lege peccáti, quæ eſt in membris meis. Infelix ego homo; quis me liberábit de córpore mortis hujus? Grátia Dei per Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum. Igitur ego ipſe mente ſérvio legi Dei : carne autem legi peccáti.

[*Hæc Lectio Scripturæ occurrentis, ſi ſit Dominica, dividitur in tres, ad Aſteriſcos* * *.*]

Lectio ij.

TItus orígine gentílis ad fidem converſus : Apóſtolo conſtanter adhæſit. Hunc Apóſtolus dilectum ſuum fílium; ſócium, adjutórem ſuum appellat : & ordinátum ab Eccleſiis peregrinatiónis ſuæ cómitem. Corinthum ad componendas iſtius eccléſiæ controvérſias miſſus, quàm fidéliter magiſtri mores ſit ſecútus : teſtantur hæc Apóſtoli ad Coríntthios verba; Numquid Titus vos circumvénit? Nonne eódem ſpíritu ambulávimus? Nonne iiſdem veſtígiis? Cùm Paulus Cretæ, ubi evangélium plantáverat, diútiùs morári non poſſet : opus perficiendum Tito relíquit, illumque totíus ínſulæ gubérnio præpóſuit. Quo témpore & quo mortis génere decéſſerit, incertum.

Lectio iij.

De ſancto Odilone Abbate.

ODílo in Arvernis equeſtri génere natus : ex Brivatenſi clérico in Cluniacenſi monaſtério factus eſt mónachus. Ibi deinceps ómnium votis ſolus ipſe reluctans Abbas electus : in commiſſi regíminis cura plúrimis cœpit florére virtútibus. In erogandis eleemóſynis ita largus erat; ut exhauſtis jam in páuperum uſus monaſtérii æráriis, præſertim dum fames válida fines Aquitániæ vehementer affligeret : ſacris Eccléſiæ vaſis inſignibuſque ornamentis non pepércerit. Omnibus Ordinis ſui monaſtériis generáli decréto indixit; ut quemádmodùm die primo Novembris per univerſam Eccléſiam ómnium Sanctórum ſolémnitas agebátur : ita in pſalmis & eleemóſynis præci-

Digitized by Google

puèque Miſſárum ſolémniis, ómnium in Chriſto quieſcéntium memória celebrarétur. Quod pium inſtitútum deinceps probávit : & ubíque pauló poſt témpore amplexa eſt Eccléſia. Dum autem Odílo in bonis móribus ſanctæque converſatiónis incrementis in dies créſceret : plúribus coruſcávit miráculis. Epiſcopátum Lugdunenſem, ad quem ſanctitátis famâ vocátus fúerat : fírmiter recuſávit. Multis tandem functus ad fratrum utilitátem labóribus, Silviniácum devénit ; ubi morbo correptus, poſtquàm ſalutáris Eucharíſtiæ ſacramenta percépit : in Dómino quiévit die primo Januárii, anno milléſimo quadragéſimo-nono.

AD LAUDES.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui beátum Titum fidélem Evangélii miniſtrum eâ caritáte repleſti quæ non quærit quæ ſua ſunt : concéde, quæſumus ; ut ejus interceſſióne à terrénis cupiditátibus immúnes : te ſolum Deum ſemper quærámus. Per Dóminum.

Fit Commemoratio de ſancto Odilone Abbate, Ant. Ecce ego. ℣. Veníte. *Oratio,* Deus, cujus múnere. xxxviij.

Deinde, de Virgine Deipara, 304.

AD VESPERAS.

Commemoratio de Virgine Deipara, 306.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

DIE V. JANUARII.
IN VIGILIA EPIPHANIÆ.

¶ *Si hæc Vigilia occurrat in Dominica, Officium fit ut notatur ſuprà in Dominicis à Circumciſione,* 303. *exceptis quæ ſequuntur.*

*IN I. NOCT. Tres Lect. ſumuntur de Epiſtola ad Romanos, ut infrà ; & è duabus fiunt tres, diviſionibus factis ad * * Aſteriſ.* ℟℟℟. *ut ſuprà,* 310.

IN II. NOCT. Tres Lect. & ℟℟℟. *ut ſuprà,* 311.

IN III. NOCTURNO.

℣. Timébunt gentes nomen tuum, Dñe ; ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam. *Pſ.* 101.

*Tres Lectiones infrà ex Homilia, diviſionibus factis ad * * Aſteriſcos.*

℟. *vij.* Terra Zabúlon. *ſine* Glória Patri. *infrà,* 330.

℟. *viij.* Dóminus dixit. *infrà,* 329.

℟. *ix.* Ecce electus meus. *cum* Glória Patri. 330. *Dicitur* Te Deum.

[*Reliqua, ut in Officio Vigiliæ.*]

Digitized by Google

¶ *Si autem Vigilia iſta occurrat in Feriis, Officium ſit ut ſequitur.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus Rex magnus ſuper omnem terram: * Veníte, adorémus. *Pſ.* 46.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Fac, Chriſte. 307. *Pſal. & Ant. de Pſalt.*

℣. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine; ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam. *Pſ.* 101.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 8.

NIhil ergo nunc damnatiónis eſt iis qui ſunt in Chriſto Jeſu: qui non ſecundùm carnem ámbulant. Lex enim ſpíritûs vitæ in Chriſto Jeſu liberávit me à lege peccáti & mortis. Nam quod impoſsíbile erat legi, in quo infirmabátur per carnem; Deus Fílium ſuum mittens in ſimilitúdinem carnis peccáti: & de peccáto damnávit peccátum in carne; ut juſtificátio legis implerétur in nobis: qui non ſecundùm carnem ambulámus, ſed ſecundùm ſpíritum. [*] Qui enim ſecundùm carnẽ ſunt, quæ carnis ſunt ſápiunt; qui verò ſecundùm ſpíritum ſunt: quæ ſunt ſpíritûs ſéntiunt. Nam prudéntia carnis, mors eſt: prudéntia autem ſpíritûs, vita & pax.

℟. Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu. * Póſtula à me, & dabo tibi gentes hereditátem tuam, & poſſeſſiónem tuam términos terræ. ℣. Sic præcépit Dóminus: Póſui te in lucem géntium, ut ſis in ſalútem uſque ad extrémum terræ. * Póſtula à me. *Pſ.* 2. *Act.* 13.

Lectio ij.

QUi autem in carne ſunt: Deo placére non poſſunt. Vos autem in carne non eſtis, ſed in ſpíritu: ſi tamen Spíritus Dei hábitat in vobis. Si quis autem Spíritum Chriſti non habet: hic non eſt ejus. Si autem Chriſtus in vobis eſt, corpus quidem mórtuum eſt propter peccátum: ſpíritus verò vivit propter juſtificatiónem. [*] Quòd ſi Spíritus ejus qui ſuſcitávit Jeſum à mórtuis, hábitat in vobis; qui ſuſcitávit Jeſum Chriſtum à mórtuis, vivificábit & mortália córpora veſtra: propter inhabitantem Spíritum ejus in vobis. Ergo, fratres, debitóres ſumus non carni: ut ſecundùm carnem vivámus. Si enim ſecundùm carnem vixéritis, moriémini; ſi autem ſpíritu facta carnis mortificavéritis: vivétis. Quicumque enim Spíritu Dei aguntur: ii

Digitized by Google

ſunt filii Dei. Non enim accepiſtis ſpíritum ſervitútis iterùm in timóre; ſed accepiſtis ſpíritum adoptiónis filiórum, in quo clamámus: Abba, Pater. Ipſe enim Spíritus teſtimónium reddit ſpirítui noſtro: quòd ſumus filii Dei.

℟. Ecce electus meus, dicit Dóminus, complácuit ſibi in illo ánima mea: dedi Spíritum meum ſuper eum. * Judícium géntibus próferet; & legem ejus ínſulæ expectábunt. ℣. Notum ſit vobis quóniam Géntibus miſſum eſt hoc ſalutáre Dei, & ipſi áudient. * Judícium. *Iſ.* 42. *Act.* 28.

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Matthæum.

Cap. 2.

IN illo témpore: Defuncto Heróde, ecce Angelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph in Ægypto. Et réliqua.

Homília ſancti Hilárii Epíſcopi.

Comment. in Matth. Cap. 2.

MOrtuo Heróde: Joſeph per Angelum monétur ut in Judæam cum Púero & matre ipſíus rédeat. Et revertens, cùm Archélaum Heródis fílium regnáre audiſſet: tímuit eò vénire; & per Angelum monétur ut in Galilæam tránſeat: & in regiónis ejus civitáte Názareth inhábitet. [*] Reverti ergo ad Judæam monétur: & reverſus timet. Et rurſùm viſu admónitus: tranſíre ad regiónem Géntium jubétur. Sed aut timére eum qui admónitus ſit, non opórtuit: aut per Angelum deferri admonítio mox mutanda non débuit. Verùm typica rátio ſerváta eſt. [*] Joſeph enim Apoſtolórum habet ſpéciem: quibus Chriſtus circumferendus eſt créditus. Hi, tanquam Heróde mórtuo, id eſt, pópulo ejus & regno in paſſióne Dómini deperdito, Judæis prædicáre ſunt juſſi; miſſi enim erant ad oves pérditas domûs Iſrael: ſed manente hereditáriæ infidelitátis dominátu, métuunt & recédunt. Admóniti per viſum, ſancti ſcilicet Spíritûs donum in Géntibus contemplantes; ad eas tránsferunt Chriſtum, Judææ miſſum: ſed vitam & ſalútem Géntium nuncupátum.

℟. Terra Zabúlon & terra Néphthali, via maris trans Jordánem Galilææ géntium: * Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnã. ℣. Conſurgens Joſeph accépit Púerum & matrem ejus, & venit in terram Iſrael; & admónitus in ſomnis, ſeceſſit in partes Galilææ. * Pópulus. [*Cùm Offic. ſit*

Digitized by Google

in Feriis, Glória. * Pópulus.] *Iſ.* 9. *Matth.* 2.

Dicitur Te Deum. *ſi ſit Dominica.*

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. g. MAgnificábor, & ſanctificábor, & notus ero in óculis multárum géntium; & ſcient quia ego Dóminus. *Ezech.* 38.

Ant. 2. D. Vénient ab extrémis terræ, & dicent: Verè mendácium poſſedérunt patres noſtri, vanitátem quæ eis non prófuit. *Jerem.* 16.

Ant. 6. *C.* Incurvábitur ſublímitas hóminum, & elevábitur Dóminus ſolus in die illa, & idóla pénitus conterentur. *Iſ.* 2.

Ant. 8. *G.* Reddam pópulis lábium electum, ut invocent omnes in nómine Dómini, & ſérviant ei húmero uno. *Soph.* 3.

Ant. 4. E. Mihi flectétur omne genu; & omnis lingua confitébitur Deo. Allelúia. *Rom.* 14.

Capitulum. Zach. 2.

APplicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa: & erunt mihi in pópulum; & habitábo in médio tuî: & ſcies quia Dóminus exercítuum miſit me ad te.

Hymnus, Divíne. 304.

℣. Deus, in ſancto via tua: ℟. Notam feciſti in pópulis virtútem tuã. *Pſ.*76.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Véniens Joſeph habitávit in civitáte quæ vocátur Názareth; ut adimplerétur quod dictum eſt per Prophétas: Quóniam Nazaræus vocábitur. *Matth.* 2.

Oratio.

COrda noſtra, quæſumus, Dómine, ventúræ feſtivitátis ſplendor illuſtret; quo mundi hujus ténebris carére valeámus: & pervenire ad pátriam claritátis æternæ. Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio de Virgine Deipara, ut ſuprà, 308.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Magnificábor.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

CANON, ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Vénient.

Capitulum. Iſaíæ 65.

QUæſiérunt me qui antè non interrogábant; invenérunt qui non quæſiérunt me: Dixi, Ecce ego, ecce ego ad Gentem quæ non invocábat nomen meum.

℟. *br.* Pópulus quem ignóro, * ſérviet mihi. * Allelúia, allelúia. Pópulus. ℣. Audítu auris * obédient mihi. * Allelúia. Glória Patri. Pópulus.

℣. Confitébor tibi, Dó-

mine, in géntibus, ℟. Et nómini tuo cantábo *Cant.* 2. *Reg.* 22.

AD SEXTAM.

Ant. 6. C. Incurvábitur.

Capitulum. Apoc. 15.

QUis non timébit te, Dómine, & magnificábit nomen tuum? quia ſolus pius es; quóniam omnes gentes vénient: & adorábunt in conſpectu tuo.

℟. *br.* Benedicentur in ipſo * omnes tribus terræ. * Allelúia, allelúia. Benedicentur. ℣. Omnes gentes * magnificábunt eum. * Allelúia. Glória Patri. Benedicentur. *Pſ.* 71.

℣. Magnificéntiam glóriæ ſanctitátis tuæ loquentur, ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Pſ.* 144.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Mihi.

Capitulum. Sophon. 2.

ATtenuábit Dñus omnes deos terræ; & adorábunt eum viri de loco ſuo: omnes ínſulæ géntium.

℟. *br.* Adorábunt eum * omnes reges terræ. * Allelúia, allelúia. Adorábunt. ℣. Omnes gentes * ſérvient ei. * Allelúia. Glória. Adorábunt. *Pſ.* 71.

℣. Dómini eſt regnum; ℟. Et ipſe dominábitur géntium. *Pſ.* 21.

DIE VI. JANUARII.

IN EPIPHANIA DOMINI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. D. ECce ego declinábo ſuper Jerúſalem quaſi flúvium pacis, & quaſi torrentem inundantem glóriam géntium. *Iſ.* 66.

Ant. 2. D. Quómodò ponam te in fílios, & tríbuam tibi hereditátem præcláram exercítuum géntiũ? *Jerem.* 3.

Ant. 3. a. Exurge, & vide collectos fílios tuos ab oriente ſole uſque ad occidentem, in verbo Sancti, gaudentes Dei memóriâ. *Baruch.* 5.

Ant. 5. a. Diláta locum tentórii tui; ad déxteram enim & ad lævam penetrábis: & ſemen tuum gentes hereditábit. *Iſ.* 54.

Ant. 6. F. Vidébis, & áf-

flues; & mirábitur & dilatábitur cor tuum, quando converſa fúerit ad te fortitúdo géntium. *Iſ.* 60.

Capitulum. Rom. 15.

ERit radix Jeſſe; & qui exurget régere gentes: in eum gentes ſperábunt.

Hymnus.

QUæ ſtella ſole púlchrior
Coruſcat? hæc Regis novi
Revélat ortus: hæc Dei
Præſignat ad cunas iter.

Stat vátibus priſcis fides;
En ſtella ſurgit ex Jacob:
Arrectus ad ſpectáculum
Eóus orbis émicat.

Dum ſidus ádmonet forìs,
Lux fulget intùs clárior;
Suadetque vi blandâ Magos
Signi datórem quærere.

Segnes amor neſcit moras:
Labor, perícla, nil movent:
Domum, propinquos, pátriam,
Deo vocante, déſerunt.

Micante dum nos állicis,
O Chriſte, ſtellâ grátiæ;
Ne tarda cœleſti ſinas
Obſtáre corda lúmini.

Qui lumen eſt, ſit laus Patri;
Qui ſe revélat Géntibus,
Sit laus perennis Filio:
Par ſit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Annuntiábunt cœli juſtítiam Dómini. ℟. Pópulo qui naſcétur, quem fecit Dóminus. *Pſ.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Cívitas Dei luce ſpléndidâ fulgébis: natiónes ex longinquo ad te vénient; & múnera deferentes, adorábunt in te Dñum. *Tob.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. a. Illumináre, Jerúſalem; quia venit lumen tuum, & glória Dñi ſuper te orta eſt. *Iſ.* 60.

Hymnus, Mundi ſalus. 33, *cum Doxologia ſequenti, quæ dicitur ad omnes Horas in fine Hymnorum ejuſdem metri:*

Qui te revélas Géntibus,
Jeſu, tibi ſit glória.
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. c. Ego Dóminus dedi te in fœdus pópuli, in lucem Géntium. Allelúia. *Iſ.* 42.

AD OFFICIUM NOCT.

Dictis ſecretò Pater. Ave. Credo. *inchoatur abſolutè ut ſequitur.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Afferte.

In Pſ. Afferte Dño. 146.

Ant. Afferte Dómino, fílii Dei; afferte Dómino glóriam & honórem: adoráte Dñum in aula ſancta ejus.

Ant. 3. a. Vidéte.

In Pſ. Deus noſter refúgium. 148. *Ant.* Vidéte quóniam ego ſum Deus: exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Ant. 2. D. Pſállite Deo noſtro.

In Pſ. Omnes gentes. 49. *Ant.* Pſállite Deo noſtro, pſállite: pſállite regi noſtro pſállite; quóniam rex omnis terræ Deus.

℣. Ipſe eſt Dóminus Deus; ℟. Et adorábunt eum. *Pſ.* 44.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta. *Cap.* 55.

OMnes ſitientes, veníte ad aquas; & qui non habétis argentum, properáte: émite, & comédite; veníte, émite, abſque argento & abſque ulla commutatióne: vinum & lac. Quare appénditis argentum non in pánibus; & labórem veſtrum non in ſaturitáte? Audíte audientes me, & comédite bonum: & delectábitur in craſſitúdine ánima veſtra. Inclináte aurem veſtram; & veníte ad me: audíte, & vivet ánima veſtra; & fériam vobiſcum pactum ſempiternum: miſericórdias David fidéles. Ecce teſtem pópulis dedi eum: ducem ac præceptórem Géntibus. Ecce gentem quam neſciébas, vocábis; & Gentes quæ te non cognovérunt, ad te current propter Dóminum Deum tuũ, & Sanctum Iſrael: quia glorificávit te.

℟. Viri ſublímes ad te tranſíbunt, & * Tui erunt: te adorábunt, teque deprecabuntur: Tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus. ℣. Eſt repromíſſio ómnibus qui longè ſunt, quoſcumque advocáverit Dñus Deus noſter. * Tui erunt. *Iſ.* 45. *Act.* 2.

Lectio ij. Cap. 60.

SUrge, illumináre, Jerúſalem; quia venit lumen tuum: & glória Dómini ſuper te orta eſt. Quia ecce ténebræ opérient terram, & calígo pópulos; ſuper te autem oriétur Dóminus: & glória ejus in te vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo: & reges in ſplendóre ortûs tui. Leva in circúitu óculos tuos, & vide: omnes iſti congregáti ſunt, venérunt tibi; fílii tui de longè vénient: & fíliæ tuæ de látere ſurgent. Tunc vidébis, & áfflues & mirábitur & dilatábitur cor tuum; quando converſa fúerit ad te multitúdo maris: fortitúdo Géntium vénerit tibi. Inundátio camelórum opériet te, dromedárii Mádian, & Epha: omnes de Saba vénient; aurum & thus deferentes: & laudem Dómino annuntiantes.

℟. Vénient pópuli mul-

ti, & gentes robuſtæ, * Ad quærendum Dóminum exercítuum in Jerúſalem, & deprecandam fáciem Dómini. ℣. Vénient ab Oriente, & Occidente, & Aquilóne, & Auſtro, * Ad quærendum. *Zach.* 8. *Luc.* 13.

Lectio iij. C. 61. *&* 62.

GAudens gaudébo in Dómino; & exultábit ánima mea in Deo meo: quia índuit me veſtimentis ſalútis; & indumento juſtítiæ circúmdedit me quaſi ſponſum decorátum corónâ: & quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis. Sicut enim terra profert germen ſuum; & ſicut hortus ſemen ſuum gérminat: ſic Dóminus Deus germinábit juſtítiam & laudem coram univerſis géntibus. Propter Sion non tacébo: & propter Jerúſalem non quieſcam; donec egrediátur ut ſplendor Juſtus ejus: & Salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. Super ipſum continébunt reges os ſuum: * Quia quibus non eſt narrátum de eo, vidérunt; & † Qui non audiérunt, contempláti ſunt. ℣. An Judæórum Deus tantùm? nonne & Géntium? * Quia. Glória Patri. † Qui non audiérunt. *Iſ.* 52. *Rom.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. d. Omnis terra. *In Pſ.* Jubiláte Deo... pſalmum. 9. *Ant.* Omnis terra adóret te, & pſallat tibi: pſalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Ant. 1. D. Reges Tharſis. *In Pſ.* Deus, judícium. *cum ſua diviſione*, 58. *Ant.* Reges Tharſis, & ínſulæ múnera ófferent: reges Arabum & Saba dona addúcent.

Ant. 4. E. Omnes gentes. *In Pſ.* Inclína, Dómine. *cum ſua diviſione*, 155. *Ant.* Omnes gentes, quaſcumque feciſti, vénient & adorábunt coram te, Dómine.

℣. Dábitur ei de auro Arábiæ; ℟. Et adorábunt de ipſo ſemper. *Pſ.* 71.

Lectio iv.

Sermo ſancti Leónis Papæ. *In Epiph.* 2.

GAudéte in Dómino, dilectíſſimi; iterùm dico, Gaudéte: quóniam brevi intervallo témporis poſt ſolemnitátem Nativitátis Chriſti, feſtívitas Declaratiónis ejus illuxit; & quem in illo die Virgo péperit: in hoc mundus agnóvit. Verbum enim caro factum, ſic ſuſceptiónis noſtræ temperávit exórdia; ut natus Jeſus, & credéntibus manifeſtus: & perſequéntibus eſſet occultus. Jam tunc ergo cœli enarravérunt glóriam Dei; & in omnem terram ſonus veritátis exívit: quando & paſtóribus exércitus Angelórum, Salvatóris éditi an-

Digitized by Google

nuntiátor appáruit; & Magos ad eum adorandum prævia ſtella perduxit ⁝ ut à ſolis ortu uſque ad occáſum veri Regis generátio coruſcáret; cùm rerum fidem & regna Orientis per Magos díſcerent ⁝ & Románum Impérium non latéret.

℟. Cùm natus eſſet Jeſus in Béthleem Juda in diébus Heródis regis, * Ecce Magi ab Oriente venérunt Jeroſólymam. ℣. Circúmſpice, Jerúſalem, ad Orientem, & vide jucunditátem à Deo tibi venientem. * Ecce. *Matth.* 2. *Baruch.* 4.

Lectio v.

NAm & ſævítia Heródis volens primórdia ſuſpecti ſibi Regis extínguere ⁝ huic diſpenſatióni néſciens ſerviébat; ut dum atróci intentus facínori ⁝ ignótum ſibi púerum indiſcréta infántiũ cæde perſéquitur; annuntiátum cœlitùs Dominatóris ortum inſígnior ubíque fama loquerétur ⁝ quàm promptiórem ad narrandum diligentioremque faciébat; & ſupernæ ſignificatiónis nóvitas ⁝ & cruentíſſimi perſecutóris impíetas. Tunc autem étiam Ægypto Salvátor illátus eſt; ut gens antíquis erróribus dédita, jam ad vicínam ſalútem per occultam grátiam vocarétur ⁝ & quæ nondum ejécerat ab ánimo ſuperſtitiónem, jam hoſpítio recíperet veritátem.

℟. Venérunt Magi, dicentes: ubi eſt qui natus eſt rex Judæórum? * Vídimus ſtellam ejus in Oriente, & vénimus adoráre eum. ℣. Oriétur ſtella ex Jacob, & conſurget virga de Iſrael: de Jacob erit qui dominétur. * Vídimus ſtellam. *Matth.* 2. *Num.* 24.

Lectio vj.

AGnoſcámus ergo, dilectíſſimi, in Magis adoratóribus Chriſti vocatiónis noſtræ fideíque primítias ⁝ & exultántibus ánimis beátæ ſpei inítia celebrémus. Exindè enim in æternam hereditátem cœpimus introíre ⁝ exindè nobis Chriſtum loquéntia Scripturárum arcána patuérũt; & véritas quam Judæórum obcæcátio non recépit ⁝ ómnibus natiónibus lumen ſuum invexit. Honorétur ítaque à nobis ſacratíſſimus dies, in quo ſalútis noſtræ Auctor appáruit; & quem Magi infantem veneráti ſunt in cunábulis ⁝ nos omnipotentem adorémus in cœlis. Ac ſicut illi de theſauris ſuis myſticas Dómino múnerum ſpécies obtulérunt ⁝ ita & nos de córdibus noſtris, quæ Deo ſunt digna promámus.

℟. Ecce ſtella quam víderant

derant Magi in Oriente, antecedébat eos, uſque dum véniens ſtaret ſuprà ubi erat Puer. * Videntes ſtellam, gavíſi ſunt gáudio magno valde. ℣. Ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in ſplendóre ortûs tui. * Videntes. Glória. * Videntes. *Matth.* 2. *Iſ.* 60.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Veníte.

Pſalmus 94. *ſec. Vulg.*

VEníte, exultémus Dómino: * jubilémus Deo ſalutári noſtro.

Præoccupémus fáciē ejus in confeſſióne, * & in pſalmis jubilémus ei;

Quóniam Deus magnus Dóminus, * & rex magnus ſuper omnes deos:

Quia in manu ejus ſunt omnes fines terræ; * & altitúdines móntium ipſíus ſunt:

Quóniam ipſíus eſt mare, & ipſe fecit illud; * & ſiccam manus ejus formavérunt.

Veníte, adorémus, & procidámus, * & plorémus ante Dóminum qui fecit nos;

Quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter, * & nos pópulus páſcuæ ejus; & oves manûs ejus.

Hódie ſi vocem ejus audiéritis, * nolíte obduráre corda veſtra:

Sicut in irritatióne ſecundùm diem tentatiónis in deſerto, * ubi tentavérunt me patres veſtri, probavérunt me, & vidérunt ópera mea.

Quadraginta annis offenſus fui generatióni illi, * & dixi: Semper hi errant corde.

Et iſti non cognovérunt vias meas: * ut jurávi in ira mea; Si introíbunt in réquiem meam.

Ant. Veníte, adorémus eum; quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter.

Ant. 6. *C.* Annuntiáte.

In Pſ. Cantáte ... omnis terra. 48. *Ant.* Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Ant. 5. a. Annuntiavérunt.

In Pſ. Dóminus regnávit, exultet. 62. *Ant.* Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus, & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

℣. Laudáte Dóminum, omnes gentes; ℟. Quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus. *Pſ.* 116.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 2.

CUm natus eſſet Jeſus in Béthleem Juda in diébus Heródis regis; ecce Magi ab Oriente venérunt

Jeroſólymam? dicentes. Ubi eſt qui natus eſt Rex Judæórum? Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 10. *n.* 2. *in Evang.*

IN ómnibus ſignis, quæ, vel naſcente Dómino, vel moriente, monſtráta ſunt: conſiderandum nobis eſt, quanta fúerit in quorumdam Judæórum corde durítia; quæ hunc nec per prophétiæ donum: nec per mirácula agnóvit. Omnia quippe elementa auctórem ſuum veniſſe teſtáta ſunt. Ut enim de eis quiddam uſu humáno loquar; Deum hunc cœli eſſe cognovérunt: quia prótinus ſtellam miſérunt. Mare cognóvit: quia ſub plantis ejus ſe calcábile præbuit. Terra cognóvit: quia eo moriente contrémuit. Sol cognóvit: quia lucis ſuæ rádios abſcondit. Saxa & paríetes cognovérunt: quia témpore mortis ejus ſciſſa ſunt. Infernus agnóvit: quia hos quos tenébat mórtuos, réddidit. Et tamen hunc: quem Dóminum ómnia inſenſibília elementa ſenſérunt; adhuc infidélium Judæórum corda Deum eſſe mínimè cognóſcunt: & durióra ſaxis ſcindi ad pœnitendum nolunt. Qui étiam ad damnatiónis ſuæ cúmulum, eum quem natum deſpíciunt: naſciturúm longè ante præſcivérunt; & non ſolùm quia naſcerétur nóverant: ſed étiam ubi naſcerétur; ut ipſa eórum ſciéntia & illis fíeret ad teſtimónium damnatiónis: & nobis ad adjutórium credulitátis.

℟. Intrantes domum, invenérunt Púerum cum María matre ejus: & * Procidentes, adoravérunt eum; & apertis theſauris ſuis, obtulérunt ei múnera, aurum, thus, & myrrham. ℣. De Saba vénient, aurum & thus deferentes, & laudem Dómino annuntiantes: * Procidentes. *Matth.* 2. *Iſ.* 60.

Lectio viij. n. 3.

NAtivitáte Regis noſtri cógnitâ; Heródes ad cállida argumenta convértitur: ne terréno regno privarétur. Renuntiári ſibi ubi Puer invenirétur póſtulat; adoráre eum velle ſe ſímulat: ut ſi hunc inveníre poſſit, extínguat. Sed quanta eſt humána malítia contra conſílium divinitátis? Scriptum quippe eſt. Non eſt ſapiéntia; non eſt prudéntia: non eſt conſílium contra Dóminum. Nam ea quæ appáruit ſtella, Magos perdúcit; natum Regem repériunt, múnera déferunt: & ne redíre ad Heródem débeant, in ſomnis admonentur. Sicque fit ut Jeſum, quem quærit Heródes: inveníre non poſſit.

Cujus perſónâ, qui álii quàm hypócritæ deſignantur; qui, dum fictè quærunt, inveníre Dóminum nunquam merentùr?

℞. Obtulérunt Magi múnera; & * Reſponſo accepto in ſomnis ne redírent ad Heródem, per áliã viam reverſi ſunt in regiónem ſuam. ℣. Réprobat Dóminus consília príncipum: conſiliũ autem Dñi in æternum manet. * Reſponſo accepto. *Matth.* 2. *Pſ.* 32.

Lectio ix: n. 6.

MAgi aurum, thus & myrrham déferunt. Aurum quippe regi cóngruit; thus verò in Dei ſacrifícium ponebátur: myrrhâ autem mortuórum córpora condiuntur. Eum ergo Magi quem adórant, étiam myſticis munéribus prædicant: auro, regem; thure, Deum: myrrhâ, mortálem. Nos ítaque nato Dómino offerámus aurum, ut hunc ubíque regnáre fateámur: offerámus thus, ut credámus quòd is qui in témpore appáruit; Deus ante témpora éxtitit: offerámus myrrham; ut eum quem crédimus in ſua divinitáte impaſſíbilem: credámus étiam in noſtra fuiſſe carne mortálem.

℞. Myſtérium Chriſti, quod áliis generatiónibus non eſt ágnitum, nunc revelátum eſt: Gentes eſſe coherédes, & concorporáles, & compartícipes promiſſiónis Dei in Chriſto Jeſu; * Ut innoteſcat multiformis ſapiéntia Dei. ℣. Dicit Dóminus: Ultra flúmina Æthiópiæ, inde ſúpplices mei; fílii diſperſórum meórum déferent munus mihi; * Ut. Glória. * Ut. *Epheſ.* 3. *Sophon.* 3.

Dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 6. F. BEnígnitas & humánitas appáruit Salvatóris noſtri Dei. Allelúia. *Tit.* 3.

Ant. 2. D. Vita manifeſtáta eſt: & vídimus vitam æternam quæ erat apud Patrem, & appáruit nobis. Allelúia. 1. *Joan.* 1.

Ant. 7. *d.* Qui dixit de ténebris lucem ſplendéſcere, ipſe illuxit in córdibus noſtris ad illuminatiónem ſciéntiæ claritátis Dei in fácie Chriſti Jeſu. Allelúia. 2. *Cor.* 4.

Ant. 1. *g.* Vóluit.

Canticum. Iſaíæ 49.

LAudáte, cœli; & exultá, terra: * jubiláte, montes, laudem.

Quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum, * & páuperum ſuórum miſerébitur.

Et dixit Sion: Derelíquit me Dóminus, * & Dóminus oblítus eſt mei.

Numquid oblivíſci poteſt múlier infantem ſuum,* ut non miſereátur fílio úteri ſui?

Et ſi illa oblíta fúerit, * ego tamen non oblivíſcar tuî.

Ecce in mánibus meis deſcripſi te: * muri tui coram óculis meis ſemper.

Venérunt ſtructóres tui: * deſtruentes te, & diſſipantes à te exíbunt.

Leva in circúitu óculos tuos, & vide: * omnes iſti congregáti ſunt, venérunt tibi.

Vivo ego, dicit Dóminus, * quia ómnibus his velut ornamento veſtiéris, & circúmdabis tibi eos quaſi ſponſa.

Quia deſerta tua, & ſolitúdines tuæ, & terra ruínæ tuæ, nunc anguſta erunt præ habitatóribus; * & longè fugabuntur qui abſorbébant te.

Adhuc dicent in áuribus tuis fílii ſterilitátis tuæ: * Anguſtus eſt mihi locus, fac ſpátium mihi ut hábitem.

Et dices in corde tuo: Quis génuit mihi iſtos? * ego ſtérilis & non páriens, tranſmigráta & captíva.

Et iſtos quis enutrívit? ego deſtitúta & ſola: * & iſti ubi erant?

Ant. Vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ ſacramenti hujus in Géntibus: quod eſt Chriſtus. Allelúia. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. E. Grátia data eſt à Deo, ut fiat oblátio Géntium accepta, & ſanctificáta in Spíritu ſancto. Allelúia. *Rom.* 15.

Capitulum. 2. Tim. 1.

DEus nos liberávit, & vocávit vocatióne ſuâ ſanctâ, non ſecundùm ópera noſtra; ſed ſecundùm propóſitum ſuum, & grátiam quæ data eſt nobis in Chriſto Jeſu ante témpora ſeculária: manifeſtáta eſt autem nunc per illuminatiónem Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti.

Hymnus.

LInquunt tecta Magi
príncipis urbis,
Et parvæ cúpidis mœnia
Bethlem
Votis præcípiunt; jamque ſub imo
Spe ſubnixa fides corde
triumphat.
O qui lætítiæ ſenſus! ut
illis
Signans rurſus iter ſtella
refulſit;
Incumbenſque domo lámpade pronâ,
Infantem exhíbuit matris
in ulnis!
Non hîc ſplendet ebur,
non micat aurum:
Non velat rútilans púrpura corpus:
Horrens hîc ſtábulum,
régia; nudum

Hic præſépe, thronus; púrpura, panni.
Reges pompa álios dives adornet:
Regnantem méliùs ſe probat ipſe
In vili pálea, páupere cultu,
Flectens império corda potenti.
Ad cunas húmiles póplite curvo,
Præſens in Púero Numen adórant:
Et nos ad Púerum, digna propágo,
Patrum plena fide corda ferámus.
Regi caſtus amor pórrigat aurum;
Caſtigáta hómini córpora myrrham;
Inſtar thuris erunt vota preceſque:
Illo thure Deum ritè fatémur.
Qui fons lúminis eſt, glória Patri:
Qui miro récreas lúmine Gentes,
Æquális tibi ſit glória, Nate:
Ambórum ſímilis laus ſit Amóri. Amen.

℣. Pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum: ℟. Quia proſpexit de excelſo ſancto ſuo. *Pſ.* 101.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri viſitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. Allelúia. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui hodiernâ die Unigénitum tuum Géntibus, ſtellâ duce, revelaſti: concéde propítius; ut qui jam te ex fide cognóvimus: uſque ad contemplandam ſpéciem tuæ celſitúdinis perducámur. Per Dóminum.

AD HORAS.

Pſalmi de Dominica.

In fine Hymn. doxolog.

Qui te revélas Géntibus,
Jeſu, tibi ſit glória, &c.

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Benígnitas.

Non dicitur Symbolum, Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui te revélas Géntibus.

CANON, ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Vita.

Capitulum. Rom. 3.

NUnc ſine lege juſtítia Dei manifeſtáta eſt, teſtificáta à lege & prophétis; juſtítia autem Dei per fidem Jeſu Chriſti in omnes & ſuper omnes qui credunt in eum: non enim eſt diſtínctio.

℟. *br.* Benedícite, gentes, * Deum noſtrum: * Allelúia, allelúia. Benedícite. ℣. Et audítam fácite * vocem laudis ejus. * Allelúia. Glória Patri. Benedícite. *Pſ.* 65.

Digitized by Google

℣. In conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam : ℟. Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ. *Pſ.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Qui dixit.

Capitulum. Iſaíæ 49.

DEdi te in fœdus pópuli, ut ſuſcitáres terram, & poſſidéres hereditátes diſſipátas ; ut díceres his qui vincti ſunt : Exíte ; & his qui in ténebris : Revelámini.

℟. *br.* Benedictus qui venit * in nómine Dómini. * Allelúia, allelúia. Benedictus. ℣. Deus Dóminus, * & illuxit nobis. * Allelúia. Glória. Benedictus. *Pſ.* 117.

℣. Apud te, Dómine, eſt fons vitæ ; ℟. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. *Pſ.* 35.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Grátia.

Capitulum. Rom. 15.

DIco Gentes ſuper miſericórdia honoráre Deum, ſicut ſcriptum eſt : Proptéreà confitébor tibi in Géntibus, Dómine, & nómini tuo cantábo ; Et íterùm dicit : Lætámini, Gentes, cum plebe ejus.

℟. *br.* Afferte Dómino, pátriæ géntium, * afferte Dómino glóriam & honórem. * Allelúia, allelúia. Afferte. ℣. Afferte Dómino * glóriam nómini ejus. * Allelúia. Glória Patri. Afferte. *Pſ.* 95.

℣. Veníte in conſpectu ejus, ℟. Et adoráte Dóminum in decóre ſancto. 1. *Par.* 16.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. Myſtérium.

In Pſ. Dixit Dóminus. 28.

Ant. 1. g. MYſtérium quod abſcónditum fuit à ſéculis & generatiónibus, nunc manifeſtátum eſt. Allelúia. *Coloſſ.* 1.

Ant. 2. D. Gentes.

In Pſ. Laudáte, púeri. 29.

Ant. Gentes quæ non ſectabantur juſtítiam, apprehendérunt juſtítiam ; juſtítiam autem quæ ex fide eſt. Allelúia. *Rom.* 9.

Ant. 3. a. In Chriſto Jeſu.

In Pſ. Laudáte Dóminum. 144. *Ant.* In Chriſto Jeſu, vos qui erátis longè, facti eſtis propè ; ipſe enim eſt pax noſtra, qui fecit útraque unum. Allelúia. *Epheſ.* 2.

Ant. 4. E. Véniens.

In Pſ. Lætátus ſum. 72. *Ant.* Véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuiſtis, & pacem iis qui propè. Allelúia. *Epheſ.* 2.

Ant. 5. C. Non eſt.

In Pſ. Confitébor tibi.... quóniam. 111. *Ant.* Non eſt perſonārū acceptor Deus ; ſed in omni gente, qui timet eum, & operátur juſtítiam, acceptus eſt illi. Allelúia. *Act.* 10.

Digitized by Google

Capitulum. Rom. 9.

VOcávit nos Deus non ſolùm ex Judæis, ſed étiam ex Géntibus, ſicut in Oſée dicit : Vocábo non plebem meam, plebem meam; & non dilectam : & non miſericórdiam conſecútam, miſericórdiam conſecútam.

Hymnus.

HUc vos, ô míſeri : ſurda relínquite,
Quæ cæci cólitis, mutaque númina :
Se vobis áperit ſpléndida cívitas,
Veri Núminis hóſpita.
En veſtræ præeunt primítiæ Magi,
Vatum dicta patent : exitiálibus
Errórum ténebris óbſita gens diu,
Miro lúmine ſpárgitur.
Ambo ſic pópuli, diſſociábilis
Quos dudum páries ſéparat, únicum
In corpus cóeunt, Hoc próprium modò
Ambóbus máneat decus!
O arcána Dei conſília ! ó tuo
Deturbáta gradu, primus amor Dei,
Plebs Judæa! tuis glória géntium
Damnis, vitaque náſcitur.
Jam natíva óleæ bráchia décidunt,
Rami degéneres, germen adúlterum;
Miraturque novos fémine non ſuo
Arbor créſcere ſúrculos.
Nos radix óleæ ſúſtinet.
Ah! cave,
Qui ſtas, ne ſtérili defícias fide.
Tu ramos véteres ínſere dénuò :
Tu ſerva, Deus, ínſitos;
Qui nos membra ſacri córporis éfficit,
Sit laus ſumma Patri; laus quoque Fílio;
Cujus membra ſumus : quo vigor ínfluit
Membris, laus tibi, Spíritus. Amen.

℣. Pópuli confitebuntur tibi, Deus, ℟. In ætérnum, & in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. A. Manifeſtè magnum eſt pietátis ſacramentum quod manifeſtátum eſt in carne, prædicátum eſt Géntibus, créditum eſt in mundo. Allelúia. 1. *Tim.* 3.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitulum de Dominica: Reliqua, ut heri. 333.

¶ *De DOMINICA intra Octavam Epiph. in quamcumque diem Octavæ inciderit, fit Officium ut notatur infrà.*

Si verò inciderit ipſâmet die Octavâ Epiphaniæ, fiet Officium, ut habetur infrà die XIII.

Digitized by Google

Januarii, cum Commem. Dominicæ in utriſque Veſperis & Laudibus; & nona Lectio erit de Homilia ejuſdem Dominicæ.

Sabbato præcedente, (niſi ſit dies Epiph.) ad Veſperas dicuntur Pſalmi de Sabbato ſub ſola Ant. 1. g. Myſtérium quod abſcónditum fuit à ſéculis & generatiónibus, nunc manifeſtátum eſt. Allelúia. *Coloſſ.* 1.

Capitulum. Iſaíæ 45.

CONvertímini ad me, & ſalvi éritis, omnes fines terræ; quia ego Deus, & non eſt álius : In memetipſo jurávi; egrediétur de ore meo juſtítiæ verbum, & non revertétur : quia mihi curvábitur omne genu, & jurábit omnis lingua.

Hymnus, Quæ ſtella. 333.

℣. Quærite Dóminum, & virtútem ejus : ℟. Quærite fáciem ejus ſemper. 1. *Par.* 16.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Quærétis me, & inveniétis : cùm quæſiéritis me in toto corde veſtro, & inveniar à vobis, ait Dóminus. *Jerem.* 29.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemor. Epiph. per unam ex Antiphonis, quæ infrà juxta diem menſis ſingulis Octavæ diebus ad Magníficat *aſſignantur.*

℣. Pópuli. 343. *Orat.* Deus, qui hodiernâ. 341.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM
EPIPHANIÆ.
AD OFFICIUM NOCT.

℣. Dómine, lábia, &c.

Invit. Verbum vitæ appáruit nobis : * Veníte, adorémus. 1. *Joan.* 1. *Pſ.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUà lapſu tácito ſtella loquácibus
Scintillat rádiis, huc óculis Magi,
Huc deſidériis, huc rápidis ſimul
Certant téndere páſſibus.

Ut ventum Sólymam, non ſine númine
Lætam ſtella facem, proh dolor ! ócculit;
Incertoſque viæ, ceu médio vagam
Curſu, deſtítuit ratem.

Illi, nil rábiem príncipis, ínvidas
Nil artes vériti, (tanta ánimis fides !)
Urbis per trépidæ cómpita prædicant
Regem quærere ſe novum.

Nec vos írrita ſpes decípiet, Magi;
Quò divína vocat página, téndite :
Illîc quem ſua plebs réſpuit, éxteris
Regem noſſe Deum datur.

Sit laus ſumma Patri, ſummaque Filio;
Ambórum ſit idem Spirítui decus,
Qui, dum ſtella pedes prævia dírigit,
Dux mentem mélior monet. Amen.

Pſalmi de Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. O rex géntium, inter cunctos ſapientes, & in univerſis regnis nullus eſt ſimilis tuî. *Jerem.* 10.

Ant. 7. *d.* Tua eſt, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória: tuum, Dómine, regnum; & tu es ſuper omnes príncipes. 1. *Paral.* 29.

Ant. 3. *à.* Benedictum nomen glóriæ tuæ ſanctum, & laudábile in ómnibus ſéculis: benedictus es in throno regni tui. *Dan.* 3.

℣. Regnábit Deus ſuper gentes: ℟. Deus ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam. *Pſ.* 46.

Hâc nocte & ſequent. intra Octav. legitur Epiſt. prima ad Corinthios, quæ habetur infrà poſt Officium Octavæ. Lectiones verò quæ aliquando ſuperſunt de Epiſtola ad Romanos, prætermittuntur.

Poſt j. Lect. ℟. Viri ſublímes ad te tranſíbunt, & * Tui erunt: te adorábunt, teque deprecabuntur. Tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus. ℣. Et repromíſſio ómnibus qui longè ſunt, quoſcumque advocáverit Dñus Deus noſter. * Tui erunt. *Iſ.* 45. *Act.* 2.

Poſt ij. Lect. ℟. Vénient pópuli multi, & gentes robuſtæ, * Ad quærendum Dóminum exercítuum in Jerúſalem, & deprecandam fáciem Dómini. ℣. Vénient ab Oriente, & Occidente, & Aquilóne, & Auſtro, * Ad quærendum. *Zach.* 8. *Luc.* 13.

Poſt iij. Lect. ℟. Super ipſum continébunt reges os ſuum; * Quia quibus non eſt narrátum de eo, vidérunt; & † Qui non audiérunt, contempláti ſunt. ℣. An Judæórum Deus tantùm? Nonne & Géntium? * Quia. Glória. † Qui non. *Iſ.* 52. *Rom.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Paſce pópulum tuum in virga tua, gregem hereditátis tuæ. *Mich.* 7.

Ant. 6. F. Manus tua in cervícibus inimicórum tuórum, adorábunt te fílii patris tui. *Gen.* 49.

Ant. 8. c. Relinquent gentes idóla ſua, & vénient; & gaudébunt adorantes Regem Iſrael. *Tob.* 14.

℣. Adoravérunt omnes pingues terræ: ℟. In conſpectu Dómini cadent omnes qui deſcendunt in terram. *Pſ.* 21.

Digitized by Google

Lectio iv.

Sermo ſancti Máximi Epíſcopi.

Homil. 1. *in Epiph.*

IN hac, dilectíſſimi, celebritáte, ſicut relátu paternæ traditiónis inſtrúimur: multíplici nobis eſt feſtivitáte lætandum. Ferunt enim hódie Chriſtum Dóminum noſtrum, vel, ſtellâ duce, à Géntibus adorátum: vel invitátum ad núptias, aquas in vina vertiſſe; vel ſuſcepto à Joanne baptíſmate, conſecraſſe fluenta Jordánis: ſuumque ſimul purificaſſe Baptiſtam. Sed quid potíſſimùm præſenti hoc factum ſit die, nóverit ipſe qui fecit; nos tamen crédere, nec dubitáre debémus, quidquid illud eſt: factum eſſe pro nobis.

℟. Cùm natus eſſet Jeſus in Béthleem Juda in diébus Heródis regis, * Ecce Magi ab Oriente venérunt Jeroſólymam. ℣. Circúmſpice, Jerúſalem, ad Orientem, & vide jucunditátem à Deo tibi venientem. * Ecce. *Matth.* 2. *Baruch.* 4.

Lectio v.

NAm quòd cum fulgentióris ſtellæ rádiis incitáti adoravére Chaldæi: Deum verũ Géntibus ſpes data eſt adorandi. Quòd aquæ novo órdine ſunt in vina mutátæ: novi nobis póculi prælibátum eſt ſacramentum. Quòd autem baptizátus eſt Agnus Dei: regenerantis baptiſmi ſalutáre nobis munus eſt dedicátum. Et quàm rectè tria hæc nobis uno acta in die myſtéria prædicantur; qui ineffábilis Trinitátis arcánum uno Dei ſub nómine confitémur! Per hæc ergo mirácula Chriſtus Dóminus, Redemptorque noſter, óculis ſe vóluit reveláre mortálium; quátenus inviſíbilis ejus divínitas quæ latébat in hómine: in ópere non latéret.

℟. Venérunt Magi, dicentes: Ubi eſt qui natus eſt Rex Judæórum? * Vídimus ſtellam ejus in Oriente, & vénimus adoráre eum. ℣. Oriétur ſtella ex Jacob, & conſurget virga de Iſrael: de Jacob erit qui dominétur. * Vídimus ſtellam. *Matth.* 2. *Num.* 24.

Lectio vj. Hom. 6.

QUid ígitur, fratres, hoc lætius die? quid hâc ſolemnitáte ſacrátius, in qua partum Vírginis, qui latébat in cunis, ſtella fulgéntior coruſcávit; in qua Unigénitum Dei in ſanctificatiónem ſuî, Jordánis unda ſuſcépit: homo Spíritum ſanctum vidit; Patrem mundus audívit: in qua étiam ſóbrior illo vini mirábilis póculo; peccátis ébrium mortále genus viſitaſſe ſe Chriſtus oſtendit?

Ideò, caríſſimi, in ſpirituálibus donis, lúbricæ carnis voluptáte depóſitâ, ſpirituáliter gaudeámus: ut ténebras cordis noſtri lumen ſtellæ cœleſtis irrádiet; benedíctio paternæ vocis illuſtret: & ſalutáre nos vinum, Chriſto propinante, lætíficet.

℟. Ecce ſtella quam víderant Magi in Oriente, antecedébat eos, uſque dum véniens ſtaret ſuprà ubi erat Puer. * Videntes ſtellam, gavíſi ſunt gáudio magno valde. ℣. Ambulábunt gentes in lúmine tuo, & reges in ſplendóre ortûs tui. * Videntes. Glória Patri. * Videntes. *Matth.* 2. *Iſ.* 60.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ecce teſtem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem Géntibus. *Iſ.* 55.

Ant. 4. d. Convertentur, quia nunc magnificábitur uſque ad términos terræ. *Mich.* 5.

Ant. 8. *G.* In médio pópuli ſui gloriábitur, & in eccléſiis Altíſſimi apériet os ſuum. *Eccli.* 24.

℣. Deus ſtetit in ſynagóga deórum; ℟. In médio autem deos dijúdicat. *Pſ.* 81.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Cap. 2.

IN illo témpore: Puer creſcébat; & confortabátur, plenus ſapiéntiâ: & grátia Dei erat in illo. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Lib. 2. *in Luc. n.* 63.

A Duodécimo anno, ut légimus, Domínicæ ſúmitur diſputatiónis exórdium: hic enim prædicandæ fídei evangelizántium númerus debebátur. Nec otióſè ímmemor ſuórum ſecundùm carnem parentum, qui ſecundùm carnem útique ſapiéntiâ Dei implébatur & grátiâ: poſt tríduum reperítur in templo; ut eſſet indício quia poſt tríduum triumphális illíus paſſiónis in ſede cœleſti, & honóre divíno fídei noſtræ ſe ſuſcitátus offerret: qui mórtuus credebátur.

℟. Remanſit puer Jeſus in Jerúſalem, & non cognovérunt parentes ejus; & poſt tríduum * Invenérunt illum in templo ſedentem in médio doctórum, audientem illos, & interrogantem eos. ℣. Lætámini in Dómino Deo veſtro; quia dedit vobis Doctórem juſtítiæ. * Invenérunt. *Luc.* 2. *Joel.* 2.

Lectio viij. n. 64.

QUid eſt quòd me quærebátis? Neſciebátis quia in própria Patris mei oportet me eſſe? Duæ ſunt

Digitized by Google

in Chriſto generatiónes : una eſt paterna, materna áltera. Paterna illa divínior : materna verò, quæ in noſtrum labórem uſumque deſcendit. Et ídeò quæ ſupra natúram, ſupra ætátem, ſupra conſuetúdinem fiunt; non humánis aſſignanda virtútibus : ſed divínis referenda ſunt poteſtátibus. Alibi eum ad miráculum mater impellit; hîc mater argúitur : quia adhuc quæ humána ſunt, éxigat. Sed cùm hîc duódecim deſcribátur annórũ, illîc diſcípulos habére doceátur; vides matrem didiciſſe de fílio, ut exígeret à validióre miráculũ : quæ ſtupebat in junióre myſtérium.

℟. Dixit mater Jeſu ad illum : Fili, quid feciſti nobis ſic ? Ecce pater tuus & ego dolentes quærebámus te. * Quid eſt quòd me quærebátis ? Neſciebátis quia in his quæ Patris mei ſunt, oportet me eſſe ? ℣. Dixit mihi Dóminus : Servus meus es tu. Et ego dixi : Ergo opus meum cum Deo meo. * Quid eſt. *Luc.* 2. *Iſ.* 49.

Lectio ix. n. 65.

ET venit Názareth : & erat ſúbditus illis. Quid enim magiſter virtútis, niſi officium pietátis impléret ? Et mirámur ſi Patri defert, qui ſúbditur matri ? Non útique infirmitátis, ſed pietátis eſt iſta ſubjéctio; attollat licèt ſævis emiſſus látebris cóluber perfídiæ caput : & ſerpentínis évomat venéna pectóribus. Cùm dicit ſe Fílius miſſum, majórem hæréticus appellat Patrem; ut imperfectum Fílium dicat, qui poteſt habére majórem : ut aliénis auxíliis ấfferat eum qui míttitur, indigére; numquid & humáno egébat auxílio, ut materno ſervíret império ?

℟. Deſcendit Jeſus cum eis, & venit Názareth &: * Erat ſúbditus illis. ℣. Mens juſti meditátur obediéntiam. * Erat. Glória. * Erat. *Luc.* 2. *Prov.* 15.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſal. & Antiph. cum Cantico, ut in die Epiphaniæ. 339.

Capitulum. Apoc. 21.

CIvitas non eget ſole, neque lunâ, ut lúceant in ea : nam cláritas Dei illuminávit eam, & lucerna ejus eſt Agnus; Et ambulábunt gentes in lúmine ejus : & reges terræ áfferent glóriam ſuam & honórem in illam.

Hymnus, Linquunt. *ut ſuprà*, 340.

℣. Pópulus quem non cognóvi, ſervívit mihi; ℟. In audítu auris obedívit mihi. *Pſ.* 17.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Stupébant omnes qui eum

audiébant ſuper prudéntia & reſponſis ejus. *Luc.* 2.

Oratio.

VOta, quæſumus, Dómine, ſupplicantis pópuli cœleſti pietáte proſéquere; ut, & quæ agenda ſunt vídeant: & ad implenda quæ víderint, convaleſcant. Per Dóminum.

Fit commemoratio Epiphaniæ per Antiphonam quæ habetur infrà pro qualibet die. ℣. Pópulus. *Orat.* Deus, qui, 341.

AD HORAS, omnia ut in die Epiphan. excepto Canone ad Primam, qui habetur ad calcem ſecundùm diem Hebd. ubi legitur Epiſt. ad Corinthios.

AD VESPERAS.

(*Niſi hæc Dominica concur. cum I. Veſp. diei Oct. Epiphan.*)

Pſal. de Dominica, cum Ant. de II. Veſp. Epiphaniæ, 342.

Capitulum. Epheſ. 4.

CReſcámus in illo per ómnia, qui eſt caput Chriſtus; ex quo totum corpus compactum, & connexum per omnem junctúram ſubminiſtratiónis, ſecundùm operatiónem in menſúram uniuſcujuſque membri: augmentum córporis facit in ædificatiónem ſui in caritáte.

Hymnus, Huc vos. 343.

℣. Omnes gentes, pláudite mánibus.

℟. Jubiláte Deo in voce exultatiónis. *Pſ.* 46.

Ad Magníficat. *Ant.* I. J. Jeſus proficiébat ſapiéntiâ, & ætáte, & grátiâ apud Deum & hómines. *Luc.* 2.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. Epiph. per Antiph. quæ habetur infrà pro qualibet die ℣. Populi. 343. *Orat.* Deus, qui. 341.

AD COMPLETORIUM.

Ut in die, 343.

DIEBUS
Intra Octavam
EPIPHANIÆ.

Semiduplex-minus.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſal. de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Invitatorium & Hymnus, 344. *Tres Antiph. &* ℣. *ſumuntur de Nocturno Dominicæ intra Octav. juxta Feriam; id eſt, Feriâ ij. & v. ex I. Noct. Feriâ iij. & vj. ex II. Noct. Feriâ iv. & Sabbato, ex III. Nocturno.*

Lectio j. ante Dominicam intra Oct. ſumitur de Epiſtola ad Romanos: poſt Dominic. verò de Epiſt. prima ad Corinthios.

Lectio ij. & iij. habentur infrà pro unaquaque die.

Feriâ ſecundâ & quintâ dicuntur ℟℟℟. *I. Nocturni. Feriâ iij. & vj. dicuntur* ℟℟℟. *II. Nocturni. Feriâ iv. & Sabbato dicuntur* ℟℟℟. *III. Nocturni.*

Digitized by Google

AD LAUDES.

Canticum Epiphaniæ, 339.

Ant. ſola. 1. *g.* Vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ ſacramenti hujus in Géntibus quod eſt Chriſtus. Allelúia. *Col.* 1.

Antiphona ad Benedictus. *habetur infrà pro qualibet die.*

AD HORAS ut in die, excepto Canone, qui ſumitur unde ſumpta eſt. Scriptura occurrens, ut ſuprà dictum eſt.

AD VESPERAS.

Ant. ſola. 1. g. Myſtérium quod abſcónditum fuit à ſéculis & generatiónibus, nunc manifeſtátum eſt. Allelúia. *Col.* 1.

Antiph. ad Magníficat. *ut infrà pro qualibet die.*

AD COMPLETORIUM.

Ut ſuprà, 333.

DIE VII.

DE OCTAVA.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 9.

NOn omnes qui ex Iſrael ſunt, ii ſunt Iſraelítæ: neque qui ſemen ſunt Abrahæ, omnes fílii; ſed, in Iſaac vocábitur tibi ſemen: id eſt, non qui fílii carnis, hi fílii Dei; ſed qui fílii ſunt promiſſiónis: æſtimantur in ſémine. Promiſſiónis enim verbum hoc eſt; Secundùm hoc tempus véniam: & erit Saræ fílius. Non ſolùm autem illa: ſed & Rebecca ex uno concúbitu habens Iſaac patris noſtri. Cùm enim nondum nati fuiſſent, aut áliquid boni egiſſent, aut mali; (ut ſecundùm electiónem propóſitum Dei manéret:) non ex opéribus, ſed ex vocante dictum eſt ei. Quia major ſérviet minóri; ſicut ſcriptum eſt: Jacob diléxi, Eſaü autem ódio hábui. Quid ergo dicémus? numquid iníquitas apud Deum? Abſit. Móyſi enim dicit; Miſerébor cujus miſéreor: & miſericórdiam præſtábo cujus miſerébor. Igitur non volentis, neque currentis: ſed miſerentis eſt Dei.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Leónis Papæ. *In Epiph.* 4.

JUſtum & rationábile, dilectíſſimi, veræ pietátis obſéquium eſt in diébus, qui divínæ ópera miſericórdiæ proteſtantur, toto corde gaudére; & honorífícè ea quæ ad ſalútem noſtram geſta ſunt: celebráre; vocante nos ad hanc devotiónem ipsâ recurréntium témporum lege: quæ nobis poſt iſtum diem in quo coæternus Patri Fílius Dei natus ex Vírgine eſt; brevi intervallo Epipháníæ íntulit feſtum, ex apparitióne Dómini con-

ſecrátum : in quo fídei noſtræ magnum præſidium providéntia divína conſtítuit; ut, dum ſolemni veneratióne cólitur adoráta in exórdiis ſuis Salvatóris infántia : per ipſa originália documenta probarétur veri hóminis in ipſo orta natúra. Hoc enim eſt quod juſtíficat ímpios ; hoc eſt quod ex peccatóribus facit ſanctos : ſi in uno eodemque Dómino noſtro Jeſu Chriſto, & vera déitas, & vera credátur humánitas; déitas, quâ ante ómnia ſécula in forma Dei æquális eſt Patri : humánitas, quâ noviſſimis diébus in forma ſervi unítus eſt hómini.

Lectio iij.

AD roborandum ergo hanc fidem, quæ contra omnes præmuniebátur erróres, ex magna geſtum eſt divíni pietáte conſilii; ut gens in longinqua orientális plagæ regióne conſiſtens, quæ ſpectandórum ſíderum arte pollébat : ſignum nati Púeri qui ſupra omnem Iſrael eſſet regnatúrus, accíperet. Nova étenim cláritas apud Magos ſtellæ illuſtrióris appáruit : & intuéntium ánimos ita admiratióne ſui ſplendóris implévit; ut nequáquam ſibi créderent negligendum : quod tanto nuntiabátur indício. Præerat autem, ſicut res dócuit, huic miráculo grátia Dei; & cùm Chriſti nativitátem nec ipſa adhuc Béthleem tota didiciſſet : jam illam creditúris Géntibus inferébat; & quod nondum póterat humáno elóquio diſſeri : cœlo faciébat evangelizante cognoſci.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Parùm eſt ut ſis mihi ſervus ad ſuſcitandas tribus Jacob : ecce dedi te in lucem géntium. *Iſ.* 49.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Hæc Prophétæ locúti ſunt & Móyſes : Paſſíbilis Chriſtus, primus lumen annuntiatúrus eſt pópulo, & Géntibus. Allelúia. *Act.* 26.

DIE VIII.

DE OCTAVA.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 9.

DIcis mihi; Quid adhùc quéritur? Voluntáti enim ejus quis reſiſtit? O homo, tu quis es, qui reſpóndeas Deo? Numquid dicit figmentum ei qui ſe fixit; Quid me feciſti ſic? An non hábet poteſtátem fígulus luti ex eádem maſſa fácere áliud quidem vas in honórem; áliud verò in contumélia? Quòd ſi Deus volens oſténdere iram, & notam fácere poténtiam ſuam : ſuſtínuit in multa

Digitized by Google

patiéntia vaſa iræ, apta in intéritum; ut oſténderet divítias glóriæ ſuæ in vaſa miſericórdiæ: quæ præparávit in glóriã. Quos & vocávit nos non ſolùm ex Judæis; ſed étiam ex Géntibus, ſicut in Oſée dicit: Vocábo non plebem meã, plebem meam; & non dilectam, dilectam: & non miſericórdiam conſecútam, miſericórdiam conſecútam. Et erit; In loco ubi dictum eſt eis: Non plebs mea vos, ibi vocabuntur fílii Dei vivi.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Leónis Papæ. *In Epiph.* 6.

DIes, dilectiſſimi, quo primùm Géntibus Salvátor mundi Chriſtus appáruit: ſacro nobis honóre venerandus eſt. Neque enim ita ille emenſus eſt dies, ut virtus óperis, quæ tunc eſt reveláta, tranſíerit; nihilque ad nos niſi rei geſtæ fama pervénerit, quam fides ſuſcíperet, & memória celebráret: cùm, multiplicáto múnere Dei, étiam quotídie noſtra experiántur témpora quidquid illa habuére primórdia. Unde, cùm cérnimus hómines mundánæ ſapiéntiæ déditos, & à Jeſu Chriſti confeſſióne longinquos, de profundo erróris ſui edúci; & ad agnitiónem veri lúminis advocári: divínæ procul dúbio grátiæ ſplendor operátur; & quidquid in córdibus tenebróſis novæ lucis appáret, de ejuſdem ſtellæ rádiis micat: ut mentes quas ſuo fulgóre contígerit; & miráculo móveat: & ad Deum adorandum præeundo perdúcat.

Lectio iij.

SI autem ſollícito intellectu velímus aſpícere: quómodò étiam triplex illa ſpécies múnerum ab ómnibus, qui ad Chriſtum greſſu fídei véniunt, offerátur; nonne in córdibus rectè credéntium éadem celebrátur oblátio? Aurum étenim de theſáuro ánimi ſui promit, qui Chriſtum regem univerſitátis agnoſcit; myrrham offert, qui Unigénitũ Dei credit veram ſibi hóminis uniiſſe natúram: & quodam eum thure venerátur, qui in nullo ipſum Paternæ majeſtáti ímparem confitétur. His comparatiónibus prudénter inſpectis; invénimus étiã Heródis non deeſſe perſónam, cujus ipſe diábolus, ſicut tunc fuit occultus incentor: ita nunc quoque indefeſſus eſt imitátor. Cruciátur enim vocatióne géntium: & quotidiánâ poteſtátis ſuæ deſtructióne torquétur; dolens ubíque ſe déſeri: & verum regem in locis ómnibus adorári. Parat frau-

Digitized by Google

des, fingit diſſentiónes, erumpit in cædes; & ut relíquiis eórum, quos adhuc fallit, utátur: invídiâ úritur in Judæis; ſimulatióne inſidiátur in hæréticis: ſævítiâ accénditur in pagánis. Videt enim inſuperábilem eſſe poténtiam regis æterni, cujus mors ipſíus vim mortis extínxerit; & ídeò totam nocendi artem in eos qui vero regi famulantur, armávit: álios per inflatiónem ſciéntiæ legális obdúrans; álios verò in furórem perſecutiónis inſtígans: álios per falſæ fídei commenta deprávans.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. *D.* Habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis. Allelúia. *Iſ.* 9.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. f. Erátis vos aliquando ténebræ, nunc autem lux in Dómino: ut fílii lucis ambuláte. *Eph.* 5.

Die ix.
DE OCTAVA.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 9.

ISaías clamat pro Iſrael; Si fúerit númerus filiórum Iſrael tanquam aréna maris: relíquiæ ſalvæ fient. Verbum enim conſummans, & abbrévians in æquitáte: quia verbum breviátum fáciet Dóminus ſuper terram. Et ſicut prædixit Iſaías; Niſi Dóminus ſábaoth reliquiſſet nobis ſemen, ſicut Sódoma facti eſſémus: & ſicut Gomorrha ſímiles fuiſſémus. Quid ergo dicémus? Quòd gentes quæ non ſectabantur juſtítiam, apprehendérunt juſtítiam: juſtítiam autem quæ ex fide eſt. Iſrael verò ſectando legem juſtítiæ: in legem juſtítiæ non pervénit. Quare? Quia non ex fide; ſed quaſi ex opéribus: offendérunt enim in lápidem offenſiónis, ſicut ſcriptum eſt; Ecce pono in Sion lápidem offenſiónis, & petram ſcándali: & omnis qui credit in eum, non confundétur.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Leónis Papæ. *In Epiph.* 7.

IN diſpenſatiónibus ſacramentórum Chriſti & virtútes ſunt grátiæ, & incitamenta doctrínæ: ut quem confitémur fídei ſpíritu, óperum quoque ſequámur exemplo. Nam étiã ipſa primórdia, quæ Dei Fílius per matrem Vírginem naſcendo ſuſcépit: ad proVectum nos pietátis inſtítuunt. Simul enim appáret córdibus rectis in una eademque perſóna; & humána humílitas: & divína majeſtas. Quem cunæ teſtantur infantem: cœlum & cœléſtia ſuum loquuntur,

auctórem. Sed in his noſtrórum vúlnerum eſt curátio, & noſtræ dejectiónis eréctio; quia niſi in unum tanta divérſitas cor veníret: reconciliári Deo humána natúra non poſſet.

Lectio iij.

LEgem ergo vivendi remédia nobis noſtra ſanxérunt; & inde data eſt móribus forma: unde mórtuis eſt impenſa medicína. Nec immeritò, cùm tres Magos ad adorandum Jeſum novi ſíderis cláritas deduxiſſet: non eum imperantem dæmónibus, non mórtuos ſuſcitantem, non cæcis viſum, aut claudis greſſum, aut mutis elóquium reformantem; vel in áliqua divinárum virtútum actióne vidérunt: ſed púerum ſilentem, quiétum, & ſub matris ſollicitúdine conſtitútum; in quo nullum quidem appáret de poteſtáte ſignum: ſed magnum præbétur de humilitáte miráculum. Ipſa ítaque ſpécies ſacræ infántiæ, cui ſe Deus Dei Fílius aptârat: prædicatiónem áuribus intimandam, óculis ingerébat; ut quod adhuc vocis non proferébat ſonus: viſiónis jam docéret effectus. Tota enim victória Salvatóris, quæ & diábolum ſuperávit & mundum: humilitáte eſt concepta, humilitáte eſt confecta. Diſpóſitos dies ſub perſecutióne inchoávit: & ſub perſecutióne finívit; nec púero toleràntia paſſiónis: nec paſſúro défuit manſuetúdo puerílis.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. c. Vénient ad te, & adorábunt veſtígia pedum tuórum omnes qui detrahébant tibi. *Iſ.* 60.

Ad Magníficat *Ant.* 3. d. Omnes gentes adorábunt in conſpectu tuo, Dómine; quóniam judícia tua manifeſtáta ſunt. *Apoc.* 15.

Fit Commem. ſancti Pauli Eremitæ, Ant. Reliquiſti parentes. ℣. In umbra. *ut in Communi Monachorum*, xxxv. *Oratio*, Deus cujus grátiâ. *infrà.*

DIE X.
DE OCTAVA.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 10.

DIcit Scriptúra; Omnis qui credit in illum: non confundétur. Non enim eſt diſtínctio Judæi & Græci: nam idem Dñus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim quicumque invocáverit nomen Dómini: ſalvus erit. Quómodò ergo invocábunt in quem non credidérunt? Aut quómodò credent ei quem non audiérunt? Quómodò autem

audient ſine prædicante? Quómodò verò prædicábunt, niſi mittantur? Sicut ſcriptum eſt; Quàm ſpecióſi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona? Sed non omnes obédiunt Evangélio. Iſaías enim dicit; Dómine, quis crédidit audítui noſtro? Ergo fides ex audítu: audítus autem per verbum Chriſti. Sed dico; Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit ſonus eórum: & in fines orbis terræ verba eórum.

Lectio ij.

Ex libro ſancti Irenæi Epíſcopi & Mártyris, contra hæreſes. *Lib.* 3. *C.* 10.

MAtthæus Magos ab Oriente venientes ait dixiſſe: Vídimus enim ſtellam ejus in Oriente, & vénimus adoráre eum; deductoſque à ſtella in domum Jacob ad Emmánuel, per ea quæ obtulérunt múnera: oſtendiſſe quis erat qui adorabátur; myrrha quidem, quòd ipſe erat qui pro mortáli humáno génere morerétur & ſepelirétur: aurum verò, quóniam Rex cujus regni finis non eſt; thus verò, quóniam Deus qui & notus in Judæa factus eſt & manifeſtus: eis qui non quærébant eum.

Lectio iij.

De ſancto Paulo Eremita.

PAulus Eremitárum auctor & magiſter, apud inferiórem Thebáidem natus; cùm quíndecim eſſet annórum: paréntibus orbátus eſt. Declinandæ cauſâ perſecutiónis Décii & Valeriáni, & Deo libériùs inſerviendi; in erémi ſpeluncam ſe cóntulit: ubi palmâ ei victum & veſtítum præbente; vixit ad centéſimum & décimum-tértium annum: quo témpore ab António nonagenário, Dei admónitu invíſitur. Quibus cùm própriis ſe nomínibus, licèt ánteà ſibi ínvicem ignóti ſalutaſſent: gratiaſque Dómino in commúne retuliſſent; corvus qui ab annis ſexaginta Paulo dimidiátum panem quotídiè afferébat: íntegrum détulit. Quare, cum gratiárum actióne ad fontem capientes cibum; ubi tantiſper recreáti ſunt: noctem in divínis láudibus conſumpſérunt. Dilúculo Paulus, de morte quæ ſibi inſtáret, ádmonens Antónium; hortátur ut pállium quod ab Athanáſio accéperat: ad involvendum ſuum corpus afferret. Quo ex itínere rédiens ille; vidit inter Angelórum choros, inter Prophetárum & Apoſtolórum cœtus: Pauli ánimam in cœlum aſcéndere. Cúm-

Digitized by Google

que ad ejus cellam perveniſſet; invénit génibus complicátis, erectâ cervíce, extenſiſque in altum mánibus, corpus exánime: quod pállio obvolvens, hymnoſque & pſalmos ex chriſtiána traditióne decantans; in fóveam, à duóbus leónibus qui eò occúrrerant effoſſam, ſanctum corpus íntulit: &, injectâ humo, túmulum ex chriſtiáno more compóſuit; túnicam verò Pauli, quam in ſportæ modum ex palmæ fóliis ille ſibi contexúerat, ſecum áuferens: eo veſtítu diébus ſolémnibus Paſchæ & Pentecoſtes, quoad vixit, uſus eſt.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Cognoſcent Ægyptii Dóminum in die illa, & colent eum in hóſtiis & in munéribus. *Iſ.* 19.

Fit comm. S. Pauli, Eremitæ, Ant. Pars mea. ℣. Clamávi ad te. xxxix.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ beátus Paulus prudenti fugâ salúti ſuæ cónſulens, máluit facultátibus ſuis ſpoliári, quàm Chriſto; quæſumus, ut purificátis ab omni terrenórum cupiditáte méntibus: te ſolo dívites eſſe velímus. Per eumdem.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Reges terræ áfferent glóriam ſuam & honórem; & áfferent glóriam & honórem Géntium. *Apoc.* 21.

DIE XI.

DE OCTAVA.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 11.

VObis dico Géntibus; Quámdiù quidem ego ſum Géntium Apóſtolus: miniſtérium meum honorificábo; ſi quómodò ad æmulandum próvocem carnem meam: & ſalvos fáciam áliquos ex illis. Si enim amíſſio eórum, reconciliátio eſt mundi; quæ aſſúmptio, niſi vita ex mórtuis? Quòd ſi delibátio ſancta eſt, & maſſa: & ſi radix ſancta & rami. Quòd ſi áliqui ex ramis fracti ſunt, tu autem, cùm oleaſter eſſes, inſertus es in illis; & ſócius radícis & pinguédinis olívæ factus es: noli gloriári adverſùs ramos. Quòd ſi gloriáris; non tu radícem portas: ſed radix te. Dices ergo; Fracti ſunt rami: ut ego ínſerar. Bene: propter incredulitátem fracti ſunt. Tu autem fide ſtas; noli altùm ſápere: ſed time. Si enim Deus naturálibus ramis non pepercit: ne fortè nec tibi parcat.

Lectio ij.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 200. *de Tempore.*

AD partum Vírginis adorandũ Magi ab Oriente venérunt : magnum ſacramentum. In præſépi Chriſtus jacébat : & Magos ab Oriente ducébat. Abſcondebátur in ſtábulo ; & agnoſcebátur in cœlo : ut ágnitus in cœlo manifeſtarétur in ſtábulo ; & appellarétur Epiphánia dies iſte, quod latínè Manifeſtátio dici poteſt : ſimul ejus celſitúdinem humilitatemque commendans ; ut qui in aperto cœlo ſignis ſidéreis monſtrabátur : in anguſto diverſório quæſitus inveniretur ; inválidus infantílibus membris : involútus infantílibus pannis ; adorarétur à Magis : timerétur à malis. Tímuit enim eum rex Heródes, eiſdem ſibi Magis nuntiántibus ; cùm adhuc quærerent párvulum quem cognóverant : cœlo teſte, jam natum. Quid erit tribúnal judicantis ; quando ſuperbos reges cunæ terrébant infantis ?

Lectio iij.

HÆc Magórum illuminátio magnum teſtimónium cæcitátis éxtitit Judæórum. In terra eórum iſti requirébant : quem illi in ſua non agnoſcébant. Apud eos iſti infantem invenérunt : quem illi apud ſe docentem negavérunt. In his terris de longinquo iſti peregríni púerum Chriſtum nondum verba promentem adoravérunt : ubi cives illi júvenem mirácula facientẽ crucifixérunt. Iſti in membris parvis Deum agnovérunt : illi in factis magnis nec tanquam hómini pepercérunt ; quaſi plus fúerit vidére novam ſtellam in ejus nativitáte fulgentem : quàm ſolem in ejus morte lugentem.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. *d.* Erit in loco ubi dicétur eis : Non pópulus meus vos ; dicétur eis : Fílii Dei viventis. *Oſ.* 1.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Dñe, redemiſti nos Deo ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natióne ; & feciſti nos Deo noſtro regnum. *Apoc.* 5.

DIE XII.
DE OCTAVA.

Lectio j.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Cap. 12.

OBſecro vos, fratres, per miſericórdiã Dei : ut exhibeátis córpora veſtra hóſtiam viventem, ſanctam, Deo placentem, ratiónabile obſéquium veſtrum. Et nolíte conformári huic ſéculo ; ſed reformámini in novitáte ſensûs ve-

ſtri : ut probétis quæ ſit voluntas Dei bona, & beneplacens, & perfecta. Dico enim per grátiam quæ data eſt mihi, ómnibus qui ſunt inter vos : Non plùs ſápere quàm oportet ſápere; ſed ſápere ad ſobrietátem : & unicuíque ſicut Deus divíſit menſúram fídei. Sicut enim in uno córpore multa membra habémus : ómnia autem membra non eumdem actum habent; ita multi unum corpus ſumus in Chriſto : ſínguli autem alter altérius membra.

Lectio ij.

Sermo ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

In Epiph. 4.

TRáditum tenémus à pátribus, quòd Unigénitus Dei, poſtquàm eſt ſecundùm carnem temporáliter natus, in iſto die eſt, Magis veniéntibus, manifeſtátus : à quibus, oblátis munéribus ſupplíciter eſt adorátus. Quid eſt, fratres, ut iſti Magi Regem Judæórum adorandũ quærerent; cùm ipſi Judæi non eſſent? Et quem Regem? Utique non Heródẽ, ſed Chriſtum. De Heróde fílii jam fúerant nati, qui erant, patre mórtuo, regnatúri. Mórtuo Heróde, Archélaus regnávit. Archélaus natus eſt in palátio, Chriſtus in diverſório; Archélaus natus, in lecto eſt argénteo póſitus : Chriſtus autem natus, in præſépio eſt breviſſimo collocátus; & tamen ille natus in palátio, contémnitur : iſte natus in diverſório, quæritur; ille à Magis nullátenus nominátur : iſte inventus, ſupplíciter adorátur.

Lectio iij.

QUis eſt iſte Rex Judæórum? Pauper & dives, húmilis & ſublímis; qui portátur ut párvulus, adorátur ut Deus : párvulus in præſépio, immenſus in cœlo; vilis in pannis : pretióſus in ſtellis. Quid eſt quòd ſic turbáris, Heródes? Rex iſte qui natus eſt, non venit reges pugnando ſuperáre : ſed moriendo mirabíliter ſubjugáre; nec ideò natus eſt ut tibi ſuccédat : ſed ut in eum mundus fidéliter credat. Venit enim, non ut pugnet vivus : ſed ut triumphet occíſus. Puer qui nunc à Magis dícitur Rex Judæórum : idem creátor eſt & Dóminus Angelórum. Quapropter cujus times infántiam naſcentis : magis timére debes omnipoténtiam judicantis. Noli eum timére regni tui ſucceſſórem : ſed time infidelitátis tuæ juſtiſſimum damnatórem.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Qui redempti ſunt à Dó-

Digitized by Google

mino, revertentur laudantes; & lætítia ſempiterna ſuper cápita eórum. *Iſ.* 51.

DIE XIII.

OCTAVA EPIPHANIÆ, & Baptiſmus Dómini.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 8. G. ERit fons patens habitántibus Jerúſalem, in ablutiónem peccatóris; & diſperdam nómina idolórum de terra. *Zach.* 13.

Ant. 3. à. Sanctificábo nomen meum magnum, quod pollútum eſt inter gentes; & effundam ſuper vos aquam mundam. *Ezech.* 36.

Ant. 6. F. Mundabímini ab ómnibus inquinamentis veſtris; & ab univerſis idólis veſtris mundábo vos. *Ezech.* 36.

Ant. 4. E. Fáciam ut in præceptis meis ambulétis, & judícia mea cuſtodiátis, & operémini. *Ezech.* 36.

Ant. 5. a. Eritis mihi in pópulum, & ego ero vobis in Deum, & ſalvábo vos. *Ezech.* 36.

Capitulum. Joel. 3.

ERit Jerúſalem ſancta; & alièni non tranſíbunt per eam ámpliùs: Et erit in die illa; Stillábunt montes dulcédinem, & colles fluent lacte: & per omnes rivos Juda ibunt aquæ; & fons de domo Dómini egrediétur: & irrigábit torrentem ſpinárum.

Hymnus.

CLamantis ecce vox ſonans
Deſerta Judææ quatit:
Mox ad Joannem cónfluunt,
Quos críminum moles gravat.

En ipſe permiſtus reis
Accédit Agnus ínnocens;
Agnus ſuo qui ſánguine
Piábit orbis crímina.

Sub nube carnis at ſuum
Lucerna Solem détegit;
Lymphis nec audet tíngere,
A quo lavári débuit.

Parére ſed fas eſt Deo,
Vel quando ſeſe déprimit:
Hunc omne virtútum genus
Implére nempe ſic decet.

Agnoſce, præcurſor, tibi
Intùs revélat quem Deus:
Tu mergis undis córpora,
Hic corda mundat Spíritu.

¶ Mundi ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

¶ *Hæc Doxologia* Mundi ſcelus. *dicitur ad omnes Horas*]

℣. Flúmina plaudent manu, ℟. A conſpectu Dómini, quóniam venit. *Pſ.* 97.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Erit dies una quæ nota eſt Dómino : & exíbunt aquæ vivæ de Jerúſalem, & erit Dóminus rex ſuper omnem terram. *Zach.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM, *ut ſuprà*, 333. *cum Doxologia* : Mundi ſcelus, &c.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum qui baptízat in Spíritu ſancto, * Veníte, adorémus. *Joan.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

NOn ábluunt lymphæ Deum,
Sed ábluit lymphas Deus,
Carniſque contactu ſacræ
Vim dat lavandi críminis.

Promiſſus ecce jam patet
Fons abluendis córdibus :
Res mira ! tíngitur caro,
Mentiſque labes tóllitur.

His tincta nam canálibus
Regis ſuprémi púrpura
Tinctos cruentat, & nivis
Inſtar dat eſſe cándidos.

Fœcunda ſancto Spíritu
Virgo Deum nobis parit :
Fœcunda ſancto Spíritu
Nunc unda nos parit Deo.

Mundi ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Fuit Joannes in deſerto baptízans, & prædicans baptiſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum. *Marc.* 1.

Ant. 1. f. Egrediebátur ad Joannem omnis Judææ régio ; & baptizabantur ab illo in Jordánis flúmine, confitentes peccáta ſua. *Marc.* 1.

Ant. 7. c. Baptizávit baptiſmo pœniténtiæ pópulũ, dicens : In eum qui ventúrus eſſet poſt ipſum, ut créderent, hoc eſt in Jeſum. *Act* 19.

℣. Viſitaſti terram, Dómine ; & inebriaſti eam : ℞. Flumen Dei replétum eſt aquis. *Pſ.* 64.

Tres Lectiones ſumuntur de Epiſtola prima ad Corinthios, ex Feria in qua Octava Epiphaniæ occurrit, ut infrà.

Poſt j. Lect. ℞. Vox Dómini revelábit condenſa, & in templo ejus omnes dicent glóriam. * Dóminus dilúvium inhabitáre facit, & ſedébit Dóminus rex in æternũ. ℣. In diébus Noe, octo ánimæ ſalvæ factæ ſunt per aquam, quod & vos nunc ſímilis formæ ſalvos facit baptiſma. * Dóminus. *Pſ.* 28. 1. *Petr.* 3.

Poſt. ij. Lect. ℞. Sapiéntia deduxit juſtos in via mirábili : tránſtulit illos per mare Rubrum ; * Inimícos autem illórum demerſit in mare, & ab altitúdine inferórum eduxit illos. ℣. Patres

Patres noſtri omnes ſub nube fuérunt, & omnes mare tranſiérunt, & omnes in Móyſe baptizáti ſunt in nube & in mari, * Inimícos autem illórum. *Sap.* 10. 1. *Cor.* 10.

Poſt iij. Lect. ℟. Ecce aquæ egrediebantur ad Orientem; & ait Dñus: Aquæ iſtæ ſanabuntur; * Et vivent ómnia ad quæ vénerit torrens, quia aquæ de ſanctuário egredientur. ℣. Oſtendit mihi Angelus flúvium aquæ vitæ, procedentem de ſede Dei & Agni, & ex utráque parte flúminis lignum vitæ. * Et. Glória Patri. * Et. *Ezech.* 47. *Apoc.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Venit Jeſus à Galilæa in Jordánem ad Joannem, ut baptizarétur ab eo. *Matth.* 3.

Ant. 8. G. Joannes prohibébat eum, dicens: Ego à te débeo baptizári, & tu venis ad me? *Matth.* 3.

Ant. 2. D. Reſpondens Jeſus, dixit: Sine modò; ſic enim decet nos implére omnem juſtítiam. *Matth.* 3.

℣. Vidérunt te aquæ, Deus; ℟. Et timuérunt, & turbátæ ſunt. *Pſ.* 76.

Lectio iv.

Sermo ſancti Gregórii Nazianzéni.

In S. Lumina. Orat. 39.

CHriſti nativitátē priùs aptâ ſolemnitáte celebrávimus; cum ſtella cucúrrimus; cum Magis adorávimus; cum Paſtóribus luce circumfúſi ſumus: cum Angelis divínam glóriam prædicávimus. Nunc verò ália Chriſti actio: áliud myſtérium ſéquitur. Non poſſum cohibére ánimi voluptátem, divíni afflátûs ímpetu agor: ac propémodùm Joannis inſtar fauſtum núntium prófero; non quidem ut ille, præcurſor: céterùm à ſolitúdine véniens. Chriſtus illuminátur: ſimul & nos illuminémur. Chriſtus baptizátur; ſimul & nos deſcendámus: ut cum ipſo páriter aſcendámus.

℟. Factum eſt, in diébus illis venit Jeſus à Názareth Galilææ; * Et baptizátus eſt à Joanne in Jordáne. ℣. Dícite puſillánimis: Deus ipſe ſalvábit vos, quia ſciſſæ ſunt in deſerto aquæ; * Et baptizátus eſt. *Marc.* 1. *Iſ.* 35.

Lectio v.

JOannes baptízat, accédit Jeſus; non admittit Baptiſta: Jeſus certat. Ego à te débeo baptizári; dicit lucerna Soli: vox Verbo; amícus Sponſo: inter natos mulíerum major, Primogénito omnis creatúræ; is qui à materno ventre præſultáverat, ei qui in ventre adorátus fúerat: præcurſor & præcurſúrus, ei

qui apparúerat & appari-túrus erat. Quid autem Jeſus? Sine modò : hoc enim certo consílio & diſpenſatióne fit. Aſcendit Jeſus ex aqua : mundum enim ſecum in altum effert; ac cœlos quos Adam cláuſerat & ſibi & póſteris, quemádmodùm & flámmeo gládio paradíſum : findi atque aperíri cernit. Ac Spíritus teſtimónium pérhibet divinitátis : ad ſímilem enim accurrit. Et vox cœlitùs míttitur : illinc enim erat is de quo teſtimónium perhibebátur. Et ut columba Spíritus appáret : à multis enim ſéculis columba dilúvii finem nuntiáre conſuévit.

℟. Jeſu baptizáto, & orante, apertum eſt cœlum; & * Deſcendit Spíritus ſanctus corporáli ſpécie ſicut columba in ipſum. ℣. Flos de radice Jeſſe aſcendet : & requieſcet ſuper eum Spíritus Dómini. * Deſcendit. *Luc.* 3. *Iſ.* 11.

Lectio vj.

NOs ígitur hódie Chriſti baptiſmum venerémur, ac feſtum honeſtè celebrémus; non ventris delíciis óperam dantes : ſed ſpirituáliter nos oblectantes. Lavámini : mundi eſtóte. Si peccáto rubri eſtis, ac propè ſanguínei : quaſi nix dealbámini. Si coccínei eſtis, ac omníno viri ſánguinum : ad candórem lanæ pervenitóte. Purgámini, inquam : nullâ enim re Deus perindè delectátur; ut hóminis reſipiſcéntiâ ac ſalúte : pro quo omnis ſermo & ómnia myſtéria. Sic fiet ut ſicut luminária in mundo; ita & vos áliis homínibus ſitis vis quædam vivífica : & velut lúmina perfúſa, magno illi lúmini aſtantes; & à Trinitáte illumináti : cujus nunc rádium à divinitáte, quæ una eſt, emanantem accepiſtis in Chriſto Jeſu Dómino noſtro; cui glória in ſécula ſeculórum : Amen. Tu autem.

℟. Ecce vox de cœlis, dicens : * Hic eſt Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. ℣. Vox Dómini ſuper aquas, Deus majeſtátis intónuit : * Hic eſt. Glória Patri. * Hic. *Matth.* 3. *Pſ.* 28.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. F. Venit per aquam Jeſus Chriſtus : & Spíritus eſt qui teſtificátur quóniam Chriſtus eſt véritas. 1. *Joan.* 5.

Ant. 1. g. Joannes clamat : Hic erat quem dixi : Qui poſt me ventúrus eſt; ante me factus eſt, quia prior me erat. *Joan.* 1.

Ant. 6. F. Ego neſciébam eum; ſed ut manifeſtétur in Iſrael, propteréà veni ego in aqua baptízans. *Joan.* 1.

Digitized by Google

℣. Dominábitur à mari uſque ad mare; ℟. Et à flúmine uſque ad términos orbis terrárum. *Pſ.* 71.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ⁝ ſecundùm Joannem.

Cap. 1.

IN illo témpore ⁝ Vidit Joannes Jeſum venientem ad ſe, & ait; Ecce Agnus Dei ⁝ ecce qui tollit peccátum mundi. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 4. in Joan. Evang. n. 12. & 13.

ACcépit miniſtérium baptíſmatis Joannes in aqua pœniténtiæ; paráre viam Dómino ⁝ non exiſtens Dóminus. At ubi cógnitus eſt Dóminus; ſupérfluò ei via parabátur ⁝ quia cognoſcéntibus ſe ipſe factus eſt via. Itaque non durávit diù baptiſmus Joannis. Sed quómodò demonſtrátus eſt Dóminus? Húmilis; ut ídeò accíperet baptiſma Joannes ⁝ in quo baptizarétur ipſe Dóminus. Et opus erat Dómino baptizári? Et ego intérrogans, citò reſpóndeo; Opus erat Dómino naſci? Opus erat Dómino crucifígi? Opus erat Dómino mori? Opus erat Dómino ſepelíri? Si ergo tantam ſuſcépit pro nobis humilitátem; baptiſmum non erat ſuſceptúrus? Et quid prófuit; quia ſuſcépit baptiſmum ſervi? Ut tu non dedignaréris ſuſcípere baptiſmum Dómini.

℟. Vidit Joannes Jeſum venientem ad ſe, & ait: Ecce agnus Dei; * Ecce qui tollit peccátum mundi. ℣. Juſtificábit ipſe Juſtus multos, & iniquitátes eórum ipſe portábit: * Ecce. *Joan.* 1. *Iſ.* 53.

Lectio viij. Tract. 6. n. 5. 6.

ECce columba deſcendit ſuper Dñum, & ſuper Dóminum baptizátum; & appáruit ibi ſancta illa & vera Trínitas ⁝ quæ nobis unus Deus eſt. Aſcendit enim Dóminus ab aqua, ſicut in Evangélio légimus ⁝ & ecce aperti ſunt ei cœli, & vidit Spíritum deſcendentẽ velut columbam, & manſit ſuper eum; & ſtatim vox conſecúta eſt ⁝ Tu es Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. Appáret maniſeſtíſſima Trínitas ⁝ Pater in voce; Fílius in hómine ⁝ Spíritus in columba. In iſta Trinitáte miſſi ſunt diſcípuli; In nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti, ab illo de quo dictum eſt ⁝ Hic eſt qui baptízat; qui ſibi ténuit hanc poteſtátem, ita ut in nullum miniſtrórum eam tranſferret ⁝ quamvis per miniſtros ſuos baptizáre dignátus ſit. Per hanc poteſtátem ſtat únitas Eccléſiæ;

Digitized by Google

quæ ſignificátur in columba de qua dictum eſt: Una eſt columba mea. Si enim transferrétur poteſtas à Dómino ad miniſtrum; tot baptíſmata eſſent, quot miniſtri eſſent: & jam non ſtaret únitas baptiſmi.

℟. Qui miſit me baptizáre in aqua, ille mihi dixit: Super quem víderis Spíritum deſcendentem, & manentem ſuper eum, * Hic eſt qui baptízat in Spíritu ſancto. ℣. Ecce ſervus meus, dedi Spíritum meum ſuper eum: * Hic. *Joan.* 1. *Iſ.* 42.

Lectio ix. n. 7.

IN columba cognóvit Joannes quiddam próprium, cùm ei dictum eſſet; Super quem víderis Spíritũ deſcendentem ſicut columbam, & manentem ſuper eum: ipſe eſt qui baptízat in Spíritu ſancto. Jam nóverat Joannes: quia baptizatúrus erat Dóminus in Spíritu ſancto. Antequàm veníret ad flúvium; cùm multi ad Joannem concúrrerent baptizári: ait illis. Ego quidem baptízo vos in aqua; qui autem poſt me venit: ipſe vos baptizábit in Spíritu ſancto & igni. Quid ergo per columbam dídicit, niſi quamdam proprietátem in Chriſto talem futúram; ut quamvis multi miniſtri baptizatúri eſſent, ſive juſti, ſive injuſti, non tribuerétur ſánctitas baptiſmi: niſi illi ſuper quem deſcendit columba, de quo dictum eſt; Hic eſt qui baptízat in Spíritu ſancto? Petrus baptízet: hic eſt qui baptízat. Paulus baptízet: hic eſt qui baptízat. Judas baptízet: hic eſt qui baptízat.

℟. Vidi Spíritum deſcendentem quaſi columbam de cœlo, & manſit ſuper eum. * Vidi, & teſtimónium perhíbui, quia † Hic eſt Fílius Dei. ℣. Deus oſtendit illi glóriam ſuam; audívit enim eum, & vocem ipſíus. * Vidi. Glória. † Hic eſt. *Joan.* 1. *Eccli.* 45.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria.

Ant. 7. ç. NIſi quis renátus fúerit ex aqua & Spíritu ſancto, non poteſt introíre in regnum Dei. *Joan.* 3.

Ant. 6. F. Quod natum eſt ex carne, caro eſt; & quod natum eſt ex ſpíritu, ſpíritus eſt: oportet vos naſci dénuò. *Joan.* 3.

Ant. 5. a. Ego recípiam vos; & ero vobis in patrem, & vos éritis mihi in fílios & fílias. 2. *Cor.* 6.

Canticum, ut in die Epiph. 339.

Ant. 3. c. Docéte omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, &

Filii, & Spíritûs ſancti. *Matth.* 28.

Ant. 1. a. Qui credíderit, & baptizátus fúerit, ſalvus erit. *Marc.* 16.

Capitulum. Ezech. 36.

DAbo vobis cor novum, & Spíritum novum ponam in médio veſtrî; & áuferam cor lapídeum de carne veſtra: & dabo vobis cor cárneum.

Hymnus.

EMergit undis, & Deo
Fundit preces homo Deus:
Patet polórum régia,
Adeſt repentè Spíritus.

Inſtar columbæ, vértici
Illapſus ínſidet ſacro:
Summi Patris vox pérſonat,
Dilectus hic eſt Fílius.

Chriſti dicáta córpore
Sic quem lavácra cónſecrant,
Hic náſcitur proles Dei;
Cœlum precanti pánditur.

Caſtis fit, expers fórdium,
Columba ſimplex móribus:
Divínus hunc intùs regit,
Agit, fovetque Spíritus.

O Chriſte, ſacri gúrgitis
Quos abluiſti fóntibus,
Tuo cruóre cándidos
Fac nulla labes ínquinet.

Mundi ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Conféſſio & pulchritúdo in conſpectu ejus; ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. D. Jeſus Chriſtus dilexit nos, & lavit nos à peccátis noſtris, & fecit nos regnum & ſacerdótes Deo & Patri ſuo: ipſi glória in ſécula. *Apoc.* 1.

Oratio.

DEus, cujus Unigénitus in ſubſtántia noſtræ carnis appáruit: præſta, quæſumus; ut per eum quem ſímilem nobis foris agnóvimus: intùs reformári mereámur. Qui tecum vivit & regnat, &c.

AD HORAS, in fine Hymn. Doxol. Mundi ſcelus. *&c.* 359.

AD PRIMAM.

Ant. 7. c. Niſi quis renátus.

In ℟. *br.* ℣. Mundi ſcelus * qui díluis.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Quod natum eſt.

Capitulum. Tit. 3.

DEus ſalvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis, & renovatiónis Spíritûs ſancti quem effúdit in nos abundè per Jeſum Chriſtum Salvatórem noſtrum; ut juſtificáti grátiâ ipſius: herédes ſimus ſecundùm ſpem vitæ ætérnæ.

℟. *br.* Dedúxit eos in abyſſis, * & ſalvávit eos. * Allelúia, allelúia. Dedúxit.

℣. Et opéruit aqua tribulantes eos. * Allelúia. Glória. Dedúxit. *Pſ.* 105.

℣. Contribulaſti cápita dracónum in aquis: ℟. Tu dirupiſti fontes & torrentes. *Pſ.* 73.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ego.

Capitulum. 2. Petr. 1.

PEr Chriſtum Deus máxima & pretióſa nobis promiſſa donávit; ut per hæc efficiámini divínæ conſortes natúræ: fugientes ejus, quæ in mundo eſt, concupiſcéntiæ corruptiónem.

℟. *br.* Apud te, Dómine, * eſt fons vitæ. * Allelúia, allelúia. Apud te. ℣. Et in lúmine tuo * vidébimus lumen. * Allelúia. Glória Patri. Apud te. *Pſ.* 35.

℣. Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem; ℟. Proptéreà unxit te, Deus, óleo lætítiæ præ conſórtibus tuis. *Pſ.* 44.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Qui credíderit.

Capitulum. Epheſ. 5.

CHriſtus dilexit Eccléſiam, & ſeipſum trádidit pro ea, ut illam ſanctificáret, mundans lavácro aquæ in verbo vitæ; ut exhibéret ipſe ſibi glorióſam Eccléſiam, non habentem máculam, aut rugam, aut áliquid hujúſmodi: ſed ut ſit ſancta & immaculáta.

℟. *br.* Flúminis ímpetus * lætíficat civitátem Dei. * Allelúia, allelúia. Flúminis. ℣. Sanctificávit * tabernáculum ſuum Altíſſimus. * Allelúia. Glória Patri. Flúminis. *Pſ.* 45.

℣. Rivos ejus inébria, Dómine: ℟. Multíplica genímina ejus. *Pſ.* 64.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. UNus Dóminus, una fides, unum baptiſma, unus Deus, & pater ómnium. *Eph.* 4.

Ant. 5. C. Omnes fílii Dei eſtis per fidem quæ eſt in Chriſto Jeſu. Quicumque enim in Chriſto baptizáti eſtis, Chriſtum induiſtis. *Galat.* 3.

Ant. 2. D. Non eſt Judæus, neque Græcus: non eſt ſervus, neque liber; omnes enim vos unum eſtis in Chriſto Jeſu. *Galat.* 3.

Ant. 6. F. Ablúti eſtis, ſanctificáti eſtis, juſtificáti eſtis in nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & in Spíritu Dei noſtri. 1. *Cor.* 6.

Ant. 3. a. Caritátem habéte, quòd eſt vínculum perfectiónis; & pax Chriſti exultet in córdibus veſtris, in qua & vocáti eſtis in uno córpore. 1. *Col.* 3.

Capitulum. 1. Cor. 12.

OMnia membra córporis cùm ſint multa, unum tamen corpus ſunt: ita & Chriſtus; Etenim in uno Spíritu omnes nos in unum corpus baptizáti ſumus: ſive Judæi, ſive gen-

Digitized by Google

tíles, ſive ſervi, ſive líberi.

Hymnus, Emergit. 365.

℣. Ego dixi: Dii eſtis,
℟. Et Fílii Excelſi omnes. *Pſ.* 81.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Jeſus plenus Spíritu ſancto, regreſſus eſt à Jordáne; & agebátur à Spíritu in deſertum. *Luc.* 4.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Deinde fit Commemorátio de S. Felice, Presbytero. Ant. Notum fáciet. ℣. Oculi mei. *in Communi Juſtorum.* xlij.

Oratio.

Deus qui beátum Felícem confeſſióne fídei, & paupertátis amóre mirábilem effeciſti; da nobis, ejus interceſſióne, tuos ſermónes nunquam erubéſcere: & ſpíritu paupertátis ad ætérna feſtináre. Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ut ſuprà, 333. *cum Doxol.* Mundi ſcelus.

Hodie vel, ſi ſit Sabbatum, die ſequenti, pro Commemoratione minore Omnium Fidelium Defunctorum, poſt Completorium recitatur in choro Officium Defunctorum, ſcilicet, unum tantùm Nocturnum cum Laudibus.

Extra Chorum recitatur ad libitum.

¶ *Alia Feſta habentur in Proprio Sanctorum.*

AB OCTAVA Epiph. ad Præſent. Domini, in fine Hymnorum metri ſequentis dicitur Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

AD PRIMAM, *in* ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine.

AD LAUDES & VESP. Commem. de Virg. Deipara, 304. & 306.

LECTIONES ſequentes leguntur à Dominica intra Oct. Epiphaniæ & per Hebdomad. loco Epiſtolæ ad Romanos.

DOMINICA PRIMA
Poſt Epiphaniam,
Quæ eſt intra Octavam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Epiſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios. *Cap.* 1.

Paulus vocátus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem Dei, & Sóſthenes frater; Eccléſiæ Dei quæ eſt Corinthi: ſanctificátis in Chriſto Jeſu, vocátis ſanctis; cum ómnibus qui ínvocant nomen Dómini noſtri Jeſu Chriſti: in omni loco ipſórum, & noſtro. Grátia vobis & pax à Deo patre noſtro: & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ago Deo meo ſem-

Digitized by Google

per pro vobis in grátia Dei, quæ data eſt vobis in Chriſto Jeſu; quòd in ómnibus dívites facti eſtis in illo, in omni verbo, & in omni ſciéntia: ſicut teſtimónium Chriſti confirmátum eſt in vobis; ita ut nihil vobis deſit in ulla grátia, expectántibus revelatiónẽ Dómini noſtri Jeſu Chriſti: qui & confirmábit vos uſque in finem ſine crímine, in die adventûs Dómini noſtri Jeſu Chriſti. Fidélis Deus: per quem vocáti eſtis in ſocietátem Fílii ejus Jeſu Chriſti Dómini noſtri.

Lectio ij.

OBſecro autem vos, fratres, per nomen Dómini noſtri Jeſu Chriſti; ut idipſum dicátis omnes, & non ſint in vobis ſchíſmata: ſitis autem perfecti in eódem ſenſu, & in eádem ſenténtia. Significátum eſt enim mihi de vobis, fratres mei, ab iis qui ſunt Chloes: quia contentiónes ſunt inter vos. Hoc autem dico, quòd unuſquiſque veſtrûm dicit; Ego quidem ſum Pauli: ego autem Apollo; ego verò Cephæ: ego autem Chriſti. Diviſus eſt Chriſtus? Numquid Paulus crucifixus eſt pro vobis? aut in nómine Pauli baptizáti eſtis? Grátias ago Deo, quòd néminem veſtrûm baptizávi; niſi Criſpum & Cáium: ne quis dicat quòd in nómine meo baptizáti eſtis. Baptizávi autem & Stéphanæ domum: céterùm néſcio ſi quem álium baptizáverim. Non enim miſit me Chriſtus baptizáre, ſed evangelizáre; non in ſapiéntia verbi: ut non evacuétur crux Chriſti.

Lectio iij.

VErbum enim crucis pereúntibus quidem ſtultítia eſt: iis autem qui ſalvi fiunt, id eſt nobis, Dei virtus eſt. Scriptũ eſt enim; perdam ſapiéntiam ſapiéntium: & prudéntiam prudéntium reprobábo. Ubi ſápiens? Ubi ſcriba? Ubi conquiſítor hujus ſéculi? Nonne ſtultam fecit Deus ſapiéntiam hujus mundi? Nam quia in Dei ſapiéntia non cognóvit mundus per ſapiéntiam Deum: plácuit Deo per ſtultítiam prædicatiónis ſalvos fácere credentes. Quóniam & Judæi ſigna petunt: & Græci ſapiéntiam quærunt; nos autem prædicámus Chriſtum crucifixum: Judæis quidem ſcándalum; Géntibus autem ſtultítiam: ipſis autem vocátis Judæis atque Græcis Chriſtum Dei virtútem & Dei ſapiéntiam.

In II. & III. Nocturno leguntur Lectiones de Dominica intra Octavam, 346. Si verò dies Octava Epiph. venerit in Dominica, leguntur de

die Octava ; nona tamen Lect. erit de Homil. Dominicæ.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Epíſtola prima ad Corínthios. *Cap.* 2.

ET ego, cùm veniſſem ad vos, fratres, veni non in ſublimitáte ſermónis aut ſapiéntiæ : annúntians vobis teſtimónium Chriſti. Non enim judicávi me ſcire áliquid inter vos, niſi Jeſum Chriſtum : & hunc crucifixum. Et ego in infirmitáte, & timóre, & tremóre multo fui apud vos : & ſermo meus, & prædicátio mea non in perſuaſibílibus humánæ ſapiéntiæ verbis ; ſed in oſtenſióne Spíritûs, & virtútis : ut fides veſtra non ſit in ſapiéntia hóminum, ſed in virtúte Dei.

Lectio ij.

SApiéntiam autem lóquimur inter perfectos : ſapiéntiam verò non hujus ſéculi, neque príncipum hujus ſéculi, qui deſtruuntur ; ſed lóquimur Dei ſapiéntiam in myſtério, quæ abſcóndita eſt, quam prædeſtinávit Deus ante ſécula in glóriam noſtram : quam nemo príncipum hujus ſéculi cognóvit ; ſi enim cognoviſſent : nunquam Dóminum glóriæ crucifixiſſent. Sed ſicut ſcriptum eſt : Quòd óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis aſcendit : quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum. Nobis autem revelávit Deus per Spíritum ſuum ; Spíritus enim ómnia ſcrutátur : étiam profunda Dei. Quis enim hóminum ſcit quæ ſunt hóminis ; niſi ſpíritus hóminis, qui in ipſo eſt ? ita & quæ Dei ſunt nemo cognóvit : niſi Spíritus Dei.

Lectio iij.

NOs autem non ſpíritum hujus mundi accépimus ; ſed Spíritum qui ex Deo eſt : ut ſciámus quæ à Deo donáta ſunt nobis ; quæ & lóquimur non in doctis humánæ ſapiéntiæ verbis : ſed in doctrína Spíritûs, ſpirituálibus ſpirituália comparantes. Animális autem homo non pércipit ea quæ ſunt Spíritûs Dei ; ſtultítia enim eſt illi, & non poteſt intellígere : quia ſpirituáliter examinátur. Spirituális autem júdicat ómnia : & ipſe à némine judicátur. Quis enim cognóvit ſenſum Dómini, qui inſtruat eum ? Nos autem ſenſum Chriſti habémus.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Epíſtola prima ad Corínthios. *Cap.* 3.

CUm ſit inter vos zelus & conténtio ; nonne carnáles eſtis, & ſecundùm hóminem ambulátis ?

Digitized by Google

Cùm enim quis dicat, Ego quidem ſum Pauli: álius autem, Ego Apollo; nonne hómines eſtis? Quid ígitur eſt Apollo? quid verò Paulus? Miniſtri ejus cui credidiſtis: & unicuíque ſicut Dóminus dedit. Ego plantávi; Apollo rigávit: ſed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat eſt áliquid, neque qui rigat: ſed qui incrementum dat, Deus. Qui autem plantat; & qui rigat: unum ſunt. Unuſquiſque autem própriam mercédem accípiet ſecundùm ſuum labórem. Dei enim ſumus adjutóres; Dei agricultúra eſtis: Dei ædificátio eſtis.

Lectio ij.

NEſcítis quia templum Dei eſtis; & Spíritus Dei hábitat in vobis? Si quis autem templum Dei violáverit: diſperdet illum Deus. Templũ enim Dei ſanctum eſt, quod eſtis vos. Nemo ſe ſedúcat; ſi quis vidétur inter vos ſápiens eſſe in hoc ſéculo: ſtultus fiat, ut ſit ſápiens. Sapiéntia enim hujus mundi ſtultítia eſt apud Deum. Scriptum eſt enim: Comprehendã ſapientes in aſtútia eórum. Et íterùm; Dóminus novit cogitatiónes ſapiéntium: quoniam vanæ ſunt. Nemo ítaque gloriétur in homínibus.

Lectio iij. Cap. 4.

HÆc autem, fratres, transfigurávi in me & Apollo, propter vos; ut in nobis diſcátis ne ſupra quàm ſcriptum eſt: unus adverſùs álterum inflétur pro álio. Quis enim te diſcernit? Quid autem habes quod non accepiſti? Si autem accepiſti; quid gloriáris quaſi non accéperis? Jam ſaturáti eſtis; jam dívites facti eſtis: ſine nobis regnátis; & útinam regnétis, ut & nos vobiſcum regnémus! Puto enim quòd Deus nos Apóſtolos novíſſimos oſtendit; tanquam morti deſtinátos: quia ſpectáculum facti ſumus mundo, & Angelis, & homínibus. Nos ſtulti propter Chriſtum, vos autem prudentes in Chriſto; nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Epíſtola prima ad Corínthios. *Cap.* 5.

OMníno audítur inter vos fornicátio, & talis fornicátio, qualis nec inter gentes: ita ut uxórem patris ſui áliquis hábeat. Et vos infláti eſtis; & non magis luctum habuiſtis: ut tollátur de médio veſtrûm qui hoc opus fecit. Ego quidem abſens córpore, præſens autem

ſpíritu : jam judicávi ut præſens eum qui ſic operátus eſt, in nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti, congregátis vobis & meo ſpíritu; cum virtúte Dómini noſtri Jeſu, trádere hujúſmodi ſátanæ in intéritum carnis : ut ſpíritus ſalvus ſit in die Dómini noſtri Jeſu Chriſti. Non eſt bona gloriátio veſtra. Neſcítis quia módicum fermentum totam maſſam corrumpit ?

Lectio ij. Cap. 6.

AUdet áliquis veſtrûm habens negótium adversùs álterum; judicári apud iníquos, & non apud ſanctos ? An neſcítis quóniam ſancti de hoc mundo judicábunt ? Et ſi in vobis judicábitur mundus; indigni eſtis qui de mínimis judicétis ? Neſcítis quóniam Angelos judicábimus ? quantò magìs ſeculária ? Seculária ígitur judícia ſi habuéritis : contemptíbiles qui ſunt in Eccléſia, illos conſtitúite ad judicandum. Ad verecúndiam veſtram dico. Sic non eſt inter vos ſápiens quiſquam, qui poſſit judicáre inter fratrem ſuum ? Sed frater cum fratre judício contendit : & hoc apud infidéles.

Lectio iij.

JAm quidem omníno delictum eſt in vobis, quòd judícia habétis inter vos. Quare non magìs injúriam accípitis ? Quare non magìs fraudem patímini ? Sed vos injúriam fácitis, & fraudátis : & hoc frátribus. An neſcítis quia iníqui regnum Dei non poſſidébunt ? Nolíte erráre : neque fornicárii, neque idólis ſervientes, neque adúlteri, neque molles, neque maſculórum concubitóres, neque fures, neque avári, neque ebrióſi, neque maledíci, neque rapáces regnum Dei poſſidébunt. Et hæc quidam fuiſtis; ſed ablúti eſtis : ſed ſanctificáti eſtis; ſed juſtificáti eſtis in nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti : & in Spíritu Dei noſtri. Tu autem.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Epíſtola prima ad Corínthios. *Cap. 6.*

NEſcítis quóniam córpora veſtra membra ſunt Chriſti ? Tollens ergo membra Chríſti; fáciam membra meretrícis ? Abſit. An neſcítis quóniam qui adhæret meretríci; unum corpus effícitur ? Erunt enim, inquit, duo in carne una. Qui autem adhæret Dómino : unus ſpíritus eſt. Fúgite fornicatiónem. Omne peccátũ quodcumque fécerit homo, extra corpus eſt : qui autem fornicátur, in corpus ſuum peccat. An neſcítis quóniam membra veſtra templum ſunt Spíritûs ſancti, qui in vobis eſt; quem habétis à Deo, & non eſtis veſtri ?

Digitized by Google

Empti enim eſtis prétio magno. Glorificáte & portáte Deum in córpore veſtro.

Lectio ij. Cap. 7.

DE quibus autem ſcripſiſtis mihi: bonum eſt hómini mulíerem non tángere; propter fornicatiónem autem unuſquiſque ſuam uxórem hábeat: & unaquæque ſuum virum hábeat. Uxóri vir débitum reddat: ſimíliter autem & uxor viro. Múlier ſui córporis poteſtátem non habet: ſed vir. Simíliter autem & vir ſui córporis poteſtátem non habet: ſed múlier. Nolíte fraudáre ínvicem, niſi fortè ex conſenſu ad tempus, ut vacétis oratióni: & íterùm revertímini in idipſum, ne tentet vos sátanas propter incontinéntiã veſtram. Hoc autem dico ſecundùm indulgéntiam: non ſecundùm impérium.

Lectio iij.

HOc ítaque dico, fratres; tempus breve eſt: réliquum eſt, ut & qui habent uxóres; tanquam non habentes ſint: & qui flent, tanquam non flentes; & qui gaudent, tanquam non gaudentes: & qui emunt, tanquam non poſſidentes; & qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur: prætérit enim figúra hujus mundi. Volo autem vos ſine ſollicitúdine eſſe. Qui ſine uxóre eſt, ſollícitus eſt quæ Dñi ſunt: quómodò pláceat Deo. Qui autem cum uxóre eſt, ſollícitus eſt quæ ſunt mundi; quómodò pláceat uxóri: & divíſus eſt. Et múlier innupta & virgo cógitat quæ Dómini ſunt: ut ſit ſancta córpore & ſpíritu. Quæ autem nupta eſt, cógitat quæ ſunt mundi: quómodò pláceat viro.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epíſtola prima ad Corínthios. *Cap. 9.*

QUæ eſt merces mea? ut Evangélium prædicans; ſine ſumptu ponam Evangélium: ut non abútar poteſtáte meâ in Evangélio. Nam cùm liber eſſem ex ómnibus; ómnium me ſervum feci: ut plures lucrifácerem. Et factus ſum Judæis tanquam Judæus, ut Judæos lucrárer: iis qui ſub lege ſunt, quaſi ſub lege eſſem, (cùm ipſe non eſſem ſub lege,) ut eos qui ſub lege erant, lucrifácerem; iis qui ſine lege erant tanquam ſine lege eſſem, (cùm ſine lege Dei non eſſem: ſed in lege eſſem Chriſti,) ut lucrifácerem eos qui ſine lege erant. Factus ſum infirmis infirmus: ut infirmos lucrifácerem. Omnibus ómnia factus ſum: ut omnes fácerem ſalvos. Omnia autem fácio propter Evangélium: ut párticeps ejus efficiar.

Digitized by Google

Lectio ij.

NEſcítis quòd ii qui in ſtádio currunt, omnes quidem currunt; ſed unus áccipit bravíum? Sic cúrrite, ut comprehendátis. Omnis autem qui in agóne contendit, ab ómnibus ſe ábſtinet; & illi quidem ut corruptíbilem corónam accípiant: nos autem incorruptam. Ego ígitur ſic curro, non quaſi in incertum; ſic pugno, non quaſi áerem vérberans: ſed caſtígo corpus meum, & in ſervitútem rédigo; ne fortè cùm áliis prædicáverim: ipſe réprobus effíciar.

Lectio iij. Cap. 12.

DE ſpirituálibus autem nolo vos ignoráre, fratres. Scitis quóniam cùm Gentes eſſétis: ad ſimulácra muta prout ducebámini euntes. Ideò notum vobis fácio, quòd nemo in Spíritu Dei loquens, dicit anáthema Jeſu. Et nemo poteſt dícere, Dóminus Jeſus: niſi in Spíritu ſancto. Diviſiónes verò gratiárum ſunt: idem autem Spíritus; & diviſiónes miniſtratiónũ ſunt: idem autem Dóminus; & diviſiónes operatiónum ſunt: idem verò Deus qui operátur ómnia in ómnibus. Unicuíque autem datur manifeſtátio Spíritûs ad utilitátem. Alii quidem per Spíritum datur ſermo ſapiéntiæ; álii autem ſermo ſciéntiæ ſecundùm eumdem ſpíritum: álteri fides in eódem Spíritu; álii grátia ſanitátum in uno Spíritu: álii operátio virtútum; álii prophétia: álii diſcrétio ſpirítuum; álii génera linguárum: álii interpretátio ſermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus: dívidens síngulis prout vult.

SABBATO.

Lectio j.

De Epíſtola prima ad Coríntthios. *Cap.* 13.

SI linguis hóminum loquar, & Angelórum, caritátem autem non hábeam: factus ſum velut æs ſonans, aut cymbalum tínniens. Et ſi habúero prophétiam, & nóverim myſtéria ómnia, & omnem ſciéntiam: & ſi habúero omnem fidem, ita ut montes tránsferam; caritátem autem non habúero: nihil ſum. Et ſi diſtribúero in cibos páuperum omnes facultátes meas, & ſi tradídero corpus meum, ita ut árdeam; caritátem autem non habúero: nihil mihi prodeſt.

Lectio ij.

CAritas pátiens eſt, benigna eſt: cáritas non æmulátur, non agit pérperam, non inflátur, non eſt ambitióſa, non quærit quæ ſua ſunt, non irritátur, non cógitat malum, non gaudet ſuper iniquitáte; congaudet autẽ veritáti: ómnia ſuffert,

ómnia credit, ómnia ſperat, ómnia ſúſtinet. Cáritas nunquam éxcidit; ſive prophétiæ évacuabuntur, ſive linguæ ceſſábunt: ſive ſciéntia deſtruétur. Ex parte enim cognóſcimus: & ex parte prophetámus. Cùm autẽ vénerit quod perfectũ eſt: evacuábitur quod ex parte eſt.

Lectio iij.

CUm eſſem párvulus, loquébar ut párvulus; ſapiébam ut párvulus: cogitábam ut párvulus. Quando autem factus ſum vir: evacuávi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per ſpéculum in ænígmate: tunc autem fácie ad fáciem. Nunc cognoſco ex parte: tunc autem cognoſcam ſicut & cógnitus ſum. Nunc autem manent fides, ſpes, cáritas, tria hæc: major autem horum eſt cáritas.

¶ *Quando Septuageſima inciderit in Dominicam II. poſt Epiphaniam, tunc hodie, (niſi occurrat Feſtum Semiduplex,) fiet de Dominica ſequenti ſub ritu ſimplici. Prima & ſecunda Lectiones cum ſuis* ℟℟. *erunt de I. Nocturno Dominicæ: Tertia Lectio de Homilia ejuſdem Dominicæ cum ſuo.* ℟. *De eadem ſumentur Ant. ad* Benedictus *& Oratio ad Laudes. Cetera, ut in Sabbato.*

Si occurrat Feſtum Simplex, I. Lect. cum ſuo ℟. *erit ut ſuprà. II. Lect. de Homilia Dominicæ cum ſuo* ℟. *III. Lect. de Feſto cum ſuo* ℟. *De eo fiet commem. ad Laudes.*

Si verò occurrat Feſtum Semiduplex, fiet de eo, & tunc tertia Lect. erit de Homilia Dominicæ cum ſuo ℟. *De eadem fiet commem. ad Laudes tantùm ante Commemorationem de Virgine Deipara.*

Dicentur autem Veſperæ, ut in Sabbato ante Septuageſimam. Et deinceps nihil fiet de Officio à Circumciſione ad Præſentationem Domini, niſi commem. de Virgine Deipara ad Laudes & ad Veſperas. ℟. *br. ad Primam, & Doxologia:* Qui natus es.]

Si verò Septuageſima non occurat ante Præſentationem,

AD VESPERAS,

Officium fit ut notatum eſt ſuprà in Sabbatis & Dominicis à Circumciſione ad Præſent.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. ã. Si qua in Chriſto nova creatúra, vétera tranſiérunt: ecce facta ſunt ómnia nova. 2. *Corinth.* 5.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA II
poſt Epiphaniam.

Omnia ut in Dominicis à Circumciſ. ad Præſent. 303. *exceptis quæ ſequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios. *Cap.* 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem

Dei, & Timótheus frater; Eccléſiæ Dei quæ eſt Corinthi: cum ómnibus ſanctis qui ſunt in univerſa Achája. Grátia vobis & pax à Deo patre noſtro: & Dómino Jeſu Chriſto. Benedictus Deus & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti; Pater miſericordiárum, & Deus totíus conſolatiónis: qui conſolátur nos in omni tribulatióne noſtra; ut poſſímus & ipſi conſolári eos qui in omni preſſúra ſunt: per exhortatiónem quâ exhortámur & ipſi à Deo. Quóniam ſicut abundant paſſiónes Chriſti in nobis: ita & per Chriſtũ abundat conſolátio noſtra. Sive autem tribulámur, pro veſtra exhortatióne & ſalúte; ſive conſolámur, pro veſtra conſolatióne: ſive exhortámur, pro veſtra exhortatióne & ſalúte, quæ operátur tolerántiam earumdem paſſiónum, quas & nos pátimur; ut ſpes noſtra firma ſit pro vobis: ſcientes quòd ſicut ſócii paſſiónum eſtis, ſic éritis & conſolatiónis.

℞. In convertendo Dóminus captivitátem Sion, facti ſumus ſicut conſoláti: * Magnificávit Dóminus fácere nobiſcum; facti ſumus lætantes. ℣. Ipſe Dóminus Jeſus Chriſtus qui dilexit nos, & dedit conſolatiónem æternam, & ſpem bonam in grátia. * Magnificávit. *Pſ.* 125. 2. *Theſſ.* 2.

Lectio ij.

NOn enim vólumus ignoráre vos, fratres, de tribulatióne noſtra quæ facta eſt in Aſia; quóniam ſupra modum graváti ſumus ſupra virtutem: ita ut tæderet nos étiam vívere. Sed ipſi in nobiſmetipſis reſponſum mortis habúimus; ut non ſimus fidentes in nobis, ſed in Deo qui ſúſcitat mórtuos: qui de tantis perículis nos erípuit, & éruit; in quem ſperámus quóniam & adhuc erípiet: adjuvántibus & vobis in oratióne pro nobis; ut ex multórum perſónis, ejus quæ in nobis eſt donatiónis: per multos grátiæ agantur pro nobis.

℞. In te, Dómine, ſperavérunt patres noſtri, ſperavérunt; & liberaſti eos: * Ad te clamavérunt, & ſalvi facti ſunt; in te ſperavérunt, & non ſunt confúſi. ℣. Eſt fides ſperandárum ſubſtántia rerum; in hac enim teſtimónium conſecúti ſunt ſenes: * Ad te. *Pſ.* 21. *Hebr.* 11.

Lectio iij.

NAm glória noſtra hæc eſt, teſtimónium conſciéntiæ noſtræ, quòd in ſimplicitáte cordis & ſincéritáte Dei, & non in ſapiéntia carnáli; ſed in grátia Dei converſáti ſumus in hoc mundo: abundántiùs autem ad vos. Non enim ália ſcríbimus vobis: quàm quæ

Digitized by Google

legiſtis & cognoviſtis. Spero autem quòd uſque in finem cognoſcétis, ſicut & cognoviſtis nos ex parte: quòd glória veſtra ſumus ſicut & vos noſtra, in die Dómini noſtri Jeſu Chriſti.

℟. Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * Univerſum ſemen Jacob, glorificáte eum. † Tímeat eum omne ſemen Iſrael. ℣. Sunt Iſraelítæ quorum adóptio eſt filiórum, quorum patres, & ex quibus eſt Chriſtus qui eſt ſuper ómnia Deus benedictus in ſécula. * Univerſum ſemen. Glória Patri. † Tímeat eum. *Pſ.* 21. *Rom.* 9.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Commentário S. Joannis Chryſóſtomi in Epíſtolam ad Romános. *In Proœm.*

BEáti Pauli Epiſtolárum lectiónem dum aſſíduè auſculto, perque hebdómadas ſíngulas, bis ſæpè & ter, & quater, quotieſcumque ſanctórum Mártyrum memóriã celebrámus, gáudio exulto, tubâ illâ ſpirituáli pérfruens: & éxcitor ac deſidério incaleſco, vocem mihi amícã agnoſcens; quin & non ſolùm præſentem ipſum ánimo intuéri: verùm & diſſerentem audíre vídeor. Interim tamen dóleo ac moleſtè fero, quòd virum hunc non omnes, ſicut par eſt, cognoſcunt; verùm ita illum nonnulli ignórant: ut ne Epiſtolárum quidem ejus númerum planè ſciant. Hoc verò non imperítia facit: ſed quòd nolint beáti hujus viri ſcripta aſſíduè in mánibus habére.

℟. Ædificávit Dóminus Sion; & vidébitur in glória ſua. * Scribantur hæc in generatióne áltera; & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum. ℣. Mihi data eſt grátia hæc, illumináre omnes, quæ ſit diſpenſátio ſacramenti abſcónditi à ſéculis in Deo, qui ómnia creávit. * Scribantur hæc. *Pſ.* 101. *Epheſ.* 3.

Lectio v.

NEque enim nos, quæ ſcimus, ſi quid ſcimus, ab ingénii bonitáte atque acúmine ſcimus; ſed quòd erga hunc virum impenſè affecti: ab illíus lectióne nunquam diſcédimus; ſiquidem qui amant, ii pluſquàm céteri omnes eórum facta nórunt quos amant: ut qui de iis ipſis ſint ſollíciti. Id quod beátus hic véluti oſtendens, ad Philippenſes ait; Sicut eſt mihi juſtum ut hoc de vobis ómnibus ſéntiam, eò quòd hábeam vos in corde: & in vínculis meis, & in defenſióne & confirmatióne Evangélii. Quapropter ſi & vos quoque huic lectióni diligenter atténdere voluéritis: nihil áliud erit vo-

Digitized by Google

bis requirendum. Verax eſt enim Chriſti ſermo dicentis; Quærite, & inveniétis: pulſáte, & aperiétur vobis.

℟. Super omnes docentes me intellexi, quia teſtimónia tua meditátio mea eſt. * Super ſenes intellexi, quia mandáta tua quæſivi. ℣. Exíſtimo ómnia detrimentum eſſe propter eminentem ſciéntiam Jeſu Chriſti Dómini mei. * Super ſenes. *Pſ.* 118. *Philipp.* 3.

Lectio vj.

CEterùm, quandóquidem complúres ex his qui huc nobiſcum convéniunt, & liberórum educatiónem, & uxóris curam, & famíliæ providéntiam ſuſcepêre; ob idque totos ſeſe huic labóri dare non ſúſtinent: at certè ipſis vos excitáte ad ea saltèm capienda, quæ álii collégerint; ſtúdii tantumdem iis quæ dicta fúerint auſcultandis: quantum pecúniis colligendis, impertientes. Nam etſi turpe ſit, non niſi tantùm ſtúdii à vobis exígere: tamen vel hoc ipſo contenti érimus. Tantumdem ergo date. Síquidem hinc infiníta exorta ſunt mala, ab ipſa vidélicet ſacrárum Scripturárum ignoratióne: hinc multa hæréſeon lues pullulávit; hinc vitæ in multis neglectus: hinc inútiles ac lucro carentes labóres. Nam quemádmodùm qui lúminis hujus uſúrâ ſunt priváti, nequaquam recta íngredi poſſunt: ita qui ad divinárum Scripturárum rádios óculos non intendunt; neceſſáriò in multa frequentes erráta incurrunt: perinde ac ſi in ténebris periculosíſſimis ambulárent; id quod ut ne evéniat: óculos ad ipſum apoſtolicórũ verbórum fulgórem adaperiámus.

℟. A mandátis tuis intellexi, Dómine; proptéreà odívi omnem viam iniquitátis: * Lucerna pédibus meis verbum tuum, & lumen ſémitis meis. ℣. Omnis Scriptúra divínitùs inſpiráta, útilis eſt ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in juſtítia. * Lucerna. Glória Patri. * Lucerna. *Pſ.* 118. 2. *Tim.* 3.

IN III NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Joannem. *C.* 2.

IN illo témpore: Núptiæ factæ ſunt in Cana Galilææ; & erat mater Jeſu ibi: vocátus eſt autem & Jeſus, & diſcípuli ejus ad núptias. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 8. *in Joan. n.* 1 *&* 3.

QUis eſt qui conſíderat ópera Dei, quibus régitur & adminiſtrátur totus hic mundus; & non obſtupeſcit obruiturque mirácu-

lis? Sed quia hómines in áliud intenti perdidérunt conſideratiónem operũ Dei, in qua darent quotídie laudem Creatóri; ſervávit ſibi Deus inuſitáta quædam quæ fáceret: ut tanquam dormientes hómines ad ſe colendum mirabílibus excitáret. Prióra mirácula fecit per Verbum ſuum Deum apud ſe: poſterióra fecit per ipſum Verbum ſuum incarnátum. Cùm ergo tanta videámus facta per Deum Jeſum; quid mirámur aquam in vinum converſam per hóminem Jeſum? Ipſe fecit hoc, qui illa ómnia.

℟. Deus ſecundùm imáginem ſuam fecit hóminem: creávit ex ipſo adjutórium ſímile ſibi: * Juſtítiam & judícia ſua oſtendit illis, & magnália honóris ejus vidit óculus illórum. ℣. Núptiæ factæ ſunt in Cana Galilææ, & erat mater Jeſu ibi, vocátus eſt autem & Jeſus, & diſcípuli ejus ad núptias: * Juſtítiam. *Eccli.* 17. *Joan.* 2.

Lectio viij. n. 3. 4. 5 & 9.

EXcepto miráculo: áliquid in ipſo facto myſtérii & ſacramenti latet. Quid mirum ſi in illam domum ad núptias venit; qui in hunc mundum ad núptias venit? Verbum enim, ſponſus; & ſponſa, caro humána: & utrumque unus Fílius Dei, & idem fílius hóminis. Uterus Vírginis Maríæ thálamus ejus: inde proceſſit tanquam ſponſus de thálamo ſuo. Certi ſacramenti grátiâ, vidétur matrem de qua ſponſus proceſſit, non agnóſcere, & dícere illi; Quid mihi & tibi eſt, múlier? Miráculum exigébat mater; at ille non agnoſcit víſcera humána, operatúrus facta divína, tanquam dicens: Quod de me facit miráculum, non tu genuiſti: divinitátem meam non tu genuiſti; ſed quia genuiſti infirmitátem meam, tunc te cognoſcam, cùm ipſa infírmitas pendébit in cruce: hoc eſt enim, Nondum venit hora mea.

℟. Deficiente vino, dicit mater Jeſu ad eum: Vinum non habent. Et dicit ei Jeſus: Nondum venit hora mea. Dicit mater ejus miniſtris: * Quodcumque díxerit vobis, fácite. ℣. Fácite quæ præcépit Dóminus Deus, ut bene ſit vobis: * Quodcumque. *Joan.* 2. *Deut.* 5.

Lectio ix. Tract. 9.

QUòd Dóminus invitátus venit ad núptias: étiam exceptâ myſticâ ſignificatióne, confirmáre voluit quòd ipſe fecit núptias. Futúri enim erant, de quibus dixit Apóſtolus; prohibentes núbere, & dicentes quòd malum eſſent núptiæ: & quòd Diábolus eas feciſſet. Nec illæ quæ virginitátem

Deo vovent, quanquam amplióerem gradum honóris & ſanctitátis in Ecclésia téneant, ſine núptiis ſunt; nam & ipſæ pértinent ad núptias cum tota Ecclésia: in quibus núptiis ſponſus eſt Chriſtus. Ac per hoc ergo Dóminus invitátus venit ad núptias; ut conjugális cáſtitas firmarétur, & oſtenderétur ſacramentum nuptiárum: quia & illárum nuptiárum ſponſus perſónam Dómini figurábat.

℟. Ego Dóminus Deus eórum, & exáudiam eos; & * Lætábitur cor eórum quaſi à vino, & † Exultábit cor eórum in Dómino. ℣. Dicit Jeſus: Impléte hydrias aquâ. Et implevérunt. Et dicit eis Jeſus: Hauríte nunc. * Lætábitur. Glória Patri. † Exultábit. *Zach.* 10. *Joan.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. *à.* Ut guſtávit architriclínus aquam vinum factam, vocat ſponſum, & dicit ei: Servaſti bonum vinum uſque adhuc. *Joan.* 2.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui cœléſtia ſimul & terréna moderáris; ſupplicatiónes pópuli tui clementer exaudi: & pacem tuam noſtris concéde tempóribus. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; &c.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Fecit inítium ſignórum Jeſus in Cana Galilææ, & manifeſtávit glóriam ſuam; & crediderúnt in eum diſcípuli ejus. *Joan.* 1.

Oratio, ut ſuprà.

FERIA SECUNDA Hebdomadæ II. poſt Epiphaniam.

Omnia ut in Feriis à Circumciſione ad Præſent. 307. *& ſic in Feriis ſequentibus.*

Lectio j.

De Epíſtola ſecunda ad Coríinthios. *Cap.* 2.

STátui hoc ipſum apud me: ne iterùm in triſtítia venírem ad vos. Si enim ego contriſto vos, & quis eſt qui me lætíficet, niſi qui contriſtátur ex me? Et hoc ipſum ſcripſi vobis, ut non, cùm vénero, triſtítiam ſuper triſtítiam hábeam: de quibus oportúerat me gaudére; confídens in ómnibus vobis: quia meum gáudium ómnium veſtrûm eſt. Nam ex multa tribulatióne, & angúſtia cordis ſcripſi vobis per multas lácrymas; non ut contriſtémini: ſed ut ſciátis quam caritátem hábeam abundántiùs in vobis.

℟. In convertendo. 375.

Lectio ij.

SI quis autem contriſtávit, non me contriſtávit: ſed ex parte, ut non ónerem omnes vos. Súfficit illi qui ejúſmodi eſt, objurgátio hæc quæ fit à plúri-

bus; ita ut è contrário magis donétis & conſolémini: ne fortè abundantióri triſtítiâ abſorbéatur qui ejúſmodi eſt. Propter quod óbſecro vos: ut confirmétis in illum caritátem. Ideò enim & ſcripſi, ut cognoſcam experimentum veſtrum: an in ómnibus obedientes ſitis. Cui autem áliquid donaſtis, & ego; nam & ego quod donávi, ſi quid donávi, propter vos in perſóna Chriſti, ut non circumveniámur à Sátana: non enim ignorámus cogitatiónes ejus.

℞. In te, Dómine. 375.

Lectio iij.

DEo autem grátias, qui ſemper triumphat nos in Chriſto Jeſu, & odórem notítiæ ſuæ manifeſtat per nos in omni loco: quia Chriſti bonus odor ſumus Deo in iis qui ſalvi fiunt, & in iis qui péreunt; áliis quidem odor mortis in mortem: áliis autem odor vitæ in vitam. Et ad hæc quis tam idóneus? Non enim ſumus ſicut plúrimi, adulterantes verbum Dei; ſed ex ſinceritáte, ſed ſicut ex Deo: coram Deo, in Chriſto lóquimur.

℞. Qui timétis. 376.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Epíſtola ſecunda ad Corínthios. *Cap.* 3.

INcípimus íterùm noſmetipſos commendáre? Aut numquid egémus (ſicut quidam) commendatítiis epíſtolis ad vos, aut ex vobis? Epíſtola noſtra vos eſtis, ſcripta in córdibus noſtris; quæ ſcitur & légitur ab ómnibus homínibus: manifeſtáti quòd epíſtola eſtis Chriſti; miniſtráta à nobis, & ſcripta non atramento: ſed Spíritu Dei vivi; non in tábulis lapídeis: ſed in tábulis cordis carnálibus. Fidúciam autem talem habémus per Chriſtum ad Deũ; non quòd ſufficientes ſimus cogitáre áliquid à nobis, quaſi ex nobis: ſed ſufficiéntia noſtra ex Deo eſt, qui & idóneos nos fecit miniſtros novi teſtamenti, non lítterâ, ſed ſpíritu; líttera enim occídit: ſpíritus autem vivíficat.

℞. Ædificávit. 376.

Lectio ij. Cap. 4.

NOn enim noſmetipſos prædicámus: ſed Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum; nos autem ſervos veſtros per Jeſum: quóniam Deus qui dixit de ténebris lucem ſplendéſcere; ipſe illuxit in córdibus noſtris ad illuminatiónem ſciéntiæ claritátis Dei: in fácie Chriſti Jeſu. Habémus autem theſaurum iſtum in vaſis fictílibus; ut ſublímitas ſit virtútis Dei: & non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, ſed non anguſtiámur: aporiámur, ſed non deſtitúimur; perſe-

Digitized by Google

cutiónem pátimur, ſed non derelínquimur : dejícimus, ſed non perímus; ſemper mortificatiónem Jeſu in córpore noſtro circumferentes : ut & vita Jeſu manifeſtétur in corpóribus noſtris. Semper enim nos qui vívimus; in mortem trádimur propter Jeſum : ut & vita Jeſu manifeſtétur in carne noſtra mortáli.

℟. Super omnes. 377.

Lectio iij.

PRopter quod non defícimus; ſed licèt is qui foris eſt, noſter homo corrumpátur : tamen is qui intùs eſt, renovátur de die in diem. Id enim quod in præſenti eſt momentáneum, & leve tribulatiónis noſtræ : ſupra modum in ſublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis; non contemplántibus nobis quæ videntur : ſed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporália ſunt : quæ autem non videntur, æterna ſunt.

℟. A mandátis. 377.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Epíſtola ſecunda ad Corínthios. *Cap.* 5.

SCimus quóniam ſi terreſtris domus noſtra hujus habitatiónis diſſolvátur : quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam & in hoc ingemíſcimus, habitatiónem noſtram, quæ de cœlo eſt, ſuperíndui cupientes : ſi tamen veſtiti, non nudi inveniámur. Nam & qui ſumus in hoc tabernáculo, ingemíſcimus graváti; eò quòd nólumus expoliári, ſed ſuperveſtíri : ut abſorbeátur quod mortále eſt, à vita. Qui autem éfficit nos in hoc ipſum, Deus : qui dedit nobis pignus Spíritûs.

℟. In convertendo 375.

Lectio ij.

AUdentes ígitur ſemper; ſcientes quóniam dum ſumus in córpore, peregrinámur à Dómino : (per fidem enim ambulámus, & non per ſpéciem;) audémus autem, & bonam voluntátem habémus magis peregrinári à córpore : & præſentes eſſe ad Dóminum. Et ídeò conténdimus : ſive abſentes, ſive præſentes, placére illi. Omnes enim nos manifeſtári oportet ante tribúnal Chriſti; ut réferat unuſquiſque própria córporis, prout geſſit : ſive bonum, ſive malum.

℟. In te, Dómine. 375.

Lectio iij.

CAritas enim Chriſti urget nos; æſtimantes hoc, quóniam ſi unus pro ómnibus mórtuus eſt, ergo omnes mórtui ſunt : & pro ómnibus mórtuus eſt Chriſtus; ut & qui vivunt, jam non ſibi vivant : ſed

Digitized by Google

ei qui pro ipſis mórtuus eſt, & reſurrexit. Itaque nos ex hoc néminem nóvimus ſecundùm carnem. Et ſi cognóvimus ſecundùm carnem Chriſtum : ſed nunc jam non nóvimus. Si qua ergo in Chriſto nova creatúra ; vétera tranſiérunt : ecce facta ſunt ómnia nova. Omnia autem ex Deo, qui nos reconciliávit ſibi per Chriſtum : & dedit nobis miniſtérium reconciliatiónis.

℟. Qui timétis. 376.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Epíſtola ſecunda ad Corínthios. *Cap.* 7.

NUnc gáudeo ; non quia contriſtáti eſtis : ſed quia contriſtáti eſtis ad pœniténtiam. Contriſtáti enim eſtis ſecundùm Deum : ut in nullo detrimentum patiámini ex nobis. Quæ enim ſecundùm Deum triſtítia eſt, pœniténtiam in ſalútem ſtábilem operátur : ſéculi autem triſtitia mortem operátur. Ecce enim hoc ipſum ſecundùm Deum contriſtári vos, quantam in vobis operátur ſollicitúdinem : ſed defenſiónem, ſed indignatiónem, ſed timórem, ſed deſidérium, ſed æmulatiónem, ſed vindictam. In ómnibus exhibuiſtis vos incontaminátos eſſe negótio. Igitur, etſi ſcripſi vobis, non propter eum qui fecit injúriam ; nec propter eum qui paſſus eſt : ſed ad manifeſtandam ſollicitúdinem noſtram quam habémus pro vobis coram Deo.

℟. Ædificávit. 376.

Lectio ij. Cap. 9.

QUi parcè ſéminat, parcè & metet : & qui ſéminat in benedictiónibus, de benedictiónibus & metet. Unuſquiſque prout deſtinávit in corde ſuo, non ex triſtítia, aut ex neceſſitáte : hílarem enim datórem díligit Deus. Potens eſt autem Deus omnem grátiam abundáre fácere in vobis ; ut in ómnibus ſemper omnem ſufficiéntiam habentes : abundétis in omne opus bonum.

℟. Super omnes. 377.

Lectio iij. Cap. 10.

IN carne ambulantes : non ſecundùm carnem militámus. Nam arma milítiæ noſtræ non carnália ſunt : ſed poténtia Deo ad deſtructiónem munitiónum ; conſília deſtruentes, & omnem altitúdinem extollentem ſe adverſùs ſciéntiam Dei : & in captivitátem redigentes omnem intellectum in obſéquium Chriſti ; & in promptu habentes ulciſci omnem inobediéntiam : cùm impléta fúerit veſtra obediéntia.

℟. A mandátis 377.

Digitized by Google

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epíſtola ſecunda ad Coríntlhios. *Cap.* 11.

QUóniam multi gloriantur ſecundùm carnem: & ego gloriábor. Libenter enim ſuffertis inſipientes: cùm ſitis ipſi ſapientes. Suſtinétis enim ſi quis vos in ſervitútem rédigit; ſi quis dévorat; ſi quis áccipit; ſi quis extóllitur: ſi quis in fáciem vos cædit. Secundùm ignobilitátem dico: quaſi nos infirmi fuérimus in hac parte. In quo quis audet, (in inſipiéntia dico) áudeo & ego. Hebræi ſunt? & ego; Iſraelítæ ſunt? & ego; ſemen Abrahæ ſunt? & ego; miniſtri Chriſti ſunt? (ut minùs ſápiens dico,) plus ego; in labóribus plúrimis, in carcéribus abundántiùs, in plagis ſupra modum: in mórtibus frequenter.

℟. In convertendo. 375.

Lectio ij. Cap. 12.

SI gloriári oportet: (non éxpedit quidem) véniam autem ad viſiónes & revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Chriſto ante annos quatuórdecim: ſive in córpore, néſcio; ſive extra corpus, néſcio; Deus ſcit: raptum hujúſmodi uſque ad tértium cœlum. Et ſcio hujúſmodi hóminem, ſive in córpore, ſive extra corpus, néſcio; Deus ſcit: quóniam raptus eſt in paradíſum; & audívit arcána verba: quæ non licet hómini loqui. Pro hujúſmodi gloriábor: pro me autem nihil gloriábor niſi in infirmitátibus meis. Nam & ſi volúero gloriári, non ero insípiens: veritátem enim dicam. Parco autem, ne quis me exiſtímet ſupra id quod videt in me: aut áliquid audit ex me.

℟. In te, Dómine. 375.

Lectio iij.

ET ne magnitúdo revelatiónum extollat me: datus eſt mihi ſtímulus carnis meæ ángelus ſátanæ, qui me colaphízet. Propter quod ter Dóminum rogávi, ut diſcéderet à me: & dixit mihi; Súfficit tibi grátia mea: nam virtus in infirmitáte perfícitur. Libenter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis: ut inhábitet in me virtus Chriſti. Propter quod pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in neceſſitátibus, in perſecutiónibus, in angúſtiis pro Chriſto: cùm enim infirmor, tunc potens ſum.

℟. Qui timétis. 376.

SABBATO.

Lectio j.

De Epíſtola ſecunda ad Coríntlhios. *Cap.* 13.

ECce tértiò hoc vénio ad vos. In ore duórum vel trium téſtium ſtabit om-

ne verbum. Prædixi, & præ dico, ut præſens & nunc abſens, iis qui antè peccavérunt, & céteris ómnibus: quóniam ſi vénero íterùm, non parcam. An experimentum quæritis ejus qui in me lóquiturChriſtus; qui in vobis non infirmátur, ſed potens eſt in vobis? Nam etſi crucifixus eſt ex infirmitáte: ſed vivit ex virtúte Dei. Nam & nos infirmi ſumus in illo: ſed vivémus cum eo ex virtúte Dei in vobis.

℞. Ædificávit. 376.

Lectio ij.

VOſmetipſos tentáte ſi eſtis in fide: ipſi vos probáte. Annon cognóſcitis voſmetipſos quia Chriſtus Jeſus in vobis eſt? niſi fortè réprobi eſtis. Spero autem quòd cognoſcétis: quia nos non ſumus réprobi. Orámus autem Deum, ut nihil mali faciátis, non ut nos probáti appareámus; ſed ut vos, quod bonum eſt, faciátis: nos autem ut réprobi ſimus. Non enim póſſumus áliquid adversùs veritátem: ſed pro veritáte. Gaudémus enim quóniam nos infirmi ſumus: vos autem potentes eſtis. Hoc & orámus veſtram conſummatiónem.

℞. Super omnes. 377.

Lectio iij.

IDeò hæc abſens ſcribo; ut non præſens dúriùs agam ſecundùm poteſtátem quam Dóminus dedit mihi in ædificatiónem: & non in deſtructiónem. De cétero, fratres, gaudéte: perfecti eſtóte; exhortámini: idem ſápite; pacem habéte: & Deus pacis & dilectiónis erit vobiſcum. Salutáte ínvicem in óſculo ſancto. Salútant vos omnes Sancti. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & cáritas Dei; & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis: Amen. Tu autem.

℞. A mandátis. 377.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Scientes quòd non juſtificátur homo ex opéribus legis, niſi per fidem Jeſu Chriſti, & nos in Chriſto Jeſu crédimus. *Galat.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA III. poſt Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Gálatas. *C.* 1.

PAulus Apóſtolus non ab homínibus, neque per hóminem: ſed per Jeſum Chriſtum, & Deum Patrem qui ſuſcitávit eum à mórtuis; & qui mecum ſunt omnes fratres: Eccléſiis Galátiæ. Grátia vobis & pax à Deo Patre, & Dómino noſtro Jeſu Chriſto, qui dedit ſemetipſum pro peccátis noſtris; ut eríperet

Digitized by Google

ret nos de præſenti ſéculo nequam : ſecundùm voluntátem Dei & Patris noſtri ; cui eſt glória in ſécula ſeculórum : Amen. Tu autem.

℟. Apud Dñum misericórdia, & copióſa apud eum redémptio.* Et ipſe rédimet Iſrael ex ómnibus iniquitátibus ejus. ℣. Salvátor noſter Jeſus Chriſtus dedit ſemetipſum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte. * Et. *Pſ.* 129. *Tit.* 2.

Lectio ij.

MIror quòd ſic tam citò transferímini ab eo qui vos vocávit in grátiam Chriſti, in áliud Evangélium : quod non eſt áliud ; niſi ſunt áliqui qui vos conturbant : & volunt convértere Evangélium Chriſti. Sed licèt nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis præterquàm quod evangelizávimus vobis : anáthema ſit. Sicut prædíximus, & nunc íterùm dico ; Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepiſtis : anáthema ſit. Modò enim homínibus ſuádeo, an Deo ? An quæro homínibus placére ? Si adhuc homínibus placérem : Chriſti ſervus non eſſem.

℟. Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperum ; & humiliábit calumniatórem : * Oriétur in diébus ejus juſtítia. ℣. Chriſtum propóſuit Deus, ad oſtenſiónem juſtítiæ ejus in hoc témpore ; ut ſit ipſe juſtus, & juſtíficans eum qui eſt ex fide Jeſu Chriſti. * Oriétur. *Pſ.* 71. *Rom.* 3.

Lectio iij.

NOtum enim vobis fácio, fratres, Evangélium quod evangelizátum eſt à me : quia non eſt ſecundùm hóminem. Neque enim ego ab hómine accépi illud ; neque dídici : ſed per revelatiónem Jeſu Chriſti. Audiſtis enim converſatiónem meam aliquandò in Judaiſmo : quóniam ſupra modum perſequébar Eccléſiam Dei, & expugnábam illam ; & proficiébam in Judaiſmo ſupra multos coætáneos meos in génere meo : abundántiùs æmulátor exiſtens paternárum meárum traditiónum. Cùm autem plácuit ei qui me ſegregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam ſuam ; ut reveláret Fílium ſuum in me, ut evangelizárem illum in géntibus : contínuò non acquiévi carni & ſánguini.

℟. Rectũ eſt verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide : * Díligit miſericórdiam & judícium. † Miſericórdiâ Dómini plena eſt terra. ℣. In Chriſto Jeſu neque circumcíſio áliquid valet, neque præpútium ; ſed fides quæ per caritátem

operátur. * Díligit. Glória Patri. † Miſericórdiâ. *Pſ.* 32. *Galat.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

De Expoſitióne ſancti Auguſtíni Epíſcopi in Epíſtolam ad Gálatas. *Præf. initio.*

CAuſa, propter quam ſcribit Apóſtolus ad Gálatas, hæc eſt: Ut intélligant grátiam Dei id ſecum ágere, ut ſub lege jam non ſint. Cùm enim prædicáta eis eſſet Evangélii grátia; non defuérunt quidam ex circumciſióne, quamvìs Chriſtiáni nómine, nondum tamen tenentes ipſum grátiæ benefícium: & adhuc volentes eſſe ſub onéribus legis, quæ Dóminus Deus impoſúerat, non juſtítiæ ſerviéntibus, ſed peccáto; juſtam ſcílicet legem injuſtis homínibus dando: ad demonſtranda peccáta eórum, non auferenda. Non enim aufert peccáta, niſi grátia fídei: quæ per dilectiónem operátur.

℟. Adjuva me, Dómine Deus meus: ſalvum me fac ſecundùm miſericórdiam tuam; & ſciant * Quia manus tua hæc; & tu, Dómine, feciſti eam. ℣. Grátia eſtis ſalváti per fidem, & hoc non ex vobis: Dei enim donum eſt, non ex opéribus, ut ne quis gloriétur; * Quia. *Pſ.* 108. *Epheſ.* 2.

Lectio v.

SUb hac ergo grátia jam Gálatas conſtitútos illi volébant conſtitúere ſub onéribus legis; aſſeverantes nihil eis prodeſſe Evangélium, niſi circumciderentur: & céteras carnáles Judáici ritûs obſervatiónes ſubírent. Et ídeò Paulum Apóſtolum ſuſpectum habére cœperant, à quo illis Evangélium prædicátum erat; tanquam non tenentem diſciplínam ceterórum Apoſtolórum: qui gentes cogébant judaizáre.

℟. Super omnem terram glória tua, Deus: * Ut liberentur dilecti tui, ſalvum fac dexterâ tuâ, & exaudi me. ℣. Grátia quæ data eſt nobis in Chriſto Jeſu ante témpora ſeculária, manifeſtáta eſt nunc per illuminatiónem Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti; * Ut liberentur. *Pſ.* 107. 2. *Tim.* 1.

Lectio vj.

TAlis quidem quæſtio eſt & in Epíſtola ad Romános; verúmtamen vidétur áliquid intereſſe, quod ibi contentiónem ipſam dírimit: litemque compónit; quæ inter eos qui ex Judæis, & eos qui ex géntibus credíderant, orta erat: cùm illi tanquam ex méritis óperum legis, ſibi rédditum Evangélii præmium arbitrarentur; quod præmium incircumcíſis tanquam im-

méritis nolébant dari : illi contrà Judæis ſe præferre geſtírent, tanquam interfectóribus Dómini. In hac verò Epíſtola, ad eos ſcribit; qui jam commóti erant auctoritáte illórum qui ex Judæis erant : & ad obſervatiónes legis cogébant.

Tu autem.

℟. Dóminus petra mea & robur meum; ſperábo in eum: * Salvátor meus, † De iniquitáte liberábis me. ℣. Lex ſpíritûs vitæ in Chriſto Jeſu liberávit me à lege peccáti & mortis: * Salvátor. Glória. † De iniquitáte. 2. *Reg.* 22. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Matthæum.

Cap 8.

IN illo témpore : Cùm deſcendiſſet Jeſus de monte, ſecútæ ſunt eum turbæ multæ; & ecce lepróſus véniens : adorábat eum. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. Lib. 5. *n.* 1.

SEcundùm Matthæum primus hic poſt benedictiónes à Dómino ſanátus indúcitur : ut quia díxerat Dóminus; Non veni sólvere legem, ſed adimplére : ille qui excludebátur à lege, purgári ſe Dómini poteſtáte præſúmens, non ex lege; ſed ſupra legem eſſe grátiam judicáret : quæ lepróſi máculam poſſet ablúere. Verùm ut in Dómino poteſtátis auctóritas : ita in illo ſídei conſtántia declarátur. Ille in fáciem prócidit : quod humilitátis eſt & pudóris; ut unuſquiſque de ſuæ vitæ máculis erubeſcat : ſed confeſſiónem verecúndia non repreſſit. Oſtendit vulnus, remédium poſtulávit : & ipſa religiónis & fídei plena conféſſio eſt. Si vis, inquit, potes me mundáre. In voluntáte Dómini tríbuit poteſtátem; de voluntáte autem Dómini, non quaſi pietátis incrédulus dubitávit : ſed quaſi colluviónis ſuæ cónſcius, non præſumpſit.

℟. Cùm deſcendiſſet Jeſus de monte, ecce lepróſus véniens, adorábat eum, dicens: Dómine, * Si vis, potes me mundáre. ℣. Dómine Deus, non erit tibi diffícile omne verbum: * Si vis. *Matth.* 8. *Jerem.* 32.

Lectio viij.

CUi moráli quâdam Dóminus ſanctitáte reſpondit; Volo : mundáre. Et contínuò lepra diſceſſit ab eo. Nihil enim médium eſt inter opus Dei, atque præceptum : quia in præcepto eſt opus. Dénique dixit : & facta ſunt. Vidétis ígitur quòd dubitári non poteſt : quia voluntas Dei poteſtas eſt. Itaque ſtatim

Digitized by Google

lepra diſceſſit; ut intélligas medentis affectum: qui veritátẽ óperi áddidit. Deníque, ſecundùm Marcum, miſerátus eſt eum Dóminus: quod pulchrè eſt póſitum. Et pléraque tália poſuérunt Evangeliſtæ, qui nos in utroque fundáre voluérunt; deſcribentes ſigna poteſtátis ad fidem: exprimentes ópera virtútis ad imitatiónem. Unde & tangit non dedignátus, & ímperat non diffíſus: hoc enim eſt indícium poteſtátis; quia quaſi habens poteſtátem ſanandi, & jubendi auctoritátem: operandi teſtimónium non refúgit. Volo, ergo dicit propter Photínum; ímperat propter Ariũ: tangit propter Manichæum.

℟. Jeſus miſertus ejus, extendit manum ſuam; & tangens eum, * Ait illi: Volo; mundáre: & ſtatim mundátus eſt. ℣. Omne quod volúerit, fáciet: & ſermo illíus poteſtáte plenus eſt. * Ait illi. *Marc.* 1. *Eccleſ.* 8.

Lectio ix.

SImul illud mirábile, quòd eo ſanávit génere: quo fúerat obſecrátus. Si vis, potes me mundáre. Volo, inquit: mundáre. Habes voluntátem: habes étiam pietátis effectum. Et extendens manum: tétigit illum. Lex tangi lepróſos próhibet; ſed qui Dóminus legis eſt, non obſéquitur legi: ſed legem facit. Non ergo tétigit; quia ſine tactu mundáre non póterat: ſed ut probáret quia ſubjectus non erat legi; nec contágium timébat ut hómines: ſed quia contaminári non póterat, qui álios liberábat; ſimul ut è contrário lepra tactu Dómini fugarétur: quæ ſolébat contamináre tangentem. Oſténdere autem ſe ſacerdóti jubétur; ut intellígeret ſacerdos non legis órdine: ſed Dei grátiâ ſuper legem eſſe curátum; &, dum mundáto jubet offerre ſacrifícium præceptum Móyſi: oſténderet Dóminus quia legem non ſólveret, ſed impléret; qui ſecundùm legem grádiens, ſupra legem ſanáre eos quos remédia legis non ſanáverant: viderétur. Et bene áddidit: Sicut præcépit Móyſes. Lex enim ſpiritális eſt: ídeòque vidétur ſacrifícium ſpiritále mandaſſe.

℟. Ait Jeſus: Vide, némini díxeris; ſed vade, * Oſtende te ſacerdóti, & † Offer munus quod præcépit Móyſes in teſtimónium illis. ℣. Hic eſt ritus lepróſi, quando mundandus eſt: Adducétur ad ſacerdótem, qui præcípiet ei ut ófferat: * Oſtende te. Glória Patri. † Offer. *Matth.* 8. *Levit.* 14.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Dómine, puer meus jacet

Digitized by Google

in domo paralyticus, & malè torquétur. Et ait illi Jeſus: Ego véniam, & curábo eum. *Matth.* 8.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus; infirmitátem noſtram propítius réſpice: atque ad protegendum nos, déxteram tuæ majeſtátis extende. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Dixit Jeſus Centurióni: Vade; & ſicut credidiſti, fiat tibi. Et ſanátus eſt puer in illa hora. *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Gálatas. *C.* 2.

SCientes quòd non juſtificátur homo ex opéribus legis; niſi per fidem Jeſu Chriſti: & nos in Chriſto Jeſu crédimus; ut juſtificémur ex fide Chriſti, & non ex opéribus legis: propter quòd ex opéribus legis non juſtificábitur omnis caro. Quòd ſi quærentes juſtificári in Chriſto: inventi ſumus & ipſi peccatóres; numquid Chriſtus peccáti miniſter eſt? Abſit. Si enim quæ deſtruxi íterùm hæc ædífico: prævaricatórem me conſtítuo. Ego enim per legem legi mórtuus ſum, ut Deo vivam: Chriſto confixus ſum cruci. Vivo autem, jam non ego: vivit verò in me Chriſtus. Quòd autem nunc vivo in carne; in fide vivo Fílii Dei qui diléxit me: & trádidit ſemetipſum pro me. Non abjício grátiam Dei. Si enim per legem juſtítia: ergo gratis Chriſtus mórtuus eſt.

℞. Apud Dóminum. 385.

Lectio ij. Cap. 3.

O Inſenſáti Gálatæ: quis vos faſcinávit non obedíre veritáti; ante quorum óculos Jeſus Chriſtus præſcriptus eſt, in vobis crucifixus? Hoc ſolùm à vobis volo díſcere: Ex opéribus legis Spíritum accepiſtis; an ex audítu fídei? Sic ſtulti eſtis, ut cùm ſpíritu cœpéritis; nunc carne conſummémini? Tanta paſſi eſtis ſine causa? Si tamen ſine cauſa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, & operátur virtútes in vobis; ex opéribus legis, an ex audítu fídei? Sicut ſcriptum eſt. Abraham crédidit Deo: & reputátum eſt illi ad juſtítiam. Cognóſcite ergo quia qui ex fide ſunt: ii ſunt fílii Abrahæ.

℞. Judicábit. 385.

Lectio iij.

PRóvidens autem Scriptúra, quia ex fide juſtíficat gentes, Deus, prænuntiávit Abrahæ: Quia benedicentur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide ſunt: benedicentur cum fidéli Abraham. Quicumque enim ex opéribus legis ſunt: ſub maledicto ſunt. Scriptum eſt

enim; Maledictus omnis qui non permánſerit in ómnibus quæ ſcripta ſunt in libro legis: ut faciat ea. Quóniam autem in lege nemo juſtificátur apud Deum, manifeſtum eſt: quia, Juſtus ex fide vivit. Lex autem non eſt ex fide; ſed, Qui fécerit ea: vivet in illis. Chriſtus nos redémit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum; quia ſcriptum eſt: Maledictus omnis quis pendet in ligno; ut in géntibus benedíctio Abrahæ fíeret in Chriſto Jeſu: ut pollicitatióne Spíritûs accipiámus per fidem.

℟. Rectum eſt. 385.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Gálatas.

Cap. 5.

VOs in libertátem vocáti eſtis, fratres; tantùm ne libertátem in occaſiónem detis carnis: ſed per caritátem Spíritûs ſervíte ínvicem. Omnis enim lex in uno ſermóne implétur: Díliges próximum tuum ſicut teipſum. Quòd ſi ínvicem mordétis, & coméditis: vidéte ne ab ínvicem conſumámini. Dico autem; Spíritu ambuláte: & deſidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupiſcit adversùs ſpíritum: ſpíritus autem adversùs carnem; hæc enim ſibi ínvicem adverſantur: ut non quæcumque vultis, illa faciátis. Quòd ſi ſpíritu dicímini: non eſtis ſub lege. Manifeſta ſunt autem ópera carnis; quæ ſunt fornicátio, immundítia, impudicítia, luxúria idolórum ſérvitus, venefícia, inimicítiæ, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, diſſenſiónes, ſectæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, comeſſatiónes, & his ſimília quæ prædíco vobis ſicut prædíxi: quóniam qui tália agunt regnum Dei non conſequentur. Fructus autem Spíritûs eſt cáritas, gáudium, pax, patiéntia, benígnitas, bónitas, longanímitas, manſuetúdo, fides, modéſtia: continéntia, cáſtitas.

℟. Adjuva me. 386.

Lectio ij. Cap. 6.

FRatres, etſi præoccupátus fúerit homo in áliquo delicto; vos qui ſpituáles eſtis, hujúſmodi inſtrúite in ſpíritu lenitátis: conſíderans teipſum, ne & tu tentéris. Alter altérius ónera portáte: & ſic adimplébitis legem Chriſti. Nam ſi quis exíſtimat ſe áliquid eſſe, cùm nihil ſit: ipſe ſe ſedúcit. Opus autem ſuum probet unuſquiſque; & ſic in ſemetipſo tantùm glóriam habébit, & non in áltero: unuſquiſque enim onus ſuum portábit. Commúnicet autem is qui catechizátur verbo: ei qui

ſe catechízat in ómnibus bonis. Nolíte erráre ⁝ Deus non irridétur. Quæ enim ſemináverit homo, hæc & metet. Quóniam qui séminat in carne ſua, de carne & metet corruptiónem ⁝ qui autem séminat in ſpíritu, de ſpíritu metet vitam æternam.

℟. Super omnem. 386.

Lectio iij.

VIdéte quálibus lítteris ſcripſi vobis meâ manu. Quicumque enim volunt placére in carne ⁝ hi cogunt vos circumcídi, tantùm ut crucis Chriſti perſecutiónem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem cuſtódiunt ⁝ ſed volunt vos circumcídi, ut in carne veſtra glorientur. Mihi autem abſit gloriári, niſi in cruce Dómini noſtri Jeſu Chriſti; per quem mihi mundus crucifixus eſt ⁝ & ego mundo. In Chriſto enim Jeſu neque circumcíſio áliquid valet, neque præpútium ⁝ ſed nova creatúra. Et quicumque hanc régulam ſecúti fúerint ⁝ pax ſuper illos, & miſericórdia, & ſuper Iſrael Dei. De cétero nemo mihi moleſtus ſit ⁝ ego enim ſtígmata Dómini Jeſu in córpore meo porto. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ſpíritu veſtro, fratres ⁝ Amen. Tu autem.

℟. Dóminus. 387.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Ephéſios.

Cap. I.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem Dei ⁝ ómnibus ſanctis qui ſunt Epheſi, & fidélibus in Chriſto Jeſu. Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro ⁝ & Dómino Jeſu Chriſto. Benedictus Deus & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti, qui benedixit nos in omni benedictióne ſpirituáli in cœléſtibus in Chriſto; ſicut elégit nos in ipſo ante mundi conſtitutiónem ⁝ ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte.

℟. Apud Dóminum. 385.

Lectio ij.

QUi prædeſtinávit nos in adoptiónem filiórum per Jeſum Chriſtum in ipſũ, ſecundùm propóſitum voluntátis ſuæ; in laudem glóriæ grátiæ ſuæ ⁝ in qua gratificávit nos in dilecto Fílio ſuo. In quo habémus redemptiónem per ſánguinem ejus, remiſſiónem peccatórum, ſecundùm divítias grátiæ ejus, quæ ſuperabundávit in nobis in omni ſapiéntia & prudéntia ⁝ ut notum fáceret nobis ſacramentum voluntátis ſuæ, ſecundùm beneplácitum ejus; quod propóſuit in eo in diſpenſatióne plenitúdinis témpo-

Digitized by Google

rum : inſtauráre ómnia in Chriſto quæ in cœlis & quæ in terra ſunt, in ipſo.

℟. Judicábit páuperes. 385.

Lectio iij.

IN quo étiam & nos ſorte vocáti ſumus : prædeſtináti ſecundùm propóſitum ejus qui operátur ómnia ſecundùm conſílium voluntátis ſuæ ; ut ſimus in laudem glóriæ ejus, nos qui antè ſperávimus in Chriſto : in quo & vos, cùm audiſſétis verbum veritátis, (Evangélium ſalútis veſtræ) in quo & credentes ſignáti eſtis Spíritu promiſſiónis ſancto ; qui eſt pignus hereditátis noſtræ in redemptiónem acquiſitiónis : in laudem glóriæ ipſíus.

℟. Rectum. 385.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Ephéſios.

Cap. 2.

NOs omnes aliquandò converſáti ſumus in deſidériis carnis noſtræ ; faciente voluntátem carnis & cogitatiónum : & erámus natúrâ fílii iræ, ſicut & céteri. Deus autem qui dives eſt in miſericórdia, propter nímiam caritátem ſuam, quâ diiexit nos : & cùm eſſémus mórtui peccátis ; convivificávit nos in Chriſto, (cujus grátiâ eſtis ſalváti :) & conreſuſcitávit, & conſedére fecit in cœléſtibus in Chriſto Jeſu ; ut oſténderet in ſéculis ſuperveniéntibus abundantes divítias grátiæ ſuæ : in bonitáte ſuper nos in Chriſto Jeſu. Grátiâ enim eſtis ſalváti per fidem, & hoc non ex vobis ; Dei enim donum eſt : non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipſíus enim ſumus factúra ; creáti in Chriſto Jeſu in opéribus bonis quæ præparávit Deus : ut in illis ambulémus.

℟. Adjuva me. 386.

Lectio ij.

PRopter quod mémores eſtóte quòd aliquandò vos Géntes in carne, qui dicímini præpútium ab ea quæ dícitur circumcíſio in carne manufacta : quia erátis illo in témpore ſine Chriſto ; alienáti à converſatióne Iſrael, & hóſpites teſtamentórum, promiſſiónis ſpem non habentes : & ſine Deo in hoc mundo. Nunc autem in Chriſto Jeſu, vos, qui aliquandò erátis longè : facti eſtis propè in ſánguine Chriſti. Ipſe enim eſt pax noſtra, qui fecit útraque unum ; & médium paríetem macériæ ſolvens, inimicítias in carne ſua : legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in ſemetipſo in unum novum hóminem, fáciens pacem ; & reconcíliet ambos in uno córpore Deo per crucem ;

Digitized by Google

interfíciens inimicítias in ſemetipſo.

℟. Super omnem. 386.

Lectio iij.

ET véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuiſtis; & pacem iis qui propè: quóniam per ipſum habémus acceſſum ambo in uno Spíritu ad Patrem. Ergo jam non eſtis hóſpites & ádvenæ; ſed eſtis cives ſanctórum, & doméſtici Dei: ſuperædificáti ſuper fundamentum Apoſtolórum & Prophetárum, ipſo ſummo angulári lápide Chriſto Jeſu; in quo omnis ædificátio conſtructa creſcit in templum ſanctum in Dómino: in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu.

℟. Dóminus. 287.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Ephéſios.

Cap. 4.

OBſecro vos, ego vinctus in Dómino; ut dignè ambulétis vocatióne quâ vocáti eſtis, cum omni humilitáte & manſuetúdine, cum patiéntia, ſupportantes ínvicem in caritáte: ſollíciti ſerváre unitátem ſpíritûs in vínculo pacis. Unũ corpus, & unus ſpíritus: ſicut vocáti eſtis in una ſpe vocatiónis veſtræ. Unus Dóminus; una fides: unum baptiſma. Unus Deus & Pater ómnium; qui eſt ſuper omnes, & per ómnia: & in ómnibus nobis.

℟. Apud Dñum. 385.

Lectio ij.

UNicuíque autem noſtrûm data eſt grátia: ſecundùm menſúram donatiónis Chriſti. Propter quod dicit; Aſcendens in altum captívam duxit captivitátem: dedit dona homínibus. Quòd autem aſcendit, quid eſt, niſi quia & deſcendit primùm in inferióres partes terræ? Qui deſcendit, ipſe eſt & qui aſcendit ſuper omnes cœlos: ut impléret ómnia.

℟. Judicábit. 385.

Lectio iij.

ET ipſe dedit quoſdam quidẽ Apóſtolos, quoſdam autem Prophétas, álios verò Evangeliſtas, álios autem Paſtóres & Doctóres; ad conſummatiónem ſanctórum in opus miniſtérii: in ædificatiónẽ córporis Chriſti; donec occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei: in virum perfectum, in menſúram ætátis plenitúdinis Chriſti; ut jam non ſimus párvuli fluctuantes, & circumferámur omni vento doctrínæ, in nequítia hóminum: in aſtútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem facientes in caritáte; creſcámus in illo per ómnia: qui eſt caput Chriſtus.

℟. Rectum eſt. 385.

SABBATO.

Lectio j.

De Epíſtola ad Ephéſios.

Cap. 5.

EStóte imitatóres Dei, ſicut fílii caríſſimi; & ambuláte in dilectióne, ſicut & Chriſtus diléxit nos: & trádidit ſemetipſum pro nobis oblatiónem & hóſtiam Deo in odórem ſuavitátis. Fornicátio autem, & omnis immundítia, aut avarítia, nec nominétur in vobis, ſicut decet ſanctos; aut turpitúdo, aut ſtultilóquium, aut ſcurrílitas quæ ad rem non pértinet: ſed magis gratiárum áctio. Hoc enim ſcitóte intelligentes, quòd omnis fornicátor, aut immundus, aut avárus, (quod eſt idolórum ſérvitus:) non habet hereditátem in regno Chriſti & Dei.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

NEmo vos ſedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in fílios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquandò ténebræ: nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte; (fructus enim lucis eſt in omni bonitáte, & juſtítia, & veritáte:) probantes quid ſit beneplácitum Deo; & nolíte communicáre opéribus infructuóſis tenebrárum: magis autem redargúite. Quæ enim in occulto fiunt ab ipſis: turpe eſt & dícere. Omnia autem quæ arguuntur, à lúmine manifeſtantur: omne enim quod manifeſtátur, lumen eſt. Propter quod dicit; Surge, qui dormis, & exurge à mórtuis: & illuminábit te Chriſtus.

Lectio iij. Cap. 6.

DE cétero, fratres, confortámini in Dómino: & in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei: ut poſſítis ſtare adverſùs inſídias diáboli. Quóniam non eſt nobis colluctátio adverſùs carnem & ſánguinem; ſed adverſùs príncipes & poteſtátes, adverſùs mundi rectóres tenebrárum harũ: contra ſpirituália nequítiæ in cœléſtibus. Proptéreà accípite armatúram Dei; ut poſſítis reſíſtere in die malo: & in ómnibus perfecti ſtare. State ergo ſuccincti lumbos veſtros in veritáte, & indúti lorícam juſtítiæ: & calceáti pedes in præparatióne Evangélii pacis; in ómnibus ſumentes ſcutum fídei: in quo poſſítis ómnia tela nequíſſimi ígnea extínguere.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Omnia detrimentum feci, & árbitror ut ſtércora, ut Chriſtum lucrifáciam. *Philip.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA IV
poſt Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Philippenſes.

Cap. 1.

PAulus, & Timótheus, ſervi Jeſu Chriſti; ómnibus ſanctis in Chriſto Jeſu, qui ſunt Philippis: cum Epíſcopis, & Diacónibus. Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ago Deo meo in omni memória veſtrî; ſemper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis, cum gáudio deprecatiónem fáciens, ſuper communicatióne veſtra in Evangélio Chriſti, à prima die uſque nunc: confídens hoc ipſum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfíciet uſque in diem Chriſti Jeſu; ſicut eſt mihi juſtum hoc ſentíre pro ómnibus vobis: eò quòd hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defenſióne & confirmatióne Evangélii, ſócios gáudii mei omnes vos eſſe.

℟. Voluntátem timéntium ſe fáciet Dóminus, & deprecatiónem eórum exáudiet; & ſalvos fáciet eos. * Cuſtódit Dóminus omnes diligentes ſe. ℣. Scimus quia omnis qui natus eſt ex Deo, non peccat; ſed generátio Dei conſervat eum. * Cuſtódit. *Pſ.* 144. 1. *Joan.* 5.

Lectio ij.

TEſtis enim mihi eſt Deus quómodò cúpiam omnes vos in viſcéribus Jeſu Chriſti. Et hoc oro ut cáritas veſtra magìs ac magìs abundet in ſciéntia & in omni ſenſu; ut probétis potióra, ut ſitis ſincéri & ſine offenſa in diem Chriſti: repleti fructu juſtítiæ per Jeſum Chriſtum in glóriam & laudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me ſunt, magìs ad profectũ venérunt Evangélii: ita ut víncula mea manifeſta fíerent in Chriſto, in omni prætório, & in céteris ómnibus; & plures è frátribus in Dómino confidentes vínculis meis: abundántiùs audérent ſine timóre verbum Dei loqui.

℟. Dómine, víſita nos in ſalutári tuo, * Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ, ut laudéris cum hereditáte tua. ℣. Iis qui coæquálem nobiſcum ſortíti ſunt fidem in juſtítia Dei noſtri & Salvatóris Jeſu Chriſti, grátia & pax adimpleátur. * Ad videndum. *Pſ.* 105. 2. *Petr.* 1.

Lectio iij.

QUidam quidem & propter invídiam & contentiónem; quidam autem & propter bonam voluntá-

tem Chriſtum prædicant : quidam ex caritáte, ſcientes quóniam in defenſiónem Evangélii póſitus ſum; quidam autem ex contentióne Chriſtum annúntiant non ſincérè : exiſtimantes preſſúram ſe ſuſcitáre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, ſive per occaſiónem, ſive per veritátem Chriſtus annuntiétur; & in hoc gáudeo : ſed & gaudébo. Scio enim quia hoc mihi provéniet ad ſalútem per veſtram oratiónem : & ſubminiſtratiónem ſpíritûs Jeſu Chriſti.

℟. Salvábis me, Dómine, à contradictiónibus pópuli mei : cuſtódies me in caput géntium : pópulus quem ignóro, ſérviet mihi; * Et exaltábitur Deus fortis ſalútis meæ. ℣. Sermo Dei currat, & clarificétur; * Et exaltábitur. Glória. * Et exaltábitur. 2. *Reg.* 22. 2. *Theſſ.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Commentário S. Joannis Chryſóſtomi in Epíſtolam ad Philippenſes.

In Præf. n. 2.

PAulus teſtimónium Philippénſibus dat, non ſolúm fidei, & periculórum nómine : ſed étiam beneficéntiæ; ubi inquit, quòd & in princípio Evangélii, & ſemel & bis in uſum mihi miſiſtis : némine álio id præſtante. Hæc ígitur & nos intelligentes, aggrediámur ipſi digni fieri hujúſmodi exemplis : & primùm quidem promptos ac parátos nos oſtendámus pro Chriſto pati. At enim hoc témpore non eſt qui Chriſtiános inſectétur & vexet. Ergo, ubi nihil áliud, ſaltèm efficácem & vehementem illórum beneficéntiam imitémur; neque ubi ſemel atque íterùm dedérimus : omni offício perfunctos nos arbitrémur. Etenim per omnem vitam id faciendum eſt. Quemádmodùm dívitum fílii decus áureum circa collum geſtant : illudque nunquam depónunt, tanquam nobilitátis inſigne circumferentes; ita & eleemóſymam nobis ipſis circumdémus oportet : declarantes nos eſſe miſericordes illíus fílios, qui ſolem exoríri facit ſuper malos & bonos. At non credunt infidéles? Quinímò per hæc credent : ſi nos hæc præſtitérimus. Nam ſi víderint nos ómnium miſeréri, illumque repræſentáre præceptórem : ad illíus imitatiónem hoc à nobis fíeri intélligent.

℟. Clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; & de neceſſitátibus eórum liberávit eos. * Miſit verbum ſuum, & ſanávit eos; & erípuit eos de interitiónibus eórum. ℣. Vidiſtis

quóniam miséricors Dóminus eſt, & miserátor: * Miſit verbum. *Pſ.* 106. *Jac.* 5.

Lectio v.

NOſtis profectò, noſtis & vos ex pecúniis mala ómnia: ex pecúniis ſexcenta bella ſolére exíſtere. Quámobrem qui illas contémnere dídicit; tranquillo in portu ſeipſum locávit: nec damnum poſthàc métuit. Ad hanc enim diſciplínam illum eleemóſyna erudívit: non áppetit poſthàc aliéna; quómodò enim, cùm ſua profundat ac donet? Nullâ poſthàc dívitis invídiâ tángitur; quómodò enim, cùm pauper fíeri velit? Ipſumque ánimæ óculum ab omni labe purum reddit. Atque hæc quidem hîc: quorum verò ibi bonórum compos futúrus ſit; nulla unquam orátio queat expónere: non unà cum ſtultis virgínibus foris manébit; ſed unà cum prudéntibus, unà cum ſponſo introíbit: ſpléndidas habens lámpades. Tanta eſt eleemóſynæ virtus; magna cum libertáte alumnos ſuos introdúcit, ac nemo contradícit: ſed omnes cedunt. Nam ſi Deum in terram addúxit: idque ipſi perſuáſit ut homo fíeret; multò magis hóminem in cœlum intromíttere póterit: uſque àdeò magna eſt ipſíus poténtia.

℟. Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, & mirabília ejus fíliis hóminum; * Quia ſuſcépit eos de via iniquitátis eórum. ℣. Suſcípite infirmos, ſemper quod bonum eſt ſectámini in omnes: hæc eſt enim voluntas Dei in Chriſto Jeſu; * Quia ſuſcépit eos. *Pſ.* 106. 1. *Theſſ.* 5.

Lectio vj.

ITaque ſi ex miſericórdia atque hóminum amóre, Deus homo factus eſt; imò ſi eò adductus eſt ut ſervus fíeret: multò magis propter eam ſervos in domum introdúcet ſuam. Hanc amémus, hanc colámus: non uno aut áltero die, ſed per omne tempus; ut ipſa nos bene notos hábeat: nam ſi ea nos nóverit, & Dóminus noſcet; ſin ignóret, Dóminus étiam ignorábit, ac dicet: Néſcio vos. Verùm abſit ut hanc nos vocem audiámus, ſed beátam illam; Veníte, benedicti Patris mei, poſſidéte parátum vobis regnum à conſtitutióne mundi: quod útinam nos omnes conſequámur in Chriſto Jeſu Dómino noſtro; cum quo Patri, unáque ſancto Spirítui glória, impérium, honos, nunc & ſemper, in ſécula ſeculórum: Amen. Tu autem.

℟. Miſericórdiam & veritátem díligit Deus: * Grátiam & glóriam dabit Dó-

minus : † Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia. ℣. Hílarem datórem díligit Deus ; potens eſt autem omnem grátiam abundáre fácere in vobis : * Grátiam, & glóriam. Glória Patri. † Non privábit. *Pſ.* 83. 2. *Cor.* 9.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ⁝ ſecundùm Matthæum. *C.* 8.

IN illo témpore ⁝ Aſcendente Jeſu in navículam ; ſecúti ſunt eum diſcípuli ejus ⁝ & ecce motus magnus factus eſt in mari ; ita ut navícula operirétur flúctibus ⁝ ipſe verò dormiébat. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Enarrat. 2. *in Pſalm.* 25.

AUdiſtis in Evangélio ; Periclitabátur navígiũ in ſtagno ⁝ & dormiébat Jeſus. Navigámus per quoddam ſtagnum , & ventus & procellæ non deſunt ; tentatiónibus quotidiánis hujus ſéculi ⁝ propè opplétur noſtrum navígium. Unde autem fit , niſi quia dormit Jeſus ? Si non dormíret in te Jeſus , tempeſtátes iſtas non paterêris ; ſed tranquillitátem habéres intériùs ⁝ convigilante tecum Jeſu.

℟. Ecce motus magnus factus eſt in mari , ita ut navícula operirétur flúctibus ; Jeſus verò dormiébat. Et diſcípuli ejus ſuſcitavérunt eum , dicentes : * Dómine , ſalva nos , perímus. ℣. Exurge , quare obdormis , Dómine ? Adjuva nos : * Dómine. *Matth.* 8. *Pſ.* 43.

Lectio viij.

QUid eſt autem , Dormit Jeſus ? Fides tua , quæ eſt de Jeſu , obdormívit. Surgunt procellæ ſtagni hujus ; vides malos florére , bonos laboráre ⁝ tentátio eſt , fluctus eſt. Et dicit ánima tua ; O Deus ⁝ ipſa eſt juſtítia tua ; ut mali flóreant , boni labórent ? Dicis Deo ; Ipſa eſt juſtítia tua ? & Deus tibi ; Ipſa eſt fides tua ? Hæc enim tibi promíſi ? ad hoc Chriſtiánus factus es , ut in ſéculo iſto floréres ? Unde hoc dicis ? unde flúctibus ſtagni & tempeſtáte turbáris ? Quia dormit Jeſus ; id eſt , quia fides tua , quæ eſt de Jeſu ⁝ ſopíta eſt in corde tuo.

℟. Exurgens Jeſus , ait diſcípulis : * Quid tímidi eſtis ? necdum habétis fidem ? ℣. Qui timet Dóminum , non pavébit ; quóniam ipſe eſt ſpes ejus. * Quid tímidi. *Marc.* 4. *Eccli.* 34.

Lectio ix.

QUid facis ut liberéris ? Excita Jeſum , & dic ⁝ Magiſter , perímus. Movent enim incerta ſtagni ⁝ perímus. Evigilábit ille , id eſt , rédiet ad te fides tua ; &

adjuvante illo, conſiderábis in ánima tua ⁝ quia quæ dantur modò malis, non cum illis perſeverábunt; tibi autem quod promíttitur ⁝ manébit in æternum. Evigilante Chriſto, jam tempeſtas illa non quátiet cor tuum ⁝ non opplébunt flúctus navim tuam; quia fides tua ímperat ventis & flúctibus ⁝ & tránſiet perículum.

℞. Vidérunt ópera Dómini, & mirabília ejus in profundo. Clamavérunt ad Dóminum :* Et ſtátuit procellam in auram; & † Siluérunt fluctus maris. ℣. Comminátus eſt Jeſus vento, & dixit mari: Tace, obmuteſce; * Et. Gloria. † Siluérunt. *Pſ.* 106. *Marc.* 4.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Surgens Jeſus, imperávit ventis & mari; & facta eſt tranquíllitas magna. *Matth.* 8.

Oratio.

DEus, qui nos in tantis perículis conſtitútos, pro humána ſcis fragilitáte non poſſe ſubſíſtere ⁝ da nobis ſalútem mentis & córporis; ut ea quæ pro peccátis noſtris pátimur ⁝ te adjuvante, vincámus. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Hómines miráti ſunt, dicentes: Qualis eſt hic, quia venti & mare obédiunt ei! *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Philippenſes. *Cap.* 2.

SI qua conſolátio in Chriſto; ſi quod ſolátium caritátis ⁝ ſi qua ſocíetas ſpíritûs; ſi qua víſcera miſeratiónis ⁝ impléte gáudium meum, ut idem ſapiátis, eamdem caritátem habentes, unánimes, idipſum ſentientes; nihil per contentiónem, neque per inánem glóriam ⁝ ſed in humilitáte ſuperióres ſibi ínvicem arbitrantes; non quæ ſua ſunt ſínguli conſiderantes ⁝ ſed ea quæ aliórum.

℞. Voluntátem. 395.

Lectio ij.

ITaque, caríſſimi mei, (ſicut ſemper obediſtis) non ut in præſéntia mei tantùm ⁝ ſed multò magis nunc in abſéntia mea, cum metu & tremóre veſtram ſalútem operámini. Deus eſt enim qui operátur in vobis & velle & perfícere ⁝ pro bona voluntáte. Omnia autem fácite ſine murmuratiónibus & hæſitatiónibus; ut ſitis ſine queréla, & ſímplices fílii Dei, ſine reprehenſióne in médio natiónis pravæ & perverſæ ⁝ inter quos lucétis ſicut luminária in mundo. ℞. Dómine. 395.

Lectio iij. Cap. 4.

DE cétero, fratres; quæcumque ſunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque juſta, quæ-

Digitized by Google

cumque ſancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ; ſi qua virtus, ſi qua laus diſciplínæ: hæc cogitáte. Quæ & didiciſtis, & accepiſtis, & audiſtis, & vidiſtis in me, hæc ágite: & Deus pacis erit vobiſcum. Gavíſus ſum autem in Dómino vehementer; quóniam tandem aliquandò refloruiſtis pro me ſentíre, ſicut & ſentiebátis: occupáti autem erátis. Non quaſi propter penúriam dico: ego enim dídici in quibus ſum ſufficiens eſſe. Scio & humiliári, ſcio & abundáre; (ubíque & in ómnibus inſtitútus ſum) & ſatiári, & eſuríre: & abundáre, & penúriam pati. Omnia poſſũ in eo qui me confortat.

℟. Salvábis me 396.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Coloſſenſes.

Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem Dei, & Timótheus frater; eis qui ſunt Colóſſis, ſanctis & fidélibus frátribus: in Chriſto Jeſu. Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro: & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ágimus Deo & Patri Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ſemper pro vobis orantes: audientes fidem veſtram in Chriſto Jeſu, & dilectiónem quam habétis in ſanctos omnes, propter ſpem quæ repóſita eſt vobis in cœlis; quam audiſtis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, ſicut & in univerſo mundo eſt, & fructíficat, & creſcit ſicut in vobis: ex ea die quâ audiſtis & cognoviſtis grátiam Dei in veritáte.

℟. Clamavérunt. 396.

Lectio ij.

IDeò & nos ex qua die audívimus; non ceſſámus pro vobis orantes, & poſtulantes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus in omni ſapiéntia & intellectu ſpiritáli: ut ambulétis dignè Deo per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & creſcentes in ſciéntia Dei; in omni virtúte confortáti ſecundùm poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia & longanimitáte cum gáudio, grátias agentes Deo Patri qui dignos nos fecit in partem ſortis ſanctórum in lúmine: qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum, & tránſtulit in regnũ Fílii dilectiónis ſuæ; in quo habémus redemptiónem per ſánguinem ejus: remiſſiónem peccatórum.

℟. Confiteantur. 397.

Lectio iij. Cap. 2.

SIcut ergo accepiſtis Jeſum Chriſtum Dóminum, in ipſo ambuláte;

Digitized by Google

radicáti & ſuperædificáti in ipſo, & confirmáti fide, ſicut & didiciſtis : abundantes in illo in gratiárum actióne. Vidéte ne quis vos decípiat per philoſóphiam & inánem falláciam, ſecundùm traditiónem hóminum, ſecundùm elementa mundi, & non ſecundùm Chriſtum; quia in ipſo inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter : & eſtis in illo repleti, qui eſt caput omnis principátûs & poteſtátis; in quo & circumciſi eſtis circumciſióne non manu factâ in expoliatióne córporis carnis : ſed in circumciſióne Chriſti; conſepulti ei in baptiſmo, in quo & reſurrexiſtis per fidem operatiónis Dei : qui ſuſcitávit illum à mórtuis.

℟. Miſericórdiam. 397.

FERIA QUARTA

Lectio j.

De Epíſtola ad Coloſſenſes.

Cap. 3.

INdúite vos ſicut electi Dei, ſancti & dilecti, víſcera miſericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéſtiã, patiéntiam; ſupportantes ínvicem, & donantes vobiſmetipſis, ſi quis adversùs áliquem habet querélam : ſicut & Dóminus donávit vobis, ita & vos. Super ómnia autem hæc, caritátẽ habéte, quod eſt vínculum perfectiónis; & pax Chriſti exultet in córdibus veſtris, in qua & vocati eſtis in uno córpore : & grati eſtóte.

℟. Voluntátem. 395.

Lectio ij.

VErbum Chriſti hábitet in vobis abundanter in omni ſapiéntia; docentes & commonentes voſmetipſos pſalmis, hymnis & cánticis ſpirituálibus : in grátia cantantes in córdibus veſtris Deo. Omne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere; ómnia in nómine Dómini Jeſu Chriſti : grátias agentes Deo & Patri per ipſum. Mulíeres, ſúbditæ eſtóte viris : ſicut oportet, in Dómino. Viri, dilígite uxóres veſtras : & nolíte amári eſſe ad illas. Fílii, obedíte paréntibus per ómnia : hoc enim plácitum eſt in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios veſtros : ut non puſillo ánimo fiant.

℟. Dómine. 395.

Lectio iij. Cap. 3, *&* 4.

SErvi, obedíte per ómnia dóminis carnálibus; non ad óculum ſervientes, quaſi homínibus placentes : ſed in ſimplicitáte cordis timentes Deum. Quodcumque fácitis, ex ánimo operámini ſicut Dómino, & non homínibus : ſcientes quòd à Dómino accipiétis retributiónem hereditátis. Dómino Chriſto ſervíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníquè geſ-

Digitized by Google

ſit : & non eſt perſonárum acféptio apud Deum. Dómini, quod juſtum eſt & æquum, ſervis præſtáte : ſcientes quòd & vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni inſtáte : vigilántes in ea in gratiárum actióne.

℟. Salvábis me. 396.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

Incipit Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Theſſalonicenſes.

Cap. 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus, Eccléſiæ Theſſalonicénſium, in Deo Patre, & Dómino Jeſu Chriſto : Grátia vobis & pax. Grátias ágimus Deo ſemper pro ómnibus vobis, memóriam veſtri facientes in oratiónibus noſtris ſine intermiſſióne : mémores óperis fídei veſtræ, & labóris, & caritátis, & ſuſtinéntiæ ſpei Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ante Deum & Patrem noſtrum; ſcientes, fratres dilecti à Deo, electiónem veſtram : quia Evangélium noſtrum non fuit ad vos in ſermóne tantùm; ſed & in virtúte, & in Spíritu ſancto, & in plenitúdine multa : ſicut ſcitis quales fuérimus in vobis propter vos.

℟. Clamavérunt. 396.

Lectio ij. Cap. 2.

EXhortátio enim noſtra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo : ſed ſicut probáti ſumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quaſi homínibus placentes : ſed Deo, qui probat corda noſtra. Neque enim aliquandò fúimus in ſermóne adulatiónis, ſicut ſcitis; neque in occaſióne avarítiæ, Deus teſtis eſt : nec quærentes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis. Cùm poſſémus vobis óneri eſſe, ut Chriſti Apóſtoli : ſed facti ſumus párvuli in médio veſtrûm, tanquam ſi nutrix fóveat fílios ſuos. Ita deſiderantes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non ſolùm Evangélium Dei; ſed étiam ánimas noſtras : quóniam caríſſimi nobis facti eſtis.

℟. Confiteantur. 397.

Lectio iij.

MEmores enim eſtis, fratres, labóris noſtri & fatigatiónis; nocte ac die operantes, ne quem veſtrûm gravarémus : prædicávimus in vobis Evangélium Dei. Vos teſtes eſtis, & Deus, quàm ſanctè, & juſtè, & ſine queréla, vobis qui credidiſtis, fúimus; ſicut ſcitis quáliter unumquemque veſtrûm, (ſicut pater fílios ſuos) deprecantes vos & conſolantes, teſtificáti ſumus : ut ambularétis dignè Deo qui vocávit

vos in ſuum regnum, & glóriam. Ideò & nos grátias ágimus Deo ſine intermiſſióne; quóniam cùm accepiſſétis à nobis verbũ audítûs Dei, accepiſtis illud, non ut verbum hóminum: ſed (ſicut eſt verè) verbum Dei qui operátur in vobis qui credidiſtis.

℟. Miſericórdiam. 397.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epíſtola prima ad Theſſalonicenſes.

Cap. 4.

De cétero, fratres, rogámus vos, & obſecrámus in Dómino Jeſu; ut quemádmodùm accepiſtis à nobis quómodò opórteat vos ambuláre, & placére Deo: ſic & ambulétis, ut abundétis magìs. Scitis enim quæ præcepta déderim vobis per Dóminum Jeſum. Hæc eſt enim voluntas Dei, ſanctificátio veſtra; ut abſtineátis vos à fornicatióne: ut ſciat unuſquiſque veſtrûm vas ſuum poſſidére in ſanctificatióne & honóre; non in paſſióne deſidérii, ſicut & gentes quæ ignórant Deum: & ne quis ſupergrediátur, neque circumvéniat in negótio fratrem ſuum; quóniam vindex eſt Dóminus de iis ómnibus, ſicut prædíximus vobis: & teſtificáti ſumus. Non enim vocávit nos Deus in immundítiam: ſed in ſanctificatiónem.

℟. Voluntátem. 395.

Lectio ij. Cap. 5.

De tempóribus autem & momentis, fratres, non indigétis ut ſcribámus vobis. Ipſi enim diligenter ſcitis quia dies Dómini, ſicut fur in nocte: ita véniet. Cùm enim díxerint, Pax & ſecúritas; tunc repentínus eis ſupervéniet intéritus, ſicut dolor in útero habenti: & non effúgient. Vos autem, fratres, non eſtis in ténebris: ut vos dies illa tanquam fur conprehendat. Omnes enim vos fílii lucis eſtis, & fílii diéi: non ſumus noctis, neque tenebrárum. Igitur non dormiámus ſicut & céteri: ſed vigilémus, & ſóbrii ſimus.

℟. Dómine. 395.

Lectio. iij.

Rogámus autem vos, fratres, ut novéritis eos qui labórant inter vos, & præſunt vobis in Dómino, & monent vos; ut habeátis illos abundántiùs in caritáte propter opus illórum: pacem habéte cum eis. Rogámus autem vos, fratres, corrípite inquiétos; conſolámini puſillánimes; ſuſcípite infirmos: patientes eſtóte ad omnes. Vidéte ne quis malũ pro malo alícui reddat: ſed ſemper quòd bonum eſt ſectámini in ínvicem, & in om-

Digitized by Google

nes. Semper gaudéte. Sine intermiſſióne oráte. In ómnibus grátias ágite: hæc eſt enim voluntas Dei in Chriſto Jeſu in ómnibus vobis. Spíritum nolíte extínguere. Prophétias nolíte ſpérnere. Omnia autem probáte; quod bonum eſt tenéte: ab omni ſpécie mala abſtinéte vos.

℟. Salvábis me. 396.

SABBATO.

Lectio j.

Incipit Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Theſſalonicenſes.

Cap. 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus; Eccléſiæ Teſſalonicénſium: in Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro: & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ágere debémus ſemper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum eſt: quóniam ſupercreſcit fides veſtra, & abundat cáritas uniuſcujuſque veſtrûm in invicem; ita ut & nos ipſi in vobis gloriémur in Eccléſiis Dei, pro patiéntia veſtra, & fide: & in ómnibus perſecutiónibus veſtris, & tribulatiónibus quas ſuſtinétis in exemplum juſti judícii Dei; ut digni habeámini in regno Dei: pro quo & patímini. Si tamen juſtum eſt apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant: & vobis qui tribulámini, réquiem nobiſcum in revelatióne Dómini Jeſu de cœlo cum Angelis virtútis ejus.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 2.

ROgámus autem vos, fratres, per adventum Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & noſtræ congregatiónis in ipſum; ut non citò moveámini à veſtro ſenſu, neque terreámini, neque per ſpíritum, neque per ſermónem, neque per epíſtolam tanquam per nos miſſam: quaſi inſtet dies Dómini. Ne quis vos ſedúcat ullo modo; quóniam niſi vénerit diſcéſſio primùm: & revelátus fúerit homo peccáti, fílius perditiónis qui adversátur, & extóllitur ſupra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur; ita ut in templo Dei ſédeat: oſtendens ſe tanquam ſit Deus. Non retinétis, quòd, cùm adhuc eſſem apud vos, hæc dicébam vobis? Et nunc quid detíneat ſcitis: ut revelétur in ſuo témpore. Nam myſtériũ jam operátur iniquitátis; tantùm, ut qui tenet nunc, téneat: donec de médio fiat. Et tunc revelábitur ille iníquus, quem Dóminus Jeſus interfíciet ſpíritu oris ſui:

& déſtruet illuſtratióne advéntûs ſui eum.

Lectio iij. Cap. 3.

NAm & cùm eſſémus apud vos, hoc denuntiabámus vobis ; quóniam ſi quis non vult operári : nec mandúcet. Audívimus enim inter vos quoſdam ambuláre inquiétè, nihil operantes : ſed curióſè agentes. Iis autem qui ejúſmodi ſunt, denuntiámus, & obſecrámus in Dómino Jeſu Chriſto : ut cum ſiléntio operantes, ſuum panem mandúcent. Vos autem, fratres, nolíte defícere benefaciéntes. Quòd ſi quis non óbedit verbo noſtro per epíſtolam, hunc notáte : & ne commiſceámini cum illo, ut confundátur ; & nolíte quaſi inimícum exiſtimáre : ſed corrípite ut fratrē. Ipſe autem Dóminus pacis det vobis pacem ſempiternam in omni loco. Dóminus ſit cum ómnibus vobis. Salutátio mea, manu Pauli ; quod eſt ſignum in omni epíſtola : ita ſcribo. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ómnibus vobis : Amen. Tu autem.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. *C.* Chriſtus Jeſus dedit redemptiónem ſemetipſum pro ómnibus, teſtimónium tempóribus ſuis. 1. *Tim.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA V
poſt Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum. *Cap.* 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti ſecundùm impérium Dei ſalvatóris noſtri, & Chriſti Jeſu ſpei noſtræ ; Timótheo dilecto fílio in fide : Grátia, miſericórdia, & pax à Deo Patre, & Chriſto Jeſu Dómino noſtro. Sicut rogávi te ut remanéres Epheſi, cùm irem in Macedóniam ; ut denuntiáres quibuſdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis, & genealógiis interminátis : quæ quæſtiónes præſtant magis quàm ædificatiónem Dei, quæ eſt in fide. Finis autem præcepti eſt cáritas de corde puro ; & conſciéntia bona : & fide non ficta. A quibus quidam aberrantes, converſi ſunt in vanilóquium ; volentes eſſe legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur : neque de quibus affirmant.

℟. Díriget Dóminus manſuétos in judício : docébit mites vias ſuas. * Univerſæ viæ Dómini, miſericórdia & véritas, requiréntibus teſtamentum ejus. ℣. Sectáre juſtítiam, fidem,

Digitized by Google

caritátem, & pacem; ſtultas autem & ſine diſciplína quæſtiónes devíta. * Univeſæ. *Pſ.* 24. 2. *Tim.* 2.

Lectio ij.

GRátias ago ei qui me confortávit, Chriſto Jeſu Dómino noſtro, quia fidélem me exiſtimávit, ponens in miniſtério; qui priùs blaſphémus fui, & perſecútor, & contumelióſus: ſed miſericórdiam Dei conſecútus ſum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini noſtri cum fide & dilectióne quæ eſt in Chriſto Jeſu. Fidélis ſermo & omni acceptióne dignus; quòd Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere: quorum primus ego ſum. Sed ídeò miſericórdiam conſecútus ſum, ut in me primo oſténderet Chriſtus Jeſus omnem patiéntiam; ad informatiónem eórum qui creditúri ſunt illi: in vitam æternam.

℞. Uſquequò, Deus, improperábit inimícus? irrítat adverſárius nomen tuum in finem? Deus autem rex noſter ante ſécula: * Operátus eſt ſalútem in médio terræ. ℣. Fílius hóminis non venit ánimas pérdere, ſed ſalváre: * Operátus eſt. *Pſ.* 73. *Luc.* 9.

Lectio iij. Cap. 2.

OBſecro ígitur primùm ómnium fíeri obſecratiónes, oratiónes, poſtulatiónes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus, pro régibus, & ómnibus qui in ſublimitáte ſunt: ut quiétam & tranquillam vitam agámus in omni pietáte & caſtitáte. Hoc enim bonum eſt, & accéptum coram ſalvatóre noſtro Deo; qui omnes hómines vult ſalvos fíeri: & ad agnitiónem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus & mediátor Dei & hóminum homo Chriſtus Jeſus; qui dedit redemptiónem ſemetipſum pro ómnibus: teſtimónium tempóribus ſuis.

℞. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ, & veritátis ſuæ dómui Iſrael: * Vidérunt omnes términi terræ ſalutáre Dei noſtri. ℣. Deus erat in Chriſto mundum reconcílians ſibi, non réputans illis delícta ipſórum. * Vidérunt. Glória Patri. * Vidérunt. *Pſ.* 97. 2. *Cor.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De verbis Apoſt. Serm. 175. *aliàs* 9. *C.* 1.

FIdélis ſermo & omni acceptióne dignus; quia Chriſtus Jeſus venit in mundum peccatóres ſalvos fácere: quorum primus ego ſum. Nulla cauſa fuit

veniendi Chriſto Dómino : niſi peccatóres ſalvos fácere. Tolle morbos ; tolle vúlnera : & nulla cauſa eſt medicínæ. Si venit de cœlo magnus médicus : magnus per totum orbem terræ jacébat ægrótus. Ipſe ægrótus : genus humánum eſt.

℟. Bénedic, ánima mea, Dómino ; & ómnia quæ intra me ſunt, nómini ſancto ejus : * Anima mea, noli oblivíſci omnes retributiónes ejus, qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℣. Miſericórdiam conſecútus ſum, ut in me primo oſténderet Chriſtus Jeſus omnem patiéntiam. * Anima. *Pſ.* 102. 1. *Tim.* 1.

Lectio v. Serm. 176. *C.* 4.

DIcit Paulus unicuíque ægróto, & de ſe volenti deſperáre ; Qui curávit me, miſit me ad te, & dixit mihi : Illi deſperanti vade, & dic quid habuiſti ; quid in te ſanávi : quam citò ſanávi. De cœlo vocávi ; unâ voce percuſſi & dejéci : aliâ erexi & elégi ; tértiâ implévi & miſi : quartâ liberávi & coronávi. Vade, dic ægrótis : clama deſperátis. Fidélis ſermo & omni acceptióne dignus : quia Chriſtus Jeſus venit in mundum peccatóres ſalvos fácere. Quid timétis ? Quid trepidátis ? Quorum primus ego ſum. Ego, inquit, vobis loquor, ſanus ægrotántibus ; ſtans jacéntibus : ſecúrus deſperántibus. Ideò enim miſericórdiam conſecútus ſum : ut in me oſténderet Chriſtus Jeſus omnem longanimitátem.

℟. Quómodò miſerétur pater filiórum, miſertus eſt Dóminus timéntibus ſe ; quóniam * Ipſe cognóvit figmentum noſtrum : recordátus eſt quóniam pulvis ſumus. ℣. Non ex opéribus juſtítiæ quæ fécimus nos, ſed ſecundùm ſuam miſericórdiam ſalvos nos fecit : * Ipſe. *Pſ.* 102. *Tit.* 3.

Lectio vj. Cap. 5.

NOlíte ergo deſperáre. Ægróti eſtis : accédite ad eum, & ſanámini ; cæci eſtis : accédite ad eum, & illumináminì. Et qui ſancti eſtis ei grátias ágite ; & qui ægrotátis : ad eum ſanandi cúrrite. Dícite omnes ; Veníte, adorémus, & proſternámur ei, & plorémus coram Dómino qui fecit nos : & hómines & ſalvos. Nam ſi ille nos fecit hómines ; nos autem ipſi nos fécimus ſalvos : áliquid illo mélius fécimus ; mélior eſt enim ſalvus homo : quàm quílibet homo. Si ergo te Deus fecit hóminem ; & tu te feciſti bonum hóminem : quod tu feciſti, mélius eſt. Noli te extóllere ſuper Deum : ſubde te Deo, adóra, proſtérnere ; confitére illi qui fe-

cit te ⁝ quia nemo récreat, niſi qui creat; nemo réficit ⁝ niſi qui fecit.

℞. Magnificáte Dóminum mecum, & exaltémus nomen ejus in idipſum. * Accédite ad eum, & illuminámini; & † Fácies veſtræ non confundentur. ℣. Dignos nos fecit in partem ſortis ſanctórum in lúmine, qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum. * Accédite. Glória. † Fácies. *Pſ.* 33. *Col.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ⁝ ſecundùm Matthæum.

Cap. 13.

IN illo témpore ⁝ Parábolam propóſuit turbis Jeſus, dicens. Símile factum eſt regnum cœlórum hómini ⁝ qui ſeminávit bonum ſemen in agro ſuo. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De verbis Ev. Serm. 88. *Cap.* 18.

HOc in myſtério lectiónis hujus cognóvimus, fratres, eſſe intùs in Eccléſia & bonos & malos ⁝ quòd ſæpè dícimus frumentum & páleam. Nemo ante tempus déſerat áream, tóleret páleam in tritúra, tóleret in área ⁝ quod enim tóleret, in hórreo non habébit. Véniet ventilátor ⁝ qui dívidet malos à bonis. Erit étiam corporális ſeparátio ⁝ quam modò ſpiritális præcédit. A malis corde ſemper disjungímini ⁝ ad tempus cautè córpore copulámini. Nec tamen negligentes ſitis in corrigendis veſtris; ad curam ſcílicet veſtram quoquómodò pertinéntibus ⁝ monendo, docendo, hortando, terrendo.

℞. Símile factum eſt regnum cœlórum hómini qui * Seminávit bonum ſemen in agro ſuo; cùm autem dormírent hómines, inimícus ſuperſeminávit zizánia. ℣. Ad imáginem ſimilitúdinis ſuæ Deus fecit hóminem; invídiâ autem diáboli, mors introívit in orbem terrárum. * Seminávit. *Matth.* 13. *Sap.* 2.

Lectio viij.

DUóbus modis non te máculat malus; ſi non conſéntias, & ſi redárguas ⁝ hoc eſt, non communicáre, non conſentíre. Communicátur quippe ⁝ quando facto ejus conſórtium voluntátis vel approbatiónis adjúngitur. Hoc ergo nos ádmonens Apóſtolus, ait ⁝ Nolíte communicáre opéribus infructuóſis tenebrárum. Et quia parùm erat non conſéntire, ſi ſequerétur negligéntia diſciplínæ ⁝ Magìs autem, inquit, & redargúite. Vidéte quemádmodùm utrumque

que complexus eſt; Nolíte communicáre: magis autem & redargúite. Quid eſt, Nolíte communicáre? Nolíte conſentíre; nolíte laudáre: nolíte approbáre. Quid eſt, Magis autem & redargúite? Reprehéndite, corrípite, coercéte. Deinde in ipſa correctióne vel coercitióne alienórum peccatórum cavendum eſt ne ſe extollat qui álterum córripit. Neque ergo conſentientes ſitis malis ut approbétis; neque negligentes ut non arguátis: neque ſuperbientes ut inſultanter arguátis.

℟. Zizánia, fílii ſunt nequam; inimícus autem qui ſeminávit ea, eſt diábolus. * Sicut colliguntur zizánia, & igni comburuntur; ſic erit in conſummatióne ſéculi. ℣. In diem perditiónis ſervátur malus, & ad diem furóris ducétur. * Sicut. *Matth.* 13. *Job.* 21.

Lectio ix.

QUi deſerúerit unitátem, víolat caritátem; & quiſquis víolat caritátem, quódlibet magnum hábeat: ipſe nihil eſt. Si linguis hóminum loquátur & Angelórum; ſi ſciat ómnia ſacramenta; ſi hábeat omnem fidem ut montes tránsferat; ſi diſtríbuat ómnia ſua paupéribus; ſi corpus ſuum tradat ut árdeat; caritátem autem non hábeat: nihil eſt, nihil ei prodeſt. Univerſa inutíliter habet; qui unum illud quo univerſis utátur: non habet. Amplectámur ítaque caritátem: ſtudentes ſerváre unitátem ſpíritûs in vínculo pacis. Non nos ſedúcant qui carnáliter intélligunt: & corporálem ſeparatiónem facientes, ab Eccléſiæ frumentis toto orbe diffúſis ſpirituáli ſacrilégio ſeparantur. Per totum enim mundum ſeminátum eſt bonum ſemen.

℟. Mittet Fílius hóminis Angelos ſuos; & cólligent eos qui fáciunt iniquitátem, & mittent eos in camínum ignis: * Tunc † Juſti fulgébunt ſicut ſol in regno Patris eórum. ℣. Juſtum & ímpium judicábit Deus, & tempus omnis rei tunc erit. * Tunc Juſti fulgébunt. Glória Patri. † Juſti. *Matth.* 13. *Eccleſ.* 3.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. c. Dómine, nonne bonum ſemen ſeminaſti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? Et ait illis: inimícus homo hoc fecit. *Matth.* 13.

Oratio.

FAmíliam tuam, quæſumus, Dómine, contínuâ pietáte cuſtódi; ut quæ in ſola ſpe grátiæ cœleſtis innítitur: tuâ ſemper protectióne muniátur. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, &c.

Digitized by Google

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Collígite primùm zizánia, & alligáte ea in faſcículos ad comburendum; tríticum autem congregáte in hórreum meum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Epiſtola prima ad Timótheum. *C.* 3.

FIdélis ſermo; Si quis Epiſcopátum desíderat: bonum opus desíderat. Oportet ergo Epíſcopum irreprehensíbilem eſſe, unius uxóris virum, ſóbriũ, prudentem, ornátum, pudícum, hoſpitálem, doctórem, non vinolentum, non percuſſórem; ſed módeſtum: non litigióſum, non cúpidum; ſed ſuæ dómui bene præpóſitum: fílios habentem ſúbditos cum omni caſtitáte. Si quis autem dómui ſuæ præeſſe neſcit; quómodò Eccléſiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum; ne in ſupérbiã elátus: in judícium íncidat diáboli. Oportet autem illum & teſtimóniũ habére bonum ab iis qui foris ſunt: ut non in oppróbrium íncidat, & in láqueum diáboli.

℟. Díriget. 405.

Lectio ij. Cap. 4. & 5.

NEmo adoleſcéntiam tuam contemnat; ſed exemplum eſto fidélium in verbo, in converſatióne, in caritáte, in fide: in caſtitáte. Dum vénio, attende lectióni, exhortatióni & doctrínæ. Noli neglígere grátiam quæ in te eſt: quæ data eſt tibi per prophétiam cum impoſitióne mánuum presbytérii. Hæc meditáre, in his eſto: ut profectus tuus manifeſtus ſit ómnibus. Attende tibi, & doctrínæ: inſta in illis. Hoc enim fáciens; & teipſum ſalvum fácies: & eos qui te áudiunt. Seniórem ne increpáveris; ſed óbſecra ut patrem: júvenes, ut fratres; anus, ut matres: juvénculas, ut ſorores in omni caſtitáte. Víduas honóra: quæ verè víduæ ſunt.

℟. Uſquequò. 406.

Lectio iij. Cap. 6.

EST autem quæſtus magnus, píetas cum ſufficiéntia. Nihil enim intúlimus in hunc mundum: haud dúbium quòd nec auferre quid póſſumus. Habentes autem alimenta, & quibus tegámur: his contenti ſimus. Nam qui volunt dívites fíeri; íncidunt in tentatiónem, & in láqueum diáboli, & deſidéria multa inutília & nocíva: quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. Radix enim ómnium malórum eſt cupíditas; quam quidam appetentes, erravérunt à fide: & inſeruérunt ſe dolóribus multis. Tu autem,

ô homo Dei, hæc fuge: ſectáre verò juſtítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, manſuetúdinem. Certa bonũ certámen fídei; apprehende vitam æternam in qua vocátus es: & confeſſus bonam confeſſiónem coram multis téſtibus.

℟. Recordátus eſt. 406.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

Incipit Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum.

Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti, per voluntátem Dei; ſecundùm promiſſiónem vitæ quæ eſt in Chriſto Jeſu: Timótheo caríſſimo fílio; Grátia, miſericórdia, pax à Deo Patre: & Chriſto Jeſu Dómino noſtro. Grátias ago Deo, cui ſérvio à progenitóribus in conſciéntia pura; quòd ſine intermiſſióne hábeam tuî memóriam in oratiónibus meis, nocte ac die desíderans te vidére, memor lacrymárum tuárum, ut gáudio ímplear: recordatiónem accípiens ejus fídei, quæ eſt in te non ficta; quæ & habitávit primùm in ávia tua Lóide, & matre tua Eúnice: certus ſum autem quòd & in te. Propter quam cauſam admóneo te ut reſúſcites grátiam Dei: quæ eſt in te per impoſitiónem mánuum meárum.

℟. Bénedic. 407.

Lectio ij. Cap. 2.

TU ergo, fili mi, confortáre in grátia, quæ eſt in Chriſto Jeſu; & quæ audiſti à me per multos teſtes, hæc commenda fidélibus homínibus: qui idónei erunt & álios docére. Labóra ſicut bonus miles Chriſti Jeſu. Nemo mílitans Deo, ímplicat ſe negótiis ſeculáribus: ut ei pláceat cui ſe probávit. Nam & qui certat in agóne: non coronátur niſi legítimè certáverit. Laborantem agrícolam oportet primùm de frúctibus percípere. Intéllige quæ dico: dabit étenim tibi Dóminus in ómnibus intelléctum.

℟. Quómodò. 407.

Lectio iij.

JUvenília autem deſidéria fuge: ſectáre verò juſtítiam, fidem, caritátem & pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro. Stultas autem & ſine diſciplína quæſtiónes devíta: ſciens quia génerant lites. Servum autem Dómini non oportet litigáre; ſed manſuétum eſſe ad omnes, docíbilem, patientem: cum modéſtia corripientem eos qui reſiſtunt veritati; nequandò Deus det illis pœniténtiam ad cognoſcendam veritátem: & reſipiſ-

cant à diáboli láqueis, à quo captívi tenentur ad ipsíus voluntátem.

℞. Magnificáte. 408.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum.

Cap. 3.

HOc autem ſcito, quòd in noviſſimis diébus inſtábunt témpora periculóſa: erunt hómines ſeipſos amantes, cúpidi, eláti, ſuperbi, blaſphémi, paréntibus non obedientes, ingráti, ſceleſti, ſine affectióne, ſine pace, criminatóres, incontinentes, immítes, ſine benignitáte, proditóres, protervi, túmidi, & voluptátum amatóres magis quàm Dei; habentes ſpéciem quidem pietátis: virtútem autem ejus abnegantes. Et hos devíta: ex his enim ſunt qui pénetrant domos: & captívas ducunt muliérculas onerátas peccátis, quæ ducuntur váriis deſidériis; ſemper diſcentes: & nunquam ad ſciéntiam veritátis pervenientes.

℞. Díriget. 405.

Lectio ij.

TU autem aſſecútus es meam doctrínam, inſtitutiónem, propóſitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, perſecutiónes, paſſiónes, quália mihi facta ſunt Antiochíæ, Icónii, & Lyſtris; quales perſecutiónes ſuſtínui: & ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes qui piè volunt vívere in Chriſto Jeſu: perſecutiónem patientur. Mali autem hómines & seductóres profícient in pejus: errantes, & in errórem mittentes. Tu verò pérmane in iis quæ didiciſti, & crédita ſunt tibi; ſciens à quo didíceris: & quia ab infántia ſacras lítteras noſti; quæ te poſſunt inſtrúere ad ſalútem: per fidem quæ eſt in Chriſto Jeſu.

℞. Uſquequò. 406.

Lectio iij. Cap. 4.

TEſtíficor coram Deo, & Jeſu Chriſto; qui judicatúrus eſt vivos & mórtuos, per adventum ipsíus, & regnum ejus: prædica verbum; inſta opportúnè, importúnè: árgue, óbſecra, íncrepa in omni patiéntia & doctrína. Erit enim tempus, cùm ſanam doctrínam non ſuſtinébunt: ſed ad ſua deſidéria coacervábunt ſibi magiſtros prurientes áuribus; & à veritáte quidē audítum avertent: ad fábulas autem convertentur. Tu verò vígila, in ómnibus labóra; opus fac Evangeliſtæ: miniſtérium tuum imple. Sóbrius eſto.

℞. Recordátus eſt. 406.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Titum. *C.* 1.

PAulus ſervus Dei, Apóſtolus autem Jeſu Chriſti ſecundùm fidem electórum Dei, & agnitiónem veritátis quæ ſecundùm pietátem eſt: in ſpem vitæ æternæ quam promíſit qui non mentítur Deus ante témpora ſeculária; manifeſtávit autem tempóribus ſuis verbum ſuum in prædicatióne quæ crédita eſt mihi ſecundùm præceptum Salvatóris noſtri Dei: Tito dilecto fílio, ſecundùm commúnem fidem; Grátia & pax à Deo Patre: & Chriſto Jeſu ſalvatóre noſtro.

℞. Bénedic, ánima. 407.

Lectio ij.

HUjus rei grátiâ relíqui te Cretæ; ut ea quæ deſunt córrigas, & conſtítuas per civitátes Presbyteros: ſicut & ego diſpóſui tibi. Si quis ſine crímine eſt, unίus uxóris vir, fílios habens fidéles: non in accuſatióne luxúriæ, aut non súbditos. Oportet enim Epíſcopum ſine crímine eſſe, ſicut Dei diſpenſatórem; non ſuperbum, non iracundum, non vinolentum, non percuſsórem, non turpis lucri cúpidum: ſed hoſpitálem, benignum, ſóbrium, juſtum, ſanctum, continentem, amplectentem eum qui ſecundùm doctrínam eſt, fidélem ſermónem; ut potens ſit exhortári in doctrína ſana: & eos qui contradícunt, argúere.

℞. Quómodò miſerétur pater. 407.

Lectio iij.

SUnt enim multi étiam inobedientes, vanίloqui & ſeductóres, máximè qui de circumciſióne ſunt; quos oportet redárgui: qui univerſas domos ſubvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ. Dixit quidam ex illis próprius ipſórum prophéta; Cretenſes ſemper mendáces: malæ béſtiæ, ventres pigri. Teſtimónium hoc verum eſt. Quam ob cauſam íncrepa illos durè, ut ſani ſint in fide: non intendentes Judáicis fábulis, & mandátis hóminum averſántium ſe à veritáte. Omnia munda mundis; coinquinátis autem & infidélibus nihil eſt mundum: ſed inquinátæ ſunt eórum & mens & conſciéntia. Confitentur ſe noſſe Deum; factis autem negant: cùm ſint abomináti, & incredíbiles, & ad omne opus bonum réprobi.

℞. Magnificáte Dóminum, 408.

Digitized by Google

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Titum.

Cap. 2.

TU lóquere quæ decent ſanam doctrínam : ſenes, ut ſóbrii ſint, pudíci, prudentes, ſani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus ſimíliter, in hábitu ſancto, non criminatríces, non multò vino ſervientes, bene docentes : ut prudéntiam dóceant adoleſcéntulas, ut viros ſuos ament, fílios ſuos díligant ; prudentes, caſtas, ſóbrias, domûs curam habentes, benignas, ſúbditas viris ſuis : ut non blaſphemétur verbum Dei. Júvenes ſimíliter hortáre, ut ſóbrii ſint. In ómnibus teipſum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte : verbum ſanum, irreprehensíbile ; ut is qui ex adverſo eſt, vereátur : nihil habens malum dícere de nobis,

℟. Díriget Dóminus manſuétos. 405.

Lectio ij. Cap. 3.

ADmone illos princípibus & poteſtátibus ſúbditos eſſe, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos eſſe ; néminem blaſphemáre, non litigióſos eſſe, ſed modeſtos : omnem oſtendentes manſuetúdinem ad omnes hómines. Erámus enim aliquandò & nos inſipientes, incréduli, errantes, ſervientes deſidériis & voluptátibus váriis : in malítia & invídia agentes, odíbiles, odientes ínvicem. Cùm autem benígnitas & humánitas appáruit Salvatóris noſtri Dei ; non ex opéribus juſtítiæ, quæ fécimus nos : ſed ſecundùm ſuam miſericórdiam ſalvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spíritûs ſancti, quem effúdit in nos abundè per Jeſum Chriſtum ſalvatórem noſtrum ; ut juſtificáti grátiâ ipsíus : herédes ſimus, ſecundùm ſpem vitæ ætérnæ.

℟. Uſquequò, Deus, improperábit. 406.

Lectio iij.

FIdélis ſermo eſt ; & de his volo te confirmáre : Ut curent bonis opéribus præeſſe, qui credunt Deo. Hæc ſunt bona & utília homínibus. Stultas autem quæſtiónes, & genealógias, & contentiónes, & pugnas legis devíta : ſunt enim inútiles & vanæ. Hæréticum hóminem, poſt unam & ſecundam correptiónem, devíta ; ſciens quia ſubverſus eſt qui ejúſmodi eſt, & delinquit : cùm ſit próprio judício condemnátus. Cùm míſero ad te Artemam aut Tychicum ; feſtína ad me veníre Nicópolim : ibi enim ſtátui hiemáre. Zenam legiſ-

Digitized by Google

perítum & Apollo ſollícitè præmitte : ut nihil illis deſit. Diſcant autem & noſtri bonis opéribus præeſſe ad uſus neceſſários : ut non ſint infructuóſi. Salútant te qui mecum ſunt omnes. Salúta eos qui nos amant in fide. Grátia Dei cum ómnibus vobis : Amen. Tu autem.

℞. Recordátus eſt Dóminus. 406.

SABBATO.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Philémonem.

PAulus vinctus Chriſti Jeſu, & Timótheus frater; Philémoni dilecto & adjutóri noſtro : & Appiæ ſorori caríſſimæ; & Archippo commilitóni noſtro : & Eccléſiæ quæ in domo tua eſt; Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro : & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ago Deo meo, ſemper memóriam tuî fáciens in oratiónibus meis : áudiens caritátem tuam, & fidem quā habes in Dómino Jeſu, & in omnes Sanctos; ut communicátio fídei tuæ évidens fiat in agnitióne omnis óperis boni : quod eſt in vobis in Chriſto Jeſu.

[*Si fiat de Sabbato*, ℞℞℞. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

GAudium enim magnum hábui, & conſolatiónē in caritáte tua : quia víſcera ſanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Chriſto Jeſu imperandi tibi quod ad rem pértinet; propter caritátem magìs óbſecro, cùm ſis talis, ut Paulus ſenex : nunc autem & vinctus, Jeſu Chriſti; óbſecro te pro meo fílio, quem génui in vínculis, Onéſimo : qui tibi aliquandò inútilis fuit : nunc autem, & mihi & tibi útilis : quem remíſi tibi. Tu autem illum, ut mea víſcera, súſcipe. Quem ego volúeram mecum detinére; ut pro te mihi miniſtráret in vínculis Evangélii : ſine consílio autem tuo nihil vólui fácere; uti ne velut ex neceſſitáte bonum tuum eſſet : ſed voluntárium. Tu autem.

Lectio iij.

FOrſitan enim ídeò diſceſſit ad horam à te, ut æternùm illum recíperes : jam non ut ſervum, ſed pro ſervo caríſſimum fratrem, máximè mihi; quantò autem magìs tibi, & in carne, & in Dómino? Si ergo habes me ſócium: súſcipe illum ſicut me; ſi autem áliquid nócuit tibi, aut debet : hoc mihi ímputa. Ego Paulus ſcripſi meâ manu; ego reddam : ut non dicam tibi quòd & teipſum

Digitized by Google

mihi debes. Ita, frater. Ego te fruar in Dómino : réfice víſcera mea in Dómino. Confídens in obediéntia tua, ſcripſi tibi : ſciens quóniam & ſuper id quod dico, fácies. Simul autem & para mihi hoſpítium : nam ſpero per oratiónes veſtras donári me vobis. Salútat te Epaphras concaptívus meus in Chriſto Jeſu : Marcus, Ariſtarchus, Demas & Lucas, adjutóres mei. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ſpíritu veſtro : Amen. Tu autem.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Jeſus Chriſtus heri & hódie : ipſe & in ſécula. *Hebr.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA SEXTA poſt Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Hebræos.

Cap. I.

MUltifáriàm multiſque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis; noviſſimè diebus iſtis locútus eſt nobis in Fílio, quē conſtítuit herédem univerſórum : per quem fecit & ſécula. Qui cùm ſit ſplendor glóriæ, & figúra ſubſtántiæ ejus, portanſque ómnia verbo virtútis ſuæ, purgatiónem peccatórum fáciens ; ſedet ad déxteram majeſtátis in excelſis : tantò mélior Angelis effectus, quantò differéntius præ illis nomen hereditávit.

℟. Speciósus formâ præ fíliis hóminum ; diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. * Sedes tua, Deus, in ſéculum ſéculi : virga æquitátis, virga regni tui. ℣. Ad Angelos quidem dicit : Qui facit Angelos ſuos ſpíritus : ad Fílium autem : * Sedes tua. *Pſ.* 44. *Hebr.* 7.

Lectio ij.

CUi enim dixit aliquandò Angelórum ; Fílius meus es tu, ego hódie génui te ? Et rurſùm : Ego ero illi in Patrem ; & ipſe erit mihi in Fílium ? Et cùm íterùm introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit : Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit ; Qui facit Angelos ſuos ſpíritus : & miniſtros ſuos flammam ignis. Ad Fílium autem ; Thronus tuus, Deus, in ſéculum ſéculi : virga æquitátis, virga regni tui. Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem ; proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo exultatiónis : præ particípibus tuis.

℟. Regnum tuum, Dómine, regnum ómnium ſeculórum ; * Et dominátio tua in omni generatióne, & generatiónem. ℣. Dómine Deus omnípotens, accepiſti virtútem tuam mag-

Digitized by Google

nam, & regnaſti; * Et dominátio tua. *Pſ.* 144. *Apoc.* 11.

Lectio iij.

ET, Tu in princípio, Dómine, terram fundaſti; & ópera mánuum tuárum ſunt cœli: ipſi períbunt, tu autem permanébis; & omnes ut veſtimentum veteraſcent: & velut amictum mutábis eos, & mutabuntur; tu autem idem ipſe es: & anni tui non defícient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquandò; Sede à dextris meis, quoaduſque ponam inimícos tuos ſcabellum pedum tuórum? Nonne omnes ſunt adminiſtratórii ſpíritus; in miniſtérium miſſi propter eos qui hereditátem cápient ſalútis?

℟. Tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram: * Nimis exaltátus es ſuper omnes deos. ℣. Dignus es, Dómine Deus noſter, accípere glóriam, & honórem, & virtútem; quia tu creaſti ómnia: * Nimis. Glória Patri. * Nimis. *Pſ.* 96. *Apoc.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Sermo ſancti Athanáſii Epíſcopi.

Orat. 2. *contra Arianos. n.* 24, *&* 26.

NEmo diſceptantes audíre velit hæréticos, Deum non ſemper Patrem fuiſſe; ſed póſteà factum eſſe: ut ementiantur áliquo témpore ejus Verbum non extitiſſe. Nemo, inquam, hæc diſputantes patienter audíerit; cùm multæ ſint adversùs illos refutatiónes: tum ex verbis Joannis, qui dicit; Erat Verbum: tum ex Pauli ſcriptis, cujus hæc ſenténtia eſt; Qui eſt ſplendor glóriæ, & qui eſt ſuper ómnia Deus benedictus in ſécula: Amen. Deus æternáliter eſt. Æternáliter ígitur exiſtente Patre; æternáliter quoque exiſtit ejus ſplendor: quod ipſum eſt Verbum ejus. Ac rursùm Deus exiſtens; ex ſe exiſtens Verbum habet: neque Verbum ſupervénit; cùm priùs non eſſet: neque Pater unquam irrationális, hoc eſt, ſine ratióne & Verbo fuit. Tu autem.

℟. Domináre in médio inimicórum tuórum: * Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum; ex útero ante lucíferum génui te. ℣. Ad quem Angelórum dixit Deus aliquandò: Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos ſcabellum pedum tuórum? * Tecum princípium. *Pſ.* 109. *Hebr.* 1.

Lectio v. n. 53, *&* 55.

SEd, ínquiunt, in Epíſtola ad Hebræos ita

Apóſtolus lóquitur : Tantò mélior Angelis factus, quantò præſtántiùs nomen præ illis ſortítus eſt. Ex his verbis cólligunt Verbum Dei creatúram eſſe : & opus, & unam ex rebus cónditis. Si persónam, rem, tempus apoſtólici dicti cognóſcerent hærétici ; nunquam humána in deitátem transferentes : tam ímpiè & ſtultè adversùs Chriſtum ſeſe habuiſſent. Id intuéri licébit : ſi inítium lectiónis probè excípias. Dicit enim Apóſtolus ; Multifáriàm multiſque modis olim Deus locútus eſt Pátribus noſtris per Prophétas : últimis autem diébus locútus eſt nobis in Fílio. Atque ita pauló poſt dicit : perfectâ ab eo noſtrórum peccatórum purificatióne ; ipſum ſedére ad déxteram majeſtátis in excelſis : tantò meliórem Angelis factum, quantò præſtántius nomen præ illis ſortítus eſt. De eo ígitur témpore quo nobis per Fílium locútus eſt ; cùm peccatórum purgátio fíeret : apoſtólicum dictum mentiónem facit. Quandò autem nobis locútus eſt in Fílio ; aut quandò purgátio peccatórum facta eſt : aut quandò natus eſt homo, niſi poſt Prophétas ; idque in últimis diébus ?

℟. Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * Ad audiendam vocem ſermónum ejus. ℣. Vidébitis cœlum apertum, & Angelos Dei aſcendentes & deſcendentes ſupra Fílium hóminis, * Ad audiendam. *Pſ.* 102. *Joan.* 1.

Lectio vj.

DEinde cùm narrátio inſtitúta eſſet de humána Verbi diſpenſatióne, deque últimis tempóribus : conſequenter commemorávit Deum neque ſuperióribus ætátibus tacuiſſe ; ſed locútum eſſe per Prophétas : & poſtquàm Prophétæ ſuo offício perfuncti ſunt ; & lex per Angelos pronuntiáta eſt : & Fílius étiam ad nos deſcendit ; & ad miniſtrandum acceſſit : tunc demum neceſſáriò ſubíntulit. Tantò mélior Angelis factus : oſténdere volens, quantò Fílius præ ſervo excellit ; tantò functióne officióque ſervórum : Fílii adminiſtratiónem meliórem fuiſſe.

℟. Quis símilis erit Deo in fíliis Dei ? Deus qui glorificátur in concílio Sanctórum : * Magnus, & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt. ℣. Qui eſt de terra, de terra eſt, & de terra lóquitur ; qui de cœlo venit, ſuper omnes eſt : * Magnus. Glória Patri. * Magnus. *Pſ.* 88. *Joan.* 3.

Digitized by Google

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ⁝ ſecundùm Matthæum.

Cap. 13.

IN illo témpore ⁝ Parábolam propóſuit turbis Jeſus, dicens; Símile eſt regnum cœlórum grano ſinápis ⁝ quod accípiens homo ſeminávit in agro ſuo. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. *in Matth.*

REgnum cœlórum, prædicátio Evangélii eſt, & notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam ⁝ & de qua dícitur ad Judæos; Auferétur à vobis regnũ Dei ⁝ & dábitur genti facienti fructus ejus. Símile eſt ergo hujuſcémodi regnum grano ſinápis ⁝ quod accípiens homo ſeminávit in agro ſuo. Homo qui séminat in agro ſuo, à pleriſque Salvátor intellígitur; quod in ánimis credéntiũ ſéminet ⁝ ab áliis, ipſe homo ſéminans in agro ſuo, hoc eſt, in ſemetipſo, & in corde ſuo.

℟. Locútus eſt Jeſus in parábolis ad turbas, ut impleréttur quod dictum eſt per Prophétam: * Eructábo abſcóndita à conſtitutióne mundi. ℣. Apériam in parábolis os meum; loquar propoſitiónes ab inítio: * Eructábo. *Matth.* 13. *Pſ.* 7.

Lectio viij.

QUis eſt iſte qui séminat, niſi ſenſus noſter & ánimus; qui ſuſcípiens granum prædicatiónis, & fovens ſementem humóre fídei, facit in agro ſui péctoris pulluláre? Prædicátio Evangélii mínima eſt ómnibus diſciplínis. Ad primam quippe doctrínam, fidem non habet veritátis ⁝ hóminem Deum, Deum mórtuum, & ſcándalum crucis prædicans. Confer hujuſcémodi doctrínam dogmátibus philoſophórum; & libris eórum, & ſplendóri eloquéntiæ, & compoſitióni ſermónum ⁝ & vidébis quantò minor ſit céteris ſemínibus ſementis Evangélii.

℟. Dimiſſis turbis, venit Jeſus in domum; & * Acceſſérunt ad eum diſcípuli ejus, dicentes: Ediſſere vobis parábolam. ℣. Cor ſapientis quærit doctrínam: * Acceſsérunt. *Matth.* 13. *Prov.* 15.

Lectio ix.

SEd illa cùm créverit, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demonſtrat ⁝ ſed totum fláccidum marcidumque & mollítum ebullit in ólera, & in herbas quæ citò areſcunt & córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio; cùm vel in ánima credentis, vel

Digitized by Google

in toto mundo ſata fúerit : non exurgit in ólera, ſed creſcit in árborem ; ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines Dei ſervítio mancipátas ſentíre debémus :) véniant & hábitent in ramis ejus. Ramos puto evangélicæ árboris, quæ de grano ſinápis creverit : dógmatum eſſe diverſitátes, in quibus ſupradictárum vólucrum unaquæque requieſcit.

℟. Quæ ſemináverit homo, hæc & metet; quóniam qui séminat in carne ſua, de carne & metet corruptiónem : * Qui autem ſéminat in ſpíritu, de ſpíritu metet vitam æternam. ℣. Qui ſéminat iniquitátem, metet mala : * Qui autem. Glória Patri. * Qui autem. *Galat.* 6. *Prov.* 22.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. *d.* Símile eſt regnum cœlórum grano ſinápis, quod mínimum quidem eſt ómnibus ſemínibus : cùm autem créverit, majus eſt ómnibus oléribus. *Matth.* 13.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus; ut ſemper rationabília meditantes : quæ tibi ſunt plácita, & dictis exequámur & factis. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; &c.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Símile eſt regnum cœlórum fermento quod acceptum múlier abſcondit in farínæ ſatis tribus, donec fermentátum eſt totum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Hebræos.

Cap. 2.

PRoptéreà abundántiùs oportet obſerváre nos ea quæ audívimus : ne fortè pereffluámus. Si enim qui per Angelos dictus eſt ſermo, factus eſt firmus : & omnis prævaricátio & inobediéntia accépit juſtam mercédis retributiónem ; quómodò nos effugiémus, ſi tantam neglexérimus ſalútem ? Quæ cùm inítium accepiſſet enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt; in nos confirmáta eſt : conteſtante Deo ſignis & portentis, & váriis virtútibus, & Spíritûs ſancti diſtributiónibus ſecundùm ſuam voluntátem.

℟. Speciósus formâ. 416.

Lectio ij.

EUm autem, qui módicò quàm Angeli minorátus eſt, vidémus Jeſum, propter paſſiónem mortis; glóriâ & honóre coronátum : ut grátiâ Dei pro ómnibus guſtáret mortem. Decébat enim eum, propter quem ómnia & per quem ómnia ; qui multos

Digitized by Google

fílios in glóriam addúxerat: auctórem ſalútis eórum per paſſiónem conſummáre. Qui enim ſanctíficat, & qui ſanctificantur: ex uno omnes. Propter quam cauſam non confúnditur fratres eos vocáre, dicens; Nuntiábo nomen tuum frátribus meis: in médio eccléſiæ laudabo te. Et íterùm: Ego ero fidens in eum. Et íterùm: Ecce ego, & púeri mei quos dedit mihi Deus. Tu autem.

℟. Regnum tuum, Dómine. 416.

Lectio iij.

QUia ergo púeri communicavérunt carni & ſánguini: & ipſe ſimíliter participávit eiſdem; ut per mortem deſtrúeret eum qui habébat mortis impérium, id eſt, diábolum: & liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant ſervitúti. Nuſquam enim Angelos apprehendit: ſed ſemen Abrahæ apprehendit. Unde débuit per ómnia frátribus ſimilári; ut miſéricors fíeret, & fidélis Póntifex ad Deum: ut repropitiáret delicta pópuli. In eo enim, in quo paſſus eſt ipſe & tentátus: potens eſt & eis qui tentantur auxiliári. Tu autem, Dómine miſerére noſtrî.

℟. Deo grátias.

℟. Tu Dóminus. 417.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Hebræos.

Cap. 3.

UNde, fratres ſancti, vocatiónis cœleſtis partícipes: conſideráte Apóſtolum & Pontíficem confeſſiónis noſtræ Jeſum; qui fidélis eſt ei qui fecit illum: ſicut & Móyſes in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iſte præ Móyſe dignus eſt hábitus: quantò ampliórem honórem habet domûs qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo; qui autem ómnia creávit: Deus eſt. Et Móyſes quidem fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in teſtimónium eórum quæ dicenda erant: Chriſtus verò tanquam Fílius in domo ſua; quæ domus ſumus nos: ſi fidúciam & glóriam ſpei uſque ad finem firmam retineámus.

℟. Domináre 417.

Lectio ij.

VIdéte, fratres, ne fortè ſit in áliquo veſtrûm cor malum incredulitátis, diſcedendi à Deo vivo; ſed adhortámini voſmetipſos per ſíngulos dies, donec Hódie cognominátur: ut non obdurétur quis ex vobis falláciâ peccáti. Partícipes enim Chriſti ef-

Digitized by Google

fecti ſumus : ſi tamen inítium ſubſtántiæ ejus uſque ad finem, firmum retineámus. Dum dícitur ; Hódie ſi vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda veſtra : quemádmodùm in illa exacerbatióne. Quidam enim audientes, exacerbavérunt : ſed non univerſi qui profecti ſunt ex Ægypto per Móyſen.

℟. Benedícite. 418.

Lectio iij. Cap. 4.

VIvus eſt enim ſermo Dei, & éfficax ; & penetrabílior omni gládio ancípiti : & pertingens uſque ad diviſiónem ánimæ & ſpíritûs ; compágum quoque ac medullárum : & diſcrétor cogitatiónum & intentiónum cordis. Et non eſt ulla creatúra inviſíbilis in conſpectu ejus : ómnia autem nuda & aperta ſunt óculis ejus, ad quem nobis ſermo. Habentes ergo Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jeſum Fílium Dei : teneámus confeſſiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non poſſit cómpati infirmitátibus noſtris : tentátum autem per ómnia pro ſimilitúdine abſque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ ; ut miſericórdiam conſequámur : & grátiam inveniámus in auxílio opportúno.

℟. Quis símilis erit. 418.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Hebræos.

Cap. 6.

QUapropter intermittentes inchoatiónis Chriſti ſermónem, ad perfectióra ferámur ; non rurſùm jacientes fundamentum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis : & fídei ad Deum, baptíſmatum doctrínæ, impoſitiónis quoque mánuum, ac reſurrectiónis mortuórum, & judícii æterni. Et hoc faciémus : síquidem permíſerit Deus. Impoſſíbile eſt enim eos qui ſemel ſunt illumináti ; guſtavérunt étiam donum cœleſte, & partícipes facti ſunt Spíritûs ſancti : guſtavérunt nihilóminùs bonum Dei verbum, virtuteſque ſéculi ventúri ; & prolapſi ſunt : rurſùs renovári ad pœniténtiam ; rurſùm crucifigentes ſibimetipſis Fílium Dei : & oſténtui habentes.

℟. Speciόſus formâ. 416.

Lectio ij.

TErra enim ſæpè venientem ſuper ſe bibens imbrem, & génerans herbam opportúnam illis à quibus cólitur : áccipit benedictiónem à Deo ; próferens autem ſpinas ac tríbulos, réproba eſt, & maledicto próxima : cujus conſummátio in combuſtiónem. Confídimus autem de vo-

bis, dilectíſſimi, melióra & vicinióra ſalúti: tametſi ita lóquimur. Non enim injuſtus Deus, ut oblíviſcátur óperis veſtri, & dilectiónis quam oſtendiſtis in nómine ipſíus: qui miniſtraſtis ſanctis & miniſtrátis. Cúpimus autem unumquemque veſtrûm eamdem oſtentáre ſollicitúdinem ad expletiónem ſpei uſque in finem; ut non ſegnes efficiámini: verùm imitatóres eórum qui fide & patiéntiâ hereditábunt promiſſiónes.

℟. Regnum tuum. 416.

Lectio iij. Cap. 7. & 8.

LEx hómines conſtítuit ſacerdótes infirmitátem habentes: ſermo autem jurisjurandi, qui poſt legem eſt, Fílium in æternum perfectum. Capítulum autem ſuper ea quæ dicuntur; Talem habémus Pontíficem, qui conſédit in déxtera ſedis magnitúdinis in cœlis: ſanctórum miniſter, & tabernáculi veri, quod fixit Dóminus, & non homo. Omnis enim Póntifex ad offerendum múnera & hoſtias conſtitúitur: unde neceſſe eſt & hunc habére áliquid quod ófferat. Si ergo eſſet ſuper terram, nec eſſet ſacerdos: cùm eſſent qui offerrent ſecundùm legem múnera; qui exemplári & umbræ deſérviunt cœléſtium, ſicut reſponſum eſt Móyſi, cùm conſummáret tabernáculũ: Vide, (inquit) ómnia fácito ſecundùm exemplar quod tibi oſtenſum eſt in monte. Nunc autem mélius ſortítus eſt miniſtérium; quantò & melióris teſtamenti mediátor eſt: quod in melióribus repromiſſiónibus ſancítum eſt. Nam ſi illud priùs culpâ vacaſſet: non útique ſecundi locus inquirerétur.

℟. Tu Dóminus. 417.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Hebræos.

Cap. 10.

VOluntáriè peccántibus nobis poſt acceptam notítiam veritátis: jam non relínquitur pro peccátis hóſtia; terríbilis autem quædam expectátio judícii: & ignis æmulátio quæ conſumptúra eſt adverſários. Irritam quis fáciens legem Móyſi: ſine ulla miſeratióne duóbus vel tribus téſtibus móritur; quantò magis putátis deterióra meréri ſupplícia, qui Fílium Dei conculcáverit: & ſánguinem teſtamenti pollútum dúxerit, in quo ſanctificátus eſt; & ſpirítui grátiæ contuméliam fécerit? Scimus enim qui dixit: Mihi vindicta, & ego retríbuam. Et iterùm: Quia judicábit Dóminus pópulum ſuum. Horrendum eſt

incídere in manus Dei viventis.

℟. Domináre in médio. 417.

Lectio ij. Cap. 11.

EST autem fides ſperandárum ſubſtántia rerum : argumentum non apparéntium. In hac enim teſtimónium conſécuti ſunt ſenes. Fide intellígimus aptáta eſſe ſécula Verbo Dei : ut ex inviſibílibus viſibília fíerent. Fide plúrimam hóſtiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo ; per quam teſtimónium conſecútus eſt eſſe juſtus, teſtimónium perhibente munéribus ejus Deo : & per illam defunctus adhuc lóquitur. Fide Henoch tranſlátus eſt, ne vidéret mortem ; & non inveniebátur, quia tránſtulit illum Deus : ante tranſlatiónem enim teſtimónium hábuit placuiſſe Deo. Sine fide autem impoſsíbile eſt placére Deo. Crédere enim oportet accedentem ad Deum, quia eſt : & inquiréntibus ſe remunerátor ſit.

℟. Benedícite. 418.

Lectio iij.

FIde Noë, reſponſo accepto de iis quæ adhuc non videbantur, méruens aptávit arcam in ſalútem domûs ſuæ ; per quam damnávit mundum : & juſtitiæ quæ per fidem eſt, heres eſt inſtitútus. Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exíre, quem accepturus erat in hereditátem : & éxiit, néſciens quò iret. Fide demorátus eſt in terra repromiſſiónis, tanquam in aliéna : in cáſulis habitando cum Iſaac & Jacob coherédibus repromiſſiónis ejuſdem. Expectábat enim fundamenta habentem civitátem : cujus ártifex & cónditor Deus.

℟. Quis ſímilis erit. 418.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De Epíſtola ad Hebræos.

Cap. 12.

DEponentes omne pondus, & circumſtans nos peccátum ; per patiéntiam currámus ad propóſitum nobis certámen : aſpicientes in auctórem fídei, & conſummatórem Jeſum ; qui, propóſito ſibi gáudio, ſuſtínuit crucem, confuſióne contemptâ : atque in déxtera ſedis Dei ſedet. Recogitáte enim eum qui talem ſuſtínuit à peccatóribus adverſùm ſemetipſum contradictiónem : ut ne fatigémini, ánimis veſtris deficiéntes. Nondum enim uſque ad ſánguinem reſtitiſtis, adverſùs peccátum repugnantes : & oblíti eſtis conſolatiónis quæ vobis tanquam fíliis lóquitur, dicens ; Fili mi, noli neglígere diſciplínam Dómini : neque fatigéris dum ab eo argúeris. Quem enim díligit Dóminus, caſtígat : fla-

Digitized by Google

gellat autem omnem fílium quem récipit.

℟. Speciósus formâ. 416.

Lectio ij.

IN diſciplína perſeveráte. Tanquam fíliis vobis offert ſe Deus; quis enim fílius, quem non córripit pater? Quòd ſi extra diſciplínam eſtis, cujus partícipes facti ſunt omnes: ergo adúlteri, & non fílii eſtis. Deinde patres quidem carnis noſtræ eruditóres habúimus, & reverebámur eos; non multò magis obtemperábimus Patri ſpirítuum, & vivémus? Et illi quidem in témpore paucórum diérum ſecundùm voluntátem ſuam erudiébant nos: hic autem ad id quod útile eſt, in recipiendo ſanctificatiónem ejus. Omnis autem diſciplína in præſenti quidem vidétur non eſſe gáudii, ſed mœróris: póſteà autem fructum pacatíſſimum exercitátis per eam reddet juſtítiæ.

℟. Regnum tuum. 416.

Lectio iij.

PRopter quod remiſſas manus & ſolúta génua erígite; & greſſus rectos fácite pédibus veſtris: ut non cláudicans quis erret, magis autem ſanétur. Pacem ſequímini cum ómnibus, & ſanctimóniam ſine qua nemo vidébit Deum: contemplantes ne quis deſit grátiæ Dei; ne qua radix amaritúdinis ſursùm gérminans impédiat: & per illam inquinentur multi. Ne quis fornicátor aut profánus, ut Eſaü qui propter unam eſcam véndidit primitíva ſua. Scitóte enim quóniam & póſteà cúpiens hereditáre benedictiónem, reprobátus eſt: non enim invénit pœniténtiæ locum, quanquam cum lácrymis inquiſiſſet eam.

℟. Tu Dóminus. 417.

SABBATO.

Lectio j.

De Epíſtola ad Hebræos.

Cap. 13.

CAritas fraternitátis máneat in vobis. Et hoſpitalitátem nolíte oblivíſci: per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hoſpítio receptis. Mementóte vinctórum, tanquam ſimul vincti: & laborántium, tanquam & ipſi in córpore morantes. Honorábile connúbium in ómnibus: & thorus immaculátus. Fornicatóres enim & adúlteros judicábit Deus. Sint mores ſine avarítia, contenti præſéntibus; ipſe enim dixit: Non te déſeram, neque derelinquam. Ita ut confidenter dicámus; Dóminus mihi adjútor: non timébo quid fáciat mihi homo.

℟. Domináre. 417.

Lectio ij.

DOctrínis váriis & peregrínis nolíte abdúci.

Digitized by Google

Optimum eſt enim grátiâ ſtabilíre cor, non eſcis : quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre de quo édere non habent poteſtátem : qui tabernáculo deſérviunt. Quorum enim animálium infertur ſanguis pro peccáto in ſancta per Pontíficem : horum córpora cremantur extra caſtra. Propter quod & Jeſus, ut ſanctificáret per ſuum ſánguinem pópulum : extra portam paſſus eſt. Exeámus ígitur ad eum extra caſtra : impropériũ ejus portantes. Non enim habémus hîc manentem civitátem : ſed futúram inquírimus.

℟. Benedícite Dómino. 418.

Lectio iij.

OBedíte præpóſitis veſtris, & ſubjacéte eis : ipſi enim pervígilant, quaſi ratiónem pro animábus veſtris redditúri ; ut cum gáudio hoc fáciant, & non gementes : hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis ; confídimus enim quia bonam conſciéntiam habémus : in ómnibus benè volentes converſári. Ampliùs autem déprecor vos hoc fácere : quò celériùs reſtítuar vobis. Deus autem pacis, qui edúxit de mórtuis Paſtórem magnum óvium in ſánguine teſtamenti æterni, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, aptet vos in omni bono : ut faciátis ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coram ſe per Jeſum Chriſtum ; cui eſt glória in ſécula ſeculórum : Amen. Tu autem.

℟. Quis símilis erit. 418.

SABBATO
Ante Septuageſimam.

¶ *Ab hiſce I. Veſperis ; initio Horarum quarumcumque, loco* Allelúia, *dicitur* Laus tibi Dómine, Rex æternæ glóriæ, *uſque ad Nonam Feriæ IV. majoris Hebdomadæ incluſivè.*

AD VESPERAS.

Omnia ut in Pſalterio, exceptis quæ ſequuntur.

Capitulum. Exod. 31.

CUſtódiant fílii Iſrael ſábbatum, & célebrent illud in generatiónibus ſuis : Pactum eſt ſempiternum inter me & fílios Iſrael, ſignumque perpétuum ; ſex enim diébus fecit Dóminus cœlum & terram : & in séptimo ab ópere ceſſávit.

℟. Deo grátias.

Hymnus.

TE læta, mundi Cónditor,
Unum manet ſemper quies :
Feſtíva cœleſtes choros
Semper decent præcónia.
Nos, ſanctitáte pérditâ,
Pœnális expectat labor :

Hymnos-ne dulces pátriæ
Mœſti canámus éxules ?
Qui te piis placábilem
Spondes futúrum flétibus,
Lugére da longi, Pater,
Delicta, cauſas éxili.
Verùm ſalúbrem témperet
Spe nixa mœrórem fides;
Tu mox quiéti nos tuæ,
Lætiſque reddes cánticis.
Sit ſumma Patri glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſécu-
lum. Amen.

℣. Priuſquàm montes fíerent, aut formarétur terra & orbis, ℟. A ſéculo & uſque in ſéculum tu es, Deus. *Pſ.* 89.

Ad Magníficat *Ant.* 1. D. Dñus Deus noſter fecit terram in fortitúdine ſua, præparávit orbem in ſapiéntia ſua, & prudentiâ ſuâ extendit cœlos. *Jerem.* 51.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA SEPTUAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuag. ad Quadrag. infrà, 432. additis quæ ſequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

Lectio j.

Incipit liber Géneſis.

Cap. 1.

IN principio creávit Deus cœlum & terram. Terra autem erat inánis & vácua; & ténebræ erant ſuper fáciem abyſſi: & Spíritus Dei ferebátur ſuper aquas. Dixitque Deus. Fiat lux. Et facta eſt lux. Et vidit Deus lucem quòd eſſet bona: & diviſit lucem à ténebris. Apellavitque lucem, Diem: & ténebras, Noctem. Factumque eſt véſpere & mane: dies unus. Dixit quoque Deus. Fiat firmamentum in médio aquárum: & dívidat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum; diviſitque aquas quæ erant ſub firmamento: ab his quæ erant ſuper firmamentum. Et factum eſt ita. Vocavitque Deus firmamentum, Cœlum. Et factum eſt véſpere & mane: dies ſecundus. Dixit verò Deus. Congregentur aquæ quæ ſub cœlo ſunt, in locum unum: & appáreat árida. Et factum eſt ita. Et vocávit Deus áridam, Terram: congregationeſque aquárum appellávit, Mária. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et ait; Gérminet terra herbam virentem & facientem ſemen; & lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus ſuum: cujus ſemen in ſemetipſo ſit ſuper terram. Et factum eſt ita. Et prótulit terra herbam virentem, & facientem ſemen juxta genus ſuum; lignumque fáciens fructum: & habens unumquodque ſementem ſecundùm ſpéciem ſuam. Et vidit Deus quòd eſſet bonum.

Digitized by Google

Et factum eſt véſpere & mane : dies tértius.

℟. In princípio creávit Deus cœlum & terram : * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, & erant valde bona. ℣. Fide intellígimus aptáta eſſe ſécula verbo Dei, ut ex inviſibílibus viſibília fíerent : * Et. *Gen.* 1. *Heb.* 11.

Lectio ij.

DIxit autem Deus. Fiant luminária in firmamento cœli, & dívidant diem ac noctem ; & ſint in ſigna & témpora, & dies & annos : ut lúceant in firmamento cœli, & illúminent terram. Et factum eſt ita. Fecitque Deus duo luminária magna : lumináre majus, ut præeſſet diéi ; & luminàre minus, ut præeſſet nocti : & ſtellas. Et póſuit eas in firmamento cœli ; ut lucérent ſuper terram & præeſſent diéi ac nocti : & divíderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et factum eſt véſpere & mane : dies quartus. Dixit étiam Deus. Prodúcant aquæ réptile ánimæ viventis, & volátile ſuper terram : ſub firmamento cœli. Creavitque Deus cete grándia, & omnem ánimam viventem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in ſpécies ſuas : & omne volátile ſecundùm genus ſuum. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Benedixitque eis, dicens : Créſcite, & multiplicámini ; & repléte aquas maris : aveſque multiplicentur ſuper terram. Et factum eſt véſpere & mane : dies quintus.

℟. Verbo Dómini cœli firmáti ſunt ; & Spíritu oris ejus, omnis virtus eórum cóngregans ſicut in utre aquas maris, ponens in theſauris abyſſos. * Tímeat Dóminum omnis terra. ℣. Omnia per ipſum facta ſunt, & ſine ipſo factum eſt nihil quod factum eſt. * Tímeat. *Pſ.* 32. *Joan.* 1.

Lectio iij. Cap. 1. *&* 2.

DIxit quoque Deus. Prodúcat terra ánimam viventem in génere ſuo ; jumenta, & reptília, & béſtias terræ : ſecundùm ſpécies ſuas. Factumque eſt ita. Et fecit Deus béſtias terræ juxta ſpécies ſuas : & jumenta, & omne réptile terræ in génere ſuo. Et vidit Deus quòd eſſet bonum : & ait. Faciámus hóminem ad imáginem & ſimilitúdinem noſtram ; & præſit píſcibus maris, & volatílibus cœli, & béſtiis, univerſæque terræ : omnique réptili quod movétur in terra. Et creávit Deus hóminem ad imáginem ſuam ; ad imáginem Dei creávit illum : máſculum & féminam creávit eos. Be-

Digitized by Google

nedixitque illis Deus : & ait. Créſcite, & multiplicámini, & repléte terram, & ſubjícite eam; & dominámini píſcibus maris & volatílibus cœli : & univerſis animántibus quæ moventur ſuper terram. Dixitque Deus. Ecce dedi vobis omnem herbam afferentẽ ſemen ſuper terram; & univerſa ligna quæ habent in ſemetipſis ſementem géneris ſui : ut ſint vobis in eſcam, & cunctis animántibus terræ; omníque vólucri cœli, & univerſis quæ moventur in terra, & in quibus eſt ánima vivens : ut hábeant ad veſcendum. Et factum eſt ita. Viditque Deus cuncta quæ fécerat : & erant valde bona. Et factum eſt véſpere & mane : dies ſextus. Igitur perfécti ſunt cœli & terra : & omnis ornátus eórum. Complevitque Deus die ſéptimo opus ſuum quod fécerat : & requiévit die ſéptimo ab univerſo ópere quod patrârat. Et benedixit diéi ſéptimo, & ſanctificávit illum : quia in ipſo ceſſáverat ab omni ópere ſuo quod creávit Deus ut fáceret.

℟. Ait Deus : Faciámus hóminem ad imáginem noſtram, & præſit univerſæ terræ; & * Creávit Deus hóminem ad imáginem ſuam. ℣. Novus homo ſecundùm Deum creátus eſt in juſtítia & ſanctitáte veritátis. * Creávit. Glória Patri. * Creávit. *Gen.* 1. *Epheſ.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Auguſtíni Epíſcopi, de civitáte Dei. *Libr.* 14. *C.* 15. §. 1.

Quia contemptus eſt Deus jubens, qui creáverat : qui ad ſuam imáginem fécerat; qui céteris animálibus præpoſúerat : qui in paradíſo conſtitúerat; qui rerum ómnium cópiam ſalutiſque præſtíterat : qui præceptis nec plúribus, nec grándibus, nec difficílibus oneráverat; ſed uno breviſſimo atque levíſſimo ad obediéntiæ ſalubritátem adminiculáverat : quo eam creatúram cui líbera ſérvitus expedíret, ſe eſſe Dóminum commonébat; juſta damnátio ſubſecúta eſt, taliſque damnátio : ut homo qui cuſtodiendo mandátum, futúrus fúerat étiam carne ſpiritális, fíeret étiam mente carnális; & qui ſuâ ſuperbiâ ſibi placúerat : Dei juſtítia ſibi donarétur; nec ſic ut in ſua eſſet omnímoda poteſtáte; ſed à ſe ipſe quoque diſſéntiens, ſub illo cui peccando conſenſit, pro libertáte quam concupívit, duram miſeramque ágeret ſer-

vitútem : mórtuus ſpíritu volens, & córpore moritúrus invítus; deſertor æternæ vitæ, étiam æternâ, niſi grátia liberáret : morte damnátus.

℟. Deus de terra hóminem fecit, creávit ex ipſo adjutórium símile ſibi: & * Diſciplínâ intellectûs replévit illos, & mala & bona oſtendit illis. ℣. Non legiſtis quia qui fecit hóminem ab inítio, máſculũ & féminam fecit eos? * Diſciplínâ. *Eccl.* 17. *Matth.* 19.

Lectio v.

QUiſquis hujúſmodi damnatiónem vel nímiam vel injuſtam putat; metíri profectò neſcit quanta fúerit iníquitas in peccando : ubi tanta erat non peccandi facílitas. Sicut enim Abrahæ non immérito magna obediéntia prædicátur, quia, ut occíderet fílium, res difficíllima eſt imperáta; ita in paradíſo tantò major inobediéntia fuit : quantò id quod preceptum eſt, nullíus difficultátis fuit. Et ſicut obediéntia ſecundi hóminis eò prædicabílior eſt quo factus eſt obédiens uſque ad mortem; ita inobediéntia primi hóminis eò deteſtabílior : quò factus eſt inobédiens uſque ad mortem. Ubi enim magna eſt inobediéntiæ pœna propóſita; & res à Creatóre fácilis imperáta, quiſnam ſatis explicet : quantum malum ſit non obedíre in re fácili, & tantæ poteſtátis império; & tanto terrenti ſupplício?

℟. A mulíere inítium factum eſt peccáti, * Et per illam omnes mórimur. ℣. Adam enim non eſt ſeductus; múlier autem ſeducta in prævaricatióne fuit; * Et per illam. *Eccli.* 25. 1. *Tim.* 2.

Lectio vj.

DEnique ut bréviter dicátur; in illíus peccáti pœna, quid inobediéntiæ, niſi inobediéntia retribúta eſt? Nam quæ hóminis eſt ália miſéria, niſi adversùs eum ipſum inobediéntia ejus ipsíus; ut quóniam nóluit quod pótuit, quod non poteſt velit? In paradíſo enim, etiamſi non ómnia póterat ante peccátum; quidquid tamen non póterat, non volébat : & ídeò póterat ómnia quæ volébat; nunc verò, ſicut in ejus ſtirpe cognóſcimus, & divína Scriptúra teſtátur : Homo vanitáti símilis factus eſt. Quis enim enúmeret quàm multa quæ non poteſt velit; dum ſibi ipſi, id eſt, voluntáti ejus, ipſe ánimus ejus, eóque inférior caro ejus, non obtémperat? Ipſo namque invíto, & ánimus plerumque turbátur; & caro dolet, & veteraſcit : & móritur.

Digitized by Google

℟. Sicut per inobediéntiam unius hóminis peccatóres conſtitúti ſunt multi, ita * Et † Per unius obediónem juſti conſtituentur multi. ℣. Corrupti ſunt & abominábiles facti ſunt in iniquitátibus : * Et per unius. Glória. † Per. *Rom.* 5. *Pſ.* 52.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 20.

IN illo témpore : Dixit Jeſus diſcípulis ſuis parábolam hanc. Símile eſt regnum cœlórum hómini patrifamílias : qui éxiit primo mane condúcere operários in víneam ſuam. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtini Epíſcopi.

Serm. 87. *de verbis Evang.*

TAnquam primà horà vocantur, qui recentes ab útero matris incípiunt eſſe Chriſtiáni : quaſi tértiâ púeri ; quaſi ſextâ júvenes : quaſi nonâ vergentes in ſénium ; quaſi undécimâ omníno decrépiti : unum tamen vitæ æternæ denárium omnes acceptúri. Sed atténdite & intelligite, fratres mei, ne ídeò quiſque dífferat veníre ad víneam ; quia ſecúrus eſt : quóniam, quandocumque vénerit, ipſum denárium acceptúrus eſt. Secúrus eſt quidem, quòd ipſe denárius illi promíttitur : ſed differre non jubétur.

℟. Paterfamílias éxiit primo mane condúcere operários in víneam ſuam ; & circa horam tértiam vidit álios in foro otióſos, & dixit : * Ite in víneam meam, & quod juſtum fúerit dabo vobis. ℣. Quid adhuc retardátis ? operámini opus veſtrum, & Dóminus dabit vobis mercédem veſtram in témpore ſuo : * Ite. *Matth.* 20. *Eccli.* 51.

Lectio viij.

QUid ille datúrus ſit, & quid factúrus ſit : penès ipſum conſílium eſt. Tu quando vocáris, veni ; merces enim cunctis æquális promíttitur : ſed de ipſa hora operandi magna quæſtio eſt. Si illi enim, verbi grátiâ, qui vocáti ſunt horâ ſextâ, in hac ætáte córporis conſtitúti, ubi juveníles anni fervent, ſicut ipſa hora ſexta fervet : ſi dícerent illi júvenes vocáti ; Expecta : audívimus enim in Evangélio, quia omnes unam mercédem acceptúri ſunt ; cùm ſenes facti fuérimus, horâ undécimâ veniémus : tantumdem acceptúri ; quare ámpliùs laboratúri : reſponderétur eis, & dicerétur ; Laboráre non vis, qui utrùm vivas uſque ad ſenectam neſcis ? Sextâ horâ vocáris, ſextâ horâ veni.

Digitized by Google

℟. Circa undécimam invénit álios ſtantes, & dicit illis: Quid hîc ſtatis totâ die otióſi? * Ite & vos in víneam meam. ℣. Non diſſolvantur manus veſtræ; erit enim merces óperi veſtro. * Ite & vos. *Matth.* 20. 2. *Paral.* 15.

Lectio ix.

PAterfamílias tibi quidẽ étiam undécimâ venienti denárium promíſit; ſed utrùm vivas uſque ad ſéptimam: nemo tibi promíſit. Non dico uſque ad undécimam: ſed uſque ad ſéptimam. Quare ergo differs vocantem te, certus de mercéde, incertus de die? Vide ne fortè quod tibi ille datúrus eſt promittendo: tu tibi áuferas differendo. Si hoc rectè dícitur de infántibus, tanquam ad horam primam pertinéntibus; ſi rectè dícitur de púeris, tanquam ad horam tértiam pertinéntibus; ſi rectè dícitur de juvénibus, tanquam in horæ ſextæ flagrántia conſtitútis: quantò magis rectè de decrépitis dícitur; Ecce jam hora undécima eſt, & adhuc ſtas, veníre piger es?

℟. Dicit dóminus víneæ procuratóri ſuo: Redde operáriis mercédem, incípiens à noviſſimis. Primi murmurábant; at ille uni eórum dixit: * Non fácio tibi injúriam; volo huic noviſſimo dare ſicut & tibi. ℣. Ego miſerébor cui volúero, & clemens ero in quem mihi placúerit: * Non. Glória. *Repet.* ℟. Dicit. *uſque ad* ℣. Ego. *Matth.* 20. *Exod.* 33.

¶ *Ab hac die uſque ad Paſcha, non dicitur* Te Deum. *in omni Officio de Tempore.*]

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Amíce, nonne ex denário conveniſti mecum? Tolle quod tuum eſt. Non licet mihi quod volo fácere? An óculus tuus nequam eſt, quia ego bonus ſum? *Matth.* 20.

Oratio.

PReces pópuli tui, quæſumus, Dómine, clementer exaudi; ut qui juſtè pro peccátis noſtris afflígimur: pro tui nóminis glória miſericórditer liberémur. Per Dóminum noſtrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Erunt noviſſimi primi, & primi noviſſimi; multi enim ſunt vocáti, pauci verò electi. *Matth.* 20. *Oratio, ut ſuprà.*

IN DOMINICIS A SEPTUAGESIMA *Ad Quadrageſimam.*

Initio Horarum quarumcumque, loco Allelúia. *dicitur:* Laus tibi, Dómine, Rex æternæ glóriæ. *uſque ad Nonam Feriæ IV. majoris Hebdomadæ incluſivè.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui fecit cœlum

lum & terram, * Veníte, adorémus. *Pſ.* 113.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

REbus creátis nil egens,
Temet beátus, nunc tuo
Prodis ab arcáno, Deus,
Mundóque das primórdia.

Tu cuncta quæ non ſunt vocas:
Et illa ſe ſiſtunt tibi;
Miróque concentu, ſuo
Dant Conditóri glóriam.

At mundus è ſinu tuo
Dum prodit aſpectábilis,
Auguſtiórem cógitas
Mundum, Creátor álterum.

Illum Redemptor ártifex
Virtútibus condet ſuis,
Sparſóque terris ómnibus
Verbi potentis ſémine.

Illum, peractis ſéculis,
Cœlo locábit; & throni
Menſæque conſortem ſuæ
Deo redonábit Patri.

Utríque mundo qui præes,
Utrumque conſerva, Pater:
Utrumque, Fili, dírige:
Utrumque, Flamen, cónſecra. Amen.

Pſalmi, Ant. & ℣℣. *de Pſalterio, poſt Præſent. quácumque Dominicâ inciderit Septuageſima.*

Lectiones & Reſponſoria, ut in qualibet Dominica.

Non dicitur, Te Deum. *uſque ad Paſcha, niſi in Feſtis.*

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 8. G. DOmine, tu es qui feciſti cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis ſunt. *Act.* 4.

Ant. 5. C. Omnípotens manus tua, Dómine, creávit orbem terrárum: ómnia in menſúra, & número, & póndere diſpoſuiſti. *Sap.* 11.

Ant. 3. a. Dómine, Pater noſter es tu, nos verò lutum; & fictor noſter tu, & ópera mánuum tuárum omnes nos. *Iſ.* 64.

Ant. 6. F. Benedícant te cœli & terræ, maréque, & fontes, & flúmina, & omnes creatúræ tuæ quæ in eis ſunt. *Tob.* 8.

Ant. 7. d. Laudáte Dóminum, cœli cœlórum; quia ipſe dixit, & facta ſunt; ipſe mandávit, & creáta ſunt. *Pſ.* 148.

Capitulum. Apoc. 4.

DIgnus es, Dómine Deus noſter, accípere glóriam & honórem, & virtútem: quia tu creaſti ómnia; & propter voluntátem tuam erant: & creáta ſunt.

Hymnus.

QUi nos creas ſolus, Pater,
De príſtino lapſos ſtatu
Non ſolus inſtauras: ſimul
Noſtros labóres éxigis.

Delicta pœniténtibus
Clemens relaxas; ímprobos
Vocas morantes, & viam
Erróris urges línquere.

Scelus remordet; íntimo
Pectus dolóre ſcínditur:
Ultóris & partes Dei
Exercet in ſemet nocens.

Vitáre plagas ádmonet
Ægrè recepta ſánitas,
Et arctiórem ſénſuum
Hortátur ad cuſtódiam.

Divína non ſcrutábilis
O altitúdo cónſili!
Sic vel malórum próvidus
Edúcis è ſinu bona.

At obſtinátis víndicem
Iram reſervas: mérgitur
Sceleſtus orbis; únicus
Noë ſuperſtes éffugit.

Hic, præco pœniténtiæ,
Novi ſequeſter fœderis,
Servátor orbis & parens,
Chriſti figúram prætulit.

Sit laus Patri, laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, ſit tibi
Laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Magnus eſt Deus noſter præ ómnibus diis: ℟. Omnia quæcumque vóluit, fecit. *Pſ.* 134.

Antiph. ad Benedictus. *& Oratio, ut in qualibet Dominica.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Creávit Deus hóminem inexterminábilem, & ad imáginem ſimilitúdinis ſuæ fecit illum. *Sap.* 2.

Canon, ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Sicut per unum hóminem peccátum in mundum intrávit, & per peccatum mors; & ita in omnes hómines mors pertránſiit, in quo omnes peccavérunt. *Rom.* 5.

Capitulum. 2. Cor. 11.

FRatres, Tímeo ne ſicut ſerpens Evam ſeduxit aſtútiâ ſuâ; ita corrumpantur ſenſus veſtri: & excidant à ſimplicitáte quæ eſt in Chriſto.

℟. *br.* Salvum me fac, Dómine, * Quóniam defécit ſanctus. Salvum. ℣. Diminútæ ſunt veritátes * à fíliis hóminum, * Quóniam. Glória Patri. Salvum me fac. *Pſ.* 11.

℣. Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt: ℟. Non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum. *Pſ.* 13.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Miſericórdiæ Dómini, quia non ſumus conſumpti; quia non defecérunt miſeratiónes ejus. *Thren.* 3.

Capitulum. Sap. 10.

SApiéntia illum qui primus formátus eſt à Deo pater orbis terrárum: cùm ſolus eſſet creátus; cuſtodívit, & edúxit illum à delícto ſuo: & dedit illi virtútem continendi ómnia.

℟. *br.* Quómodò miserétur pater filiórum, * Miſertus eſt Dóminus. Quómodò. ℣. Quóniam ipſe cognóvit * figmentum noſtrum, * Miſertus eſt. Glória Patri. Quómodò.

℣. Recordátus eſt quóniam pulvis ſumus: ℟. Ho-

Digitized by Google

mo ſicut fœnum dies ejus. *Pſ.* 102.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Nihil odiſti eórum quæ feciſti : parcis autem ómnibus ; quóniam tua ſunt, Dómine, qui amas ánimas. *Sap.* 11.

Capitulum. Sap. 1.

DEus mortem non fecit, nec lætátur in perditióne vivórum ; creávit enim ut eſſent ómnia : & ſanábiles fecit natiónes orbis terrárum.

℟. *br.* Deus, tu converſus, * Vivificábis nos. Deus. ℣. Et plebs tua * lætábitur in te. * Vivificábis nos. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 84.

℣. Dómine, misericórdia tua in ſéculum : ℟. Opera mánuum tuárum ne deſpícias. *Pſ.* 137.

AD VESPERAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. D. DOmine Deus, ómnium creátor, qui feciſti patres electos, & ſanctificaſti eos, cuſtódi partem tuam, & ſanctífica. 2. *Mach.* 1.

Ant. 4. E. Ne áuferas misericórdiam tuam à nobis, propter Abraham dilectum tuum, & Iſaac ſervum tuũ, & Iſrael ſanctum tuum. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Juxta fidem defuncti ſunt iſti, non acceptis repromiſſiónibus, ſed à longè eas aſpicientes, & ſalutantes, & confitentes quia peregríni & hóſpites ſunt ſuper terram. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Deus non confúnditur vocári Deus eórum : parávit enim illis civitátem. *Hebr.* 11.

Ant. 3. a. Móyſes ſecùs rubum dicit Dóminum, Deum Abraham, & Deum Iſaac, & Deum Jacob : Deus autem non eſt mortuórum, ſed vivórum. *Luc.* 20.

Capitulum 1. Mach. 2.

MEmentóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus ſuis ; & accipiétis glóriam magnam : & nomen æternum.

Hymnus.

VOs, ante Chriſti témpora,
Chriſti fidéles áſſeclæ,
Verenda juſtórum cohors,
Primíque credentûm patres :
Veſtram quis ô dignis queat
Efferre láudibus fidem ?
Crebros anhelantis ſpei
Quis éxplicet ſuſpíritus ?
Hîc éxules, hîc ádvenæ,
Mundi figúram ſpérnitis ;
Non litterâ, ſed ſpíritu
Promiſſa penſátis bona.
Intenta mens uni Deo
Reſpectat æternas domos :
Fac, Chriſte, nos veram quoque
Deſideráre pátriam.
Sit laus Patri, laus Fílio :

Digitized by Google

Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, ſit tibi
Laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Recordámini ſermónis quem præcépit Dóminus, ℟. Quem pépigit cum Abraham. 1. *Paral.* 16.

Ant. ad Magníficat. *& Oratio, ut in qualibet Dominica.*

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

IN FERIIS
A SEPTUAGESIMA
ad Quadrageſimam.

Invit. Deum totíus creatúræ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Judith.* 9.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Rebus creátis. 433.

Pſalmi, Antiph. & Verſic. ut in Pſalterio.

Lectiones habentur infrà, in qualibet Feria.

Tria ℟℟℟. *ſumuntur è Dominica præcedenti, ex I. & II. Nocturno alternatim, ut notatur in qualibet Feria.*

Non dicitur Te Deum. *uſque ad Paſcha, niſi in Feſtis.*

AD LAUDES.

Pſal. & Antiph. de Pſalterio.

Capitulum. Eccli. 18.

QUi vivit in æternum, creávit ómnia ſimul: Deus ſolus juſtificábitur, & manet invictus rex in æternum; Quis ſúfficit enarráre ópera illíus? Quis enim inveſtigábit magnália ejus?

Hymnus, Qui nos creas. 433.

℣. Tuus eſt dies, & tua eſt nox: ℟. Tu fabricátus es auróram & ſolem. *Pſ.* 73.

Ad Benedictus. *Antiphona propria, ut in qualibet Feria. Orat. Dominicæ præcedentis.*

A die Præſentationis Domini uſque ad Feriam IV. cinerum excluſivè, in ſimplicibus & Feriis, hîc fit ſuffragium ſeu Commemoratio communis de omnibus Sanctis. Ant. Hi ſunt ante thronum. ℣. In æternum. *Oratio*, Concéde, quæſumus. *ſuprà, pag.* 157.

AD HORAS, Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

AD PRIMAM.

CANON, ad calcem, pro tempore Septuageſimæ, ſecundùm Feriam.

AD TERTIAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde plúrimam hóſtiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo: per quam teſtimónium conſecútus eſt eſſe juſtus; teſtimónium perhibente munéribus ejus Deo: & per illam defunctus adhuc lóquitur.

℟. *br.* Sacrificáte ſacrifícium juſtítiæ: * Speráte in Dómino. Sacrificáte. ℣. Multi dicunt: * Quis oſtendit nobis bona? * Speráte. Glória Patri. Sacrificáte. *Pſ.* 4.

℣. Sacrifícium laudis ho-

norificábit me : ℟. Et illic iter quo oſtendam illi ſalutáre Dei. *Pſ.* 49.

AD SEXTAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde Henoch tranſlátus eſt, ne vidéret mortem; & non inveniebátur, quia tránſtulit illum Deus : ante tranſlatiónem enim teſtimónium hábuit placuiſſe Deo.

℟. *br.* Beátus vir * Cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus. Beátus. ℣. Et non reſpexit in vanitátes * & inſánias falſas ; * Cujus. Glória Patri. Beátus. *Pſ.* 39.

℣. Suſcípiens manſuétos Dóminus, ℟. Humílians autem peccatóres uſque ad terram. *Pſ.* 146.

AD NONAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde Noë, reſponſo accepto de iis quæ adhuc non videbantur, métuens aptávit arcam in ſalútem domûs ſuæ; per quam damnávit mundum : & juſtítiæ quæ per fidem eſt, heres eſt inſtitútus.

℟. *br.* Juſtus Dóminus, * Et juſtítias dilexit. Juſtus. ℣. Æquitátem vidit * vultus ejus, * Et juſtítias dilexit. Glória Patri. Juſtus. *Pſ.* 10.

℣. Salus juſtórum à Dómino; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis, *Pſ.* 36.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Antiph. de Pſalt.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde Abraham demorátus eſt in terra repromiſſiónis, tanquam in aliéna : in cáſulis habitando cum Iſaac & Jacob coherédibus repromiſſiónis ejuſdem; expectábat enim fundamenta habentem civitátem : cujus ártifex & cónditor Deus.

Hymnus, Vos, ante. 435.

℣. Advena ego ſum apud te, & peregrínus, ℟. Sicut omnes patres mei. *Pſ.* 38.

Ad Magníficat. *Antiph. propria, ut in qualibet Feria.*

A die Præſentationis Domini uſque ad Feriam IV. Cinerum excluſivè, in ſimplicibus & Feriis; hic fit ſuffragium ſeu Commemoratio communis de omnibus Sanctis. Ant. Fulgébunt juſti. ℣. Juſti confitebuntur. *Oratio*, Concéde, quæſumus. *ſuprà*, 163.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Géneſis. *Cap.* 2.

IStæ ſunt generatiónes cœli & terræ, quando creáta ſunt in die quo fecit Dóminus Deus cœlum & terram; & omne virgultum agri, ántequàm orirétur in terra : omnemque herbam regiónis, priuſquàm

Digitized by Google

germináret; non enim plúerat Dóminus Deus ſuper terram, & homo non erat qui operarétur terram: ſed fons aſcendébat è terra, írrigans univerſam ſuperfíciem terræ. Formávit ígitur Dóminus Deus hóminem de limo terræ; & inſpirávit in fáciem ejus ſpiráculum vitæ: & factus eſt homo in ánimam viventem. Plantáverat autem Dóminus Deus paradíſum voluptátis à princípio: in quo póſuit hóminem quem formáverat. Produxitque Dóminus Deus de humo omne lignum pulchrum viſu, & ad veſcendum ſuáve; lignum étiam vitæ in médio paradíſi: lignumque ſciéntiæ boni & mali. Et flúvius egrediebátur de loco voluptátis ad irrigandum paradíſum: qui inde divíditur in quátuor cápita.

℟. In princípio. 428.

Lectio ij.

TUlit ergo Dóminus Deus hóminem, & póſuit eum in paradíſo voluptátis ut operarétur & cuſtodíret illum: præcepitque ei, dicens. Ex omni ligno paradíſi cómede; de ligno autem ſciéntiæ boni & mali ne cómedas: in quocumque enim die coméderis ex eo, morte moriéris. Dixit quoque Dóminus Deus. Non eſt bonum eſſe hóminem ſolum: faciámus ei adjutórium ſímile ſibi. Formátis ígitur Dóminus Deus de humo cunctis animántibus terræ, & univerſis volatílibus cœli; adduxit ea ad Adam, ut vidéret quid vocáret ea: omne enim quod vocávit Adam ánimæ viventis, ipſum eſt nomen ejus. Appellavitque Adam nomínibus ſuis cuncta animántia; & univerſa volatília cœli: & omnes béſtias terræ.

℟. Verbo Dómini. 428.

Lectio iij.

ADæ verò non inveniebátur adjútor ſímilis ejus. Immíſit ergo Dóminus Deus ſopórem in Adam; cúmque obdormiſſet, tulit unam de coſtis ejus: & replévit carnem pro ea. Et ædificávit Dóminus Deus coſtam, quam túlerat de Adam, in mulíerem: & adduxit eam ad Adam. Dixitque Adam. Hoc nunc os ex óſſibus meis, & caro de carne mea; hæc vocábitur Virágo: quóniam de viro ſumpta eſt. Quamobrem relinquet homo patrem ſuum & matrem; & adhærébit uxóri ſuæ: & erunt duo in carne una. Erat autem uterque nudus; Adam ſcílicet, & uxor ejus: & non erubeſcébant.

℟. Ait Deus. 429.

Ad Benedictus. *Ant.* 2 D. Deus ab inítio conſtítuit

Digitized by Google

hóminem, & relíquit illum in manu conſílii ſui: adjécit mandáta & præcepta ſua. *Eccli.* 15.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Ante hóminem vita & mors, bonum & malum; quod placúerit ei dábitur illi. *Eccli.* 15.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Géneſis.

Cap. 3.

SEd & ſerpens erat callídior cunctis animántibus terræ, quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem; Cur præcépit vobis Deus, ut non comederétis de omni ligno paradíſi? Cui reſpondit múlier; De fructu lignórum quæ ſunt in paradíſo, véſcimur: de fructu verò ligni, quod eſt in médio paradíſi; præcépit nobis Deus ne comederémus, & ne tangerémus illud: ne fortè moriámur. Dixit autem ſerpens ad mulíerem: Nequáquam morte moriémini; ſcit enim Deus quòd in quocumque die comedéritis ex eo, aperientur óculi veſtri: & éritis ſicut dii, ſcientes bonum & malum. Vidit ígitur múlier quòd bonum eſſet lignum ad veſcendum, & pulchrum óculis, aſpectúque delectábile; & tulit de fructu illíus, & comédit: deditque viro ſuo, qui comédit. Et aperti ſunt óculi ambórum.

℟. Deus de terra. 430.

Lectio ij.

CUmque cognoviſſent ſe eſſe nudos, conſuérunt fólia ficûs: & fecérunt ſibi perizómata. Et cùm audiſſent vocem Dómini Dei deambulantis in paradíſo ad auram poſt merídiem: abſcondit ſe Adam, & uxor ejus à fácie Dómini Dei in médio ligni paradíſi. Vocavitque Dóminus Deus Adam, & dixit ei; Ubi es? Qui ait. Vocem tuam audívi in paradíſo; & tímui, eò quòd nudus eſſem: & abſcondi me. Cui dixit: Quis enim indicávit tibi quòd nudus eſſes; niſi quòd ex ligno de quo præcéperam tibi ne coméderes, comediſti? Dixitque Adam; Múlier quam dediſti mihi ſóciam, dedit mihi de ligno: & comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem; Quare hoc feciſti? Quæ reſpondit; Serpens decépit me: & comédi.

℟. A muliere. 430.

Lectio iij.

ET ait Dóminus Deus ad ſerpentem. Quia feciſti hoc, maledictus es inter ómnia animántia, & béſtias terræ; ſuper pectus tuum gradiéris: & terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te

Digitized by Google

& mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus; ipſa cónteret caput tuum: & tu inſidiáberis calcáneo ejus. Mulíeri quoque dixit. Multiplicábo ærumnas tuas & conceptus tuos: in dolóre páries fílios; & ſub viri poteſtáte eris: & ipſe dominábitur tuî. Adæ verò dixit: quia audiſti vocem uxóris tuæ, & comediſti de ligno ex quo præcéperam tibi ne coméderes; maledicta terra in ópere tuo: in labóribus cómedes ex ea cunctis diébus vitæ tuæ. Spinas & tríbulos germinábit tibi, & cómedes herbam terræ. In ſudóre vultûs tui veſcéris pane; donec revertáris in terram de qua ſumptus es: quia pulvis es, & in púlverem revertéris. Et vocávit Adam nomen uxóris ſuæ, Eva: eò quòd mater eſſet cunctórum vivéntium.

℟. Sicut per inobediéntiam. 431.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Inítium ſupérbiæ hóminis apoſtatáre à Deo, quóniam ab eo qui fecit illum receſſit cor ejus; quóniam inítium omnis peccáti eſt ſupérbia. *Eccli.* 10.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. à. Oculi Dei ſine intermiſſióne inſpicientes in viis hóminum: non ſunt abſconſa teſtamenta per iniquitátem illórum. *Eccli.* 17.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Géneſis.

Cap. 3.

FEcit Dñus Deus Adæ & uxóri ejus túnicas pellíceas; & índuit eos: & ait. Ecce Adam quaſi unus ex nobis factus eſt, ſciens bonum & malum; nunc ergo ne fortè mittat manum ſuam, & ſumat étiam de ligno vitæ, & cómedat: & vivat in æternum. Et emíſit eum Dóminus Deus de paradíſo voluptátis: ut operarétur terram, de qua ſumptus eſt. Ejecitque Adam; & collocávit ante paradíſū voluptátis Chérubim, & flámmeum gládium atque verſátilem: ad cuſtodiendam viam ligni vitæ.

℟. In princípio. 428.

Lectio ij. Cap. 4.

ADam verò cognóvit uxórem ſuam Evam; quæ concépit, & péperit Caïn, dicens: Poſſédi hóminem per Deum. Rurſúmque péperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel paſtor óvium: & Caïn agrícola. Factum eſt autem poſt multos dies: ut offerret Caïn de frúctibus terræ múnera Dómino. Abel quoque óbtulit de primogénitis gregis ſui, & de adípibus eórum; & reſpexit Dóminus ad Abel, & ad múnera ejus: ad Caïn verò, & ad múnera illíus non reſpexit;

Digitized by Google

iratuſque eſt Caïn vehementer : & cóncidit vultus ejus. Dixitque Dóminus ad eum. Quare irátus es ? & cur cóncidit fácies tua ? Nonne ſi bene égeris, recípies ; ſin autem malè, ſtatim in fóribus peccátum áderit ? Sed ſub te erit appetítus ejus : & tu domináberis illíus.

℟. Verbo Dómini. 428.

Lectio iij.

DIxitque Caïn ad Abel fratrem ſuum : Egrediámur foràs. Cùmque eſſent in agro ; conſurrexit Caïn adversùs fratrem ſuum Abel : & interfécit eum. Et ait Dóminus ad Caïn. Ubi eſt Abel frater tuus ? Qui reſpondit : Néſcio ; num cuſtos fratris mei ſum ego ? Dixitque ad eum. Quid feciſti ? vox ſánguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ígitur maledictus eris ſuper terram : quæ apéruit os ſuum, & ſuſcépit ſánguinem fratris tui de manu tua. Cùm operátus fúeris eam ; non dabit tibi fructus ſuos : vagus & prófugus eris ſuper terram.

℟. Ait Deus. 429.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. ç. Invídiâ diáboli mors introívit in orbem terrárum ; imitantur autem illum qui ſunt ex parte illíus. *Sap.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Non eſt ex Deo, qui non díligit fratrem ; ſicut Caïn qui ex maligno erat, & occídit fratrem ſuum ; quóniam ópera ejus maligna erant, fratris autem ejus juſta. 1. *Joan.* 3.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Géneſis.

Cap. 4.

DIxit Caïn ad Dóminum : Major eſt iníquitas mea, quàm ut véniam mérear. Ecce éjicis me hódie à fácie terræ, & à fácie tua abſcondar ; & ero vagus & prófugus in terra : omnis ígitur qui invénerit me, occídet me. Dixitque ei Dóminus. Nequáquam ita fiet : ſed omnis qui occíderit Caïn, ſéptuplùm puniétur. Poſuitque Dóminus Caïn ſignum : ut non interfíceret eum omnis qui inveniſſet eum. Egreſſuſque Caïn à fácie Dómini : habitávit prófugus in terra ad orientálem plagam Eden.

℟. Deus de terra hóminem fecit. 430.

Lectio ij.

COgnóvit autem Caïn uxórem ſuam, quæ concépit & péperit Henoch ; & ædificávit civitátem : vocavitque nomen ejus ex nómine filii ſui, Henoch. Porrò Henoch génuit Irad : & Irad génuit Mavíael ; & Mavíael génuit Mathúſael : & Mathúſael génuit Lamech. Qui accépit duas

uxóres; nomen uni Ada: & nomen álteri Sella. Genuitque Ada Jabel: qui fuit pater habitántium in tentóriis, atque paſtórum. Et nomen fratris ejus, Jubal: ipſe fuit pater canéntium cítharâ & órgano. Sella quoque génuit Tubálcaïn: qui fuit malleátor, & faber in cuncta ópera æris & ferri. Soror verò Tubálcaïn, Noéma.

℟. A Mulíere inítium factum. 430.

Lectio iij.

DIxitque Lamech uxóribus ſuis, Adæ & Sellæ; Audíte vocem meam, uxóres Lamech, auſcultáte ſermónem meum: Quóniam occídi virum in vulnus meum, & adoleſcéntulum in livórem meum. Séptuplùm últio dábitur de Caïn: de Lamech verò ſeptuágies ſépties. Cognóvit quoque adhuc Adam uxórem ſuam: & péperit fílium; vocavitque nomen ejus Seth, dicens: Póſuit mihi Deus ſemen áliud pro Abel quem occídit Caïn. Sed & Seth natus eſt fílius, quem vocávit Enos: iſte cœpit invocáre nomen Dómini.

℟. Sicut. 431.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. *d.* Deus ipſe fecit ex uno omne genus hóminum, inhabitáre ſuper univerſam fáciem terræ, definiens ſtatúta témpora habitatiónis eórum. *Act.* 17.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Bona bonis creáta ſunt ab inítio, ſic nequíſſimis bona & mala: ómnia ſanctis in bona, ſic & ímpiis & peccatóribus in mala converténtur. *Eccli.* 39.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Géneſis.

Cap. 5.

HIc eſt liber generatiónis Adam. In die quâ creávit Deus hóminem: ad ſimilitúdinem Dei fecit illum. Máſculum & féminam creávit eos, & benedixit illis; & vocávit nomen eórum Adam: in die quo creáti ſunt. Vixit autem Adam centum triginta annis; & génuit ad imáginem & ſimilitúdinem ſuam: vocavitque nomen ejus Seth. Et facti ſunt dies Adam, poſtquàm génuit Seth, octingenti anni: genuitque fílios & fílias. Et factum eſt omne tempus quod vixit Adam, anni nongenti triginta: & mórtuus eſt. Vixit quoque Seth centum quinque annis: & génuit Enos. Vixitque Seth, poſtquàm génuit Enos, octingentis ſeptem annis: genuitque fílios & fílias. Et facti ſunt omnes dies Seth nongentórum duódecim annórum: & mórtuus eſt.

℟. In princípio. 428.

Digitized by Google

Lectio ij.

ET vixit Jared, poſtquàm génuit Henoch, octingentis annis: & génuit fílios & fílias. Et facti ſunt omnes dies Jared nongenti ſexaginta duo anni: & mórtuus eſt. Porrò Henoch vixit ſexaginta quinque annis: & génuit Mathúſalam. Et ambulávit Henoch cum Deo; & vixit, poſtquàm génuit Mathúſalam, trecentis annis: & génuit fílios & fílias. Et facti ſunt omnes dies Henoch trecenti ſexaginta quinque anni. Ambulavitque cum Deo; & non appáruit: quia tulit eum Deus.

℟. Verbo Dómini. 428.

Lectio iij.

VIxit quoque Mathúſala centum octoginta ſeptem annis: & génuit Lamech. Et vixit Mathúſala, poſtquàm génuit Lamech, ſeptingentis octoginta duóbus annis: & génuit fílios & fílias. Et facti ſunt omnes dies Mathúſala nongenti ſexaginta novem anni: & mórtuus eſt. Vixit autem Lamech centum octoginta duóbus annis: & génuit fílium. Vocavitque nomen ejus Noë, dicens; Iſte conſolábitur nos ab opéribus & labóribus mánuum noſtrárum: in terra cui maledixit Dñus. Vixitque Lamech, poſtquàm génuit Noë, quingentis nonaginta quinque annis: & génuit fílios & fílias. Et facti ſunt omnes dies Lamech ſeptingenti ſeptuaginta ſeptem anni: & mórtuus eſt.

℟. Ait Deus. 429.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. C. Quid habet ámpliùs homo de univerſo labóre ſuo, quo labórat ſub ſole? Generátio præterit, & generátio ádvenit: univerſa, vánitas & afflíctio ſpíritûs. *Eccleſ.* 1.

AD VESPERAS.

A Capitulo de B. M. in Sabbato, niſi occurrat Feſtum ſemiduplex aut ſuprà. Commemoratio de Simplici, ſi occurrat.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Géneſis.

Cap. 5 *&* 6.

NOë cùm quingentórum eſſet annórum, génuit Sem, Cham & Japheth. Cùmque cœpiſſent hómines multiplicári ſuper terram, & fílias procreaſſent; videntes fílii Dei fílias hóminũ quòd eſſent pulchræ: accepérunt ſibi uxóres ex ómnibus quas elégerant. Dixitque Deus. Non permanébit ſpíritus meus in hómine in æternum, quia caro eſt: eruntque dies illíus centum viginti annórum. Gigantes autem erant ſuper terram in diébus illis. Poſtquàm enim ingreſſi ſunt fílii Dei ad fílias hóminum; illæque genuérunt: iſti ſunt:

Digitized by Google

potentes à ſéculo viri famóſi.

Lectio ij.

VIdens autem Deus quòd multa malítia hóminum eſſet in terra; & cuncta cogitátio cordis intenta eſſet ad malum omni témpore: pœnítuit eum quòd hóminem feciſſet in terra. Et tactus dolóre cordis intrínſecùs; Delébo, inquit, hóminem quem creávi, à fácie terræ, ab hómine uſque ad animántia, à réptili uſque ad vólucres cœli: pœnitet enim me feciſſe eos. Noë verò invénit grátiam coram Dómino. Hæ ſunt generatiónes Noë: Noë vir juſtus atque perfectus fuit in generatiónibus ſuis; cum Deo ambulávit: & génuit tres fílios, Sem, Cham & Japheth. Corrupta eſt autem terra coram Deo: & repléta eſt iniquitáte.

Lectio iij.

CUmque vidiſſet Deus terram eſſe corruptam; (omnis quippe caro corrúperat viam ſuam ſuper terram:) dixit ad Noë. Finis univerſæ carnis venit coram me; repléta eſt terra, iniquitáte à fácie eórum: & ego diſperdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis; manſiúnculas in arca fácies: & bitúmine línies intrínſecùs & extrínſecùs. Et ſic fácies eam: Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ; quinquagínta cubitórum latitúdo: & triginta cubitórum altitúdo illíus. Feneſtram in arca fácies, & in cúbito conſummábis ſummitátem ejus; óſtium autem arcæ pones ex látere: deorſùm, cœnácula & tríſtega fácies in ea. Ecce ego addúcam aquas dilúvii ſuper terram: ut interfíciam omnem carnem in qua ſpíritus vitæ eſt ſubter cœlum. Univerſa quæ in terra ſunt conſumentur. Ponamque fœdus meum tecum; & ingrediéris arcam tu & fílii tui: uxor tua & uxóres filiórum tuórum tecum. Et ex cunctis animántibus univerſæ carnis bina indúces in arcam: ut vivant tecum, maſculíni ſexûs & feminíni.

AD VESPERAS.

Ant. & Pſalmi de Pſalterio.

Capitulum. Sap. 14.

AB inítio cùm períren ſuperbi gigantes; ſpes orbis terrárũ ad ratem confúgiens, remíſit ſéculo ſemen nativitátis: quæ manu tuâ, Pater, erat gubernáta.

Hymnus & ℣. ut in Sabbato ante Septuageſimam. 426.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Noë vir juſtus atque perfectus fuit in generatiónibus ſuis: cum Deo ambulávit. *Gen.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

Digitized by Google

DOMINICA SEXAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuageſimâ ad Quadrageſimam, ut ſuprà, 432. additis quæ ſequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

Lectio j.

De libro Géneſis.

Cap. 6. & 7.

FEcit Noë ómnia quæ præcéperat illi Deus. Dixitque Dóminus ad eum; Ingrédere tu, & omnis domus tua in arcam : te enim vidi juſtum, coram me in generatióne hac. Ex ómnibus animántibus mundis tolle ſepténa & ſepténa, máſculum & féminam : de animántibus verò immundis duo & duo, máſculum & féminam. Sed & de volatílibus cœli ſepténa & ſepténa, máſculum & féminam : ut ſalvétur ſemen ſuper fáciem univerſæ terræ. Adhuc enim, & poſt dies ſeptem ego pluam ſuper terram quadraginta diébus & quadraginta nóctibus : & delébo omnem ſubſtántiam quam feci, de ſuperfície terræ. Fecit ergo Noë ómnia quæ mandáverat ei Dóminus.

℟. Videns Deus quòd multa malítia hóminum eſſet in terra, & cuncta cogitátio cordis intenta eſſet ad malum omni témpore : * Delébo, inquit, hóminem quem creávi, à fácie terræ. ℣. Non eſt juſtus quiſquam, non eſt requírens Deum; omnes enim peccavérunt: * Delébo. *Geneſ.* 6. *Rom.* 3.

Lectio ij.

CUmque tranſiſſent ſeptem dies : aquæ dilúvii inundavérunt ſuper terram. Anno ſexcentéſimo vitæ Noë, menſe ſecundo, ſéptimo-décimo die menſis; rupti ſunt omnes fontes abyſſi magnæ, & cataractæ cœli apertæ ſunt : & facta eſt plúvia ſuper terram quadraginta diébus & quadraginta nóctibus. In artículo diéi illíus ingreſſus eſt Noë, & Sem, & Cham, & Japheth, fílii ejus; uxor illíus, & tres uxóres filiórum ejus cum eis, in arcam : ipſi, & omne ánimal ſecundùm genus ſuum, univerſáque jumenta in génere ſuo, & omne quod movétur ſuper terram in génere ſuo; cunctumque volátile ſecundùm genus ſuum, univerſæ aves, omneſque vólucres ingreſſæ ſunt ad Noë in arcam : bina & bina ex omni carne in qua erat ſpíritus vitæ. Et quæ ingreſſa ſunt, máſculus & fémina, ex omni carne introiérunt, ſicut præcéperat ei Deus : & inclúſit eum Dóminus déforis.

℟. Noë inventus eſt perfectus, juſtus, & in témpore iracúndiæ factus eſt reconciliátio; * Ideò dimiſ-

Digitized by Google

ſum eſt réliquum terræ, cùm factum eſt dilúvium: ℣. Deus originàli mundo non pepercit, ſed octávum Noë juſtítiæ præcónem cuſtodívit; * Ideò. *Eccli.* 44. 2. *Petr.* 2.

Lectio iij.

FActumque eſt dilúvium quadraginta diébus ſuper terram: & multiplicátæ ſunt aquæ, & elevavérunt arcam in ſublíme à terra. Vehementer enim inundavérunt; & ómnia replevérunt in ſuperfície terræ: porrò arca ferabátur ſuper aquas. Et aquæ prævaluérunt nimis ſuper terram: opertíque ſunt omnes montes excelſi ſub univerſo cœlo. Quíndecim cúbitis áltior fuit aqua ſuper montes quos operúerat. Conſumptaque eſt omnis caro quæ movebátur ſuper terram, vólucrum, animántium, beſtiárum, omniumque reptílium quæ reptant ſuper terram: univerſi hómines, & cuncta, in quibus ſpiráculum vitæ eſt in terra, mórtua ſunt. Et delévit omnem ſubſtántiam quæ erat ſuper terram, ab hómine uſque ad pecus, tàm réptile quàm vólucres cœli: & deléta ſunt de terra. Remanſit autem ſolus Noë, & qui cum eo erant in arca. Obtinueruntque aquæ terram centum quinquaginta diébus.

℟. Aquæ prævaluérunt nimis, opertíque ſunt omnes montes; & delévit Deus omnem ſubſtántiam ſuper terram. * Remanſit ſolus Noë, & qui cum eo erant in arca. ℣. In arca pauci, id eſt, octo ánimæ ſalvæ factæ ſunt per aquam. * Remanſit. Glória. * Remanſit. *Gen.* 7. 1. *Petr.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Auguſtíni Epíſcopi, de catechizandis rúdibus. *Cap.* 18.

QUidquid homo fécerit, laudábilem in ſuis factis ínvenit Deum; ſi rectè égerit, laudábilem ínvenit per juſtítiam præmiórum: ſi peccáverit, laudábilem ínvenit per juſtítiam ſuppliciórum; ſi peccáta confeſſus ad rectè vivendum redíerit: laudábilem ínvenit per miſericórdiam indulgentiárum. Cur ergo non fáceret Deus hóminem, quamvis eum peccatúrum prænóſceret: cùm & ſtantem coronáret, & cadentem ordináret, & ſurgentem adjuváret; ſemper & ubíque ipſe glorióſus bonitáte, juſtítiâ, cleméntiâ? máximè quia & illud præſciébat: de propágine mortalitátis ejus futúros ſanctos.

℟. Gigantes nomináti illi, qui ab inítio fuérunt, viam diſciplínæ non invenérunt, & proptéreà periér

ſunt : * Et quóniam non habuérunt ſapiéntiam, interiérunt propter ſuam inſipiéntiam. ℣. In diébus Noë erant comedentes & bibentes, donec venit dilúvium, & tulit omnes : * Et. *Baruch.* 3. *Matth.* 24.

Lectio v. Cap. 19.

PRænuntiabátur dilúvii ſacramento, quo per lignum juſti liberáti ſunt, futúra Eccléſia : quam Rex ejus & Deus Chriſtus myſtério ſuæ crucis ab hujus ſéculi ſubmerſióne ſuſpendit. Neque enim Deus ignorábat quòd étiam ex illis qui fúerant in arca ſerváti, naſcitúri erant mali ; ſed tamen & exemplum futúri judícii dedit : & ſanctórum liberatiónem ligni myſtério prænuntiávit. Nam & poſt hæc non ceſſávit repullulâre malítia per ſupérbiam, & libídines : & illícitas impietátes. Neque tunc ſanè defuérunt juſti : quos Chriſti ventúra humílitas per Spíritum reveláta ſanávit. Horum ſanctórum, qui præceſſérunt témpore nativitátem Dómini ; non ſolùm ſermo, ſed étiam vita, & conjúgia, & fílii, & facta, prophétia fuit hujus témporis : quo per fidem paſſiónis Chriſti ex géntibus congregátur Eccléſia.

℟. Egreſſus Noë de arca, ædificávit altáre Dómino, & óbtulit holocauſta : * Benedixítque Deus Noë & fíliis ejus. ℣. Juſtítiæ quæ per fidem eſt, Noë heres eſt inſtitútus : * Benedixítque. *Geneſ.* 8 & 9. *Hebr.* 11.

Lectio vj.

PEr illos ſanctos Patriarchas & Prophétas carnáli pópulo Iſrael & viſibília benefícia miniſtrabantur : quæ carnáliter à Dómino deſiderábant ; & coercitiónes pœnárum corporálium, quibus pro témpore terrerentur : ſicut eórum duritiéi congruébat. Et in his tamen ómnibus myſtéria ſpiritália ſignificabantur, quæ ad Chriſtum & Eccléſiam pertinérent ; cujus Eccléſiæ membra erant étiam illi ſancti : quamvis in hac vita fúerint ántequàm ſecundùm carnem Chriſtus Dóminus naſcerétur. Ipſe enim unigénitus Dei Fílius, Verbum Patris, æquále & coætérnum Patri, per quod facta ſunt ómnia ; homo propter nos factus eſt : ut totíus Eccléſiæ tanquam totíus córporis caput eſſet. Sed velut totus homo dum náſcitur, etiamſi manum in naſcendo præmittat ; tamen univerſo córpori ſub cápite conjuncta atque compacta eſt : quemádmodùm étiam nonnulli in ipſis Patriarchis ; ad hujus ipſíus rei ſignum manu præmiſſâ nati ſunt : ita omnes ſancti qui ante Dómini noſtri Jeſu Chriſti nativitátem

in terris fuérunt; quamvis antè nati ſunt, tamen univerſo córpori, cujus ille caput eſt: ſub cápite cohæſérunt.

℟. Dixit Deus: Arcum meum ponam in núbibus: & * Erit ſignum fœderis inter me, & inter terram; & † Non erunt ultrà aquæ dilúvii, ad delendum univerſam carnem. ℣. Vide arcum, & bénedic eum qui fecit illum. * Erit ſignum. Glória Patri. † Non erunt. *Geneſ.* 9. *Eccli.* 43.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Lucam. *C.* 8.

IN illo témpore: Cùm turba plúrima convenírent, & de civitátibus properárent ad Jeſum; dixit per ſimilitúdinem: Exiit qui ſéminat, ſemináre ſemen ſuum. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 15. *in Evang. habita in Baſilica S. Pauli, Dominicâ Sexageſimæ. n.* 1.

LEctio ſancti Evangélii, quam modò, fratres cariſſimi, audiſtis; expoſitióne non índiget: ſed admonitióne. Quam enim per ſemetipſam Véritas expóſuit: hanc diſcútere humána fragílitas non præſúmit. Sed eſt quod ſollícitè in hac ipſa expoſitióne Domínica penſáre debeátis: quia ſi nos vobis ſemen verbum; agrum mundum; vólucres dæmónia; ſpinas divítias ſignificáre diccrémus: ad credendum nobis mens fórſitan veſtra dubitáret. Unde & idem Dóminus per ſemetipſum dignátus eſt expónere quod dicébat; ut ſciátis rerum ſignificatiónes quærere: in iis étiam quæ per ſemetipſum nóluit explanáre.

℟. Dixit Jeſus per ſimilitúdinem: Exiit qui ſéminat, ſemináre ſemen ſuum; & áliud * Semen cécidit in terram bonam, & ortum fecit fructum céntuplum. ℣. Sic erit verbum quod egrediétur de ore meo: non revertétur ad me vácuum. * Semen. *Luc.* 8. *Iſ.* 55.

Lectio viij.

EXponendo ergo quod dixit: figurátè ſe loqui innótuit; quátenùs certos vos rédderet: cùm vobis noſtra fragílitas verbórum illíus figúras aperíret. Quis enim mihi unquam créderet, ſi ſpinas divítias interpretári voluiſſem; máximè cùm illæ pungant, iſtæ delectent? & tamen ſpinæ ſunt: quia cogitatiónum ſuárum punctiónibus mentem lácerant; & cùm uſque ad peccátum pértrahunt: quaſi inflicto vúlnere cruentant. Quas benè hoc in loco; álio Evangeliſtâ atteſtante: nequáquam Dóminus divítias, ſed falláces divítias appellat.

Digitized by Google

℞. Vobis datum eſt noſſe myſtéria regni cœlórum; illis autem non eſt datum. * Ideò in parábolis loquor eis; quia videntes non vident, & audientes non áudiunt. ℣. Dixit Dóminus: Excæca cor pópuli hujus, & óculos ejus claude; ne fortè vídeat óculis ſuis, & ſanem eum. * Ideò. *Matth.* 13. *Iſ.* 6.

Lectio ix. n. 1 *&* 2.

FAlláces enim ſunt: quæ nobiſcum diù permanére non poſſunt; falláces ſunt: quæ mentis noſtræ inópiam non expellunt. Solæ autem divítiæ veræ ſunt: quæ nos dívites virtútibus fáciunt. Si ergo, fratres caríſſimi, dívites eſſe cúpitis, veras divítias amáte. Si culmen veri honóris quæritis: ad cœleſte regnum téndite. Si glóriam dignitátum diligitis: in illa ſuperna Angelórum cúria aſcribi feſtináte. Verba Dómini, quæ aure percípitis: mente retinéte. Cibus enim mentis eſt ſermo Dei; & quaſi acceptus cibus ſtómacho lánguente rejícitur: ſic quando audítus ſermo in ventre memóriæ non tenétur. Sed quiſquis alimenta non rétinet: hujus profectò vita deſperátur.

℞. Sicut exaltantur cœli à terra, ſic exaltátæ ſunt viæ meæ à viis veſtris. * Et quómodò deſcendit imber, & inébriat terram, & dat ſemen ſerenti & panem comedenti; ſic erit verbum meum. ℣. Sic eſt regnum Dei, quemádmodùm ſi homo jáciat ſementem in terram, & ſemen gérminet & increſcat. * Et. Glória Patri. *Repetitur* ℞. Sicut. *uſque ad* ℣. Sic. *Iſ.* 55. *Marc.* 4.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Qui ſecùs viam, hi ſunt qui áudiunt; & diábolus tollit verbum de corde eórum: qui autem ſupra petram, hi radíces non habent; ad tempus credunt, & in témpore tentatiónis recédunt. *Luc.* 8.

Oratio.

DEus, qui cónſpicis quia ex nulla noſtra actióne confídimus: concéde propítius; ut contra adverſa ómnia: grátiæ tuæ protectióne muniámur. Per Dóminum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Quod in ſpinas cécidit, hi ſunt qui à ſollicitudínibus, & divítiis, & voluptátibus vitæ euntes, ſuffocantur: quod autem in bonam terram, hi ſunt qui in corde bono & óptimo audientes verbum rétinent, & fructum áfferunt in patiéntia. *Luc.* 8.

Oratio, ut ſuprà.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Géneſis. *Cap.* 8.

REcordátus Deus Noë, cunctorumque animántium, & ómnium jumentó-

Digitized by Google

rum quæ erant cum eo in arca; addúxit ſpíritum ſuper terram: & imminútæ ſunt aquæ. Et clauſi ſunt fontes abyſſi, & cataractæ cœli: & prohíbitæ ſunt plúviæ de cœlo. Reverſæque ſunt aquæ de terra, euntes & redeuntes: & cœpérunt mínui poſt centum quinquaginta dies. Requievitque arca menſe ſéptimo, vigéſimo ſéptimo die menſis: ſuper montes Arméniæ. At verò aquæ ibant & decreſcébant uſque ad décimum menſem; décimo enim menſe, primâ die menſis: apparuérunt cacúmina móntium.

℟. Videns Deus. 445.

Lectio ij.

CUmque tranſiſſent quadraginta dies, apériens Noë feneſtram arcæ quam fécerat, dimíſit corvum; qui egrediebátur, & non revertebátur: donec ſiccarentur aquæ ſuper terram. Emíſit quoque columbam poſt eum: ut vidéret ſi jam ceſſaſſent aquæ ſuper fáciem terræ. Quæ cùm non inveniſſet ubi requiéſceret pes ejus; reverſa eſt ad eum in arcam: aquæ enim erant ſuper univerſam terram. Extenditque manum: & apprehenſam íntulit in arcam. Expectátis autem ultrà ſeptem diébus áliis: rurſùm dimíſit columbam ex arca. At illa venit ad eum ad véſperam: portans ramum olivæ viréntibus fóliis in ore ſuo. Intellexit ergo Noë quòd ceſſaſſent aquæ ſuper terram; expectavitque nihilóminùs ſeptem álios dies, & emíſit columbam: quæ non eſt reverſa ultrà ad eum.

℟. Noë inventus eſt. 445.

Lectio iij.

MEnſe ſecundo, ſéptimo & vigéſimo die menſis: areſacta eſt terra. Locútus eſt autem Deus ad Noë, dicens. Egrédere de arca, tu & uxor tua: filii tui & uxóres filiórum tuórum tecum. Cuncta animántia quæ ſunt apud te, ex omni carne, tàm in volatílibus, quàm in béſtiis, & univerſis reptílibus quæ reptant ſuper terram; educ tecum, & ingredímini ſuper terram: créſcite, & multiplicámini ſuper eam. Egreſſus eſt ergo Noë, & filii ejus, uxor illíus, & uxóres filiórum ejus cum eo. Sed & ómnia animántia, jumenta, & reptília quæ reptant ſuper terram ſecundùm genus ſuum: egreſſa ſunt de arca. Ædificávit autem Noë altáre Dómino; & tollens de cunctis pecóribus & volúcribus mundis: óbtulit holocauſta ſuper altáre. Odoratuſque eſt Dóminus odórem ſuavitátis, & ait; Nequáquam ultrà maledicam terræ propter hómines: ſenſus enim & cogitátio humá-

Digitized by Google

ni cordis in malum prona ſunt ab adoleſcéntia ſua.

℟. Aquæ. 446.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Cœli erant priùs, & terra de aqua, & per aquam conſiſtens Dei verbo; per quæ ille tunc mundus aquâ inundátus périit. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. d. Quómodò dilúvium áridam inebriávit, ſic ira Dómini gentes quæ non exquiſiérunt eum, hereditábit. *Eccli.* 39.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Géneſis. *Cap.* 9.

BEnedixit Deus Noë & fíliis ejus: & dixit ad eos. Créſcite, & multiplicámini: & repléte terram. Et terror veſter ac tremor ſit ſuper cuncta animália terræ, & ſuper omnes vólucres cœli: cum univerſis quæ moventur ſuper terram. Omnes piſces maris mánui veſtræ tráditi ſunt: & omne quod movétur & vivit, erit vobis in cibum; quaſi ólera viréntia trádidi vobis ómnia: excepto quòd carnem cum ſánguine non comedétis; ſánguinem enim animárum veſtrárum requíram de manu cunctárum beſtiárum: & de manu hóminis, de manu viri & fratris ejus requíram ánimam hóminis. Quicumque effúderit humánum ſánguinem, fundétur ſanguis illíus: ad imáginem quippe Dei factus eſt homo.

℟. Gigantes. 446.

Lectio ij.

HÆc quoque dixit Deus ad Noë, & ad fílios ejus cum eo. Ecce ego ſtátuam pactum meum vobiſcum, & cum ſémine veſtro poſt vos: & ad omnem ánimam viventem, quæ eſt vobiſcum; tam in volúcribus quàm in jumentis & pecúdibus terræ cunctis, quæ egreſſa ſunt de arca: & univerſis béſtiis terræ. Státuam pactum meum vobiſcum; & nequáquam ultrà interficiétur omnis caro aquis dilúvii: neque erit deinceps dilúvium diſſipans terram. Dixitque Deus; Hoc ſignum fœderis quod do inter me & vos: & ad omnem ánimam viventem quæ eſt vobiſcum in generatiónes ſempiternas; Arcum meum ponam in núbibus: & erit ſignum fœderis inter me & inter terram. Cùmque obdúxero núbibus cœlum; apparébit arcus meus in núbibus: & recordábor fœderis mei vobiſcum; & cum omni ánima vivente quæ carnem végetat: & non erunt ultrà aquæ dilúvii ad delendum univerſam carnem.

℟. Egreſſus Noë. 447.

Lectio iij.

ERant ergo fílii Noë, qui egreſſi ſunt de arca,

Digitized by Google

Sem, Cham & Japheth ⁝ porrò Cham ipſe eſt pater Chánaan. Tres iſti fílii ſunt Noë ⁝ & ab his diſſeminátum eſt omne genus hóminum ſuper univerſam terram. Cœpitque Noë vir agrícola exercére terram ⁝ & plantávit víneam. Bibenſque vinum inebriátus eſt ⁝ & nudátus in tabernáculo ſuo. Quod cùm vidiſſet Cham pater Chánaan; verenda ſcílicet patris ſui eſſe nudáta ⁝ nuntiávit duóbus frátribus ſuis foràs. At verò Sem & Japheth pállium impoſuérunt húmeris ſuis ⁝ & incedentes retrorſùm, operuérunt verenda patris ſui; facieſque eórum averſæ erant ⁝ & patris virília non vidérunt. Evígilans autem Noë ex vino ⁝ cùm didiciſſet quæ fécerat ei fílius ſuus minor, ait. Maledíctus Chánaan ⁝ ſervus ſervórum erit frátribus ſuis. Dixitque; Benedíctus Dóminus Deus Sem ⁝ ſit Chánaan ſervus ejus. Dilátet Deus Japheth, & hábitet in tabernáculis Sem ⁝ ſitque Chánaan ſervus ejus. Vixit autem Noë poſt dilúvium trecentis quinquaginta annis; & impléti ſunt omnes dies ejus nongentórum quinquaginta annorum ⁝ & mórtuus eſt.

℞. Dixit Deus. 448.

Ad Benedíctus. *Ant.* 6. F. Sicut in diébus Noë jurávi ne indúcerem aquas ultrà ſuper terram, ſic jurávi ut non iraſcar tibi, dixit miſerátor tuus Dóminus. *Iſ.* 54.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Benedíctio patris firmat domos filiórum: glória hóminis ex honóre patris ſui. *Eccli.* 3.

FERIA QUARTA.

Lectio j.

De libro Géneſis. *Cap.* II.

Erat terra lábii uníus, & ſermónum eorumdem. Cùmque proficiſcerentur de oriente; invenérunt campum in terra Sénnaar ⁝ & habitavérunt in eo. Dixitque alter ad próximum ſuum. Veníte, faciámus láteres ⁝ & coquámus eos igni. Habueruntque láteres pro ſaxis; & bitúmen pro cœmento ⁝ & dixérunt. Veníte, faciámus nobis civitátem, & turrim, cujus culmen pertingat ad cœlum ⁝ & celebrémus nomen noſtrum ántequàm dividámur in univerſas terras. Deſcendit autem Dóminus ut vidéret civitátem, & turrim quam ædificábant fílii Adam ⁝ & dixit. Ecce unus eſt pópulus, & unum lábium ómnibus; cœperuntque hoc fácere, nec deſiſtent à cogitatiónibus ſuis ⁝ donec eas ópere cómpleant. Veníte ígitur, deſcendámus, & confundámus ibi linguam eórum ⁝ ut non áudiat unuſquiſque vocem próximi ſui. Atque ita diviſit eos Dómi-

Digitized by Google

nus ex illo loco in univerſas terras : & ceſſavérunt ædificáre civitátem. Et idcircò vocátum eſt nomen ejus, Babel.

℟. Videns Deus. 445.

Lectio ij.

VIxitque Thare ſeptuaginta annis : & génuit Abram, & Nachor, & Aran. Hæ ſunt autem generatiónes Thare : Thare génuit Abram, Nachor, & Aran. Porrò Aran génuit Lot. Mortuuſque eſt Aran ante Thare patrem ſuum in terra nativitátis ſuæ in Ur Chaldæórum. Duxérunt autem Abram & Nachor uxóres; nomen uxóris Abram, Sáraï : & nomen uxóris Nachor, Melcha fília Aran, patris Melchæ, & patris Jeſchæ. Erat autem Sáraï ſtérilis, nec habébat líberos. Tulit ítaque Thare Abram fílium ſuum, & Lot fílium Aran fílium fílii ſui, & Sáraï nurum ſuam uxórem Abram fílii ſui; & eduxit eos de Ur Chaldæórum, ut irent in terram Chánaan : veneruntque uſque Haran, & habitavérunt ibi. Et facti ſunt dies Thare ducentórum quinque annórum : & mórtuus eſt in Haran.

℟. Noë inventus eſt. 445.

Lectio iij. Cap. 12.

DIxit autem Dóminus ad Abram. Egrédere de terra tua, & de cognatióne tua, & de domo patris tui; & veni in terram quam monſtrábo tibi : faciamque te in gentem magnam, & benedícam tibi; & magnificábo nomen tuum : eriſque benedictus. Benedícam benedicéntibus tibi; & maledícam maledicéntibus tibi : atque in te benedicentur univerſæ cognatiónes terræ. Egreſſus eſt ítaque Abram, ſicut præcéperat ei Dóminus : & ivit cum eo Lot. Septuaginta quinque annórum erat Abram : cùm egrederétur de Haran. Tulitque Sáraï uxórem ſuam, & Lot fílium fratris ſui, univerſamque ſubſtántiam quam poſſéderant; & ánimas quas fécerant in Haran : & egreſſi ſunt, ut irent in terram Chánaan.

℟. Aquæ. 446.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. In conſenſu nequítiæ cùm ſe natiónes contuliſſent, ſapiéntia ſcivit juſtum, & conſervávit ſine queréla Deo. *Sap.* 10.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Quando dividébat Altíſſimus gentes, quando ſeparábat fílios Adam, conſtítuit términos populórum; pars autem Dómini pópulus ejus. *Deut.* 32.

FERIA QUINTA.

Lectio j.

De libro Géneſis.

Cap. 13.

FActa eſt rixa inter paſtóres gregum Abram

& Lot. Eo autem témpore Chananæus & Pheræzeus habitábant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot. Ne, quæſo, ſit júrgium inter me & te, & inter paſtóres meos & paſtóres tuos: fratres enim ſumus; ecce univerſa terra coram te eſt: recéde à me, óbſecro. Si ad ſiniſtram ieris: ego déxteram tenébo; ſi tu déxteram elégeris: ego ad ſiniſtram pergam. Elevátis ítaque Lot óculis, vidit omnem circa regiónem Jordánis, quæ univerſa irrigabátur; ántequàm ſubvérteret Dóminus Sódomam & Gomorrham, ſicut paradíſus Dómini: & ſicut Ægyptus veniéntibus in Segor. Elegitque ſibi Lot regiónem circa Jordánem: & receſſit ab Oriente.

℟. Gigantes 446.

Lectio ij.

ABram habitávit in terra Chánaan; Lot verò morátus eſt in óppidis quæ erant circa Jordánem: & habitávit in Sódomis. Hómines autem Sodomítæ péſſimi erant: & peccatóres coram Dómino nimis. Dixitque Dóminus ad Abram, poſtquàm divíſus eſt ab eo Lot: Leva óculos tuos, & vide à loco in quo nunc es, ad aquilónem & merídiem: ad orientem & occidentem. Omnem terram quam cónſpicis, tibi dabo & sémini tuo uſque in ſempiternum. Faciamque ſemen tuum ſicut púlverem terræ; ſi quis poteſt hóminum numeráre púlverem terræ: ſemen quoque tuum numeráre póterit. Surge, & perámbula terram in longitúdine & in latitúdine ſua: quia tibi datúrus ſum eam.

℟. Egreſſus Noë. 447.

Lectio iij. Cap. 14.

CUm audiſſet Abram, captum vidélicet Lot fratrem ſuum; numerávit expedítos vernáculos ſuos trecentos decem & octo: & perſecútus eſt uſque Dan. Et divíſis ſóciis, írruit ſuper eos nocte; percuſſitque eos: & perſecútus eſt eos uſque Hoba, quæ eſt ad lævam Damaſci. Reduxitque omnem ſubſtántiam, & Lot fratrem ſuum cum ſubſtántia illíus: mulíeres quoque & pópulum. Egreſſus eſt autem rex Sodomórum in occurſum ejus; poſtquàm reverſus eſt à cæde Chodorláhomor, & regum qui cum eo erant, in valle Save: quæ eſt vallis regis. At verò Melchíſedech rex Salem, próferens panem & vinum; (erat enim Sacerdos Dei Altíſſimi:) benedixit ei, & ait. Benedictus Abram Deo excelſo, qui creávit cœlum & terram: & benedictus Deus excelſus, quo

Digitized by Google

protegente hoſtes in mánibus tuis ſunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus.

℞. Dixit Deus. 448.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. *D.* Juſtum Lot à nefandórum luxurióſa converſatióne eripuit Deus; aſpectu enim & audítu juſtus erat. 2. *Petr.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. *à.* Intuémini quantus ſit hic, qui décimas ſumpſit ab Abraham; & hunc qui habébat repromiſſiónes, benedixit. *Hebr.* 7.

FERIA SEXTA.

Lectio j.

De libro Géneſis.

Cap. 17.

POſtquàm Abram nonaginta & novem annórum eſſe cœperat: appáruit ei Dóminus, dixitque ad eum. Ego Deus omnípotens: ámbula coram me, & eſto perfectus. Ponamque fœdus meum inter me & te: & multiplicábo te vehementer nimis. Cécidit Abram pronus in fáciem. Dixitque ei Deus; Ego ſum, & pactum meum tecum: erisque pater multárum géntium. Nec ultrà vocábitur nomen tuum Abram; ſed appelláberis Abraham: quia patrem multárum géntium conſtítui te. Faciamque te créſcere vehementiſſimè; & ponam te in géntibus: regeſque ex te egredientur.

℞. Videns Deus. 445.

Lectio ij.

DIxit iterùm Deus ad Abraham: Et tu ergo cuſtódies pactum meum, & ſemen tuum poſt te in generatiónibus ſuis. Hoc eſt pactum meum quod obſervábitis inter me & vos, & ſemen tuum poſt te: Circumcidétur ex vobis omne maſculínum; & circumcidétis carnem præpútii veſtri: ut ſit in ſignum fœderis inter me & vos. Infans octo diérum circumcidétur in vobis, omne maſculínum in generatiónibus veſtris: tam vernáculus quàm emptítius circumcidétur; & quicumque non fúerit de ſtirpe veſtra: eritque pactum meum in carne veſtra in fœdus ætérnum. Máſculus cujus præpútii caro circumciſa non fúerit; delébitur ánima illa de pópulo ſuo: quia pactum meum írritum fecit.

℞. Noë inventus eſt. 445.

Lectio iij.

DIxit quoque Deus ad Abraham; Sáraï uxórem tuam non vocábis Sáraï: ſed Saram. Et benedícam ei; & ex illa dabo tibi fílium, cui benedictúrus ſum: eritque in natiónes, & reges populórum orientur ex eo. Cécidit Abraham in fáciem ſuam, & riſit, dicens in corde ſuo; Putáſne centenário naſcétur fílius? & Sara nonagenária páriet?

Digitized by Google

Dixitque ad Deum. Utinam Iſmael vivat coram te. Et ait Deus ad Abraham : Sara uxor tua páriet tibi fílium; vocabiſque nomen ejus Iſaac : & conſtítuam pactum meum illi in fœdus ſempiternum, & sémini ejus poſt eum. Super Iſmael quoque exaudívi te : ecce benedícam ei, & augébo, & multiplicábo eum valde; duódecim duces generábit : & fáciam illum in gentem magnam. Pactum verò meum ſtátuam ad Iſaac, : quem páriet tibi Sara témpore iſto in anno áltero.

℞. Aquæ. 446.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Abraham pater eſt ómnium noſtrûm (ſicut ſcriptum eſt : Quia patrem multárum géntium póſui te) ante Deum cui crédidit. *Rom.* 4.

AD VESPERAS.

A Capitulo de B. M. in Sabbato, niſi occurrat Feſtum ſemiduplex. Commemoratio de Simplici occurrente.

SABBATO.

Lectio j.

De libro Géneſis. *Cap.* 19.

VEnérunt duo Angeli Sódomam véſperè : & ſedente Lot in fóribus civitátis. Qui cùm vidiſſet eos, ſurrexit; & ivit óbviàm eis adoravitque pronus in terram : & dixit. Obſecro, dómini, declináte in domum púeri veſtri, & manéte ibi ; laváte pedes veſtros : & manè proficiſcémini in viam veſtram. Qui dixérunt : Mínimè, ſed in platéa manébimus. Cómpulit illos óppidò ut divérterent ad eum; ingreſſiſque domum illíus fecit convívium, & coxit ázyma : & comedérunt. Priùs autem quàm irent cúbitum : viri civitátis vallavérunt domum à púero uſque ad ſenem omnis pópulus ſimul. Vocaveruntque Lot, & dixérunt ei ; Ubi ſunt viri qui introiérunt ad te nocte ? Educ illos huc, ut cognoſcámus eos.

Lectio ij.

VImque faciébant Lot vehementíſſimè : jamque propè erat ut effríngerent fores. Et ecce miſérunt manum viri, & introduxérunt ad ſe Lot, clauſeruntque óſtium ; & eos qui foris erant, percuſſérunt cæcitáte à mínimo uſque ad máximum : ita ut óſtium invénire non poſſent. Dixérunt autem ad Lot. Habes hic quémpiam tuórum ? génerum, aut fílios, aut fílias, omnes qui tui ſunt, educ de urbe hac; delébimus enim locum iſtum : eò quòd increverit clamor eórum coram Dómino qui miſit nos, ut perdámus illos. Egreſſus ítaque Lot, locútus eſt ad géneros ſuos, qui acceptúri

erant

Digitized by Google

erant fílias ejus, & dixit; Súrgite, egredímini de loco iſto: quia delébit Dóminus civitátem hanc. Et viſus eſt eis quaſi ludens loqui. Cùmque eſſet manè, cogébant eum Angeli, dicentes; Surge, tolle uxórem tuam, & duas fílias quas habes: ne & tu páriter péreas in ſcélere civitátis. Diſſimulante illo; apprehendérunt manum ejus, & manum uxóris, ac duárum filiárum ejus: eò quòd párceret Dóminus illi. Eduxeruntque eum: & poſuérunt extra civitátem.

Lectio iij.

IGitur Dóminus pluit ſuper Sódomam & Gomorrham ſulphur & ignem à Dómino de cœlo; & ſubvertit civitátes has, & omnem circa regiónem, univerſos habitatóres úrbium: & cuncta terræ viréntia. Reſpicienſque uxor ejus poſt ſe: verſa eſt in ſtátuam ſalis. Abraham autem conſurgens manè, ubi ſtéterat priùs cum Dómino; intúitus eſt Sódomam & Gomorrham, & univerſam terram regiónis illíus: viditque aſcendentem favillam de terra quaſi fornácis fumum. Cùm enim ſubvérteret Deus civitátes regiónis illíus, recordátus Abrahæ: liberávit Lot de ſubverſióne úrbium in quibus habitáverat.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

Capitulum. Eccli. 44.

ABraham magnus pater multitúdinis géntium: & non eſt inventus símilis illi in glória; qui conſervávit legem Excelſi: & fuit in teſtamento cum illo.

Hymnus, & ℣. ut in Sabbato ante Septuag. 426.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Abraham in tentatióne inventus eſt fidélis; ídeò jurejurando dedit illi Deus glóriam in gente ſua. *Eccli.* 44.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

DOMINICA QUINQUAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuageſima ad Quadrageſimam, 432. *additis quæ ſequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

Lectio j.

De libro Géneſis. *Cap.* 21.

VIſitávit Dóminus Saram ſicut promíſerat: & implévit quæ locútus eſt. Concepitque, & péperit fílium in ſenectúte ſua: témpore quo prædíxerat ei Deus. Vocavitque Abraham nomen filii ſui quem génuit ei Sara, Iſaac; & circumcídit eum octávo die, ſicut præcéperat ei Deus: cùm centum eſſet annórum. Hâc quippe ætá-

te patris natus eſt Iſaac. Dixitque Sara; Riſum fecit mihi Deus : quicumque audíerit, corridébit mihi. Rurſumque ait; Quis auditúrum créderet Abraham quòd Sara lactáret fílium, quem péperit ei jam ſeni?

℟. Dixit Dóminus ad Abram: Egrédere de cognatióne tua, & veni in terram quam monſtrábo tibi. Egreſſus eſt ítaque Abram, * Tulitque Sárai uxórem ſuam, & Lot fílium fratris ſui, univerſamque ſubſtántiam quam poſſéderant. ℣. Fide Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hereditátem, & éxiit néſciens quò iret; * Tulitque. *Geneſ.* 12. *Hebr.* 11.

Lectio ij. Cap. 22.

TEntávit Deus Abraham: & dixit ad eum. Abraham, Abraham. At ille reſpondit: Adſum. Ait illi; Tolle fílium tuum unigénitum, quem díligis, Iſaac: & vade in terram viſiónis; atque ibi ófferes eum in holocauſtum: ſuper unum móntium quem monſtrávero tibi. Igitur Abraham de nocte conſurgens, ſtravit áſinum ſuum: ducens ſecum duos júvenes, & Iſaac fílium ſuum. Cùmque concidiſſet ligna in holocauſtum: ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus. Die autem tértio, elevátis óculis, vidit locum procul: dixitque ad púeros ſuos. Expectáte hîc cum áſino; ego & puer illuc uſque properantes: poſtquàm adoravérimus, revertémur ad vos. Tulit quoque ligna holocauſti; & impóſuit ſuper Iſaac fílium ſuum: ipſe verò portábat in mánibus ignem & gládium.

℟. Fide Sara ſtérilis virtútem in conceptiónem ſéminis accépit, étiam præter tempus ætátis; * Quóniam fidélem crédidit eſſe eum qui repromíſerat. ℣. Péperit Sara fílium in ſenectúte ſua, témpore quo prædíxerat ei Deus; * Quóniam. *Hebr.* 11. *Geneſ.* 21.

Lectio iij.

PErgébant ergo páriter; & venérunt ad locum quem oſténderat ei Deus: in quo ædificávit altáre, & déſuper ligna compóſuit. Cùmque alligaſſet Iſaac fílium ſuum: póſuit eum in altáre ſuper ſtruem lignórum. Extenditque manum, & arrípuit gládium: ut immoláret fílium ſuum. Et ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens: Abraham, Abraham. Qui reſpondit: Adſum. Dixitque ei: Non extendas manum tuam ſuper púerum, neque fácias illi quidquam; nunc cognóvi quòd times Deum: & non pepercíſti

unigénito fílio tuo propter me. Levávit Abraham óculos ſuos, viditque poſt tergum aríetem inter vepres hærentem córnibus: quem aſſúmens óbtulit holocauſtum pro fílio.

℞. Fide óbtulit Abraham Iſaac, cùm tentarétur: * Et unigénitum offerébat, qui ſuſcéperat repromiſſiónes; árbitrans † Quia & à mórtuis ſuſcitáre potens eſt Deus. ℣. Extendit manum, & arrípuit gládium, ut immoláret fílium ſuum: * Et unigénitum. Glória Patri. † Quia. *Hebr.* 11. *Geneſ.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Auguſtíni Epíſcopi de Civitáte Dei. *Lib.* 16. *C.* 31. & 32.

NAtus eſt Abrahæ, ſecundùm promiſſiónem Dei, de Sara fílius. Tentátur Abraham de immolando dilectiſſimo fílio ipſo Iſaac; ut pia ejus obediéntia probarétur, ſéculis in notítiam proferenda: non Deo. Nunquam ſanè créderet Abraham, quòd víctimis Deus delectarétur humánis; quamvìs, divíno intonante præcepto, obediendum ſit: non diſputandum. Verúmtamen Abraham confeſtìm fílium: cùm fuiſſet immolátus, reſurrectúrum crediſiſſe laudandus eſt. Poſtrémò quia Iſaac occídi non oportébat, poſteaquàm eſt pater feríre prohíbitus; quis erat ille áries, quo immoláto implétum eſt ſignificatívo ſánguine ſacrifícium? Nempe, quando eum vidit Abraham, córnibus in frútice tenebátur. Quis ergo illo figurabátur; niſi Jeſus, ántequàm immolarétur, ſpinis Judáicis coronátus? Sed divína per Angelum verba pótiùs audiámus. Per memetipſum jurávi, propter quod feciſti verbum hoc: & non pepercíſti fílio tuo dilecto propter me; niſi benedícens benedícam te: & benedicentur in ſémine tuo omnes gentes terræ. Hoc modo eſt illa de vocatióne géntium in ſémine Abrahæ; poſt holocauſtum quo ſignificátus eſt Chriſtus: étiam juratióne Dei firmáta promíſſio. Sæpè enim promíſerat: ſed nunquam jurá-verat. Quid autem eſt Dei veri veraciſque jurátio; niſi promiſſi confirmátio, & infidélium quædam increpátio?

℞. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo, dicens: Quia non pepercíſti fílio tuo unigénito propter me, * Benedicentur in ſémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Abrahæ promittens Deus, jurávit per ſemetipſum, dicens: Niſi benedícens benedícam te, & multíplicans multi-

Digitized by Google

plicábo te; * Benedicentur. *Geneſ.* 22. *Hebr.* 6.

Lectio v. Cap. 36.

ACcépit étiam Iſaac orá-culum tale quale pater ejus; de quo oráculo ſic ſcriptum eſt: Státuam juramentum meum quod jurávi Abrahæ patri tuo; & multiplicábo ſemen tuum tanquam ſtellas cœli: & dabo ſémini tuo omnem terram hanc; & benedicentur in ſémine tuo omnes gentes terræ: pro eo quod obaudívit Abraham pater tuus vocem meam. Iſte patriarcha nec uxórem hábuit áliam, nec áliquam concubínam: ſed poſteritáte duórum geminórum ex uno concúbitu procreatórũ contentus fuit. Nec ídeò tamen iſtum patri ejus præferre debémus: quia iſte nullam féminam præter unam cónjugem nóverat. Erant enim procul dúbio paternæ fídei & obediéntiæ mérita potióra: in tantum ut propter illum dicat Deus huic ſe fácere bona quæ facit; ut novérimus non ex bonis síngulis inter ſe hómines comparáre: ſed in unoquóque conſiderémus univerſa. Fíeri enim poteſt, ut hábeat áliquid in vita & in móribus quíſpiam quo ſúperat álium: idque ſit longè præſtabílius quàm eſt illud unde ab álio ſuperátur.

℟. Appáruit Iſaac Dóminus, & ait: Benedícam tibi, complens juramentum quod ſpopondi Abraham patri tuo; * Et benedicentur in ſémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Non omnes qui ex Iſrael ſunt, ii ſunt Iſraelítæ; neque qui ſemen ſunt Abrahæ, omnes fílii; ſed in Iſaac vocábitur tibi ſemen: * Et benedicentur. *Geneſ.* 26. *Rom.* 9.

Lectio vj. Cap. 37. & 38.

DUo Iſaac fílii, Eſaü & Jacob, páriter creſcunt. Primátus majóris transfúnditur in minórem: ex pacto & plácito inter illos. Seneſcit Iſaac, ejuſque óculis per ſenectam viſus aufertur. Vult benedícere fílium majórem: & pro illo néſciens benedícit minórem. Míttitur Jacob à paréntibus in Meſopotámiam: ut ibi ducat uxórem. Patris mittentis verba hæc ſunt: Deus meus benedícat te, & áugeat te, & multíplicet te; & eris in congregatiónes géntium: &, Det tibi benedictiónem Abrahæ patris tui, tibi & ſémini tuo poſt te. Hic jam intellígimus ſegregátum ſemen Jacob ab álio ſémine Iſaac: quod factum eſt per Eſaü. Quando enim dictum eſt: In Iſaac vocábitur tibi ſemen; pértinens útique ſemen ad Civitátem

Dei : ſeparátum eſt inde álìud ſemen Abrahæ ; quod erat in ancillæ fílio : & quod futúrum erat in fíliis Céthuræ. Sed adhuc erat ambíguum de duóbus géminis filiis Iſaac : an ad utrumque, an ad unum eórum illa benedíctio pertinéret : & ſi ad unum, quiſnam eſſet illórum. Quod nunc declarátum eſt, cùm prophéticè à patre benedícitur Jacob, & dícitur ei; Et eris in congregatiónes géntium : &, Det tibi benedictiónem Abrahæ patris tui.

℟. Vidit Jacob Dóminum dicentem ſibi : Erit ſemen tuum quaſi pulvis terræ, & * Benedicentur in te & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. ℣. Non dicit : Et ſemínibus quaſi in multis, ſed quaſi in uno, qui eſt Chriſtus : * Benedicentur. Glória Patri. * Benedicentur. *Geneſ.* 28. *Gal.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Lucam.

Cap. 18.

IN illo témpore : Aſſumpſit Jeſus duódecim, & ait illis. Ecce aſcéndimus Jeroſólymam : & conſummabuntur ómnia quæ ſcripta ſunt per Prophétas de Fílio hóminis. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 2. *in Evang. habita in Baſilica S. Petri. Dom. Quinquageſimæ. n.* 1.

REdemptor noſter, prævidens ex paſſióne ſua diſcipulórum ánimos perturbandos, eis longè antè & ejuſdem paſſiónis pœnam & reſurrectiónis ſuæ glóriam prædícit; ut cùm eum morientem, ſicut prædictum eſt, cérnerent : étiam reſurrectúrum non dubitárent. Sed quia carnáles adhuc diſcípuli nullo modo valébant cápere verba myſtérii : venítur ad miráculum. Ante eórum óculos cæcus lumen récipit ; ut qui cœleſtis myſtérii verba non cáperent : eos ad fidem cœléſtia facta ſolidárent.

℟. Cæcus quidam ſedébat ſecus viam, mendícans : dixérunt autem ei quòd Jeſus transíret. Et clamávit, dicens : * Jeſu, fili David, miſerére meî. ℣. Dóminus firmamentum virtútis, & adjutórium casûs, exaltans ánimam, & illúminans óculos : * Jeſu, fili David. *Luc.* 18. *Eccli.* 34.

Lectio viij.

SEd mirácula Dómini & Salvatóris noſtri ſic accipienda ſunt, fratres caríſſimi ; ut & in veritáte credantur facta : & tamen per ſignificatiónem nobis áli-

quid ínnuant. Opera quippe ejus & per poténtiam áliud oſtendunt : & per myſtérium áliud loquuntur. Ecce enim, quis juxta hiſtóriam cæcus iſte fúerit, ignorámus : ſed tamen, quem per myſtérium ſignificet, nóvimus. Cæcus quippe eſt genus humánum : quod in parente primo à paradíſi gáudiis expulſum, claritátem ſupernæ lucis ignórans ; damnatiónis ſuæ ténebras pátitur : ſed tamen per Redemptóris ſui præſéntiam illuminátur ; ut æternæ lucis gáudia jam per deſidérium vídeat : atque in via vitæ boni óperis greſſus ponat.

℟. Stans Jeſus, juſſit cæcum addúci ad ſe ; & interrogávit illum, dicens : Quid tibi vis fáciam ? At ille dixit : * Dómine, ut vídeam. ℣. Deus meus, illúmina ténebras meas : * Dómine. *Luc.* 18. *Pſ.* 17.

Lectio ix. n. 2. 3. & 4.

QUiſquis ergo cæcitátis ſuæ ténebras agnóſcit : quiſquis hoc quod ſibi deeſt lumen æternitátis intélligit ; clamet medullis cordis, clamet & vócibus mentis, dicens : Jeſu, fili David, miſerére meî. Sed quid, clamante cæco, ſubjúngitur, audiámus : Et qui præíbant, increpábant eum ut tacéret. Quid autem deſignant iſti qui Jeſum veniéntem præcédunt ; niſi deſideriórum carnálium turbas, tumultuſque vitiórum ? qui, priuſquàm Jeſus ad cor noſtrum véniat ; tentatiónibus ſuis cogitatiónem noſtram díſſipant : & voces cordis in oratióne perturbant. Sed quid ad hæc illuminandus iſte cæcus fecit : audiámus. Séquitur ; Ipſe verò multò magis clamábat : Fili David, miſerére meî. Ecce quem turba íncrepat ut táceat, magis ac magis clamat ; quia quantò gravióri tumultu cogitatiónum carnálium prémimur : tantò oratióni insíſtere ardéntiùs debémus.

℟. Jeſus dixit illi : Réſpice, fides tua te ſalvum fecit. Et confeſtim vidit. * Et ſequebátur illum, magníficans Deum. ℣. Statim viſum recépit, dicebatque : Benedíco te, Dómine : Deus Iſrael. * Et ſequebátur. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Jeſus. *uſque ad* ℣. Statim. *Luc.* 18. *Tob.* 11.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Aſſumpſit Jeſus duódecim, & ait : Ecce aſcéndimus Jeroſólymam, & conſummabuntur ómnia quæ ſcripta ſunt per Prophétas de Fílio hóminis. *Luc.* 18.

Oratio.

PReces noſtras, quæſumus, Dómine, clementer exaudi ; atque à peccatórum vínculis abſo-

Digitized by Google

lútos : ab omni nos adverſitáte cuſtódi. Per Dñum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Fílius hóminis tradétur géntibus, & illudétur, & flagellábitur, & conſpuétur; & poſtquàm flagelláverint, occídent eum : & tértiâ die reſurget. *Luc.* 18.

Oratio, ut ſuprà.

FERIA SECUNDA.

Lectio j.

De libro Géneſis. *Cap.* 25.

HÆ ſunt generatiónes Iſaac fílii Abraham. Abraham génuit Iſaac : qui cùm quadraginta eſſet annórum; duxit uxórem Rebeccam fíliam Bathuélis Syri de Meſopotámia : ſorórem Laban. Deprecatuſque eſt Iſaac Dóminum pro uxóre ſua, eò quòd eſſet ſtérilis : qui exaudívit eum, & dedit conceptum Rebeccæ. Sed collidebantur in útero ejus párvuli; quæ ait : Si ſic mihi futúrum erat; quid neceſſe fuit concípere? Perrexitque ut conſúleret Dóminum. Qui reſpondens, ait : Duæ gentes ſunt in útero tuo, & duo pópuli ex ventre tuo dividentur; populuſque pópulum ſuperábit : & major ſérviet minóri. Jam tempus pariendi advénerat : & ecce gémini in útero ejus reperti ſunt. Qui prior egreſſus eſt, rufus erat, & totus in morem pellis híſpidus : vocatumque eſt nomen ejus, Eſaü. Prótinùs alter egrédiens, plantam fratris tenébat manu : & idcirco appellávit eum Jacob.

℟. Dixit Dóminus. 458.

Lectio ij. Cap. 27.

DIxit Rebecca fílio ſuo Jacob : Audívi patrem tuum loquentem cum Eſaü fratre tuo, & dicentem ei; Affer mihi de venatióne tua, & fac cibos ut cómedam : & benedícam tibi coram Dómino, ántequàm móriar. Nunc ergo, fili mi, acquieſce consíliis meis : & pergens ad gregem, affer mihi duos hædos óptimos, ut fáciam ex eis eſcas patri tuo, quibus libenter véſcitur; quas cùm intúleris, & coméderit : benedícat tibi priuſquàm moriátur. Cui ille reſpondit; Noſti quòd Eſaü frater meus homo pilóſus ſit, & ego lenis : ſi attrectáverit me pater meus, & ſénſerit; tímeo ne putet me ſibi voluiſſe illúdere : & indúcam ſuper me maledictiónem pro benedictióne. Ad quem mater; In me ſit, ait, iſta maledíctio, fili mi : tantùm audi vocem meam, & pergens affer quæ dixi. Abiit, & áttulit : deditque matri. Parávit illa cibos : ſicut velle nóverat patrem illíus. Et véſtibus Eſaü valde bonis, quas apud ſe habébat domi, índuit eum : pelliculaſque hædórum circúm-

dedit mánibus, & colli nuda protexit. Deditque pulmentum : & panes quos cóxerat trádidit. Quibus illátis, dixit : Pater mi. At ille reſpondit : Audio. Quis es tu, fili mi ? Dixitque Jacob : Ego ſum primogénitus tuus Eſaü.

℟. Fide Sara. 458.

Lectio iij.

DIxitque Iſaac : Accéde huc, ut tangam te, fili mi, & probem utrùm tu ſis fílius meus Eſaü, an non. Acceſſit ille ad patrem : & palpáto eo, dixit Iſaac ; Vox quidem, vox Jacob eſt : ſed manus, manus ſunt Eſaü. Et non cognóvit eum, quia pilóſæ manus ſimilitúdinem majóris expréſſerant. Benedícens ergo illi, ait ; Tu es fílius meus Eſau ? Reſpondit : Ego ſum. At ille ; Affer mihi, inquit, cibos de venatióne tua, fili mi : ut benedícat tibi ánima mea. Quos cùm oblátos comediſſet, óbtulit ei étiam vinum : quo hauſtó, dixit ad eum ; Accéde ad me : & da mihi óſculum, fili mi. Acceſſit, & oſculátus eſt eum. Statimque ut ſenſit veſtimentórum illíus fragrántiam, benedícens illi, ait : Ecce odor fílii mei ſicut odor agri pleni, cui benedixit Dóminus. Det tibi Deus de rore cœli, & de pinguédine terræ abundántiam frumenti & vini. Et ſérviant tibi pópuli : & adórent te tribus ; eſto dóminus fratrum tuórum : & incurventur ante te fílii matris tuæ ; qui maledíxerit tibi, ſit ille maledictus : & qui benedíxerit tibi, benedictiónibus repleátur.

℟. Fide óbtulit. 459.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. c. Non ex opéribus, ſed ex vocante dictum eſt : Major ſérviet minóri, ſicut ſcriptum eſt : Jacob dilexi ; Eſaü autem ódio hábui. *Rom.* 9.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Fide, & de futúris benedixit Iſaac, Jacob & Eſaü. *Hebr.* 11.

FERIA TERTIA.

Lectio j.

De libro Géneſis. *Cap.* 27. & 28.

ODerat ſemper Eſaü Jacob, pro benedictióne quâ benedíxerat ei Pater : dixitque in corde ſuo ; Vénient dies luctûs patris mei : & occídam Jacob fratrem meum. Nuntiáta ſunt hæc Rebeccæ ; quæ mittens & vocans Jacob fíliũ ſuum, dixit ad eum : Ecce Eſaü frater tuus minátur ut occídat te. Nunc ergo, fili mi, audi vocem meam ; & conſurgens, fuge ad Laban fratrem meum in Haran : habitabiſque cum eo dies paucos, donec requieſcat furor fratris tui, & ceſſet indignátio ejus ; oblviſcaturque eórum quæ feciſti

Digitized by Google

in eum : póſteà mittam, & addúcam te inde huc. Cur utróque orbábor fílio in uno die ? Dixitque Rebecca ad Iſaac ; Tædet me vitæ meæ propter fílias Heth : ſi accéperit Jacob uxórem de ſtirpe hujus terræ, nolo vívere. Vocávit ítaque Iſaac Jacob, & benedixit eum, præcepitque ei, dicens ; Noli accípere cónjugem de génere Chánaan : ſed vade, & proficíſcere in Meſopotámiam Syriæ, ad domum Bátuel patris matris tuæ, & áccipe tibi inde uxórem de filiábus Laban avúnculi tui. Deus autem omnípotens benedícat tibi, & créſcere te fáciat, atque multíplicet : ut ſis in turbas populórum.

℟. Vocávit. 459.

Lectio ij. Cap. 28.

IGitur egreſſus Jacob de Berſabée, pergébat Haran. Cùmque veniſſet ad quemdam locum, & vellet in eo requiéſcere poſt ſolis occúbitum ; tulit de lapídibus qui jacébant : & ſuppónens cápiti ſuo, dormívit in eódem loco. Viditque in ſomnis ſcalam ſtantem ſuper terram, & cacúmen illíus tangens cœlum ; Angelos quoque Dei aſcendentes & deſcendentes per eam : & Dóminum innixum ſcalæ, dicentem ſibi. Ego ſum Dóminus Deus Abraham patris tui, & Deus Iſaac : terram in qua dormis, tibi dabo & ſémini tuo. Eritque ſemen tuum quaſi pulvis terræ ; dilatáberis ad occidentem, & orientem, & ſeptentriónem, & merídiem : & benedicentur in te & in ſémine tuo cunctæ tribus terræ. Et ero cuſtos tuus quocumquè perréxeris ; & redúcam te in terram hanc : nec dimittam, niſi complévero univerſa quæ dixi.

℟. Appáruit. 460.

Lectio iij. Cap. 35.

ERant autem fílii Jacob duódecim. Fílii Liæ, primogénitus Ruben, & Símeon, & Levi, & Judas, & Iſſachar, & Zabúlon : fílii Rachel, Joſeph & Bénjamin ; fílii Balæ ancillæ Rachélis, Dan & Néphthali : fílii Zelphæ ancillæ Liæ, Gad & Aſer. Hi ſunt fílii Jacob, qui nati ſunt ei in Meſopotámia Syriæ. Venit étiam ad Iſaac patrem ſuum in Mambre civitátem Arbée, hæc eſt Hebron : in qua peregrinátus eſt Abraham & Iſaac. Et compléti ſunt dies Iſaac centum octoginta annórum. Conſumptuſque ætáte, mórtuus eſt ; & appóſitus eſt pópulo ſuo ſenex & plenus diérum : & ſepeliérunt eum Eſaü & Jacob fílii ſui.

℟. Vidit Jacob. 461.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F.

Digitized by Google

Jacob ſupplantávit fratrem ſuum : in Bethel invénit Deum ; & ibi Dóminus locútus eſt nobiſcum. *Oſee*, 12.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Sapiéntia prófugum iræ fratris juſtum deduxit per vias rectas, & oſtendit illi regnum Dei, & dedit illi ſciéntiam ſanctórum : honeſtávit illum in labóribus. *Sap.* 10.

Digitized by Google

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS HIEMALIS.

Die xxx. Novembris.
In Feſto
S. ANDREÆ, APOST.
Duplex-majus.

Omnia de Communi Apoſtolorum, exceptis quæ ſequuntur.

Pridie, *ad* Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Invénit Andréas fratrem ſuum Simónem, & dicit ei: Invénimus Meſſíam; & adduxit eum ad Jeſum. *Joan.* 1.

℣. *Oratio, ut infrà ad Laudes.*
Fit Commem. de Adventu.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.
Lectio iv.

ANdréas Bethsáidæ natus, qui eſt Galilææ vicus: frater Petri, discípulus Joannis Baptiſtæ; cùm eum de Chriſto dicentem audiſſet, Ecce Agnus Dei: ſecútus Jeſum, fratrem quoque ſuum ad eumdem perduxit. Cùm póſteà unà cum fratre piſcarétur in mari Galilææ; ambo à prætereunte Chriſto vocáti illis verbis: Veníte poſt me, fáciam vos fíeri piſcatóres hóminum; nullam interponentes moram, & relictis rétibus: ſecúti ſunt eum. Poſt cujus Reſurrectiónem & Aſcenſiónem Andréas in Scythia prædicávit. Cùmque in Græciam perveniſſet; multis ab idolórum cultu ad Chriſtum colendum adductis: urbem Patras in Achája, cruci ſeu árbori affixus ſuâ morte nobilitávit. Ejus relíquias Conſtántius Imperátor, ex voto Conſtantíni patris, anno vigéſimo regni ſui Conſtantinópolim transferri; & in auguſtíſſimo Apoſtolórum templo collocári curávit: unde póſteà decerpta pígnora diverſis locis quaſi vitæ ſémina diſperſa ſunt.

Lectio v.

Sermo ſancti Petri Chryſólogi. *Sermo.* 133.

BEátus Andréas hódie moriendo pro Dómino: toto virtútis gradu Domínicis incumbit hærére veſtígiis. Nec eum curſus fáciat díſparem fratri: quem natúra símilem, vocátio ſócium, parem grátia ipſa

Digitized by Google

perfécerat. Ad unam vocem Dómini, ſicut ille, patrem, pátriam, cenſum relíquit. Solum eſt quòd témpore Domínicæ paſſiónis fugit; ſed neque hoc impar: quia non eſt grávius fúgere quàm negáre. Sed æquávit fratres vénia: quos ſic diſcréverat culpa. Nam crucem quam refúgerant, póſteà conjunctis víribus, ardenter invádunt; ut unde reátum ſúmpſerant: inde conſcénderent cœlum, inde præmium ſúmerent & corónam. Petrus namque crucem, árborem conſcendit Andréas; ut qui Chriſto cómpati geſtiébant, in ſemetipſis figúram formamque ipsíus exprímerent paſſiónis: & redempti ligno conſummarentur ad palmam. Sic Andréas noſter etſi cedit órdini: præmio tamen non cedit & labóri.

Lectio vj.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

Sermo 2 de S. Andrea, n. 1.

BEáti Andréæ Apóſtoli ſolémnitas hódie celebrátur. Quam ſi piâ ſollicitúdine perſcrutémur: multa invenímus in ea, quæ ædíficent ánimas noſtras. In ipſo síquidem converſiónis ſuæ inítio; magnum nobis perfectæ obediéntiæ præſtat exemplum: quod quidem Chriſtiánis ómnibus neceſsárium. Sola enim eſt cáritas quæ obediéntiam gratam facit & acceptábilem Deo: hílarem quippe datórem díligit Deus. Unde autem in Andréa jamjam moritúro tam ſpirituális mens fuit; tam fervens cáritas, ánimus tam robuſtus: Planè Spíritus erat qui adjuvábat infirmitátem ejus; per quem diffundebátur in corde ipsíus cáritas fortis ut mors: imò & fórtior morte. Cujus ô ſi & nos, partícipes inveniámur! Et ſicut beáto Andréæ crucem & mortem ipſam, ſic nobis quoque labórem & pœniténtiam noſtram fáceret, non ſolùm non moleſtam: ſed étiam deſiderábilem atque omnínò delectábilem eſſe.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii: ſecundùm Matthæum.

Cap. 4.

IN illo témpore: Ambulans Jeſus juxta mare Galilææ; vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus: mittentes rete in mare. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

5. In Ev. habita in Baſ. S. Andreæ, in die nat. ejus. n. 1.

AUdiſtis, fratres caríſſimi, quia ad unius juſſiónis vocem Petrus & An-

dréas, relictis rétibus, ſecúti ſunt Redemptórem; & ad unum Dómini præceptum: hoc quod poſſidére videbantur, oblíti ſunt. In cœlo jam ſedet, qui de converſióne nos ádmonet: jam jugo fídei colla Géntium ſúbdidit; jam mundi glóriam ſtrávit: jam ruínis ejus crebreſcéntibus, diſtricti ſui judícii diem propinquantem denúntiat; & tamen ſuperba mens noſtra non vult hoc ſpontè deſérere: quod quotídie perdit invíta. Quid ergo, fratres caríſſimi, quid in ejus judício dictúri ſumus: qui ab amóre præſentis ſéculi, nec præceptis flécti mur; nec verbéribus emendámur?

Lectio viij. n. 2.

SEd fortaſſe áliquis tácitis ſibi cogitatiónibus dicat; Ad vocem Domínicam uterque iſte piſcátor quid aut quantum dimíſit, qui penè nihil hábuit? Sed hâc in re, fratres caríſſimi, affectum debémus pótiùs pensáre quàm cenſum. Multùm relíquit: qui ſibi nihil retínuit; multùm relíquit: qui quantúmlibet parùm, totum deſéruit. Certè nos & hábita cum amóre poſſidémus; & ea quæ mínimè habémus: ex deſidério quærimus. Multùm ergo Petrus, & Andréas dimíſit: quando uterque étiam deſidéria habendi derelíquit.

Lectio ix. n. 4.

QUia ergo, fratres caríſſimi, beáti Andréæ Apóſtoli natalítia celebrámus: debémus imitári quod cólimus. Oſtendat noſtræ obſéquium devotiónis, immutátæ ſolémnitas mentis; deſpiciámus quæ terréna ſunt: relictis temporálibus, mercémur ætérna. Si autem necdum póſſumus relínquere própria: ſaltem non concupiſcámus aliéna. Si necdum mens noſtra accénditur igne caritátis; in ambitióne ſua hábeat frænum timóris: ut profectûs ſui páſſibus vegetáta, dum ab alienórum appetítu compéſcitur; quandóque ad própria contemnenda perducátur: adjuvante Dómino noſtro Jeſu Chriſto.

Te Deum. [*Et dicitur in Feſtis Duplicibus-minoribus & ſuprà per Adventum.*]

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Erant Petrus & Andréas piſcatóres; & ait illis Jeſus: Veníte poſt me, & fáciam vos fíeri piſcatóres hóminum. At illi contínuò, relictis rétibus, ſecúti ſunt eum. *Matth.* 4.

Oratio.

MAjeſtátem tuam, Dómine, ſupplíciter exorámus; ut ſicut Eccléſiæ tuæ beátus Andréas Apóſtolus éxtitit prædicátor & rector: ita apud te ſit pro

nobis perpétuus interceſſor. Per Dóminum.

Fit Commem. de Adventu.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Omnia detrimentum feci, ut Chriſtum lucrifáciam, ad cognoſcendum illum, & virtútem reſurrectiónis ejus; & ſocietátem paſſiónum ejus, configurátus morti ejus. *Philipp.* 3.

Oratio, ut ſuprà.

Fit Commem. de Adventu.

FESTA DECEMBRIS.

DIE IV.

SANCTÆ BARBARÆ, Virginis & Martyris,

Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS, Ant. Infirma. ℣. Deus præcinxit. xlviij. *Orat.* Deus coróna Vírginum. *infrà.*

Lectio iij.

DUm longè latèque diffúſa per viginti-quátuor annos poſt Sevéri óbitum diútinâ pace fruebátur Ecclésia; ecce válida advérsùs eam, repentíno Maximíni Imperatóris juſſu, séxies inſtauráta eſt perſecútio: in qua multi martyrio fúerunt coronáti. Sed inter omnes qui tunc pro Chriſto cùm sánguine vitam fudérunt; invictâ fortitúdine præſertim emínuit beáta virgo Bárbara, quæ Nicomédiæ Tyranno trádita, poſt diverſa tormentórum génera: martyrii tandem palmam obtínuit. Quàm celebris fúerit apud Græcos ipsíus páſſio: teſtantur tum laudes exímiæ quibus effertur à græcæ Ecclésiæ Scriptóribus; tum Basílicæ ſub ejus patrocínio paſſim exſtructæ: tum dénique ipsíus honóri præcípuè dicáta Feſtívitas. Nec minóri religiónis ſtúdio apud Latínos celebrári cœpit: ex quo per várias Európæ partes diſperſæ ſunt ipsíus relíquiæ.

AD LAUDES, pro Commemorat. ejuſdem, Ant. Factus eſt. ℣. Heréditas. lij.

Oratio.

DEus, coróna Vírginum, qui beátam Bárbaram Vírginem & Mártyrem tuam mérito paſſiónis æternâ glóriâ coronaſti; in hora mortis nos ejus protectióne víſita: & ab ignis æterni flammis propítius defende. Per Dóminum.

DIE VI.

SANCTI NICOLAI, Myrenſis Epiſcopi,

Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS,

Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Deus, qui beátum. *infrà.*

Lectio iij.

NIcoláus Myræ, quæ Lyciæ Metrópolis eſt, Epiſcopus: pópulis ómnibus véteri & vulgátâ famâ notus eſt. Quanto honóre fúerit hábitus à Græcis: vel una teſtátur precátio inſerta Litúrgiæ, quæ ſancti Joannis Chryſóſtomi nómine inſcribitur. Multæ ſub ejus nómine erectæ ſunt Conſtantinópoli Basílicæ. Illíus præſentem opem ſenſiſſe ſe Theodórus, qui Myrenſem ejus ſedem tenébat; coram Pátribus in Nicæna ſecunda Synodo conteſtátus eſt ad aſſerendam & confirmandam, quam priùs impugnáverat: débitam Sanctórum imagínibus veneratiónem. Cùm anno octingentéſimo-ſéptimo dux quidam Arabum, Chumid nómine, Myrâ occupátâ, ſacram urnam in qua ſancti Nicolái corpus aſſervabátur, confríngere tentáret; extempló immánis ventórum procella, marinórum flúctuum ímpetus, tonítruũ fulgurumque promíſcua tempeſtas ádeo claſſem jactávit: ut pleræque naves conquaſsátæ ſubmergerentur; ípſeque Dei hoſtis Chumid, Sancti virtútem expertus: vix ac præter ſpem potúerit effúgere. Ex ejus ſepulcro ſtillábat óleum depellendĩs váriis morbórum genéribus ſalúbre: quod penículo extractum ex urna fidélibus diſtribui ſolébat in váſculis. Eórum nonnullis in Occidentem allátis: cœpit apud Latínos nóminis & miraculórum ejus fama celebrári, quam prædicant nono ſéculo Martyrológia Uſuárdi & Adónis. Aucta eſt autem imprímis ſancti Pontíficis venerátio; ex quo, devaſtátâ à Turcis Myrâ, allátum eſt corpus ejus Bárium in Apúlia: anno ſalútis milléſimo octogéſimo-ſéptimo. Ibi enim exſtructa eſt impenſis civitátis Basílica; quam in honórem ſancti Nicolái Urbánus Papa ſecúndus, poſt biénnium in Apúliam véniens, dedicávit: in eáque ſacrum corpus cóndidit.

AD LAUDES pro Commemorat. ejuſdem, Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. xxv.

Oratio.

DEus, qui beátum Nicoláum Pontíficem innúmeris decoraſti miráculis; tríbue, quæſumus, ut omnes qui ejus implórant auxílium: petitiónum ſuárum ſalutárem conſequantur effectum. Per Dñum.

DIE VIII. DECEMBRIS.

IN FESTO

CONCEPTIONIS

B. MARIÆ VIRGINIS.

SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 8.G. A Mulíere inítium factum eſt peccáti, & per illam omnes mórimur. *Eccli.* 25.

Ant. 6. F. Dixit Dóminus Deus ad mulíerem: Quare hoc feciſti? Quæ reſpondit: Serpens decépit me. *Geneſ.* 3.

Ant. 3. à. Ait Dóminus Deus ad ſerpentem: Quia feciſti hoc, inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus. *Geneſ.* 3.

Ant. 1. D. Ipſa cónteret caput tuum; & tu inſidiáberis calcáneo ejus. *Geneſ.* 3.

Ant. 2. D. Dómine, erit hoc memoriále nóminis tui, cùm manus féminæ dejécerit eum. *Judith*, 9.

Capitulum. Sophon. 3.

LÆtáre & exulta in omni corde, fília Jerúſalem: ábſtulit Dóminus Judícium tuum; avertit inimícos tuos: Rex Iſrael Dóminus in médio tuî.

Hymnus.

DEbitam morti ſóbolem creárat
Eva peccátrix: nova deſtinátur,
Quæ ſacro partu ſcelus atque mortem
Déſtruat, Eva.

Victa ſerpentis fuit illa fraude;
Intimis virus récipit medullis:
Vulnus hæc ſanat, tumidíque colla
Cónterit anguis.

Quò dolus ceſſit? Dómitâ parente,
Tótius ſperat ſóbolis ruínam:
Omnibus reddet Sóboles parentis
Una ſalútem.

Sic lucro cedunt, Dómino volente,
Damna, dum gratâ vice per Maríam

Delet antíquam nova
vita mortem,
Grátia culpam.
Díceris mater quoque noſtra, Virgo;
Te proba noſtram, pia
Virgo, matrem,
Efficax blandis précibus
ſevérum
Fléctere Numen.
Laus ſit æternæ ſua Trinitáti,
Quæ laborantem miſeráta mundum,
Próximos Chriſti, præeunte matre,
Núntiat ortus. Amen.

℣. Deus rex noſter operátus eſt ſalútem: ℟. Tu confregiſti cápita dracónis. *Pſ.* 73.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Benedixit te Dóminus in virtúte ſua, quia per ſe ad níhilum redégit inimícos noſtros. *Judith*, 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. de Adventu.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi, Capit. & Ant. de Feria. Hymnus, Virgo Dei génitrix. 164.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum: * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

LÆtis terra ſonet pláuſibus; huic Dei
Mater Virgo datur: múnere quo nova
Se rerum fácies prótinùs éxerit;
Mundo pax redit áurea.
Hæc eſt illa domus, quâ Deus ádvena
In terris hábitat, digna Deo domus,
Templum grande, ſibi quod própriâ manu
Summus cóndidit Artifex.
Aureis arca vetus fúlſerit úndique
Scintillans rádiis: hæc vácuas decent
Umbras: intérior Núminis ipſius
Arcam nobílitas decet.
Non hîc manna latet, légifer aut lapis,
Non ramus ſtérilis: flos viget hîc ferax
Virtútum; ſacer hîc panis homo Deus
Hîc legis réſidet dator.
Sit laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio:
Ambórum ſit idem Spirítui decus,
Arcánis hábilem qui thálamum modis
Chriſto præparat hóſpiti. Amen.

Pſalmi de Officio parvo.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Sanctificábo tabernáculum teſtimónii; & habitábo in médio filiórum Iſrael, eróque eis Deus. *Exod.* 29.

Ant. 5. a. Opus grande eſt: neque enim hómini

præparátur habitátio, ſed Deo. 1. *Paral.* 29.

Ant. 2. D. Scient gentes quia ego Dóminus ſanctificátor Iſrael, cùm fúerit ſanctificátio mea in médio eórum. *Ezech.* 37.

℣. Hæc réquies mea: ℟. Hìc habitábo, quóniam elégi eam. *Pſ.* 131.

Lectio j.

De Iſaía Prophéta.

Cap. 44.

LAudáte, cœli, quóniam miſericórdiam fecit Dóminus; jubiláte, extréma terræ⁝ reſonáte, montes, laudatiónem, ſaltus & omne lignum ejus; quóniam redémit Dóminus Jacob⁝ & Iſrael gloriábitur. Hæc dicit Dóminus, redemptor tuus & formátor tuus ex útero; Ego ſum Dóminus fáciens ómnia⁝ extendens cœlos ſolus; ſtabíliens terram, & nullus mecum. ¶ Hæc dicit Dóminus Deus; Convertímini ad me⁝ & ſalvi éritis. *Nihil reſpondetur.*

℟. Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus: * Deus in médio ejus: Dóminus virtútum nobiſcum, ſuſceptor noſter Deus Jacob. ℣. Virgo in útero habébit, & páriet fílium; & vocábunt nomen ejus Emmánuel, quod eſt interpretátum, Nobiſcum Deus. * Deus. *Pſ.* 45. *Matth.* 1.

Lectio ij. Cap. 45.

EGo Dóminus, & non eſt alter⁝ formans lucem; & creans ténebras⁝ fáciens pacem; & creans malum⁝ ego Dóminus fáciens ómnia hæc. Roráte, cœli, déſuper; & nubes pluant Juſtum⁝ aperiátur terra, & gérminet Salvatórem; & juſtítia oriátur ſimul⁝ ego Dóminus creávi eum. Hæc dicit.

℟. Elégit Dóminus eam, * Elégit eam in habitatiónem ſibi. ℣. Perficientur ea quæ dicta ſunt à Dómino. * Elégit eam. *Pſ.* 131. *Luc.* 1.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus; Labor Ægypti, & Sabaïm viri ſublímes ad te tranſíbunt, & tui erunt⁝ poſt te ambulábunt, vincti mánicis pergent; & te adorábunt, teque deprecabuntur⁝ Tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus. Verè tu es Deus abſcónditus, Deus Iſrael Salvátor. Confúſi ſunt & erubuérunt omnes⁝ ſimul abiérunt in confuſiónem fabricatóres errórum. Iſrael ſalvátus eſt in Dómino ſalúte æternâ. Hæc dicit.

℟. Deſcendet ſicut plúvia in vellus: * Benedictum nomen majeſtátis ejus in æternum, & † Replébitur majeſtáte ejus omnis terra. ℣. Ecce tabernáculum Dei

cum homínibus, & habitábit cum eis; & ipſe Deus cum eis erit eórum Deus. * Benedictum. Glória Patri. † Replébitur. *Pſ.* 71. *Apoc.* 21.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Ipſa eſt múlier quam præparávit Dóminus Fílio Dómini mei. *Gen.* 24.

Ant. 8. *G.* Benedícam ei, & ex illa dabo Fílium cui benedictúrus ſum. *Gen.* 17.

Ant. 1. *D.* Conſtítuam pactum meum illi in fœdus ſempiternum, & ſémini ejus. *Gen.* 17.

℣. Benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: ℟. Omnes gentes magnificábunt eum. *Pſ.* 71.

Benedictiones de Sanctis.

Lectio iv.

Ex libro ſancti Epiphánii Epíſcopi adverſùs Hæreſes. *Hær.* 78.

MAría ſignificátur per Evam, quæ vivéntium mater enígmatis involúcro nuncupátur. Illic enim mater vivéntium appelláta eſt, cùm jam illud audiſſet: Terra es, & in terram revertéris, poſt tranſgreſſiónem. Idque mirum eſt: quòd poſt offenſiónem ádeò magnum cognómen ei attribútum fuit. Ac ſecundùm id quod ſénſibus óbvium eſt, ab illa Eva totíus géneris humáni orígo in terra deducta eſt; hîc verò à María vita ipſa verè in mundum introducta eſt, ut viventem páriat: & ſit María mater vivéntium. Per enigma ígitur María mater vivéntium vocáta eſt. Tu autem.

℟. Ecce draco ſtetit ante mulíerem quæ erat paritúra Fílium qui rectúrus erat omnes gentes: * Et projectus eſt draco ille magnus, ſerpens antíquus, qui ſedúcit univerſum orbem. ℣. Per manum féminæ percuſſit illum Dóminus Deus noſter: * Et. *Apoc.* 12. *Judith*, 13.

Lectio v.

EVa homínibus cauſam mortis áttulit: per eam quippe mors intrávit in mundum. María verò vitæ cauſam præbuit: per quam vita nobis nata eſt. Atque ídeò Fílius Dei in mundum advénit: & ubi abundávit delictum, ſuperabundávit grátia; & unde mors áccidit: vita illuc acceſſit; ut in mortis locum vita ſuccéderet: & illátam à mulíere mortem, ille qui è mulíere, vita ut eſſet noſtra, natus erat, exclúderet. Et quia illîc quidem Eva, cùm eſſet virgo, in tranſgreſſióne inobediéntiæ éxtitit; rurſus per vírginem facta eſt obediéntia grátiæ: cùm evangelizátus eſt de cœlo adventus vitæ ætern æ ſecundùm carnem.

℟. In multitúdine for-

titúdinis ſuæ dixit ſe júvenes occiſúrum, infantes dare in prædam & vírgines: * Dóminus autem omnípotens nócuit eum, & trádidit eum in manus féminæ, & confódit eum. ℣. Irátus eſt draco in mulíerem; & ábiit fácere prælium cum réliquis de fémine ejus: * Dóminus. *Judith*, 16. *Apoc.* 12.

Lectio vj.

NAm illìc ait ad ſerpentem Deus: Inimicítias ponam inter te & inter illã, inter ſemen tuum & ſemen illíus. Atqui nuſquam ſemen mulíeris invénitur; unde non áliter, quàm per adumbratiónem ad Evam illæ inimicítiæ referuntur, quas cùm hujus ſtirpe ſerpens: atque in eo diábolus & invídia exercent. Et perfectè quidem accommodári ad illam univerſa néqueunt; verè autem implentur in fémine ſancto, exímio, ac ſinguläri: quod à ſola María vírgine ſine ullo viri conſórtio propagátum eſt.

℟. Deus noſter adimplévit miſericórdiã ſuam quam promíſit dómui Iſrael; * Et † Interfécit in manu mea hoſtem pópuli ſui. ℣. Suſcépit Deus Iſrael púerum ſuum, recordátus miſericórdiæ ſuæ: * Et interfécit. Glória. † Interfécit. *Judith*, 13. *Luc.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Ego ſum Deus Abraham patris tui; noli timére, quia ego tecum ſum: benedícam tibi. *Geneſ.* 26.

Ant. 6. *C.* Ponam thronum regni ſuper Iſrael in ſempiternum, ſicut locútus ſum David patri tuo. 3. *Reg.* 9.

Ant. 4. f. Benedictiónes patris tui confortátæ ſunt benedictiónibus patrum ejus, donec veníret deſidérium cóllium æternórum. *Geneſ.* 49.

℣. Diſpóſui teſtamentum electis meis: ℟. Jurávi David: In æternum præparábo ſemen tuum. *Pſ.* 88.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 1.

LIber generatiónis Jeſu Chriſti fílii David: fílii Abraham. Abraham génuit Iſaac: Iſaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. 2. *de Conſenſu Evang.* *Cap.* 1.

MAtthæus Evangeliſta ſic orſus eſt; Liber generatiónis Jeſu Chriſti, fílii David: fílii Abraham. Quo exórdio ſuo ſatis oſtendit generatiónem Chriſti ſecundùm carnem ſe ſuſcepiſſe narrandam. Secundùm hanc enim Chriſtus fílius hóminis eſt, quod étiam ſe

Digitized by Google

ipſe ſæpíſſimè appellat : commendans nobis quid miſericórditer dignátus ſit eſſe pro nobis. Nam illa ſuperna & æterna generátio, ſecundùm quam Filius Dei unigénitus eſt ante omnem creatúram; quia ómnia per ipſum facta ſunt : ita ineffábilis eſt, ut de illa dictum à Prophéta intelligátur; Generatiónem ejus quis ennarrábit?

℟. Abrahæ dictæ ſunt promiſſiónes, & sémini ejus. * Non dicit: Et ſeminibus, quaſi in multis; ſed quaſi in uno, Et sémini tuo: qui eſt Chriſtus. ℣. Dixit Abraham Deus: Státuam pactum meum, ut ſim Deus tuus, & séminis tui poſt te, dabóque tibi & sémini tuo poſſeſſiónem æternam. * Non dicit. *Galat.* 3. *Gen.* 17.

Lectio viij.

EXéquitur ergo humánam generatiónē Chriſti Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans: quos perdúcit ad Joſeph virum Maríæ, de qua natus eſt Jeſus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum à conjúgio Maríæ ſeparandum putáret; quòd non ex ejus concúbitu : ſed virgo péperit Chriſtum. Hoc enim exemplo magníficè inſinuátur fidélibus conjugátis, étiam ſervátâ pari conſenſu continéntiâ; poſſe permanére vocaríque conjúgium, non permixto córporis ſexu : ſed cuſtodíto mentis affectu; præſertim quia naſci eis étiam filius pótuit ſine ullo complexu carnáli : qui propter ſolos gignendos filios adhibendus eſt.

℟. Deus Iſrael erexit cornu ſalútis nobis in domo David púeri ſui, * Ad faciendam miſericórdiam cum pátribus noſtris, & memorári teſtamenti ſui ſancti, quod jurávit ad Abraham. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eam. * Ad faciendam. *Luc.* 1. *Pſ.* 131.

Lectio ix. Cap. 2.

CUm evidenter dicat Apóſtolus Paulus ex sémine David ſecundùm carnem Chriſtum : ipſam quoque Maríam de ſtirpe David áliquam conſanguinitátem duxiſſe dubitáre útique non debémus. Cujus féminæ quóniam nec ſacerdotále genus tacétur : inſinuante Lucâ, quòd cognáta ejus eſſet Elizabeth, quam dicit de filiábus Aaron; firmíſſimè tenendum eſt carnem Chriſti ex utróque génere propagátam, & regum ſcílicet & ſacerdótum : in quibus perſónis apud illum pópulum Hebræórum étiam myſtica únctio figurabátur, id eſt, chriſma; unde Chriſti nomen elúcet : tantò antè étiam illâ eviden-

Digitized by Google

tiſſimâ ſignificatióne prænuntiátum.

℟. Fecit mihi magna qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus: * Et † Misericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. ℣. Cogitáte per generatiónem & generatiónem, quia omnes qui ſperant in eum, non infirmantur; * Et miſericórdia. Glória Patri. † Miſericórdia ejus. *Luc.* 1. *Mach.* 2.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. BEnedicta es tu, 8. G. filia, à Dómino Deo excelſo præ ómnibus mulíeribus ſuper terram. *Judith.* 13.

Ant. 3. a. Dóminus fáciens & formans te; ab útero auxiliátor tuus. *Iſ.* 44.

Ant. 1. f. Ex te mihi egrediétur qui ſit dominátor in Iſrael; & egreſſus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. *Mich.* 5.

Ant. 2. D. Soror.

Canticum. Judith, 16.

INcípite Dómino in tympanis: * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi pſalmum novum: * exaltáte, & invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella: * Dóminus nomen eſt illi.

Qui póſuit caſtra ſua in médio pópuli ſui, * ut erí peret nos de manu ómnium inimicórum noſtrórum.

Venit Aſſur ex móntibus ab Aquilóne, * in multitúdine fortitúdinis ſuæ.

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * & equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit ſe incenſúrum fines meos, * & júvenes meos occiſúrum gládio;

Infantes meos dare in prædam, * & vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum; & trádidit eum in manus féminæ, * & confódit eum. [*Et dicitur per Octavam, quandò ſit de ea.*]

Ant. Soror noſtra es, creſcas: & poſsídeat ſemen tuum portas inimicórum ſuórum. *Gen.* 24.

Ant. 4. d. In te benedicentur univerſæ cognatiónes terræ. *Gen.* 12.

Capitulum. Rom. 15.

ERit radix Jeſſe; & qui exurget régere gentes: in eum gentes ſperábunt.

Hymnus.

MOrtále, cœlo tolle, genus, caput:
En noctis horror déſiit; en jubar
Naſcentis auróræ propinquum
Admónuit properáre Solem.
Sacro tumentes gérmine jam polus

Terras amícis ímbribus
 írrigat:
De ſtirpe Jeſſe virga ſur-
 git
Conſpícuum paritúra flo-
 rem.
Cœleſtis illum grátia Spí-
 ritûs
Inunget: illi Juſtítia &
 Fides,
Timorque caſtus, Veri-
 taſque,
Et Píetas cómites præí-
 bunt.
Hunc ergo, quem tot ſecla
 fidélibus
Votis anhélant, quem
 míſero Deus
Promíſit orbi, ſpem ſa-
 lútis,
Accélera, pia Virgo,
 fructum.
Sit Trinitáti perpétuum de-
 cus,
Inflicta mundo quæ míſe-
 rans mala,
In matre pignus naſcitúri
Non dúbium dat habére
 Chriſti. Amen.

℣. Semel jurávi David in ſancto meo: ℟. Semen ejus in æternum manébit. *Pſ.* 88.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. In me ancilla ſua adimplévit Dóminus Deus noſter miſericórdiam ſuam, quam promíſit dómui Iſrael. *Judith*, 13.

Oratio.

FAmulis tuis, quæſumus, Dómine, cœleſtis grátiæ munus impertíre; ut quibus beátæ Vírginis partus éxtitit ſalútis exórdium: Conceptiónis ejus votíva ſolémnitas pacis tríbuat incrementum. Per Dóminum.

Fit Commem. de Adventu.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spí-
 ritu,
In ſempiterna ſécula.
 Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Benedicta es.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Ann.* 1546. *Seſſ.* 5. *Decret. de Peccato originali.*

DEclárat ſancta Synodus, non eſſe ſuæ intentiónis comprehéndere in decréto ubi de peccáto origináli ágitur, beátam & immaculátam vírginem Maríam Dei genitrícem; ſed obſervandas eſſe Conſtitutiónes Sixti Papæ quarti: ſub pœnis in eis Conſtitutiónibus contentis, quas ínnovat.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℟. Deo grátias.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Dóminus.

Capitulum. Eccli. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi; In Jacob inhábita, & in Iſrael hereditáre : & in electis meis mitte radíces.

℟. *br.* De ventre matris meæ * Deus meus es tu. * Allelúia, allelúia. De ventre. ℣. Spes mea * ab ubéribus matris meæ. * Allelúia. Glória. De ventre. *Pſ.* 21.

℣. Tu poſſediſti, Dómine, renes meos: ℟. Suſcepiſti me de útero matris meæ. *Pſ.* 138.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Ex te mihi egrediétur.

Capitulum. Mich. 5.

DAbit eos uſque ad tempus; in quo partúriens páriet : & relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Iſrael.

℟. *br.* Prope timentes Dóminum * ſalutáre ipsíus. * Allelúia, allelúia. Prope. ℣. Ut inhábitet glória * in terra noſtra * Allelúia. Glória. Prope.

℣. Dóminus dabit benignitátem, ℟. Et terra noſt a dabit fructum ſuum. *Pſ.* 84.

AD NONAM.

A t. 4. d. In te.

Capitulum. Judith, 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit; ut non recédat laus tua de ore hóminum : qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Ipſe eſt Dóminus Deus tuus, * & adorábunt eum. * Allelúia, allelúia. Ipſe. ℣. Vultum tuum deprecabuntur * omnes dívites plebis. * Allelúia. Glória. Ipſe.

℣. Pópuli confitebuntur tibi in æternum: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Pſ.* 44.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Officio parvo.

Ant. 2. D. SIcut lílium inter ſpinas, ſic amíca mea inter filias. *Cant.* 2.

Ant. 4. E. Tota pulchra es, amíca mea; & mácula non eſt in te. *Cant.* 4.

Ant. 1. f. Hortus conclúſus ſoror mea ſponſa; hortus conclúſus, fons ſignátus. *Cant.* 4.

Ant. 5. C. Fons hortórum, púteus aquárum vivéntium, quæ fluunt ímpetu de Líbano. *Cant.* 4.

Ant. 7. d. Surge, amíca mea, ſpecióſa mea; & veni. *Cant.* 2.

Capitulum. Iſ. 62.

VOcábitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominábit; & eris coróna glóriæ in manu Dómini : & diadéma regni in manu Dei tui.

Hymnus.

UNus bonórum fons, Deus, ómnium,

Quam

Quàm liberáli fundis opes manu!
Non antè conceſſis Mariam
Quot próperas cumuláre donis!
Inter rigentes ſeu roſa cláuditur
Spinas, & acres vincit acúleos;
Præſens amáram virulenti
Grátia vim frúticis retundit.
Quantùm pudícas ínclyta vírgines
Præſtat, remóto quæ dóminam gradu
Sequuntur, & Regis parentem
Sidéreâ comitantur aulâ!
Nec Angelórum par decus: hi Deo
Adſtant ſedenti; fert hóminem Deum
María, nomen dulce matris
Virgíneo ſócians honóri.
Regína mundi Virgo, cliéntium
Tutéla, mœſtis perfúgium reis,
Fer noſtra Nato vota: triſtem
Non pátitur génitrix repulſam.
Sit Trinitáti perpétuum decus,
Inflicta mundo quæ míſerans mala,
In matre pignus naſcitúri
Non dúbium dat habére Chriſti. Amen.

Pars Hiemalis.

℣. Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs: ℟. In fímbriis áureis circumamicta varietátibus. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* I. D. Una eſt columba mea, perfecta mea: vidérunt eam fíliæ, & beatíſſimam prædicavérunt. *Cant.* 6.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. de Adventu.

AD COMPLETORIUM, Pſalmi, Capit. & Ant. de Dominica. Hymnus, Virgo Dei génitrix. 164.

[*IN PRIMATIALI tantùm, Feſtum Conceptionis B. Mariæ Virg. celebratur cum Octava, ut ſequitur:*

DIEBUS INTRA OCTAVAM CONCEPTIONIS B. MARIÆ VIRGINIS.

Semiduplex minus.

Omnia ut in die, ſervatis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiph. ℣. *&* ℟℟℟. *ſumuntur ex Nocturno diei, ſecundùm Feriam; id eſt, Feriâ ij. & v. è I. Noct. Feriâ iij. & vj. è II. Noct. Feriâ iv. & Sabbato, è III. Nocturno.*

Lectiones de Scriptura occurrente, exceptis quæ infrà in qualibet die habentur.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Canticum de Feſto.

Ant. ſola, 8. G. Benedí-

ćta es tu, fília, à Dómino Deo excelſo præ ómnibus muliéribus ſuper terram. *Judith*, 13.

Fit Commemoratio de Adventu.

AD HORAS ut in die.

AD VESPERAS.

Antiphona ſola. 4. E. Tota pulchra es, amíca mea; & mácula non eſt in te. *Cant.* 4.

Fit Commemoratio de Adventu.

AD COMPLETORIUM.

Omnia de Feria. Hymnus, Virgo Dei génitrix. 164.

DOMINICA INTRA OCTAVAM, totum Officium fiet de Dominica, ut in Proprio de Tempore, incipiendo à I. Veſperis, quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem. Ad Officium Nocturnum nona Lectio erit de octava Conceptionis B. M. V. cujus fiet Commemoratio in utriſque Veſperis, & Laudibus.]

DIE IX.

[*In Primatiali*,

DE OCTAVA.

Lect. j. & ij. de Script. occurrente; è tribus duæ.

Lectio iij.

Sermo ſancti Irenæi Epíſcopi & Mártyris. *Lib.* 3. *contra hæreſ. cap.* 31. *ſecul.* 2.

SEcundùm repromiſſiónem Dei de ventre David ſuſcitátur rex æternus: & quemádmodùm protoplaſtus ille Adam de rudi terra, & de adhuc vírgine hábuit ſubſtántiam; ita recapítulans in ſe Adam, ipſe Verbum exiſtens ex María, quæ adhuc erat virgo: rectè accipiébat generatiónem Adæ recapitulatiónis. Quare ígitur non íterùm ſúmpſerit limum Deus, ſed ex María operátus eſt plaſmatiónem fíeri? Ut non ália plaſmátio fíeret; neque ália eſſet plaſmátio quæ ſalvarétur: ſed éadem ipſa recapitularétur, ſervátâ ſimilitúdine.]

Extra Primatialem, omnia de Feria occurrente.

AD VESPERAS fit Commem. S. Eulaliæ Virginis & Mart. Ant. Infirma. ℣. Deus præcinxit. xlviij. *Oratio*, Deus, qui inter cétera. lij.

DIE X.

[*In Primatiali*,

DE OCTAVA.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus una.

Lectio ij.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi. *Ex lib. de nat. & grat. c.* 36.

DE ſancta Vírgine María propter honórem Dómini nullam prorſùs, cùm de peccátis ágitur, habéri volo quæſtiónem. Undè enim ſcimus, quid ei plus grátiæ collátum fúe-

rit ad vincendum omni ex parte peccátum, quæ concípere ac párere méruit, quem conſtat nullum habuiſſe peccátum? Hâc ergo Vírgine exceptâ, ſi omnes illos ſanctos, & ſanctas, cùm hîc víverent, congregáre poſſémus, & interrogáre utrùm eſſent ſine peccáto; quid fuiſſe reſponſúros putámus? Quantâlibet fúerint in hoc córpore excelléntiâ ſanctitátis; ſi hoc interrogári potuiſſent, unâ voce exclamaſſent illud quod ait Joannes Apóſtolus: Si dixérimus quia peccátum non habémus; nos ipſos decípimus: & véritas in nobis non eſt.

Lectio iij. Eulália. *ut infrà.*]

Extra Primatialem, de Feria. Lect. j. & ij. de Scriptura occurrente; è tribus duæ.

Lectio iij.

De ſancta Eulalia.

EUlália virgo, Eméritæ in Hiſpánia nóbili génere orta, nobilióri morte Chriſtum confeſſa eſt. Hæc ſub Maximiáno Imperatóre, cùm eſſet annórum duódecim; ſæviente in Chriſtiános perſecutióne, martyrium ſítiens: ſe ſpontè Tyranno offerre cupiébat. Sed eam mater aliquándiu procul ab urbe abſcondit. Verùm illa martyrii impátiens, divíno afflâta Spíritu aufúgit ſola; & ſe Daciáno Præſidi fidenter óbtulit: idolórum impietátem, & ejus in Chriſtiános crudelitátem reprehendens. Cui blándiens primùm Tyrannus; deindè minas intentans: cùm Virgo è contrà pede ſimulácra, & thuríbula proculcáret; úngulis eam dirè lacerári jubet: quæ ſine flétibus, Chriſti laudes læta canébat. Demùm fácibus úndiquè in látera & ſtómachum accenſis; hauſto igne: ſacram Deo ánimam efflávit.

AD LAUDES pro Commemoratione S. Eulaliæ Virg. & Mart. Ant. Factus eſt. ℣. Heréditas. *Oratio*, Deus qui inter cétera. lij.

DIE XI.

[*In Primatiali*,

DE OCTAVA.

Lect. j. & ij. de Script. occurrente; è tribus duæ.

Lectio iij.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis. *Homil.* 2. *de laudibus Virg.*

MIſſus eſt Angelus ad vírginē carne, vírginem mente, vírginem profeſſióne; vírginem déniquè, qualem deſcríbit Apóſtolus: mente & córpore ſanctam, nec nóviter, nec fortúitò inventam; ſed à ſéculo electam: ab Altíſſimo præcógnitam, & ſibi præparátam; ab Angelis ſervá-

tam, à Pátribus præſignátam: à Prophétis promiſſam. Scrutáre ſcriptúras: & proba quæ dico. Quam tibi áliam prædixiſſe Deus vidétur, quandò ad ſerpentem ait; Inimicítias ponam inter te & mulíerem? & ſi adhuc dúbitas, quod de María non díxerit; Audi quod ſéquitur: Ipſa cónteret caput tuum. Cui hæc ſerváta victória eſt, niſi Maríæ?]

Extra Primatialem, omnia de Feria occurrente.

DIE XII.

[*In Primatiali*,

DE OCTAVA.

Lect. j. & ij. de Script. occurrente; è tribus duæ.

Lectio iij.

Sermo ſancti Anſelmi Epíſcopi. *Lib. de concept. Virginis & origin. pecc. cap.* 18.

QUamvis de mundíſſima vírgine Fílius Dei veríſſimè conceptus ſit, non tamen hoc eâ neceſſitáte factum eſt, quaſi de peccatríce parente juſta sóboles rationabíliter generári per hujúſmodi propagatiónem nequíret: ſed quia decébat ut illíus hóminis concéptio de matre puríſſima fíeret. Nempè decens erat, ut eâ puritáte, quâ major ſub Deo nequit intélligi, virgo illa nitéret; cui Deus Pater únicum Fílium ſuum, quem de corde ſuo æquálem ſibi génitum, tanquam ſeipſum diligébat, ita dare diſponébat: ut naturáliter eſſet unus idemque commúnis Dei Patris & Vírginis Fílius.]

Extra Primatialem, omnia de Feria occurrente.

AD VESPERAS, fit Commem. ſanctæ Luciæ, Virg. & Mart. Ant. Infirma. ℣. Deus præcinxit. xlviij. *Orat.* Intercéſſio. *infrà*, 486.

DIE XIII.

[*In Primatiali*,

DE OCTAVA.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus una.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Petri Chryſólogi. 143. *de Annunt. B. M. V.*

VIdétis quibus eſt Virgo oppignerâta munéribus. Ave grátiâ plena: Dóminus tecum. Ave, hoc eſt, áccipe. Quid? virtútes múnerum, non pudóris. Ave grátiâ plena. Hæc eſt grátia, quæ dedit cœlis glóriam, terris Deum; fidem géntibus, finem vítiis: vitæ órdinem, móribus diſciplínam. Hanc grátiam détulit Angelus; accépit Virgo: ſalútem ſéculis redditúra. Ave grátiâ plena. Quia ſíngulis grátia ſe eſt largíta per partes: Maríæ verò ſimul ſe

totam dedit grátiæ plenitúdo.

Lect. iij. de ſancta Lucia; ut infrà.]

Extra Primatialem, de Feria. Lect. j. & ij. de Script. occurrente; è tribus duæ.

Lectio iij.
De ſancta Lucia.

Ex libro ſancti Adelmi Epíſcopi de láudibus ſanctæ virginitátis. *C.* 23.

SIcut Catanenſe municípium, præ céteris Trinácriæ úrbibus, Agathæ martyrio felíciter coronátur; ita famosíſſimæ Chriſti tirúnculæ Lúciæ prærogatívâ, Syracúſæ, óppidum Sicíliæ : prósperis ſuccéſſibus ſublimantur. Quæ genitrícem prolixâ valetúdine fatigátam, & méritis Agathæ à rivo cruóris curátam; cùm alternátim confabularentur, hujuſcémodi précibus interpellans : per ipſam, inquit, te déprecor, quæ te ſervávit, ne tu mihi ſponſum nómines, nec de mea poſteritáte fructum immortalitátis inquíras; ſed ómnia quæ mihi eunti ad corruptiónis meæ auctórem hóminem moritúrum eras datúra : da mihi eunti ad integritátis meæ auctórem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum. Matre ígitur conſentiente, fit rerum repentína diſtráctio; arcárum cimélia: ſtellæ referantur : mancórum marſúpia replentur; ſponſália erogantur crepúndia : & cœli comparantur triclínia; ac dum carnále diſſipátur patrimónium : ſpirituále exercétur matrimónium. Verùm pro hujúſmodi negótio ſponſus iracúndiæ fácibus inflammátur. Paſcháſius Conſul tribunítiâ poteſtáte fretus, facti angore affícitur; eò quòd Chriſti tirúncula, nec ſermónum ſeveritáte caſtigáta, nec lenónum falláci lenocínio trádita : à rígido virginitátis propóſito pénitùs inflecti váluit. Quamvìs téſtibus conſtrictam, ad deteſtábile proſtíbulum & invíſum lupánar ſcortórum trúdere niterentur Sanctam; ſed ab omni magórum máchina illæſam : & arúſpicum ſuperſtitióne incontaminátam Chriſti tutéla protexit. Poſtrémò furibundus Conſul flammívomis aſſandam tórribus trádidit; ita ut atræ picis & resínæ fomentum cum ſcintillante óleo : rogórum incéndia cumulárent. Sed hæc divínæ poteſtátis ímbribus ſopíta : dicto cítiùs tabuérunt. Igitur beáta Lúcia, ſalvo pudóris ſignáculo, & conſummáto vitæ currículo : glorióſum martyrii triumphum méruit; dum mucróne confoſſa, máluit purpúreum ſánguinem fúndere : quàm

pretióſam pudicítiam pérdere.

AD LAUDES, pro Commem. ſanctæ Luciæ, Virg. & Mart. Ant. Factus eſt. ℣. Heréditas. lij.

Oratio.

INterceſſio nos, quæſumus, Dómine, ſanctæ Lúciæ Mártyris tuæ votíva confóveat; ut ejus ſacra natalítia & temporáliter frequentémus: & conſpiciámus ætérna. Per Dóminum noſtrum.

DIE XIV.

[*In Primatiali*,

DE OCTAVA.

Lect. j. & ij. de Script. occurrente; è tribus duæ.

Lectio iij.

Ex ſancto Petro Venerábili, Abbáte Cluniacenſi. *Lib.* 3. *Epiſt.* 7.

SAnctâ Vírgine exceptâ, ſi omnes ſanctos & ſanctas dùm hîc víverent, congregáre poſſémus, & interrogáre utrùm eſſent ſine peccáto; ſine dúbio reſpondiſſent, quod de ſe Joannes étiam Apóſtolus ait: Si dixérimus quia peccátum non habémus, noſmetipſos ſedúcimus, & véritas in nobis non eſt. Nullo autem pacto eſſe pótuit, vel débuit, ipsâ ratióne hoc ipſum vociferante; ut Spíritûs ſancti ſacrárium, Fílii Dei reclinatórium, totíus deitátis ſólium: quælibet vel parva peccáti nubécula ſubintráverit.]

Extra Primatialem, omnia de Feria occurrente.

DIE XV.

[*In Primatiali*,

OCTAVA CONCEPTIONIS B. MARIÆ VIRGINIS.

Semiduplex-majus.

Omnia, ut ceteris diebus intra Octavam, præter ſequentia.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus una.

Lectio ij.

Ex libro ſancti Epipháníi Epíſcopi adversùs hæreſes. *Hæreſi.* 78.

SEcundùm id quod ſénſibus óbvium eſt: ab Heva totíus géneris humáni orígo in terra deducta eſt. Hîc verò à María vita ipſa verè in mundum introducta eſt, ut viventem páriat: & ſit María mater vivéntium. Heva homínibus cauſam mortis áttulit: per eam quippè mors intrávit in mundum. María verò vitæ cauſam præbuit: per quam vita nobis nata eſt. Atque ídeò Fílius Dei in mundum advénit: & ubi abundávit delictum; ſuperabundávit grátia: & undè mors áccidit; vita illinc proceſſit: ut in mortis locum vita ſuccéderet, & illátam à muliére mortem, ille qui è muliére, vita

ut eſſet noſtra, natus erat, exclúderet.

Lectio iij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 1. 1. 2.

LIber generatiónis Jeſu Chriſti, fílii David fílii Abraham. Abraham génuit Iſaac Iſaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi.

2. *in Matthæum.*

DUæ ſunt quæſtiónes, cur matris genealógia non téxitur & cur Joſeph qui nihil cóntulit ad generatiónem, ab Evangeliſta memorátur. Vidétur enim hoc redundáre & illud deſiderári. Quid ergo priùs perquirendum eſt? Quómodò ex Dávide Virgo orta fúerit? Audi Deum Gabriéli præcipientem, ut adíret Vírginem deſponſátam viro, cui nomen erat Joſeph, de domo & família David. Quid clárius póſtulas, cùm audis de domo & família David Vírginem fuiſſe? Unde patet Joſeph étiam inde ortum fuiſſe. Lex quippe erat quæ vetáret uxóres dúcere, niſi ex própria tribu. Non modò non licébat ex ália tribu uxórem dúcere ſed neque ex ália família. Jam verò óperæ prétium fúerit dícere cur non Vírginis, ſed Joſéphi genealógiam dúxerit. Qua de cauſa ígitur? Non erat mos apud Judæos mulíerum genealógias téxere. Ut ítaque diſcámus quæ eſſet María, & undè orta, legeſque intactæ manérent; ſponſi ejus genealógiam contéxuit & ex domo David oſtendit eſſe. Hoc enim commonſtráto; illud quoque ſimul oſténditur Vírginem étiam indè ortam fuiſſe quandóquidem, noluiſſet juſtus ille aliundè uxórem accípere.]

Extra Primatialem, omnia de Feria occurrente.

DIE XVII.

SANCTÆ COLUMBÆ, Virginis & Martyris, *Commemoratio.*

Pridie AD VESPERAS, *Ant.* Infirma. ℣. Deus præcinxit. xlviij. *Orat.* Omnípotens. lij.

Lectio iij.

CÉlebris eſt hódie Sénonis in Gálliis páſſio ſanctæ Columbæ vírginis, quæ ſub Aureliáno júdice vel príncipe, pro fídei & caſtitátis defenſióne, ſuperátis ígnibus gládio cæſa eſt. Hæc in eádem urbe, jam à ſéptimo ſéculo, inſigne ſui nóminis monaſtérium hábuit in quo beátus Lupus Senonenſis Antiſtes, ad pedes ſanctæ Mártyris, ſibi parávit ſepulcrum. Póſteà revelátis ſub Veniló-

Digitized by Google

ne Senonenſi Antíſtite, nono ſéculo, ejus Relíquiis, non ſolùm in Gállia; ſed & in Itália paſſim & Hiſpánia, celebérrimâ veneratióne: nóminis ejus memória propagáta eſt.

AD LAUDES pro Commem. ejuſdem, Ant. Factus eſt. ℣. Heréditas. *Orat.* Omnípotens. lij.

AD VESPERAS fit Commem. S. Gatiani, Epiſcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Orat.* Deus, qui pópulis. xxv.

DIE XVIII.
SANCTI GATIANI, Turonenſis Epiſcopi,
Commemoratio.

Lectio iij.

GAtiánus à Románo Pontífice ordinátus Géntium Epíſcopus; unà cum ſex áliis Evangélium prædicatúrus, in Gállias ſub densíſſimis idololatríæ ténebris adhuc jacentes: Româ miſſus eſt. Dum ſociórum álii in álias regiónes diſperſi pópulos ad Chriſtum addúcere verbo & ópere ſatagébant: ipſe Túrones advéniens, hujus civitátis íncolas falſis numínibus valde mancipátos chriſtiánâ fide erudíre cœpit. Repulsus primùm à rudi pópulo, inter injúrias, minas & vérbera: ſancto propóſito nihilóminùs inſtitit. Póſteà res, opitulante Deo, ita próſperum hábuit éxitum; ut quos crédere priùs deterrúerat doctrínæ nóvitas: rebelles ánimos in veritátis amórem ſensìm compúlerit miraculórum auctóritas. Quapropter auctus in dies fidélium númerus in módicam brevì coáluit Eccléſiam; quam die Domínicâ clánculùm, ad ſacra tútiùs celebranda myſtéria: Gatiánus congregábat. Non Turonénſibus tantùm curam impendit; miſit étiam ad vicínas gentes operários: quorum labóribus Chriſtiána relígio longè diffúsa eſt. Exactis tandem in hac Paſtoráli ſollicitúdine quinquaginta annis; poſt multos labóres, extrémaque plúries pro fide paſſus: circa finem ſéculi tértii in Chriſto quiévit.

AD LAUDES, pro ejuſdem Commem. Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. *Oratio*, Deus, qui pópulis. xxv.

DIE XXI.
In Feſto S. THOMÆ APOSTOLI.
Duplex-majus.

Omnia de Communi Apoſt. exceptis quæ ſequuntur.

Pridie ad Magnif. *Ant.* 7. a. Dixit Jeſus Thomæ: Ego ſum via, & véritas, & vita; nemo venit ad Patrem niſi per me. *Joan.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Digitized by Google

Fit Commem. de Adventu per Antiph. O.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

THomas, qui & Dídymus, unus fuit ex duódecim quos Chriſtus è diſcípulis ſuis elégit : & Apóſtolos nominávit. Dóminum, audítâ morte Lázari, in Judæam proficiſci volentem; cùm diſcípuli objecto lapidatiónis perículo deterrére conarentur, dixit Thomas : Eámus & nos, ut moriámur cum eo. Cùm autem Chriſtus tranſitúrus ad Patrem dixiſſet diſcípulis : Vado paráre vobis locum; ſciſcitátus Thomas quò váderet & quam iníret viam : his ab eo verbis edoctus eſt; Ego ſum via, & véritas, & vita : nemo venit ad Patrem, niſi per me.

Lectio v.

POſt octo à Reſurrectióne dies vidit ſtantem Dóminum in médio diſcipulórum; & qui priùs eum reſurrexiſſe non credíderat, præſentem intúitus, exclamávit : Dóminus meus & Deus meus. Erat autem cum Petro & Nathanaéle & fíliis Zebedæi, & duóbus áliis diſcípulis : quandò manifeſtávit ſe íterùm Jeſus ad mare Tiberíadis. Poſt acceptum Spíritum ſanctum : Parthis & Medis Evangélium annuntiávit. Tum ad Indos ſe cóntulit; quibus in Chriſtiána religióne erudítis : apoſtolátûs honórem martyrii corónâ cumulávit.

Lectio vj.

MAximo in honóre apud fidéles fuit : cujus plúrima olim extitére monumenta. In Indiæ loco in quo corpus ejus primùm cónditum fuit; exſtructum eſt monaſtérium, & templum miræ magnitúdinis : in quo Deus multis miráculis Apóſtoli ſui glóriam declarávit. Edeſſæ in Meſopotámia quò ejus relíquiæ tranſlátæ ſunt; ædificáta eſt Baſílica inſignis, ejuſque nómine dicáta : in qua propter loci ſanctitátem Collectæ ſine intermiſſióne celebrabantur. Hujus ſpectandæ causâ Valens Imperátor Edeſſam profectus : cùm pulſos ex ea orthodoxos úndiquè in campum vicínum conflúere ægrè ferret; extréma quæque licèt minátus, fruſtrà prohibére tentávit : & parátos omnes invénit ad mortem pro fide oppetendam.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii : ſecundùm Joannem.

Cap. 20.

IN illo témpore : Thomas, unus ex duódecim,

Digitized by Google

qui dícitur Dídymus; non erat cum eis: quandò venit Jeſus. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 26. *in Evang. n.* 2.

QUid, fratres cariſſimi; quid inter hæc animadvértitis? Numquid caſu geſtum créditis, ut electus ille diſcípulus tunc deeſſet: pòſt autem véniens audíret; áudiens dubitáret; dúbitans palpáret; palpans créderet? Non hoc caſu, ſed divínâ diſpenſatióne geſtum eſt. Egit namque miro modo ſuperna cleméntia; ut diſcípulus ille dúbitans, dum in magiſtro ſuo vúlnera palpáret carnis: in nobis vúlnera ſanáret infidelitátis. Plùs enim nobis Thomæ infidélitas ad fidẽ, quàm fides credéntium diſcipulórum prófuit; quia dum ille ad fidem palpando redúcitur: noſtra mens omni dubitatióne poſtpóſita, in fide ſolidâtur.

Lectio viij. n. 8.

SIc quippe diſcípulum Dóminus poſt Reſurrectiónem ſuam dubitáre permíſit, nec tamen in dubitatióne deſéruit; ſicut ante nativitátem ſuam habére Maríam ſponſum vóluit: qui tamen ad ejus núptias non pervénit. Nam ita factus eſt diſcípulus dúbitans & palpans; teſtis veræ Reſurrectiónis: ſicut ſponſus matris fúerat cuſtos integérrimæ virginitátis. Palpávit autem, & exclamávit: Dóminus meus & Deus meus. Dicit ei Jeſus: Quia vidiſti me, Thoma, credidiſti. Cùm Paulus Apóſtolus dicat; Eſt autem fides ſperandárum ſubſtántia rerum, argumentum non apparéntium: profectò liquet quia fides illárum rerum argumentum eſt, quæ apparére non poſſunt. Quæ étenim appárent, jam fidem non habent: ſed agnitiónem.

Lectio ix. n. 9.

DUm ergo vidit Thomas, dum palpávit, cur ei dícitur; Quia vidiſti me, credidiſti? Sed áliud vidit, áliud crédidit. A mortáli quippe hómine divínitas vidéri non pótuit. Hóminem ergo vidit; & Deum confeſſus eſt, dicens: Dóminus meus & Deus meus. Videndo ergo crédidit; qui conſiderando verum hóminem: hunc Deum eſſe quem vidére non póterat, exclamávit. Lætíficat valde quod ſéquitur: Beáti qui non vidérunt, & credidérunt. In qua nimírum ſenténtia nos ſpeciáliter ſignáti ſumus; qui eum quem carne non vídimus: mente retinémus. Nos ſignáti ſumus: ſed ſi fidem noſtram opéribus ſéquimur. Ille étenim verè credit:

Digitized by Google

qui exercet operando quod credit.

Te Deum.

Ad Benedíctus. *Ant.* 6. F. Vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum : & noli eſſe incrédulus, ſed fidélis. *Joan.* 20.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, beáti Apóſtoli tui Thomæ ſolemnitátibus gloriári ; ut ejus ſemper & patrocíniis ſublevémur : & fidem cóngruâ devotióne ſectémur. Per Dóminum.

Fit Commem. de Adventu.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Quia vidiſti me, Thoma, credidiſti : beáti qui non vidérunt, & credidérunt. *Joan.* 20.

Pro Commem. de Adventu, Ant. O. ℣. *& Orat. Dominicæ præcedentis.*

DIE XXIII.
SANCTÆ ANASTASIÆ,
Viduæ & Martyris,
Commemoratio.

Pridie AD VESPERAS, Ant. Deus cœlórum. ℣. Factus es. lvj. *Orat.* Deus, cujus grátia. lix.

Lectio iij.

ANaſtáſia éthnicum patrem è Románis procéribus, matrem verò chriſtiánam hábuit, cujus documentis & exemplo ab infántia Deo ſervíre didicit. Adoleſcéntulam adhuc, poſt matris óbitum, ipſam chriſtiánâ ſide boniſque móribus erudíre beátus Chryſógonus impensè curávit. Adultam verò pater viro quidem nóbili núptui trádidit ; ſed qui idólis addictus, praviſque úſibus bona diſſipans, uxórem Religiónis ódio ita domi conclúſit : ut ipſa nec Chriſti ſervis opitulári, nec chriſtiános conventus adíre poſſet. Sed orbáta viro, ſui tandem ac bonórum compos, cùm facultátes omnes paupéribus erogaſſet ; audítâ Chryſógoni morte, occurrit Aquiléïam, ut córpori ejus quod à Zoïlo Presbytero ſimul ſublátum accéperat, juſta reddenda procuráret : unde, ut cordi ſemper illi fúerat, ſédulam Chriſti Confeſſóribus & Martyribus, in Illyricum & Macedóniam uſque óperam impendens, à multis ſubinde præſídibus & præfectis vexáta ; tandem poſt menſes à Chrysógoni morte trédecim, ſub Floro júdice, váriis affecta cruciátibus : in ora Illyridis marítima martyrium conſummávit octávo Calendas Januárii. Sepulta eſt apud Jadéram, ubi túmulum ejus cum Chryſógoni caténa, oſtentábat adhuc poſt ſex ſécula : quæ nunc eſt Cathedrális Eccléſia Jaderenſis. Ejus no-

men quotídie in Románа Ecclésia ad altáris ſacrifícium recitátur.

AD LAUDES, *pro Commem. ejuſdem*, *Ant.* Invocávi. ℣. Adhæſit. *Oratio*, Deus, cujus grátia. lix.

¶ *Officia Feſtorum quæ deinceps uſque ad diem XIV. Januarii in Calendario ſequuntur, habentur in Proprio de Tempore.*

FESTA JANUARII.

¶ *A die 2. Januarii uſque ad Præſentationem Domini, ſingulis diebus, etiam Dominicis & Duplicibus-majoribus, in Officio tam de Tempore quàm de Sanctis, etiamſi Septuageſima intervenerit, (exceptis Feſtis Solemnibus, diebus intra Octavas, & Sabbatis quibus fit Officium de Beata,) poſt Orationem de die, vel poſt Commemorationes, ſi quæ ſint facienda, fit Commemoratio de Virgine Deipara, ut ſequitur.*

AD LAUDES, *Ant.* Péperit María fílium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. *Luc.* 2.

℣. Homo natus eſt in ea: ℟. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. *Pſ.* 86.

Oratio.

Beáta témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ vírginis conſecraſti: quæſumus, Dómine; ut ejuſdem Dei Genitrícis interceſſióne, & in illo renaſci: & tanti myſtérii fructum júgiter in nobis conſerváre mereámur. Per eumdem.

In ℟℟℟. *Hor. duplex* Allelúia. *uſque ad Epiphaniam.*

AD VESP. pro Commem. de Virgine Deipara.

Ant. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. Quinímò, beáti qui áudiunt verbum Dei, & cuſtódiunt illud. *Luc.* 11.

℣. Benedixiſti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertiſti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Orat. Beáta témpora. *ut ſuprà.*]

DIE XIII.

Hodie, vel ſi ſit Sabbatum, die ſequenti, pro Commemoratione minore Omnium Fidelium Defunctorum, poſt Completorium recitatur in choro Officium Defunctorum, ſcilicet, unum tantùm Nocturnum cum Laudibus. Extra Chorum recitatur ad libitum.

DIE XIV.

In Feſto
SANCTI FELICIS,
NOLANI PRESBYTERI;
Confeſſoris fidei.

Semiduplex - minus.

Omnia de Communi Juſtorum, additis quæ ſequuntur.

Digitized by Google

Oratio, Deus, qui beátum. *infrà.*

AD NOCT. Lectio j. de Script. occurrente; è tribus ſit una: & ſic in omnibus Semiduplicibus-minoribus.

Lectio ij.

FElix, Présbyter Nolánus, à Máximo Epíſcopo, qui declinandæ perſecutiónis causâ, juxta Dómini præceptum ſecéſſerat: paſcendi gregis curam ad tempus accépit. Quo múnere dum fúngitur, ab iis qui Pontíficem quærébant, conjícitur in cárcerem; ſed ab Angelo eductus, Máximum in monte latitantem adit: exánimem penè & humi jacentem érigit; uvâ divínitùs in ſéntibus repertâ refocillat: revectumque húmeris commendat ánui quæ ſola ex Præſulis famulítio ſupérerat. Felix domum reverſus, in ea látuit: donec pax Eccléſiæ redderétur. Exortâ rurſùs perſecutióne, ab iis étiam qui eum quærébant ad necem, concionantemque audiébant & alloquebantur, agnoſci non pótuit: atque inter dírutos paríetes per anguſtum ingreſſus eſt áditum, quem repentè ex rúdere córruens agger præclúſit; & aránea ſic telis obtexit: ut némini recentis látebræ ſuſpício relicta ſit. In ſicca deinde ciſterna ſex menſes delitéſcentem Chriſtus miniſtério cujuſdam mulíeris mirabíliter pavit.

Lectio iij.

FInítâ tandem perſecutióne oblátum ſibi poſt Máximi mortem Epiſcopátum conſtanter recúſans: obtínuit ut Quinto deferrétur, qui ſeptem ante ſe diébus Présbyter fúerat ordinátus. Quintus dignitáte major Felícem ut ſanctitáte potiórem ſemper obſervávit: eíque prædicandi munus injunxit. Céterùm Felix paupertátem exímiè cóluit: nec prædia amplíſſima in perſecutióne proſcripta vóluit repétere; ſed tribus terræ jugéribus, iiſque conductis, & hórtulo próprii juris contentus, labóre mánuum victum quærébat: parte frúctuum paupéribus erogátâ. Tot virtútibus inſignis migrávit in cœlum: ejuſque ſepulcrum crebris nobilitátum eſt miráculis.

Non dicitur Te Deum. *Et ſic in omni Semiduplici-minore.*

AD LAUDES.

Oratio.

DEus, qui beátum Felícem, confeſſióne fídei, & paupertátis amóre mirábilem effeciſti; da nobis, ejus interceſſióne, tuos ſermónes nunquam erubéſcere: & ſpíritu páuperes ad æterna feſtináre. Per Dóminum.

Fit Commem. de Virgine Deipara, ut ſuprà, *492.*

Digitized by Google

[*Hodie, vel, ſi ſit Dominica, die ſequenti, fit in Miſſa, ſcilicet principali, Commemoratio minor Omnium Fidelium Defunctorum; de qua verò nihil fit in reliquo Officio, præter id quod ſuprà notatur die XIII.*]

AD VESPERAS, à Capitulo de S. Hilario, ut in Communi Doctorum. xxvij. *Orat.* Profit nobis, *infrà.*

Fit Commem. S. Felicis. Ant. Operátus eſt. ℣. Sacerdótes. xlvij. *Orat.* Deus, qui beátum. *ſuprà.*

Deinde Commem. S. Boniti, Epiſcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Orat.* Deus, fidélium lumen. xxv.

Ultimò de Virgine Deipara, 492.

DIE XV.
In Feſto SANCTI HILARII, Epiſcopi & Eccl. Doct.

Semiduplex majus.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ ſequuntur.

Oratio, Profit nobis. *infrà.*

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una: & ſic in omnibus Semiduplicibus majoribus.

Lectio ij.

Hilárius Pictávis nóbili génere natus; ætáte jam provectâ, ſanctiſſimæ & conſubſtantiális Trinitátis fide renátus: ejuſdem fuit vindex acérrimus. Eléctus Pictavórum Epíſcopus; quo témpore Conſtántius Cathólicos vexábat: tanquam firmiſſimum murum Ariánis ſe fórtiter oppóſuit. Póſteà Saturníni Arelatenſis Epíſcopi ártibus; è Biterrenſi conventículo in Phrygiam relegátus eſt: ibíque duódecim de Trinitáte libros édidit. Quarto exílii anno, vocátus ad Seleúciæ Concílium; interrogatuſque de Gallórum fide: reſpondit non áliam eſſe ab ea quæ à Pátribus Nicææ conſcripta fúerat; neque eos Sabéllio favére: uti calumniabantur Ariáni. (*) Legátos à Seleúciæ Concílio Conſtantinópolim ſecútus, ibíque versári in extrémo diſcrímine fidem advertens; pòpoſcit Imperatóris audiéntiam: ut coram ipſo de fide cum adversáriis diſputáret. Verùm cùm præſentis eruditiónem pertiméſcerent hærétici; ſuis ártibus effecérunt: ut quaſi diſcórdiæ fomes, & perturbátor Orientis redíre juberétur ad Gállias. Tunc Hilárium è prælio hæreticórum revertentem, inquit Hierónymus, Galliárum Eccléſia compléxa eſt. Pictávos reverſus, frequéntibus Concíliis, & per epíſtolas egit; ut detectâ Synodi Ariminenſis fraude: ea quæ ibi geſta fúerant, Gállia damnáret.

Digitized by Google

Demùm innúmeris ad Cathólicam fidem tuendam labóribus perfunctus, & miráculis conſpícuus: óbiit Pictávis circa annum trecentéſimum ſexagéſimum-ſéptimum. Ejus libros inoffenſo pede decurri poſſe ſcribit Hierónymus.

Lectio iij.

De ſancto Bonito Epiſcopo.

BOnítus Arvernus pincernárum Sigeberti regis Auſtráſiæ primicérius; ac deinde Referendárius: póſtmodùm, agente Theodoríco rege Burgúndiæ, Sigeberti nepóte; Maſsíliæ Præfectúram ádiit, in qua ſe ita geſſit: ut non tam judex quàm ſacerdos eſſe viderétur. Poſtulanti Avíto fratri Avernórum Epiſcopo, morti próximo, annuente rege, ſucceſſor deſignátus: ſacræ lectióni, vigíliis, jejúniis, hoſpitalitáti, aliiſque caritátis opéribus totum ſe dedit. Frequentes hábuit cum Clero de Canónibus obſervandis collatiónes: & plebem à Presbyteris edocendam máximè curávit. Véritus autem ne quid actum eſſet in ſua ordinatióne contra Cánones, quòd poſtulanti fratri ſucceſſor datus fuiſſet: abdicáto Epiſcopátu, ex consílio ſancti Tillónis, qui Paríſiis beáti Elígii discípulus fúerat; mónachi vitam profeſſus eſt in Magnilocenſi cœnóbio: ubi epíſtolam ſcripſit adversùs hæreſes Nováti & Joviniáni, quas apud Arvernos diſſeminári audíerat. Ibi aliquantiſper commorátus, límina Apoſtolórum pétiit; Lugdunóque tránſiens: Epíſcopum cum Duce Burgúndiæ reconciliávit. Româ reverſus, Lugdúni pódagrâ confectus óbiit; & in æde ſancti Petri Moniálium tumulátus eſt: unde ejus relíquiæ in urbem Claromontánam tranſlátæ ſunt.

Non dicitur Te Deum. *Et ſic in omni Semiduplici-majore & infrà.*

AD LAUDES.

Oratio.

PRoſit nobis, Dómine, beáti Pontíficis Hilárii feſtíva ſolémnitas: ut ſicut conſubſtantiális tibi Verbi fidem per univerſas Gállias ſervávit illæſam; ita nos, ejus interceſſióne, in eádem fide ſtábiles: ipſi ſoli ſemper Verbo vivámus Fílio tuo Dómino noſtro. Qui tecum vivit.

Pro Commem. S. Boniti, Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. *Orat.* Deus, fidélium lumen. xxv.

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

AD VESPERAS ſit Commem. S. Triverii, Solitarii. Ant. Reliquiſti. ℣. In umbra. xxxv. *Oratio*, Miſericórdiam, *infrà* 497.

Deinde S. Marcelli, Papæ. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Oratio*, Da nobis. *infrà.*

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

DIE XVI.
In Feſto
SANCTI TRIVERII,
Solitarii.
Simplex.

Omnia de Communi Anachoretarum, additis quæ ſequuntur.

Oratio, Miſericórdiam. *infrà.*

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Script. occurrente; è tribus fiunt duæ. Et ſic in in omnibus Simplicibus, niſi aliter notetur.

Lectio iij.

TRivérius génere Neúſtrius, in monaſtério pagi Tarvanenſis in Belgis admiſſus: clericátûs ſuſcépit dignitátem, natus annos quadraginta. Cùm autem ex fínibus Burgundiónum hoſtíles Theodeberti regis cópiæ ex território Dombenſi duos nóbiles púeros captívos abduxiſſent: eos redémit Abbas prædicti cœnóbii, eiſque ductóre aſſignáto Trivério, ad pátriam remíſit. Oblátis poſthàc ſibi ex illórum hereditáte prædiis multis, unâ céllulâ cum hórtulo contentus vir Dei; ſolitáriam vitam amplexus eſt, oviumque paſtóris munus exércuit: contemplatióni, jejúniis & vigíliis aſsíduè déditus. Obiit décimo-ſéptimo Calendas Februárii: poſt médium ſéculi ſexti. Secundínus Lugdunenſis Præſul, qui beáto Ethério ſuccéſſerat: ad ejus ſepúlcrum erexit altáre. Extant in Diœcéſi Lugdunenſi ſub ejus nómine oppídula duo; unum in Principátu Dombárum, áliud in Bréſſia, ſimulque duæ parochiáles Eccléſiæ: in quibus ejus feſtum cum Relíquiis hódie cólitur.¶ In eumdem diem íncidit commemorátio ſancti Marcelli; qui poſt tres annos vacatiónis ſedis Románæ, ob perſecutiónis acerbitátem: Marcellíno ſucceſſor datus eſt. Verídicum illum doctórem epitáphio ei à ſe póſito vocat Dámaſus; & ejus méritum indè commendat: quod eccleſiáſticæ diſciplínæ circa pœniténtes vindex acérrimus, ſua illos toto corde deflére peccáta, & pœniténtiam juxta Cánones legítimam perágere, invictâ conſtántiâ volúerit. Quod multórum ei conflávit ódium; ita ut ſolúto omni pacis fœdere, diſcórdia, ſedítio & cædes hinc ortæ ſint: & ipſe demum in exílium abíre juſſus ſit, quaſi turbárum iſtárum auctor eſſet; quas is unus qui Chriſtum in pace negáverat, ut in

Eccléſiam abſque pœniténtia admitterétur : ad críminis cúmulum excitárat. Expléto in pontificátu anno uno, ſeptem ménſibus, & diébus viginti, confeſſor óbiit; & in cœmetério Priſcillæ viâ ſaláriâ ſepultúræ tráditus eſt : anno poſt Chriſtum natum ſupra trecentéſimum décimo.

Oratio.

MIſericórdiam tuam, Dómine, quæſumus, interveniente beáto Trivério, clementer impende : & nobis peccatóribus, ipsíus propitiáre ſuffrágiis. Per Dóminum.

Fit Commem. S. Marcelli Papæ, Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. xxv.

Oratio.

DA nobis, Dómine, intercedente beáto Marcello Confeſſóre tuo atque Pontífice, in váriis hujus ſéculi tribulatiónibus habére patiéntiam; & ſuſtinére propter nomen tuum : & non defícere. Per Dóminum.

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

VESPERÆ de Feriâ. A Capitulo de S. Antonio, ut in Communi Abbatum, xxxiv.

Oratio, Deus, cujus verbo. *infrà.*

Fit Commem. SS. Speuſippi, Eleoſippi, & Melaſippi, Martyr. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter ágite. xv.

Orat. Deus qui nos. *infrà.*

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

DIE XVII.
In Feſto
SANCTI ANTONII,
Abbatis.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi Abbatum, additis quæ ſequuntur.

Lectio ij.

ANtónius, nóbilis Ægyptius, cùm circa annum ætátis vigéſimum ingreſſus Eccléſiam, ex Evangélio audiiſſet : Si vis perfectus eſſe, vade, vende ómnia quæ habes, & da paupéribus; tanquam ea ſibi dicta eſſent, amplíſſima quæ habébat prædia partítus eſt inter vicános, totiuſque vénditæ ſuperlectilis prétium paupéribus erogávit : ac primùm ſeceſſit haud procul à vico ſuo, ubi rebus ómnibus abdicátis, non déſtitit ex labóris emolumento aſſuétis eleemóſynis páuperes fovére; non áliud ſibi ſervans ad victum quàm unde panem émeret, quo non ante ſolis occáſum veſcebátur : adhíbito tantùm ſale ad condimentum, & aquâ ad ſitim temperandam. Arctióris poſthàc ſolitúdinis deſidério, in monumento occlúſus remanſit : familiári cuídam mandans ut panem ſibi ſtatútis diébus afferret. Anno ætátis trigéſimo-quin-

Digitized by Google

to erémum pétiit; unde poſt annos propè viginti, Spíritûs ſancti impulſu éxiit : ut Cœnobítas moderarétur. Sæviente deinde Maximíno, martyrii deſidério flagrans : Martyres uſque ad Alexándriam, quò ducebantur, ſecútus eſt. Sed cùm votis non reſpondéret ſucceſſus : finítâ perſecutióne, in cœnóbium rédiit.

Lectio iij.

TAntam ſuî veneratiónem ſenſim ubíque concitávit Antónius : ut ab ipſis gentílibus homo Dei nuncuparétur. Magnum Athanáſium ab Ariánis penè oppreſſum crebrò invíſit. Ejus grátiâ ad Conſtantínum non ſemel ſcripſit. Ab hæreticórum congreſſu ſemper abſtínuit. Ariános ejus auctoritáte ſe tuentes, público ſermóne damnávit. Dæmones, quorum conflíctibus jam inde ab adoleſcéntia frequenter laceſsítus fúerat; vicit ſemper ac fugávit : ac docens quibus armis illi ſuperarentur; Mihi crédite, dicébat, fratres, pertimeſcit ſátanas piórum vigílias, oratiónes, jejúnia, voluntáriam paupertátem, misericórdiam & humilitátem, máximè veró ardentẽ amórem in Chriſtum : cujus único ſanctíſſimæ crucis ſigno debilitátus áufugit. Morti próximus, inter ália mónita hæc frátribus inculcávit; Cuſtodienda eſt pia fides in Chriſtum : & Patrum ſervanda tradítio. Paulum Anachoretárum primum, quem ſenex adíerat, ſepelívit. Vixit annos quinque ſupra centum. Scripſit Ægyptíacè ſeptem Epíſtolas : quæ in Græcam linguam tranſlátæ ſunt. ¶ In eumdem diem íncidit páſſio ſanctórum tergeminórũ Speuſippi, Eleoſippi & Melaſippi Mártyrum : qui in urbe Lingonenſi ab Aprúnculi Pontíficis tempóribus coluntur.

Oratio.

DEus, cujus verbo foris ſonante, & grátiâ intùs movente, excitátus Antónius, ut perfectus eſſet, ómnia relíquit; da cunctis Evangélicæ perfectiónis ſtádium ingreſſis ſic cúrrere : ut bravíum æternæ felicitátis accípiant. Per Dñum.

Pro Commem. SS. Martyrum, Ant. Beáti. ℣. Multæ. xviij.

Oratio.

DEus, qui nos ſanctórũ Speuſippi, Eleoſippi & Melaſippi memóriæ communicáre voluiſti; præſta, ut ſicut eos martyrii glóriâ ſociátos cognóvimus : ſic eórum exemplo unánimes te ſemper glorificáre valeámus. Per Dóminum.

Ultimò, fit Commem. de Virgine Deipara, 492.

VESPERÆ, à Capitulo de Feſto ſequenti.

Digitized by Google

DIE XVIII.
In Feſto PONTIFICATUS, ſeu CATHEDRÆ S. PETRI, Quâ primùm Antiochiæ ſedit, tùm Romæ.

Semiduplex-majus.

Pridie AD VESPERAS.

Capitulum. 1. Cor. 1.

QUæ ſtulta ſunt mundi elégit Deus, ut confundat ſapientes : & infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia ; & ignobília mundi & contemptibília elégit Deus, & ea quæ non ſunt, ut ea quæ ſunt deſtrúeret : ut non gloriétur omnis caro in conſpectu ejus.

Hymnus.

INconcuſſa tuo, ſumme Deus, paras
Fundamenta óperi ; non tamen éligis
Pollentes ópibus, non célebres vocas
Claris ſtemmátibus viros.

Petro divítiæ cymba ; labor mare :
Gentes innúmeras hic ſúbigit tamen ;
Et qui navígium píſcibus ánteà,
Orbem Chriſtíadis replet.

Tu, nullíus opis ſcílicet índigus,
Unus cuncta potens vis ſimul & facis :
Uti debílibus te juvat ; ínfimis
Gaudes árdua víncere.

Sit laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio :
Ambórum ſit idem Spiritui decus,
Per quem, Chriſte, tuam vox hóminum crucem
Terris éxtulit ómnibus.
Amen.

℣. Humília réſpicit Dóminus in cœlo & in terra,
℟. Súſcitans à terra ínopem. *Pſ.* 112.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Ecce ego mittam piſcatóres multos, dicit Dóminus, & piſcabuntur fílios Iſrael ; & ſcient quia nomen mihi Dóminus. *Jerem.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. ſancti Antonii, Ant. Atténdite. ℣. Juſtus. xl. *Oratio*, Deus, cujus. *ſuprà.*

Ultimò, de Virg. Deip. 492.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Caput córporis Eccléſiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Epheſ.* 5.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SAcri ſenátûs, Petre, caput gregis
Verende paſtor ; grande tuæ decus
Dum prædicámus dignitátis,
Fer ſúpero pia vota Regi.

Chriſto vocanti promptus ades : ratem
Tu deſerendo déſeris ómnia :

Temet relinquis, pauperique
Non dúbitas comes ire pauper.
Cœleſtis intùs te Pater áddocet,
Hinc voce certâ progénitum Deo
Parente Chriſtum confitéris
Ingénito símilẽ Parenti.
Nunc ergo Petro nomen erit tibi:
Innixa petram quam ſuper árdua
Fundátur ædes veritátis,
Tartáreas domitúra portas.
Dum, Chriſte, Patri nos quoque te parem
Cantámus, auge quam tríbuis fidem;
Infunde ſacrum, quo vigémus,
Pectóribus, Deus alme, Flamen. Amen.

Pſalmi de Feria, ſub tribus Antiphonis ſequentibus.

Ant. 8. *G.* Adduxit Andréas fratrem ſuum Simónem ad Jeſum. Intúitus autem eum Jeſus, dixit: Tu es Simon fílius Jona; tu vocáberis Cephas, quod interpretátur Petrus. *Joan.* 1.

Ant. 2. D. Stupor circumdéderat Petrum, & omnes qui cum illo erant in captúra píſcium quam céperant. Et ait illi Jeſus: Noli timére, ex hoc jam eris hómines cápiens. *Luc.* 5.

Ant. 1. *D.* Vocávit Jeſus diſcípulos ſuos, & elégit duódecim ex ipſis, quos & Apóſtolos nominávit. Primus Simon qui dícitur Petrus. *Luc.* 6. *Matth.* 10.

℣. Dóminus élevat páuperem, ut ſédeat cum princípibus, ℟. Et sólium glóriæ téneat. 1. *Reg.* 2.

Lectio j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

℟. Quem dicunt hómines eſſe Fílium hóminis? dicit Jeſus diſcípulis ſuis. Reſpondens Petrus, dixit: Tu es Chriſtus, Fílius Dei vivi. Ait Jeſus: * Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificábo Eccléſiam meam. ℣. Beátus es, Simon Bar-Jona, quia caro & ſanguis non revelávit tibi, ſed Pater meus qui in cœlis eſt. * Et ego. *Matth.* 16.

Lectio ij.

Ex Libro ſancti Optáti Milevitáni Epíſcopi.

L. 2. contra Parmen.

QUia probámus eam eſſe Eccléſiam Cathólicam, quæ ſit in toto terrárum orbe diffúſa, ejus jam commemoranda ſunt ornamenta; & videndum ubi ſint (ejus) dotes: inter quas Cáthedra eſt prima. Videndum eſt qui & ubi prior Cáthedrâ ſéderit. Negáre non potes ſcire te in urbe Roma Petro primò Cáthedram Epiſcopálem

eſſe collátam; in qua ſéderit ómnium Apoſtolórum caput Petrus, unde & Cephas appellátus eſt: in qua una Cáthedra únitas ab ómnibus ſervarétur; ne céteri Apóſtoli ſíngulas ſibi quiſque defénderent: ut jam ſchiſmáticus & peccátor eſſet, qui contra ſingulárem Cáthedram, álteram collocáret. Ergo Cáthedrâ únicâ, quæ eſt prima de dótibus, ſedit prior Petrus; cui ſucceſſit Linus, Lino ſucceſſit Clemens, Clementi Anaclétus: Siricius hódie cum quo nobis totus orbis commércio Formatárum, in una communiónis ſocietáte concordat. Veſtræ Cáthedræ vos oríginem réddite: qui vobis vultis ſanctam Eccléſiam vindicáre. Sed & habére vos in urbe Roma partem áliquam dícitis; ramus eſt veſtri erróris, protentus de mendácio: non de radíce veritátis.

℟. Tibi dabo claves regni cœlórum; * Et quodcumque ligáveris ſuper terram, erit ligátum & in cœlis; & quodcumque ſólveris ſuper terram, erit ſolútum & in cœlis. ℣. Vocábo ſervum meum, & dabo clavem domûs David ſuper húmerum ejus; & erit in ſólium glóriæ dómui patris ejus. * Et. *Matth.* 16. *Iſ.* 22.

Lectio iij.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

Serm. 80. *Cap.* 3.

CUm duódecim Apóſtoli, acceptâ per Spíritum ſanctum ómnium locutióne linguárum imbuendum Evangélio mundum, diſtribútis ſibi terrárum pártibus, ſuſcepiſſent: beatíſſimus Petrus princeps apoſtólici órdinis ad arcem Románi deſtinátur Impérii; ut lux veritátis quæ in ómnium géntium revelabátur ſalútem: efficáciùs ſe ab ipſo cápite per totum mundi corpus effúnderet. Cujus autem natiónis hómines in hac tunc urbe non eſſent? aut quæ uſquam gentes ignorárent quod Roma didiciſſet? Hîc conculcandæ philoſóphiæ opiniónes; hîc diſſolvendæ erant terrénæ ſapiéntiæ vanitátes; hîc confutandus dæmonum cultus; hîc ómnium ſacrificiórum impíetas deſtruenda: ubi diligentíſſimâ ſuperſtitióne habebátur collectum quidquid uſquam fúerat vanis erróribus inſtitútum. Ad hanc ergo urbem tu, beatíſſime Petre Apóſtole, veníre non métuis: & conſorte glóriæ tuæ Paulo Apóſtolo aliárum adhuc Eccleſiárum ordinatiónibus occupáto; ſylvam iſtam freméntium beſtiárum, & turbulentíſſimæ profunditátis océanum: con-

Digitized by Google

ſtántior quàm cùm ſupra mare graderéris, ingrédéris. Jam pópulos qui ex circumciſióne credíderant, erudíeras; jam Antiochénam Eccléſiam, ubi primùm Chriſtiáni nóminis dígnitas eſt orta, fundáveras: jam Pontum, Galátiam, Cappadóciam, Aſiam, atque Bithyniam légibus Evangélicæ prædicatiónis impléveras; nec aut dúbius de provectu óperis, aut de ſpátio tuæ ignárus ætátis, trophæum crucis Chriſti Románis árcibus inferébas: quò te divínis præordinatiónibus anteíbant, & honor poteſtátis, & glória paſſiónis.

℟. Dixit Dóminus Petro: Quis putas, eſt fidélis diſpenſátor & prudens, quem conſtítuit Dóminus ſupra famíliam ſuam? * Verè dico vobis quóniam † Supra ómnia quæ póſſidet, conſtítuet illum. ℣. Multi hómines miſericordes vocantur; virum autem fidélem quis invéniet? * Verè. Glória † Supra. *Luc* 12. *Prov*. 20.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Ait Dóminus: Simon, Simon, ecce ſátanas expetívit vos ut cribráret ſicut tríticum; ego autem rogávi pro te. *Luc*. 22.

Ant. 2. D. Ego rogávi ut non defíciat fides tua; & tu aliquandò converſus, confirma fratres tuos. *Luc*. 22.

Ant. 3. a. Dicit Jeſus Simóni Petro: Simon Joannis, díligis me plùs his? Dicit ei: Etiam, Dómine; tu ſcis quia amo te. Dicit ei: Paſce agnos meos. *Joan*. 21.

Ant. 4. E. Dicit ei íterùm: Simon Joannis, díligis me? Ait illi: Etiam, Dómine; tu ſcis quia amo te. Dicit ei: Paſce agnos meos. *Joan*. 21.

Ant. 6. C. Dicit ei tértiò: Simon Joannis, amas me? Contriſtátus eſt Petrus, & dixit: Dómine, tu ómnia noſti; tu ſcis quia amo te. Dixit ei: Paſce oves meas. *Joan*. 21.

Capitulum. 1. Petr. 5.

Senióres qui in vobis ſunt óbſecro, conſénior & teſtis Chriſti paſſiónum; qui & ejus, quæ in futúro revelanda eſt, glóriæ communicátor: páſcite qui in vobis eſt gregem Dei.

Hymnus.

Qualis poteſtas, Petre, quis terris honos,
Cui jura Chriſtus ipſe conceſſit ſua!
Quidquid ligábis, quidquid & ſolves ſolo,
Hoc & ligábit, ſolvet & polo Deus.
Tui probáto cordis affectu, ſuum
Paſtor ſuprémus crédidit tibi gregem:

Serva, tuére, paſce nos,
paſtor bone:
Illíus & nos, Petre, pars
gregis ſumus.
Patri ſuprémo ſit ſupréma glória:
Tibíque laudes totus orbis cóncinat,
Æterne Fili, ſplendor
æterni Patris:
Compar ſit almo laus decuſque Flámini.
Amen.

℣. Póſui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Pſ.* 88.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ecclésia ædificabátur; ámbulans in timóre Dómini, & conſolatióne ſancti Spíritûs replebátur: Petrus autem pertransíbat univerſos. *Act.* 9.

Oratio.

DEus, qui beáto Petro Apóſtolo tuo, collátis clávibus regni cœleſtis, ánimas ligandi atque ſolvendi Pontifícium tradidiſti: concéde; ut interceſſiónis ejus auxílio: à peccatórum noſtrórum néxibus liberémur. Qui vivis.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 492.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Ait Dóminus.

AD TERTIAM

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. Jerem. 15.

COnvertam te, & ante fáciem meam ſtabis; & ſi ſeparáveris pretióſum à vili, quaſi os meum eris: convertentur ipſi ad te, & tu non convertéris ad eos; & bellábunt adversùm te, & non prævalébunt: quia ego tecum ſum, ut ſalvem te & éruam te, dicit Dóminus.

℟. *br.* Dómine, * Lábia mea apéries. Dómine. ℣. Et os meum * annuntiábit laudem tuam. * Lábia. Glória Patri. Dómine. *Pſ.* 50.

℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis: ℟. In médio Ecclésiæ laudábo te. *Pſ.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Dicit.

Capitulum. 1. Paralip. 11.

TU eras, qui educébas & introducébas Iſrael: tibi enim dixit Dóminus Deus tuus; Tu paſces pópulum meum Iſrael: & tu eris princeps ſuper eum.

℟. *br.* Accépit eum, * Páſcere Jacob ſervum ſuum. Accépit. ℣. Et Iſrael * hereditátem ſuam, * Páſcere. Glória Patri. Accépit. *Pſ.* 77.

℣. Qui regis Iſrael, intende: ℟. Qui dedúcis velut ovem Joſeph. *Pſ.* 79.

AD NONAM.

Ant. 6. C. Dicit ei.

Capitulum. Ezech. 34.

IPſe erit eis in Paſtórem: ego autem Dóminus ero

eis in Deum ; & ſervus meus princeps in médio eórum : ego Dóminus locútus ſum.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis ſui. Pavit. ℣. Et in intelléctibus mánuum ſuárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit. *Pſ.* 77.

℣. Nos pópulus tuus, & oves páſcuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in ſéculum. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. LOquente Petro in domo Cornélii, cécidit Spíritus ſanctus ſuper omnes qui audiébant verbum. *Act.* 10.

Ant. 2. D. Obſtupuérunt ex circumciſióne fidéles, quia & in natiónes grátia Spíritûs ſancti effúſa eſt. *Act.* 10.

Ant. 3. *à.* Cùm aſcendiſſet Petrus Jeroſólymam, diſceptábant adversùs illum: incípiens autem Petrus, exponébat illis órdinem. *Act.* 11.

Ant. 4. d. Si eamdem grátiam dedit illis Deus, ſicut & nobis qui credídimus in Dóminum Jeſum Chriſtum; ego quis eram, qui poſſem prohibére Deum? *Act.* 11.

Ant. 5. a. Tacuérunt, & glorificavérunt Deum, dicentes : Ergo & Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11.

Capitulum. Act. 15.

DEus in nobis elégit per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, & crédere ; & qui novit corda Deus, teſtimónium perhíbuit : dans illis Spíritum ſanctum, ſicut & nobis.

Hymnus.

PRome commiſſas tibi ;
Petre, claves ;
Nam tibi tradit ſua jura
Chriſtus :
Quæ polum claudunt,
ſcélerum, precámur,
Víncula ſolve.

Prima te ſedes Orientis
oris
Extulit : cunas ibi Chriſtiánum
Obtinet nomen ; ſimul
inde toto
Spárgitur orbe.

Roma mox ſortis melióris
heres,
Extitit mundi fideíque
centrum,
Quam tuo, Paſtor pariterque
Martyr,
Sánguine claras.

Qui fidem Petro ſtábilem
rogaſti,
Ne ſinas, Jeſu, titubáre
noſtram :
Vita fac concors fídei
ſit omen
Dulce ſalútis.

Lætus æternum célebret
Parentem
Orbis ; æternum célebret
Parentis

Filium

Fílium: par ſit tibi laus
per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Exaltent eum in eccléſia plebis, ℟. Et in cáthedra ſeniórum laudent eum. *Pſ.* 106.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Simon narrávit quemádmodùm primùm Deus viſitávit ſúmere ex Géntibus pópulum nómini ſuo; & huic concordant verba Prophetárum. Notum à ſéculo eſt Dómino opus ſuum. *Act.* 15.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 492.

DIE XX.
In Feſto
SANCTI SEBASTIANI,
Martyris.
Semiduplex - majus.

Omnia de Communi unius Martyris, exceptis quæ ſequuntur. Orat. Vide. *infrà.*

Pridie AD VESPERAS fit Commem. S. Fabiani, Papæ & Martyris. Ant. Bonum certámen. ℣. Adjútor. xj. *Orat.* Deus, qui ómnium. xij.

Deinde de Virgine Deipara, 492.

Lectio ij.

SEbaſtiánus, Mediolanenſis, patre Narbonenſi, carus fuit Diocletiáno: & ab eo dux primæ cohortis conſtitútus. Chriſtiánam fidem amplexátus; moriendi pro Chriſto deſidério flagrans: Medioláno Romam profectus eſt. Ibi cùm fidéles adjuváret facultátibus; confeſſoreſque ac mártyres cohortatiónibus confirmáret: ad Diocletiánum eſt delátus. Quem cùm Imperátor, nec pollicendo, nec terrendo, à Chriſti fide potuiſſet avértere: ad palum alligátum ſagittis confígi juſſit. Ad quem ómnium opinióne mórtuum, Iréne pia vídua noctu venit; ut corpus ejus ſepeliendum auferret: ſed vivum repertum, in domo ſua curávit. Itaque pauló poſt, confirmátâ valetúdine, Diocletiáno óbviàm factus: ejus impietátem libériùs accusávit. Cujus aſpectu cùm ille primùm obſtupuiſſet, quòd mórtuum créderet: rei novitáte, & acri Sebaſtiáni reprehenſióne excandeſcens, eum in hippódromum palátii duci; & tándiù fúſtibus cædi imperávit: donec ánimam exhaláret. Ejus corpus in cloácam dejectum; Lucína à Sebaſtiáno in ſomnis admónita, ubi eſſet: & quo loco humári vellet; ad Catacumbas ſepelívit in áditu cryptæ juxta veſtígia Apoſtolórum: neque à loco ſancto per dies triginta receſſit. (*) Ibi ſancti Sebaſtiáni nómine, célebris Ec-

cléſia eſt ædificáta. Narrat Paulus Diáconus, graviſſimam peſtem, quæ tribus ménſibus Romam depopuláta eſt anno ſexcentéſimo octogéſimo, ſtatim quieviſſe, ut in baſilica ſancti Petri ad Víncula Altáre ſub invocatióne ſancti Sebaſtiáni póſitum eſt. Depulſa quoque Medioláni peſtis eſt anno milléſimo quingentéſimo-quinto, invocátâ ſancti Mártyris ope, & voto ei públicè nuncupáto: uti ſanctus Cárolus, cives ad id hortátus, prædíxerat.

Lectio iij.

De S. Fabiano.

FAbiánus, poſt mortem Anterótis, qui Románam ſedem menſis uníus ſpátio ténuit: ad Pontificátum præter ómnium expectatiónem, divínitùs vocátus eſt. Nam, ut refert Euſébius: cùm de electióne Románi Pontíficis agerétur; ac nemo de Fabiáno cogitáret: columba è ſublími delapſa, repentè cápiti ejus inſediſſe fertur. Quo ſpectáculo permóti omnes; ſimul exclamáre cœpérunt Fabiánum dignum eſſe: ſtatimque pontificáli cáthedræ impoſuérunt. Per lítteras ácriter reprehendit Privátum hæréticum, in Concílio nonaginta Epiſcopórum Africanórum: ob multa & grávia delicta condemnátum. Ad ipſum Orígenes epíſtolam de ſua fide conſcripſit. Paſſus eſt autem in perſecutióne Décii. De cujus agóne ſanctus Cypriánus per epíſtolam Cleri Románi cértior factus, ſic reſcripſit; Plúrimùm grátulor quòd ejus memóriam tam célebri & illuſtri teſtimónio proſequámini: ut & per vos innoteſceret nobis; quod & vobis eſſet circa Præpóſiti memóriam glorióſum: & nobis quoque fídei ac virtútis prǽberet exemplum. Fabiáno creduntur Gálliæ debére pleroſque Epíſcopos à quibus Evangélii lumen ſuſcepérunt.

Oratio.

VIde, Dómine, infirmitátes noſtras; & intercedente beáto Sebaſtiáno Mártyre tuo: céleri nobis pietáte ſuccurre. Per Dóminum.

Fit Commem. ſancti Fabiani, Ant. Juſtum. ℣. Poſuiſti. xiv. *Oratio*, Deus, qui ómnium. xij.

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

AD VESPERAS, fit Commem. ſanctæ Agnetis, Virginis & Martyris. Ant. Infirma. ℣. Deus præcinxit, xlviij. *Orat.* Omnípotens, *infrà*, 508.

Deinde de Virgine Deipara, 492.

Die XXI.
In Feſto SANCTÆ AGNETIS, Virginis & Martyris.
Semiduplex minus.

Omnia de Communi Virginum Mart. additis quæ ſequuntur.

Lectio ij.

Ex libro ſancti Ambróſii Epíſcopi de Virgínibus.

Ad Marcellinam ſororem, Lib. 1. Cap. 2.

HOdie natális eſt ſanctæ Agnétis. Hæc trédecim annórum martyrium feciſſe tráditur. Quò deteſtabílior crudélitas, quæ nec minúſculæ pepercit ætáti; imò magna vis fídei: quæ étiam ab illa teſtimónium invénit ætáte. Fuit-ne in illo corpúſculo vúlneri locus? Et quæ non hábuit quò ferrum recíperet: hábuit quò ferrum vínceret. Hæc inter cruentas carníficum impávida manus; hæc ſtridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenárum: nunc furentis mucróni mílitis totum offerre corpus; mori adhuc néſcia, ſed paráta: vel ſi ad aras invíta raperétur, téndere Chriſto inter ignes manus; atque in ipſis ſacrílegis focis trophæum Dómini ſignáre victóris: nunc ferrátis colla manuſque ambas inſérere néxibus. Sed nullus tam tenúia membra póterat nexus inclúdere. Novum martyrii genus! Nondum idónea pœnæ, & jam matúra victóriæ; certáre difficilis: fácilis coronári; magiſtérium virtútis implévit: quæ præjudíciũ vehébat ætátis.

Lectio iij.

NOn ſic ad thálamum nupta properáret; ut ad ſupplícii locum, læta ſucceſſu: gradu feſtína virgo proceſſit. Flere omnes: ipſa ſine fletu. Mirári pleríque quòd tam fácilè vitæ ſuæ pródiga quam nondum háuſerat: jam quaſi perfuncta donáret. Stupére univerſi quòd jam divinitátis teſtis exíſteret: quæ adhuc árbitra ſuî per ætátem eſſe non poſſet. Quanto terróre egit cárnifex ut timerétur; quantis blandítiis ut ſuadéret; quantórum vota ut ſibi ad núptias proveníret! At illa; Et hæc ſponſi injúria eſt, inquit: expectáre placitúrum. Qui me ſibi prior elégit, accípiet. Quid, percuſſor, moráris? Péreat corpus quod amári poteſt óculis quibus nolo. Stetit; orávit: cervícem inflexit. Cérneres trepidáre carníficem, quaſi ipſe addictus fuiſſet: trémere percuſſóris dérteram; pallére ora aliéno timentis perículo: cùm puella non timéret ſuo. Habétis ígitur in una hóſtia duplex

Digitized by Google

martyrium⁝ pudóris & religiónis. Et virgo permanſit ⁝ & martyrium obtínuit.

Oratio.

OMnípotens, ſempiterne Deus, qui infirma mundi éligis ut fórtia quæque confundas; concéde propítius, ut qui beátæ Agnétis, Vírginis & Mártyris tuæ, ſolémnia cólimus⁝ ejus in fide conſtántiam ſubſequámur. Per Dóminum.

Commem. de Virgine Deipara, ut ſuprà, 492.

VESPERÆ à Capitulo de S. Vincentio, ut in Communi unius Martyris, vij. *Oratio,* Da nobis, *infrà.*

Fit Comm. ſanctæ Agnetis, Ant. Caſta. ℣. Conféſſio. lv. *Oratio,* Omnípotens, ſempiterne Deus. *ſuprà.*

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

DIE XXII.

In Feſto SANCTI VINCENTII, Diaconi & Martyris.

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi unius Mart. additis quæ ſequuntur.

Lectio ij.

VIncéntius à Valério Cæſarauguſtáno Præſule Diáconus ordinátus; ab eódem Pontífice qui erat linguæ impeditióris⁝ verbi miniſtérium accépit. Hic in perſecutióne Diocletiáni apud Valéntiam Hiſpániæ civitátē ad Daciánum præſidem ductus, quòd palàm Chriſtum prædicáret; vinctus retortis bráchiis, extenſus eſt⁝ donec oſſa membrátim divellerentur. Deinde férreis únguibus ſemel atque íterùm excarnificátus. At ille tormenta contempſit; nec addúci pótuit⁝ ut libros ſacros tráderet igni comburendos. Quapropter in craticula ſubjectis prunis ardéntibus impóſitus; & candéntibus láminis exuſtus eſt⁝ arvínæ guttis, & ſale perfúſus. Poſt hæc tráditur in cárcerem ſtratum teſtáceis fragmentis; ut ejus nudum corpus teſtárum acúleis cruciarétur⁝ divaricátis étiam in nervo crúribus. Verùm illuſtráto cœlitùs cárcere ab Angelo ad martyrium accénditur; illumque cárceris cuſtos ruptis caténis ambulantem conſpíciens⁝ ſpectáculo ſtupefactus, Chriſtum confeſſus eſt. Eductus inde Vincéntius, collocátur in molli cúlcitra, ut recreátus aliquántulùm, ácriùs dénuò torquerétur⁝ ſed exhauſtus víribus, ánimam exhalávit. Corpus ejus cùm projectum eſſet inhumátum⁝ corvus & à volúcribus & à lupo, únguibus, roſtro, alis mirabíliter defendit. Quâ re cógnitâ, Da-

Digitized by Google

ciánus inſútum cúleo, ſaxóque illigátum, in mare demergi jubet: ſed inde étiam divínitùs ejectum ad littus Chriſtiáni ſepéliunt.

Lectio iij.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 276. in natali S. Vincentii, 3. C. 4.

QUæ hódie régio, quæve província ulla, quouſque vel Románum Impérium, vel Chriſtiánum nomen exténditur; natálem non gaudet celebráre Vincéntii Diáconi? Quis autem hódie vel nomen Daciáni audiſſet; niſi Vincéntii paſſiónem legiſſet? Quòd verò tantâ curâ ſervávit Dóminus Mártyris corpus: quid áliud demonſtrávit, niſi ſe gubernaſſe viventem; quem non relíquit exánimem? Vicit ergo Daciánum vivens Vincéntius: vicit & mórtuus. Vivens tormenta calcávit: mórtuus mária tranſnatávit. Sed ipſe inter undas gubernávit cadáver extinctum: qui inter úngulas ánimum donávit invictum. Non flexit flamma tortóris cor ejus: non merſit aqua maris corpus ejus. Sed in his & hujúſmodi ómnibus nihil eſt áliud: niſi pretióſa in conſpectu Dómini mors Sanctórum ejus; cui eſt honor & impérium in ſécula ſeculórum: Amen.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, omnípotens Deus, adverſa mundi invictâ mentis conſtántiâ toleráre; qui beátum Levítam Vincéntium nec minis terréri: nec pœnis paſſus es ſuperári. Per Dóminum.

Commem. de Virgine Deipara, 492.

DIE XXIV.

In Feſto

SANCTI TIMOTHEI,

Epheſinorum Epiſcopi, apud Gentes Apoſtoli.

Semiduplex majus.

Omnia de Communi Apoſtolorum, exceptis quæ ſequuntur. Orat. Deus, qui beátum. *infrà.*

Pridie AD VESPERAS, fit Commem. S. Oneſimi Epiſc. apud Gentes Apoſtoli, Ant. Vos qui ſecúti. ℣. Príncipes. *pag.* v. *Oratio*, Deus, qui beátum. *infrà.*

Deinde, Commem. de Virgine Deipara, 492.

Lectio ij.

TImótheus Lyſtris in Lycaónia natus eſt, patre Gentíli, matre Judæâ Euníce, & áviâ Lóïde: quarum fidem non fictam laudat Apóſtolus. Fuit éadem fides & in Timótheo; nam ab infántia ſacras litteras didícerat: & teſtimónium illi bonum reddébant, qui in Lyſtris erant & Icónio fratres. Hunc ergo Pau-

Digitized by Google

lus vóluit ſecum proficiſci; nec cunctátus eſt Timótheus vix dum adoleſcens, famíliam, parentes, domum deſérere: plus ómnibus æſtimans hærére Paulo. * Ita verò illum aſſumpſit Paulus, ut circumcíderet propter Judæos qui erant in illis locis: atque illi, ut hómini Dei, miniſtérium omne créderet. Unde ſecundùm præcedentes de illo Prophétias, per impoſitiónem mánuum ſuárum Epíſcopum illum Epheſínum ordinávit: quin & totíus Aſiæ rectórem conſtítuit ac príncipem. Duábus ſcriptis Epíſtolis; prióre è Macedónia, poſterióre Româ: illum in cura Paſtorális offícii confirmávit. Vitam ſub Nerva príncipe conſummávit. Ferunt Græci eum in quodam Gentílium Feſto ímpios & impúros eórum ritus públicè increpantem, fúſtibus & lapídibus ita malè ab illis acceptum fuiſſe: ut inter diſcipulórum manus pauló poſt expiráverit.

Lectio iij.

De ſancto Oneſimo.

ONéſimus ſervus Philémonis relicto Dómino ſuo; ad Apóſtolum Paulum Romæ captívum ſe cóntulit: à quo benignè ſuſceptus, ac de fide inſtructus, baptizátus eſt. Eídem Apóſtolo in cárcere miniſtrávit, donec ipſi viſum eſt eum ad Philémonem remíttere cum epíſtola; in qua inter cétera, quæ de ipſo dicit: hanc de eo facit honoríficam mentiónem. Obſecro te pro meo fílio quem génui in vínculis, Oneſimo; qui tibi aliquandò inútilis fuit: nunc autem & mihi, & tibi útilis, quem remíſi tibi. Tu autem illum ut mea víſcera ſúſcipe. Miſit quoque idem Apóſtolus per Onéſimum epíſtolam quam ſcripſit ad Coloſſenſes. Tradunt eum Epíſcopum fuiſſe ordinátum: & pro Chriſto martyrium ſubiiſſe ſub Domitiáno.

Oratio.

DEus, qui beátum Timótheum operárium inconfusíbilem, fidélem in Evangélio Fílii tui miniſtrum elegiſti; da nobis ejus patrocínio, ſic illíus ſequi veſtígia: ut ſine mácula mandátum ſervantes vitam apprehendámus ætérnam. Per eumdem.

Fit Commem. S. Oneſimi, Ant. In fundamentis. ℣. Pro pátribus. vij.

Oratio.

DEus, qui beátum Onéſimum in vínculis Apóſtoli Pauli génitum, cariſſimum illi fratrem, & fidélem miniſtrum in opus Evangélii ſociaſti: da Eccléſiæ tuæ; ut quos Chriſto fílios adoptiónis partúrit: illos æternum recípiat Apo-

Digitized by Google

ſtólicâ prece beátos. Per eumdem Dóminum.

Deinde Comm. de Virgine Deipara, 492.

VESPERÆ de Sequenti.

DIE XXV.

In Feſto Converſionis
SANCTI PAULI,
Apoſtoli.

Duplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 2. D. EGo Iſraelíta ſum, ex ſémine Abraham, de tribu Bénjamin. *Rom.* 11.

Ant. 6. F. Si quis álius vidétur confídere in carne, ego magìs circumcíſus octávo die, Hebræus ex Hebræis. *Philipp.* 3.

Ant. 1. a. Sum natus in Tarſo Cilíciæ, nutrítus autem in civitáte Jerúſalem ſecus pedes Gamáliel. *Act.* 22.

Ant. 3. c. Eram ſecundùm legem Phariſæus, ſecundùm juſtítiam quæ in lege eſt, converſátus ſine queréla. *Philipp.* 3.

Ant. 7. d. Supra modum perſequébar Eccléſiam Dei, & expugnábam illam, abundántiùs æmulátor exiſtens paternárum meárum traditiónum. *Galat.* 1.

Capitulum. Geneſ. 49.

BEnjamin, lupus rapax; manè cómedet prædam: & véſperè dívidet ſpólia.

Hymnus.

PAſtóre percuſſo, minas
Spírabat & cædes lupus;
Sparſumque vaſtábat gregem,
Te, Chriſte, Saulus néſciens.

Et jam caténas ſtríngerè
Ferox parábat, jam cruces;
Sed ô! repentè ſtérnitur,
Verbóque perculſus ruit.

Quid, Saule, Saule, quid ſtruis?
Agnoſce victrícem manum:
Cœlo reluctári nefas;
Abſiſte Jeſum pérſequi.

Jam tendit imbelles manus;
Jam colla ſubmittit jugo:
Stupens jacet, clamat tremens:
Quid, Chriſte, quid victor jubes?

Ex hoſte miles, ex lupò
Agnus, gregi ſe dévovet;
Et raptor ipſe nóbili
Raptus triumpho dúcitur.

O celſa cedrórum, Deus,
Qui voce vertis cúlmina!
O qui potenti ſúbjicis
Mentes ſuperbas grátiæ!

Tu, Paſtor, inſenſas tuò
Vires ovíli cóntere;
Et noſtra, ſi quid dévium,
Ad te reflecte péctora.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De noſte qui nos ad ſuæ

Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Uſquequò, Deus, improperábit inimícus? ℟. Irritat adverſárius nomen tuum in finem? *Pſ.* 73.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Egreſſum tuum & intróitum tuum cognóvi, cùm fúreres adversùm me: ponam ergo frænum in lábiis tuis, & redúcam te in viam per quam veniſti. *Iſ.* 37.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Timothei, Ant. In fundamentis. ℣. Pro pátribus. vij. *Oratio*, Deus qui beátum. *ſuprà.*

Poſteà, Commem. S. Præjecti, Epiſcopi & Martyris. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo viij. *Orat.* Mártyris tui. *infrà ad Laudes*, 519.

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum qui vocávit Paulum per grátiam ſuam: * Veníte, adorémus. *Gal.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Quos in hoſtes, Saule, tendis?
Quo furóre pércitus?
Immoláre quid tot ardes
Innocentes víctimas?
Inſequendo quem laceſſis,
Sénties mox víndicem.

Chriſtus inſtat; impotentem
Cæcat, urget, déjicit:
Ille cedit imperanti,
Seque totum ſúbjicit;
Inſecútor antè Chriſti,
Præco Chriſtum pérſonat.

Antè plenus qui minárum
Præparábat víncula,
Nunc tremens, nec jam rebellis,
Per manus dedúcitur:
Qui lupus rapax furébat,
Nunc in agnum vértitur.

Dura, Chriſte, quàm potenti
Corda verſas déxterâ!
Qui tuum delére nomen
Vult tuórum ſánguine,
Univerſum mox per orbem
Ipſe clarábit ſuo.

Sit ſupréma laus Parenti,
Qui creávit ómnia;
Filióque qui redémit
Morte nos volens ſuâ:
Par & illi, cujus almo
Confovémur hálitu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Lapidábant Stéphanum: & teſtes depoſuérunt veſtimenta ſua ſecus pedes adoleſcentis, qui vocabátur Saulus. *Act.* 7. & 8.

Ant. 1. a. Saulus erat conſéntiens neci ejus: facta eſt autem in illa die perſecútio magna in Eccléſia quæ erat Jeroſólymis. *Act.* 7. & 8.

Ant. 3. a. Omnes diſperſi ſunt præter Apóſtolos: Saulus autem devaſtábat Eccléſiam. *Act.* 8.

℣. Quanta malignátus eſt inimícus in ſancto! ℟. Et

gloriáti ſunt qui odérunt te. *Pſ.* 73.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt j. Lect. ℟. Exiſtimáveram me adversùs nomen Jeſu Nazaréni debére multa contrária ágere : * Quod & feci Jeroſólymis, & multos ſanctórum ego in carcéribus inclúſi : & cùm occiderentur, détuli ſenténtiam. ℣. Dixit inimícus : Pérſequar, & comprehendam; dívidam ſpólia, implébitur ánima mea : * Quod. *Act.* 26. *Exod.* 15.

Poſt ij. Lect. ℟. Eram conclúdens in cárcerem, & cædens eos qui credébant in te : & * Cùm funderétur ſanguis Stéphani teſtis tui, ego aſtábam, & conſentiébam, & cuſtodiébam veſtimenta interficiéntium illum. ℣. Caſtigaſti me, & erudítus ſum, quaſi juvénculus indómitus : * Cùm. *Act.* 22. *Jerem.* 31.

Poſt iij. Lect. ℟. Ego ſum mínimus Apoſtolórum, qui non ſum dignus vocári Apóſtolus, quóniam * Perſecútus ſum Eccléſiam Dei; † Grátiâ autem Dei ſum id quod ſum. ℣. Hæc mutátio dézteræ Excelſi : quis Deus magnus ſicut Deus noſter? * Perſecútus ſum. Glória Patri. † Grátiâ. 1. *Cor.* 15. *Pſ.* 76.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Saulus per domos intrans, & trahens viros ac mulíeres, tradébat in cuſtódiam. *Act.* 8.

Ant. 7. ç. Spirans minárum & cædis in diſcípulos Dómini, acceſſit ad príncipem Sacerdótum. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Pétiit ab eo epíſtolas in Damaſcum ad ſynagógas; ut ſi quos inveniſſet hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúſalem. *Act.* 9.

℣. Miſerátor & miſéricors Dóminus : ℟. Longánimis & multùm miſéricors. *Pſ.* 102.

Lectio iv.

De Actibus Apoſtolórum.

Cap. 9.

SAulus adhuc ſpirans minárum & cædis in diſcípulos Dómini, acceſſit ad príncipem Sacerdótum, & pétiit ab eo epíſtolas in Damaſcum ad Synagógas; ut ſi quos inveniſſet hujus viæ viros ac mulíeres : vinctos perdúceret in Jerúſalem. Et cùm iter fáceret; cóntigit ut appropinquáret Damaſco : & ſúbitò circumfulſit eum lux de cœlo. Et cadens in terram, audívit vocem dicentem ſibi; Saule, Saule, quid me perſéqueris? Qui dixit; Quis es, Dómine? Et ille; Ego ſum Jeſus, quem tu perſéqueris : Durum eſt tibi contra ſtímulum calcitráre. Et tremens ac ſtupens dixit : Dómine; quid me vis fácere?

Digitized by Google

Et Dóminus ad eum; Surge, & ingrédere civitátem: & ibi dicétur tibi quid te opórteat fácere. Viri autem illi qui comitabantur cum eo, ſtabant ſtupefacti; audientes quidem vocem: néminem autem videntes. Surrexit autem Saulus de terra: apertiſque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahentes introduxérunt Damaſcum. Et erat ibi tribus diébus non videns: & non manducávit, neque bibit.

℟. De cœlo circumfulſit me lux copióſa; & décidens in terram, audívi vocem dicentem mihi: * Saule, Saule, quid me perſéqueris? ℣. Audívi vocem ſermónum ejus, & áudiens jacébam conſternátus ſuper fáciem terræ: * Saule, Saule. *Act.* 22. *Dan.* 10.

Lectio v.

ERat autem quidam diſcípulus Damaſci, nómine Ananías; & dixit ad illum in viſu Dóminus: Ananía. At ille ait: Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum; Surge, & vade in vicum qui vocátur Rectus; & quære in domo Judæ Saulum nómine, Tarſenſem: ecce enim orat. (Et vidit virum, Ananíam nómine: introeuntem, & imponentem ſibi manus, ut viſum recípiat.) Reſpondit autem Ananías; Dómine, audívi à multis de viro hoc, quanta mala fécerit ſanctis túis in Jerúſalem: & hic habet poteſtátem à princípibus Sacerdótum alligandi omnes qui ínvocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus; Vade, quóniam vas electiónis eſt mihi iſte, ut portet nomen meum coram géntibus, & régibus, & fíliis Iſrael: ego enim oſtendam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati. Et ábiit Ananías, & introívit in domum: & impónens ei manus, dixit; Saule frater, Dóminus miſit me Jeſus, qui appáruit tibi in via quâ veniébas: ut vídeas, & impleáris Spíritu ſancto. Et confeſtim cecidérunt ab óculis ejus tanquam ſquamæ, & viſum recépit: & ſurgens baptizátus eſt. Et cùm accepiſſet cibum: confortátus eſt. Fuit autem cum diſcípulis qui erant Damaſci per dies áliquot. Et contínuò in Synagógis prædicábat Jeſum: quóniam hic eſt Fílius Dei.

℟. Ego reſpondi ei qui loquebátur mecum: Quis es, Dómine? Dixitque ad me: Ego ſum Jeſus Nazarénus, quem tu perſéqueris. Et dixi: * Quid fáciam, Dómine? ℣. Tu terríbilis es, & quis reſiſtet tibi? de cœlo audítum feciſti judícium. * Quid fáciam, Dómine? *Act.* 22. *Pſ.* 75.

Lectio vj.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 279. de Paulo Apoſtolo.

IN præclára prophéria, cùm Jacob ſanctus Patriarcha benedíceret fílios ſuos, præſentes tangens, futúra proſpíciens: prædictum erat quod in Paulo cóntigit. Erat enim Paulus, ſicut ipſe teſtátur, de tribu Bénjamin. Cùm autem Jacob benedícens fílios ſuos veniſſet ad Bénjamin benedicendum, ait de illo; Bénjamin, lupus rapax, manè rápiet: & ad véſperum dívidet eſcas. Hoc in Apóſtolo Paulo complétum eſt: quia & de illo prædictum erat. Jam, ſi placet, inſpiciámus illum manè rapientem: & ad véſperum eſcas dividentem. Manè & véſperum póſita ſunt pro eo ac ſi dicerétur, priùs & pósteà. Sic ergo accipiámus, priùs rápiet: póſteà dívidet eſcas. Atténdite raptórem: Saulus ſicut Actus Apoſtolórum teſtantur, ibat ſpirans & anhélans cædes. Hic eſt ille manè rápiens. Nam & quandò lapidátus eſt Stéphanus primus Martyr pro nómine Chriſti: evidéntiùs áderat & Saulus. Audívimus, Manè rápiet: videámus, Ad véſperum dívidet eſcas. Voce Chriſti de cœlo proſtrátus audívit; Saule, Saule, quid me perſéqueris? Membris adhuc in terra póſitis; caput in cœlo clamábat: & non dicébat; Quid perſéqueris ſervos meos? ſed, Quid me perſéqueris? Et ille; Quid me vis fácere? Jam parat ſe ad obediendum qui priùs ſæviébat ad perſequendum. Jam informátur ex perſecutóre prædicátor; ex lupo ovis: ex hoſte miles. Ut interióre luce fúlgeret cor ejus: extérior ad tempus erepta eſt; & eo tamen témpore quo cétera non vidébat: Jeſum vidébat. Ita & in ipſa ejus cæcitáte myſtérium informabátur credéntium; quóniam qui credit in Chriſtum, ipſum intuéri debet: cétera nec nata computáre; ut creatúra vileſcat: & creátor in corde dulceſcat.

℟. Exurge, & ſta ſuper pedes tuos; * Ad hoc enim appárui tibi, ut conſtítuam te miniſtrum & teſtem eórum quæ vidiſti, & eórum quibus apparébo tibi. ℣. Intélligeverba quæ ego loquor ad te, & ſta in gradu tuo, & noli metúere. * Ad hoc. Glória Patri. * Ad hoc. *Act.* 26. *Dan.* 10.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Dóminus dixit ad me: Surgens vade Damaſcum, & ibi dicétur tibi de ómnibus quæ te opórteat fácere. *Act.* 22.

Ant. 6. F. Cùm non vidérem præ claritáte lúminis illíus, ad manum deductus à comítibus, veni Damaſcum. *Act.* 22.

Ant. 2. D. Qui mecum erant, lumen quidem vidérunt, vocem autem non audiérunt ejus qui loquebátur mecum. *Act.* 22.

℣. Tu illúminas lucernam meam, Dómine: ℟. Deus meus, illúmina ténebras meas. *Pſ.* 17.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem. *C.* 15.

IN illo témpore: Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Non vos me elegiſtis; ſed ego elégi vos, & póſui vos ut eátis, & fructum afferátis: & fructus veſter máneat. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

In Joan. Tract. 86. *Ed. Bened.*

HÆc eléctio grátiæ eſt, de qua dicit Apóſtolus: Sic ergo & in hoc témpore relíquiæ per electiónem grátiæ ſalvæ factæ ſunt. Unde ſubjungit; Si autem grátia, jam non ex opéribus: alióquin grátia jam non eſt grátia. Audi, ingráte: ingráte, audi; Non vos me elegiſtis: ſed ego elégi vos. Non eſt ut dicas: Ideò electus ſum, quia jam credébam; ſi enim credébas in eum: jam elégeras eum. Sed audi: Non vos me elegiſtis. Quid ergo dictúri ſumus audiendo: Non vos me elegiſtis, niſi quia mali erámus, & electi ſumus; ut boni per grátiam nos eligentis eſſémus? Non eſt enim grátia, ſi præceſſerant mérita: eſt autem grátia; hæc ígitur non invénit: ſed effécit mérita.

℟. Ananía, ſurge, & vade in vicum qui vocátur Rectus, & quære in domo Judæ Saulum nómine, Tarſenſem; * Quóniam vas electiónis eſt mihi iſte, ut portet nomen meum coram Géntibus: ego enim oſtendam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati. ℣. Abiit vagus in via cordis ſui: vias ejus vidi, & ſanávi eum, & reduxi eum; * Quóniam. *Act.* 9. *Iſ.* 57.

Lectio viij.

Serm. 168. *Edit. Ben.* *C.* 3. 4. & 7.

ITerùm dicit Apóſtolus: Miſericórdiam conſecútus ſum. O conféſſio! Non ait; Miſericórdiam conſecútus ſum, quia fidélis eram: ſed, Ut fidélis eſſem, miſericórdiam conſecútus ſum. Veniámus ad ejus primórdia. Date mihi mérita ejus. Si mérita quæris: damnatiónis ſunt, non liberatiónis. Ibat ſævíre in membra Chriſti; ibat ſánguinem fúndere: ibat lupus, paſtor futúrus. Sic ibat. Non enim póterat

áliter ire ad illa : propter quæ ibat. Et cùm ſic ámbulat, cógitat, anhélat cædes : cùm ducit pedes ejus ira, movet membra ódium; dum pergit & ámbulat, obtémperat mancípium crudelitáti : & ecce vox de cœlo; Saule, Saule, quid me perſéqueris? Ecce quare dixit : Miſericórdiam conſecútus ſum. Non ſum, inquit, dignus vocári Apóſtolus; quia perſecútus ſum Eccléſiam Dei : ſed grátiâ Dei ſum id quod ſum.

℟. Abiit Ananías in domum, & impónens Saulo manus, dixit: Dóminus miſit me Jeſus, qui appáruit tibi in via, ut vídeas, & impleáris Spíritu ſancto. Et * Confeſtim cecidérunt ab óculis ejus tanquam ſquamæ; & viſum recépit. ℣. Obturátus eſt óculus hóminis, qui viſiónem Omnipoténtis intúitus eſt; cadit, & ſic aperiuntur óculi ejus. * Confeſtim. *Act.* 9. *Num.* 24.

[*Si transferatur hoc Feſtum, vel ubi nona Lectio eſt de ſancto Paulo.*

Lectio ix.

ET grátia ejus, inquit, vácua in me non fuit. Ecce evangelízat fidem, quã aliquandò vaſtábat : nec grátia ipſa vacat in illo, qui ait; In me vácua non fuit : ſed plùs ómnibus illis laborávi. Obſerva; erígere te cœpiſti : Plùs ómnibus illis laborávi. Dic unde. Quid enim habes, quod non accepiſti! Statim reſpexit; & cùm dixiſſet : Plùs ómnibus illis laborávi, quaſi expávit ad verba ſua, & mox ſubjécit ſe húmilem Paulum; Non autem ego : ſed grátia Dei mecum. Nemo ſe extollat; nemo ſibi árroget : quaſi ſibi áliquid déderit. Qui gloriátur, in Dómino gloriétur.]

Lectio ix. De S. Præjecto.

PRæjectus, Arvernus, adhuc Diáconus, Cáſſii, Victoríni, Anatoliáni, & aliórum acta conſcripſit : qui Arvernis martyrio coronáti fúerant. Candidinenſi cœnóbio à Felíce Arvernórum Epíſcopo præpóſitus eſt : & Presbyter ordinátus. Felíci deinde vitâ functo ſucceſſor datus; unánimi ómnium voto ac ipsíus regis aſſenſu : veri Paſtóris munus adimplévit. Noſocómium exſtruxit, ac monaſtéria. Summâ curâ conquiſívit Mártyrum córpora : ut ea in locum honoratiórem transferret. Ad regem Childéricum ſecundum profectus, ut Eccléſiæ ſuæ bona contra Hectórem Maſsíliæ patrícium vindicáret; diversátus eſt in cœnóbio Doroangenſi in Vóſago, ubi Amarínum Abbátem à febre liberávit : qui eum ſecútus eſt ad Arvernos reverténtem. Cùm autem rex in Hec-

Digitized by Google

tórem animadvertiſſet : Agrícius quidam primóres civitátis in Præjectum excitávit ; cùmque à ſicáriis apud Volovícum quæreréetur : ejus loco Amarínus ab iis trucidátus eſt. Ille verò ne corónâ martyrii fraudarétur, percuſſóribus ſe ultrò óbtulit ; &, Hic eſt, inquit, quem quæritis : impléte quod vobis imperátum eſt. Eórum ſtatim alter pugiónem in pectus ipſi adégit ; alter verò cérebrum excuſſit invocanti & dicenti : Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum, quia néſciunt quid fáciunt. In eo póſteà loco Avítus Epíſcopus Basílicam & monaſtérium cóndidit.

℟. Véniens ad me Ananías dixit : Saule frater, Deus præordinávit te ut vidéres Juſtum, & audíres vocem ex ore ejus ; quia eris teſtis illíus ad omnes hómines. * Et nunc quid moráris ? exurge, baptizáre, & áblue peccáta tua. ℣. Insíliet in te Spíritus Dómini, & prophetábis, & mutáberis in virum áliũ. * Et. Glória Patri. * Et. *Act.* 22. 1. *Reg.* 10.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* BAptizátus eſt Saulus : fuit autem cum diſcípulis qui erant Damaſci, per dies áliquot ; & contínuò in Synagógis prædicábat Jeſum. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Stupébant omnes qui audiébant, & dicébant : Nonne hic eſt qui expugnábat in Jerúſalem eos qui invocábant nomen iſtud ? *Act.* 9.

Ant. 5. a. Damaſci consílium fecérunt Judæi, & cuſtodiébant portas die ac nocte, ut eũ interfícerent. Accipientes autem eum diſcípuli nocte, per murum dimiſérunt eum, ſubmittentes in ſporta. *Act.* 9.

Ant. 7. a. Cùm veniſſet in Jerúſalem, Bárnabas duxit illum ad Apóſtolos & narrávit illis quómodò in via vidiſſet Dóminum. *Act.* 9.

Ant. 3. a. Erat cum illis intrans & éxiens in Jerúſalem, & fiduciáliter agens in nómine Dómini ; loquebátur quoque Géntibus, & diſputábat cum Græcis. *Act.* 9.

Capitulum. Act. 26.

NOn fui incrédulus cœleſti viſióni ; ſed his qui ſunt Damaſci, primùm & Jeroſólymis, & in omnem regiónem Judææ, & Géntibus annuntiábam ut pœniténtiam ágerent : & converterentur ad Deum, digna pœnitentiæ ópera faciéntes.

Hymnus.

QUæ glorióſum tanta cœlis évocat
Te, Chriſte, cauſa ? tu-

ne rurſum víſere
Mundum redemptor? tune Judex ſéculi?
Novum-ne prodis ultor hoſtem pérdere?
Heu quàm cruentus perſecútor! quàm ferox
Inſurgit! horret, ac fugit grex quà premit;
Humána tanto nulla par hoſti manus:
Te, Chriſte, ſparſæ víndicem poſcunt oves.
Hunc ergo voce victor unâ ſúbjicis,
Totum ſed uno ſubdis in Saulo tibi;
Vinciſque mundum; ſternis ut mox érigas,
Agniſque prædam dívidat lupus tuis.
Sit Trinitáti ſempiterna glória,
Honor, poteſtas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubernans ómnia
Per cuncta regnat ſeculórum ſécula. Amen.

℣. Miſericórdias Dómini in æternum cantábo: ℟. In generatiónem & generatiónem annuntiábo veritátem tuam. *Pſ.* 88.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Eram ignótus fácie Eccléſiis Judææ; tantùm autem audítum habébant: Quóniam qui perſequebátur nos aliquandò, nunc evangelízat fidem quam expugnábat; & in me clarificábant Deum. *Galat.* 1.

Oratio.

DEus omnípotens & clemens, qui virtútem & miſericórdiam tuam magnam in peccatórum converſióne manifeſtas: quæſumus; ut illa nos ad te grátia convertat: quæ beátum Apóſtolum Paulum de perſecutóre vas electiónis effécit. Per Dóminum.

Fit Comm. S. Præjecti, Epiſcopi & Mart. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. xj.

Oratio.

MArtyris tui Præjecti nos, Dómine, intervéntio glorióſa commendet; ut quod noſtris áctibus non merémur: ejus précibus conſequámur. Per Dóminum.

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *f.* Baptizátus eſt.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Stupébant omnes.

Capitulum. Galat. 1.

CUm plácuit ei qui me ſegregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam ſuam; ut reveláret Fílium ſuum in me, ut evangelizárem illum in Géntibus: contínuò non acquiévi carni & ſánguini.

℟. *br.* Deus, docuiſti me; * Pronuntiábo mirabília tua. Deus. ℣. Dómine, * memorábor juſtítiæ tuæ ſolíus. * Pronuntiábo. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 70.

Digitized by Google

℣. Doce me fácere voluntátem tuam, ℟. Quia Deus meus es tu. *Pſ.* 142.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Damaſci.

Capitulum. 2. Cor. 11.

SI gloriári oportet, quæ infirmitátis meæ ſunt, gloriábor : Deus & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti ſcit quòd non méntior ; Damaſci præpóſitus gentis Arétæ regis cuſtodiébat civitátem Damaſcenórum, ut me comprehénderet : & per feneſtram in ſporta dimiſſus ſum per murum, & ſic effúgi manus ejus.

℟. *br.* Liberátor meus * De inimícis meis iracundis. Liberátor. ℣. A viro iníquo * erípies me, * De inimícis. Glória Patri. Liberátor.

℣. Quis Deus præter Dóminum ? ℟. Quis Deus præter Deum noſtrum ? *Pſ.* 17.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Erat cum illis.

Capitulum. Act. 22.

FActum eſt revertenti mihi in Jerúſalem, & oranti in templo, fíeri me in ſtupóre mentis ; & vidére Jeſum dicentem mihi : Feſtína, & exi velóciter ex Jerúſalem ; quóniam non recípient teſtimónium tuum de me : vade, quóniam ego in natiónes longè mittam te.

℟. *br.* Erípies me * De contradictiónibus pópuli. Erípies. ℣. Conſtítues me * in caput Géntium, * De contradictiónibus pópuli. Glória Patri. Erípies.

℣. Vivit Dóminus, & benedictus Deus meus ; ℟. Et exaltétur Deus salútis meæ. *Pſ.* 17.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. FIdélis ſermo, quòd Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere, quorum primus ego ſum. 1. *Tim.* 1.

Ant. 3. a. Grátias ago ei, quia fidélem me exiſtimávit, ponens in miniſtério ; qui priùs blaſphémus fui, & perſecútor, & contumelióſus. 1. *Tim.* 1.

Ant. 6. *C.* Miſericórdiam conſecútus ſum, quia ignórans feci in incredulitáte. 1. *Tim.* 1.

Ant. 5. C. Superabundávit grátia Dómini noſtri, cum fide & dilectióne quæ eſt in Chriſto Jeſu. 1. *Tim.* 1.

Ant. 8. G. Grátia ejus in me vácua non fuit ; ſed abundántiùs ómnibus laborávi : non ego autem, ſed grátia Dei mecū. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. Galat. 2.

VIvo, jam non ego : vivit verò in me Chriſtus ; quòd autem nunc vivo in carne, in fide vivo Fílii Dei, qui dilexit me : & trádidit ſemetipſum pro me.

Hymnus, Paſtóre percuſſo, *ut in I. Veſperis*, 511.

Digitized by Google

℣. Pſallam tibi in natiónibus, Dómine; ℟. Quia magna eſt ſuper cœlos miſericórdia tua. *Pſ.* 107.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Ideò miſericórdiã conſecútus ſum, ut in me primo oſténderet Chriſtus Jeſus omnem patiéntiam ad informatiónem eórum qui creditúri ſunt illi, in vitam ætérnam. 1. *Tim.* 1.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Polycarpi Epiſcopi & Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo ſperávi. viij. *Oratio*, Permaneámus. *infrà*, 524.

Poſteà, Commem. ſanctæ Paulæ, Viduæ, Ant. Exultávit. ℣. Averte. lvj. *Orat.* Deus, qui beátã. *infrà.* 524.

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

DIE XXVI.
In Feſto SANCTI POLYCARPI, Epiſcopi & Martyris.

Duplex-minus.

Omnia de Communi unius Martyris, exceptis quæ ſequuntur.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.
Lectio iv.

Ex libro ſancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Eccleſiáſticis. *C.* 27.

POlycarpus Joannis Apóſtoli diſcípulus, & ab eo Smyrnæ Epíſcopus ordinátus, totíus Aſiæ princeps fuit; quippe qui nonnullos Apoſtolórum & eórum qui víderant Dóminum : magiſtros habúerit, & víderit. Hic propter quaſdam ſuper die Paſchæ quæſtiónes, ſub Imperatóre Antoníno Pio, Eccléſiam in urbe regente Anicéto, Romam venit; ubi plúrimos credéntium, Marciónis & Valentíni perſuaſióne deceptos : reduxit ad fidem. Cùmque ei fortúitò óbviàm fuiſſet Márcion, & díceret; Cognoſcis nos? reſpondit : Cognoſco primogénitum Sátanæ. Póſteà verò, regnante Marco Antoníno, & Lúcio Aurélio Cómmodo, quartâ poſt Nerónem perſecutióne; Smyrnæ ſedente Procónſule, & univerſo pópulo in amphitheátro adversùs eum perſonante : igni tráditus eſt. Scripſit ad Philippenſes valde útilem epíſtolam : quæ uſque hódie in Aſiæ conventu légitur. Hæc quoque inter cétera de ipſo teſtificátur beátus Irenæus Lugdunenſis Epíſcopus : apud Euſébium. Sed & Polycarpus vir qui non ſolùm ab Apóſtolis erudítus : & cum multis qui Dóminum víderant, familiáriter verſátus; verùm étiam in Aſia, Smyrnenſis Eccléſiæ ab ipſis Apóſtolis ordinátus eſt Epíſcopus : quem nos quoque adhuc

Digitized by Google

adoleſcentes vídimus. Vixit enim diutíſſimè, & in última ſenectúte, ſumma cum glória illuſtre perpeſſus Martyrium: exceſſit è vita.

Lectio v.

Ex Epíſtola Eccléſiæ Smyrnenſis ad Eccléſias Ponti.

Apud Euſeb. Hiſt. Lib. 4.

ALácriter & própere pergébat ad ſtádium Polycàrpus: aiente verò Procónſule; Jura, & dimitto te, convícium fac Chriſto: Polycarpus reſpondit. Octoginta & ſex anni ſunt ex quo ſérvio ei, nec ullâ me affécit injúriâ; & quómodò poſſum convícia dícere adversùs Regem meum qui me ſalvum fecit? Urgente rurſus illo, ac inquiente: Jura per Génium Cæſaris; reſpondit: Si ambitióſè contendis, ut jurem per Cæſaris, ut tu vocas, Génium; símulas autem te ignoráre quis ſim, palàm audi: Chriſtiánus ſum. Tunc plácuit illis, ut vivum Polycarpum ignis exúreret. Quando autem rogus apparátus eſt, cùm clavis affigendus eſſet, dixit: Sínite me ſic; qui enim mihi dat ignem pati: dabit & ſine veſtra ex clavis cautióne immótum in pyra permanére. Illi ergo non quidem clavis defixérunt: ſed ligavérunt eum.

Lectio vj.

HIc verò mánibus poſt tergum póſitis; ac revinctus tanquam áries inſignis ex magno grege delectus, qui gratíſſimum holocauſtum offerrétur, cœlum contúitus, dixit: Pater unigéniti & benedicti Fílii tui Jeſu Chriſti, benedíco te qui me ad hanc horam perdúcere dignátus es; ut pártem cáperem in conſórtio Mártyrum in cálice Chriſti tui ad reſurrectiónem vitæ ætérnæ, ánimæ ſimul & córporis: inter quos, quæſo, ſuſcípiar hódie coram te tanquam hóſtia pinguis & accepta. Cùmque precatiónem compleſſet: miniſtri ignem accendérunt. Cùm verò ingens flamma emicaſſet, ignis fórnicis ſpéciem præbens: tanquam navis velum à vento replétum atque ſinuátum úndique circúmdedit Mártyris corpus. Cernentes autem impii corpus flammis non poſſe conſúmi, confectórem própiùs accédere: enſemque altè in corpus adígere juſſérunt; quo facto, tanta vis sánguinis effluxit: ut ignis prorſùs extingueréter. Oſſa ipsíus gemmis pretioſíſſimis cariòra: & quólibet auro puriòra, ubi decébat, condídimus. Quo in loco nobis, ut fíeri póterit: congregátis concédet Deus natálem ejus martyrii diem cum gáudio & hilaritáte celebráre.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Cap. 24. 9.

IN illo témpore : Dixit Jeſus diſcípulis ſuis. Tradent vos in tribulatiónem, & occídent vos : & éritis ódio ómnibus géntibus propter nomen meum. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi Epíſcopi.

Homil. 75. *aliàs* 76. *in Matth.*

TUnc tradent vos in tribulatiónem : & occídent vos. Tunc ſcandalizabuntur multi, & ínvicem tradent : & multi pſeudoprophétæ erunt, & ſedúcent multos. Et quóniam abundávit iníquitas : refrigeſcet cáritas multórum. Hoc majus malum eſt, inteſtínum nempe bellum. Multi enim falſi fratres fuérunt. Viden triplex bellum; à ſeductóribus, ab inimícis, à falſis frátribus ? Vide Paulum hoc deplorantem. Foris pugnæ ; intùs timóres : & perícula in falſis frátribus. Deinde oſtendens generóſum & patientem hinc lædi non poſſe : Ne timeátis, inquit, neque turbémini. Si enim congruentem patiéntiam exhibuéritis : hæc mala non ſuperábunt vos. Hujuſque rei clara demonſtrátio eſt : quòd prædicátio ubíquè per orbem pervádat.

Lectio viij.

OPportúnè dicátur. Quis loquétur poténtias Dómini ; audítas fáciet omnes laudes ejus ? Nam ſi contríbules Móyſen poſt tot édita ſigna non audiébant ; ob lutum & láteres queis premebantur : eos, qui quotídiè cæſi & occíſi intoleranda patiebantur ; quis induxit ut otióſam vitam repudiárent : & ipſi áliam antepónerent, perículis, sánguine, mortibuſque plenam ; cùm máximè ii, quibus prædicabátur, alienígenæ, ipſiſque prorsùs inimíci, eſſent ?

[*Si transferatur hoc Feſtum, vel ubi nona Lectio eſt de S. Polycarpo.*

Lectio ix.

SI quis in gentes, in urbes, in pópulos, imò in unam domúnculam, indúceret virum ómnibus habitántibus eam peróſum, & per eum conarétur síngulos à dilectis abdúcere, à patre, à matre, ab uxóre, à fíliis; an non ille, ántequàm os aperíret, diſcerperétur ? Attamen illud ipſum, quod in una domo fíeri néquit : Chriſtus in toto orbe fecit ; per præcipítia, per fornáces, per prærupta, per ſcópulos, per terram & mare : inter bella plúrima, orbis médicos indúcens.]

Digitized by Google

Lectio ix.

De ſancta Paula.

PAula Romána, ex Scipiónum & Gracchórum génere; poſt mortem Toxótii cónjugis, ex quo quátuor filias, Blæſillam, Paulínam, Euſtóchiam cognomento Júliam, & Rufínam, filiumque unum Toxótium ſuſcéperat: divítias penè omnes in páuperes erogávit. Epiſcopórum autem Paulíni Antiochíæ, & Epiphánii Salamínæ, qui tunc Romam vénerant, virtútibus accenſa, poſt annos à morte Toxótii cónjugis quinque, Euſtóchiâ ſolâ cómite, pátriam relíquit: ut loca ſancta inviſeret ac venerarétur; & apud Béthleem conſédit: ubi tria vírginum monaſtéria, virorumque unum conſtruxit. Illic Hierónymo diſſerente, vetus & novum Teſtamentum cum Euſtóchia perlégit: magnam adepta Hebráicæ linguæ períitiam. Elapſis annis viginti, mortem jam imminentem séntiens, quaſi ad ſuos pérgeret, alienoſque deſéreret, has voces; Déficit ánima mea in átria Dómini, alioſque ejuſdem Pſalmi versículos ad extrémum uſque ſpíritum aſsíduè repetébat: digitumque ad os tenens, crucis ſignum exprimébat in lábiis. Obiit anno Dómini quadringentéſimo quarto: & ſepulta eſt apud Béthleem in médio Eccléſiæ ſpeluncæ Salvatóris.

Oratio.

PErmaneámus, Dómine, in ea doctrína quæ de péctore Dómini ad nos manávit: quamque beátus martyr Polycarpus, Joannis diſcípulus, nobis per Irenæum tranſmíſit; & in ea ita ejus interventu perſeverémus: ut in caritáte radicáti & fundáti ſemper inveniámur. Per eumdem.

Fit. Commem. ſanctæ Paulæ, Viduæ, Ant. Orátio humiliantis. lx. ℣. Humiliábam. lix.

Oratio.

DEus, qui beátam ancillam tuam Paulam in frágili ſexu conſtitútam ſanctificaſti vocatióne miſericórdiæ: ſúſcipe propítius preces noſtras, & præſta; ut ſicut tecum eſt illa méritis: ita à nobis non recédat exemplis. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit.

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

AD VESP. fit Commem. S. Joannis Chryſoſtomi Epiſc. & Eccl. Doctoris, ut in Communi Doctorum, Ant. Beátus qui excógitat. ℣. Beátus. xxviij. *Oratio*, Da nobis. *infrà*, 527.

Ultimò, de Virgine Deipara, 492.

Die XXVII.
In Feſto
SANCTI JOANNIS CHRYSOSTOMI,
Epiſcopi, & Eccleſiæ Doct.
Semiduplex-majus.

Omnia de Communi Doctorum, exceptis quæ ſequuntur.

Lectio ij.

JOannes Antiochíæ natus, in adoleſcéntia baptizátus à ſancto Melétio Epíſcopo : per annos áliquot in ſolitúdine vitam egit. Quinto poſt ſuſceptum Diaconátum anno, Présbyter Antiochénæ Eccléſiæ à Flaviáno creátus; Homílias hábuit ad pópulum tanta cum eloquéntia : ut inde Chryſóſtomus ſit appellátus. Exactis eo in múnere annis duódecim, Antiochíæ ſubductus : in Sede Conſtantinopolitána, mórtuo Nectário, invítus ſuffícitur. Tum de Clericórum móribus ſollícitus; vétuit eos ſuperintroductas habére mulíeres : ac lautióres optimátum menſas frequentáre. Dívitum étiam faſtum fórtiter rétudit. Ipſe autem forma gregis factus : reſécuit ſumptus inútiles Eccléſiæ ac famíliæ Epiſcopális, & quod inde ſupérerat; in páuperum cómmodum convertit, præſertimque infirmórum : quibus & Noſocómia conſtruxit. Sex Aſiæ Epíſcopos ab Antoníno Ephesíno per ſimóniam ordinátos : in Ephesína Synodo exauctorávit; ac pari ánimi fortitúdine óbſtitit : ne Ariánis Gaínæ ducis Gothórum præsídio elátis Eccléſia concederétur. Fidem in Scythia prædicandam : idolórum templa in Phœnícia diruenda curávit. Flaviánum Epíſcopum Antiochénum reconciliávit cum Innocéntio Papa, & Occidentálibus ac Ægyptiis Epíſcopis : qui ab eo propter ſuſceptum in locum Melétii, vivente adhuc Paulíno, Epiſcopátum diffidébant. Cùm autem vitam inſtituiſſet áſperam & ſevéram, ac depravátos ómnium órdinum mores corrígere niterétur, multórum ſúbiit invídiam : Eudóxiæ Auguſtæ imprímis, quæ concionantis verba quædam quaſi in ſe contumelióſa indignè ferébat. Quare hábita eſt apud Quercum, Chalcédonis ſubúrbium, Epiſcopórum áliquot Chryſóſtomo infenſórum tumultuária Synodus; in qua, agente Theóphilo Alexandríno, annitente Eudóxiâ, depóſitus, ejectus eſt in exílium : quem pópulus incredíbili ſtúdio, nocte licèt urgente, longè proſecútus eſt. Sed pauló poſt, facto terræ motu, & coortâ ſeditióne plebis : ab exílio revocátur.

Lectio iij.

CUm autem pérditos mores argúere non desíſteret: & ad argénteam Eudóxiæ ſtátuam in foro ſanctæ Sophíæ erectam hiſtriónes lúdere; & à vulgi clamóribus divínam pſalmódiam interturbári mínimè paterétur, idque públicâ oratióne reprehendiſſet: in Epiſcopórum conventículo íterùm damnátus eſt; quòd in Sedem abſque novæ Synodi judício rediiſſet: & ipsâ nocte Páſchatis Eccléſiâ pulſus Arcádii Imperatóris juſſu, paucis poſt ménſibus Cucúſum in Arméniam amandátur; Epíſcopi autem quadraginta, aliíque complúres qui ipſi adhæſerant, hincque Joannítæ dicebantur: váriis tormentis afficiuntur. Poſt Chryſóſtomi diſceſſum erumpens ſúbitò ex ejus throno flamma Eccléſiam & Palátium abſumpſit. Mox intrúditur in Sedem illíus Arſácius Nectárii frater; quod Innocéntius, ad quem per litteras Joannes confúgerat, & Epíſcopi Occidentáles ádeò improbârunt: ut cum eo communicáre nolúerint. Interim contínua febre debilitátus Joannes, cœptum iter perágere cógitur, donec Cæſaréam Cappadóciæ venit; ubi cùm per áliquot dies commorátus eſſet, remíttere páululùm vis morbi cœpit: ſed Cæſarienſis Epiſcopi monachorumque factióne rurſum exagitátus, réddere ſe itíneri, atque Iſaurórum regiónem vaſtántium immanitáti ſe expónere coactus eſt. Cucúſum tandem, quò amandátus fúerat, pervénit; ibíque, híemis incleméntiâ penè enectus: Arméniæ páuperes frumento & cœleſti verbo páſcere non déſtitit. Hinc, propter crebras Iſaurórum incurſiónes, Arabiſſum munítius óppidum, non ſine perículo, tranſlátus eſt, deinde Pityuntem: ut aſsíduis itínerum labóribus conficerétur. Comána cùm adventáret, pernoctávit in Eccléſia ſancti Baſiliſci, ubi beátus Martyr ſic eum in ſomnis affátus eſt; Confíde, frater Joannes: cras enim ſimul érimus. Sumptis poſtrídie cœléſtibus ſacramentis; conſignans ſe in modum crucis, ánimam Deo réddidit: quartâ-décimâ die Septembris, anno quadringentéſimo-ſéptimo. Corpus ejus máximo vírginum & monachórum concurſu ſepultúræ mandátum, poſt áliquot annos Theodóſius Arcádii fílius Conſtantinópolim tránſtulit inſigni pompâ, ſexto Calendas Februárii; ejuſque relíquias venerátus: pro paréntibus véniam precátus eſt. Epíſcopi

autem Occidentáles non priùs cum Attico Arsácii ſucceſsóre aliiſque Orientálibus communicáre voluérunt: quàm nomen illíus in díptícha retuliſſent.

Oratio.

DA nobis in ſacro miniſtério, Dómine, ſpíritum ſapiéntiæ & fortitúdinis; quo beátus Joannes Chryſóſtomus peccantes argúere non déſtitit: & multíplices ærumnas pro tui nóminis amóre ſuperávit. Per Dóminum.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 492.

AD VESPERAS, *fit Commem. S. Cyrilli, Epiſc. & Eccl. Doct. Ant.* Beátus qui excógitat. ℣. Beátus. xxviij. *Orat.* Deus, qui *infrà*, 528.

Deinde de Virgine Deipara, 492.

Die XXVIII.
In Feſto SANCTI CYRILLI, Alexandrini Epiſcopi & Eccl. Doctoris.

Semiduplex minus.

Omnia de Communi Doctorum, exceptis quæ ſequuntur.

Lectio ij.

CYrillus Theóphili Patriarchæ Alexandríni ſorória fílius, ingénio pérſpicax, & ánimo fortis, ab infántia ſacris lítteris imbútus; cùm eſſet doctrínâ & zelo Cathólicæ fídei insignis: ad Sedem Alexandrínam divíno nutu provectus eſt. Epiſcopátum vix adeptus, Novatiános ſchiſmáticos Alexandríâ éxpulit: & deinde Judæos propter eórum adversùs Chriſtiános injúrias & cædes. Oreſti urbis ejuſdem Præfecto, ſibi valde infenſo, eò quòd auctoritátem ſuam uſurpátam ab eo créderet, non injúrias injúriis rependit; ſed eum per Chriſti Evangélium obteſtando, ut ódium omne depóneret: ſibi conciliáre curávit. Sanctum Chryſóſtomum, quem aliquandò in ſacra díptícha, avúnculi ſui Theóphili judício præoccupátus, referre nolúerat; ipſe veritátis cértior factus: coactâ Synodo, ſanctórum Epiſcopórum catálogo inſéruit. Cyrilli zelus imprímis enítuit adversùs Neſtórium Patriarcham Conſtantinopolitánum, qui ímpio dógmate duas in Chriſto comminiſcens perſónas, divínam unam, & humánam álteram; negávit exinde humanitátem Chriſti per divínam perſónam ſubſíſtere: & ſanctiſſimæ Vírgini Maríæ dignitátem Dei matris abrogávit.

Lectio iij.

PRavæ Neſtórii doctrínæ ſe conſtanter Cyrillus oppónens, primùm eam confutávit per Epíſtolam quam ſcripſit ad Solitários;

réticens nomen Neſtórii ⁝ quem ſcriptis ad eum amíco ſtylo lítteris de ſenténtia concepta dimovére conátus eſt. Verùm, cùm nihil profíceret ⁝ adversùs hanc ipſam doctrínam duódecim anathematiſmos cóndidit. Exinde Cæleſtíni ſummi Pontíficis auctoritáte, & illíus vices gerens; Concílio generáli Ephesíno, eádem de cauſa convocáto præfuit ⁝ ubi hæreſis Neſtoriána pénitùs proſcripta eſt, & ſanctíſſimæ Vírgini Maríæ aſſerta Dei matris dígnitas. Quantis calúmniis, injúriis, & perſecutiónibus hac ex cauſa Cyrillus impetítus fúerit per Neſtórium & ejus áſſeclas, éxprimi non poteſt. Sed mirum quàm ſanctè & generósè eas tolerávit ⁝ dícere sólitus; In magnis Eccléſiæ perturbatiónibus debére Paſtóres ad eam tuendam ómnia abjícere ⁝ sícuti nautæ in magnis tempeſtátibus ad navim conſervandam in mare ómnia ſua projíciunt. In Eccléſiã ſuam reverſus Cyrillus; cum iiſdem lætítiæ ſignis, quibus áliàs ſanctus Athanáſius regrédiens à debelláta hæreſi Ariána ⁝ à pópulo Alexandríno receptus eſt. Omnium ſchiſmaticórum in Eccléſiam réditum modis ómnibus procurávit. Tandem poſt tot labóres pro fide Cathólica exantlátos; óbiit anno quadringentéſimo quadragéſimo-quinto ⁝ Epiſcopátûs verò ſui trigéſimo-ſecundo.

Oratio.

DEus, qui ad debellandos Incarnáti Verbi tui, Virginiſque Deiparæ hoſtes, beátum Cyrillum Epíſcopum mirâ virtúte præcinxiſti; da, ut ejus fídei veſtígiis inhærentes ⁝ íntegrâ tanti myſtérii confeſſióne ſalvémur. Per eumdem Dóminum.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 492.

VESPERÆ à Capitulo de S. Franciſco Saleſio, Epiſc. ut in Communi Pontificum, xx. *Oratio*, Deus, qui. *infrà.*

Fit Commemorat. S. Cyrilli, Ant. Qui docti fúerint. ℣. Beátus vir. xxxiij. *Orat. ſuprà.*

Deinde de Virgine Deipara, 492.

DIE XXIX.

In Feſto S. FRANCISCI SALESII, Epiſcopi.

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi Pontificum, exceptis quæ ſequuntur.

Lectio ij.

FRanciſcus Saléſius è ſtirpe nóbili in Sabáudia; Paríſiis Philoſóphiæ ac Theológiæ incúbuit ⁝ ibíque in

in Eccléſia ſancti Stéphani de Gréſſibus coram imágine Vírginis Deíparæ ſupplex votum virginitátis emíſit. Tum Patávii Juriſprudéntiæ óperam dedit: indeque Romam pietátis grátiâ ſe cóntulit. In pátriam reverſus, abjectis forénſibus ſtúdiis quibus ſeſe déderat ut paréntibus obſequerétur; Presbyterátu initiátus, & Annecéii quò ſedes Genevenſis tranſláta fúerat: Præpóſitus majóris Eccléſiæ electus eſt. Hoc in múnere, Calviniánam hæreſim in Cabaliácis graſſantem, Garnéro Epíſcopo jubente, adortus, poſt incredíbiles labóres felíciter expugnávit. His in locis, Thunóne máximè, cùm ſacrum fácere non licéret: in arcem Ablingiánam quátuor milliáribus diſtantem ſe recípere; ibíque amnículum, innixus trabi quæ glácie plerumque obriguerat: pédibus & mánibus reptans, trajícere cogebátur. Calúmniis & inimicórum insídiis appetítus, látuit ſæpè in ſylvis, in furnis & rudéribus; nec idcircò ſuſceptos pro extirpanda hæreſi labóres deſéruit: compluresque doctrínâ célebres viros ad veritátis lumen adduxit. Suſcepto regímine Paróchiæ quam Thunóne eréxerat; cùm eam regiónem dira lues depopularétur: ómnia ómnibus córporis & ánimæ ſubsídia amanter, conſtanter atque indúſtriè procurávit.

Lectio iij.

In Coadjutórem aſcítus à Garnéro Genevenſi Epíſcopo: Annecéii Seminárium Clericórum inſtítuit. Apud Regem Chriſtianíſſimum perfécit: ne quid à Genevénſibus, qui tum Gallis adversùs Sabáudos auxílio erant; in religiónis negótio innovarétur: utque ejecti Párochi Eccléſiis ſuis reſtituerentur. Garnéro mórtuo, coégit Synodum: & eccleſiáſticæ diſciplínæ leges Clero ſanxit. Multùm étiam Eccléſiæ prófuit, tum libris ſincérum Dei amórem ſpirántibus conſcriptis; tum ſermónibus quos públicè ac privátim, étiam extra diœcéſim, Divióne potíſſimùm, Gratianópoli & Paríſiis hábuit: tum Congregatiónis Moniálium Viſitatiónis ſub régula ſancti Auguſtíni inſtitutióne. Dum autem, recuſáto Coadjutóris Pariſienſis múnere, ad diœcéſim luſtrandam revértitur: Lugdúni apopléxiâ correptus; munítus ſacramentis, óbiit die vigéſimâ-octávâ Decembris: anno ætátis quinquagéſimo-quinto, Chriſti milléſimo ſexcentéſimo vigéſimo-ſecundo. Quem miráculis clarum

Alexander ſéptimus Sanctórum albo inſéruit; ejuſque colendam memóriam ſtátuit quarto Calendas Februárii: quo die Annecéii ſepultus fúerat. Illíus cor Lugdúni in primo Moniálium Viſitatiónis monaſtério ſumma cum veneratióne & fidélium concurſu ſervátur.

Oratio.

DEus, qui ad animárum ſalútem beátum Franciſcum Saléſium Pontíficem ómnibus ómnia fíeri voluiſti: concéde propítius; ut caritátis tuæ dulcédine perfúſi, ejus dirigéntibus mónitis, ac ſuffragántibus méritis: ætérna gáudia conſequámur. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Commemoratio de Virgine Deipara, 492.

AD VESP. fit Commem. ſanctæ Bathildis, Viduæ, Ant. Exultávit. ℣. Averte óculos. lvj. *Oratio, ut infrà.*

Deinde, de Virgine Deipara, ſuprà, 492.

DIE XXX.

In Feſto SANCTÆ BATHILDIS, Reginæ Francorum, Viduæ.

Simplex.

Omnia de Communi Sanctarum Mulierum, additis quæ ſequuntur.

Lectio iij.

BAthildis in Anglia, Sáxonum génere orta; à prædónibus Ercunvaldo Majóri domûs régiæ véndita, ab eo ad porrigenda ſibi pócula adhíbita eſt: ac demum mórtuâ cónjuge, in uxórem expetíta. Quas illa ut vitáret núptias, látebras quæſívit; ſed póſtmodùm ob exímias córporis & ánimi dotes: ad Clodovéi ſecundi conjúgium inſperátò pertráhitur. Tum páuperes & Eccléſias Clodovéo ſtudióſè commendávit; quod ádeò gratum fuit Príncipi: ut Geneſium Abbátem, póſteà Lugdunenſem Epíſcopum, Regínæ piis opéribus exequendis adjutórem déderit. Mórtuo Clodovèo, trium filiórum, Clotárii, Childeríci, & Theodoríci, quorum natu máximus vix quintum annum attígerat, tutélam geſſit: regnúmque ac palátium, consíliis Chrodoberti Pariſienſis Epíſcopi, & Audoéni Rotomagenſis, ſapientíſſimè moderáta eſt. Multa præclárè ſanxit. Simoniácas Ordinatiónes abolévit hortátu Sacerdótum; prohíbuit ne quis Chriſtiános vénderet éxteris, aut álió vendendos abdúceret: plures étiam à ſervitúte ſuis súmptibus redémit. Effécit ut Pontíficum & Abbátum ſtúdio,

reguláris diſciplína in monaſtériis ſanctórum Dionyſii, Germáni, Petri, Medardi, Aniáni, Martíni, & áliis, aut ſervarétur: aut reſtituerétur. Corbéiæ ad Sumínam cœnóbium exſtruxit; aliudque Calæ ad Matrónam, in quo, relictâ Clotário jam adulto regni adminiſtratióne, ipſa, ſuſcepto religiónis hábitu, ſub obediéntia Bertillæ Abbatiſſæ, ómnibus exemplo & admiratióni fuit: ibíque mórtua eſt ætátis ſuæ anno quinquagéſimo-quinto.

Oratio.

DEus, qui beátam Bathildem, à ſervitúte ad ſólium ineffábili providéntiâ extuliſti: da nobis ejus interceſſióne transferri de ſervitúte peccáti in regnum Fílii dilectiónis tuæ Dómini noſtri Jeſu Chriſti. Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs.

Deinde, de Virgine Deipara, 492.

FESTA FEBRUARII.

DIE I.

In Feſto

SANCTI IGNATII, Epiſcopi & Martyris.

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi unius Mart. additis quæ ſequuntur. *Orat.* Rénova. *infrà.*

Pridie AD VESPERAS, ſit Commem. de Virgine Deipara, 492.

Lectio ij.

Ex libro ſancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Eccleſiáſticis.

Cap. 16.

IGnátius Antiochénæ Eccléſiæ tértius poſt Petrum Apóſtolum Epíſcopus; commovente perſecutiónem Trajáno, damnátus ad béſtias: Romam vinctus míttitur. Cùmque návigans Smyrnam veniſſet, ubi Polycarpus audítor Joannis Epíſcopus erat: ſcripſit unam Epíſtolam ad Ephéſios; álteram ad Magneſiános; tértiam ad Trallenſes; quartam ad Romános: & inde egrédiens ſcripſit ad Philadélphios & ad Smyrnæos, & própriam ad Polycarpum, commendans illi Antiochenſem Eccléſiam; in qua & de Evangélio, quod nuper à me tranſlátum eſt, ſuper perſóna Chriſti ponit teſtimónium, dicens: Ego verò & poſt reſurrectiónem in carne eum vidi.

Lectio iij.

DIgnum autem vidétur, quia tanti viri féci-

Digitized by Google

mus mentiónem ; & de Epíſtola ejus, quam ad Romános ſcribit, pauca pónere : De Syria uſque ad Romam pugno ad béſtias in mari & in terra ; nocte diéque ligátus cum decem leopardis, hoc eſt, milítibus qui me cuſtódiunt : quibus & cùm beneféceris, pejóres fiunt. Iníquitas eórum autem mea doctrína eſt : ſed non idcircò juſtificátus ſum. Utinam fruar béſtiis quæ mihi ſunt præparátæ ; quas & oro mihi velóces eſſe ad intéritum & ad ſupplícia & állici ad comedendum me : ne, ſicut & aliórum Mártyrum, non áudeant corpus attíngere. Quòd ſi veníre nolúerint, ego vim fáciam : ego me urgébo ut dévorer. Ignóſcite mihi, filíoli : quid mihi proſit, ego ſcio. Nunc incípio Chriſti eſſe diſcípulus ; nihil de his quæ videntur desíderans : ut Jeſum Chriſtum invéniam. Ignis, crux, béſtiæ, confráctio óſſium, membrórum divíſio ; & totíus córporis contrítio, & tota tormenta diáboli in me véniant : tantùm Chriſto fruar. Cùmque jam damnátus eſſet ad béſtias ; & rugientes audíret leónes : ardóre patiendi ait. Frumentum Chriſti ſum : déntibus beſtiárum molar, ut panis mundus invéniar. Paſſus eſt anno undécimo Trajáni. Relíquiæ córporis ejus Antiochíæ jacent extra portam Daphníticam : in cœmetério.

Oratio.

RÉnova in nobis, quæſumus, Dómine, ſpíritum caritátis apoſtólicæ ; qui in beáto Ignátio Mártyre tuo atque Pontífice fortis & purus exarſit : & ad populórum ſalútem felíciter abundávit. Per Dóminum.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 492.

VESPERÆ de Sequenti.

¶ *Si Feſtum Præſentationis Domini & Purificationis B. Mariæ Virginis occurrat Dominicis Septuageſimæ, Sexageſimæ, vel Quinquageſimæ, transfertur in Feriam ſecundam, & feſtivatur à populo.*]

DIE II. FEBRUARII.
IN FESTO
PRÆSENTATIONIS DOMINI, ET PURIFICATIONIS BEATÆ MARIÆ, VIRGINIS.
SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. EXulta, fília Sion: 3. a. ecce Rex tuus véniet tibi juſtus, & ſalvátor. *Zach.* 9.

Ant. 1. f. Véniet Deſiderátus cunctis géntibus; & implébo domum iſtam glóriâ, dicit Dóminus. *Agg.* 2.

Ant. 5. C. Magna erit glória domûs iſtíus noviſſimæ pluſquàm primæ; & in loco iſto dabo pacem. *Agg.* 2.

Ant. 6. F. Qui adhærent Dómino, ut colant eum, addúcam eos, & lætificábo eos in domo oratiónis meæ. *Iſ.* 56.

Ant. 7. a. Aperíte portas, & ingrediátur gens juſta, cuſtódiens veritátem. *Iſ.* 26.

Capitulum. Malach. 3.

ECce ego mitto Angelum meum, & præparábit viam ante fáciem meam: Et ſtatim véniet ad templum ſuū Dominátor quem vos quæritis; & Angelus teſtamenti quem vos vultis: Ecce venit, dicit Dóminus exercítuum.

Hymnus.

TEmpli ſacrátas pande, Sion, fores;
Chriſtus ſacerdos intrat & hóſtia:
Cedant inánes veritáti
Quæ ſe ánimis áperit, figúræ.
Non immolandi jam pécudum greges;
Fumábit ater non cruor ampliùs:
En ipſe placando Parenti
Ipſe ſuis Deus aſtat aris.

Virgo latentis cónſcia Núminis,
Demiſſa vultus, quem péperit Deum,
Hunc geſtat ulnis; pauperumque
Múnera fert, téneras volúcres.

Hic omnis ætas, omnis & áſtitit
Sexus propinquo Númine plénior:
Omnes anhelantis tot annos
Nunc fídei prétium reportant.

Teſtes tot inter magnánimo, Deus;
Tibi litábat firma siléntio
Verbi ſilentis muta mater:
Cuncta ánimo pénitùs premébat.

Sit ſumma Patri, ſúmmaque Fílio,
Sanctóque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu. Amen.

℣. Conféſſio & pulchritúdo in conſpectu ejus: ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Ecce Dominátor quem quæritis, & purgábit fílios Levi quaſi aurum: & erunt Dómino offerentes ſacrifícia in juſtítia; & placébit Dño ſacrifícium. *Malach.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemoratio S. Ignatii, Epiſc. & Mart. Ant. Juſtum. ℣. Poſuiſti. xiv. *Orat.* Rénova. *ſuprà.*

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Feria.

Ant. 2. D. In ipſo vita erat, & vita erat lux hóminum, & lux in ténebris lucet. *Joan.* 1.

Hymnus, Virgo Dei génitrix. 164.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Salutáre tuum paraſti, Dómine, lumen ad revelatiónem géntium, & glóriam plebis tuæ Iſrael. *Luc.* 2.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Ecce venit ad templum ſuum dominátor Dóminus: * Veníte, adorémus. *Malach.* 3.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FUmant Sabæis templa vapóribus;
Nos ſacra poſcunt: jam præit hóſtia:
Sequámur omnes, & viciſſim
Puro ánimo mémores litémus.

Lumen miniſtret ſplendídior fides:
Miniſtret ignes flámmea cáritas;
Fundatque divínos odóres
Innócuæ bona fama vitæ.

Vitæ nocentis quid tráhimus moras?

Sit fas beâto cum ſene cómmori ;
Ut quem ſub aris immolátum
Vídimus, hoc étiam fruámur.
Sit ſumma Patri, ſúmmaque Fílio,
Sanctóque compar glória Flámini :
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Pſalm. Expectans. *cum ſua diviſione*, 125. *Ant.* 2. D. Ecce vénio, ut fáciam, Deus, voluntátem tuam : Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

In Pſalm. Eructávit. 147. *Ant.* 5. a. Specióſus formâ præ fíliis hóminum, diffúſa eſt grátia in lábiis tuis ; proptéreà benedixit te Deus in æternum.

In Pſalm. Deus noſter refúgium. 148. *Ant.* 1. g. Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus.

℣. Deus in dómibus Sion cognoſcétur, ℟. Cùm ſuſcípiet eam. *Pſ.* 47.

Benedictiones, ut in Dominicis, poſt Pſalterium.

Lectio j.

De Libro Exodi.

Cap. 13.

AIt Móyſes ad pópulum. Cùm introdúxerit te Dóminus in terram Chananæi, ſicut jurávit tibi & pátribus tuis, & déderit tibi eam ; ſeparábis omne quod áperit vulvam, Dómino, & quod primitívum eſt in pecóribus tuis : quidquid habúeris maſculíni ſexûs, conſecrábis Dómino. Primogénitum áſini mutábis ove : quòd ſi non redémeris, interfícies. Omne autem primogénitum hóminis de fíliis tuis prétio rédimes. Cùmque interrogáverit te fílius tuus cras, dicens ; Quid eſt hoc ? Reſpondébis ei ; In manu forti eduxit nos Dóminus de terra Ægypti : de domo ſervitútis. Nam cùm indurátus eſſet Phárao, & nollet nos dimíttere : occídit Dóminus omne primogénitum in terra Ægypti, à primogénito hóminis uſque ad primogénitum jumentórum ; idcircò ímmolo Dómino omne quod áperit vulvam maſculíni ſexûs : & ómnia primogénita filiórum meórum rédimo.

℟. Locútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens : * Sanctífica mihi omne primogénitum in fíliis Iſrael. ℣. Tulérunt Jeſum in Jeruſalem, ut ſíſterent eum Dómino, ſicut ſcriptum eſt in lege Dómini : * Sanctífica mihi. *Exod.* 13. *Luc.* 2.

Lectio ij.

De Libro Levítici. *Cap.* 12.

LOcútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens. Ló-

Digitized by Google

quere fíliis Iſrael, & dices ad eos; Múlier, ſi ſuſcepto ſémine, pepérerit máſculum, immunda erit ſeptem diébus: juxta dies ſeparatiónis ménſtruæ. Et die octávo circumcidétur infántulus: ipſa verò triginta tribus diébus manébit in ſánguine purificatiónis ſuæ. Omne ſanctum non tanget, nec ingrediétur in ſanctuárium: donec impleantur dies purificatiónis ſuæ. Sin autem féminam pepérerit; immunda erit duábus hebdomádibus juxta ritum fluxûs ménſtrui: & ſexaginta ſex diébus manébit in ſánguine purificatiónis ſuæ. Cùmque expléti fúerint dies purificatiónis ſuæ pro fílio, ſive pro fília: déferet agnum anníeulum in holocauſtum, & pullum columbæ ſive túrturem pro peccáto, ad óſtium tabernáculi teſtimónii; & tradet ſacerdóti qui ófferet illa coram Dómino, & orábit pro ea: & ſic mundábitur à proflúvio ſánguinis ſui. Iſta eſt lex pariéntis máſculum aut féminam. Quòd ſi non invénerit manus ejus, nec potúerit offerre agnum: ſumet duos túrtures, vel duos pullos columbárum; unum in holocauſtum, & álterum pro peccáto: orabitque pro ea ſacerdos, & ſic mundábitur.

℟. Múlier, cùm expléti fúerint dies purificatiónis ſuæ, déferet agnum anníeulum in holocauſtum, & pullum columbæ ſive túrturem pro peccáto: quòd ſi non potúerit offerre agnū, ſumet * Par túrturum, aut duos pullos columbárum. ℣. Poſtquàm impléti ſunt dies purgatiónis Maríæ, dedérunt hóſtiam ſecundùm quod dictum eſt in lege Dómini. * Par. *Levit.* 12. *Luc.* 2.

Lectio iij.

De Zacharía Prophéta.

Cap. 2.

LAuda, & lætáre, fília Sion; quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî: ait Dóminus. Et applicabúntur gentes multæ ad Dóminum in die illa; & erunt mihi in pópulum, & habitábo in médio tuî: & ſcies quia Dóminus exercítuum miſit me ad te. Et poſſidébit Dóminus Judam partem ſuam in terra ſanctificáta: & éliget adhuc Jeruſalem. Síleat omnis caro à fácie Dómini: quia conſurrexit de habitáculo ſancto ſuo.

℟. Majeſtas Dómini ingreſſa eſt templum per viam portæ quæ reſpiciébat ad orientem; * Et ecce repléta erat glóriâ Dómini domus. ℣. Induxérunt púerum Jeſum in templum parentes ejus; * Et ecce. Gló-

ria. * Et ecce. *Ezech.* 43. *Luc.* 2.

IN II. NOCTURNO.

In Pſalm. Magnus Dóminus. 148. *Ant.* 8. G. Suſcépimus, Deus, miſericórdiam tuam in médio templi tui.

In Pſ. Quàm dilecta. 107. *Ant.* 6. F. Benedictiónem dabit legiſlátor; ibunt de virtúte in virtútem: vidébitur Deus deórum in Sion.

In Pſ. Benedixiſti, Dómine. 62. *Ant.* 4. E. Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

℣. Prope timentes Dóminum ſalutáre ipsíus; ℟. Ut inhábitet glória in terra noſtra. *Pſ.* 84.

Lectio iv.

Sermo ſancti Gregórii Nyſſéni.

De Occurſu Domini.

QUandò circa primitívum præſentis feſti tempus, is qui in forma divína exiſtens, formam ſervi aſſúmpſerat, Dei & hóminum mediátor factus: legále præceptum éxequens, quadraginta dies natus infans, ſempiternum illud Verbum, unà cum Genitríce convenientem atque præſcriptam hóſtiam portante, ad templum pergébat; incorporeórum ſpírituum órdines, ſervíliter cervícem flectentes, inviſibíliter Deo convenientem pompam parábant: & ineffábilis ſapiéntiæ pélagus venerabantur; atque ejus quæ óbvia eſt, legális lítteræ conſtitutiónis expletióne, pro myſtérii in Deo ómnium creatóre abſcónditi manifeſtatióne: expectábant. Cujus nos myſtérii memóriam hódie celebrantes, ſpirituálibus ſpeculatiónibus, incorporeárum méntium more: noſmet oblectémus.

℟. Hóſtiæ non poſſunt perfectum fácere ſervientem, ſolúmmodò in juſtítiis carnis uſque ad tempus correctiónis impóſitis, nunc autem * Ad deſtitutiónem peccáti per hóſtiam ſuam Chriſtus appáruit. ℣. Quò mihi multitúdinem victimárum, dicit Dóminus? plenus ſum; ne offerátis ultrà ſacrifícium fruſtrà: * Ad deſtitutiónem. *Hebr.* 9. *Iſ.* 1.

Lectio v.

JAm quidem carnem indútus Deus primogénitam diáboli ſóbolem, id eſt peccátum, enecárat páriter ac aboléverat: atque ſimul ac carne natus eſt, malítiæ damnatiónem decernens, ejuſque in ſe omnímodam abolitiónem fáciens, adversárias virtútes lamentis oppléverat; tanquam vaſa quædam ab iis áuferens, Magos ab Oriente profectos: ſuíque eos dóminii adoratióne ac agnitióne,

Digitized by Google

vaſa apta Dómino reddens; in ſubſídium ædificatiónis Eccléſiæ, à Deo reverà confecti tabernáculi illíus, quod Dóminus fixit: & non homo.

℟. Sacrifícium & oblatiónem noluiſti, aures autem perfeciſti mihi: * Holocauſtum & pro peccáto non poſtulaſti; tunc dixi, Ecce vénio. ℣. Impoſsíbile eſt ſánguine taurórum & hircórum auferri peccáta: ídeò Chriſtus ingrédiens mundùm dicit: * Holocauſtum. *Pſ.* 39. *Hebr.* 10.

Lectio vj.

DEo & Patri, nedùm primogénita hóminum; ſed & univerſum ipſum ſanctíficat genus, per eas quas in ſe aſſumpſit maſſæ noſtræ primítias, id eſt, per carnem ánimâ intelligente præditam, à nobis acceptam: totam humánæ natúræ maſſam ad ſanctificatiónem novo velut fermento conſpergens. Nam & ego nunc méritò díxerim, ſicut divínus ait Apóſtolus: Si primítiæ ſanctæ, & maſſa. Ac quemádmodùm olim legis ſermo tribum illam, cui ſacerdótii munus obtígerat: pro primogenitórum primítiis typycè Deo offerébat; ita nunc in ſpléndido veritátis caractére Pontíficem & Apóſtolum noſtræ confeſſiónis ſanctum illum & innocentem, impollutumque, ac ſegregátum ab ómnibus ſórdibus & cogitatiónibus peccatóris, Deo & Patri corporáliter, pro ea quæ ei per fidem ſanctificáta eſt humánâ natúrâ: oblátum eſſe intellígimus.

℟. Deus Fílium ſuum mittens in ſimilitúdinem carnis peccáti, & de peccáto damnávit peccátum in carne, * Ut juſtificátio legis impleréturin nobis. ℣. Oblátus eſt: juſtificábit ipſe Juſtus multos: & ipſe peccáta multórum tulit; * Ut. Glória. * Ut. *Rom.* 8. *Iſ.* 53.

IN III. NOCTURNO.

In Pſ. Fundamenta. 149. *Ant.* 5. C. Numquid Sion dicet: Homo natus eſt in ea; & ipſe fundávit eam Altíſſimus?

In Pſ. Cantáte .... omnis terra. 48. *Ant.* 7. ç. Tóllite hóſtias, & introíte in átria ejus; adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

In Pſ. Dóminus regnávit. 62. *Ant.* 3. à. Adoráte Deum, omnes Angeli ejus: audívit, & lætáta eſt Sion.

℣. Sicut audívimus, ſic vídimus. ℟. In civitáte Dómini virtútum. *Pſ.* 47.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Cap. 2.

IN illo témpore: Poſtquàm impléti ſunt dies purgatiónis Maríæ ſecundùm legem Móyſi; tulé-

Digitized by Google

runt Jeſum in Jerúſalem, ut ſíſterent eum Dómino: ſicut ſcriptum eſt in lege Dómini. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. Lib. 2. C. 2. n. 55.

FActus eſt ſub lege Chriſtus; ut eos qui ſub lege eſſent, lucrifáceret. Siſtitur in Jerúſalem. Vides omnem legis véteris ſériem fuiſſe typum futúri. Omne maſculínum adapériens vulvam, ſanctum Dómino vocábitur: verbis enim legis promittebátur Vírginis partus, & verè ſanctus, quia immaculátus. Solus enim per ómnia ex natis de fémina ſanctus Dóminus Jeſus; qui terrénæ contágia corruptélæ immaculáti partûs novitáte non ſénſerit: & cœleſti majeſtáte depúlerit. Et ecce homo erat in Jerúſalem, cui nomen Símeon; & homo iſte juſtus & timorátus: expectans conſolatiónem Iſrael. Non ſolùm ab Angelis & Prophétis, à paſtóribus & paréntibus: ſed étiam à ſenióribus & juſtis generátio Dómini áccipit teſtimónium. Omnis ætas, & uterque ſexus: eventórumque mirácula fidem áſtruunt. Virgo génerat; ſtérilis parit; mutus lóquitur; Elízabeth prophétat; Magus adórat; útero clauſus Joannes exultat; vídua confitétur: juſtus expectat.

℟. Homo erat in Jerúſalem, cui nomen Símeon: * Et iſte juſtus & timorátus reſponſum accéperat à Spíritu ſancto, non viſúrum ſe mortem, niſi priùs vidéret Chriſtum Dómini. ℣. Véniet, & non tardábit; juſtus autem in fide ſua vivet. * Et iſte. *Luc.* 2. *Habac.* 2.

Lectio viij. n. 58. & 59.

ET benè juſtus, qui non ſuam, ſed pópuli grátiam requirébat: cúpiens ipſe corpóreæ vínculis fragilitátis abſolvi; ſed expectans vidére promiſſum: ſciébat enim quia beáti óculi qui eum vidérent. Et accépit eum in mánibus ſuis, & benedixit Deum, & dixit: Nunc, Dómine, dimitte ſervum tuum in pace. Vide juſtum velut corpóreæ cárcere molis inclúſum: velle diſſolvi. Diſſolvi enim multò mélius eſt. Sed qui vult dimitti, véniat in templum; véniat in Jerúſalem: expectet Chriſtum Dómini; accípiat in mánibus Verbum Dei: compleƈtátur, velut quibuſdam fídei ſuæ bráchiis, opéribus ſuis; tunc dimittétur, ut non vídeat mortem: qui víderit vitam.

℟. Cùm indúcerent púerum Jeſum parentes ejus, ut fácerent ſecundùm conſuetúdinem legis pro eo,

Símeon * Accépit eum in ulnas ſuas. ℣. Deſidérium cordis ejus tribuiſti ei, Dómine, & voluntáte labiórum ejus non fraudaſti eum. * Accépit. *Luc.* 1. *Pſ.* 20.

Lectio ix. n. 60.

VIdes úberem in omnes grátiam, Dómini generatióne diffúſam; & prophétiam incrédulis negátam eſſe: non juſtis. Ecce & Símeon prophétat in ruínam & reſurrectiónem plurimórum veniſſe Dóminum Jeſum Chriſtum; ut juſtórum iniquorumque mérita diſcernat: & pro noſtrórum qualitáte factórum, Judex verus & juſtus aut ſupplícia decernat, aut præmia.

℟. Benedixit Deum Símeon, & dixit; * Nunc dimittis ſervum tuum, Dómine, ſecundùm verbum tuum, in pace; † Quia vidérunt óculi mei ſalutáre tuum. ℣. Expectans expectávi Dóminum, & intendit mihi; & exaudívit preces meas, & immíſit in os meum cánticum novum: * Nunc dimittis. Glória Patri † Quia vidérunt. *Luc.* 2. *Pſ.* 39.

Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. a. ERat pater Jeſu & mater mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo. *Luc.* 2.

Ant. 3. à. Benedixit illis Símeon, & dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce póſitus eſt hic in ruínam, & in reſurrectiónem multórum in Iſrael. *Luc.* 2.

Ant. 4. E. Póſitus eſt in ſignum cui contradicétur; (& tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius) ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. *Luc.* 2.

Ant. 7. d. Erat Anna.

Canticum. Sophon. 3.

LAuda, fília Sion; júbila, Iſrael: * lætáre, & exulta in omni corde, fília Jerúſalem.

Abſtulit Dóminus judícium tuum, * avertit inimícos tuos.

Rex Iſrael Dóminus in médio tuî: * non timébis malum ultrà.

In die illa dicétur Jerúſalem: Noli timére; * Sion non diſſolvantur manus tuæ.

Dóminus Deus tuus in médio tuî, fortis; * ipſe ſalvábit.

Gaudébit ſuper te in lætítia, ſilébit in dilectióne ſua, * exultábit ſuper te in laude.

Ant. Erat Anna propheteſſa; & hæc vídua uſque ad annos octoginta quátuor: & hæc ipsâ horâ ſupervéniens, confitebátur Dómino. *Luc.* 2.

Ant. 6. C. Loquebátur de Jeſu ómnibus qui expectá-

Digitized by Google

bant redemptiónem Iſrael. *Luc.* 2.

Capitulum. Coloſſ. 1.

MYſtérium quod abſcónditum fuit à ſéculis & generatiónibus; nunc manifeſtátum eſt Sanctis ejus: quibus vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ ſacramenti hujus.

Hymnus.

QUi ſacris hódie ſíſtitur aris,
Stat ſignum pópulis ómnibus Infans;
Idem Judáicæ glória gentis,
Et toti nova lux áddita mundo.

Plauſus inſólitos audit uterque,
Miraturque parens: vota faventûm
Votis excípiunt, & ſua lætis
Gratantûm omínibus gáudia miſcent.

Afflátæ ſúbitò Númine mentes
Vix ſeſe cápiunt; ſpeſque ſalútis
Hâc inclúſa tenus corde ſub imo,
Ipſis jam mánibus prenſa tenétur.

Quem vidêre procul mente Prophétæ,
Nunc te das óculis, Chriſte, fruendum;
Mox idem féries, ora reſolvens,
Dictis attónitas grándibus aures.

Si noſtris modò te ſénſibus aufers,
Horum firma fides ſúppleat uſum;
Hâc te, Chriſte, manu tángere fas eſt:
In templis reſides nunc quoque noſtris.

Æterno ſit honor lauſque Parenti:
Qui placáre paras víctima Patrem,
Æquális tibi ſit glória, Nate:
Ambórum ſímilis laus ſit Amóri. Amen.

℣. Annúntient in Sion nomen Dómini, ℟. Et laudem ejus in Jerúſalem. *Pſ.* 101.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Ut perfecérunt pater Jeſu & mater ómnia ſecundùm legem Dómini, reverſi ſunt in Galilæam in civitátem ſuam Názareth. *Luc.* 2.

Oratio.

OMnípotens, ſempitérne Deus, majeſtátem tuam ſúpplices exorámus; ut ſicut unigénitus Fílius tuus hodierna die cum noſtræ carnis ſubſtántia in templo eſt præſentátus: ita nos fácias purificátis tibi méntibus præſentári. Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,

In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Erat.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

CANON.

Ex Concílio Mediolanenſi quinto, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1579. *Part.* 1. *Titulo* 7.

DIe ſacro (Præſentatiónis Dómini, &) Purificatiónis beátæ Maríæ uſus rituſque benedictiónis candelárum cereorumve cùm plenus myſteriórum eſt, tùm ſalutárium utilitátum; cùm illíus benedictiónis precátio ad multa referátur, tùm ad hæc in primis, ut mentes & corda fidélium igne & ſplendóre ſancti Spíritûs accendantur illuſtrenturque: ac depulſis vitiórum ténebris, vídeant quæ ſint Deo grata & ſalúti utília; ut ignis caritátis cum lúmine fídei in ánimis accendátur, quo ad lumen ætérnum vitæ cœleſtis perducámur: hæc à Chriſto Dómino, qui eſt Deus verus & ſplendor lucis ætérnæ, ſibi concédi precantur fidéles.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℟. Deo grátias.

AD TERTIAM.

Ant. 3. à. Benedixit.

Capitulum. 1. Petr. 2.

COntinet Scriptúra; Ecce pono in Sion lápidem ſummum angulárem, electum, pretióſum: & qui credíderit in eum, non confundétur.

℟. Deo grátias.

[*Temp. Septuag. omiſſo* Allelúia. *in* ℟. *br. reſumptio fit ad primum Aſteriſcum* *, *& ſic ad Sextam & ad Nonam.*]

℟. *br.* Lápidem quem reprobavérunt, * Factus eſt in caput ánguli. * Allelúia, allelúia. Lápidem. ℣. A Dómino factum eſt iſtud; * & eſt mirábile in óculis noſtris. * Allelúia. Glória Patri. Lápidem. *Pſ.* 117.

℣. Benedicentes ei hereditábunt terram; ℟. Maledicentes autem ei diſperíbunt. *Pſ.* 36.

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. Póſitus eſt.

Capitulum. Iſ. 8.

DOminum exercítuum ipſum ſanctificáte; ipſe pavor veſter, & ipſe terror veſter: & erit vobis in ſanctificatiónem; in lápidem autem offenſiónis, & in petram ſcándali duábus dómibus Iſrael: in láqueum & in ruínam habitántibus Jerúſalem.

℟. Deo grátias.

℟. *br.* Sagittæ tuæ acútæ, * Pópuli ſub te cadent. * Allelúia, allelúia. Sagittæ. ℣. In corda * inimicó-

Digitized by Google

rum regis. * Allelúia. Glória Patri. Sagittæ. *Pſ.* 44.

℣. Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; ℟. Conquaſsábit cápita in terra multórum. *Pſ.* 109.

AD NONAM.

Ant. 6. C. Loquebátur.

Capitulum. Iſaïæ 12.

CAntáte Dómino, quóniam magníficè fecit: Annuntiáte hoc in univerſa terra; Exulta & lauda, habitátio Sion: quia magnus in médio tuî Sanctus Iſrael.

℟. Deo grátias.

℟. *br.* Vidérunt * Ingreſſus tuos, Deus. * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Ingreſſus Dei mei, * regis mei qui eſt in ſancto. * Allelúia. Glória. Vidérunt. *Pſ.* 67.

℣. Dicant nunc qui timent Dóminum, ℟. Quóniam in ſéculum miſericórdia ejus. *Pſ.* 117.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Officio parvo.

Ant. 4. E. IN Chriſto Jeſu inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloſſ.* 2.

Ant. 5. C. De plenitúdine ejus nos omnes accépimus, & grátiam pro grátia. *Joan.* 1.

Ant. 1. D. Lex per Móyſen data eſt, grátia & véritas per Jeſum Chriſtum facta eſt. *Joan.* 1.

Ant. 6. F. Finis legis Chriſtus ad juſtítiam omni credenti: omnis qui credit in illum, non confundétur. *Rom.* 10.

Ant. 8. G. Lex pædagógus noſter fuit in Chriſto, ut ex fide juſtificémur. *Gal.* 3.

Capitulum. Hebr. 8.

CUm eſſent qui offerrent ſecundùm legem múnera, qui exemplári & umbræ deſérviunt cœléſtium; nunc Chriſtus mélius ſortítus eſt miniſtérium, quantò & melióris teſtamenti mediátor eſt: quod in melióribus repromiſſiónibus ſancítum eſt.

Hymnus.

STupéte, gentes: fit Deus hóſtia;
Se ſpontè legi Légifer óbligat:
Orbis Redemptor nunc redemptus;
Seque piat ſine labe mater.

De more matrum, Virgo puérpera
Templo ſtatútos abſtínuit dies.
Intráre ſanctum quid pavébas,
Facta Dei priùs ipſa templum?

Arâ ſub unâ ſe vovet hóſtia
Triplex; honórem virgíneum ímmolat
Virgo ſacerdos, parva mollis
Membra puer, ſeniorque vitam.

Eheu ! quot enſes transádigent tuum
Pectus ! quot altis nata dolóribus,
O Virgo ! Quem geſtas cruentam
Imbuet hic ſacer agnus aram.

Chriſtus futúro, corpus adhuc tener,
Prælúdit inſons víctima fúneri:
Creſcet; profúſo vir cruóre,
Omne ſcelus móriens piábit.

Sit ſumma Patri, ſúmmaque Fílio;
Sanctóque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu. Amen.

℣. Protector noſter, áſpice, Deus; ℟. Et réſpice in fáciem Chriſti tui. *Pſ.* 83.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Sanctificáti per oblatiónem córporis Jeſu Chriſti, accedámus & ipſi, domus ſpirituális, ſacerdótium ſanctum, offerre ſpirituáles hóſtias, acceptábiles Deo per Jeſum Chriſtum. *Hebr.* 10. 1. *Petr.* 2.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. S. Blaſii, Epiſc. & Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. viij. *Oratio*, Deus, cujus. xij.

Deinde, Commem. S. Lupicini, Lugd. Epiſc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Orat.* Da nobis. xxvj.

AD COMPLETORIUM.

Pſal. & Capit. de Dominica.

Cetera ut heri.

DIE III.
In Feſto
SANCTI BLASII,
Epiſcopi & Martyris.
Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris, additis quæ ſequuntur.

Lectio iij.

Bláſius Epíſcopus Sebaſténus in Arménia: inter inítia séculi quarti pro Chriſto martyr occúbuit, ſub Agricoláo præſide. Illíus cultum jam ab antíquis tempóribus in Oriente celebérrimum fuiſſe: patet ex vetuſtíſſimis Græcórum menológiis. Nec minùs célebris fuit per omnes Occidentis & máximè Galliárum Eccléſias ejus memória; pópulis úndiquè confluéntibus ad ejus patrocínium: ex eo máximè témpore quo mártyris Relíquiæ ſanctæ per Itáliam & Gállias, finitimaſque Galliárum províncias tranſlátæ ſunt. ¶ Hâc eâdem die Lugdúni cólitur ſanctus Lupicínus Lugdunenſis Epíſcopus; qui ſancto Patienti in Sede ſucceſſit: obiitque ſanctíſſimè circa finem quinti séculi.

Oratio, Deus cujus grátiâ. xij.

Fit Commem. S. Lupicini, Lugdunenſis Epiſcopi, Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. xxv. *Orat.* Da nobis, quæſumus. xxvj.

DIE V.
In Feſto SANCTÆ AGATHÆ, Virginis & Martyris.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi Virginum & Mart. additis quæ ſequuntur. Oratio, Indulgéntiam. lij.

Lectio ij.

AGatha virgo, quam Panormitáni & Catinenſes civem ſuam fuiſſe contendunt: glorióſi martyrii corónam ſub Décio Imperatóre confecúta eſt. Carmen ſcripſit de ea ſanctus Damáſus Papa: qui toto ferè ſéculo quarto vixit. Quo in cármine vírginem exímiam canit génere claram, elegantem ſpécie, móribus elegantiórem & fide, terréna próſpera nihil reputaſſe, ut Dei juſſis obtemperáret; aitque illam trúcibus fortiórem viris, membra ſua flagris expoſuiſſe: acerbum mamillæ tortæ dolórem válido péctore toleraſſe; cùmque à beáto Petro recreáta in cárcere fuiſſet: lætiórem inde ac magis flagrantem, ad flagella cuncta alácriter cucurriſſe. Addit ſanctus Póntifex beátæ Mártyris ope ſervátam ab igne fuiſſe ethnicórum turbam. Légitur in Actis ejus pagános, anno vertente à martyrio ſanctæ vírginis, confugiſſe ad ejus túmulum; & velo quo túmulus obtegebátur oppóſito, ignem repreſſiſſe: qui ab Æthna monte exundábat. Catínæ velum illud aſſervári créditur; moſque ſolemnis ac pius civitátis eſt, ubi Æthna mons ignes évomit: flammis erumpéntibus id velum objícere, quo non ſemel ſedátæ leguntur.

Lectio iij.

Sermo ſancti Gregórii Papæ. *Homil.* 11.

DE cœleſtis vitæ dilectióne rectè per Salomónem dícitur: Fortis eſt ut mors diléctio. Quia vidélicet, ſicut mors corpus intérimit: ſic ab amóre rerum corporálium æternæ vitæ cáritas occídit. Nec enim Sancta hæc, cujus hódie natalítia celebrámus: mori pro Dómino potuiſſet in córpore, ſi priùs à terrénis deſidériis mórtua non fuiſſet in mente. Erectus namque in virtútis cúlmine ánimus tormenta deſpexit: præmia contempſit. Ante armátos reges & præſides ducta ſtetit; feriente robúſtior: judicante ſublímior. Quid inter hæc nos bárbari & débiles dícimus; qui ire ad regna cœ-

léſtia puellas per ferrum vidémus? quos ira ſúperat; ſupérbia inflat; ambítio perturbat: luxúria ínquinat. Qui ſi adipiſci regna cœlórum per bella perſecutiónum non póſſumus; hoc ipſum nobis turpe ſit: quòd Deum nólumus per pacem ſequi. Ecce nulli noſtrûm hoc témpore dicit Deus; Pro me mórere: ſed, Illícita tantùm deſidéria in te occíde. Qui ergo in pace ſubígere carnis deſidéria nólumus; quómodò in bello pro Dómino ipſam carnem domémus?

Oratio, Indulgéntiam. lij.

AD VESP. fit Commem. S. Vedaſti, Epiſc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xxj. *Orat.* Deus qui pópulo. *infrà.*

DIE VI.
In Feſto SANCTI VEDASTI, Epiſcopi.
Simplex.

Omnia de Communi Pontificum, additis quæ ſequuntur.

Lectio iij.

VEdaſtus, relictis ab adoleſcéntia paréntibus & prædiis ampliſſimis, ſolitáriam Tulli Leucórum vitam ducébat; cùm Clodovéus, devictis Germánis, Remos ad beátum Remígium baptizandus véniens, eum cómitem aſcívit: ut in itínere fídei rudimentis ab ipſo imbuerétur. Remis aliquándiù commorátus, atque à Remígio Atrébatum Epíſcopus factus: multos éthnicos Chriſto acquiſivit. Eccléſias erexit: in quibus conſtítuit Presbyteros & Diáconos. In páuperes liberális fuit, divítibus affábilis; quos ut ſuáviùs ad Chriſtum allíceret: ab eórum étiam convíviis non abſtínuit. Exactis in Pontificátu annis quadraginta, febre correptus; & ſacro córporis & ſánguinis Chriſti viático confirmátus: clarus miráculis ánimam Deo réddidit.

Oratio.

DEus, qui pópulo tuo ætérnæ ſalútis beátum Vedaſtum miniſtrum tribuiſti: præſta; ut quem doctórem vitæ habúimus in terris: interceſſórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

DIE IX.
In Feſto SANCTÆ APOLLONIÆ, Virginis & Martyris.
Simplex.

Omnia de Communi Virg. & Mart. additis quæ ſequuntur.

Orat. Deus mirábilis. *infrà.*

Lectio iij.

Ex Epíſtola ſancti Dionyſii Alexandríni, ad Fábium Antiochénum.

Euſ. Hiſt. Lib. 6. Cap. 41.

NEquáquam ex Décii Imperatóris edicto per-

ſecútio apud nos cœpta eſt: ſed íntegro anno antevérterat. Nam infauſtus quidam vates ac poéta commóvit Alexandríæ adversùs nos gentílium turbas. Ab illo ígitur ſtimuláti; hanc ſolam pietátem cultumque dæmonum ſuórum exiſtimábant: ſi cædibus adversùs noſtros ſævírent. Itaque admirandam illam provectæ jam ætátis vírginem Apollóniã tunc comprehendérunt; & maxillas quidem ejus percutientes: cunctos ei dentes excuſſérunt. Accenſo autem extra urbem rogo, minabantur vivam ſe illam combuſtúros: niſi unà cum ipſis ímpia verba pronuntiáret. At illa véniã deprecári paulìſper viſa; atque ínterim dimiſſa: celériter in ignem inſíliit, & conflagrávit.

Oratio.

DEus mirábilis in Sanctis tuis, qui ſexum étiam frágilem viríli deſursùm ánimo corroboraſti; da nobis illum tuæ caritátis affectum, quo beátæ Apollóniæ Vírginis & Mártyris tuæ interceſſióne: cupiámus diſſolvi, & eſſe cum Chriſto. Qui tecum vivit.

DIE XIII.
In Feſto
SANCTI STEPHANI,
Lugdunenſis Epiſcopi.
Semiduplex minus.
Omnia de Communi Pontificum, additis quæ ſequuntur.
Orat. Da nobis. xxvj.

Lectio ij.

STéphanus Lugdúni ſacerdotálem cáthedram ténuit: ineunte ſéculo ſexto. Graſſabátur tunc témporis in regiónibus ditióni Burgundiónum regis Gundebaldi ſubjectis diriſſima Ariánæ hæreſis lues: cui reſtinguendæ Stéphanus, pro hereditário in hæréticos Sedis ſuæ zelo: nihil non molítus eſt. Cùm enim próxima eſſet ſancti Juſti Feſtívitas, datâ óperâ, lectíſſimos ad eam convocávit è vicinióribus provínciis præſules; inter quos erant Avítus Viennenſis, & Apollináris Valentinenſis ejus frater: Æónius quoque Arelatenſis, & Honorátus Maſſilienſis.

Lectio iij.

HAbita eſt ígitur coram rege ipsómet die feſto ſancti Juſti célebris Ariános inter & cathólicos Epíſcopos collátio; in qua Stéphanus & Avítus tantâ ratiónum mole Ariános impugnârũt, & obruérunt: ut ſtatim obſtructum ſit os loquéntium iníqua, & plures fúerint ad cathólicam fidem converſi. Rex ipſe licèt in erróre perdúrans: eórum victóriæ pláudere coactus eſt. Quanto autem in honóre fúerit ſanctus Stéphanus: teſtantur lítteræ tàm ſupradicti Avíti, quàm Ennódii Tici-

Digitized by Google

nenſis ad eum directæ. Ennódius ei gratulátur de dignitáte quam adeptus eſt : & ejus ſe précibus commendátum desíderat. Avítus verò ſollicitúdinis ejus ſtúdia laudat ; hortaturque ut ſicut Ariánis réſtitit fórtiter, ita Donatiſtam quemdam ex Africa Lugdúnum appulſum citò ejíciat : nec patiátur ímpii erróris in agro ſibi commiſſo sémina germináre. Obiit Idibus Februárii : & ſacræ ejus relíquiæ in Eccléſia ſancti Juſti quieſcunt.

Oratio. Da nobis, quæſumus. xxvj.

DIE XVIII.

In Feſto

SANCTI SIMEONIS, Epiſcopi Hieroſolymitani, & Martyris.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi unius Martyris, additis quæ ſequuntur. Orat. Omnípotens. *infrà.*

Lectio. ij.

Ex Libro quinto Commentariórum ſancti Hegeſippi Hiſtoriógraphi.

Euſ. Hiſt. Lib. 3.

SImeon, cognátus Dómini, fílius Cleóphæ, ſecúndus poſt Jacóbum Hieroſólymæ Epíſcopus, calúmniam paſſus ab hæréticis, accusátus eſt coram Attico Conſulári ; & per plúrimos dies acerbíſſimis tormentis excruciátus, fidem Chriſti conſtantíſſimè profeſſus eſt : ita ut omnes ſupra modum admirarentur, & ipſe quoque Conſuláris, quómodò is qui centum viginti annos attígerat, tália pertuliſſet. Tandem verò ſenténtià júdicis cruci affixus eſt.

Lectio iij.

AD hæc uſque témpora Eccléſia virgo pura & incorrupta permanſit : in obſcúro adhuc receſſu deliteſcéntibus quicumque rectam ſalutáris prædicatiónis régulam depraváre nitebantur. Poſtquàm autem ſacer Apoſtolórum cœtus vário mortis génere extinctus eſt ; effluxeratque jam ætas hóminum illórum qui divínam ipſam Sapiéntiam ſuis áuribus auſcultáre merúerant : tunc demum exorta eſt ímpii erróris cónſpirátio, nullo vídélicet ámpliùs ex Apóſtolis ſupérſtite.

Oratio.

OMnípotens Deus, qui beáto Simeóni Mártyri tuo atque Pontífici Chriſto confígi in cruce tribuiſti : præſta, quæſumus ; eódem intercedente, ut terréna in nobiſmetipſis deſidéria crucifigentes : tibi fírmiter adhærére valeámus. Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum ; qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus : per.

Digitized by Google

DIE XXIV.

[*In Anno Biſſext. die* XXV.]

In Feſto

S. MATTHIÆ, APOST.

Duplex-majus.

[*Si hoc Feſtum occurrerit in Quadrageſima, de eo fiet per anticipationem Feriâ tertiâ poſt Dominicam Quinquageſimæ.*]

Omnia de Communi Apoſtol. exceptis quæ ſequuntur.

Pridie ad Magníf. *Ant.* 2. D. Oportet ex his viris qui nobiſcum ſunt congregáti in omni témpore quo intrávit & exívit inter nos Dóminus Jeſus, teſtem reſurrectiónis ejus nobiſcum fíeri unum ex iſtis. *Act* 1.

Oratio, Deus. *ut infrà*, 552.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

De Actibus Apoſtolórum. *Cap.* 1.

IN diébus illis: Exurgens Petrus in médio fratrum, dixit; (erat autem turba hóminũ ſimul ferè centum viginti:) Viri fratres, oportet impléri Scriptúram quam prædixit Spíritus ſanctus per os David, de Juda qui fuit dux eórum qui comprehendérunt Jeſum; qui connumerátus erat in nobis: & ſortítus eſt ſortem miniſtérii hujus. Et hic quidem poſſédit agrum de mercéde iniquitátis; & ſuſpenſus crépuit médius: & diffúſa ſunt ómnia víſcera ejus. Et notum factum eſt ómnibus habitántibus Jerúſalem: ita ut appellarétur ager ille, linguâ eórum, Hacéldama, hoc eſt, Ager ſánguinis. Scriptum eſt enim in libro Pſalmórum; Fiat commorátio eórum deſerta, & non ſit qui inhábitet in ea: & epiſcopátum ejus accípiat alter. Opórtet ergo ex his viris qui nobiſcum ſunt congregáti in omni témpore quo intrávit & exívit inter nos Dóminus Jeſus; incípiens à baptíſmate Joannis uſque in diem quâ aſſumptus eſt à nobis: teſtẽ reſurrectiónis ejus nobiſcum fíeri unum ex iſtis. Et ſtatuérunt duos; Joſeph qui vocabátur Bárſabas, qui cognominátus eſt Juſtus: & Matthíam. Et orantes dixérunt: Tu Dómine, qui corda noſti ómnium; oſtende quem elégeris ex his duóbus unum, accípere locum miniſtérii hujus & Apoſtolátûs: de quo prævaricátus eſt Judas, ut abíret in locum ſuum. Et dedérunt ſortes eis; & cécidit ſors ſuper Matthíam: & annumerátus eſt cum úndecim Apóſtolis.

Lectio v.

Ex Commentário ſancti Joannis Chryſóſtomi in Actus Apoſtolórum. *Homil.* 3.

IN diébus illis, exurgens Petrus. Tanquam férvidus, & tanquam is cui à Chriſto grex commiſſus fúerat; & tanquam chori princeps: ubíque primus íncipit loqui. Viri fratres, oportébat impléri Scriptúram. Illud consídera quòd Petrus agit ómnia ex commúni ſenténtia; nihil ex auctoritáte: nihil cum império. Oportet ígitur ex viris nobiſcum congregátis in omni témpore. Quámobrem commúnicat hoc negótium cum illis? Ne delaberentur in contentiónem; nam ſi his ipſis hoc áccidit: multò magis accidiſſet illis. Proptéreà ait: Viri fratres, oportet elígere è nobis. Multitúdini permittit judícium; ſimul eos qui eligebantur reddens venerandos: & ſeipſum líberans ab ódio ceterórum. Ex quibus autem facienda ſit eléctio; ipſe interpretátur, dicens: Ex viris nobiſcum congregátis in omni témpore. Etenim ſi dixiſſet; Modeſtos oportet adeſſe: céteros affeciſſet contuméliâ. Et ſtatuérunt duos; Joſeph, qui vocabátur Bárſabas, qui cognominátus eſt Juſtus: & Mathíam. Quare non multos? Ne major fíeret animórum dejéctio: neve res in multos diſtraherétur.

Lectio vj.

ET verò omnes commúniter precantur, dicentes; Tu, Dómine, qui noſti corda ómnium: oſtende. Tu, ínquiunt, non nos. Aptè córdium cognitórem appellant; hinc enim eléctio erat facienda: non ab exterióribus. Neque dixérunt, Elige; ſed, Oſtende electum, hoc eſt quem tu elegiſti: ſcientes ómnia præfiníta eſſe à Deo. Et dedérunt eis ſortes. Nondum judicábant ſe eſſe idóneos: ut rem ipſi ſibi permítterent. Ideòque cúpiunt áliquo ſigno edocéri. Alióqui, ſi illic ubi nec erat precátio, neque viri probi tantùm váluit ſors eò quòd recto ánimo fíeret ſuper Jona; multò magis hîc explévit chorum: ac perfécit órdinem. Nec alter ille dóluit: non enim celaſſent Apóſtoli própios defectus; qui de ipſis primóribus non vériti ſunt dícere, quòd álibi commóti fúerint indignatióne: idque non ſemel, ſed ſæpiùs. Hos ígitur & nos imitémur. Non jam ómnibus loquor: ſed his tantùm qui principátum affectant. Si credis Dei eſſe electiónem; ne indignéris: illi enim indignáris, & irritáris adversùs illum. Ille eſt qui elégit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio vij.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Cap. 13.

ANte diem feſtum Paſchæ dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis; non eſt ſervus major dómino ſuo: neque Apóſtolus major eſt eo qui miſit illum. Si hæc ſcitis: beáti éritis ſi fecéritis ea. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 59. *in Joan. n.* 1.

CUm hæc Dóminus præmiſiſſet, adjunxit; Non de ómnibus vobis dico: ego ſcio quos elégerim. Notum eſt de quo loquátur: Judas ille tráditor ejus attíngitur. Ergo ipſum non elégerat; unde ab eis quos elégit: iſto ſermóne ſecernit. Quid eſt ergo quod álio loco dicit: Nonne ego vos duodécim elégi; & unus ex vobis diábolus eſt? An & ipſe ad áliquid eſt electus, ad quod útique erat neceſſárius: non autem ad beatitúdinem, de qua modò ait; Beáti éritis ſi fecéritis ea? Hoc non de ómnibus dicit: ſcit enim quos ad ſocietátem beatitúdinis hujus elégerit. Non eſt ex eis iſte qui panem illíus ſic edébat: ut ſuper eum leváret calcáneum.

Lectio viij. Tract. 27. *n.* 10.

ELecti in laude ſolent dici; An electus eſt & iſte, de quo nolente & neſciente magnum áliquid boni fíeret? Hoc eſt próprium Dei, contrárium iníquis. Omnibus bonis Dei malè útitur malus: contrà, malis hóminum malórum benè útitur bonus. Et quid tàm bonũ quàm unus Deus? Quandóquidem ipſe Dóminus dixit. Nemo bonus niſi unus Deus. Quantò ergo ille mélior; tantò mélius útitur & malis noſtris. Quid Judâ pejus: Sed malo ejus benè uſus eſt Dóminus. Tradi ſe pértulit: ut redímeret nos. Ecce malum Judæ in bonum converſum eſt. Poteſt & ſic intélligi quod ait; Duódecim elégi: quia ſacrátus eſt númerus. Non enim quia périit inde unus; ídeò illíus númeri honor demptus eſt: nam in locum pereuntis álius ſubrogátus eſt.

Lectio ix. Tract. 50. *n.* 10.

ECce audíte quia Judas iſte non tunc perverſus factus eſt: quandò à Judæis corruptus Dóminum trádidit. Pleríque enim incurióſi Evangélii exíſtimant tunc periiſſe Judam: quandò accépit à Judæis pecúniam ut Dóminum tráderet. Non tunc périit; jam fur erat, & Dóminum pérditus ſequebátur: quia non corde, ſed

Digitized by Google

córpore ſequebátur. Duodenárium númerum Apoſtolórum implébat; Apoſtólicam beatitúdinem non habébat: ad imáginem fúerat duodécimus: quo decedente & álio ſuccedente, & ſuppléta eſt Apoſtólica véritas: & números permanſit intégritas.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Tu, Dómine, qui corda noſti ómniũ, oſtende quem elégeris accípere locum miniſtérii hujus. *Act.* 1.

Oratio.

DEus, qui beátum Matthíam Apoſtolórum tuórum collégio ſociaſti: tríbue, quæſumus; ut ejus interventióne: tuæ circa nos pietátis ſemper víſcera ſentiámus. Per Dóminum noſtrum.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Dedérunt ſortes eis: & cécidit ſors ſuper Matthíam; & annumerátus eſt cum úndecim Apóſtolis. *Act.* 1.

DIE XXVII.

[*In Anno Biſſext. die* xxviij.]

In Feſto

SANCTI BALDOMERI, Lugdunenſis Subdiaconi.

Simplex.

Omnia de Comm. Juſtorum, exceptis quæ ſequuntur. Orat. Deus, qui. *ut infrà.*

Lectio iij.

BAldomérus apud Lugdúnum in juventúte fabrum ferrárium agens; in pietátem & curam páuperum totam óperam conjécit: uſque ádeò ut inſtrúmenta artis, cum áliud non ſuppetébat, in egénos diſtráheret. Cui in páuperes beneficéntiæ; caſtitátis decus, ſinceritátis ſtúdium adjungébat: ac ſuper ómnia jugem ac familiárem cum Deo, per preces & ánimum gratiſſimum, conjunctiónem. Ejus perpétua vox erat ad omnem occurſum, & cujuſvis óperis princípium: In nómine Dómini Deo grátias ſemper. In his religióſis exercítiis, Dei amóre mirè accenſus: annos non paucos exégit. Cùm autem aliquandò in vico Auditíaco oráret: à beáto Vivéntio ſancti Juſti Abbáte, deprehenſus eſt velut aurum ſub púlvere latens; pannóſi ſub homúnculi ſpécie: ſapiéntiam quæ de cœlo eſt exímiam occultáre. Quarè Vivéntius domicílium ſancto viro conſtítuit; ubi creſcente in dies ſanctitátis ejus famâ: ſacro ſubdiaconátûs honóre, à Gaudérico Lugdunenſi Præſule, licèt invítus decorátus eſt. Quo in gradu conſuétum oratiónis & piórum óperum ſtúdium in dies auxit & cumulávit; uſque dum immaculátam ánimam circa annum Chriſti ſexcentéſimum quinquagéſimum

mum felíci morte Deo réddidit.

Oratio.

DEus, qui exáltas húmiles, & de terra súſcitas ínopem; da nobis, intercedente beáto Baldoméro, in virtúte tibi miniſtráre: & te humilitátis præmium in cœlo poſſidére. Per Dóminum.

VESPERÆ de Feria; à Capitulo de S. Romano Abbate. Oratio, Deus, cujus múnere. xxxviij.

DIE XXVIII.

[*In Anno Biſſext. die* XXIX.]

In Feſto

S. ROMANI, ABBATIS.

Simplex.

Omnia de Communi Abbatum, exceptis quæ ſequuntur.

Lectio iij.

ROmánus à beáto Hilário Arelatenſi Epíſcopo Présbyter ordinátus: annos triginta quinque attígerat, cùm iníto ſolitáriæ vitæ consílio; ut mónachos in Athanacenſi monaſtério Lugdúni Deo militantes imitarétur: in valle ſub monte Jura ſeceſſum elégit. Ibi oratióni, jejúnio, lectióni, manuumque labóri intentus; jam per áliquot annos mundo pénitùs ignótus víxerat: ubi frater Lupicínus, mórtuâ cónjuge, ipſi in pio propóſito ſócium ſe dedit. Uterque deinde virtútibus miraculorumque dono in vicínis fínibus ita incláruit: ut conveniéntium úndique magnus diſcipulórum númerus ſub Románi regímine brevì coalúerit. Hæc ipſi data eſt célebris illíus monaſtérii condendi cauſa, quod Condateſcenſe primùm vocátum: deinde ſancti Eugendi, ac poſtrémò ſancti Cláudii nomen obtinuit. Ibi nullum apud ſuos zelotypiæ locum eſſe desíderans, ita divítibus páuperes, plebeiòſque nobílibus æquári vóluit; ut dum alter pro altérius dono quaſi pro ſuo grates Deo referébat: omnes in fídei caritatiſque vínculo cor unum & ánima una viderentur. Sed creſcente in dies monachórum número; áliud in vicíno loco cœnóbium, quod Lauconnenſe dictum eſt, Románus exſtruxit: quò novæ ſóbolis inſtituendæ ſtúdio frequenter ſe recipiébat. Cóndidit étiam in ſoróris ſuæ grátiam pro ſanctimoniálibus Balmenſe monaſtérium, ubi morbo correptus: convocatoſque fratres ad perſeverandum hortátus; óbiit anno círciter quadringentéſimo ſexagéſimo: ante & poſt óbitum clarus miráculis.

Oratio, Deus, cujus múnere. xxxviij.

FESTA MARTII.

Die VII.
In Feſto
SS. PERPETUÆ
& Felicitatis,
ac Sociorum, Martyrum.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi plurium Martyrum, exceptis quæ ſequuntur.

Pridie AD VESPERAS, poſt Hymnum, ℣. Deus noſter, refúgium & virtus: ℟. Non timébimus, dum turbábitur terra. *Pſ.* 45.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Timor Dómini cum electis féminis gráditur, & cum juſtis & fidélibus agnóſcitur: firmamentum eſt Dóminus timéntibus eum. *Eccli.* 1. *Pſ.* 24.

Oratio, Da nobis. *ut infrà.*

Lectio ij.

PErpétua & Felícitas in perſecutióne Sevéri Imperatóris Carthágine in Africa unà cum Revocáto, Saturníno, & Secúndulo comprehenſæ ſunt, & in tenebricóſum cárcerem detrúſæ: quibus ultrò adjunxit ſe Satyrus. Erant adhuc Catechúmenæ: ſed paulò poſt baptizátæ ſunt. Paucis diébus interjectis, è cárcere ad forum deductæ cum ſóciis, poſt glorióſam confeſſiónem: ab Hilariáno Procuratóre damnantur ad béſtias. Inde hílares deſcendunt ad cárcerem; ubi váriis viſiónibus recreantur: & ad martyrii palmam accenduntur. Perpétuam, nec patris ſénio penè confecti iterátæ preces & lácrymæ; nec erga fílium infantem pendentem ad úbera maternus amor, nec ſupplícii atrócitas: à Chriſti fide dimovére unquam potuérunt.

Lectio iij.

FElícitas verò, inſtante ſpectáculi die, cùm octo jam menſes prægnans eſſet; in magno erat luctu ne differrétur: leges quippe vetábant prægnantes ſupplício áffici. At précibus commártyrum acceleráto partu: enixa eſt fíliam. Cùmque in partu labórans doléret; ait illi quidam ex miniſtris: Quæ ſic modò doles; quid fácies objecta béſtiis? Cui illa: Modò ego pátior quod pátior; illìc autem álius erit in me, qui patiétur pro me: quia & ego pro illo paſſúra ſum. In amphitheátrum, toto inſpectante pópulo, producuntur tandem generóſæ mulíeres Nonis Mártii. Ac primùm flagellis cæduntur; tum à ferociſſima vacca aliquándiù

jactátæ : plagis concíſæ, & in terram elíſæ ſunt ; demùm cum ſóciis qui à váriis béſtiis vexáti erant : gladiatórum énſibus conficiuntur.

AD LAUDES, *poſt Hymnum*, ℣. Exultavérunt fíliæ Judæ ℟. Propter judícia tua, Dómine. *Pſ.* 96.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia ; ut non gloriétur omnis caro in conſpectu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio.

DA nobis, Dómine, intercedéntibus beátis martyribus tuis Perpétuâ & Felicitáte, ac eárum Sóciis ; ut ſpíritu tuæ veritátis armáti : mundi illécebras pro tui nóminis amóre víncere valeámus. Per Dóminum.

DIE IX.

In Feſto

SS. QUADRAGINTA MARTYRUM.

Simplex.

De Communi plurium Martyrum. Orat. Da nobis, Dómine. *infrà.*

Lectio iij.

Sermo ſancti Baſílii Epíſcopi.

Homil. in 40. *Mart.*

QUadraginta Chriſti mílites magnitúdine córporis, & ætátis flore ac virtúte, céteris ómnibus præcellentes ; ad militáres órdines regendos promóti ſunt : & propter militárem experiéntiam animíque fortitúdinem, jam primos honóres apud Imperatóres obtinébant. Ubi verò ímpium edictum denuntiátum eſt ne quis Chriſtum profiterétur ; tunc horum quílibet in médium procédens : En, ait, Chriſtiánus ſum. Quæ ut áudiit bárbarus judex ; cùm conſideraſſet regiónis natúram quòd eſſet frígida, & anni tempus quòd hibernum, & noctem in qua bóreas máximè ſpiráret : juſſit omnes nudos ſub dio in média civitáte congelandos mori. Qui, loco ſumma cum lætítia conſpecto ; últimum étiam amictum alácriter abjicientes : ad mortem properârunt. Una autem erat ómnium orátio ; Quadraginta in ſtádium ingreſſi ſumus : quadraginta, ô Dómine, coronémur. Unus autem ex eórum número vacillans ad pœnam deſertor ábiit : luctum inconſolábilem ſanctis relinquens. Verùm Dóminus eórum preces írritas eſſe non permíſit. Nam cuſtos Mártyrum, cùm eventum obſerváret, mirum vidit ſpectáculum ; Virtútes quaſdam è cœlis deſcendentes, & tanquam à Rege magna dona milítibus diſtribuentes : quæ áliis quidem ómni-

Digitized by Google

bus dona dividébant, unum verò ſolùm indonátum dimiſérunt; qui ſtatim dolóres detrectans : ad adverſários transfúgit. Lictor autem ut illum defeciſſe vidit & ad bálneum accurriſſe, ſeipſum in deſertóris locum ſubſtítuit; & abjíciens veſtes, nudis ſe permíſcuit, eamdemque cum ſanctis vocem emíſit : Chriſtiánus ſum. Hic baptiſma ſuſcépit; non ab ullo, ſed à própria fide : non in aqua, ſed in próprio ſánguine. Sicque, illuceſcente die, adhuc ſpirantes igni tráditi ſunt : & ignis relíquiæ in flúvium projectæ.

Oratio.

DA nobis, Dómine, ſanctórum quadraginta Mártyrum tuórum dignè collaudáre triumphos : quos per aquam & ignem tranſvectos in refrigérium ætérnum eduxiſti. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Digitized by Google

COMMUNE SANCTORUM.

PARS HIEMALIS.

COMMUNE APOSTOLORUM.

[*In hoc Communi , & in ceteris , ad I. Veſperas ſemper dicuntur Pſalmi de Feria.*]

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. VOcávit Jeſus diſcípulos ſuos , & elégit duódecim ex ipſis , quos & Apóſtolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad ſe quos vóluit ; & dedit illis poteſtátem curandi infirmitátes , & ejiciendi dæmónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos miſit Jeſus , præcípiens eis : Ite ad oves quæ periérunt domûs Iſrael. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte , dicentes : Quia appropinquávit regnum cœlórum. *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egreſſi autem , circuíbant per caſtella , evangelizantes , & curantes ubíque. *Luc.* 9.

Capitulum. Hebr. 2.

CUm inítium accepiſſet ſalus enarrári per Dóminum , ab eis qui audiérunt , in nos confirmáta eſt ; conteſtante Deo ſignis & portentis , & váriis virtútibus : & Spiritûs ſancti diſtributiónibus ſecundùm ſuam voluntátem.

Hymnus.

LÆtáre , cœlum ; pláuſibus
Tellus reſultet æmulis :
Apoſtolórum glóriam
Solemnis inſtaurat dies.

Vos, ceu tubis ſonántibus,
Chriſtum per orbem ſpárgitis :
Vos illa ſacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Chriſto, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores ,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos ſólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum ,
Deſiderátam póſcite
Ægris medélam móribus ;

Sublímis ut cùm vénerit,
Vobis ſimul ſedéntibus ,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus , ſummum decus ,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Pſ.* 67.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Prædicábant ut pœniténtiam ágerent: & dæmónia multa ejiciébant; & ungébant óleo multos ægros, & ſanábant. *Marc.* 6.

Oratio, ut in Proprio.

[*In Solemnibus-majoribus ad Completorium, (in quo dicuntur Pſal. Feriales.) Ant.* 1. a. Vos eſtis lux mundi: lúceat lux veſtra coram homínibus. *Matth.* 5.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox ſpeculatórum Sion: parávit Dóminus bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. *Iſ.* 52.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum, Apoſtolórum Magiſtrum & Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SUpréme, quales, Arbiter,
Tibi miniſtros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vaſis amas commíttere!

Hæc nempè plena lúmine
Tu vaſa frangi præcipis:
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu, nube ſciſſâ, fúlgura.

Totum per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, coruſcant, pérpluunt.

Chriſtum ſonant; verſæ ruunt
Arces ſuperbæ dæmonum:
Circùm tubis clangéntibus,
Sic verſa quondam mœnia.

Fac, Chriſte, cœleſtes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accenſa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

[*In Feſtis à populo feriatis, dicuntur Pſalmi de Dominica, ſcilicet ad Officium Noct. Laudes, Horas, II. Veſp. & Completorium ſubſequens.*

Aliis diebus, dicuntur Pſalmi de Feria.

Et ſic in omni alio Communi.]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Convocátis Jeſus duódecim Apóſtolis, cœpit illos míttere binos prædicáre regnum Dei. *Luc.* 9. *Marc.* 6.

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis: Infirmos curáte, mórtuos ſuſcitáte, dæmones ejícite: gratis accepiſtis, gratis date. *Matth.* 10.

Ant. 3. c. Nolíte poſſidére aurum, neque argentum, neque pecúniã in zonis veſtris: dignus enim eſt operárius cibo ſuo. *Matth.* 10.

℣. Cuſtodiébant teſtimónia ejus, ℟. Et præceptum quod dedit illis. *Pſ.* 98.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente.

[*In Solemnibus-majoribus, Lectiones ſunt propriæ; & ſic in omni alio Communi.*]

℟. *j.* Ecce ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum: * Eſtóte ergo prudentes ſicut ſerpentes, & ſímplices ſicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia; & próteget gradientes ſimplíciter: * Eſtóte. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟. *ij.* Tradémini à paréntibus, & cognátis, & amícis; & morte affícient ex vobis: & capillus de cápite veſtro non períbit. * In patiéntia veſtra poſſidébitis ánimas veſtras. ℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, & blaſphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipſe conſolábor vos. * In patiéntia. *Luc.* 21. *Iſ.* 51.

℟. *iij.* Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodò, aut quid loquámini; * Non enim vos eſtis qui loquímini, ſed Spíritus Patris veſtri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio veſtrûm; nolíte timére; * Non. Glória Patri. * Non. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. In quamcumque domum intravéritis, dícite: Pax huic dómui; & ſi ibi fúerit fílius pacis, requieſcet ſuper illum pax veſtra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; & qui vos ſpernit, me ſpernit: qui autem me ſpernit, ſpernit eum qui miſit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; & quod in aure audítis, prædicáte ſuper tecta. *Matth.* 10.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Pſ.* 95.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Tres Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Vos eſtis qui permanſiſtis mecum in tentatiónibus meis: * Et ego diſpóno vobis ſicut diſpóſuit mihi Pater meus regnum. ℣. Diſpóſui teſtamentum electis meis: * Et. *Luc.* 22. *Pſ.* 88.

℟. *v.* Jam non dicam vos ſervos: vos autem dixi amícos; * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini; ecce ego fáciò nova, & nunc orientur: útique cognoſcétis ea; * Quia. *Joan.* 15. *Iſ.* 43.

Digitized by Google

℟. *vj.* Elégi vos, & póſui vos, ut eátis, & fructum afferátis, & fructus veſter máneat; * Ut quodcumque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod ſalvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum: zelus Dómini exercítuum fáciet iſtud; * Ut. Glória. * Ut. *Joan.* 15. *Iſ.* 37.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Príncipes géntium dominantur eórum; & qui majóres ſunt, poteſtátem exercent in eos: non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque volúerit inter vos major fíeri, ſit veſter miniſter; ſicut Fílius hóminis non venit miniſtrári, ſed miniſtráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. à. Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta ſunt vobis, dícite: Servi inútiles ſumus; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, ſed nómini tuo da glóriam, ℟. Super misericórdia tua & veritáte tua. *Pſ.* 113.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Evangelium & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Mementóte ſermónis mei quem ego dixi vobis: * Non eſt ſervus major dómino ſuo: ſi me perſecúti ſunt, & vos perſequentur. ℣. Locúti ſunt adversùm me linguâ dolóſâ, & ſermónibus ódii circumdedérunt me: * Non eſt. *Joan.* 15. *Pſ.* 108.

℟. *viij.* De mundo non eſtis, ſed ego elégi vos de mundo; proptéreà odit vos mundus: ſed * Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus ſanctos ſuos; éruet eos à peccatóribus, & ſalvábit eos: * Confídite. *Joan.* 15. *Pſ.* 36.

℟. *ix.* Pater ſancte, ſerva eos in nómine tuo quos dediſti mihi. Sicut tu me miſiſti in mundum, ego miſi eos in mundum; & * Pro eis ego ſanctífico meipſum, ut ſint & ipſi ſanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Iſrael prædicábunt. * Pro eis. Glória Patri. * Pro eis. *Joan.* 17. *Iſ.* 29.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* JEſus locútus eſt úndecim diſcípulis, dicens: Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo & in terra; euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizantes eos, docentes ſerváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remi-

ſéritis peccáta, remittuntur eis; & quorum retinuéritis, retenta ſunt. *Joan.* 20.

Ant. 4. *D.* Accipiétis virtútem ſupervenientis Spíritûs ſancti in vos; & éritis mihi teſtes uſque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Ecce ego vobiſcum ſum ómnibus diébus, uſque ad conſummatiónem ſéculi. *Matth.* 28.

Capitulum. Epheſ. 4.

CHriſtus dedit quoſdam quidem Apóſtolos, quoſdam autem Prophétas; álios verò Evangeliſtas, álios autem Paſtóres, & Doctóres; ad conſummatiónem ſanctórum in opus miniſtérii: in ædificatiónem córporis Chriſti.

Hymnus.

CŒleſtis aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Biſſéna mundi lúmina,
Olim futúri júdices:

Merſis gravi calígine,
Per vos dies renáſcitur:
Quos vanus error lúſerat,
Illuſtrat alma véritas.

Non vi, nec armis mílitum,
Fandi, nec ullis ártibus;
Verbo ſed irríſæ Crucis,
Chriſto rebelles ſúbditis.

Quibus gemébat ſúbditus,
Rumpuntur orbis víncula:
Jam gaudet, excuſſo jugo,
Liber Dei ſub légibus.

Vulgáta terris ómnibus
Per vos Dei myſtéria:
Sic veſtra terris ómnibus
Præclára facta pérſonant.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Príncipes populórum congregáti ſunt ℟. Cum Deo Abraham. *Pſ.* 46.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Vos qui ſecúti eſtis me, in regeneratióne cùm ſéderit Fílius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, ſedébitis & vos, judicantes duódecim tribus Iſrael. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

AD HORAS, Antiph. de Laudibus, quartâ prætermiſſâ; quod ſemper obſervatur, niſi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Jeſus.

Cetera, ut in Pſalterio.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui ſemper triumphat nos in Chriſto Jeſu: & odórem notítiæ ſuæ manifeſtat per nos in omni loco.

[*In Solemnibus-minoribus & ſuprà, ac per Octav.* (*niſi aliter notetur*) *in* ℟℟℟. *brevibus additur* * Allelúia, allelúia. *Iſque ritus ſervatur in quolibet Communi.*]

℟. *br.* In omnem terram * Exívit ſonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines

orbis terræ * verba eórum. * Exívit. Glória Patri. In omnem.

℣. Non ſunt loquélæ neque ſermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Pſ.* 18.

Oratio, ut in Proprio; & ſic ad Sextam & ad Nonam.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

Capitulum. 2. Cor. 5.

POſuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis: Pro Chriſto ergo legatióne fúngimur; tanquam Deo exhortante per nos: Obſecrámus pro Chriſto, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excelſus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis * hereditátem ſuam: * Subjécit. Glória Patri. Dóminus. *Pſ.* 46.

℣. Nimis honorificáti ſunt amíci tui, Deus: ℟. Nimis confortátus eſt principátus eórum. *Pſ.* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Ecce.

Capitulum. 2. Theſſ. 2.

STate, & tenéte traditiónes quas didiciſtis ſive per ſermónem, ſive per epíſtolam noſtram: Ipſe autem Dóminus noſter Jeſus Chriſtus, & Deus, & Pater noſter, qui dilexit nos, & dedit conſolatiónem ætérnam, & ſpem bonam in grátia; exhortétur corda veſtra: & confirmet in omni ópere & ſermóne bono.

℟. *br.* Confitébimur tibi, Deus: * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur tibi, Deus. ℣. Narrábimus * mirabília tua: * Invocábimus. Glória. Confitébimur. *Pſ.* 74.

℣. In generatiónem & generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. INjecérunt manus in Apóſtolos, & poſuérunt eos in cuſtódia. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Cæſis denuntiavérunt ne omnínò loquerentur in nómine Jeſu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conſpectu concílii, quóniam digni hábiti ſunt pro nómine Jeſu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant. 1. g. Loquebantur verbum Dei cum fidúcia; & virtúte magnâ reddébant teſtimónium reſurrectiónis Jeſu Chriſti. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas ſuas pro nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti. *Act.* 15.

Capitulum. 1. Cor. 4.

DEus nos Apóſtolos noviſſimos oſtendit, tanquam morti deſtinátos: quia ſpectáculum facti ſumus mundo, & ángelis, & homínibus.

Digitized by Google

Hymnus.

QUem miſit in terras
Deus,
Ut morte nos ſervet ſuâ,
Amóris hic fidos ſui
Vos éligit vicários.
Occíſus Agnus à lupis,
Vos miſit agnos ad lupos:
Mores feríṅos éxuunt,
Agni repentè de lupis.
Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Veſtris eam ſudóribus,
Veſtro piaſtis ſánguine.
Hoc rore facta pínguior,
Quot illa fructus prótulit!
Quæ, quanta ſurrexit ſeges!
Et iſta nos ſeges ſumus.
Quàm ſi bonus reſpéxeris,
Qui das rigátis créſcere;
Frumenta nos cœléſtibus
Matúra condes hórreis.
Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum
decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii: ℟. Conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. In fundamentis civitátis ſanctæ Jerúſalem nómina duódecim Apoſtolórũ Agni; & lucerna ejus eſt Agnus. *Apoc.* 21.

Oratio, ut in Proprio.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 8. G. FOrtitúdo ſímplicis via Dómini: juſtus in æternum non commovébitur. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit; quóniam ipſe eſt ſpes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit ſapiéntiam, permanébit confídens; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo, & in primis éligit eum. *Eccli.* 4.

Ant. 6. *C.* Timórem, & metum, & probatiónem indúcet ſuper illum, donec credat ánimæ illíus; & firmábit illum. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. In tentatióne Deus illum conſervábit, & liberábit à malis; & non illidétur quaſi in procella navis. *Eccli.* 33.

Capitulum. Joſue 1.

ECce præcípio tibi; Confortáre, & eſto robuſtus: Noli metúere; & noli timére: quóniam tecum eſt Dóminus Deus tuus.

Hymnus.

EX quo, ſalus mortálium,
Fluxit ſacer Dei cruor,
Homo redemptus æmulum
Deo litávit ſánguinem.
Non jam crucis Chriſti
pudet:

Digitized by Google

Quin ſurgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.
Hoc iſte plenus ſpíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redemptor, mílitat.
Paráta ſpectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat:
Sic pugnat, ut ſperet mori,
Et morte mortem víncere.
Unus tot armátas manus
Stupente laſſat júdice;
Et tortus ipſis qui cadit
Torquéntibus fit fórtior.
Da, Chriſte, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia:
Da ſuſtinére pro tuo,
Quodcumque durum, nómine.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. In Deo ſperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Pſ.* 55.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Ecce Deus ſalvátor meus, fiduciáliter agam, & non timébo; quia fortitúdo mea & laus mea Dóminus, & factus eſt mihi in ſalútem. *Iſ.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium: Ant.* 3. *à.* Qui ſéquitur me, non ámbulat in ténebris; ſed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus. *Joan.* 8.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Ego ad Dóminum aſpíciam: expectábo Deum ſalvatórem meum. *Mich.* 7.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ & ſolátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15. *Pſ.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Felix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo diffícilem rúmpere amas viam,
Et ſignáre cruóre
Quam Chriſto déderas, fidem!
Pœnis victa quibus defíceret fides,
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non ſúfficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege ſua magnánimum mori,
Te Chriſtus púgilem ſpectat ab æthere:
Ne ſuccúmbere poſſis,
Tecum prælia ſúſtinet.
Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infída Deo, quærimus ánxii!
Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat.
Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

Digitized by Google

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis qui te colit, Dómine, vita ejus, ſi in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3.

Ant. 8. G. Hæc eſt grátia, ſi propter Dei conſciéntiam ſúſtinet quis triſtítias, pátiens injuſtè. 1. *Petr.* 2.

Ant. 6. F. Qui ſuſtinúerit in finem, hic ſalvus erit. *Marc.* 13.

℣. Cepérunt ánimam meam, irruérunt in me fortes: ℟. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine. *Pſ.* 58.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Probávit me Dóminus quaſi aurum quod per ignem tranſit: * Veſtígia ejus ſecútus eſt pes meus; viam ejus cuſtodívi, & non declinávi ex ea. ℣. Omnia detrimentum feci ad cognoſcendum Chriſtum, & ſocietátem paſſiónum illíus, configurátus morti ejus: * Veſtígia. *Job.* 23. *Philip.* 3.

℟. *ij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, & ſciret quóniam ómnium poténtior eſt Sapiéntia. ℣. Confortátus eſt fide, dans glóriam Deo, * Ut vínceret. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *iij.* Cuſtodívit illum Dóminus ab inimícis: * Deſcendit cum illo in fóveam, & † In vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus. * Deſcendit. Glória. † In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Etſi in præſenti témpore ſupplíciis hóminum erípiar, manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effúgiam; quamobrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. *d.* Prompto ánimo pro graviſſimis ac ſanctiſſimis légibus honeſtâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra iſta poſſídeo; ſed propter Dei leges hæc ipſa deſpício, quóniam ab ipſo me ea receptúrum ſpero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam; ℟. Quia Deus ſuſceptor meus es. *Pſ.* 58.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Factus es mihi adjútor, Dómine, & liberaſti me * A rugiéntibus præparátis ad eſcam, de mánibus quæréntium ánimam meã, & de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me. ℣. Dóminus mihi áſtitit, & confortávit me; & liberátus ſum de ore leónis, * A rugiéntibus. *Eccli.* 51. 2. *Tim.* 4.

℟. *v.* Dómine, qui habes ſanctam ſciéntiam, maniſeſtè tu ſcis quia cùm à morte poſſem liberári, * Duros córporis ſuſtíneo dolóres; ſecundùm ánimam verò, propter timórem tuum libenter hæc pátior. ℣. Gáudeo in paſſiónibus, & adímpleo ea quæ deſunt paſſiónum Chriſti in carne mea: * Duros. 2. *Mach.* 6. *Coloſſ.* 1.

℟. *vj.* Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo; * Et ſalvum fáciet in regnum ſuum cœleſte. ℣. In die tribulatiónis exultábo in Deo Jeſu meo: ſuper excelſa dedúcet me victor; * Et ſalvum. Glória Patri. * Et. 2. *Tim.* 4. *Habac.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Scio ópera tua, & labórem, & patiéntiam tuam; & quia ſuſtinuiſti propter nomen meum, & non defeciſti. *Apoc.* 2.

Ant. 4. d. Scient omnes quia ego dilexi te; quóniam ſervaſti verbum patiéntiæ meæ, & ego ſervábo te ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3.

Ant. 3. c. Qui vícerit, & cuſtodíerit uſque in finem ópera mea, dabo illi poteſtátem ſuper gentes, ſicut & ego accépi à Patre meo. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Pſ.* 49.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Qui volúerit ánimam ſuam ſalvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam ſuam propter me & Evangélium, ſalvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in ſalútem, quia in me habuiſti fidúciam, ait Dóminus. * Qui autem. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *viij.* Eſto fidélis uſque ad mortem, & dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte ſecunda. ℣. Uſque ad mortem certa pro juſtítia, & Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui vícerit. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *ix.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei; * Et foràs non egrediétur ámpliùs: & † Scribam ſuper eum nomen Dei mei, & nomen civitátis novæ Jerúſalem. ℣. Plantábo eum, & non turbábitur ámpliùs; nec addent fílii iniquitátis, ut afflígant eum ſicut priùs. * Et foràs. Glória Patri. † Scribam ſuper eum. *Apocal.* 3. 2. *Reg.* 7.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 3. à. DOminus mecum eſt quaſi bellátor fortis: idcircò qui perſequuntur me, cadent, & infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedé-

runt me úndique, & non erat qui adjuváret: memorátus ſum miſericórdiæ tuæ, Dñe, quóniam éruis ſuſtinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, & confortans in die tribulatiónis, & ſciens ſperantes in ſe. *Nahum.* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jerem.* 20.

Ant. 7. d. Eripuiſti me de témpore iníquo; proptéreà confitébor, & laudem dicam tibi, & benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

Capitulum. Apoc. 3.

QUi vícerit, veſtiétur veſtimentis albis: & non delébo nomen ejus de libro vitæ; & confitébor nomen ejus coram Patre meo: & coram Angelis ejus.

Hymnus.

JAm non te lácerant carníficum manus,
Inter qui récubas cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes hábitas domos.
Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
Nec te dira fames, nec ſitis ámpliùs,
Nec probróſa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Paſcit Chriſtus & índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus;
Ut quos mors périmit, glória víndicet;
Confundiſque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.
Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi pſallam; ℟. Quia Deus ſuſceptor meus es. *Pſ.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, curſum conſummávi, fidem ſervávi: in réliquo repóſita eſt mihi coróna juſtítiæ. 2. *Tim.* 4.

Si non ſit Sacerdos, Oratio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus; ut qui beáti *N.* Mártyris tui natalítia cólimus: interceſſióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

LÆtétur Eccléſia tua, Deus, beáti *N.* Mártyris tui confíſa ſuffrágiis; atque ejus précibus & devóta permáneat: & ſecúra conſíſtat. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DEus, qui beátum *N.* Mártyrem tuum virtúte conſtántiæ in paſſióne roboraſti; ex ejus nobis imitatióne tríbue, pro amóre tuo próſpera mundi deſpícere: & nulla ejus advérſa formidáre. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

COntere, Dómine, ſátanam ſub pédibus noſtris; qui beáto *N.* Mártyri tuo in confeſſióne tui nóminis: cultum dæmoniórum calcáre tribuiſti. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DEus, quo donante, beátus *N.* complantátus factus eſt ſimilitúdini mortis Chriſti; concéde ut Mártyris tui exemplis & précibus adjúti: ſimus cum illo partícipes reſurrectiónis ejuſdem Chriſti Fílii tui. Qui tecum vivit & regnat.

Alia Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyri tuo, in tua fide & ſinceritáte conſtántiam; ut in caritáte divína firmáti: nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur. Per Dóminum noſtrum.

Si ſit Pontifex, Oratio.

DEus, qui ómnium Santórum tuórum es virtúte mirábilis: da nobis beáti *N.* feſtivitátem ſédulâ imitatióne celebráre; qui Fílii tui Martyr & Póntifex, quod miniſtério geſſit, teſtimónio comprobávit: & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo. Per eumdem Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in Sacerdótium elégit; doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perſeverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum chriſtiánum & inſtrúere vivendi exemplo, & confirmáre patiendo. Per Dóminum.

Si ſit Sacerdos tantùm, Oratio.

DEus, à quo conſtántiam fides, & virtútem ſumit infírmitas: quæſumus, ut beáti *N.* Sacerdótis & Mártyris tui exemplo & précibus; quidquid in perſecutiónibus ſævum eſt, quidquid in morte terríbile: fácias nos tui nóminis confeſſióne ſuperáre. Per Dóminum.

Alia Oratio.

ADeſto, Dómine, ſupplicatiónibus noſtris; ut beáti *N.* Sacerdótis & Mártyris tui interceſſiónibus confidentes: nec minis adverſántium, nec ullo conturbémur incúrſu. Per Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 3. à. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me.

Capitulum. Iſaiæ 41.

ERunt quaſi non ſint, & véluti conſúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dñus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicenſque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo ſalutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, * & ſpes mea in Deo eſt, * Et. Glória Patri. In Deo. *Pſ.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, & ſperábo in eum: ℟. Protector meus, & cornu ſalútis meæ. *Pſ.* 17.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes; & ſic ad Sextam & ad Nonam, quod obſervatur in omni alio Communi.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

Capitulum. 2. Tim. 1.

PAtior, ſed non confundor; ſcio enim cui crédidi: & certus ſum quia potens eſt depóſitum meum ſerváre in illum diem.

℟. *br.* Si conſiſtant adversùm me caſtra, * Non timébit cor meum. Si conſiſtant. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego ſperábo: * Non. Glória Patri. Si conſiſtant. *Pſ.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Pſ.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuiſti me.

Capitulum. Tob. 3.

POſt tempeſtátem tranquillum facis, Dómine; & poſt lacrymatiónem & fletum, exultatiónem infundis: Sit nomen tuum, Deus Iſrael, benedictum in ſécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Suſceptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Suſceptor. Glória. Factus es. *Pſ.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuviſti me, ℟. Et conſolátus es me. *Pſ.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. G. PRopter opus Chriſti uſque ad mortem acceſſit, tradens ánimam ſuam. *Philip.* 2.

Ant. 3. a. Patienter ſúſtinens, deſtinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æſtimans impropérium Chriſti, aſpiciébat in remuneratiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Glorioſíſſimam mortem magis quàm odíbilem vitam complectens, voluntárie præíbat ad ſupplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Hoc modo vitâ deceſſit, univerſæ genti

memóriam mortis ſuæ ad exemplum virtútis & fortitúdinis derelinquens. 2. *Mach.* 6.

Capitulum. Jac. 1.

BEátus vir qui ſuffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ: quam repromíſit Deus diligéntibus ſe.

Hymnus, Ex quo, ſalus, *ut in I. Veſperis.*

℣. Poſuiſti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióſo. *Pſ.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Juſtum non derelíquit Deus, donec afferret illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; & dedit illi claritátem æternã. *Sap.* 10.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obſéquium ſe præſtáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. c. Injícient vobis manus ſuas, & perſequentur trahentes ad reges & præſides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. *D.* Tradet autem frater fratrem in mortem; & inſurgent fílii in parentes, & morte eos affícient. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum; qui autem perſeveráverit uſque in finem, hic ſalvus erit. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os & ſapiéntiam, cui non póterunt reſíſtere & contradícere omnes adveſárii veſtri. *Luc.* 21.

Capitulum. 1. Petr. 4.

SI exprobrámini in nómine Chriſti, beáti éritis: quóniam quod eſt honóris, glóriæ, & virtútis Dei; & qui eſt ejus Spíritus: ſuper vos requieſcit.

Hymnus.

CHriſti Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica;
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere ſéculum.
Cœleſtis Pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi ſpernit opes flúxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.
Non vultus métuunt carnificum truces:
Fœtas ſupplíciis deſpíciunt manus:
Enſes, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O incredíbilem vim patiéntiæ!

Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.

Ergo nunc própior, Chriſte, tibi ſedet
Palmis turba nitens uſque viréntibus,
Victorumque gerens præmia, nóbiles
Multo ſánguine láureas.

Sit laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio:
Sit par, ſancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præſídio prælia ſúſtinent,
Contemptâ nece, Mártyres. Amen.

℣. Viríliter ágite, & confortétur cor veſtrum, ℟. Omnes qui ſperátis in Dómino. *Pſ.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, & exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte & exultáte; ecce enim merces veſtra multa eſt in cœlo. *Luc.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium: Ant.* 2. A. Complebuntur dies luctûs tui, Sion: non óccidet ultrà ſol tuus: pópulus tuus omnes juſti. *Iſ.* 60.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Sérvient Deo ſervi ejus, & vidébunt fáciem ejus; & nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legítimè certantes coronantem, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Fortes cadendo Mártyres,
Quos empta fuſo ſánguine
Cœleſtis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

Acti procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur, & Chriſto duce,
Portus beátos óccupant.

Sævit tyrannus, állicit,
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minantem dum timent,
Dum munerantem díligunt.

Quem lictor inſánus ſitit,
Quem cœcus effundit furor,
Amor ſacerdos pródigum
Chriſto cruórem cónſecrat.

Et ille mixtus ſánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non ceſſat Deum.

Implére vos omnes decet
Paſſo Deo quod défuit:
Per tot neces læſo Patri
Fit plena Chriſtus hóſtia.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Convenérunt adversùm nos, ut nos diſperdant: quómodò potérimus ſubſíſtere, niſi tu, Deus, ádjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde, & timémus te, & quærimus fáciem tuam: érue nos, & da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui oſtendunt ſervis tuis mala, confundántur in omnipoténtia tua; & ſciant quia tu es Dóminus Deus ſolus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℞. Quia vana ſalus hóminis. *Pſ.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℞. *j.* Nos ſtulti propter Chriſtum, maledícimur, & benedícimus: * Perſecutiónem pátimur, & ſuſtinémus: blaſphemámur, & obſecrámus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die: æſtimáti ſumus ſicut oves occiſiónis: * Perſecutiónem. 1. *Cor.* 4. *Pſ.* 43.

℞. *ij.* Quis nos ſeparábit à caritáte Chriſti? Tribulátio? an angúſtia? an fames? an perſecútio? an gládius? * Neque mors, neque vita póterit nos ſeparáre à caritáte Dei. ℣. Hæc ómnia venérunt ſuper nos, nec oblíti ſumus te, Dómine: * Neque mors. *Rom.* 8. *Pſ.* 43.

℞. *iij.* Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam ſuam glóriam in Chriſto Jeſu, * Módicùm paſſos ipſe perfíciet: ipſi glória & impérium † In ſécula ſeculórum. ℣. Rex mundi defunctos nos pro ſuis légibus in æternæ vitæ reſurrectióne ſuſcitábit. * Módicùm. Glória Patri. † In ſécula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jeſum, ut & vita Jeſu manifeſtétur in carne noſtra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 3. b. Paráti ſumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. F. Propítius ſit nobis Deus: non eſt nobis útile relínquere legem & juſtítias Dei, ut eámus álterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem; ℞. Et ipſe ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Pſ.* 59.

Lectiones, ut in Proprio.

℞. *iv.* Abſit à nobis, ut relinquámus Dóminum, & ſerviámus diis aliénis.* Dómino Deo noſtro ſerviémus, & obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Etſi ſunt qui dicantur dii, ſive in cœlo, ſive in terra; nobis

tamen unus Deus. * Dómino. *Joſue* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v.* Dóminus Deus aſpíciet veritátem, & conſolábitur in nobis. * Pótius eſt ab homínibus morti datos ſpem expectáre à Deo, íterùm ab ipſo reſuſcitandos. ℣. Sicut abundant paſſiónes Chriſti in nobis, ita & per Chriſtum abundat conſolátio noſtra: * Pótius eſt. 2. *Machab.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *vj.* Exhibeámus noſmetipſos ſicut Dei miniſtros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In neceſſitátibus, in angúſtiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes tranſiérunt fidéles, * In. Glória. * In. 2. *Cor.* 6. *Judit.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitáte; ut conflentur, & dealbentur uſque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Diſtenti ſunt, non ſuſcipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent reſurrectiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti ſunt inter fílios Dei, & inter ſanctos ſors illórum eſt! *Sap.* 5.

℣. Salus juſtórum à Dómino; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Pſ.* 36.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Ludíbria & vérbera experti ínſuper & víncula & cárceres, * Lapidáti ſunt, ſecti ſunt, tentáti ſunt, in occiſióne gládii mórtui ſunt. ℣. Tradidérunt córpora ſua, ne ſervírent, & ne adorárent omnem deum, excepto Deo ſuo: * Lapidáti. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicérunt propter ſánguinem Agni, & propter verbum teſtimónii ſui, & non dilexérunt ánimas ſuas uſque ad mortem: * Proptéreà lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre ſuſtentáto, ſub teſtamento ætérnæ vitæ effecti ſunt: * Proptéreà. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *ix.* Antíquus diérum judícium dedit ſanctis Excelſi; * Et † Regnum obtinuérunt Sancti. ℣. Per fidem operáti ſunt juſtítiam, adepti ſunt repromiſſiónes; * Et. Glória. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. DAtum eſt béſtiæ bellū fácere cum Sanctis, & víncere eos. *Apoc.* 13.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magìs mori, & noluérunt infríngere legem Dei ſanctam; & trucidáti ſunt. 1. *Mach.* 1.

Digitized by Google

Ant. 1. f. Si coram homínibus tormenta paſſi ſunt, ſpes illórum immortalitáte plena eſt. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis benè diſponentur; quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos ſe. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quaſi holocauſti hóſtiam accépit illos; & in témpore erit reſpectus illórum. *Sap.* 3.

Capitulum. Jac. 1.

OMne gáudium exiſtimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis; ſcientes quòd probátio fídei veſtræ patiéntiam operatur: patiéntia autem opus perfectum habet.

Hymnus.

QUam, Chriſte, ſignaſti viam
Primus, profúſo ſánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem ſequuntur mílites.
Foſſus manus, foſſus pedes,
Ovans ad aſtra tránſvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho ſe tuo.
Omnes in oſtro ſpléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accepta monſtrant vúlnera:
Et per tot ora ſúpplicant.
Audíre ſi nos réſpuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui ſánguinem
Fudére pro te, Mártyres.
Fac, ſi tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipſis tyrannis ſævior.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. Multæ tribulatiónes juſtórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Pſ.* 33.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Beáti qui perſecutiónem patiuntur propter juſtítiã; quóniam ipſórum eſt regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus inviſíbilis fortitúdo certántium: adeſto, quæſumus, nobis ſupplicántibus; ut qui hodiernâ die ſanctórum Mártyrum tuórum *N.* & *N.* glorióſum triumphum recólimus: eórum méritis & précibus contra ſpirituália nequítiæ muniámur. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui in Sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis; da méntibus noſtris eamdem fídei caritatiſque virtútem: ut Mártyrum tuórum *N.* & ſo-

Digitized by Google

ciórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis. Per Dóminum.

Alia Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus; ut ſanctórum Mártyrum tuórum *N.* & *N.* quorum celebrámus victórias: participémus & præmiis. Per.

Alia Oratio.

DEus, qui in córdibus Mártyrum tuórum *N.* & *N.* flammas tantæ dilectiónis accendiſti; ut mundi nec blandítiis, nec terróribus vincerentur: da nobis eumdem tuæ caritátis affectum; ut te unum poſſidére cupientes, te unum amíttere metuentes: ómnia mundi próſpera, & advérſa æquáliter deſpiciámus. Per Dñum.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum eſt beſtiæ.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Elegérunt.

Capitulum. Sap. 3.

JUſtórum ánimæ in manu Dei ſunt, & non tanget illos tormentum mortis: Viſi ſunt óculis inſipiéntium mori, & æſtimáta eſt afflíctio éxitus illórum; & quod à nobis eſt iter, extermínium: illi autem ſunt in pace.

℟. *br.* Cuſtódit Dóminus * Animas Sanctórum ſuórum. Cuſtódit. ℣. De manu peccatóris * liberábit * Animas. Glória Patri. Cuſtódit. *Pſ.* 96.

℣. Dóminus loquétur pacem in plebem ſuam, ℟. Et ſuper Sanctos ſuos. *Pſ.* 84.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coram homínibus.

Capitulum. 2. Cor. 4.

QUod in præſenti eſt momentáneum & leve tribulatiónis noſtræ, ſuprà modum in ſublimitáte æternū glóriæ pondus operátur in nobis: non contemplántibus nobis quæ videntur, ſed quæ non videntur; Quæ enim videntur, temporália ſunt: quæ autem non videntur, æterna ſunt.

℟. *br.* Probaſti nos, Deus, * Et eduxiſti nos in refrigérium. Probaſti. ℣. Igne nos examinaſti * ſicut examinátur argentum, * Et eduxiſti. Glória Patri. Probaſti. *Pſ.* 65.

℣. Lætáti ſumus pro diébus quibus nos humiliaſti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Pſ.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquam aurum.

Capitulum. Iſaiæ. 9.

LÆtabuntur coram te, ſicut qui lætantur in meſſe; ſicut exultant victóres captâ prædâ: quando dívidunt ſpólia.

℟. *br.* Qui ſéminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes

ibant & flebant, * mittentes ſémina ſua; * In exultatióne metent. Glória Patri. Qui ſéminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos ſuos. *Pſ.* 125.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter teſtimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 4. *D.* Stabant ante thronũ in conſpectu Agni; & palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt ſtolas ſuas, & dealbavérunt eas in ſánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. *D.* Ante thronum Dei ſunt, & ſérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui ſedet in throno, habitábit ſuper illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non eſúrient, neque ſítient ámpliùs; nec cadet ſuper illos ſol, neque ullus æſtus. *Apoc.* 7.

Capitulum. Apoc. 21.

ABſterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum, & mors ultrà non erit; neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà: quia prima abiérunt.

Hymnus, Chriſti Martyribus. *ut in I. Veſperis.*

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Pſ.* 5.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Datæ ſunt illis ſíngulæ ſtolæ albæ; & dictum eſt illis ut requiéſcerent, donec compleantur conſervi eórum, qui interficiendi ſunt ſicut & illi. *Apoc.* 6.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. SUſcitábo mihi ſacerdótem fidélem, qui juxta cor meum & ánimam meã fáciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. *G.* Elégi eum ex ómnibus mihi in ſacerdótem, ut aſcénderet ad altáre meum, & adoléret mihi incenſum. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. Ædificábo ei domum fidélem; & ambulábit coram Chriſto meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Ant. 5. C. Erit ipſi pactum ſacerdótii ſempiternum, quia zelátus eſt pro Deo ſuo, & expiávit ſcelus filiórum Iſrael. *Num.* 25.

Ant. 1. f. Quemcumque elégerit Dóminus, ipſe erit ſanctus. *Num.* 16.

Capitulum. Hebr. 5.

NEc quiſquam ſumit ſibi honórem, ſed qui vocátur à Deo, tanquam Aaron; Sic & Chriſtus non ſemetipſum clarificávit ut

póntifex fíeret, ſed qui locútus eſt ad eum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te; quemádmodùm & in álio loco dicit: Tu es ſacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech.

Hymnus.

CHriſte, Paſtórum caput atque princeps,
Præſulis feſtam veneráta lucem,
Débitis ſupplex tua templa votis
Turba frequentat.

Ille non vano ténuit tremendam
Spíritu ſedem, próprio nec auſu:
Sed ſacrum juſſus, Dómino vocante,
Sumpſit honórem.

Strénuum bello púgilem ſuperni
Chríſmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, poſuitque ſanctam
Páſcere gentem.

Fit gregis paſtor, pater atque forma:
Lætus impendit ſua, ſeque; ſervus
Omnium, curis gravis, omnibuſque
Omnia factus.

Pro reis orat, réficit gementes,
Erigit lapſos, tenebraſque pellit,
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hoſtem.

Fac ut illíus précibus juvémur,
Chriſte; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum.
Amen.

℣. Beátus quem elegiſti & aſſumpſiſti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. f. Elégit ipſum Dóminus ab omni vivente offerre ſacrifícium Deo, incenſum & bonum odórem pro pópulo ſuo. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium: Ant.* 3. *à.* Die noctúque fugiébat ſomnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dñe. *Gen.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. G. Cùm vénerit Dóminus, & pulſáverit, beáti ſervi quos invénerit vigilantes. *Luc.* 12.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum Paſtórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

CHriſte, decréto Patris inſtitútus
Póntifex ſummo, tibi, qui fidéles

Quos ſegis, formas pópulis regendis
Ipſe miniſtros :

Hunc juvat feſto celebráre cantu,
Qui licèt magnis méritis abundans,
Flens & invítus, duce te, tremendum
Sumpſit honórem.

Nóverat quantis páteat periclis
Ille, qui ſummos ápices adeptus,
Omnium curas, ſibi raptus uni,
Súſtinet omnes.

Fécerat fervens amor inquiétum :
Quò gregis cari pia cura poſcit,
Advolat promptus : mora non euntem
Ulla retardat.

Dux iter, vitâ præeunte, monſtrat;
Cómprobat factis ſua dicta magnis;
Et domum ſanctam bene olente Chriſti
Implet odóre.

Lux erat cœco, cólumen labanti,
Una ſpes lapſo, míſero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibuſque
Omnia factus.

Chriſte Paſtórum bonus ipſe Paſtor,
Qui greges paſcis próprio cruóre,
Fac ut æternæ ſúbeant opíma
Páſcua vitæ.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus, & ait : Vidi afflictiónem pópuli mei : veni, & mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum: Quis ſum ego, ut vadam & edúcam fílios Iſrael ? Qui dixit ei : Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Vade in hac fortitúdine tua, & liberábis Iſrael : ſçito quòd miſerim te. *Judic.* 6.

℣. Póſui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Pſ.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Rectórem te poſuérunt ? noli extolli : * Eſto in illis quaſi unus ex ipſis ; curam illórum habe. ℣. Si quis vult primus eſſe, erit ómnium noviſſimus, & ómnium miniſter : * Eſto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Iſrael. * Audiens ergo ex ore meo ſermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis, & audíeris, & ſerva : * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. *iij.* Accéde ad altáre, & ímmola pro peccáto tuo :

Digitized by Google

* Offer holocauſtum, & † Deprecáre pro te & pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodùm pro pópulo, ita étiam & pro ſemetipſo offerre pro peccátis. * Offer. Glória Patri. † Deprecáre. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, & in fide ſua probátus eſt Prophéta; & cógnitus eſt in verbis ſuis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. à. Dedit illis legem, ne obliviſcerentur præcepta Dómini, & ut non exerrárent méntibus; & hortabátur ne legem amovérent à corde ſuo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Apériet os ſuum, & in oratióne confitébitur Dómino; & ipſe díriget conſílium ejus & diſciplínam. *Eccli.* 39.

℣. Invocábant Dóminum ſacerdótes ejus: ℟. Ipſe exaudiébat eos, & loquebátur ad eos. *Pſ.* 98.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Audívit eum Dóminus & vocem ipſíus, & dedit illi præcepta, & legem vitæ & diſciplínæ, * Docére Jacob teſtamentum ſuum, & judícia ſua Iſrael. ℣. Hic eſt qui fuit in Eccléſia cum pátribus noſtris, qui accépit verba vitæ dare nobis, * Docére. *Eccli.* 45. *Act.* 7.

℟. *v.* Pactum meum fuit cum eo vitæ & pacis; & dedi ei timórem, & tímuit me: * Lex veritátis fuit in ore ejus; & iníquitas non eſt inventa in lábiis ejus. ℣. Fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in teſtimónium eórum quæ dicenda erant: * Lex. *Malach.* 2. *Hebr.* 3.

℟. *vj.* In pace & in æquitáte ambulávit, & multos avertit ab iniquitáte: * Lábia enim ſacerdótis cuſtódient ſciéntiam, & legem requírent ex ore ejus; † Quia ángelus Dómini exercítuum eſt. ℣. Oportet Epíſcopum amplecti eum, qui ſecundùm doctrínam eſt, fidélem ſermónem; ut potens ſit exhortári in doctrína ſana. * Lábia. Glória Patri. † Quia ángelus. *Malach.* 2. *Tit.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confeſſiónem Sancto & Excelſo in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas: juſtítiam & fidem conſervávit genti ſuæ; & exquiſívit omni modo exaltáre pópulum ſuum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. *a.* Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à gene-

Digitized by Google

ratióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

℣. Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Pſ.* 111.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Quis eſt fidélis ſervus & prudens, quem conſtítuit dóminus ſuus ſuper famíliam ſuam, ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille ſervus, quem, cùm vénerit dóminus ejus, invénerit ſic facientem. ℣. A dómino ſuo præpóſitus ómnibus, gubernábat créditam ſibi domum: * Beátus. *Matth.* 24. *Geneſ.* 39.

℟. *viij.* Dóminus ſupra ómnia quæ póſſidet, conſtítuet illum: * Omni autem cui multum datum eſt, multum quærétur ab eo; & cui commendavérunt multum, plus petent ab eo. ℣. In manu Dei poteſtas terræ, & útilem rectórem ſuſcitábit in tempus ſuper illam. * Omni autem. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℟. *ix.* Euge, ſerve bone & fidélis; quia ſuper pauca fuiſti fidélis, ſuper multa te conſtítuam: * Intra in gáudium dómini tui. ℣. Super pópulum meum conſtítui te: ſapiéntia & ſciéntia data ſunt tibi; & glóriam dabo tibi: * Intra. Glória. * Intra. *Mat.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. QUi intrat per óſtium, paſtor eſt óvium: huic oſtiárius áperit; & oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, & edúcit eas, & ante eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum ſequuntur, quia ſciunt vocem ejus; aliénum autem non ſequuntur, ſed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

Ant. 6. F. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam, donec invéniat eam; & cùm invénerit, impónit in húmeros ſuos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, & fugit: bonus paſtor ánimam ſuam dat pro óvibus ſuis. *Joan.* 10.

Capitulum. 1. Petr. 5.

PAſcite qui in vobis eſt gregem Dei, providentes non coactè, ſed ſpontáneè ſecundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, ſed voluntáriè; neque ut dominantes in cleris: ſed forma facti gregis ex ánimo.

Hymnus.

JEſu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas præſulem,
Votis adeſto ſúpplicum.

Sui probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi

Accépit

Accépit agnos páſcere.
Hos novit, & præit vocans
In tuta quemque páſcua,
Victumque præbet: áudiunt,
Sequuntur & vivunt oves.
Quam ſentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam ſuo
Portans ovíli réddere.
Arcet frementes béſtias,
Lupi retundit ímpetus,
Doloſque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.
Offert frequentem víctimam
Cum plebe Paſtor ínnocens;
Secumque devótum gregem
Pius ſacerdos ímmolat.
Supréme Chriſte Póntifex,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Elégit Dóminus ſervum ſuum, ℟. Páſcere hereditátem ſuam. *Pſ.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* I. D. Ego ſum óſtium: per me ſi quis introíerit, ſalvábitur; & ingrediétur, & egrediétur, & páſcua invéniet. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónſulis, & amóre domináris: qui-que illis regendis vicários caritátis tuæ præficis miniſtros; da, quæſumus, intercedente beáto *N.* Pontífice, ſpíritum ſapiéntiæ, quibus præeſſe dediſti Eccléſiæ tuæ: ut de profectu ſanctárum óvium fiant gáudia æterna Paſtórum. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen & paſtor animárum, qui beátum *N.* Epíſcopum in Eccléſia poſuiſti: ut oves tuas verbo páſceret, & informáret exemplo; da nobis ejus interceſſióne, & fidem ſerváre quam verbo dócuit: & vitam ſequi quam exemplo monſtrávit. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

QUæſumus, Dómine, clementiam tuam in hac die, quam tránſitu ſacro beáti *N.* Pontíficis conſecraſti; ut des nobis illam ſequi doctrínam, quam ille & verbo dócuit: & ópere complévit. Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

EXaudi, quæſumus, Dómine, preces noſtras, quas in beáti *N.* Pontíficis tui ſolemnitáte deférimus; & qui tibi dignè méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis: ab ómnibus nos abſolve peccátis. Per Dóminum noſtrum.

Digitized by Google

Si ſint plures, Oratio.

DEus, qui beátos Pontífices *N.* & *N.* ad paſcendum pópulum tuum, ſpíritu veritátis & dilectiónis implevíſti; præſta ut quorum feſtivitátem venerando ágimus: eórum imitatióne proficiámus, & intercesſióne ſublevémur. Per Dóminum noſtrum.

Si ſit Pontifex Lugdunenſis, Oratio.

DA nobis, quæſumus, omnípotens Deus, Ducis & Paſtóris noſtri *N.* dignè memóriam venerári; & ſicut illum, quibus præerat, verbo & exemplo prodeſſe voluiſti: ita ipſíus apud te ſemper interceſſiónis ſuffrágia ſentiámus. Per Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat per óſtium.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

Capitulum. Prov. 27.

DIligenter agnoſce vultum pécoris tui, tuoſque greges conſídera; non enim habébis júgiter poteſtátem: ſed coróna tribuétur in generatiónem & generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * In ipſo ſperávi. Deus. ℣. Qui ſubdit * pópulum meum ſub me, * In ipſo. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 143.

℣. Niſi Dóminus cuſtodíerit civitátem, ℟. Fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam. *Pſ.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

Capitulum. Jerem. 3.

INtrodúcam vos in Sion; & dabo vobis Paſtóres juxta cor meum: & paſcent vos ſciéntiâ & doctrínâ.

℟. *br.* Deduxit eos * In viam rectam. Deduxit. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * In viam rectam. Glória Patri. Deduxit. *Pſ.* 106.

℣. Abſtulit ſicut oves pópulum ſuum, ℟. Et deduxit eos in ſpe. *Pſ.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

Capitulum. Act. 20.

ATténdite vobis, & univerſo gregi; in quo vos Spíritus ſanctus póſuit Epíſcopos régere Eccléſiam Dei: quam acquiſívit ſánguine ſuo.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis ſui. Pavit eos. ℣. Et in intelléctibus mánuum ſuárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Pſ.* 77.

℣. Nos pópulus tuus & oves páſcuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in ſéculum. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. ECcléſiæ factus ſum ego miniſter ſe-

Digitized by Google

cundùm diſpenſatiónē Dei, quæ data eſt mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil ſubtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, & docérem vos públicè, & per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus ſum à ſánguine ómnium; non enim ſubterfúgi quóminùs annuntiárem omne conſílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meā pretioſiórem quàm me, dúmmodò conſummem curſum meum, & miniſtérium verbi quod accépi à Dómino Jeſu. *Act.* 20.

Ant. 7. c. Abſit à me hoc peccátum in Dóminum, ut ceſſem oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12.

Capitulum. Act. 20.

NOcte & die non ceſſávi, cum lácrymis monens unumquemque veſtrûm; & nunc commendo vos Deo, & verbo grátiæ ipſíus, qui potens eſt ædificáre! & dare hereditátem in ſanctificátis ómnibus.

Hymnus, Chriſte, Paſtórum. *ut in I. Veſperis.*

℣. Salvum fecit Dóminus Chriſtum ſuum: ℣. Exáudiet illum de cœlo ſancto ſuo. *Pſ.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Sacerdótes tui induantur ſalútem: Dómine Deus, ne avérteris fáciem Chriſti tui: meménto miſericordiárum ſervi tui. 2. *Paral.* 6.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 4. E. A Deo profecta eſt ſapiéntia: & in ore fidéli abundábit; & Dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit abſconſa ſua illi, & theſaurizábit ſuper illum ſciéntiam & intellectum juſtítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo & non flectétur; & continébit illum, & non confundétur; & exaltábit illum apud próximos ſuos. *Eccli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Eccléſiæ apériet os ejus, & adimplébit illum ſpíritu ſapiéntiæ & intellectûs. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véſtiet illum, & nómine æterno hereditábit illum. *Eccli.* 15.

Capitulum. Eccli. 51.

ANimam meam dirèxi ad ſapiéntiam, & in agnitióne invéni eam; poſ-

ſédi cum ipſa cor ab inítio : propter hoc non derelinquar.

Hymnus.

O Qui perpétuus nos
mónitor doces,
Vox æterna Patris, Chriſte, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm benè ſúppetis!
Hi ſemper vígilant, ne quid adúlterum
Corrumpat fídei virgíneum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His cuſtódibus íntegra.
Infámes ábolent relíquias deûm:
Erróres ábigunt, crímina dédocent:
Chriſto reſtítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúſerat hæreſis.
Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides:
Quæ ſunt priſca, docent, quæ nova ſúbruunt:
Servant depóſitum Dei.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et te méntibus ínſeris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine;
℟. Et de lege tua docúeris eum. *Pſ.* 93.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Beátus qui excógitat vias ſapiéntiæ in corde ſuo, vadens poſt illam quaſi inveſtigátor: protegétur ſub tégmine illíus à fervóre, & in glória ejus requieſcet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium : Ant.* 3. à. Dedit illi Dóminus in præceptis ſuis poteſtátem docére Jacob teſtimónia, & in lege ſua lucem dare Iſrael. *Eccli.* 45.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Qui vigiláverit propter ſapiéntiam, citò ſecúrus erit; quóniam dignos ſeipsâ círcuit quærens, & in viis oſtendit ſe illis hiláriter. *Sap.* 6.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Fontem ſapiéntiæ Dóminum, * Venite, adorémus. *Eccli.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JAm nunc, quæ números tot tibi víndices,
Effer ſidéreum Relígio caput:
Quot ſunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.
Cùm per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore mártyres:

Cùm per mille dolos dé-
cipit hæreſis,
Doctóres tibi ſúſcitas.
Quando ſparſa lues úndique
críminum,
Hi gliſcens vítium pró-
tinùs ámputant:
Quando plúrima nox
méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diẽ.
Firmant inſtábiles, & dú-
bios regunt:
Monſtrant tuta procul
líttora náufragis:
Nobis, qui véhimur cæ-
ca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónſona
ſénſibus,
Noſtris illa, Deus, cór-
dibus ímprimas:
Quos terris cólimus,
quos ſéquimur duces,
Fac nos móribus áſſequi.
Sit ſupréma tibi glória, Vé-
ritas,
Quæ per ſcripta Patrum,
quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, cor-
da doces, ſono,
Et te méntibus ínſeris.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non eſt multis manifeſta; quibus autem cógnita eſt, pérmanet uſque ad conſpectum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in Eccléſia, & verba illíus cogitábunt in córdibus ſuis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. a. Sciéntia ſapientis tanquam inundátio abundábit, & conſilium illíus ſicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os juſti meditábitur ſapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judíciũ. *Pſ.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sápiens apériet os ſuum in oratióne; * Si enim Dóminus magnus volúerit, ſpíritu intelligéntiæ replébit illum. ℣. Si quis veſtrûm índiget ſapiéntiâ, póſtulet à Deo qui dat ómnibus affluenter; * Si enim. *Eccli.* 39. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipſe tanquam imbres mittet elóquia ſapiéntiæ ſuæ; * Ipſe palàm fáciet diſciplínam doctrínæ ſuæ, & in lege teſtaménti Dñi gloriábitur. ℣. Multos filiórum Iſrael convertet ad Dóminum Deum ipſórum: * Ipſe palàm. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. *iij.* Omnis ſcriba doctus in regno cœlórum, * Símilis eſt hómini patrifamílias qui † Profert de theſauro ſuo nova & vétera. ℣. In corde prudentis requieſcit ſapiéntia, & indoctos quoſque erúdiet: * Símilis. Glória Patri. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo; ecce conſtitui te ut evellas, & dé-

Digitized by Google

ſtruas, & diſperdas, & ædífices, & plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore ſalútis : in lingua enim ſapiéntia dignóſcitur; & ſenſus, & ſciéntia, & doctrína in verbo ſenſáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depóſitum cuſtódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppoſitiónes falſi nóminis ſciéntiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuiſti me à juventúte mea : ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Pſ.* 70.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Qui habet ſermónem meum, loquátur ſermónem meum verè.* Numquid non verba mea ſunt quaſi ignis, & quaſi mál-leus cónterens petram? ℣. Si quis volúerit voluntátem fácere ejus qui miſit me, cognoſcet de doctrína, utrùm ex Deo ſit. * Numquid. *Jerem.* 23. *Joan.* 7.

℟. *v.* Ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ómnia quæ præcépero illi; * Qui autem verba ejus audíre nolúerit, ego ultor exiſtam. ℣. Qui à ſemetipſo lóquitur, glóriam própriam quærit : qui quærit glóriam ejus qui miſit eum, hic verax eſt; * Qui autem. *Deut.* 18. *Joan.* 7.

℟. *vj.* Dabo te, dicit Dóminus, in murum æreũ, fortem : * Et bellábunt adversùm te; & † Non prævalébunt, quia ego tecum ſum. ℣. Exurgent viri loquentes perverſa, ut abdúcant diſcípulos poſt ſe : * Et. Glória Patri. † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Propóſui ſapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; ſciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæſívi ſapiéntiam palàm in oratióne mea; & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi ſunt ſermónes tui, Dómine; & comédi eos : & factum eſt mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam, Dómine; ℟. Et cuſtódiam illam in toto corde meo. *Pſ.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Super ſalútem & ſpéciem dilexi ſapiéntiam; * Et propóſui pro luce habére illam : venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. ℣. Quæ deſurſum eſt ſapiéntia, pudíca eſt, pacífica, plena miſericórdiâ & frúctibus bonis; * Et. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *viij.* Optávi & datus eſt mihi ſenſus : & invocávi, & venit in me ſpíritus ſapiéntiæ : & præpóſui illam regnis & ſédibus.

Digitized by Google

* Et divítias nihil eſſe duxi in comparatióne illíus. ℣. Exíſtimo ómnia detrimentum eſſe propter eminentem ſciéntiam Jeſu Chriſti Dómini mei; * Et. *Sap.* 7. *Philipp.* 3.

℟. *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater eſt; quam ſine fictióne dídici, & ſine invídia commúnico: infinítus enim theſaurus eſt; * Quo qui uſi ſunt, † Partícipes facti ſunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono theſauro cordis ſui profert bonum; * Quo. Glória. † Partícipes. *Sap.* 7. *Luc.* 6.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. DOminus dedit mihi linguam erudítam, ut ſciam ſuſtentáre eum qui laſſus eſt, verbo. *Iſ.* 50.

Ant. 6. F. Sermo meus non in perſuaſibílibus humánæ ſapiéntiæ verbis; ſed in oſtenſióne Spíritûs & virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. c. Auxílio adjútus Dei ſto, teſtíficans minóri atque majóri, nihil extra dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti ſunt. *Act.* 26.

Ant. 4. f. Non judicávi me ſcire áliquid inter vos, niſi Jeſum Chriſtũ, & hunc crucifixum. 1. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim myſtéria ómnia, & omnem ſciéntiam, caritátem autem non habúero, nihil ſum. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. Sap. 7.

MIhi dedit Deus dícere ex ſenténtia, & præſúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipſe ſapiéntiæ dux eſt, & ſapiéntium emendátor: in manu enim illíus, & nos, & ſermónes noſtri, & omnis ſapiéntia, & óperum ſciéntia, & diſciplína.

Hymnus.

VOs ſuccenſa Deo ſpléndida lúmina:
Vos ſal, nos hómines quo ſápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
Per vos Relígio, tutáque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus:
Per vos Chriſtus amat pándere dívites
Theſauros ſapiéntiæ.
Veſtris unda fluit pura canálibus;
Chriſti floret ager; munda nitet ſeges:
Lac aptum púeris, & ſólidum viris
Cauti ſuffícitis cibum.
Hi ſunt, ſumme Deus, qui tibi mílitant;
Hi ſunt, qui ſtábiles ædíficant domos:
Unâ docta cohors arma tenet manu,

Digitized by Google

Muros cónſtruit álterâ.
Viciſtis ſtygias vos quibus hæreſes,
Hæc nos accípimus tela ſupérſtites;
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu;
His armis quoque víncimus.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono
Et te méntibus ínſeris. Amen.

℣. Annuntiávi juſtítiam tuam in eccléſia magna: ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu ſciſti. *Pſ.* 39.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Sapiéntia & fortitúdo Dómini ſunt: tibi, Deus, confíteor, teque laudo; quia ſapiéntiam & fortitúdinem dediſti mihi. *Dan.* 12.

Oratio.

OMnípotens æterne Deus, qui Eccléſiæ tuæ fílios, ſicut non ceſſas erudíre, ita non déſinis adjuváre; da fidélibus tuis, interceſſióne beáti *N.* quem eis ætérnæ ſalútis miniſtrum tribuiſti: ut, te miſerante, ſciéntiam recta faciendi, & virtútem cápiant exequendi. Per Dóminum.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Eccléſia tua Spíritum, quo beátus *N.* ſervívit; ut eódem nos replente, ſtudeámus amáre quod amávit: & ópere exercére quod dócuit. Per Dóminum.... in unitáte ejuſdem.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. 1. Cor. 12.

UNicuíque datur maniſeſtátio Spíritûs ad utilitátem; álii quidem per Spíritum datur ſermo ſapiéntiæ: álii autem ſermo ſciéntiæ ſecundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * Et ſcrutábor legem tuam. Da mihi. ℣. Státue ſervo tuo * elóquium tuum, Dñe, * Et Glória. Da mihi. *Pſ.* 118.

℣. Os meum loquétur ſapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Pſ.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Auxílio.

Capitulum. 1. Tim. 6.

SI quis áliter docet, & non acquieſcit ſanis ſermónibus Dómini noſtri Jeſu Chriſti; & ei quæ ſecundùm pietátem eſt doctrínæ: ſuperbus eſt, nihil ſciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non ſum oblítus. Viam. ℣. Adhæſi * teſtimóniis tuis,

Digitized by Google

Dómine, * Judícia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem poſuiſti mihi. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

Capitulum. 1. Tim. 1.

Finis præcepti eſt cáritas de corde puro, & conſciéntia bona, & fide non ficta; à quibus quidam aberrantes, converſi ſunt in vanilóquium : volentes eſſe legis doctóres; non intelligentes neque quæ loquuntur : neque de quibus affirmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * Et ſalutáre tuum dixi. Veritátem. ℣. Non abſcondi miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam; * Et ſalutáre. Glória Patri. Veritátem. *Pſ.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui : ℟. In via teſtimoniórum tuórum delectátus ſum. *Pſ.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. f. Fuit gratus Deo, eruditus omni ſapiéntiâ; & erat potens in verbis & in opéribus ſuis. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei ſui bonam ſuper ſe, parávit cor ſuum, ut inveſtigáret legem Dómini, & fáceret, & docéret. 1. *Eſdr.* 7.

Ant. 8. c. Poſtquàm ſe ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis & prophetárum, vóluit & ipſe ſcríbere quæ ad doctrínam & ſapiéntiam pértinent. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm eſſet ſapientíſſimus, dócuit pópulum : quæſívit verba utília, & conſcripſit ſermónes rectíſſimos ac veritáte plenos. *Eccleſ.* 12.

Ant. 4. E. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes; & laudem ejus enuntiábit Eccléſia. *Eccli.* 39.

Capitulum. Prov. 3.

Beátus homo qui invénit ſapiéntiam, & qui ǽffluit prudéntiâ : mélior eſt acquiſítio ejus negotiatióne argenti & auri primi, & puríſſimi fructus ejus; pretióſior eſt cunctis ópibus : & ómnia quæ deſiderantur, huic non valent comparári.

Hymnus, O qui perpétuus. *ut in I. Veſperis.*

℣. Beátus vir qui diſpónet ſermónes ſuos in judício : ℟. In æternum non commovébitur. *Pſ.* 111.

Ad Magníficat. *Ant* 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quaſi ſplendor firmamenti; & qui ad juſtítiam erúdiunt multos, quaſi ſtellæ in perpétuas æternitátes. *Dan.* 12.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Digitized by Google

COMMUNE SS. ABBATUM, MONACHORUM, Cœnobitatum, et Anachoretarum.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. QUid prodeſt hómini, ſi mundum univerſum lucrétur, ánimæ verò ſuæ detrimentum patiátur? *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perfectus eſſe, vade, vende quæ habes, & da paupéribus; & habébis theſaurum in cœlo. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo eſt qui relíquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat cénties tantùm in témpore hoc, & in ſéculo futúro vitam æternam. *Marc.* 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam: noli reſpícere poſt tergum; ſalvum te fac, ne péreas. *Geneſ.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, & dimitte mórtuos ſepelíre mórtuos ſuos. *Matth.* 8.

Capitulum. 2. Cor. 6.

EXíte de médio eórum, & ſeparámini, dicit Dóminus; & immundum ne tetigéritis: & ego recípiam vos; & ero vobis in patrem: & vos éritis mihi in fílios.

Hymnus.

FElíces némorum pángimus íncolas,
Certo conſílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio ſecli
Mores læderet íntegros.
Ut te poſſídeant, quem ſítiunt Deum,
Urbes, regna, ſuos, ſe quoque déſerunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléſtia cógitant.
Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles ócius ádvolant;
Ut vaſtum mare tranent,
Prudentes onus éxuunt.
Æternas ut opes, cértaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confíſi melióribus.
Illis ſumma fuit glória, déſpici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis ſumma voluptas,
Longo ſupplício mori.
Fac nos, ſumme Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam ſcélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.
Æternus ſit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Si ſit Abbas, ℣. Potens in terra erit ſemen ejus : ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Pſ.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Egrédere de cognatióne tua, & de domo patris tui ; & veni in terram quam monſtrábo tibi : faciamque te in gentem magnam, & benedícam tibi. *Geneſ.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum ſperábo, ℟. Donec tránſeat iníquitas. *Pſ.* 56.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Reliquiſti parentes tuos : plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem veniſti, & ſub cujus confugiſti alas.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium* : *Ant.* 4. c. Qui hábitant in deſerto, ſecúri dórmient in ſáltibus ; & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. A. Habitábit in ſolitúdine judícium ; & erit opus juſtítiæ pax, & cultus juſtítiæ ſiléntium, & ſecúritas uſque in ſempiternum. *Iſ.* 32.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Remuneratórem inquiréntibus ſe, Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Felíces. *ut ſuprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Omnis ex vobis qui non renúntiat ómnibus quæ póſſidet, non poteſt meus eſſe diſcípulus. *Luc.* 14.

Ant. 7. ç. Véndite quæ poſſidétis, & date eleemóſinam : fácite vobis theſaurum non deficientem in cœlis. *Luc.* 12.

Ant. 8. G. Nolíte quærere quid manducétis, aut quid bibátis : quærite primùm regnum Dei, & juſtítiam ejus ; & hæc ómnia adjicientur vobis. *Luc.* 12.

℣. Non eſt inópia timéntibus Dóminum : ℟. Dívites eguérunt, & eſuriérunt. *Pſ.* 33.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Fúgite de médio Babylónis, & ſalvet unuſquiſque ánimam ſuam ; * Quóniam tempus ultiónis eſt à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes ſitis delictórum ejus, & de plagis ejus non accipiátis ; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

℟. *ij.* Vade, pópule meus, intra in cubícula tua, abſcóndere módicum, * Donec pertránſeat indignátio. ℣. Veníte ſeorſum in deſertum locum, & requiéſcite, * Donec. *Iſ.* 26. *Marc.* 6.

℟. *iij.* Exeámus ad Jeſum extra caſtra, impro-

périum ejus portantes; * Non enim habémus hìc manentem civitatem, ſed futúram inquírimus. ℣. Peregríni ſumus coram te, Deus: dies noſtri quaſi umbra ſuper terram; * Non enim habémus. Glória Patri. * Non enim. *Hebr.* 13. 1. *Paral.* 29.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te. *Matth.* 19.

Ant. 7. c. Eſurímus, & ſitímus, & nudi ſumus, & laborámus operantes mánibus noſtris. 1. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Non defícimus: ſed licèt is qui foris eſt, noſter homo corrumpátur; tamen is qui intùs eſt, renovátur de die in diem. 2. *Cor.* 4.

℣. Rédimit Dóminus de intéritu vitam tuam: ℟. Renóvabitur ut áquilæ juventus tua. *Pſ.* 102.

Lectiones ut in Proprio.

℟. *iv.* Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus ſe ábſtinet: * Ego ígitur ſic curro, non quaſi in incertum: ſic pugno, non quaſi áerem vérberans; ſed caſtígo corpus meum, & in ſervitútem rédigo. ℣. A juventúte mea inveſtigábam ſapiéntiam: colluctáta eſt ánima mea in illa, & in faciendo eam confirmátus ſum; * Ego. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

℟. *v.* Non ſecundùm carnem ambulámus, ſed ſecundùm ſpíritum; quóniam ſapiéntia carnis inimíca eſt Deo: * Qui autem in carne ſunt, Deo placére non poſſunt. ℣. Excelſus Deus & hábitans cum contríto & húmili ſpíritu; ut vivíficet ſpíritum humílium, & vivíficet cor contritórum: * Qui. *Rom.* 8. *Iſ.* 57.

℟. *vj.* Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus ſum propter Chriſtum detrimenta; * Ut invéniar in illo habens juſtítiam quæ ex fide eſt, configurátus morti ejus. ℣. Elégi abjectus eſſe in domo Dei mei, mágis quàm habitáre in tabernáculis peccátorum; * Ut. Glória. * Ut. *Philipp.* 3. *Pſ.* 83.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Omnes erant perſeverantes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. F. Poſſeſſiónes & ſubſtántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, prout cuíque opus erat. *Act.* 11.

Ant. 6. C. Plorábant, & jejunábant, & orábant in conſpectu Dómini. *Baruch.* 1.

℣. Flévimus, cùm recordarémur Sion: ℟. Quómodo cantábimus in terra aliéna? *Pſ.* 136.

Evang. & Hom. ut in Proprio.

℟. *vij.* Sapiéntia direxit ópera eórum: * Iter fecérunt per deſerta quæ non habitabantur; & in locis deſertis fixérunt caſas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, anguſtiáti, afflicti; quibus dignus non erat mundus: in ſolitudínibus errantes, & in cavernis terræ: * Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. *viij.* Multitúdinis erat cor unum & ánima una, nec quiſquam áliquid ſuum eſſe dicébat; ſed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce quàm bonum, & quàm jucundum habitáre fratres in unum! * Erant. *Act.* 4. *Pſ.* 132.

℟. *ix.* Pars Dómini pópulus ejus: invénit eum in terra deſerta, circumduxit, & dócuit, atque portávit in húmeris ſuis; * Et conſtítuit ſuper excelſam terram. ℣. Confitentes quia peregríni & hóſpites ſunt ſuper terram, pátriam meliórem áppetunt: ídeò parávit illis civitátem; * Et. Glória Patri. * Et. *Deut.* 32. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. PErféctio tua, Dómine, & doctrína tua viro ſancto tuo, qui dixit patri ſuo & matri ſuæ: Néſcio vos; & frátribus ſuis: Ignóro vos. *Deut.* 33.

Ant. 1. *g.* Non ſedi in concílio ludéntium; ſolus ſedébam, quóniam comminatióne repleſti me. *Jerem.* 15.

Ant. 3. b. Exui me ſtolâ pacis, índui autem me ſacco obſecratiónis; & venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch.* 4.

Ant. 4. a. Mihi mundus crucifixus eſt, & ego mundo. *Galat.* 6.

Ant. 8. *G.* In voce laudis immolábo tibi: quæcumque vovi, reddam pro ſalúte Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum. Iſaíæ 51.

COnſolábitur Dóminus Sion, & conſolábitur omnes ruínas ejus; & ponet deſertum ejus quaſi delícias: & ſolitúdinem ejus quaſi hortum Dómini; Gáudium & lætítia inveniétur in ea: gratiárum áctio, & vox laudis.

Pro S. Abbate, Monacho, & Cœnobita,

Hymnus.

O Pulchras ácies, cáſtraque fórtia,
Quæ ſpes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege ſub una,
Uno ſub duce mílitant.
Heu! quantis rápiunt aſtra labóribus!
Pulſant perpétuis quéſtibus æthera,
Per jejúnia longa

Vires córporis átterunt.
Votis unánimes, vi quoque flétuum
Inſtant, & ſócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo ſimul ínferunt.
Hæc vis grata Deo; ſic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reſerátur
Cœlum conditiónibus.
Fervent quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba ſilet; cétera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa ſiléntia.
Exercet vígiles contínuus labor;
Incumbunt óperi non réſides manus;
Tellus culta colónis
Victum ſuppéditat ſuis.
Quin regína ſuî mens quoque ſúbditur,
Rectoriſque ſtudet nútibus óbſequi,
Nil ſervat ſibi juris,
Capto libérior jugo.
Æternus ſit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

Pro S. Anachoreta & Solitario,

Hymnus.

QUid tu, relictis úrbibus,
Mortálium conſórtia
Timens fugis? quid tu vides?
Soluſque tecum cógitas?
Mentis volátu líbero
Percurris æternas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.
Præſens choris cœléſtibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuendo Númini,
Totus colendo tu vacas.
Quàm pura, qui te díligunt,
O Chriſte, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.
Æternæ tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória. Amen.

Si ſit Abbas, ℣. Veníte, fílii, audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Pſ.* 33.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Ecce ego & púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in ſignum & in portentum Iſrael à Dómino exercítuum, qui hábitat in monte Sion. *Iſ.* 8.

Oratio.

DEus, cujus múnere beátus *N.* Abbas Chriſtum páuperem ſequi, & húmilem corde uſque in finem perſeverávit imitári; da cunctis ſémitam mandatórum tuórum ingreſſis, ut nec retrò reſpíciant,

Digitized by Google

nec in via hæreant : ſed ad te ſine offenſióne currentes, vitam æternam apprehendant. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DA nobis, quæſumus, Deus noſter, beáti Abbátis *N.* interceſſiónibus ſublevári; ut per quem ſervis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donaſti : per eum nobis ſubſídia perpétuæ salútis impendas. Per Dóminum.

Si non ſit Abbas, ℣. Clamávi ad te, Dñe, dixi : Tu es ſpes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Pſ.* 141.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus eſt Dóminus ánimæ quærenti illum. Bonum eſt præſtolári cum ſiléntio ſalutáre Dei. *Thren.* 3.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis; da nobis exemplo & interceſſióne beáti *N.* cujus hódie tránſitum celebrámus, temporália ómnia deſpícere : & ad æterna, totâ mentis intentióne, feſtináre. Per Dóminum.

Alia Oratio.

QUæréntium te, Dómine, Salvátor & cuſtos; qui beáto *N.* ne párticeps eſſet coinquinatiónis, renuntiáre ſéculo : & ſub alas tuas confúgere tribuiſti; ejus interceſſióne, da pópulo tuo diabólica vitáre contágia : & te ſolum Dóminum purâ mente ſectári. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Perféctio.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *g.* Non ſedi.

Capitulum. 1. Joan. 2.

SI quis díligit mundum, non eſt cáritas Patris in eo; quóniam omne quod eſt in mundo, concupiſcéntia carnis eſt, & concupiſcéntia oculórum, & ſupérbia vitæ : quæ non eſt ex Patre, ſed ex mundo eſt; Et mundus tranſit, & concupiſcéntia ejus : Qui autem facit voluntátem Dei, manet in æternum.

℟. *br.* Elongávi fúgiens : * Manſi in ſolitúdine. Elongávi. ℣. Quóniam vidi iniquitátem * & contradictiónem in civitáte, * Manſi. Glória Patri. Elongávi. *Pſ.* 54.

℣. Confíge timóre tuo carnes meas; ℟. A judíciis enim tuis tímui. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Exui me.

Capitulum. Hebr. 12.

OMnis diſciplína in præſenti quidem vidétur non eſſe gáudii, ſed mœróris : póſteà autem fructum pacatíſſimũ exercitátis per eam, reddet juſtítiæ.

Digitized by Google

℟. *br.* Propter verba labiórum tuórum * Ego cuſtodívi vias duras. Propter. ℣. Pérfice greſſus meos * in ſémitis tuis : * Ego. Glória. Propter. *Pſ.* 16.

℣. Induébar cilício : ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Pſ.* 34.

AD NONAM.

Ant. 8. *G.* In voce laudis.

Capitulum. Eccli. 51.

VIdéte óculis veſtris quia módicum laborávi, & invéni mihi multam réquiem ; Aſſúmite diſciplínam in multo número argenti : & copióſum aurum poſſidéte in ea ; Lætétur ánima veſtra in miſericórdia ejus : & non confundémini in laude ipſíus.

℟. *br.* Sépties in die * Laudem dixi tibi. Sépties in die. ℣. Super judícia * juſtítiæ tuæ, * Laudem. Glória. Sépties.

℣. Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Pſ.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. SUmus húmiles in universa terra, Dómine : ſed in ánimo contríto & ſpíritu humilitátis ſuſcipiámur ; quóniam non eſt confúſio confidéntibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, ſemper mortificatiónem Ieſu in córpore noſtro circumferentes ; ut & vita Jeſu manifeſtétur in carne noſtra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quaſi morientes, & ecce vívimus ; quaſi triſtes, ſemper autem gaudentes ; tanquam nihil habentes, & ómnia poſſidentes. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, miſericordes, modeſti, húmiles. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Teneámus ſpei noſtræ confeſſiónem indeclinábilem, (fidélis enim eſt qui repromíſit) & conſiderémus ínvicem in provocatiónem caritátis & bonórum óperum. *Hebr.* 10.

Capitulum. Deut. 7.

DOminus Deus ipſe eſt fortis & fidélis ; cuſtódiens pactum & miſericórdiam diligéntibus ſe : & his qui cuſtódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, Felíces. xxxiv.

Si ſit Abbas, ℣. Juſtus ut palma florébit, ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Pſ.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Atténdite ad patrem veſtrum, qui ſequímini quod juſtum eſt, & quæritis Dóminum ; quia unum vocávi eum, & benedixi ei, & multiplicávi eum. *Iſ.* 51.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Digitized by Google

Si non ſit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Pſ.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Scimus quóniam ſi terreſtris domus noſtra diſſolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus æternam in cœlis: nam & in hoc ingemíſcimus, habitatiónem noſtram quæ de cœlo eſt, ſuperíndui cupientes. 2. *Cor.* 5.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. DIcébat Jeſus ad omnes: Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam quotídie, & ſequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Niſi abundáverit juſtítia veſtra pluſquam Scribárum & Phariſæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. *C.* Niſi converſi fuéritis, & efficiámini ſicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórũ. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi: Dómine, Dñe, intrábit in regnum cœlórum; ſed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis eſt, ipſe intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 4. *D.* Conténdite intráre per anguſtam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, & non póterunt. *Luc.* 13.

Capitulum. Eccli. 2.

QUi timétis Dóminum, crédite illi, & non evacuábitur merces veſtra; Qui timétis Dóminum ſperáte in illum: & in oblectatiónem véniet vobis miſericórdia; Qui timétis Dóminum, dilígite illum: & illuminabuntur corda veſtra.

Hymnus.

SUmmi puſillus grex Patris,
Timóre mentem ſólvite;
Sui paternus vos amor
Vult eſſe regni cómpotes.

En regnat inter cœlites;
Qui vixit olim ſéculo
Ignótus, exóſus ſibi,
Qui pauper, & ſciens pati.

Anguſta pœniténtiæ
Ingreſſus, & viam crucis,
Per dura Chriſtum prælia,
Per damna non timet ſequi.

Carnem terit jejúniis;
Linguam domat ſiléntio;
In páuperum, parcus ſibi,
Abſcondit & ſpargit ſinu.

Sapóre verbi páſcitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil;
Mens celſa verſátur polo.

Hâc ſurgit ad cœlum viâ;
Et nos eâdem da, Pater,

Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre ſémitâ.
Amen.

Si ſit Sacerdos, ℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut ſédeant mecum : ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi miniſtrábat. *Pſ.* 100.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Notum fáciet Dóminus qui ad ſe pertíneant, & ſanctos applicábit ſibi; & quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Sacerdos, ℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum; ℟. Quóniam non dereliquiſti quærentes te, Dómine. *Pſ.* 9.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. J. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem : & fidéles in dilectióne acquieſcent illi; quóniam donum & pax eſt electis ejus. *Sap.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium : Ant.* 2. A. Vigiláte, & eſtóte paráti; quia quâ neſcítis horâ Fílius hóminis ventúrus eſt. *Matth.* 24.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Oculus non vidit, Deus, abſque te, quæ præparaſti expectántibus te. *Iſ.* 64.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Diligentem juſtos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Pſ.* 145.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

NOn parta ſolo ſánguine
Ornat beátos púrpura :
Sunt incruenta, quæ ſuos
Habent triumphos, prælia.

Non iſte flammas, non cruces,
Non ſenſit uncos pectines :
Crudélis & durus ſibi
Se morte lentâ cónficit.

Si lictor illi défuit,
Si vincla, fuſtes, úngulæ;
Paráta pro Chriſto mori
Hoc ſupplet omne cáritas.

Corpus ſubégit caſtitas,
Et líberam mentem fides;
Amor ſupernis ígnibus
Totam litávit hóſtiam.

Venis apertis ómnibus,
Qui vellet ultrò erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fuſus in fletum cruor.

Da, Chriſte, ſic nos vívere,
Diſcámus ut ſemper mori :
Da, poſt brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Qui vult vitam dilígere, & dies vidére bonos, declínet à malo, & fáciat bonum. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Cùm ingreſſus fúeris ſémitas æquitátis, non arctabuntur greſſus tui; & currens, non habébis offendículū. *Prov.* 4.

Digitized by Google

Ant. 7. d. Inhabitábis cum juſtítia, & próteget te in ſempitérnum; & in die agnitiónis invénies firmaméntum. *Eccli.* 27.

℣. In nómine tuo exultábunt juſti, Dómine, ℟. Et in juſtítia tua exaltabúntur. *Pſ.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Tóllite jugum meũ ſuper vos, & díſcite à me quia mitis ſum & húmilis corde: * Et inveniétis réquiem animábus veſtris; jugum enim meum ſuáve eſt, & onus meum leve. ℣. Interrogáte quæ ſit via bona, & ambuláte in ea: * Et. *Matth.* 11. *Jerem.* 6.

℟. *ij.* Nihil dúlcius, quàm reſpícere in mandátis Dómini. * Glória magna eſt ſequi Dóminum. ℣. Si quis mihi miniſtrat, me ſequátur; & ubi ſum ego, illic & miniſter meus erit.* Glória. *Eccli.* 23. *Joan.* 12.

℟. *iij.* Omnis qui venit ad me, & audit ſermónes meos, & facit eos, oſtendam vobis cui ſímilis ſit: * Símilis eſt hómini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, & póſuit fundamentum ſuper petram. ℣. Beátus homo, cui donátum eſt habére timórem Dei: qui tenet illum, cui aſſimilábitur? * Símilis eſt. Glória. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Turris fortíſſima nomen Dómini: ad ipſum currit juſtus, & exaltábitur. *Prov.* 18.

Ant. 6. F. Deridétur juſti ſimplícitas: lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus ſtatútum. *Job.* 12.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem juſti feſtínat; & in hora velóci proceſſus illíus fructíficat. *Eccli.* 11.

℣. Gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, ℟. Quóniam tu benedíces juſto. *Pſ.* 5.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Quàm magnus qui invénit ſapiéntiam & ſciéntiam! ſed * Non eſt ſuper timentem Dñum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis & ſpíritûs, perficientes ſanctificatiónẽ in timóre Dei: * Non eſt. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *v.* Si quis emundáverit ſe, * Erit vas in honórem ſanctificátum, & útile Dómino, ad omne opus bonum parátum. ℣. Sápiens cor abſtinébit ſe à peccátis, & in opéribus juſtítiæ ſucceſſus habébit: * Erit vas. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 3.

℟. *vj.* Beátus qui inventus eſt ſine mácula, & qui poſt aurum non ábiit, nec ſperávit in pecúnia & theſauris. * Qui probátus eſt in illo, & perfectus eſt,

Digitized by Google

† Erit illi glória æterna. ℣. Probátio veſtræ fídei multo pretióſior auro. * Qui. Glória. † Erit. *Eccli.* 31. 1. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Qui ſperant in Dómino, mutábunt fortitúdinem; current, & non laborábunt; ambulábunt, & non defícient. *Iſ.* 40.

Ant. 2. D. Tenébit juſtus viam ſuam, & mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17.

Ant. 3. a. Qui fidúciam habet meî, hereditábit terram, & poſſidébit montem ſanctum meum. *Iſ.* 57.

℣. Beátus vir cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus; ℟. Et non reſpexit in vanitátes & inſánias falſas. *Pſ.* 39.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Sint lumbi veſtri præcincti, & lucernæ ardentes in mánibus veſtris: * Et vos ſimiles homínibus expectántibus dñum ſuum; ut cùm vénerit, confeſtim apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum, juſtítias quaſi lumen accendent: * Et vos ſímiles. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *viij.* Ego in juſtítia apparébo conſpéctui tuo, Dómine: * Satiábor cùm apparúerit glória tua. ℣. Nunc cognoſco ex parte; tunc autem cognoſcam ſicut & cógnitus ſum: * Satiábor. *Pſ.* 16. 1. *Cor.* 13.

℟. *ix.* Sapiéntia juſtum deduxit per vias rectas, & oſtendit illi regnum Dei; & * Dedit illi ſciéntiam Sanctórum: † Honeſtávit illum in labóribus, & complévit labóres illíus. ℣. Regnum Dei juſtítia eſt, & pax in Spíritu ſancto: qui in hoc ſervit Chriſto, placet Deo; * Dedit. Glória Patri. † Honeſtávit, *Sap.* 10. *Rom.* 14.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. ANte Dóminum qui elégit me, vílior fiam pluſquam factus ſum; & ero húmilis in óculis meis. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quaſi tumentes ſuper me fluctus tímui Deum, & pondus ejus ferre non pótui. *Job.* 31.

Ant. 4. d. A mandátis labiórum ejus non receſſi, & in ſinu meo abſcondi verba oris ejus. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum: zelátus ſum bonum, & non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. *à.* Donec ſúpereſt hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job.* 27.

Capitulum. 2. Cor. 1.

GLória noſtra hæc eſt, teſtimónium conſciéntiæ noſtræ; quòd in ſimpli-

Digitized by Google

citáte cordis & ſinceritáte Dei, & non in ſapiéntia carnáli: ſed in grátia Dei converſáti ſumus in hoc mundo.

Hymnus.

QUi te, Deus, ſub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suſpírat, oblítus ſui.

Quid ergo gaudes néctere
Triſtes moras amántibus?
Terris retardas éxules,
Cives polo quos déſtinas.

Hinc fervet in dies amor;
In vota toti díffluunt:
Ad aſtra feſtinántibus
Fit pœna vita lóngior.

Vix iſte tardi córporis
Pondus moleſtum ſúſtinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo ſe júngere.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Si ſit Sacerdos, ℣. Emitte lucem tuam & veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipſa me deduxérunt & adduxérunt in tabernácula tua. *Pſ.* 42.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. J. Fidúciā habémus per Chriſtum ad Deum; qui & idóneos nos fecit miniſtros novi teſtamenti, non lítterâ, ſed ſpíritu. 2. *Cor.* 3.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut ſacerdótio tibi fungerétur, à pópulo ſegregaſti; ejus nos interceſſióne à peccatóribus ſégrega: ut, ſecundùm vocatiónem noſtram, gens ſancta, & regále ſacerdótium coram te efficiámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui in Eccléſiæ tuæ decus & ſubſídium, beátum *N.* verendo ſacerdótii miniſtério decoraſti; præſta, ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, & Domínici córporis ſacramentum ſuſcépit: ejus patrocínio dignos utriuſque fructus percípiat. Per Dóminum.

Si non ſit Sacerdos, ℣. Proba me, Deus, & vide ſi via iniquitátis in me eſt; ℟. Et deduc me in via æterna. *Pſ.* 138.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifeſtentur ópera ejus; quia in Deo ſunt facta. *Joan.* 3.

Oratio.

FAc, quæſumus, Dómine Deus noſter, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre; quia perpétua eſt & plena felícitas: ſi bonórum ómnium ſerviámus auctóri. Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Ante Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

Capitulum. Philip. 2.

CUm metu & tremóre veſtram ſalútem operámini; Deus eſt enim qui operátur in vobis & velle & perfícere : pro bona voluntáte.

℟. *br.* Convertantur mihi * Timentes te, Dómine. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * teſtimónia tua, * Timentes. Glória Patri. Convertantur.

℣. Párticeps ego ſum ómnium timéntium te, ℟. Et cuſtodiéntium mandáta tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. d. A mandátis.

Capitulum. Jac. 1.

QUi perſpéxerit in legem perfectam libertátis, & permánſerit in ea; non audítor obliviòſus factus, ſed factor óperis : hic beátus in facto ſuo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum, Dómine. Lucerna. ℣. Et lumen * ſémitis meis, * Verbum. Glória Patri. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua & teſtimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conſpectu tuo. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *à.* Donec ſúpereſt.

Capitulum. Eccli. 15.

JUſtítia longè abeſt à ſupérbia & dolo : viri mendáces non erunt illíus mémores; & viri veráces invenientur in illa : & ſucceſſum habébunt uſque ad inſpectiónem Dei.

℟. *br.* Juſtítia tua, Dómine, * Juſtítia in ætérnum. Juſtítia. ℣. Et lex tua, * véritas. * Juſtítia in æternum. Glória Patri. Juſtítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis uſquequáque; ℟. Quia in judíciis tuis ſuperſperávi. *Pſ.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. ECce verè Iſraelíta, in quo dolus non eſt. *Joan.* 1.

Ant. 4. f. Erat vir ſimplex, & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo. *Job.* 1.

Ant. 1. D. Cuſtodívit ánimam ſuam, & memor fuit Dómini in toto corde ſuo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de univerſis mandátis, nec unum quidem verbum quod júſſerat Dóminus. *Joſue.* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permanſit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ ſuæ. *Tob.* 2.

Capitulum. Galat. 6.

FRatres, quæ ſemináverit homo, hæc & metet; Quóniam qui séminat in carne ſua, de carne & metet corruptiónem : qui autem séminat in ſpíritu,

Digitized by Google

de ſpíritu metet vitam æternam.

Hymnus, Summi puſillus. *ut in I. Veſperis*, xlj.

Si ſit Sacerdos, ℣. Sacerdótes Sion índuam ſalutári: ℟. Et ſancti ejus exultatióne exultábunt. *Pſ.* 131.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Operátus eſt bonum, & rectum, & verum coram Dómino Deo ſuo in univerſa cultúra miniſtérii domûs Dómini: fecitque, & proſperátus eſt. 2. *Paral.* 31.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Sacerdos, ℣. Innocens mánibus & mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Pſ.* 23.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Tu feciſti, Dómine, cum ſervo tuo miſericórdiam magnam, ſicut ambulávit in conſpectu tuo in veritáte, & juſtítia, & recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. QUid Dómini bonum eſt, & quid pulchrum ejus, niſi frumentum electórum, & vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, & cónfluent ad bona Dómini; & ultrà non eſúrient: tunc lætábitur virgo in choro. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meũ, dabo eis in domo mea locum. *Iſ.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis & filiábus: nomen ſempiternum dabo eis, quod non períbit. *Iſ.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum iſtud, ſed quibus datum eſt. *Matth.* 19.

Capitulum. 1. Cor. 7.

UNuſquiſque próprium donum habet ex Deo: álius quidem ſic, álius verò ſic; Dico autem non nuptis, & víduis: Bonum eſt illis, ſi ſic permáneant.

Si ſit Martyr, Hymnus.

FEſtis læta ſonent æthera cántibus:
Nunc aptáte tubas, fúmite tympana,
Cœtus Angélici; dícite Vírginem,
Chriſti dícite Mártyrem.
Veſtris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis ímmemor.

Sed quid cogis, amor? Fórtiter ámbiit
Sponſo virgíneum fúndere ſánguinem:
Oblíti méminit tunc benè córporis,
Præcláræ ſítiens necis.

Sic quâ parte minor, vos ſuperéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna ſui córporis, íntegram
Teſtári Dómino fidem.

Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque ſacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia ſúſtinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et póſuit immaculátam viam meam. *Pſ.* 17.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia, ut non gloriétur omnis caro in conſpectu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Martyr, Hymnus.

Vos ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponſum virgíneo progénitum ſinu
Puris tóllite láudibus.

Hæc eſt ſacra dies, óbvia quâ ſuo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponſo, ſtanſque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.

Solo digna Deo cónjuge, réſpuit
Mortáles thálamos; ut ſemel óbligat
Seſe fida ſuo, quem benè déperit,
Ultrò ſe Deus óbligat.

Purum ne máculent pectus imágines,
In ſe tota ſui córporis ímmemor
Mens ſeſe récipit; nil óculi vident,
Surdis nil ſonat áuribus.

Ægro vix ſua ſunt pábula córpori,
Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam ſibi præripit;
Unus ſit Deus ómnia.

Fac, ô Chriſte, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ:
Qui gens ſancta ſumus, móribus íntegris
Fac ſoli tibi vívere.

Da te, ſumme Pater, tóllere láudibus:
Da te, Chriſte, ſequi, láurea Vírginum;
Fac incenſa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam: ℟.

℟. Oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Complácuit Dómino in te: & gaudébit ſuper te Deus tuus. *Iſ.* 62.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In ſolemnibus majoribus, ad Completorium*: *Ant.* 2. A. Ego dilecto meo; & ad me convérſio ejus. *Cant.* 7.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox dilecti mei pulſantis: Aperi mihi, ſoror mea, immaculáta mea. *Cant.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem ſequuntur Vírgines, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 14.

Pſ. 94. Veníte 2.

Si ſit Martyr, Hymnus.

Virginum robur, Deus, atque cuſtos:
Sexus imbellis, médios per enſes,
Dum faves, quas non ſúperat viríli
Péctore mortes!
Pro tuis aris animóſa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus;
Non ſuos ſentit, memor ô! tuórum,
Chriſte, dolórum.
Non graves plagæ, válidi nec ictus
Integram poſſunt violáre mentem;
Quin ſacri creſcit magis obſtinátus
Ardor amóris.

Pars Hiemalis.

Sponſa dilecto placitúra Sponſo,
Déſpicit ruptum laniáta corpus:
Eſt ſuus truncis honor, & venuſtas
Eſt ſua membris.
Omnis à recto fluit ille ſplendor:
Chriſte, ſic olim, cruce tenſus altâ,
Obſequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriuſque Nexus:
Fac tibi ſemper placeámus uni
Móribus æquis.
Amen.

Si non ſit Martyr, Hymnus.

Cœleſtis aula pánditur:
En Sponſus; omnes óbviæ
Exíte ſponſo Vírgini,
Exíte, ſponſæ Vírgines.
Hæc nuptiális eſt dies,
Quæ, longa poſt ſuſpíria,
Dat ómnibus, dat ſíngulis
Jam pléniùs frui Deo.
Quæ caſta vobis gáudia;
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens voluptas éffluit?
Hunc propter unum víluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ ſponſo Deo,
Quid virgo terris ámbiat?
O virgináles núptiæ,
Per quas caro fit ſpíritus!

Digitized by Google

O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti
Deus!
Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas ſigillis fœdera.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant 2. D. Oleum effúſum nomen tuum; ídeò adoleſcéntulæ dilexérunt te. *Cant.* 1.

Ant. 3. c. Trahe me: poſt te curremús in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Ant. 5. a. Exultábimus & lætábimur in te; recti díligunt te. *Cant.* 1.

℣. Deus meus, impollúta via ejus: ℟. Protector eſt ómnium ſperántium in ſe. *Pſ.* 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Súſpice me, Dómine, ſecundùm elóquium tuum, & vivam: * Non confundas me ab expectatióne mea. ℣. Ut Deo vivam, in fide vivo Fílii Dei qui dilexit me: * Non. *Pſ.* 118. *Galat.* 2.

℟. *ij.* Lex tua, Dómine, meditátio mea eſt: * Fiat cor meum immaculátum in juſtificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem & ſpem meam, magnificábitur Chriſtus in córpore meo: * Fiat. *Pſ.* 118. *Philip.* 1.

℟. *iij.* Ecce qui elongant ſe à te, Dómine, períbunt: * Mihi adhærére Deo bonum eſt, pónere in Dómino Deo ſpem meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus ſpíritus eſt: * Mihi. Glória Patri. * Mihi. *Pſ.* 72. 1. *Cor.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* In caritáte perpétua dilexi te; ídeò attraxi te míſerans. *Jerem.* 31.

Ant. 4. f. Ingreſſus ſum pactum tecum, & facta es mihi. *Ezech.* 16.

Ant. 7. b. Cave nequando oblivíſcáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor. *Deut.* 4.

℣. Concupiſcet rex decórem tuum; ℟. Quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus. *Pſ.* 44.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Sponſábo te mihi in ſempiternum: * Et ſponſábo te in juſtítia, & judício, & in miſericórdia, & in miſeratiónibus. ℣. Sectáre juſtítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, manſuetúdinem: * Et ſponſábo. *Oſ.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *v.* Scient quia ego dilexi te: * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi

corónam decóris in cápite tuo : & profeciſti in regnum ; quia perfecta eras in decóre meo : * Tene. *Apoc.* 4. *Ezech.* 16.

℟. *vj.* Pone me ut ſignáculum ſuper cor tuum, ut ſignáculum ſuper bráchium tuum ; * Quia † Fortis eſt ut mors diléctio. ℣. Neque inſtántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit ſeparáre à caritáte Dei ; * Quia fortis eſt. Glória. † Fortis. *Cant.* 8. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Grátia cum ómnibus qui díligunt Dñum noſtrum Jeſum Chriſtum in incorruptióne. *Epheſ.* 6.

Ant. 3. *à.* Incorrúptio facit eſſe próximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non eſt digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Pſ.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* O quàm pulchra eſt caſta generátio cum claritáte ! * Immortális eſt enim memória illíus ; quóniam & apud Deum nota eſt, & apud hómines. ℣. Relígio munda apud Deum & Patrem hæc eſt, Immaculátum ſe cuſtodíre ab hoc ſéculo ; * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *viij.* Felix eſt ſtérilis ; * Et incoinquináta habébit fructum in reſpectióne animárum ſanctárum. ℣. Deus reddet iis qui ſecundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam æternam ; * Et. *Sap.* 3. *Rom.* 2.

℟. *ix.* Dábitur illi ſors in templo Dei acceptíſſima ; * Bonórum enim laborum glorióſus eſt fructus, & quæ non cóncidat radix ſapiéntiæ. ℣. Beáti mundo corde, quóniam ipſi Deum vidébunt ; * Bonórum. Glória. * Bonórum. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus deſcendit in hortum ſuũ ad aréolam arómatum, ut lília cólligat. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Invéni quem díligit ánima mea : ténui eum, nec dimittam. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, & dilectus meus mihi, qui páſcitur inter lília. *Cant.* 6.

Ant. 6. *C.* Dilectus meus ordinávit in me caritátem : fulcíte me flóribus, ſtipáte me malis. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem deſideráveram, ſedi ; & fructus ejus dulcis gútturi meo. *Cant.* 2.

Capitulum. Sap. 8.

Scivi quóniam áliter non poſſem eſſe cóntinens,

niſi Deus det : & hoc ipſum erat ſapiéntiæ, ſcire cujus eſſet hoc donum.

Si ſit Martyr, Hymnus.

QUid ſacram, Virgo, generóſa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempe non unum gémino reportas
Hoſte triumphum.

Móllior fregit neque te voluptas;
Impotens flexit neque te tyrannus:
Tu graves pœnas, paríterque blandos
Vincis amóres.

Líliis Sponſus récubat, roſiſque;
Tu, tuo ſemper benè fida Sponſo,
Et roſas martyr, ſimul & dediſti
Lília virgo.

Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriuſque Nexus:
Fac tibi ſemper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

℣. Heréditas immaculatórum in æternum erit : ℟. Non confundentur in témpore malo. *Pſ.* 36.

℣. *Ad* Benedictus. *Ant.* 5. C. Factus eſt Dóminus firmaméntum meum; liberávit me, quia complácui ei : ſecundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

Oratio.

DEus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in ſexu frágili victóriam martyrii contuliſti : concéde propítius; ut qui beátæ *N.* Vírginis & Mártyris tuæ natalítia cólimus : per ejus ad te exempla gradiámur. Per Dñum.

Alia Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis & martyrii palmam adepta eſt; da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis ſerváre puritátem : ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

INdulgéntiam nobis, quæſumus, Dómine, beáta *N.* Virgo & Martyr implóret; quæ tibi grata ſemper éxtitit & mérito caſtitátis : & tuæ profeſſióne virtútis. Per Dóminum noſtrum.

Si plures ſint Martyres, Oratio.

DEus, qui nos Vírginum & Mártyrum tuárum *N.* & *N.* *vel* [Sociárum] glorióſis facis gaudére triumphis; tribue, quæſumus, eárum nos précibus contra hoſtes ſemper victóres exíſtere : ut glóriæ tuæ mereámur eſſe conſortes. Per Dóminum noſtrum.

Digitized by Google

Alia Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine Deus noſter, ſanctárum *N.* & *N.* palmas ſummâ veneratióne ſectári; ut quas non póſſumus ſatis dignè celebráre: humílibus ſaltem proſequámur obſéquiis. Per Dóminum noſtrum.

Si non ſit Martyr, Hymnus.

NOn vana dilectum gregem
Pavére mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo luſit ſéculi.

Sed hæc tuárum própria
Sunt, Chriſte, ſponsárum bona,
Te ſemper, & tecum tuis
In te potíri gáudiis.

Caſtis viciſſim tu tibi
In córdibus thorum ſtruis;
Interque flammas íntimo
Amans quieſcis in ſinu.

Hic unus eſt ſponſis amor,
Unuſque tecum ſpíritus;
Beaſque ſponſus ſíngulas,
In teque transformas, Deus.

Te deprecámur ſúpplices,
Noſtris ut addas ſénſibus,
Neſcíre prorſus ómnia
Corruptiónis vúlnera.

Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas ſigillis fœdera.
Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea: ℟. Quàm multiplíciter tibi caro mea! *Pſ.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me veſtimentis ſalútis, quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis. *Pſ.* 61.

Oratio.

DEus, qui habitáculum tuum in corde pudíco conſtituiſti; concéde, ut qui fidélis ſponſæ tuæ *N.* puritátem húmili venerámur obſéquio: piæ converſatiónis ſequámur exemplo. Per Dóminum.

Alia Oratio.

FIdéles tuos, quæſumus, Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ córpore & mente purífica: ut tuâ inſpiratióne compuncti, nóxias delectatiónes vitáre præváleant; atque ut eárum non capiantur illécebris: tuâ ſemper ſuavitáte paſcantur. Per Dóminum.

Si plures ſint non Martyres,
Oratio.

DEus, qui nos ſanctárum Vírginum tuárum *N.* & *N.* *vel* [Sociárum] ánnuâ feſtivitáte lætíficas: concéde propítius; ut eárum adjuvémur méritis: quarum caſtitátis irradiámur exemplis. Per Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Invéni.

Digitized by Google

Capitulum. 1. Cor. 7.

DE Virgínibus præceptum Dómini non hábeo ; conſílium autem do, tanquam miſericórdiã conſecútus à Dómino ⁝ ut ſim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion : * Exultent fíliæ Judæ. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, * Dómine, * Exultent. Glória Patri. Lætétur. *Pſ.* 47.

℣. Audívit, & lætáta eſt Sion ; ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Pſ.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. 1. Cor. 7.

MUlier innupta, & virgo cógitat quæ Dómini ſunt ⁝ ut ſit ſancta córpore & ſpíritu ; quæ autem nupta eſt, cógitat quæ ſunt mundi ⁝ quómodò pláceat viro.

℟. *br.* Quid mihi eſt in cœlo ? * Et à te quid vólui ſuper terram ? Quid. ℣. Deus cordis mei, * & pars mea Deus in æternum : * Et. Glória Patri. Quid. *Pſ.* 72.

℣. Concupiſcit, & déficit ánima mea in átria Dómini : ℟. Cor meum & caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Pſ.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

Capitulum. 2. Cor. 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne ; deſpondi enim vos uni viro ⁝ vírginem caſtã exhibére Chriſto.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia & exultatióne. Afferentur. ℣. Adducentur * in templum Regis, * In lætítia & exultatióne. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regum, ℟. In honóre tuo. *Pſ.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. D. VIrgines accipiẽtes lámpades ſuas, exiérunt óbviam ſponſo & ſponſæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vaſis ſuis cum lampádibus, & ornavérunt lámpades ſuas. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus eſt : Ecce ſponſus venit, exíte óbviam ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit ſponſus, & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines ſequuntur Agnum quocumque íerit : ſine mácula enim ſunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Capitulum. Apoc. 19.

REgnávit Dñus Deus noſter omnípotens ⁝ gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam ei ; quia venérunt núptiæ Agni ⁝ & uxor ejus præparávit ſe.

Si ſit Martyr, Hymnus,

Digitized by Google

Feſtis. *ut in I. Veſperis*, xlvij.

℣. Conféſſio & pulchritúdo in conſpectu Dei : ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Caſta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Martyr,

Hymnus.

O Virgo, pectus cui ſacrum,
Amóris expers ímprobi,
Intùs ſuis ardóribus
Sanctus peruſſit Spíritus !

Non te voluptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amantem pérſequi
Cœleſtis Agni núptias.

Sic ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.

Beáta cui nunc, Cœlitum
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponſi potíri gáudiis.

Æterne ſponſe Vírginum,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dñi ; ℟. Quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus. *Pſ.* 148.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. In reſurrectióne neque nubent, neque nubentur ; ſed erunt ſicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. DOmine, qui habes ómniũ ſciéntiam, tu ſcis quòd nunquam lætáta ſit ancilla tua niſi in te, Dómine Deus. *Eſther* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo : tu ſcis quia mundam ſervávi ánimam meam ab omni concupiſcéntia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. Nunquam cum ludéntibus míſcui me ; neque cum his qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne deſidérium averte à me, & ánimæ irreverenti & infrunítæ ne tradas me. *Eccli.* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, niſi te, Dómine, qui noſti quia óderim glóriam iniquórum. *Eſther* 14.

Capitulum. Epheſ. 5.

RElinquet homo patrem, & matrem ſuam, & adhærébit uxóri ſuæ : & erunt duo in carne una ; Sacramentum hoc magnum

Digitized by Google

eſt : ego autem dico in Chriſto & in Eccléſia; Verúmtamen & vos ſinguli unuſquiſque uxórem ſuam ſicut ſeipſum díligat : uxor autem tímeat virum ſuum.

Hymnus.

AD núptias Agni Pater
Matres & innuptas vocat :
O te beátam, cui thorus
Interque ſponſas ſors datur !

Lex nuptiárum cáritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde ſpérnere.

Te multus oblectat labor,
Fuſæque jejúnam preces:
Te pœnitentem lácrymæ,
Te cura páuperum juvat.

Quacumque confixam ſibi,
Per probra ſponſam, per cruces
Trahit Magiſter; & ſequi
Deſpecta gaudes, & pati.

Beáta quæ ſponſo Deo
Caſtis adhæret vínculis :
Sic corpus unum póſſumus,
Sic unus eſſe ſpíritus.

Hoc præſtet almo cum Patre,
Natóque nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne séculum.
Amen.

Si ſit Martyr, ℣. Factus es ſpes mea, Dómine : ℞. Turris fortitúdinis à fácie inimíci. *Pſ.* 60.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Deus cœlórum, exaudi me deprecantem, & de tua miſericórdia præſumentem; ut gentes agnoſcant quia tu es Deus, & non eſt álius præter te. *Judith.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Martyr, ℣. Averte óculos meos ne vídeant vanitátem : ℞. In via tua vivífica me. *Pſ.* 118.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. A. Exultávit cor meum in Dómino, & dilatátum eſt os meum, quia lætáta ſum in ſalutári tuo. 1. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, ad Completorium* : *Ant.* 2. A. Guſtávit, & vidit quia bona eſt negotiátio ejus : non extinguétur in nocte lucerna ejus. *Prov.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Indue te decóre ſempiternæ glóriæ; Deus enim oſtendet ſplendórem ſuum in te. *Baruch.* 5.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum in quo ſperant ſanctæ Mulíeres,* Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

ADeſte, ſanctæ Cónjuges :
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hoſtes vínceret,
Hanc fortitúdo véſtiit :

Digitized by Google

Ut proſit intuéntibus,
Cœleſtis ornávit decor.
Non vana pompa ſéculi
Senſus fefellit, nec malis
Gliſcens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.
Non illa luxu véſtium,
Non crine torto ſplénduit:
Cultu nitens ſed ſímplice,
Puris placébat móribus.
Se ſub ſerénis vúltibus
Auſtéra virtus ócculit:
Timet vidéri, ne ſuum,
Dum prodit, amittat decus.
Paſcenda cœleſti cibo,
Sacris ſtudébat lítteris;
Templo frequens, ſed ſédula
Redíbat ad curam domûs.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Inítium ſapiéntiæ timor Dómini, & cum electis féminis gráditur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Sápiens múlier ædíficat domum: múlier gratióſa invéniet glóriam. *Prov.* 14.

Ant. 3. à. Pars bona, múlier bona: in parte timéntium Deum dábitur. *Eccli.* 26.

℣. Lex Dei ejus in corde ipſíus; ℟. Et non ſupplantabuntur greſſus ejus. *Pſ.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Mulíerem fortem quis invéniet? procul & de últimis fínibus prétium ejus. * Confídit in ea cor viri ſui: reddet ei bonum, & non malum ómnibus diébus vitæ ſuæ. ℣. Vir imágo & glória Dei eſt: múlier autem glória viri eſt. * Confídit. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

℟. *ij.* Grátia mulíeris ſédulæ delectábit virum ſuũ: * Diſciplína illíus datum Dei eſt. ℣. Quæ fílios aut nepótes habet, diſcat domum ſuam régere; hoc enim acceptum eſt coram Deo. * Diſciplína illíus. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

℟. *iij.* Grátia ſuper grátiam, múlier ſancta & pudoráta: * Fundamenta ætérna ſupra petram ſólidam, mandáta Dei in corde mulíeris ſanctæ. ℣. Venérunt flúmina, & flavérunt venti; & irruérunt in domum, & non cécidit; fundáta enim erat ſuper petram. * Fundamenta. Glória Patri. * Fundamenta. *Eccli.* 26. *Matth.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, qui rex noſter es ſolus, ádjuva me, cujus præter te nullus eſt auxiliátor álius. *Eſther.* 14.

Ant. 5. a. Oſtende quóniam non derelinquis præſumentes de te; & præſu-

menteſ de ſe, & de ſua virtúte gloriantes, humílias. *Judith* 6.

Ant. 6. F. In consílium eórum non véniat ánima mea, & in cœtu illórum non ſit glória mea. *Geneſ.* 49.

℣. Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit ſupérbiam: ℞. Qui lóquitur iníqua, non direxit in conſpectu oculórum meórum. *Pſ.* 100.

Lectiones, ut in Proprio.

℞. *iv.* Miſericórdia tua, Dómine, ante óculos meos eſt; & * Complácui in veritáte tua: non ſedi cum concílio vanitátis. ℣. Quæ participátio juſtítiæ cum iniquitáte? * Complácui. *Pſ.* 25. 2. *Cor.* 6.

℞. *v.* Dilexi, Dómine, mandáta tua ſuper aurum & topázion; * Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iníquam ódio hábui. ℣. Non in abundántia cujuſquam, vita ejus eſt ex his quæ póſſidet. * Proptéreà. *Pſ.* 118. *Luc.* 12.

℞. *vj.* Ego in Dómino ſperávi, * Exultábo & lætábor in miſericórdia tua; † Quóniam reſpexiſti humilitátem meam, ſalvaſti de neceſſitátibus ánimam meam. ℣. Ubi Spíritus Dómini, ibi libertas. * Exultábo. Glória Patri. † Quóniam. *Pſ.* 30. 2. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Tu glória Jerúſalem, tu lætítia Iſrael, tu honorificéntia pópuli noſtri. *Judith.* 15.

Ant. 8. G. Benedicta es à Dómino; ſcit enim omnis pópulus mulíerem te eſſe virtútis. *Ruth.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit ſuper te Dóminus in lætítia, ſilébit in dilectióne ſua, exultábit ſuper te in laude. *Soph.* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion; ℞. Et vídeas bona Jerúſalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Pſ.* 127.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℞. *vij.* Multæ fíliæ congregavérunt divítias; tu ſupergreſſa es univerſas. * Fallax grátia, & vana eſt pulchritúdo: múlier timens Dóminum ipſa laudábitur. ℣. In incorruptibilitáte modeſti ſpíritûs, qui eſt in conſpectu Dei lócuples, ſanctæ mulíeres ornábant ſe. * Fallax. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

℞. *viij.* Feciſti viríliter, & confortátum eſt cor tuũ, eò quòd caſtitátem amáveris: * Ideò & manus Dómini confortávit te, & ídeò eris benedicta in æternum. ℣. O múlier, magna eſt fides tua: * Ideò. *Judith* 15. *Matth.* 15.

℞. *ix.* Omnia quæ locúta es, vera ſunt; & non

eſt in ſermónibus tuis ulla reprehénſio ; * Nunc ergo † Ora pro nobis , quóniam múlier ſancta es , & timens Deum. ℣. Fides tua te ſalvam fecit. * Nunc ergo ora. Glória. † Ora. *Judith* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. SIcut ſol óriens mundo in altíſſimis Dei , ſic mulíeris bonæ ſpécies in ornamentum domûs ejus. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum ſuum ; & annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26.

Ant. 3. c. Múlier ſenſáta & tácita : non eſt immutátio erudítæ ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 4. d. Os ſuum apéruit ſapiéntiæ , & lex clementiæ in lingua ejus. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non diſcedébat de templo , jejúniis & obſecratiónibus sérviens nocte ac die. *Luc.* 2.

Capitulum. 1. Petr. 3.

MUlíeres súbditæ ſint viris ſuis ; ut & ſi qui non credunt verbo , per mulíerum converſatiónem ſine verbo lucrífiant : conſiderantes in timóre caſtam converſatiónem veſtram.

Hymnus.

ARdet Deo quæ Fémina ,
Latére fruſtrà cógitat :
Quot índigos hæc ſúblevat ,
Tot próditur præcónibus.

Prodeſſe quærit ómnibus ,
Curis honeſtis ánxia ;
Patróna cuſtos vírginum ,
Secunda mater órphanis.

Pannis latentem vílibus
Chriſtum fovébat hóſpitem :
Quas dura ſubtraxit ſibi ,
Opes refundit pródiga.

Pacem domi , pacem foris
Alto colit ſiléntio :
Lites amat compónere ,
Ut una mens ſit ómnibus.

Æterne tu Verbi Pater ,
Æterne Fili par Patri ,
Et par utríque , Spíritus ,
Tibi , Deus , ſit glória.
Amen.

Si ſit Martyr , ℣. Adhæſit ánima mea poſt te , Deus meus : ℟. Me ſuſcépit déxtera tua. *Pſ.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. **J.** Invocávi Dóminum patrem Dómini mei , ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ ; & exaudíta eſt orátio mea. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus , cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur : largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ paſſiónem recoléntibus ; ut quæ à te accépit ut vínceret : à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat. Per Dñum.

Si non ſit Martyr , ℣. Humiliábam ánimam meam ,

Digitized by Google

℞. Et orátio mea in ſinu meo convertétur. *Pſ.* 34.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Orátio humiliantis ſe nubes penetrábit ; & non diſcédet, donec Altíſſimus aſpíciat. *Eccli.* 35.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miserátor, illuſtra ; & beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna deſpícere ⁝ & amáre cœléſtia. Per Dóminum.

Si ſit Vidua, Oratio.

DEus, in quem ſperat omnis ánima, quæ longè à te éxulans in terris ſe verè víduam ſentit ac deſolátam ⁝ tríbue nobis, quæſumus ; ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obſecratiónibus & oratiónibus inſtantes ⁝ cœléſtium conſolatiónum mereámur eſſe partícipes. Per Dñum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut ſol.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis.

Capitulum. Epheſ. 5.

MUlíeres viris ſuis ſúbditæ ſint, ſicut Dño ; quóniam vir caput eſt mulíeris, ſicut Chriſtus caput eſt Eccléſiæ ⁝ ipſe ſalvátor córporis ejus.

℞. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * Quia Deus meus es tu. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me, * Quia. Glória Patri. Doce me. *Pſ.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; ℞. Ut cuſtódiam verba tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Múlier.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier in ſiléntio diſcat cum omni ſubjectióne ⁝ Docére autem mulíeri non permitto ; neque dominári in virum ⁝ ſed eſſe in ſiléntio.

℞. *br.* Cuſtódiam vias meas, * Ut non delinquam in lingua mea. Cuſtódiam. ℣. Póſui ori meo * cuſtódiam, * Ut. Glória Patri. Cuſtódiam. *Pſ.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ : ℞. Dicam Deo, Suſceptor meus es. *Pſ.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non diſcedébat.

Capitulum. 1. Tim. 2.

VOlo oráre mulíeres in hábitu ornáto ⁝ cum verecúndia & ſobrietáte ornantes ſe ; & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veſte pretióſa ⁝ ſed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℞. *br.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Et intendit mihi. Glória Patri. Expectávi. *Pſ.* 39.

℣. Veníte, & vidéte

ópera Dei, ℟. Qui póſuit ánimam meam ad vitam. *Pſ.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. IN ancilla ſua adimplevit Dóminus miſericórdiam ſuam. *Judith* 13.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famoſiſſima, quóniam timébat Dóminum valdè; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 7. ç. Conſiderávit ſémitas domûs ſuæ, & panem otióſa non comédit. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Fílios educávit, hoſpítio recépit, ſanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus ſubminiſtrávit, omne opus bonum ſubſecúta eſt. 1.*Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, & beatíſſimam prædicavérunt: vir ejus, & laudávit eam. *Prov.* 21.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier ſalvábitur per filiórum generatiónem; ſi permánſerit in fide, & dilectióne: & ſanctificatióne cum ſobrietáte.

Hymnus.

O Jam beáta, quæ ſuo
Tandem ſolúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!
Per quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos ſolútæ Cónjuges.
Inſignis & nos Féminæ
Sequi decet veſtígia,
Magnum vel ipſis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.
Queîs arſit illa, fac, Deus,
Flagrémus & nos ígnibus;
Eóque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Si ſit Martyr, ℣. Vídeant qui odérunt me, & confundantur; ℟. Quóniam tu Dómine, adjuviſti me. *Pſ.* 85.

Ad Magníficat *Ant.* 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam adjútor & protector factus es mihi, & liberaſti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et ſemen meum ſérviet ipſi. *Pſ.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Fortitúdo & decor indumentum ejus: date ei de fructu mánuum ſuárum; & laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Digitized by Google

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO.

Simplex.

Dicitur omnibus Sabbatis per Annum, [extra Adventum, Quadrageſimam, & Octavas quaſcumque,] niſi Quatuor Tempora, aut Vigiliæ, ſeu Feſtum Semiduplex aut ſuprà occurrant, vel niſi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ Sabbato anticipandum.

IN VESPERIS Feriæ ſextæ præcedentis.

Capitulum. Geneſ. 3.

AIt Dóminus Deus ad ſerpentem; Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus: ipſa cónteret caput tuum.

Hymnus.

DAvídis ſóboles, glória Vírginum,
Chriſti Virgo parens, te póſuit Deus,
Partu Virgíneo quæ malè ſúbdoli
Anguis contéreres caput.

Rebus princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium ſumpſit homo Deus;
Cunctis proſpíciens qui tríbuit cibos,
Paſtus lacte fuit tuo.

Per te, quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur auctiùs:
Tu clauſas míſeris, heu nímiùm diu!
Cœlórum réſeras fores.

Qui lucis pater eſt, glória ſit Patri;
Cujus Virgo parens, glória Fílio;
Quo fœcunda, tibi, nexus amábilis
Sit par glória Spíritus.
Amen.

Ante Præſent. ℣. Benedixiſti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertiſti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. a. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. Quinímò, beáti qui áudiunt verbum Dei, & cuſtódiunt illud. *Luc.* 11.

Oratio, Beáta. *infrà*, *ad Laudes.*

Poſt Præſent. ℣. Deus operátus eſt ſalútem in médio terræ: ℟. Tu confregiſti cápita dracónis. *Pſ.* 73.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum. *Judith* 13.

Oratio, Concéde. *infrà*, *ad Laudes.*

Digitized by Google

Deinde fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD COMPLETORIUM.

Ut in Pſalterio.

Hymnus, Virgo. *infrà*, *in Officio parvo.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm glorífica luce
    coruſcas,
Stirpis Davídicæ régia
    proles;
Sublímis réſidens; virgo
    María,
Supra Cœlígenas ætheris
    omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
    Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viſcéribus caſta dediſti:
    Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans
    orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus ſubveniente,
    Æterni pétimus gáudia
    regni.
Divínæ Sóboli, qui dare
    matrem
In terris vóluit, glória
    Patri:
Cujus Virgo parens,
    glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
    Amen.

Pſalmi de Sabbato, ſub tribus Antiphonis ſequentibus.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Quod naſcétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Deſcendet ſicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majeſtáte ejus omnis terra. *Pſ.* 71.

Pater noſter, &c.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus meminerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

℟. Amen.

Benedictiones de Sanctis, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Poſt j. Lect. ℟. Benedícam ei, & ex illa dabo fílium cui benedictúrus ſum: * Conſtítuam pactum meum illi in fœdus ſempiternum. ℣. Hic erit magnus, & Fílius Altíſſimi vocábitur; & regnábit in domo Jacob in æternum.* Conſtítuam. *Geneſ.* 17. 1.

Poſt ij. Lect. ℞. Quod in ea natum eſt, de Spíritu ſancto eſt: páriet autem fílium; * Ipſe ſalvum fáciet pópulum ſuum à peccátis eórum. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus. * Ipſe. *Matth.* 1. *Eccli.* 44.

Pro tertia Lectione legitur una è ſequentibus, ſecundùm diverſitatem Menſium.

Poſt iij. Lect. ℞. Deus ex ſémine David,* Secundùm promiſſiónem, eduxit Iſrael ſalvatórem Jeſum. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuã. * Secundùm. Glória Patri. * Secundùm. *Act.* 13. *Pſ.* 131.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Pſalmi de Sabbato, ſub ſola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 32.

CReávit Dóminus novum ſuper terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Triſtes orbe procul díſſipat umbras:
O quàm lucídior, nocte ſepultis
Portans ipſa diem, Virgo refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te ſi terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus!
Inter perpétuos Núminis hauſtus,
O Regína, tibi ſánguine junctum
Ne dediſce genus: noſtra fuiſti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

Ante Præſent. ℣. Homo natus eſt in ea; ℞. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. *Pſ.* 86.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Péperit María Fílium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. *Luc.* 2.

Oratio.

BEáta témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis conſecraſti: quæſumus, Dómine; ut ejuſdem Dei genitrícis interceſſióne, & in illo renaſci; & tanti myſtérii fructum júgiter in nobis conſerváre

mereámur. Per eumdem Dóminum.

Poſt Præſent. ℣. Recordátus eſt Dóminus misericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidiſti; quóniam perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

CОncéde nos fámulos tuos, quæſumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis ſanitáte gaudére; & glorióſâ beátæ Maríæ ſemper Vírginis interceſſióne, à præſenti liberári triſtítia: & æterna pérfrui lætítia. Per Dñum.

Fit Suffragium de omnibus Sanctis.

AD HORAS, Doxologia: Qui natus es de Vírgine, Jeſu, tibi ſit glória, &c.

Pſalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus eſt ei ex fémine David ſecundùm carnem. *Rom.* 1.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. d. De María natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus. *Matth.* 1.

Capitulum. Iſaíæ. 7.

DAbit Dóminus ipſe vobis ſignum; Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium: & vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit fílium máſculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui ſit dominátor in Iſrael: & egreſſus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; Propter hoc dabit eos uſque ad tempus in quo partúriens páriet: & relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Iſrael.

℟. *br.* Homo * Natus eſt in ea. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam * Altíſſimus. * Natus eſt. Glória. Homo. *Pſ.* 86.

℣. Ipſe tanquam ſponſus ℟. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

AD NONAM.

Ant. 1. *g.* Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. *Luc.* 11.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex muliere, factum ſub lege; ut

Digitized by Google

eos qui ſub lege erant redímeret ⁝ ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Miſericórdia & véritas * Obviavérunt ſibi. Miſericórdia. ℣. Juſtítia & pax * oſculátæ ſunt, * Obviavérunt ſibi. Glória. Miſericórdia.

℣. Véritas de terra orta eſt, ℟. Et juſtítia de cœlo proſpexit. *Pſ.* 84.

LECTIONES ſequentes dicuntur ſingulis Menſibus in Officio B. Mariæ in Sabbato.

MENSE JANUARIO.

Lectio iij.

Ex libro Epiſtolárum ſancti Cyrilli Alexandríni.

Conc. Eph. part. 1. *cap.* 9.

QUod Verbum caro factum perhibétur; id áliud nihil eſt, quàm quòd, perinde ac nos, carni & ſánguini communicávit ⁝ noſtróque córpore ſibi adjuncto ex muliére prodíerit; deitáte ínterim, aut ex Patre nativitáte non abjectâ ⁝ manſit enim, in ipſa quoque carnis aſſumptióne, quod priùs erat. Hoc exactióris fídei doctrína ubíque prædicat ⁝ hoc ſanctos patres ſanxiſſe, eaque de cauſa ſacram Vírginem Deíparam appelláre mínimè dubitaſſe conſtat; non quòd Verbi natúra, ipſiuſve divínitas, ortûs ſui princípium ex ſancta Vírgine ſúmpſerit ⁝ ſed quòd ſacrum illud corpus ánimâ intelligente perfectum, ex ea tráxerit; cui & Dei Verbum ſecundùm hypóſtaſim unítum ⁝ ſecundùm carnem natum dícitur.

MENSE FEBRUARIO.

Lectio iij.

Sermo ſancti Gregórii Nyſſéni.

Orat. in Nativ. Chriſti.

AUdi pudícam Vírginis vocem. Angelus partum núntiat; at illa virginitáti inhæret, & integritátem angélicæ demonſtratióni anteponendam júdicat ⁝ nec Angelo fidem non habet, nec à propóſito recédit ſuo. Interdixi, inquit, mihi conſuetúdine viri. Quómodò iſtud erit mihi, quóniam virum non cognoſco? Hæc Maríæ vox, demonſtrátio eſt eórum quæ in occulta hiſtória referuntur. Si enim nuptiárum causâ ducta fuiſſet à Joſeph ⁝ quómodò paritúram Angelo prænuntianti ſe rem novam & aliénam audíre præ ſe tuliſſet; cùm ipſa quoque ſeſe obſtrinxiſſet natúræ lege ut aliquandò mater eſſet? Verùm quia carnem Deo conſecrátam, tanquam ſanctum áliquod oblátum munus, oportébat intactam integramque præſtáre; idcircò, Licèt, inquit, Angelus ſis, licèt è cœlo vénias,

licèt id quod oſténditur, natúram ſúperet humánam: tamen me virum cognóſcere nefas eſt; quómodò ſine viro mater ero? Joſeph enim ſponſum novi: ſed virum non cognoſco.

MENSE MARTIO.

Lectio iij.

Ex libro ſancti Irenæi Epíſcopi & Mártyris, adversùs hæreſes.

Lib. 5. *cap.* 19.

IN ſua própria veniente Dómino; & ſua própria eum bajulante conditióne, quæ bajulátur ab ipſo: & recapitulatiónem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno eſt, obediéntiam faciente; & ſeductióne illâ ſolútâ, quâ ſeducta eſt malè illa quæ jam viro deſtináta erat virgo Eva: per veritátem evangelizáta eſt benè ab Angelo jam ſub viro Virgo María. Quemádmodùm enim illa per angélicum ſermónem ſeducta eſt, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus: ita & hæc per angélicum ſermónem evangelizáta eſt, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et ſicut illa ſeducta eſt, ut effúgeret Deum: ſic hæc ſuáſa eſt obedíre Deo, uti vírginis Evæ virgo María fíeret advocáta. Et quemádmodùm aſtrictum eſt morte genus humánum per vírginem; ſolvátur per vírginem: æquâ lance diſpóſita virginális inobediéntia per virginálem obediéntiam.

Digitized by Google

OFFICIUM PARVUM BEATÆ MARIÆ.

Non dicitur quoties ſit Officium Semiduplex, aut ſupra, nec intra Octavas, nec quando Officium diei eſt de Beata.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo: Officium Nocturnum & Laudes poſt Laudes diei: Prima, poſt Primam diei, ante Officium Capituli: Tertia, poſt ℣. Benedicámus *Tertiæ; & ſic de ceteris Horis.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm glorífícâ luce coruſcas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis réſidens, virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viſcéribus caſta dediſti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus ſubveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen.
Amen.

In Feſtis B. Mariæ dicuntur in Nocturnis novem ſequentes Pſalmi, cum Antiph. propriis.

In Officio autem parvo dicuntur tantùm tres Pſalmi, ſecundùm ordinem Feriarum, ut infrà notatur.

IN I. NOCTURNO.

FERIA II. ET V.

Ant. ſola. 1. a. Ave.

Pſalmus 8.

DOmine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Quóniam eleváta eſt magnificéntia tua * ſuper cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfeciſti laudem

propter inimícos tuos, * ut deſtruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & ſtellas, quæ tu fundaſti.

Quid eſt homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum.

Minuiſti eum pauló minùs ab Angelis: glóriâ & honóre coronaſti eum, * & conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubjeciſti ſub pédibus ejus, * oves & boves univerſas, ínſuper & pécora campi;

Vólucres cœli, * & piſces maris qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Pſalmus 18.

CŒli enarrant glóriam Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti índicat ſciéntiam.

Non ſunt loquélæ, neque ſermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum: * in ſole póſuit tabernáculum ſuum.

Et ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A ſummo cœlo egréſſio ejus, & occurſus ejus uſque ad ſummum ejus: * nec eſt qui ſe abſcondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in ſéculum ſéculi: * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetipſa.

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum, * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea: * in cuſtodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si mei non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, & emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * & meditátio cordis mei in conſpectu tuo ſemper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Digitized by Google

Pſalmus 44.

ERuctávit cor meũ verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus ſcribæ velóciter ſcribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúſa eſt grátia in lábiis tuis; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio túo ſuper femur tuum, * Potentíſſime.

Spécie tuâ & pulchritúdine tuâ intende, * próſperè procéde,

Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli ſub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in ſéculum ſéculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem; * proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ conſórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cáſia à veſtimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Aſtitit regína à dextris tuis in veſtítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam; * & oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupiſcet rex decórem tuum; * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines poſt eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii: * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * & in ſéculum ſéculi.

Ant. Ave, grátiâ plena: Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam; ℟. Et concupiſcet rex decórem tuum. *Pſ.* 44.

Pater noſter, &c.

Lectiones infrà, poſt III. Nocturnum.

IN II. NOCTURNO.

FERIA III. ET VI.

Ant. ſola. S. c. Ecce.

Pſalmus 45.

DEus noſter refúgium & virtus ; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus, dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ ſunt aquæ eórum : * conturbáti ſunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * ſanctificávit tabernáculum ſuū Altíſſimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ ſunt gentes, & inclináta ſunt regna : * dedit vocem ſuam, mota eſt terra.

Dóminus virtútum nobiſcum ; * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ póſuit prodígia ſuper terram, * áuferens bella uſque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & ſcuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego ſum Deus : * exaltábor in géntibus & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiſcum, * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Pſalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & juſtítiam tuam fílio regis ;

Judicáre pópulum tuum in juſtítia, * & páuperes tuos in judício.

Suſcípiant montes pacem pópulo, * & colles juſtítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum ſole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Deſcendet ſicut plúvia in vellus, * & ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram.

Oriétur in diébus ejus juſtítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari uſque ad mare, * & à flúmine uſque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent ; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes ſérvient ei ;

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & íno-

pi; * & ánimas páuperum ſalvas fáciet.

Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipſo ſemper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in ſummis móntium, ſuperextollétur ſuper Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte ſicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in ſécula: * ante ſolem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dñus Deus Iſrael, * qui facit mirabília ſolus.

Et benedictum nomen majeſtátis ejus in æternum; * & replébitur majeſtáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Pſalmus 84.

BEnedixiſti, Dñe, terram tuam, * avertiſti captivitátem Jacob.

Remiſiſti iniquitátem plebis tuæ, * operuiſti ómnia peccáta eórum.

Mitigaſti omnem iram tuam, * avertiſti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus ſalutáris noſter, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum iraſcéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu converſus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Oſtende nobis, Dómine, miſericórdiam tuam, * & ſalutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem ſuam,

Et ſuper ſanctos ſuos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum ſalutáre ipſíus, * ut inhábitet glória in terra noſtra.

Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: * juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

Véritas de terra orta eſt, * & juſtítia de cœlo proſpexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * & terra noſtra dabit fructum ſuum.

Juſtítia ante eum ambulábit, * & ponet in via greſſus ſuos.

Ant. Ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus: ℟. Deus in médio ejus. *Pſ.* 45.

Pater noſter, &c.

Lectiones infrà.

IN

IN III. NOCTURNO.
Feriâ IV. & Sabbato.
Ant. ſola 2. D. Quod naſcétur.

Pſalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus ſanctis: * díligit Dóminus portas Sion ſuper ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta ſunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * ſciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthíopum; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus eſt in ea; * & ipſe fundávit eam Altíſſimus?

Dóminus narrábit in ſcriptúris populórum & príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio eſt in te.

Pſalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * lætentur ínſulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus: * juſtítia & judícium corréctio ſedis ejus.

Ignis ante ipſum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commóta eſt terra.

Montes ſicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant ſculptília, * & qui gloriantur in ſimulácris ſuis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, & lætáta eſt Sion: * & exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram: * nimis exaltátus es ſuper omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * cuſtódit Dóminus ánimas ſanctórum ſuórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta eſt juſto, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, juſti, in Dómino, * & confitémini memóriæ ſanctificatiónis ejus.

Pſalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit ſibi déxtera ejus, * & bráchium ſanctum ejus.

Notum fecit Dóminus ſalutáre ſuum: * in conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam.

Recordátus eſt miſeri-

córdiæ ſuæ, * & veritátis ſuæ dómui Iſrael.

Vidérunt omnes términi terræ * ſalutáre Dei noſtri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara, & voce pſalmi,

In tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ: * jubiláte in conſpectu regis Dómini.

Moveátur mare, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Quod naſcétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Deſcendet ſicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majeſtáte ejus omnis terra. *Pſ.* 71.

Pater noſter, &c.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

℟. Amen.

Benedictiones de Sanctis, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectio j. Iſaïæ, 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi ſignum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, ſive in excelſum ſuprà. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David; Numquid parum vobis eſt moleſtos eſſe homínibus; quia moleſti eſtis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipſe vobis ſignum; Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium: & vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedícam. lxiij.

Lectio ij. Gal. 4.

QUanto témpore heres párvulus eſt, nihil differt à ſervo, cùm ſit dóminus ómnium; ſed ſub tutóribus & actóribus eſt, uſque ad præfinítum tempus à patre: ita & nos, cùm eſſémus párvuli, ſub elementis mundi erámus ſervientes. At ubi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex mulíere, factum ſub lege; ut eos qui ſub lege erant redímeret: ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in ea. lxiv.

Lectio iij. Apoc. 11. & 12.

APertum eſt templum Dei in cœlo, & viſa eſt arca teſtamenti ejus in

Digitized by Google

templo ejus ! & facta ſunt fúlgura, & voces, & terræ motus, & grando magna. Et ſignum magnum appáruit in cœlo; Múlier amícta ſole, & luna ſub pédibus ejus ! & in cápite ejus coróna ſtellárum duódecim. Tu autem.

℟. Deus ex ſémine. lxiv.

Non dicitur Te Deum.

Si Laudes non ſequantur, dicitur hîc Oratio, Concéde. *ut infrà ad Sextam*, lxxviij.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. ſola 4. A. Benedícta tu.

Pſalmus 66.

DEus miſereátur noſtri, & benedícat nobis: * illúminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereátur noſtri;

Ut cognoſcámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus ſalutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur & exultent gentes; quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum ſuum.

Benedícat nos, Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Pſalmus 92.

DOminus regnávit, decórem indútus eſt: * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcinxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc: * à ſéculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina fluctus ſuos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis: * domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Pſalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra: * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus: * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus, introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam ſuávis eſt Dóminus.

In æternum miſericórdia ejus, * & uſque in ge-

nerationem & generatiónem véritas ejus.

Canticum. Zach. 2.

LAuda & lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * & erunt mihi in pópulum & habitábo in médio tuî.

Et ſcies quia Dóminus exercítuum * miſit me ad te.

Et poſſidébit Dóminus Judam partem ſuam in terra ſanctificáta; * & éliget adhuc Jerúſalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini, * quia conſurrexit de habitáculo ſancto ſuo.

Pſalmus 150.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in ſono tubæ: * laudáte eum in pſaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis beneſonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis ſpíritus laudet Dóminum.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 32.

CReávit Dóminus novum ſuper terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus, Nunc auróra. lxiv.

℣. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidiſti; quóniam perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem ſuſcípere voluiſti: præſta ſupplícibus tuis; ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus: ejus apud te interceſſiónibus adjuvémur. Per eumdem Dóminum.

Commemorationes Communes habentur poſt Pſalterium, 157.

AD PRIMAM.

Hymnus.

MEmento, de Deo Deus,
Quòd matre natus Vírgine,
Noſtrì miſertus, pérditi
Mundi redemptor véneris.

Et nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno réſpice:
Placábilem tuâ prece
Fac eſſe nobis Fílium.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſ. Deus, in nómine. 119. Cantáte .... omnis terra. 48. Laudáte Dóminum. 144. *ſub Antiph.* 2. D. Fílius Dei factus eſt ei ex ſémine David ſecundùm carnem. *Rom.* 1.

Capitulum. Iſaïæ, 11.

EGrediétur virga de radíce Jeſſe; & flos de radíce ejus aſcendet: & requieſcet ſuper eum Spíritus Dómini.

℟. *br.* Semen ejus * In æternum manébit. Semen. ℣. Et thronus ejus ſicut ſol * in conſpectu meo, * In æternum. Glória Patri. Semen. *Pſ.* 88.

℣. Dominábitur à mari uſque ad mare, ℟. Et uſque ad términos orbis terrárum. *Pſ.* 71.

Oratio.

PRótege, Dómine, fámulos tuos ſubsídiis pacis; & beátæ Maríæ ſemper vírginis patrocíniis confidentes: à cunctis hóſtibus & perículis redde ſecúros. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus, Memento. *ſuprà.*

Pſalm. Ad Dóminum. 72. Levávi. 53. Lætátus ſum. 72. *ſub Antiph.* 4. d. De María natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus. *Matth.* 1.

Capitulum. Iſaïæ, 7.

DAbit Dóminus ipſe vobis ſignum; Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium: & vocábitur nomen ejus Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non commovébitur. Glória. Deus. *Pſ.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131.

Oratio.

DEus, qui ſalútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præſtitiſti: tribue, quæſumus; ut ipſam pro nobis intercédere ſentiámus: per quam merúimus auctórem vitæ ſuſcípere Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui.

AD SEXTAM.

Hymnus, Memento. *ſuprà.*

Pſal. Ad te levávi. 92. Niſi quia. 53. Qui confídunt. 92. *ſub Ant.* 7. d. Péperit fílium máſculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui ſit dominátor in Iſrael: & egreſſus ejus ab inítio, à diébus æternitátis; Propter hoc dabit eos uſque ad

Digitized by Google

tempus in quo partúriens páriet : & relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Iſrael.

℟. *br.* Homo * Natus eſt in ea. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam * Altíſſimus. * Natus eſt. Glória. Homo. *Pſ.* 86.

℣. Ipſe tanquam ſponſus ℟. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

Oratio.

CONcéde, miſéricors Deus, fragilitáti noſtræ præſídium; ut qui ſanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus : interceſſiónis ejus auxílio à noſtris iniquitátibus reſurgámus. Per eumdem Dóminum.

AD NONAM.

Hymnus, Memento. *ſuprà.*

Pſalm. In convertendo. 54. Niſi Dóminus. 93. Beáti omnes. 151. *ſub Antiph.* 1. *g.* Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. *Luc.* 11.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex mulíere, factum ſub lege; ut eos qui ſub lege erant redímeret : ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Miſericórdia & véritas * Obviavérunt ſibi. Miſericórdia. ℣. Juſtítia & pax * oſculátæ ſunt, * Obviavérunt ſibi. Glória Patri. Miſericórdia.

℣. Véritas de terra orta eſt, ℟. Et juſtítia de cœlo proſpexit. *Pſ.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæſumus, Dómine, delictis ignoſce; ut qui tibi placére de áctibus noſtris non valémus : Genitrícis Fílii tui Dómini noſtri interceſſióne ſalvémur. Per eumdem Dóminum.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. ſola 3. c. In me ancilla.

Pſalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis;

Donec ponam inimícos tuos * ſcabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion:* domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum : * Tu es Sacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ ſuæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquaſ-

Digitized by Google

ſábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet; * proptéreà exaltábit caput.

Pſalmus 112.

LAudáte, púeri, Dóminum, * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, & uſque in séculum.

A ſolis ortu uſque ad occáſum, * laudábile nomen Dómini.

Excelſus ſuper omnes gentes Dóminus, * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cœlo & in terra?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtercore érigens páuperem,

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui;

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Pſalmus 121.

LÆtátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes noſtri * in átriis tuis, Jerúſalem.

Jerúſalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipſum.

Illuc enim aſcendérunt tribus, tribus Dómini; * teſtimónium Iſrael, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem: * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei noſtri, * quæſívi bona tibi.

Pſalmus 126.

NIſi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Niſi Dóminus cuſtodíerit civitátem, * fruſtrà vigilat qui cuſtódit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem ſúrgere: * ſúrgite, poſtquàm ſedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis ſuis ſomnum.

Ecce heréditas Dómini, fílii; * merces, fructus ventris.

Sicut ſagittæ in manu potentis, * ita fílii excuſſórum.

Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum ex ipſis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis ſuis in porta.

d 4

Digitized by Google

Pſalmus 147.

LAuda, Jerúſalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui póſuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium ſuum terræ, * velóciter currit ſermo ejus;

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cínerem ſpargit.

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Emittet verbum ſuum, & liquefáciet ea: * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſrael.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Ant. In me ancillâ ſuâ adimplévit Dóminus miſericórdiam ſuam quam promíſit dómui Iſrael. *Judith*, 13.

Capitulum. Eccl. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi; In Jacob inhábita, & in Iſrael hereditáre, & in electis meis mitte radíces: Et ſic in Sion firmáta ſum.

Hymnus.

AVe, maris ſtella,
Dei mater alma,
Atque ſemper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala noſtra pelle,
Bona cuncta poſce.

Monſtra te eſſe matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit eſſe tuus.

Virgo ſinguláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis ſolútos,
Mites fac & caſtos.

Vitam præſta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jeſum,
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Chriſto decus,
Spirítui ſancto;
Tribus honor unus.
Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino, ℟. Et delectábitur ſuper ſalutári ſuo. *Pſ.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Oratio.

COrdibus noſtris, quæſumus, Dómine, grá-

tiam tuam benignus infunde; & intercedente ſanctiſſimâ Dei genitrice Maríâ: córpora noſtra caſtitáte, & mentes noſtras humilitáte & caritáte ſanctífica. Per eumdem Dóminum.

Commemorationes Communes habentur poſt Pſalterium, 162.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos, &c.
℣. Deus, in adjutórium.

Pſ. Sæpè expugnavérunt. 130. De profundis. 93. Dómine, non eſt. 93. *ſub Antiph.* 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur ſuper te Deus Iſrael. *Judith*, 13.

Hymnus.

VIrgo, Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera, factus homo.
Hinc méritò dicent te ſécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Súſcipe, quos pia plebs tibi péndere certat, honóres:
Annue, ſollícitâ quam prece poſcit, opem.
Glória magna Patri; compar ſit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus alme, decus.
Amen.

Capitulum. Judith, 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit; ut non recédat laus tua de ore hóminum: qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum.
℣. Omnes dívites * plebis, * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui ℟. In omni generatióne & generatiónem. *Pſ.* 44.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 4. E. Memoráre diérum humilitátis tuæ; & ínvoca Dóminum, & lóquere Regi pro nobis, & líbera nos de morte. *Eſther*, 15.

Oratio.

BEátæ & gloriófæ ſemperque vírginis Maríæ, quæſumus, Dómine, interceſſio glorióſa nos prótegat: & ad vitam perdúcat æternam. Per Dóminum.

PROSA DE BEATA, ad devotionem.

INvioláta, íntegra & caſta es, María:
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.
O mater alma Chriſti caríſſima,
Súſcipe pia laudum præcónia.
Noſtra ut pura péctora ſint & córpora,

LECTIONES
INTRA OCTAVAM PATRONI,
VEL PATRONÆ,
Seu Commune Octavarium.

DIE II.
Lectio ij.
Sermo ſancti Basílii Epíſcopi.
Orat. in 40. *Mart.*

HI ſunt qui acceptam à Deo noſtram regiónem : quaſi turres quædam contra adverſariórum incurſum munientes, refúgium éxhibent. Benefícium hoc, fratres dilectíſſimi : grátiam hanc mínimè ceſſantem à Deo obtinémus. Parátum eſt hîc Chriſtiánis auxílium. Qui áliquâ prémitur angúſtiâ, ad hos cónfugit; qui rursùs lætátur, ad hos recurrit : hic ut à malis liberétur, ille ut duret in rebus lætis. Hæc múlier orans pro fíliis audítur; peregrinanti viro réditum incólumem : ægrotanti verò ſalútem implórat & óbtinet.

Lectio iij.

O Sanctum chorum! ô ſacrum órdinem! ô cúneum inexpugnábilem! ô commúnes humáni géneris cuſtódes! óptimi curárum ſócii, precum ac votórum ínvicem ſuffragatóres! legáti apud Deum potentíſſimi! aſtra mundi, flores Eccleſiárum; vos non terra contexit : ſed cœlum excépit. Apertæ ſunt vobis paradíſi portæ : dignum profectò exercítibus Angelórum, Patriarchis, Prophétis & Juſtis ómnibus ſpectáculum.

DIE III.
Lectio ij.
Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.
Tract. 1. *in C.* 2. *Ep. Joan.*

JOannes quid dixit : Si quis peccáverit, advocátum habémus ad Patrem Jeſum Chriſtum juſtum. Sed dicet áliquis; Ergo Sancti non petunt pro nobis? Ergo Epíſcopi & Præpóſiti non petunt pro pópulo? Sed atténdite Scriptúras : & vidéte quia & Præpóſiti commendant ſe pópulo. Nam Apóſtolus dicit plebi : Orantes ſimul & pro nobis. Orat Apóſtolus pro plebe : orat plebs pro Apóſtolo. Orámus pro vobis, fratres : ſed & vos, oráte pro nobis. Invicem pro ſe ómnia mem-

bra orent : caput pro ómnibus interpellet.

Lectio iij. Serm. 280.

BEnedixit Dóminus puſillos cum magnis. Non nobis parùm videátur quòd ejus córporis membra ſumus : cujus & illi quibus æquiparári non póſſumus. Quia ſi unum membrum pátitur, compatiuntur ómnia membra; ita, cùm glorificátur unum membrum : congaudent ómnia membra. Glória cápiti unde conſúlitur; & ſuperióribus mánibus : & ínfimis pédibus. Sicut ille unus ánimam ſuam pro nobis póſuit : ita imitáti hunc Mártyres, ánimas ſuas pro frátribus poſuérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos ſumus. Mirámur eos : miſerantur nos. Gratulámur eis : precantur pro nobis.

DIE IV.

Lectio ij.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

TRia ſunt quæ in feſtivitátibus Sanctórum vigilanter conſideráre debémus : auxílium Sancti, exemplum ejus, confuſiónem noſtram. Auxílium ejus; quia qui potens in terra fuit : poténtior eſt in cœlis ante fáciem Dómini Dei ſui. Si enim, dum hîc víveret, miſertus eſt peccatóribus, & orávit pro eis; nunc tantò ampliùs, quantò vériùs agnoſcit miſérias noſtras, orat pro nobis Patrem : quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, ſed augmentávit; neque enim quia impaſsíbilis omnínò : ídeò & incompaſsíbilis factus eſt.

Lectio iij.

DEbémus étiam atténdere exemplum ejus; quia quándiù in terris viſus eſt, & cum homínibus conversátus eſt : non declinávit neque ad déxterã, neque ad ſiniſtram; ſed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum qui dicit : Ego ſum via, véritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus; & tunc vidébitis quómodò tam verbo quàm exemplo lúxerit inter hómines, quália nobis veſtígia derelíquerit : ut ambulémus per ea, & non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam, ſémita juſti recta eſt : rectus callis juſti ad ambulandum.

DIE V.

Lectio ij.

De ſermóne ſancti Bernardi Abbátis.

In Vigil. SS. Petri & Pauli.

DIligentióri intúitu, in feſtivitátibus Sanctórum, confuſiónem noſtram inſpiciámus : quia homo ille símilis nobis fuit paſsíbilis, ex eódem luto formá-

tus, ex quo & nos. Quid ergo eſt quòd non ſolùm diffícile; ſed & impoſsíbile crédimus ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, & contremiſcámus. Hómines iſti fuérunt qui præceſſérunt nos, qui tam mirabíliter proceſſérunt per vias vitæ: ut vix eos hómines fuiſſe credámus. Sic ergo & gaudére, & confundi debémus; gaudére, quia patrónos præmíſimus: confundi, quia eos imitári non póſſumus.

Lectio iij.

ITa ſemper gáudium noſtrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet: ut ſemper non ſolùm extréma, ſed & prima gáudii luctus óccupet; quia etſi magna eſt gaudiórum matéria: ſed máxima eſt dolórum. Verè nobis rubor confuſiónis ſunt: quos vix audeámus reſpícere, ne dicam, imitári. Orémus ergo eos, ut ipſi propítium nobis reddant amícum ſuum, júdicem noſtrum; qui eſt Deus benedictus in ſécula: Amen.

DIE VI.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Bernardi Abbátis.

In Feſto omnium Sanctorum. Serm. 2. §. 1.

ERit, præſtante Dómino, triplex ſermónis (de Sanctórum felicitáte) utílitas, quátenus ágnitâ, vel ex parte áliquâ, felíci retributióne Sanctórum; abundantióri deinceps ſollicitúdine ipſórum inhærére veſtígiis, ac ferventióri deſidério ad eórum ſuſpiráre conſórtia: propenſióri quoque devotióne eorumdem nos commendáre patrocíniis ſtudeámus. Fidélis quippe ſermo, & omni acceptióne dignus; ut quos ſolemni veneratióne proſéquimur: étiam símili converſatióne ſequámur. Quos beatíſſimos prædicámus, ad eórum beatitúdinem totâ aviditáte currámus; quorum delectámur præcóniis: ſublevémur eórum patrocíniis.

Lectio iij.

NEc ſanè parùm fructuóſa invenítur memória feſtíva Sanctórum, languórem, tepórem, erroremque depellens: cùm eórum interceſſióne juvétur infírmitas noſtra; conſideratióne beatitúdinis excitétur negligéntia noſtra: ignorántia quoque noſtra ipſórum erudiátur exemplis.

DIE VII.

Lectio ij.

De Sermóne ſancti Cæſárii Epíſcopi.

Serm. 230. *in App. apud Aug.*

QUandò feſtivitátes cólimus, fratres cariſſimi; diligenter debémus atténdere: & totis víribus laboráre; ut quod viſibíliter có-

litur : in nobis inviſibíliter compleátur. Qui nec caſtitátem cuſtódit in córpore; nec puritátem tenet in mente : quóties ſanctæ ſolemnitátes advéniunt; in córpore vidétur habére gáudium : in corde non célebrat niſi luctum. Quale enim gáudium poteſt habére; in cujus ánima multis vítiis occupáta magìs diábolus probátur habitáre quàm Chriſtus? Nos veró, fratres caríſſimi, etiamſi nobis áliqua, ut ſolet fíeri, peccáta ſubrépunt, quantùm póſſumus : cum Dei adjutório laborémus, jejúniis, vigíliis, oratiónibus, eleemóſynis mundáre ſórdida; ut véniens Dóminus in nobis : nihil invéniat quod óculos ſuæ majeſtátis offendat.

Lectio iij. Serm. 265.

Filios & omnes famílias veſtras admonéte, fratres, ſemper ut caſtè & juſtè ac ſalúbriter vivant; nec ſolùm eos verbis : ſed étiam exemplis ad bona ópera provocáre. Ante ómnia, ubicumque fuéritis, ſive in domo, ſive in itínere, ſive in convívio, ſive in conceſſu; verba túrpia & luxurióſa nólite ex ore veſtro proferre : ſed magìs vicínos & próximos veſtros júgiter admonéte; ut ſemper quod bonum eſt & honeſtum, loqui ſtúdeant : ne fortè detrahendo, malè loquendo, & in ſanctis feſtivitátibus choros ducendo, cántica luxurióſa & túrpia proferendo; de lingua ſua, unde debúerant Deum laudáre : inde ſibi vúlnera videantur inflígere. Iſti enim infelíces & míſeri hómines, qui balatiónes & ſaltatiónes antè ipſas Basílicas Sanctórum exercére nec métuunt, nec erubeſcunt : etſi Chriſtiáni ad Eccléſiam vénerint; pagáni de Eccléſia revertuntur : quia iſta conſuetúdo balandi de paganórum obſervatióne remanſit.

CANONES.

PARS HIEMALIS.

De Adventûs Tempore. De reverentia ſacris Scripturis debita, & de ſacrorum Canonum auctoritate atque obſervantia.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.

Ex * Synodo Trecenſi, & ** Líttera ſancti Cároli, de Adventûs Témpore.

* *Ann.* 1459. ** *Ann.* 1573.

IN Adventu Dómini eſt multùm commendábile jejúnium; illis quibus Dóminus déderit voluntátem páriter & facultátem: & máximè Cléricis.... Jejúnium toto Adventu à multis olim fidélibus obſervátum; útpote quibus totum hoc tempus ſit inſtar Natalitiórum Dómini vigíliæ: quod lóngius víderi non debet, conſiderátâ Feſti illíus excelléntiâ.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri. ℟. Deo grátias.

Sic reſpondetur in fine cujuſque Canonis.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

Ann. 633. *Cap.* 25.

SAcerdótes légere ſanctas Scriptúras admonentur: Paulo Apóſtolo dicente ad Timótheum; Attende lectióni, exhortatióni, doctrínæ: ſemper pérmane in his. Sciant ígitur Scriptúras ſanctas, & Cánones meditentur; ut omne opus eórum in prædicatióne divína & doctrína conſiſtat: atque ædíficent cunctos, tam fídei ſciéntiâ, quàm óperum diſciplínâ.

FERIA TERTIA.

Ex Epíſtola Leónis Papæ quarti, ad Epíſcopos Británniæ.

Scrip. poſt Ann. 847. *tom.* 8. *Concil.*

NOn cónvenit áliquem judicáre, & ſanctórum Conciliórum Cánones relínquere, vel Decretálium régulas quæ habentur apud nos ſimul cum illis in Cánone; quia qui illórum ſanctórum Patrum Statúta, quæ apud nos Cánones prætitulantur, non recéperit: ipſe ſe convincit nec Cathólicam & Apoſtólicam fidem; nec ſancta Chriſti Evangélia

Digitized by Google

quátuor utíliter & efficáciter : & ad effectum ſuum retinére vel crédere.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Nicæno ſecundo.

Ann. 787. *Cap.* 1.

CAnones ampléctimur, non ſolùm qui ab almis Apóſtolis & univerſálibus Synodis; ſed qui étiam in áliis Concíliis quæ locáliter per Províncias & regiónes ſunt collecta, in expoſitiónem hujúſmodi Decretórum promulgáti ſunt : & qui à ſanctis Pátribus noſtris proláti fuiſſe probantur. Ab uno enim omnes eodemque Spíritu illumináti : quæ erant utília definiérunt.

FERIA QUINTA.

Ex Epíſtola canónica beáti Agobardi Lugdunenſis Epíſcopi, contra legem Gundebaldi.

Scripta anno 829. *n.* 12.

CAnones Gallicános Románi antíqui religióſè veneráti ſunt; quóniam venerandi & ſancti viri eos edidérunt : quorum ſanctitátem & vitam crebra mirácula commendârunt. Hoc idcircò dícitur, quia cóngruâ veneratióne pro cauſis neceſſáriis, quarum definitiónes in Concíliis generálibus non inveniuntur : fides ſit Canónibus Gallicánis adhibenda religióne débitâ, & mélius ſit unicuíque, eórum ſequi auctoritátem, quàm próprium ſenſum; & ſine áliquo dolóre transíri non poſſit : cùm definitiónes multórum & ſanctórum atque catholicórum prætermittantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 25. *de Reform. Cap.* 18.

SCiant univerſi ſacratíſſimos Cánones exactè ab ómnibus, & quoad fíeri póterit : indiſtinctè obſervandos. Quòd ſi urgens júſtaque rátio, & major quandóque utílitas poſtuláverit, cum alíquibus diſpenſandum eſſe; id, causâ cógnitâ, ac ſummâ maturitáte, atque gratis à quibuſcumque ad quos diſpensátio pertinébit, erit præſtandum : aliterque facta diſpensátio, ſurreptítia cenſeátur.

SABBATO.

Ex Epíſtola Innocéntii Papæ primi, ad Macédones Epíſcopos.

Scrip. ann. 416. *num.* 3.

QUod pro remédio ac neceſſitáte témporis ſtatútum eſt; conſtat prímitùs non fuiſſe, ac fuiſſe régulas véteres quas ab Apóſtolis, aut Apoſtólicis viris, tráditas Eccléſia Romána cuſtódit : cuſtodiendaſque mandat his qui audíre eam conſuevérunt. Ergo quod pro remédio neceſſi-

tas réperit, ceſſante neceſſitáte, debet útique ceſſáre; quia álius eſt ordo legítimus: ália uſurpátio quam ad præſens tantùm fíeri tempus impellit.

De Tyrocinio Clericali, Tonſura & minoribus Ordinibus.

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS.

Ex Concílio Sardicenſi.

Ann. 347. *Can.* 13.

COnvéniens non eſt, nec rátio, vel diſciplína pátitur; ut témerè ordinétur, aut Epíſcopus, aut Présbyter, aut Diáconus: máximè cùm & magiſter Géntium beátus Apóſtolus, ne hoc fíeret, denuntiaſſe & prohibuiſſe videátur; ſed hi quorum per longum tempus examináta ſit vita: & mérita fúerint comprobáta.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. Cap.* 4.

PRimâ Tonſúrâ non initientur qui Sacramentum Confirmatiónis non ſuſcéperint: & fídei rudimenta edocti non fúerint, quique légere & ſcríbere néſciant; & de quibus probábilis conjectúra non ſit eos, ut Deo fidélem cultum præſtent: hoc vitæ genus elegiſſe.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. Cap.* 11.

MInóres Ordines iis qui ſaltèm intélligunt Linguam Latínam, per témporum interſtítia: niſi áliud Epíſcopo expedíre magis vidébitur, conferantur; ut eò accurátiùs quantùm ſit hujus diſciplínæ pondus poſſint edocéri: ac in unoquóque múnere juxta præſcriptum Epíſcopi ſe exérceant; idque in ea cui aſcripti erunt Ecclésia, niſi fortè ex cauſa ſtudiórum abſint: atque ita de gradu in gradum aſcendant, ut in eis cum ætáte, vitæ méritum & doctrína major accreſcat; quod & bonórum morum exemplum, & aſſíduum in Ecclésia miniſtérium, atque major erga Presbyteros & ſuperióres Ordines reveréntia: & crébrior quàm ántea córporis Chriſti Commúnio máximè comprobábunt.

FERIA QUARTA.

Ex Epiſtola Decretáli beáti Zózimi Papæ ad Heſychium Salonicenſē Epíſcopum.

Ann. 418.

SI officia ſeculária príncipem locum, non veſtíbulum actiónis ingreſſis: ſed per plúrimos gradus examinátis tempóribus déferunt; quis ille tam árrogans ut in cœleſti milítia ſtatim dux eſſe desíderet? Aſſueſcat in Dómini caſtris: diſcat in Lectórum prímitùs gradu divíni rudimenta ſervítii; nec vile ſit illi Exorciſtam, Acólythum, Subdiáconum, Diáconum per órdinem fíeri, nec hoc, ſaltu: ſed ſtatútis majórum ordinatióne tempóribus.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Burdigalenſi.

Ann. 1624. *Cap.* 6. *art.* 4.

QUi minórum Ordinum offíciis ritè functi ad Subdiaconátum promovéri anhélant: ſint título ſufficienti vel eccleſiáſtico, vel patrimónii muníti; ſerváverint interſtítia à ſuſceptióne minórum Ordinum oportet: niſi pro offício Eccléſiæ impendendo áliter Epíſcopo videátur. Denuntiatiónes in ipſis Miſsárum ſolémniis Eccléſiæ Parochiális; ex qua orti fúerint vel in qua diútiùs conversáti, fíeri præcípimus: quibus denuntiatiónibus palàm ejuſdem loci Parochiánis præcipiátur; ut de promovendórum vita, religióne, pietáte, ceteriſque virtútibus, valóre dénique títuli (patrimoniális) glóriam Deo dantes: veritátem próferant & revélent.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. Cap.* 13.

SUbdiáconi & Diáconi ordinentur habentes bonum teſtimónium: & in minóribus Ordínibus jam probáti, ac lítteris & iis quæ ad Ordinem exercendum pértinent, inſtructi. Qui ſperent, Deo auctóre, ſe continére poſſe, Eccléſiis quibus aſcribentur, inſérviant; ſciantque máximè decére, ſi saltèm diébus Domínicis & ſolémnibus, cùm altári miniſtráverint: ſacram Communiónem percéperint.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. Cap.* 14.

QUi ad Presbyterátûs Ordinem aſſumuntur: bonum hábeant teſtimónium. Non modò in Diaconátu ad minus annum íntegrum, niſi ob Eccléſiæ utilitátem ac neceſſitátem áliud Epíſcopo viderétur, miniſtráverint; ſed étiam ad pópulum docendum ea quæ ſcire ómnibus neceſſá-

rium eſt ad ſalútem : ac ad miniſtranda Sacramenta, diligenti exámine præcedente, idónei comprobentur; atque ita pietáte ac caſtis móribus conſpícui : ut præclárum bonórum óperum exemplum & vitæ mónita ab eis poſſint expectári. Curet Epíſcopus ut ii, ſaltèm diébus Domínicis & Feſtis ſolémnibus; ſi autem curam habúerint animárum, tam frequenter ut ſuo múneri ſatisfáciant : Miſſas célebrent.

De Jejuniis Quatuor Temporum, & de Ordinationibus.

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

Ex ConcílioCloveshovienſi ſecundo.

Ann. 747. *C.* 18.

JEjuniórum témpora, id eſt, quarti, ſéptimi & décimi menſis, nullus neglígere præſúmat; ſed ante horum inítia per ſíngulos annos admoneátur plebs : quátenùs legítima universális Eccléſiæ ſciat atque obſervet jejúnia.

FERIA SECUNDA.

Ex Epíſtola Decretáli beáti Geláſii Papæ ad Epíſcopos Lucániæ.

Script. ann. 494. *Can.* 11.

ORdines Presbyterórum & Diaconórum, niſi certis tempóribus & diébus, exercére non áudeant Pontífices, id eſt, quarti menſis jejúnio, ſéptimi ac décimi : ſed étiam Quadrageſimális initii ac mediáná Quadrageſimæ, die Sábbati, jejúnio, circa véſperam nóverint celebrandos.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto, ſub ſancto Cárolo.

Anno 1576. *Part.* 2 *Tit.* 7.

IMpedimento irretítus ne ad ſacram ordinatiónem, contra ſacrórum Cánonum & Conciliórum præſcriptum, accédat. Impedimento irretíti hi ſunt : minóres natu, Sacramento Chríſmatis non confirmáti; rudes & ignári, criminóſi, ſolémniter pœnitentes, neóphyti, ebrietáti & gulæ déditi : impudíci, lapſi poſt Ordinem ſuſceptum, perjúri, uſurárii manifeſti, infámes, ratiocíniis obligáti, ſervi, córpore vitiáti, insígniter deformes, illegítimè nati; peregríni & ignóti, bígami, irreguláres, ſuſpenſi, interdícti, excommunicáti, morbo cadúco laborantes : ener-

Digitized by Google

gúmeni, non examináti, & non probáti.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mediolanenſi tértio.

Ann. 1573. *Inſtruct. Prædic. in append.*

COncionátor pópulum hortábitur, ut ſtatis quátuor anni tempóribus: & privátim in ſuis quiſque ædibus & públicè in Ecclésia oret; & ad Litánias convéniat: Deum precatúrus pro iis qui Ordinis Sacramento initiantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aurelianenſi quinto.

Ann. 549. *Can.* 5.

NUllus Clericum ſeu Lectórem aliénum ſine ſui ceſſióne Pontíficis, vel promovére, vel ſibi quibúſlibet conditiónibus áudeat vindicáre. Quòd ſi quis hanc conſtitutiónem fúerit quâcumque præſumptióne tranſgreſſus: memorátæ perſónæ ab eo cui ſunt débitæ, ſeu Eccleſiáſtico jure, ſeu próprio, revocátæ; quia illícitâ vagatióne diſcéſſerant: ab honóre vel offício ſuſcepto, juxta arbítrium ſui Pontíficis, ſuſpendantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Colonienſi.

Ann. 1536. *Part.* 1. *Can.* 21.

QUo affectu ac propóſito accédant Ordinandi, videndum accuratèque inveſtigandum eſt; num vidélicet Dei causâ tantùm, an pótiùs ſuæ commoditátis grátiâ ad Ordines capeſſendos aſpírent, quærentes quæ ſua ſunt: non quæ Jeſu Chriſti. Quid enim eſt ſua quærere, & non quæ Chriſti ſunt: niſi cùm tales non Deum propter Deũ quærunt; temporália cómmoda ſequentes, lucris inhiantes, & honóres ab homínibus expetentes? Quiſquis talis eſt, mercenárius eſt.

SABBATO.

Ex Epíſtola ſancti Leónis Papæ, ad Dióſcorum Epíſcopum Alexandrínum.

Ann. 445. *C.* 1.

QUod à Pátribus noſtris propenſióre curâ nóvimus eſſe ſervátum, à vobis hoc vólumus cuſtodíri: ut non paſſim diébus ómnibus Sacerdotális, vel Levítica Ordinátio celebrétur; ſed poſt diem Sábbati, ejus noctis quæ in prima Sábbati luceſcit: exórdia deligantur in quibus his qui conſecrandi ſunt, jejúnis, & à jejunántibus ſacra benedíctio conferátur. Quod ejuſdem obſervántiæ erit; ſi manè ipſo Domínico die, continuáto Sábbati jejúnio celebrétur: à quo témpore præcedentis noctis inítia non recédunt.

Digitized by Google

De functionibus & officiis ſex Ordinum inferiorum.

DOMINICA QUARTA ADVENTUS.

Ex Concílio Tridentíno. *Ann.*1563. *Seſſ.* 23. *de Ord.* 1. *Cap.* 2.

NOn ſolùm de Sacerdótibus, ſed & de Diáconis ſacræ lítteræ apertam mentiónem fáciunt ; & quæ máximè in illórum Ordinatióne attendenda ſunt, graviſſimis verbis docent : & ab ipſo Eccléſiæ inítio ſequéntium Ordinum nómina, atque uniuſcujuſque eórum própria miniſtéria ; Subdiáconi ſcílicet, Acólythi, Exorciſtæ, Lectóris & Oſtiárii in uſu fuiſſe cognoſcuntur : quamvis non pari gradu. Nam Subdiaconátus ad majóres Ordines à Pátribus & à ſacris Concíliis refertur : in quibus & de áliis inferióribus frequentiſſimè légimus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Aquiſgranenſi. *Ann.* 816. *L.* 1. *C.* 7.

DIaconórum Ordo à tribu Levi accépit exórdium : in Evangélio autem primórdia eórum & in Actibus Apoſtolórum leguntur. Exhinc jam decrevérunt Apóſtoli Apoſtolorumque ſucceſſóres per omnes Eccléſias Diáconos ordinandos eſſe ; qui ſublimióri gradu céteris circa aram Chriſti quaſi columnæ aſsíſterent : ipſi quoque evangelízant.

FERIA TERTIA.

Ex Petro Lombardo Epíſcopo Pariſienſi.

Ann. 1159. *Lib.* 4. *Sentent. diſt.* 23. *art.* 8. & 9.

SIcut in Sacerdóte conſecrário, ita & in Diácono myſtérii diſpensátio habétur. Ad Diáconum pértinet aſsíſtere Sacerdótibus ; & miniſtráre in ómnibus quæ aguntur in Sacraméntis Chriſti, oblatiónes quoque inferre & diſpónere in altári : ipſe præmonet aures habére ad Dóminum. Hic Ordo ab Apóſtolis celebrátus eſt ; quandò, ut légitur in Actibus Apoſtolórum, ſeptem viros plenos Spíritu ſancto (quorum máximus fuit beátus Stéphanus) ad hoc offícium elegérunt : & oratióne præmiſsà, manus eis impoſuérunt. Cùm ordinantur, accípiunt textum Evangélii : ut intélligant ſe eſſe præcónes Evangélii Chriſti. Antequàm ordinentur, proben-

tur, ut docet Apóſtolus: & ſic miniſtrent, nullum crimen habentes.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquiſgranenſi.

Ann. 816. *L.* 1. *C.* 6.

SUbdiáconi in Eſdra inveniuntur, appellanturque ibi Nathinæi; id eſt, in humilitáte Dómino ſervientes: iſti oblatiónes in templo Dómini ſuſcípiunt à pópulis; iſti obédiunt offíciis Levitárum: iſti quoque vaſa córporis & ſánguinis Chriſti Diacónibus ad altária Dómini ófferunt. De quibus quidem plácuit Pátribus; ut quia ſacra myſtéria contrectant: caſti & continentes ſint ab uxóribus.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanenſi quinto, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1579. *Part.* 3. *Cap.* 3.

QUi Subdiaconátûs Ordini aſcriptus eſt: cùm ſtatim lege aſtrictus ſit Canonicárum Horárum offícium recitandi; nemo ad eum Ordinem capeſſendum recipiátur, qui horárii illíus Officii cujus lege devinctus tenétur: rectè ac ritè recitandi perítus non ſit. Unuſquiſque porrò eórum qui ſacris Ordínibus initiabuntur, diligenter admoneátur, quàm ſanctum munus ſuſceptúrus ſit. Verùm ejus ſermónis vis in Subdiáconis potiſſimùm monendis verſétur; quò réctiùs, dum íntegrum eſt, deliberáre poſſint, an caſtitátem quæ perpétua illi Ordini eſt annexa, profitéri velint: ne in eo Eccleſiáſtico ſpiritualíque múnere ſuſcipiendo quidquam agnatórum vel hujúſmodi aliénâ voluntáte, ſed ſuâ ſpontáneâ deliberatióne agant; nec verò in ſacri ejuſdem Ordinis ſuſceptióne vitæ hujus cómmodum aut áliud quidquam ejúſmodi: ſed Dei honórem ſibi propóſitum hábeant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1562. *Seſſ.* 22. *de Ref.* *C.* 4.

QUi cujuſcumque Ordinis offícia ac quælibet Beneſícia in Eccléſiis óbtinent, aut in pósterum obtinébunt; quibus vária ónera ſunt annexa, vidélicet ut álii Miſſas, álii Evangélium, álii Epíſtolam dicant ſeu cantent; quocumque ii privilégio, exemptióne, prærogatívâ, géneris nobilitáte ſint inſigníti, teneantur, juſto impedimento ceſſante, infra annum Ordines ſuſcípere requisítos: cogantque Epíſcopi eos diébus ſtatútis dictos Ordines per ſeipſos exercére; ac cétera ómnia offícia quæ debent in cultu divíno præſtáre: ſub pœnis arbítrio imponendis.

Digitized by Google

DIE XXIV. DECEMBRIS.

IN VIGILIA *NATALIS DOMINI.*

Ex Concíliis* Bituríceñſi & ** Narbonenſi.

Ann. * 1584. *C.* 1. *&* ** 1609. *C.* 39.

† SErvétur Vigília Nativitátis Dómini, ad imitandum pietátem paſtórum: qui Chriſto Dómino eâ nocte adoratiónis munus impendérunt;.. Non fiant in Ecclésiis áliqua indecéntia uti repræſentátio Prophetárum aut Paſtórum in nocte Natális Dómini: & cantus prædictiónum Sybyllárum. Satis enim eſt firmátum quod credendum: nec tálibus repræſentatiónibus índigent imperíti.

DIE XXV. DECEMBRIS.

IN NATALI DOMINI.

Ex Statútis Synodálibus Ecclésiæ Rotomagenſis.

Circa annum 1233. *Can.* 127.

† CIrca fidem Incarnatiónis docére debent expreſsè Sacerdótes, Dei Fílium pro redemptióne géneris humáni carnem aſſumpſiſſe in beáta María, de carne ejuſdem Vírginis humána: ſed ſancti Spíritûs operatióne; & eumdem de Vírgine natum eſſe: virginitáte manente íntegrâ & in partu, & in conceptióne, & in nativitáte.

De ſolemni Presbyterorum officio, & partibus muneris eorum ordinarii, ac operis.

DIE XXVI. DECEMBRIS.

Ex Concílio Aquiſgranenſi ſecundo.

An. 836. *De mor. & doctr. C.* 5.

PResbyterórum qui præſunt Ecclésiæ Chriſti: & in confectióne divíni córporis & sánguinis conſortes cum Epíſcopis ſunt, miniſtérium eſſe vidétur; ut in doctrína præſint pópulis & in offício prædicandi, nec in áliquo désides inventi appáreant: ut item de ómnibus homínibus qui ad eórum Ecclésiam pértinent, per ómnia curam gerant; ſcientes ſe pro certo redditúros ratiónem pro ipſis in die judícii: quia cooperatóres óneris noſtri eſſe procul dúbio noſcuntur.

DIE XXVII. DECEMBRIS.

Ex Capituláribus Theodulphi Aurelianenſis Epíſcopi.

Ann. 979. *C.* 1.

SIcut Epíſcopi Apoſtolórum in Ecclésia: ita Pres-

byteri ceterórum Dómini diſcipulórum vicem tenent. Unde oportet vos ſemper éſſe mémores tantæ dignitátis, mémores veſtræ conſecratiónis, mémores ſacræ quam in mánibus ſuſcepiſtis unctiónis: ut nec ab ea degenerétis, nec veſtram conſecratiónem írritam faciátis, nec manus ſacro únguine delibútas peccando polluátis; ſed cordis & córporis munditiam conſervantes, & plébibus exemplum benè vivendi præbentes, his quibus præeſtis: ducátum ad cœléſtia regna præbeátis.

DIE XXVIII. DECEMBRIS.

Ex Decrétis Præſulum Eccléſiæ Gallicánæ Melodúni congregatórum.

Ann. 1579. *Tit. de Sacr. Ordinis.*

DUóbus conſtat totum Presbyterórum miniſtérium; quorum álterum eſt ut in commiſſum ſibi pópulum Deum réddere propítium nitantur piis précibus ac ſacris ſacrifíciis: álterum, ut ſint religiónis magiſtri, meditantes in lege Dómini die ac nocte.

DIE XXIX. DECEMBRIS.

Ex Concílio Cloveshovienſi ſecundo.

Ann. 747. *Can.* 8.

PResbyteri indeſinenter reminiſcant ad quod divínâ ordinatióne præ céteris promóti ſint: quòd Dei vidélicet miniſtri, & diſpenſatóres myſteriórum Chriſti vocantur. Unde ſciant ſe neceſsáriò pro Dei intúitu debére à ſeculáribus negótiis cauſiſque, in quantum præváleant, vacáre: altáris offícium diviníque cultûs obſéquium ſummâ intentióne persólvere; Oratórii domum & cuncta ad cultum ipsíus pertinéntia ſub ſua cura conſerváre: Lectióni, Oratióni, Miſſárum celebratióni, Pſalmiſque canendis invigiláre.

DIE XXX. DECEMBRIS.

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. *Lib.* I. *Cap.* 4.

SAcerdótes Chriſti, quos útique conſtat janitóres cœleſtis aulæ exíſtere: primùm ipſi átria ſupernæ civitátis ſubíre; deinde auditóribus ſuis dictis & exemplis ea ſtúdeant aperíre: ne, quod abſit, áudiant à Dómino; Habentes clavem (*a*) ſciéntiæ, vos ipſi non intrátis: & álios intráre non ſinitis. Quandò vita Sacerdótum cum doctrína non concordat: & auditóribus infirmis ſcándalum, & animárum provenire perículum non eſt dúbium. Proinde ſummópere cavendum Sacerdótibus ne offendículum fiant his quibus

(*a*) *Luc.* 11. 52.

Digitized by Google

præſunt ; tunc enim offendículum fiunt illis, quandò quod verbis prædicant : móribus impugnant.

DIE XXXI. DECEMBRIS.

Ex Capítulis * Herardi Turonenſis Epíſcopi, atque ex ** Concílio Pariſienſi.

* *Ann.* 858. ** *Ann.* 1429. *C.* 22.

PResbyteri, ſicut órdine ſanctióres, ita verbo, inceſſu & actu ſint reverentióres : quia celſitúdo gráduum graviórum peccáti facit cúmulum ;..Quantò Eccleſiáſtici viri perfectióris ſtatûs & majóris dignitátis honóre illuſtrantur : tantò majórem Dómino tenentur exhibére reveréntiam, & ab ómnibus illícitis diligéntiùs abſtinére.

DIE I. JANUARII.

In Feſto

CIRCUMCISIONIS *DOMINI.*

Ex Concílio Lugdunenſi ſecundo œcuménico.

Ann. 1274. *Conſtit.* 25.

† QUod generáliter ſcríbitur, ut in nómine Jeſu omne genu flectátur : ſínguli ſinguláriter in ſeipſis implentes, præcípuè dum aguntur Miſsárum ſacra myſtéria ; glorióſum illud nomen quandocumque recólitur : flectant génua cordis ſui, quod vel cápitis inclinatióne teſtentur.

DIE II. JANUARII.

Ex Capituláribus Theodulphi, Aurelianenſis Epíſcopi.

Ann. 797. *C.* 2.

OPortet (Sacerdótes) & aſſiduitátem habére legendi, & inſtántiam orandi : quia vita viri juſti lectióne inſtrúitur & ornátur ; & aſſiduitáte lectiónis munítur homo à peccáto, juxta illum qui dicébat : In corde meo abſcondi elóquia tua, ut non peccem tibi. Hæc ſunt enim arma, léctio vidélicet & orátio, quibus diábolus expugnátur : hæc ſunt inſtrumenta quibus æterna beatitúdo acquíritur ; vítia comprimuntur : virtútes nutriuntur.

DIE III. JANUARII.

Ex Capituláribus Theodulphi, Aurelianenſis Epíſcopi.

Ann. 797. *C.* 3.

SI quandò à lectióne ceſſátur, debet operátio ſúbſequi : quia otióſitas inimíca eſt ánimæ ; & antíquus hoſtis quem à lectióne ſive ab oratióne vacantem invénerit : fácilè ad vítia rapit. Per uſum namque lectiónis diſcétis quáliter & vos vivátis : & álios doceátis. Per uſum orationis, & vobis & his quibus in caritáte conjuncti eſtis : prodeſſe valébitis. Per operatiónem & córporis maceratiónem, & vítiis alimenta negábitis ;

& veſtris neceſſitátibus ſubveniétis: & habébitis quo neceſſitátem patiéntibus porrigátis.

DIE IV. JANUARII.

Ex ſancto Ambróſio.

Lib. 3. *de Offic. Cap.* 20.

TEmpora quibus ab Eccléſia vacas, (ô Sacerdos,) lectióni impendas. Cur non Chriſtum revíſas, Chriſtum alloquáris, Chriſtum áudias? Illum allóquimur, cùm orámus: illum audímus, cùm divína légimus orácula. Quid nobis cum aliénis dómibus? Illi pótiùs ad nos convéniant, qui nos requírunt. Quid nobis cum fábulis? Miniſtérium altáribus Chriſti, non obſéquium homínibus deferendum recépimus. Húmiles decet eſſe, mites, manſuétos, graves, patientes. Modum nos tenére in ómnibus, vel tácitus vultus, vel ſermo annúntiet.

DIE V. JANUARII.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1579. *Part.* 3.

ILlud unuſquiſque ſæpè répetat, ſe non ad inértiam atque ignáviam: ſed ad ſpirituális atque eccleſiáſticæ milítiæ labóres vocátum eſſe. Sciat prætereà id in officio ſuo póſitum eſſe: ut cùm vel in Officiis divínis obeundis, vel in frequentandis Eccléſiis, quod debet, tempus conſúmpſerit; ſi quid ſibi réliquum eſt, id omne, non in rerum ſeculárium collóquiis profaniſque actiónibus: ſed in divinárum litterárum ſtúdiis tradúcat.

DIE VI. JANUARII.

IN EPIPHANIA DOMINI.

Ex Concíliis * Aurelianenſi quarto, & ** Autiſſiodorenſi ſub ſancto Aunário. * *Ann.* 541. *Can.* 1. ** *Ann.* 578. *Cap.* 2.

† PLácuit, Deo propítio, ut ſanctum Paſcha ab ómnibus ſacerdótibus uno témpore celebrétur; quæ feſtívitas annis ſíngulis Epiphaniórum die in Eccléſia pópulis denuntiétur: ... Presbyteri (ad Epíſcopum) ante Epiphániam miſſos ſuos dírigant; ut eis de princípio Quadragéſimæ núntient: & in ipſa Epiphánia ad pópulum índicent.

Digitized by Google

De hierarchicis Presbyterorum functionibus Epiſcoporum auctoritati ſpecialiter ſubordinatis.

DIE VII. JANUARII.
Ex Concílio Tridentíno.
Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *Cap.* 4. *de Ord.*

QUóniam in Sacramento Ordinis ſicut & in Baptiſmo & Confirmatióne caracter imprímitur, qui nec deléri, nec auferri poteſt; méritò ſancta Synodus damnat eórum ſenténtiam, qui áſſerunt novi Teſtamenti Sacerdótes temporáriam tantùmmodò poteſtátem habére: & ſemel ritè ordinátos, íterùm láicos fíeri poſſe, ſi verbi Dei miniſtérium non exérceant. Quòd ſi quis omnes Chriſtiános promíſcuè novi Teſtamenti Sacerdótes eſſe, aut omnes pari inter ſe poteſtáte ſpirituáli præditos affirmet: nihil áliud fácere vidétur, quàm eccleſiáſticam hierárchiam, quæ eſt ut caſtrórum ácies ordináta, confúndere.

DIE VIII. JANUARII.
Ex Concílio Hiſpalenſi ſecundo. *Ann.* 619. *Can.* 7.

PRæcipiente Dómino, ſolus Móyſes in tabernáculo Dei erexit altáre, ſolus ipſe unxit; útique quia ſummus Sacerdos Dei erat, ſicut ſcriptum eſt: Móyſes & Aaron in Sacerdótibus ejus. Ideòque id quod tantùm fácere princípibus Sacerdótum juſſum eſt, quorum typum Móyſes & Aaron tenuérunt: Presbyteri qui filiórum Aaron geſtant figúram, arrípere non præſúmant. Nam quamvìs cum Epíſcopis plúrima illis myſteriórum commúnis ſit diſpensátio; quædam tamen auctoritáte véteris legis: quædam novellis & eccleſiáſticis régulis ſibi prohíbita nóverint. Hæc illícita Presbyteris, quia Pontificátûs ápicem non habent: quem ſolis debéri Epíſcopis auctoritáte Cánonum præcípitur.

DIE IX. JANUARII.
Ex Concílio Tridentíno.
Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *C.* 4. *de Ord.*

SAcroſancta Synodus declárat, præter céteros Eccleſiáſticos gradus, Epíſcopos qui in Apoſtolórum locum ſucceſſérunt, ad hierárchicum órdinem præcípuè pertinére: & póſitos,

Digitized by Google

ſicut Apóſtolus ait, à Spíritu ſancto régere Eccléſiam Dei; eoſque Presbyteris ſuperióres eſſe, ac Sacramentum Confirmatiónis conferre: miniſtros Eccléſiæ ordináre; atque ália pléraque perágere ipſos poſſe: quarum functiónum poteſtátem réliqui inferióris órdinis nullam habent.

DIE X. JANUARII.

Ex Diálogo ſancti Hierónymi Presbyteri adversùs Luciferiános.

Script. ann. 384.

ECcléſiæ ſalus in ſummi Sacerdótis dignitáte pendet; cui ſi non exſors quædam & ab homínibus éminens detur poteſtas: tot in Eccléſiis efficientur ſchíſmata quot Sacerdótes. Inde venit ut ſine chríſmate Epíſcopi, neque Présbyter, neque Diáconus jus hábeant baptizandi; quod frequenter, ſi tamen necéſſitas cogit: ſcimus étiam licére láicis.

DIE XI. JANUARII.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *de Ref. C.* 15.

QUamvìs Presbyteri in ſua ordinatióne à peccátis abſolvendi poteſtátem accípiant; decernit tamen ſancta Synodus nullum étiam regulárem poſſe confeſſiónes ſeculárium, étiam Sacerdótum, audíre, nec ad id idóneum reputári: niſi aut Parochiále Benefícium, aut ab Epíſcopis per exámen, ſi illis vidébitur eſſe neceſsárium, aut áliàs idóneus judicétur; & approbatiónem quæ gratis detur, obtíneat: privilégiis & conſuetúdine quâcumque, étiã immemorábili, non obſtántibus.

DIE XII. JANUARII.

Ex Concílio Burdigalenſi.

Ann. 1582. *Tit.* 20.

CUm ex Evangélica & Apoſtólica doctrína nullus niſi legítimè miſſus verbum Dei prædicáre poſſit ac débeat; quandóquidem ipſe Chriſtus non niſi à Patre miſſus, neque Apóſtoli niſi ex inſtitúto Chriſti atque præcepto id munus ſuſcepérunt: proinde nos Evangélicæ & Apoſtólicæ régulæ innitentes; ſtatúimus atque præcípimus ne quis ſive ſit ſeculáris, ſive reguláris, públicè ad pópulum verba fácere de Religióne áudeat: niſi ab Epíſcopo facultátem & mandátum id ſpeciátim munus obeundi habúerit.

DIE XIII. JANUARII.

OCTAVA EPIPHANIÆ ET BAPTISMUS CHRISTI.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1547. *Seſſ.* 7. *Can.* 1. 7. & 12.

† SI quis díxerit Baptiſmum Joannis eamdem

Digitized by Google

vim habuiſſe cum Baptiſmo Chriſti ⁝ baptizátos per Baptiſmum ipſum, ſolíus tantùm fídei debitóres, non autem univerſæ legis Chriſti ſervandæ; & néminem eſſe baptizandum, niſi eâ ætáte quâ Chriſtus baptizátus eſt, vel in ipſo mortis artículo ⁝ anáthema ſit.

De virtutibus Clero neceſſariis, ac primùm de obedientia erga Superiores præſcripta, & unitate in miniſterio ſervanda & inſinuanda.

DOMINICA PRIMA

Poſt Epiphaniam; quæ eſt intra Octavam.

[*Ab hac die Canones præcedentes qui non lecti ſunt, deſeruntur, & ſumuntur ſequentes.*]

Ex Concíliis Toletáno quarto & undécimo.

Ann. 633. *&* 675. *Can.* 27. *&* 10.

QUandò Presbyteri vel Diácones per Paróchias conſtituuntur ⁝ opórtet eos primùm profeſſiónem Epíſcopo ſuo fácere ut caſtè & purè vivant ſub Dei amóre; .. ut unuſquiſque fidem Cathólicam ſincérâ cordis devotióne cuſtódiens, in nullis opéribus ſuis canónicis régulis contradícat ⁝ débitum per ómnia honórem atque obſéquii reveréntiam præeminenti ſibi dependat, juxta illud beáti Leónis edictum; Qui ſcit ſe quibuſdam eſſe præpóſitum, non moleſtè ferat áliquem ſibi eſſe prælátum ⁝ ſed obediéntiam quam éxigit, étiam ipſe dependat.

FERIA SECUNDA.

Ex Epíſtola ſancti Hierónymi ad Nepotiánum.

Scripta ann. 394. *num.* 7.

ESto ſubjectus Pontífici tuo ⁝ & quaſi ánimæ parentem ſúſcipe. Amáre filiórum ⁝ timére ſervórum eſt. Epíſcopi Sacerdótes ſe eſſe nóverint, non dóminos. Honórent Cléricos quaſi Cléricos ⁝ ut & ipſis à Cléricis quaſi Epíſcopis honor deferátur. Quod Aaron & fílios ejus, hoc eſſe Epíſcopum & Presbyteros novérimus. Unus Dóminus; unum templum ⁝ unum ſit étiam miniſtérium.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Calcedonenſi.

Ann. 451. *Can.* 8.

QUi præficiuntur Paróchiis, vel qui ordinan-

tur in Monaſtériis & Baſílicis Mártyrum, ſub Epiſcopórum qui in unaquáque civitáte ſunt; ſecundùm ſanctórum Patrum traditiónes, poteſtáte permáneant: nec per contumáciam ab Epíſcopo ſuo diſsíliant; qui verò audent evértere ejúſmodi formam quocumque modo: nec próprio ſubjiciuntur Epíſcopo, Cánonum correptiónibus ſubjáceant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Carthaginenſi ſexto.

Ann. 419. *Cap.* 10.

SI quis Présbyter à præpóſito ſuo correptus: & ſupérbiâ (quod abſit) inflátus, ſecernendum ſe ab Epíſcopi ſui communióne dúxerit; ac ſeparátim cum alíquibus ſchiſma fáciens, ſacrifícium Deo obtúlerit: anáthema habeátur, & locum amittat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Carthaginenſi ſexto.

Temp. Cæleſt. Pap. ann. 419. *C.* 31.

QUicumque Clérici vel Diáconi, pro neceſſitátibus Eccleſiárum non obtemperáverint Epíſcopis ſuis; voléntibus eos ad honórem ampliórem in Eccléſia ſua promovére: nec illi miniſtrent in gradu ſuo unde recédere noluérunt.

FERIA SEXTA.

Ex libro Régulæ Paſtorális ſancti Gregórii Papæ.

Part. 1. *C.* 5. & 6.

NOnnulli dum ſolíus contemplatiónis ſtúdiis inardeſcunt; parére utilitáti proximórum in prædicatióne refúgiunt: de quo ſi diſtrictè judicentur, ex tantis procul dúbio rei ſunt, quantis venientes ad públicum prodeſſe potuérunt. Nonnulli ex ſola humilitáte refúgiunt, quorum profectò humílitas, ſi céteris quoque virtútibus cíngitur; tunc ante Dei óculos vera eſt: cùm ad reſpuendum hoc quod utíliter ſubíre præcípitur, pértinax non eſt. Neque enim verè húmilis eſt, qui ſuperni nutûs arbítrium ut débeat præeſſe intélligit, & tamen præeſſe contemnit: ſed divínis diſpoſitiónibus ſúbditus, atque à vítio obſtinatiónis aliénus, ſi jam donis præventus eſt, quibus & áliis proſit; & ex corde debet fúgere: & invítus obedíre.

SABBATO.

Ex Concíliis * Carthaginenſi quarto, & ** Pariſienſi.

* *Ann.* 398. *Can.* 59.

** *Ann.* 1212. *Part.* 2. *Can.* 12.

DIſcordantes Cléricos Epíſcopus, vel ratió-

ne, vel poteſtáte ad concórdiam trahat: inobedientes Synodus per audiéntiam damnet; ... Summópere cavendum eſt ſúbditis, ne inobediéntiæ vítium incurrant: ſed Prælátis ſuis, in his quæ ſecundùm Deum ſunt, humíliter obédiant & devótè.

DOMINICA SECUNDA
poſt Epiphaniam.

Ex Commentário Ambroſiáno in univerſas Pauli Epíſtolas.

Scrip. poſt ann. 370.

APóſtolus ait: Corpus non eſt unum membrum, ſed plura. Hoc dicens, oſtendit unitátem habére varietátes officiórum, & diverſitátem hanc non diſcrepáre in unitáte poteſtátis; quandò únitas córporis non in ſingularitáte conſiſtit: ſed in multis membris, ut ínvicem ſibi præſtent quod debent. Si omnes unius eſſent offícii & óperis; quómodò implerétur réliqua necéſſitas córporis: cùm conſtet multis officiis opus eſſe ad gubernácula córporis? Nunc autem multa quidem membra unum autem corpus; quia divérſitas hæc in unum concurrit: ut córporis necéſſitas expleátur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Lugdunenſi ſecundo.

Ann. 567. *Can.* 1.

UNitátem Sacerdótum, quam & Dóminus díligit, & Scriptúra commendat: & concórdia caritátis expoſcit; cónvenit ab ómnibus cuſtodíri: ita ut in omni tractátu & definitióne, uno ſpíritu, unâ ſenténtiâ, Sacerdótum conſtántia perſevéret.

FERIA TERTIA.

Ex libro ſéptimo ſancti Optáti Epíſcopi de ſchíſmate Donatiſtárum.

Script. circa ann. 370. *n.* 3.

CHriſtus omnes diſcípulos ſuos vóluit in uno eſſe. Dum nollet ſe negári, promíſit ſe apud Patrem negatúrum eſſe qui ſe negáret; & tamen bono unitátis beátus Petrus, cui ſatis erat ſi poſt quod negáverat ſaltem véniam conſequerétur: claves regni cœlórum communicandas céteris ſolus accépit. Bono unitátis ſepelienda eſſe peccáta multa hinc intélligi datur. Apóſtoli céteri bono unitátis noluérunt à Petri communióne recédere, qui negáverat Chriſtum. Interclúſa eſt malítiæ via. Proviſum eſt ut peccátor aperíret innocéntibus: ne innocentes cláuderent contra peccatóres, & quæ neceſ-

ſária erat únitas, eſſe non poſſet.

FERIA QUARTA.

Ex Commentário ſancti Joannis Chryſóſtomi in Epíſtolam primam ad Corínthios.

Script. ante ann. 397. *Hom.* 86.

PAulus étiam prophétiã, ſi confuſiónem in Eccléſia fáciat ⁝ & conturbatiónem & tumultum importúnum, jubet cohibéri. Spíritus Prophetárum, inquit, Prophétis ſubjecti ſunt. Ne contendat homo, & ſeditiónem ágitet; ipſum donum oſtendit ſúbjici ⁝ ſpíritum enim hic vocat operatiónem. Si autem ſpíritus ſubjícitur ⁝ multò magìs non æquum eſt ut tu qui póſſides contendas. Dénique oſtendit quòd hoc quoque ſit Deo acceptum, ſubjungens & dicens ⁝ Non enim diſſenſiónis eſt Deus, ſed pacis, ſicut & dóceo in ómnibus Eccléſiis.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Arelatenſi ſexto.

Ann. 813. *C.* 12.

DEfiníre nos oportet de pacis bono atque concórdia; ut ab ómnibus omnínò indiſrupta teneátur inter Epíſcopos, inter Cléricos & Mónachos, & omnem pópulum Chriſtiánum, ut beátus Apóſtolus dócuit, dicens ⁝ Sectámini caritátem & ſanctimóniam, ſine qua nemo vidébit Deum. Et idcircò quidquid illud eſt, quod nos ad veræ pacis ſtúdium & caritátis perfectiónem próvocat ⁝ totis víribus noſtris ſectandum eſt; quidquid nos ab illâ disjungit ⁝ ut venénum mortíferum à nobis cavendum eſt.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Cloveshovienſi ſecundo.

Ann. 747. *Can.* 2.

SIt concórdia in ómnibus viris Eccleſiáſticæ Religiónis, in ſermóne, in ópere, in judício, ſine cujuſquam adulatióne perſónæ ⁝ útpote unius Dómini miniſtri, uniuſque miniſtérii conſervi. Licèt ſédibus ſint divíſi per diverſa loca; tamen méntibus conjuncti in uno ſpíritu, Deo in fide & ſpe & caritáte deſérviant, orantes diligenter pro ínvicem ⁝ ut ſui certáminis curſum fidéliter unuſquiſque conſummáre poſſit.

SABBATO.

Ex Statútis Provinciálibus ſancti Edmundi Cantuarienſis Epíſcopi.

Ann. 1236. *Cap.* 5.

MAgna nobis (ô Sacerdótes) injuncta eſt necéſſitas pacis obſervandæ ⁝ cùm Deus ipſe pacis ſit auctor & amátor, qui

Digitized by Google

non ſolùm cœléſtia, ſed étiam terréſtria venit ad ínvicem pacificáre. Pacem, quantùm in vobis eſt, cum ómnibus habentes, Parochiános veſtros moneátis; ut in unitáte fídei & pacis vínculo unum corpus ſint in Chriſto: inimicítias, ſi exortæ fúerint in Paróchia veſtra; diligenter ſedantes, amicítias copulantes, diſcordantes à diſcórdia revocantes: quantùm in vobis eſt, non permittentes quòd ſol óccidat ſuper iracúndiam Parochianórum veſtrórum.

De ſpiritu paupertatis & modeſtia eccleſiaſtica in poſſeſſione, uſu, vel acquiſitione rerum temporalium.

DOMINICA TERTIA *poſt Epiphaniam.*

Ex véteri Synodáli Diœceſis Albienſis.

Auctoritate Ludovici à Lotharingia Epiſcopi Alb. recognit. anno 1553.*part.* 2. *Cap.* 1.

CAſtè ſtúdeant vívere Clérici univerſi. Seculáribus indumentis minimè utantur. Nec offícia ſeu commércia ſeculária: ſed offícia eccleſiáſtica & ália bona ſtúdia exérceant diligenter.

FERIA SECUNDA.

Ex Libro ſecundo ſancti Iſidóri Hiſpalenſis Epíſcopi, de Offíciis eccleſiáſticis.

Circa annum 630. *Cap.* 1.

IN Eccleſiáſtici miniſtérii grádibus ordináti: generáliter Clérici nominantur. Cleros enim vel Cléricos hinc appellátos Doctóres noſtri dicunt; quia Matthías ſorte electus eſt, quem primum per Apóſtolos légimus ordinátum: nam Cleros ſors interpretátur. Proinde ergo Cléricos vocári aiunt; eò quòd in ſortem hereditátis Dómini dentur: vel pro eo quòd ipſe Dóminus ſors illórum eſt. Unde oportet ut qui Deum hereditáte póſſident, abſque ullo impedimento ſéculi, Deo ſervíre ſtúdeant: & páuperes ſpíritu eſſe contendant; ut cóngruè illud Pſalmiſtæ dícere poſſint: Dóminus pars hereditátis meæ.

FERIA TERTIA.

Ex ſancto Iſidóro Hiſpalenſi.

Apud Æneam Par. Ep. Lib. adversùs Græcos, C. 185.

EST in Cléricis tonſúra ſignum quoddam quod

Digitized by Google

in córpore figurátur : ſed in ánimo ágitur ; ſcílicet, ut hoc ſigno vítia in religióne reſecentur : & criminibus carnis noſtræ quaſi crínibus exuámur; exſpoliantes nos, juxta Apóſtolum, véterem hóminem cum áctibus ſuis : & induentes novum qui renovátur in agnitiónem Dei. Quam renovatiónem in mente oportet fíeri : ſed in cápite demonſtrári, ubi ipſa mens nóſcitur habitáre.

FERIA QUARTA.

Ex Libro ſancti Ambróſii de Offíciis Miniſtrórum.

Lib. 1 *Cap.* 36.

CONſídera quemádmodùm eos qui ad Offícia Eccléſiæ accédunt : deſpiciéntiam rerum humanárum habére dóceat Apóſtolus ; tibi contemptum divitiárũ ſuádet : nihil permittens niſi quod te exérceat ad pietátem. Exérceat ergo te píetas ad juſtítiam, continéntiam, manſuetúdinem. Non te ímplices negótiis ſeculáribus : quóniam Deo mílitas. Etenim ſi is qui Imperatóri mílitat, à ſuſceptiónibus lítium, actu negotiórum forénſiũ, venditióne mérciũ prohibétur humánis légibus : quantò magìs qui fídei exercet milítiam, ab omni uſu negotiatiónis abſtinére debet ; agélluli ſui contentus frúctibus, ſi habet : ſi non habet, ſtipendiórum ſuórum fructu. Ea eſt enim tranquíllitas ánimi & temperántia, quæ neque ſtúdio quærendi affícitur : neque egeſtátis metu ángitur.

FERIA QUINTA.

Ex Sermóne ſancti Auguſtíni de Paſtóribus Eccléſiæ.

Extat in Concilio Aquiſgran. Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 12.

APóſtolus dicit ſic Dóminum diſpoſuiſſe : ut qui Evangélium annúntiant, de Evangélio vivant ; non tanquàm venále ſit Evangélium : ut iſtud ſit prétium ejus, quod ſumunt qui annúntiant, unde vivant. Si enim ſic vendunt : magnam rem vili vendunt. Accípiant ſuſtentatiónem neceſſitátis à pópulo : mercédem diſpenſatiónis à Dómino.

FERIA SEXTA.

Ex Libro Juliáni Pomérii, de Vita contemplatíva.

Script. circa ann. 491. *C.* 10.

SI Apóſtolus qui nihil habébat, nóluit de Evangélio, ubi laborábat ; ſed ſuis mánibus vívere, ne mercédem amítteret : quid nos qui & própria nólumus, amóre poſſidendi, non vivendi neceſſitáte, relínquere, & accípere ínſuper vólumus, non unde vivámus ; ſed unde cenſum noſtrum damnabílibus incrementis augeámus ?

SABBATO

SABBATO.

Ex Epiſtola beáti Yvónis Carnutenſis Epiſcopi, ad Gualónem Epiſcopũ Pariſienſem.

Epiſt. 218. *ann.* 1110.

INſtitúta eſt Clericális milítia: ut pſalmódiæ & hymnódiæ quotidianũ Deo ófferat ſacrifícium. Ad hoc fidélium oblatiónes in ſtipéndia Clericórum deputátæ ſunt; ut benefactórum ſuórum peccáta ſanctitátis interceſſióne detérgere ſufficiant: quáteriùs hi de quorum eleemóſynis vivunt; hoc eórũ méritis aſſequantur: quod ſuis méritis áſſequi non merentur. Quándiù ergo Clérici in hoc agóne póſiti ab ómnibus à quibus abſtinendum eſt, ſe ábſtinent: méritò ſtipéndiis milítiæ ſuæ habentur digni; cùm autem ea ſerváre contémpſerint: eiſdem judicantur indigni.

DOMINICA QUARTA *poſt Epiphaniam.*

Ex ſancto Joanne Chryſóſtomo.

Homil. 67. *in Matth. ſcript. circa ann.* 388, *vel* 389.

NObis miniſtris ſuis régulas præbet Chriſtus: ne majóra quàm neceſſárius uſus éxigat, requirámus. Itaque diſcípulos, non oratóres, aut ſapientes vóluit; nec génere aut fortúnâ claros: ſed ínopes valdè atque ignótos. Menſa ſua nonnunquam hordeáceis pánibus; nonnunquam emptis è foro per diſcípulos reférta erat. Recumbébat prætereà in fœno; veſtes viles nec conditiónem vulgi excedentes induebátur: non magníficas ædes, nec própriàs ullas quidem habébat. Cùmque de loco in locum tranſeundum eſſet, pédibus iter faciébat; & ſic faciébat, ut labóre plerumquè conficerétur: términos nobis in omni vivendi ratióne conſtítuens, ut quouſque progrediendum eſſet non ignorarémus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. *Lib.* 1. *C.* 19.

IRrepſit in nonnullis (Sacerdótibus) corrigenda conſuetúdo quæ jam pro lege tenétur; ſuper diverſárũ rerum innúmeris ſuperfluitátibus & vanitátibus, necnon in vanæ glóriæ appetítu: &, quod his periculóſius eſt, ſui offícii curâ poſthábitâ, in divinórum præceptórũ tranſgreſſióne. Non ígitur mirum eſt ſi propter hæc & his ſimília Deus offendátur; & infirmórum ánimis ſcándalum generétur: ſtatuſque ſanctæ Eccléſiæ periclitétur. Proinde ómnibus ſtudendum eſt Sacerdótibus ut ab his deinceps cáveant; & his rebus inſiſtant, quibus ſibi & his

quibus præſunt : Dóminum propítium fácere mereantur. Quàm moderáta autem diſcrétio in véſtium cultu & menſæ apparátu Sacerdótibus tenenda ſit : dicta beáti Gregórii, necnon & vita ſanctórum virórum Auguſtíni & Ambróſii pleníſſimè docent.

FERIA TERTIA.

Ex Epíſtola ſancti Bernardi Abbátis, ad Fulcónem adoleſcentem Cléricum. *Epiſt.* 2. *ſcript. circa ann.* 1120.

DIgnum eſt ut qui altário deſervit, de altário vivat. Concéditur ergo tibi, ut ſi benè deſervis, de altário vivas; non autem ut de altário luxuriéris, ut de altário ſupérbias : ut inde cómpares tibi fræna áurea, ſellas depictas, vária griſeaque pellícia à collo & mánibus ornátu purpúreo diverſificáta. Dénique quidquid præter neceſſárium victum ac símplicem veſtítum de altário rétines, tuum non eſt :.. Contenti ſimus veſtimentis, quibus opériamur; non quibus laſciviámus : non quibus ſuperbiámus.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Londinenſi. *Ann.* 1268. *Cap.* 5.

TAm ab antíquis quam modernis Pátribus trádita eſt moderátio, quàm Clérici, qui juxta nóminis impoſitiónem in ſortē Dómini ſunt vocáti, in hábitu exterióri ſequantur. Nos gravem abúſum contra præmiſſa diffúſum deteſtantes, quo Clericális Ordinis celſitúdo deprímitur; Chriſtus à ſuis milítibus insígnia feréntibus aliéna deféritur : decor honeſtátis eccleſiáſticæ maculátur; dum Cléricum à Láico reſpíciens óculus non diſcernit : ſtatúimus ut Clérici univerſi veſtes gerant, non ridículas vel notandas; & corónas hábeant probandâ latitúdine condecentes, in quibus præcípuè deposítio terrenórum : & regális Sacerdótii dígnitas deſignantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Pariſienſi. *Anno* 1528. *In Decretis morum, Cap.* 23.

OMnes Clérici, máximè in Sacris conſtitúti, cùm in loco Sanctórum ſint, ópera Sanctórum exérceant; ínſuper profeſſiónem ſuam probent : hábitu ſcilicet, ut per decéntiam hábitûs extrínſeci intrínſecam morum honeſtátem oſtendant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Pariſienſi. *Anno* 1528. *In Decretis morum, Cap.* 23, & 24.

CUm elatiónis hábeat calúmniam quidquid

propter venuſtátem, non propter neceſſitátem accípitur; & ne bona Ecclésiæ, quæ páuperum ſunt, in faſtum & córporis ornátum qui à ſacráto Ordine aliénus eſſe debet, convertantur: (omnes & ſínguli Eccleſiáſtici) in ſuis veſtiméntis decéntiam eccleſiáſticâ obſervent. Veſtes ſint taláres, nec nímiâ amplitúdine ſupérfluæ, nec plus æquo conſtrictæ: in quibus Clericális Ordinis honeſtas & modéſtia deprehendátur. Non tamen pannóſi ſint Clérici, aut in véſtibus láceri: non enim affectátæ ſordes, aut exquisítæ laudem páriunt.

SABBATO.

Ex ſancto Joanne Chryſóſtomo.

Homil. 9. in Epiſt. ad Philipp. ſcript. poſt ann. 397.

MUlti eórũ qui hîc ſunt: ...ſi Sacerdos quíſpiam pauló honeſtióre veſte indútus fúerit; aut neceſſário alimento non égeat, aut fámulum ideò hábeat, ne cogátur à decóre diſcédere: hoc ipſum ſtatim divítias nóminant. Quid ígitur, inquis, hîc rem quærit? Dic mihi; Num ſérica hæc veſtis eſt quâ indúitur? Num ſectatórum multitúdinẽ per forum incédens circumdúcit? Num equo véhitur? Num ædes éxſtruit, habens ubi hábitet? Si hæc facit, ego étiam reprehendo, neque illi parco: & ſacerdótio indignum eſſe júdico. Nam quómodò álios monére póterit; ne rebus iſtis inutílibus vacent, qui ſeipſum monére non poteſt? Si autem in eo conſiſtit, ut rebus tantùm ad vitam neceſſáriis non égeat: hoc ipſo crimen injuſtítiæ in eum intendis.

DOMINICA QUINTA
poſt Epiphaniam.

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. *Lib.* 1. *C.* 29.

AIt Paulus; Nemo mílitans Deo ímplicat ſe negótiis ſeculáribus: ut ei pláceat cui ſe probávit. Quanquàm hæc Apoſtólica ſenténtia generáliter de ómnibus Chriſtiánis ſit dicta, & ab ómnibus obſervanda; ſpeciáliùs tamen atque religióſiùs ab his obſervári convenit: qui ſe divínæ milítiæ devótiùs ſtrictiùsque mancipârunt. Sunt multa divínæ legis præcepta & ſanctórum Patrum dicta, quæ ſacerdótes Dómini à terrénis & ſeculáribus negótiis expedíri: cœleſtíque milítiæ líberè ſánciunt ſervíre. Quiſquis ígitur Presbyterórum ſe ab his cohibére detrectáverit: dignum eſt

ut ab Epíſcopo ſuo rígidâ corripiátur invectióne.

FERIA SECUNDA.

Ex Concíliis * Carthaginenſi tértio & ** Cabillonenſi ſecundo.

*Ann. 388. C. 15.

**Ann. 813. C. 5.

PLácuit ut Epíſcopi, & Presbyteri, & Diáconi, vel Clérici non ſint conductóres & procuratóres, neque ullo turpi vel inhoneſto negótio victum quærant;.... A túrpibus lucris & uſúris non ſolùm abſtíneant: verùm étiam plebes ſibi ſúbditas abſtinére móneant,

FERIA TERTIA.

Ex Libro ſancti Auguſtíni Epíſcopi, de ópere ſervórum Dei.

Script. ann. 400. C. 13.

ALiud eſt córpore laboráre, ánimo líbero ſicut ópifex, ſi non ſit fraudulentus, & avárus, & privátæ rei ávidus: áliud autem ipſum ánimum occupáre curis colligendæ ſine córporis labóre pecúniæ, ſicut ſunt vel negotiatóres, vel procuratóres, vel conductóres. Curâ enim præſunt, non mánibus occupantur: adeòque ipſum ánimum ſuum óccupant habendi ſollicitúdine. Apóſtolus Timótheum, ne in tália incíderet; quia per infirmitátem córporis mánibus laboráre non póterat, ſic exhortátur: Labóra ſicut bonus miles Chriſti.

FERIA QUARTA.

Ex Commentário ſancti Hierónymi in Epíſtolam ad Titum.

Script. ann. 387.

QUæritur inter diſpenſatóres: ut fidélis quis inveniátur. Turpis quoque lucri appetítus ab eo qui Epíſcopus (ſive présbyter) futúrus eſt: debet eſſe aliénus. Sunt enim multi docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ: qui totas domos ſubvertunt, & putant quæſtum eſſe pietátem. Mélior eſt autem, juxta Salomónem, módica accéptio cum juſtítia, quàm multa genímina cum iniquitáte: & magìs eligendũ in paupertáte nomẽ bonum quàm in divítiis nomen péſſimum. Turpis lucri appetítio eſt pluſquàm de præſéntibus cogitáre.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Pariſienſi.

Ann. 1212. Part. I. Cap. 25.

OMnes, ſive Cléricos, ſive Láicos qui merces ſuas vendunt ad términum; ut propter ipſum términum cáriùs vendant: tam pœnâ quàm culpâ uſurariórum apud Deum & hómines decérnimus obligátos.

Digitized by Google

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1576. *Part.* 3.

In appendice quæ monitiones continet.

EXemplo Sanctórũ, vos in Eccleſiáſtico Ordine conſtitúti, paupertáte, ſobrietáte ac parcimónia ita ágite; ut non modò à ſupervacaneárum rerum úſibus abſtinentes: ſed veſtro étiam defraudantes vos victu, Eccléſias veſtras & altária exornétis; aliénis item neceſſitátibus ſubveniátis: & paupéribus opitulémini.

SABBATO.

Ex Synodo Ebroicenſi.

Ann. 1576.

IN primis cáveant omnes Eccleſiáſtici ab illis vítiis propter quæ irritátur Deus: & nomen ejus blaſphemátur inter gentes; atque Eccléſia Dei afflígitur. Sint mores eórum ſine avarítia: pro quocumque offício contenti his quæ ſibi vel jus ipſum, vel laudábilis conſuetúdo conſtítuit; ac ne quidem avídiùs, ſive inhumániùs, quod ſibi debétur exígant: atque in ómnibus pauperiórum ratiónem hábeant.

De caſtitate, verecundia, & temperantia Clericali.

DOMINICA SEXTA

poſt Epiphaniam.

Ex Libro ſancti Epiphánii Epíſcopi adversùs hæreſes.

Script. inter. ann. 374, & 378. *Hæreſ.* 48.

CHriſtus delectátur iis potíſſimùm qui tale pietátis ſpécimen præſtáre potúerint: ut virginitátem, caſtimóniam, continentiámque profiteantur; nec núptias quidem pluſquàm unas commendat: cùm ſacerdotália múnia & ornamenta cum iis tantùm qui poſt unas núptias continéntiam ſerváverint, aut in virginitáte perſtíterint; communicanda eſſe velut in quodam exemplári monſtráverit: id quod Apóſtoli deinde per Eccleſiáſticam Sacerdótii régulam honeſtè ac religióſè decrevérunt.

FERIA SECUNDA.

Ex Ambroſiáno Commentário in univerſas Pauli Epíſtolas.

Scrip. [*ut creditur ab Hilario, Diac.*] *circa ann.* 370.

QUamvis ſecundam número uxórem non ſit habére prohíbitum, nec ha-

buiſſe flagítium; ut tamen quis dignus ad Epiſcopátum ſit, étiam lícita debet ſpérnere propter ſublimitátem ipsíus Ordinis: quia céteris mélior eſſe debet, qui cúpidus eſt ſedis illíus. Diácones quoque (inquit Apóſtolus) ſint uníus uxóris viri: fílios ſuos regentes & domos próprias. Oſtendit étiam ipſos uníus uxóris viros eſſe debére: ut hi ad miniſtérium eligantur, qui non ſunt egreſſi conſtitútum Dei. Hómini enim uxórem unam decrévit Deus. Qui ſi fílios benè gubernáverint & domos ſuas: id eſt, vernáculos & doméſticos, póterunt digni fíeri Sacerdótio, & fidúciam habére apud Deum; ut ſciant ſe impetráre quod póſtulant: jam de cétero ſe ab uſu fémina continentes.

FERIA TERTIA.

Ex Senténtia Synódica ſancti Veráni Cabellicenſis Epíſcopi.

Dicta, ut probabiliter conjicitur, in Concilio Matiſconenſi II. ann. 585.

CUm purificátis córporis atque ánimi mótibus; multâ cogitatióne perpendendum quàm idóneus eſſe débeat is qui non ſolùm pro ſuis: verùm étiam pro aliénis peccátis interceſſúrus accédit. Optimè noſtis oblatúrum ſpiritális ſacrifícii víctimas quali opórteat igne flagráre. Quis immaculátas Agni carnes poſt paſſiónum inquinamenta áudeat conſecráre? Apóſtolus in veritáte nos conteſtátur, dicens; Probet ſe unuſquiſque miniſtrórum: & ſic panē illum præſúmat offerre. Ad Clericórum offícia in promptu eſt viros bonos aſſúmi. Utílior eſt in Eccléſia paucórum bonórum electa probátio: quàm errático multitúdinis præſéntia conglobáta.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

Ann. 633. *C.* 21, & 22.

SAcerdótes caſtè viventes, mundos ſemetipſos celebrandis exhibeant Sacramentis. Abſtineámus ergo nos ab omni ópere malo, & ab omni inquinamento carnis líberi maneámus; ut mundi córpore, purgáti mente, poſſímus ad ſacrifícium Chriſti dignè accédere: & Deum pro delíctis ómnium deprecári. Quamvis conſciéntiam nos habére puram apud Deum opórteat: tamen apud hómines famam óptimam cuſtodíre cónvenit; ut, juxta præceptum Apoſtólicum, non tantùm coram Deo: ſed étiam coram homínibus vitæ ſanctæ teſtimónium habeámus.

FERIA QUINTA.

Ex Concíliis * Carthaginenſi primo, & **Turonenſi ſecundo.

* *Ann.* 348. *C.* 3. ** *Ann.* 567. *Cap.* 10.

NUllus in Eccléſia, núllave ſanctimóniæ & virginitáti deſérviens, propter blaſphémiam Eccléſiæ, ſi vobis placet; in una domo cum extráneis commorári débeat :... Epíſcopus, vel quílibet Cléricus álius, aut ſorórem, aut fíliam vírginem dicátam Deo tantùm hábeat. Extránea eſt, dum non eſt mater, aut ſoror, aut fília.

FERIA SEXTA.

Ex Epíſtola ſancti Baſílii Epíſcopi ad Paregórium Presbyterum.

Epiſt. 55. *Scrip. poſt. ann.* 370.

LIberum eſſe te à corporálibus affectiónibus affirmas : neque ego credo virum annos ſeptuaginta natum cum hujúſmodi afféctibus cohabitáre féminæ; nec proptéreà erga te quiddam determinávi, quòd áliquid abſurdi deſignáveris : ſed quòd ab Apóſtolo edocti ſumus, non eſſe fratri ponendum offendículum. Scimus autem uſu veníre, ut quod à nonnullis rectè géritur; áliis in occaſiónem peccáti cedat : ob hanc cauſam, conſtitutiónem ſanctórum Patrum ſecúti, præcépimus ut à mulíere ſeparéris.

SABBATO.

Ex Epíſtola ſancti Hierónymi Presbyteri ad Nepotiánum. *Script. ann.* 394.

HOſpitíolum tuum, aut raró, aut nunquam mulíerum pedes terant. Omnes puellas & vírgines aut æquáliter ignóra, aut æquáliter dílige; nec ſub eódem tecto mánſeris : nec in præterita caſtitáte confídas. Nec Samsóne fórtior, nec Davíde ſánctior, nec Salomóne potes eſſe ſapiéntior.

DOMINICA SEPTUAGESIMÆ.

Ex Concílio Mediolanenſi tértio.

Ann. 1573. *Tit.* 1.

† STúdeat Epíſcopus, ut, quo témpore in Septuagéſimæ, Sexagéſimæ, & Quinquagéſimæ hebdómadis Eccléſia mater pópulum Dei ínſtruit ac præparat ad ſanctè recolendam Chriſti Dómini paſſiónem & crucem : fidéles ſpectácula, ludos ſcénicos, & ália tunc præſertim morum corruptélis introducta; tanquam à ſanctíſſimis Eccléſiæ inſtitútis abhorréntia, omninò fugientes, ad pietátis chriſtiánæ ſtúdia, & ad oratiónem attentióres ſint : propóſitâ omni chriſtianárum actiónum exercitatióne.

Digitized by Google

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Cameracenſi.

Anno 1565. *Canone* 50. *quem ſanctus Carolus, ann.* 1576. *ſuis Decretis aſcivit.*

NE paſtóres & Clérici libros apud ſe téneant aut legant : ex quibus corrumpi Relígio, boníque mores, ac ſtúdium boni óperis, timorque & amor Dómini languére poſſint; ut ſunt libri qui laſcíva, ſcurrília, vana & impúra cóntinent : ne horum librórum lectióne ſeipſos & pópulos ſibi créditos corrumpant. Proclíve eſt enim ut quæ quis legat & éadem dóceat. Inſtruant autem bibliothécas ſuas bonórum & piórum auctórum libris ab Académiis cathólicis approbátis : ex quibus doctrínam háuriant, quam salúbriter ſuis populáribus poſſint effúndere.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. *Lib.* 1. *Can.* 38.

CUm ab ómnibus Chriſtiánis, juxta Apóſtoli documentum, ſtultilóquium & ſcurrílitas ſit cavenda; multò magis à Sacerdótibus Dómini, qui áliis exemplum & condimentum ſalútis eſſe debent : cavéri oportet. Hæc quippe à ſanctis viris pénitùs ſunt propellenda; quibus magis cónvenit lugére, quàm ad ſcurrilitátes & ſtultilóquia, & céteras vanitátes quæ ánimum chriſtiánum à rigóre ſuæ rectitúdinis emollíre ſolent : in cachinnos ora diſſólvere.

FERIA QUARTA.

Ex ſancto Bernardo.

Lib. 2. *de Conſid. Cap.* 13.

INter ſeculáres nugæ, ſunt in ore Sacerdótis blaſphémiæ. Interdum tamen ſi íncidant, ferendæ fortaſsis, referendæ nunquam. Magis interveniendum cautè & prudenter nugacitáti. Prorumpendum ſanè in ſérium quid, quod non modò utíliter, ſed libenter áudiant : & ſuperſédeant otióſis. Conſecraſti os tuum Evangélio : tálibus jam aperíre illícitum, aſſuéſcere ſacrílegum eſt. Lábia Sacerdótis cuſtódiunt ſciéntiam; & legem requírent de ore ejus : non nugas profectò vel fábulas. Verbum ſcúrrile, quod facéti urbanive nómine colórant; non ſúfficit peregrinári ab ore : procul & ab aure relegandum.

FERIA QUINTA.

Ex Libro ſecundo ſancti Iſidóri Hiſpalenſis Epíſcopi, de Offíciis Eccleſiáſticis.

Cap. 2. *de Regulis Clericorum. Ann.* 630.

Extat in Concilio Moguntino. Ann. 813. *C.* 10.

CLérici lege Patrum cavétur ut à vulgári

vita ſeclúſi, à mundi voluptátibus ſeſe abſtíneant: nec ſpectáculis nec pompis interſint, ſeculária negótia fúgiant; non vagis óculis, non infræni linguâ, aut petulanti tumidóque geſtu incédant: ſed pudórem ac verecúndiam mentis símplici hábitu inceſſúque oſtendant. Obſcœnitátem étiam verbórum ſicut óperum penitùs execrentur; contubérnia feminárum nullátenùs áppetant: caſtimóniam quoque invioláti córporis perpétuò retinére ſtúdeant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Turonenſi tértio.

Ann. 813. *Can.* 7, & 8.

AB ómnibus quæcumque ad áurium & ad oculórum pértinent illécebras, unde vigor ánimi emollíri poſſe credátur; [quod de alíquibus genéribus muſicórum, aliiſque nonnullis rebus ſentíri poteſt,] Dei Sacerdótes abſtinére debent: quia per áurium oculorumque illécebras vitiórum turba íngredi ſolet. Hiſtriónum quoque túrpium & obſcœnórum inſoléntias jocórum: & ipſi ánimo effúgere ceteriſque effugienda prædicáre debent. Sacerdótibus non éxpedit ſeculáribus & túrpibus quibúſlibet intereſſe jocis: venatiónes quoque ferárum vel ávium mínimè ſectentur.

SABBATO.

Ex Concílio Londinenſi.

Ann. 1268. *Can.* 4.

QUóniam in armis virtútum conſiſtat ſecúritas innocéntiæ Chriſtiánæ; docet Apóſtolus ut induámur armatúram Dei, & gládio ſpíritûs accingámur: eò quòd non ſit nobis colluctátio adversùs carnem & ſánguinem; ſed adversùs príncipes tenebrárum: qui non armis férreis, ſed oratiónibus, & lácrymis, & virtútum opéribus expugnantur. Cléricis ígitur qui ad præcláram Chriſti hereditátem aſſumpti ſunt: uſus armórum ſit omnínò prohíbitus.

DOMINICA SEXAGESIMÆ.

Ex Capituláribus Teodulphi Aurelianenſis Epíſcopi. *Cap.* 36.

† HEbdómadâ ante inítium Quadragéſimæ, Confeſſiónes Sacerdótibus dandæ ſunt; pœniténtia accipienda, diſcordantes reconciliandi, & ómnia júrgia ſedanda: & dimíttere debent débita ínvicem de córdibus ſuis, ut libériùs dicant; Dimitte nobis dé-

bita noſtra, ſicut & nos dimíttimus debitóribus noſtris: & ſic ingredientes in beátæ Quadragéſimæ tempus, mundis & purificátis méntibus ad ſanctum Paſcha accédant; & per pœniténtiam ſe rénovent: quæ eſt ſecundus baptiſmus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concíliis * Turonenſi primo, & ** Toletáno tértio.

* *Ann.* 461. ** *Ann.* 589.

CUm Láico abſtinéntia imperétur, ut poſſit oratióni vacans, & Deum déprecans, exaudíri: quantò magis Sacerdótibus vel Levítis, qui omni momento paráti eſſe Deo debent in omni mundítia puritáte ſecúri; ne aut ſacrifícium offerre, aut baptizáre, ſi id témporis necéſſitas popóſcerit, cogántur? .... Quia ſolent crebrò menſis otióſæ fábulæ interpóni, in ſacerdotáli convívio léctio Scripturárum diviná-rum miſceátur; per hoc enim & ánimæ ædificantur ad bonum: & fábulæ non neceſſáriæ prohibentur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Aquileienſi.

Ann. 1596. *Tit.* 11.

COnvívia, & nímiam Laicórum familiaritátem, multárum offenſiónum & ſcandalórum oríginem, debent Clérici in quocumque gradu conſtitúti declináre ac fúgere. Meminiſſe verò debent non aliunde Clericális órdinis dignitátem gráviùs fuiſſe offenſam: quàm à nímia Laicórum familiaritáte. Illi enim ut honeſtè de iis quæ honeſti ſpéciem præ ſe ferunt, ſentíre ſolent; ita ſi honeſtum illud quod opinióne comprehendérunt, aſsíduâ tractatióne non repériunt: parvipéndere, & quos imperfectióres nôrunt, omnínò deſpícere ſolent.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Pariſienſi.

Ann. 1429. *Cap.* 20.

CUm morum grávitas & vitæ honeſtas in Eccleſiáſticis viris præcípuè débeant relucére: Epíſcopi & álii ad quos ſpectat inferiórum mores reformáre; diligenter ſervent & curent à ſuis súbditis obſervári quæ in ſanctórum Patrum Decrétis & canónicis inſtitutiónibus de vita & honeſtáte Clericórum fuérunt laudabíliter inſtitúta: máximè autem provídeant circa Cléricos qui tabernas, quod non cónvenit, adíre & frequentáre non verentur.

FERIA QUINTA.

Ex Statútis Synodálibus Valthéri Aurelianenſis Epíſcopi.

Ann. 858. *C.* 16.

PResbyteri vel réliqui Ordinis Eccleſiáſtici in abernis non bibant, nec currilitátibus cachinnum novéntibus conſueſcant: cientes quòd de omni erbo otióſo ratiónem redlent; hi máximè quorum ermo omni témpore ſale lebet eſſe cónditus: ut erbo & ópere, exemplo int & forma cunctis cerıéntibus, præſtentque gráiam audiéntibus.

FERIA SEXTA.

Ex Synodo Ebroicenſi.

Ann. 1576.

SEculáribus homínibus nec Joannis Baptiſtæ auléritas: nec Chriſti in victu opuláritas probári pótuit. Proinde sátius eſt Eccleſiáſticos viros fúgere proniſcua contubérnia secuárium: ac pótiùs hoſpitalitátem inter ſe exercére.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1562. *Seſſ.* 22. *de Ref.* *C.* 1.

QUæ áliàs à ſummis Pontifícibus & à ſacris Concíliis de Clericórum vita, honeſtáte, cultu, doctrináque retinenda: ac ſimul de luxu, comeſſatiónibus, chóreis, áleis, lúſibus, ac quibuſcumque criminibus, necnon ſeculáribus negótiis fugiendis copióſè ac ſalúbriter ſancíta fuérunt; éadem in póſterum iiſdem pœnis vel majóribus arbítrio Ordináríi imponendis obſerventur: nec appellátio executiónem hanc, quæ ad morum correctiónem pértinet, ſuſpendat. Si qua verò ex his in deſuetúdinem abiiſſe compérerint (Epíſcopi,) ea quamprímùm in uſum revocári & ab ómnibus accurátè cuſtodíri ſtúdeant: non obſtántibus conſuetudínibus quibuſcumque, ne ſubditórum neglectæ emendatiónis ipſi condignas Deo víndice pœnas perſolvant.

De præparatione ad Quadrageſimalem Pœnitentiam.

DOMINICA QUINQUAGESIMÆ.

Ex Concílio Mediolanenſi quinto, ſub ſancto Cárolo.

Anno 1579. *Part.* 1. *Titulo* 7.

✝ PArochus die Domínico qui Fériam aſperſiónis Cínerum próximè præcédit; pópulum ſalutáres utilitátes dóceat: quas in eórum benedictióne multis oratiónibus Ecclésia petit. Hæ quidem præter céteras ſunt; ut fidéles qui ſacro cínere aſperguntur, ad íntimam cordis humilitátem adjuventur: ut in eos benedíctio cœleſtis deſcendat, quâ adjúti verè intimèque toto ánimo peccáta dóleant; hoc mente reputantes ad hóminis peccátum terram maledictam fuiſſe: noſque omnes in cínerem ac terram reditúros. Fidéles Párochus móneat quàm religióſâ pietáte, quàm contríto corde; quàm húmili demiſſóque veſtítu ad eam (Cínerum aſperſiónem) convéniant: quàmque ſériò ſtátuant jejúnii dies in amaritúdine ánimæ tradúcere ad peccatórum ſatisfactiónem.

FERIA SECUNDA.

Ex venerábili Guillelmo Arverno, Pariſienſi Epíſcopo.

Ann. 1230. *Serm.* 1. *Dom. Quinquag. n.* 1.

SIcut ille qui ingreſsúrus eſt Religiónem, præténtat áliqua quæ ſunt Religiónis, & eis ante ingreſſum aſſueſcit: ſic ante Quadragéſimâ áliquid pœniténtiæ inchoandum eſſet. Contrárium verò hómines fáciunt; qui in delíciis hoc témpore excédunt, quaſi néſciant quòd quantò magìs tálibus aſſuevérunt: tantò difficíliùs eis carébunt. Hoc (ígitur) témpore multùm conandum eſt ad ſobrietátem.

FERIA TERTIA.

Ex Líttera ſancti Cároli de témpore Septuagéſimæ.

Ann. 1574.

QUantò magis mundus ſuis ómnibus diſſolutiónibus, profánis lúſibus, dæmoniſque opéribus inſaníre vidébitur: tantò magìs ex caritátis débito cæcitáti eórum [qui ad convívia, feſta, aliaque véti-

Digitized by Google

ta oblectamenta læti & álacres currunt;] debétis unà cum Eccléſia condolére : & ardentióribus oratiónibus Dóminum deprecári; nolit ad tot ingráti noſtri erga ipſum ánimi vítia reſpícere : ſed pro immenſa ſua miſericórdia his dignétur; útpote frátribus noſtris, licèt obcæcátis, compunctiónis ſpíritum : nobiſque emendatiónem impertíri.

IN PRÆCIPUA SOLEMNITATE
SS. PATRONORUM,
Ubi deeſt proprius Canon.

Ex Concílio Mediolanenſi tértio, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1573. *Tit.* 1.

QUò religióſiùs íncolæ uniuſcujuſque Paróchiæ feſtum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Eccléſia dicáta eſt; cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religióſas ejus ſanctárum virtútum exercitatiónes : quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm ſempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundant, eórum quorum ſalútis patrocínium ſuſcépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ patrónus eſt & cuſtos, quò ad illíus imitatiónem magis fidéles inflammentur; id Párochus præſtet, cùm frequéntior in Eccléſia pópulus adeſt : ut ipſe aut álius in ſuggeſtu res ejus ſanctè admirabiliterque geſtas, morum diſciplínam, pietátis ſtúdia ac virtútes pronúntiet.

Digitized by Google

INDEX PSALMORUM.

Pſalmi.		Paginæ.
119	AD Dóminum, cùm tribulárer.	72.
27	Ad te, Dómine, clamábo.	8.
24	Ad te, Dómine, levávi.	47.
122	Ad te levávi óculos meos.	92.
28	Afferte Dómino, fílii Dei.	146.
77	Atténdite, pópule meus.	79.
48	Audíte hæc, omnes gentes.	136.
118	BEáti immaculáti in via.	17.
127	Beáti omnes qui timent Dóminum.	151.
31	Beáti quorum remiſſæ ſunt.	75.
40	Beátus qui intélligit.	135.
1	Beátus vir qui non ábiit.	3.
111	Beátus vir qui timet Dóminum.	29.
33	Benedícam Dóminum in omni témpore.	108.
103	Bénedic, ánima mea, Dómino: Dómine Deus.	35.
102	Bénedic, ánima mea, Dómino; & ómnia.	89.
143	Benedictus Dóminus Deus meus.	153.
84	Benedixiſti, Dómine, terram tuam.	62.
91	Bonum eſt confitéri Dómino.	41.
95	CAntáte Dómino cánticum novum: cantáte.	48.
149	Cantáte Dómino cánticum novum: laus ejus.	147.
97	Cantáte Dómino cánticum novum; quia.	49.
18	Cœli enarrant glóriam Dei.	57.
74	Confitébimur tibi, Deus.	138.
110	Confitébor tibi, Dómine.... in concílio.	28.
9	Confitébor tibi, Dómine.... narrábo.	77.
137	Confitébor tibi, Dómine.... quóniam audiſti.	111.
104	Confitémini Dómino, & invocáte.	37.
135	Confitémini Dómino, quóniam....Confitémini.	42.
106	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicant qui.	59.
117	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicat nunc.	15.

Digitized by Google

Pſalmi.		*Paginæ.*
105	Confitémini Dómino, quóniam.... Quis loquétur.	39.
15	Conſerva me, Dómine, quóniam ſperávi in te.	95.
115	Crédidi, propter quod locútus ſum.	110.
4	Cùm invocárem, exaudívit me Deus.	31.
129	DE profundis clamávi ad te, Dómine.	93.
43	Deus, áuribus noſtris audívimus.	124.
49	Deus deórum Dóminus locútus eſt.	67.
62	Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo.	11.
21	Deus, Deus meus, réſpice in me.	128.
69	Deus, in adjutórium meum intende.	12.
53	Deus, in nómine tuo ſalvum me fac.	119.
71	Deus, judícium tuum regi da.	58.
108	Deus, laudem meam ne tacúeris.	70.
66	Deus miſereátur noſtrî.	105.
45	Deus noſter refúgium & virtus.	148.
82	Deus, quis ſímilis erit tibi.	139.
59	Deus, repuliſti nos.	150.
81	Deus ſtetit in ſynagóga deórum.	91.
78	Deus, venérunt gentes in hereditátem tuam.	76.
93	Deus ultiónum Dóminus.	91.
114	Dilexi, quóniam exáudiet Dóminus.	52.
17	Díligam te, Dómine, fortitúdo mea.	5.
38	Dixi: Cuſtódiam vias meas.	113.
109	Dixit Dóminus Dómino meo.	28.
35	Dixit injuſtus ut delinquat.	83.
52	Dixit insípiens....in iniquitátibus.	51.
13	Dixit insípiens.... in ſtúdiis ſuis.	95.
140	Dómine, clamávi ad te.	73.
7	Dómine Deus meus, in te ſperávi.	56.
87	Dómine Deus ſalútis meæ.	145.
8	Dómine Dóminus noſter.	46.
142	Dómine, exaudi oratiónem meam: áuribus.	145.
101	Dómine, exaudi oratiónem meam; & clamor.	127.
20	Dómine, in virtúte tua lætábitur rex.	89.
6	Dómine, ne in furóre tuo.... Miſerére.	55.
37	Dómine, ne in furóre tuo.... Quóniam.	133.
130	Dómine, non eſt exaltátum cor meum.	93.
138	Dómine, probaſti me.	131.
3	Dómine, quid multiplicáti ſunt.	3.
14	Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo.	57.
89	Dómine, refúgium factus es nobis.	105.

Digitized by Google

Pſalmi.		*Paginæ.*
23	Dómini eſt terra, & plenitúdo ejus.	61.
26	Dóminus illuminátio mea.	106.
22	Dóminus regit me.	107.
92	Dóminus regnávit, decórem indútus eſt.	110.
96	Dóminus regnávit, exultet terra.	62.
98	Dóminus regnávit, iraſcantur pópuli.	50.
133	ECce nunc benedícite Dóminum.	33.
132	Ecce quàm bonum.	73.
58	Eripe me de inimícis meis.	116.
139	Eripe me, Dómine, ab hómine malo.	132.
44	Eructávit cor meum verbum bonum.	147.
144	Exaltábo te, Deus meus rex.	111.
29	Exaltábo te, Dómine, quóniam.	8.
19	Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.	96.
60	Exaudi, Deus, deprecatiónem meam.	117.
63	Exaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor.	137.
54	Exaudi, Deus, oratiónem meam, & ne.	115.
16	Exaudi, Dómine, juſtítiam meam.	139.
39	Expectans expectávi Dóminum.	125.
80	Exultáte Deo adjutóri noſtro.	101.
32	Exultáte, juſti, in Dómino.	96.
67	Exurgat Deus, & diſſipentur.	97.
86	FUndamenta ejus in móntibus ſanctis.	149.
85	INclína, Dómine, aurem tuam.	155.
125	In convertendo Dóminus.	54.
10	In Dómino confído.	94.
113	In éxitu Iſrael de Ægypto.	29.
70	In te, Dómine, ſperávi.... & éripe me.	119.
30	In te, Dómine, ſperávi.... in juſtítia.	86.
65	JUbiláte Deo, omnis terra, pſalmum.	9.
99	Jubiláte Deo, omnis terra, ſervíte.	12.
34	Júdica, Dómine, nocentes me.	65.
42	Júdica me, Deus, & diſcerne.	88.
25	Júdica me, Dómine, quóniam.	67.
121	LÆtátus ſum in his.	72.
145	Lauda, ánima mea, Dóminum.	123.
147	Lauda, Jerúſalem, Dóminum.	104.

Digitized by Google

Pſalmi.		Paginæ.
148	Laudáte Dóminum, de cœlis.	13.
150	Laudáte Dóminum in ſanctis ejus.	64.
116	Laudáte Dóminum, omnes gentes.	144.
146	Laudáte Dóminum, quóniam bonus.	85.
134	Laudáte nomen Dómini.	44.
112	Laudáte, púeri, Dóminum.	29.
120	Levávi óculos meos in montes.	53.
47	MAgnus Dóminus, & laudábilis.	148.
131	Memento, Dómine, David.	152.
56	Miſerére meî, Deus, miſerére meî.	140.
55	Miſerére meî, Deus, quóniam.	134.
50	Miſerére meî, Deus, ſecundùm.	154.
100	Miſericórdiam & judícium.	59.
88	Miſericórdias Dómini in æternum.	99.
126	NIſi Dóminus ædificáverit domum.	93.
123	Niſi quia Dóminus erat in nobis.	53.
36	Noli æmulári in malignántibus.	68.
61	Nonne Deo ſubjecta erit.	137.
75	Notus in Judæa Deus.	138.
46	OMnes gentes, pláudite mánibus.	49.
107	PArátum cor meum, Deus.	102.
72	QUàm bonus Iſrael Deus.	51.
83	Quàm dilecta tabernácula tua.	107.
2	Quare fremuérunt gentes.	3.
41	Quemádmodùm desíderat cervus.	87.
124	Qui confídunt in Dómino.	92.
51	Quid gloriáris in malítia.	114.
90	Qui hábitat in adjutório Altíſſimi.	32.
79	Qui regis Iſrael, intende.	109.
128	SÆpè expugnavérunt me.	130.
68	Salvum me fac, Deus.	117.
11	Salvum me fac, Dómine.	113.
57	Si verè útique juſtítiam.	126.
136	Super flúmina Babylónis.	54.
64	TE decet hymnus, Deus, in Sion.	83.

Digitized by Google

Pſalmi. *Paginæ.*

94 VEníte, exultémus Dómino. 2.
5 Verba mea áuribus pércipe, Dómine. 82.
76 Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Deum. 46.
141 Voce meâ ad Dñum.... voce meâ ad Dñum. 74.

12 USquequò, Dómine. 75.
73 Ut quid, Deus, repuliſti in finem? 150.

INDEX CANTICORUM PSALTERII.

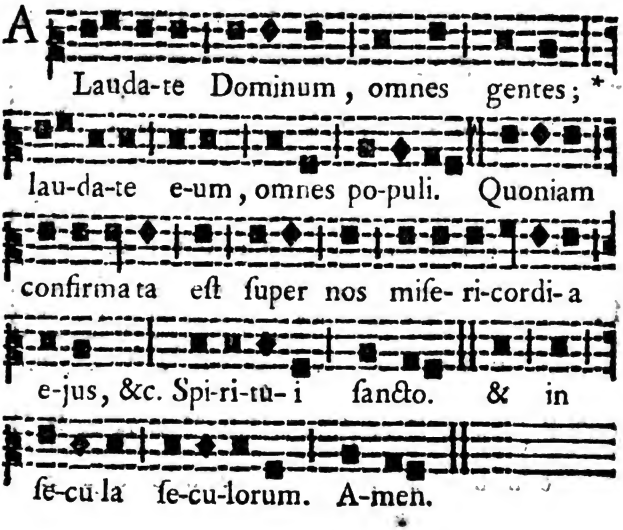
AUdíte, cœli, quæ loquor. 141.
Benedícite, ómnia ópera. 12.
Benedictus Dóminus. 14.
Benedictus es, Dómine. 103.
Cantémus Dómino. 43.
Collaudáte cánticum. 44.
Confitébor tibi. 84.
Dómine, audívi. 121.
Ego dixi: In dimídio. 63.
Exultávit cor meum. 103.
Incípite Dómino in tympanis. 144.
Magníficat ánima mea. 31.
Magnus es, Dómine. 84.
Miſerére noſtri, Deus. 64.
Nunc dimittis. 34.
Urbs fortitúdinis noſtræ. 122.

Digitized by Google

INTONATIONES ET TERMINATIONES Pſalmorum & Canticorum, ſecundùm omnes cujuſque Modi differentias.

In hocce Breviario ad Antiphonas quiſque Tonus ſuo numero notatur: variæ etiam cujuſque Toni ſpecies ſeu Modi ſuis litteris deſignantur; completi, majuſculis; minuſculis verò, incompleti. Modus autem completus ille eſt qui in ſingulis Pſalmi verſibus deſinit in legitimam Toni ſui finalem: incompletus verò qui, non in Pſalmi verſibus, ſed in ſola Antiphona perfectè terminatur.

PRIMUS TONUS.

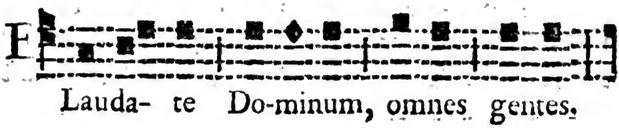

Magni-ſi-cat * a-nima me-a Dominum.
Clavis ut plurimùm ſic tranſponitur.
Glo-ri-a Patri, & Fi-li-o.
e u o u a e.
D
Lauda- te Do-minum, omnes gentes, &c.
Spi-ri-tu-i ſan-cto. e u o u a e.
Magni- ſi-cat * a-nima me-a Do- mi-num.
D
Spi-ri-tu-i ſan-cto. e u o u a e.
J
i i u i a o. e u o u a e.
f, vel f
e u o u a e.
g
e-u o u a e.
g
e u o u a e.
a, a
e u o u a e.

SECUNDUS TONUS.

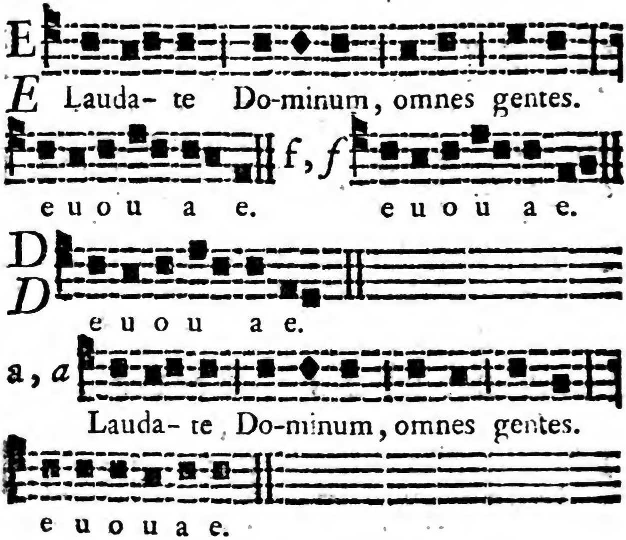

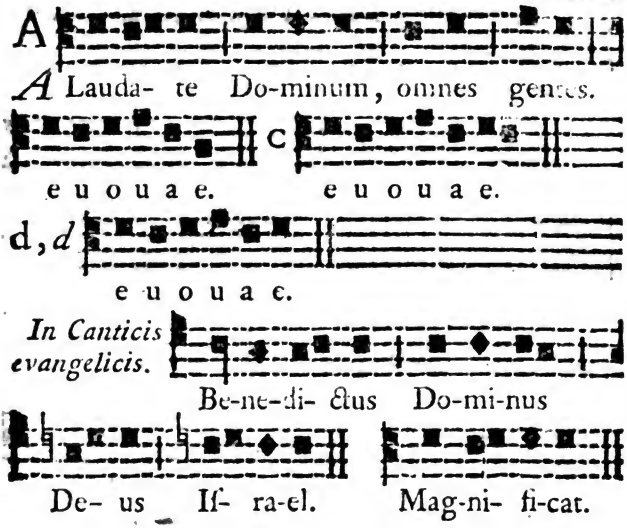

TERTIUS TONUS.

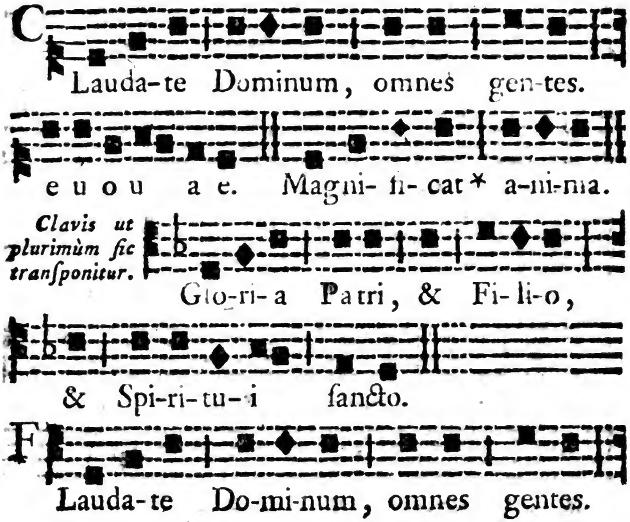

QUARTUS TONUS.

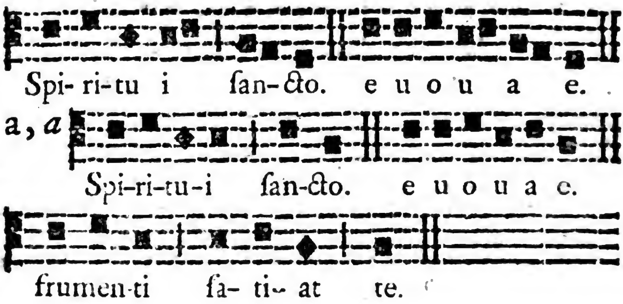

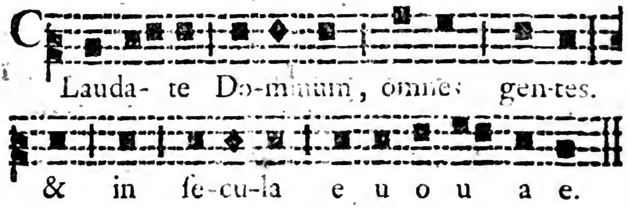

QUINTUS TONUS.

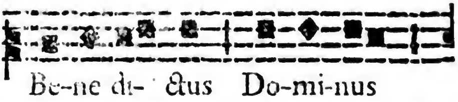

Digitized by Google

SEXTUS TONUS.

In Canticis evangelicis.

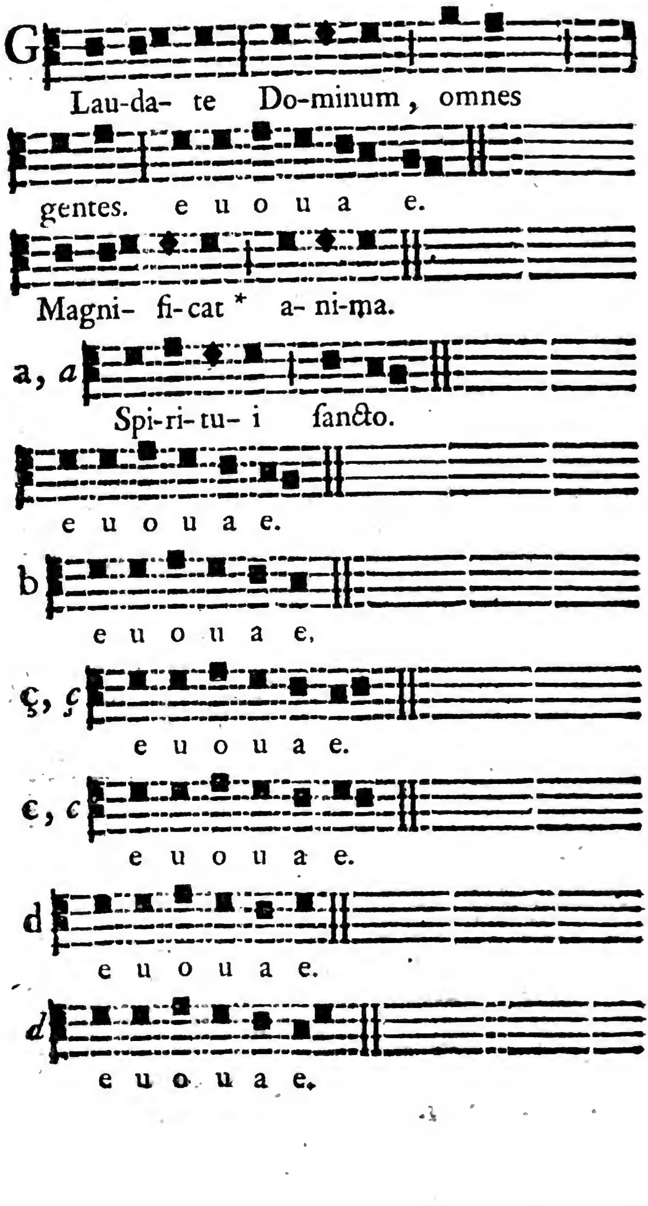

In Canticis evangelicis.
Be-ne-di- ctus Do-mi-nus
De- us Iſ- ra-el. Magni- fi-cat.
In præcedentibus Clavis ut plurimùm ſic tranſponitur.
C
Lauda- te Do-mi-num,
omnes gentes.
C
Lauda- te Do-mi-num, omnes gentes.
F
Lauda- te Do-minum, omnes gen-tes.
Spi-ri- tu- i ſancto. e u o u a e.
F
Spiri-tu- i ſancto. e u o u a e.
In Canticis evangelicis.
Be-ne-di- ctus Do-mi-nus
De-us Iſ- ra-el. Magni- fi-cat.

SEPTIMUS TONUS.

OCTAVUS TONUS.

Hæc quatuor ultima verba dicuntur ſub eodem cantu in ſecundo modo.

Notandum Intonationes ſuprà notatas ſervari tantùm in primo cujuſque Pſalmi verſu ; ceteros

verò verſus à dominante in directum inchoari quod & obſervatur in Canticis evangelicis.

Mediatio autem in iiſdem Canticis eadem ſemper eſt ad ſingulos verſus quæ ad primum. Quia verò in primo verſu Cantici Magnificat *, propter brevitatem mediatio compleri nequit, in ceteris ejus verſibus ad eam recurrendum eſt quæ ad* Benedictus *ſuprà notatur.*

LITANIA B. MARIÆ VIRGINIS.

KYRIE, eléiſon.
Chriſte, eléiſon.
Chriſte, audi nos.
Chriſte, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, Miſerére nobis.
Fili redemptor mundi, Deus, miſerére nobis.
Spíritus ſancte, Deus, miſerére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miſerére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Mater Chriſti, ora.
Mater divínæ grátiæ, ora.
Mater puríſſima, ora.
Mater caſtiſſima, ora.
Mater invioláta, ora.
Mater intemeráta, ora.
Mater amábilis, ora.
Mater admirábilis, ora.
Mater Creatóris, ora.
Mater Salvatóris, ora.
Virgo prudentíſſima, ora.
Virgo veneranda, ora.
Virgo prædicanda, ora.
Virgo potens, ora.
Virgo clemens, ora.
Virgo fidélis, ora.
Spéculum juſtítiæ, ora.
Sedes ſapiéntiæ, ora.
Cauſa noſtræ lætítiæ, ora.
Vas ſpirituále, ora.
Vas honorábile, ora.
Vas insigne devotiónis, ora.
Roſa myſtica, ora.
Turris Davídica, ora.
Turris ebúrnea, ora.
Domus áurea, ora.
Fœderis arca, ora.
Jánua cœli, ora.
Stella matutína, ora.
Salus infirmórum, ora.
Refúgium peccatórum, ora.
Conſolátrix afflictórũ, ora.
Auxílium Chriſtianórum, ora.
Regína Angelórum, ora.
Regína Patriarchárum, ora.

Digitized by Google

Regína Prophetárum, ora.
Regína Apoſtolórum, ora.
Regína Mártyrum, ora.
Regína Confeſſórum, ora.
Regína Vírginum, ora.
Regína Sanctórum ómnium, ora.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miſerére nobis.
Chriſte, audi nos.
Chriſte, exaudi nos.

Ant. Sub tuum præsídium confúgimus, ſancta Dei génitrix, noſtras deprecatiónes ne deſpícias in neceſſitátibus noſtris; ſed à perículis cunctis líbera nos ſemper, virgo glorióſa & benedicta.

℣. Ora pro nobis, ſancta Dei génitrix;

℟. Ut digni efficiámur promiſſiónibus Chriſti.

Orémus.

COncéde, miséricors Deus, fragilitáti noſtræ præsídium; ut qui ſanctæ Dei genitrícis memóriam ágimus: interceſſiónis ejus auxílio à noſtris iniquitátibus reſurgámus. Per eumdem.

ORATIONES DICENDÆ

Ante Benedictionem SS. Sacramenti.

DEus, qui nobis ſub Sacramento mirábili paſſiónis tuæ memóriam reliquiſti: tríbue, quæſumus; ita nos córporis & ſánguinis tui ſacra myſtéria venerári: ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter ſentiámus.

QUæſumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noſter *N.* qui tuâ miſeratióne ſuſcépit regni gubernácula: virtútum étiam ómnium percípiat increménta; quibus decenter ornátus: vitiórum monſtra devitáre, hoſtes ſuperáre; & ad te, qui via, véritas & vita es: gratióſus váleat perveníre. Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; qui tecum vivit.

FINIS PARTIS HIEMALIS.

Digitized by Google

EMENDANDA IN PARTE HIEMALI.

IN PSALTERIO.

Pag. 10. *col.* 1. *lin.* 20. exultávi, *lege*, exaltávi.
Pag. 144. *col.* 1. *lin.* 11. ut eríperes, *lege*, ut eríperet.

IN PROPRIO DE TEMPORE.

Pag. 170. *col.* 2. *lin. ultim.* inſenſum, *lege*, incenſum.
Pag. 288. *col.* 2. *lin.* 7. proteſtáte, *lege*, poteſtáte.
Pag. 310. *col.* 2. *lin.* 19. meus eſt tu; *lege*, meus es tu;
Pag. 320. *col.* 2. *lin.* 22. *dele hæc verba*, Glória.* Quod enim.
Pag. 406. *col.* 1. *lin.* 3. * Univeſæ. *lege*, * Univerſæ.
Pag. 419. *col.* 2. *lin.* 28. Ediſſere vobis, *lege*, Ediſſere nobis.

IN COMMUNI SANCTORUM.

Pag. xij. *col.* 1. *lin.* 33. beáto N. Mártyri tuo, *lege*, beáto N. Mártyre tuo.
Pag. xiv. *col.* 1. *lin.* 36. advesárii, *lege*, adversárii,
Pag. clxix. *col.* 1. *lin.* 2. ſácerem, *lege*, ſácerem.
Pag. cxcvj. *col.* 2. *lin.* 2. provocáre. *lege*, provocáte.
Ibid. *lin.* 5. in conceſſu; *lege*, in conſeſſu;
Pag. ccv. *col.* 2. *lin.* *antepenult.* Ann. 979. *lege*, Ann. 797.

PRIVILEGE DU ROI.

LOUIS, PAR LA GRACE DE DIEU, ROI DE FRANCE ET DE NAVARRE; A nos amés & féaux Conſeillers, les Gens tenant nos Cours de Parlement, Maîtres des Requêtes ordinaires de notre Hôtel, Grand-Conſeil, Prévôt de Paris, Baillis, Sénéchaux, leurs Lieutenants Civils & autres nos Juſticiers qu'il appartiendra, SALUT. Notre amé & féal Conſeiller en nos Conſeils, le Sr. ANTOINE DE MALVIN DE MONTAZET, Archevêque & Comte de Lyon, Nous a fait expoſer qu'il auroit beſoin de nos Lettres de Privilege pour l'impreſſion des Uſages de ſon Dioceſe. A CES CAUSES, voulant favorablement traiter ledit Sr. Archevêque, Nous lui avons permis & permettons par ces Préſentes, de faire imprimer par tel Imprimeur qu'il voudra choiſir, tous les *Bréviaires*, *Diurnaux*, *Miſſels*, *Rituels*, *Antiphoniers*, *Manuels*, *Graduels*, *Proceſſionnaux*, *Epiſtoliers*, *Pſautiers*, *Demi-Pſautiers*, *Directoires*, *Heures*, *Catéchiſmes*, *Ordonnances*, *Mandements*, *Statuts Synodaux*, *Lettres Paſtorales*, & *Inſtructions* à l'uſage de ſon Dioceſe, en tels volumes, formes, marges, caracteres, conjointement ou ſéparément, & autant de fois que bon lui ſemblera, & de les faire vendre & débiter par tout notre Royaume, pendant le temps de douze années conſécutives, à compter du jour de la date des Préſentes, ſans toutefois qu'à l'occaſion des Livres ci-deſſus ſpécifiés, il puiſſe en être imprimé d'autres qui ne ſoient pas dudit Sieur Archevêque. Faiſons défenſes à toutes ſortes de perſonnes, de quelque qualité & condition qu'elles ſoient, d'en introduire d'impreſſion étrangere dans aucun lieu de notre obéiſſance; comme auſſi à tous Imprimeurs & Libraires, d'imprimer ou faire imprimer, vendre, ou faire vendre & débiter leſdits Livres, en tout ou en partie, & d'en faire aucunes traductions ou extraits, ſous quelque prétexte que ce puiſſe être, ſans la permiſſion expreſſe & par écrit dudit Sieur Archevêque, ou de ceux qui auront droit de lui; à peine de confiſcation des Exemplaires contrefaits, de trois mille livres d'amende contre chacun des contrevenants, dont un tiers à Nous, un tiers à l'Hôtel-Dieu de Paris, & l'autre tiers audit Sieur Archevêque, ou à celui qui aura droit de lui, & de tous dépens, dommages & intérêts: à la charge que ces Préſentes ſeront enrégiſtrées tout au long ſur les Regiſtres de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, dans trois mois de la date d'icelles; que l'impreſſion deſdits Livres ſera faite dans notre Royaume, & non ailleurs, en bon papier & beaux caracteres, conformément aux Réglements de la Librairie; qu'avant de les expoſer en vente, les Manuſcrits ou Imprimés qui auront ſervi de copie à l'impreſſion deſdits Livres, ſeront remis ès mains de notre très-cher & féal Chancelier, Garde des Sceaux de France, le Sieur de Maupeou, Commandeur de nos Ordres, & qu'il en ſera enſuite remis deux Exemplaires de chacun dans notre Bibliotheque publique, un dans celle de notre Château du Louvre, & un dans celle de notredit très-cher & féal Chevalier, Chancelier de France, le Sieur de Maupeou; le tout à peine de nullité des Préſentes: du contenu deſquelles vous mandons & enjoignons de faire jouir ledit Sieur Archevêque & ſes ayants cauſes, pleinement

& paiſiblement, ſans ſouffrir qu'il leur ſoit fait aucun trouble ou empêchement. Voulons que la copie des Préſentes, qui ſera imprimée tout au long, au commencement ou à la fin deſdits Ouvrages, ſoit tenue pour duement ſignifiée, & qu'aux copies collationnées par l'un de nos amés & féaux Conſeillers-Secretaires, foi ſoit ajoutée comme à l'original. Commandons au premier notre Huiſſier ou Sergent ſur ce requis, de faire pour l'exécution d'icelles, tous actes requis & néceſſaires, ſans demander autre permiſſion, & nonobſtant clameur de Haro, Chartre Normande, & Lettres à ce contraires. CAR TEL EST NOTRE PLAISIR. Donné à Paris, le dix-ſeptieme jour de Mars, l'an de grace mil ſept cent ſoixante & douze, & de notre regne le cinquante-ſeptieme.

Par le Roi en ſon Conſeil, *Signé*, LE BEGUE.

Regiſtré ſur le Regiſtre XVIII de la Chambre Royale & Syndicale des Libraires & Imprimeurs de Paris, No. 2003, *fol.* 631, *conformément au Réglement de* 1723, *qui fait défenſes*, [*art.* 4.] *à toutes perſonnes de quelque qualité & condition qu'elles ſoient, autres que les Libraires & Imprimeurs, de vendre, débiter, faire afficher aucuns Livres pour les vendre en leur nom, ſoit qu'ils s'en diſent les Auteurs ou autrement, & à la charge de fournir à la ſuſdite Chambre huit Exemplaires, preſcrits par l'art.* 108 *du même Réglement. A Paris, ce* 4. *Avril* 1772.

Signé, J. HERISSANT, Syndic.

MONSEIGNEUR L'ARCHEVEQUE DE LYON, par Acte en forme de Proviſions, du 22 Décembre 1772, a cedé le préſent Privilege à Sr. AIMÉ DE LA ROCHE, pour en jouir excluſivement à tous autres Imprimeurs & Libraires, aux clauſes & conditions portées audit Acte.

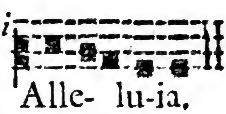
Regiſtré le préſent Privilege & les Proviſions accordées, pour raiſon dudit Privilege, en date du 22 *du préſent mois de Décembre, à Sieur* AIMÉ DE LA ROCHE, *Imprimeur-Libraire en cette Ville, ſur le Regiſtre des Privileges, tenu en notre Chambre Syndicale, & à la Lettre* B *dudit Regiſtre. Fait en notre Chambre Syndicale, à Lyon, le vingt-trois Décembre, mil ſept cent ſoixante & douze.*

Signé, BENOIT DUPLAIN, Syndic.

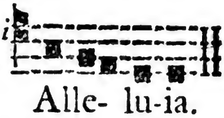
Digitized by Google

CANTUS Alleluia, *in fine Antiphonarum.*

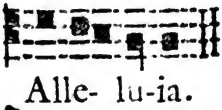
1. *Toni* *in* A.

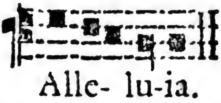

1. *Toni* *in* D.

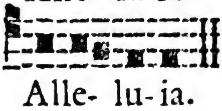

2. *in* A.

2. *in* D.

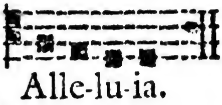

3. & 4 *in* E.

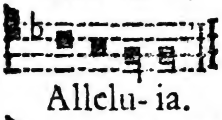

4. *in* A.

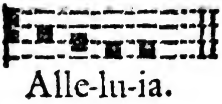

5.

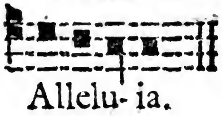

6.

7.

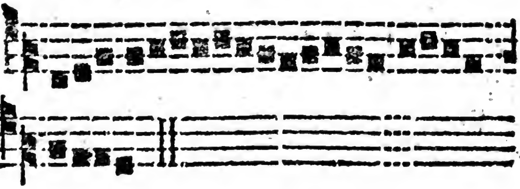

8.

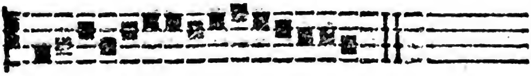

NEUMATA.

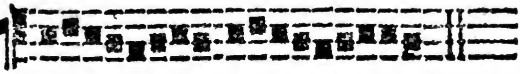
1. *Toni in* A. & D.

2. *in* A.

2. *in* D.

MA6 ...10691

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google